

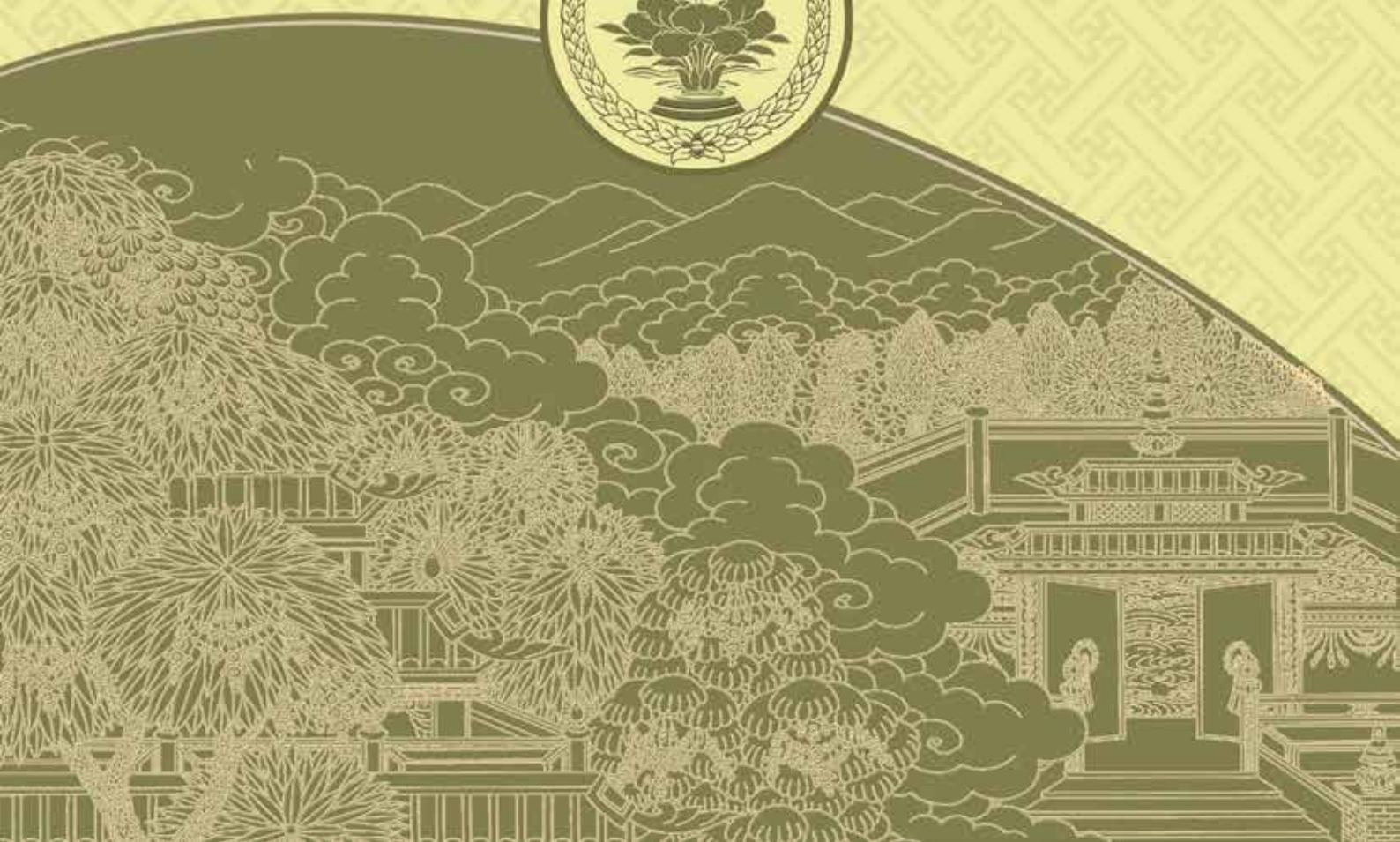
ཟབ་མོ་དབྱ་མའི་སྒྲོང་།

༩༩

༡༡། །ཙོ་ནེ་རྩེ་བཙུན་གྲགས་པ་བཤད་སྐྱབ་གྱི་

གསུང་འབྱུང་ལོ་ད་གསུང་པ་

བཞུགས་སོ།།

དབྱ་མ་ཚུ་བ་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྣམ་བཤད་རིག་པའི་རྒྱ་མཚོ།	
མཚོད་བཟོད།	1
ཡུམ་ལས་སྟོང་ཉིད་གསུང་བའི་དོན་འཕགས་པས་ཇི་ལྟར་བཀའ་ཚུལ།	2
ཅ་བ་ཤེས་རབ་ཀྱི་མཚན་དོན་བཤད་པ།	3
སྟོན་པ་ལ་ཉེན་འབྱུང་གསུང་བའི་སྟོན་ས་མཚོད་པར་བཟོད་ཚུལ།	4
རབ་བྱེད་ཀྱི་གཞུང་རྣམས་ཉམས་ལེན་གྱི་རིམ་པར་བསྐྱེགས་པ།	7
མཐའ་བཞི་སྟེ་བ་འགོག་པའི་དམ་བཅའ་དངོས་བཤད་པ།	11
མཐའ་བཞི་སྟེ་འགོགས་པའི་རིགས་པ་བཤད་པ།	14

རབ་བྱེད་དང་ཕོ།

གཞན་སྟེ་འགོག་ཚུལ་ལ་རང་སྡེ་དངོས་སྟོབས་ལུང་དང་འགལ་	
བའི་ཚོད་པ་འགོད་པ།	16
སྟེད་བྱེད་ལ་རྒྱེན་གྱི་རང་བཞིན་ཐུན་མོང་དུ་དགག་པ།	21
སྟེད་བྱེད་ལ་རྒྱེན་གྱི་རང་བཞིན་སོ་སོར་དགག་པ།	26
འགོག་ཚུལ་གཞན་བསྟན་པ།	30

རབ་བྱེད་གཉིས་པ།

ལམ་གསུམ་ལ་བྱ་བ་སྒྱུར་དགག་པ།	34
བགོམ་བཞིན་པ་ལ་བྱེ་བྲག་ཏུ་དགག་པ།	36
འགོ་བ་པོའི་བྱ་བའི་རྟེན་དུ་ཡོད་པ་དགག་པ།	41
འགོ་བ་པོ་ལ་འགོ་བ་བྱེ་བྲག་ཏུ་དགག་པ།	43
འགོ་བའི་བྱ་བ་ཡོད་པའི་སྐབ་བྱེད་འགོག་པ།	46
དེས་གནས་པའི་བྱ་བ་ཡང་རང་མཆོན་པ་ཁེགས་པར་བསྟན་པ།	51
བྱ་བའི་ངོ་བོ་ལ་བརྟགས་ནས་དགག་པ།	51
ཐུན་མོང་དུ་འཇུག་བསྒྲ་བ།	56

རབ་བྱེད་གསུམ་པ།

སྒྲེ་མཆེད་བདག་ཏུ་འདོད་པའི་ཕྱོགས་སྒྲ་དགོད་པ།	58
རང་ལ་མི་ལྟ་བའི་རྟགས་ཀྱིས་དགག་པ།	60
བདག་རྣམ་ཤེས་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་པ་དགག་པ་ལ་རིགས་པ་ སྒྲ་མས་ཁེགས་ཚུལ།	63
རིགས་པ་དེ་གཞན་ལ་སྒྱུར་བ།	66

རབ་བྱེད་བཞི་པ།

དོན་གཞན་པ་ལ་རྒྱ་འབྲས་དགག་པ།	67
ཡོད་མེད་ལ་རྒྱ་འབྲས་དགག་པ།	70
རྒྱ་དང་འབྲས་མི་འབྲས་ལ་འབྲས་བྱ་དགག་པ།	71
རིགས་པ་དེ་ཡུང་པོ་ལྷག་མ་ལ་སྦྱར་བ།	72
ཚོད་འཆད་ཀྱི་ཆེ་ལན་གདབ་ཚུལ།	73

རབ་བྱེད་ལྔ་པ།

ནམ་མཁའི་མཆན་ཉིད་སྤྱི་གང་དུ་འཇུག་བརྟག་པ།	75
མཆན་ཉིད་ཡོད་མེད་གང་ལ་འཇུག་བརྟག་པ།	76
མཇུག་བསྐྱུ་བ།	78
ཡོད་མེད་ཀྱི་མཐར་ལྟ་བ་སྤྲད་པ།	80

རབ་བྱེད་རྒྱུག་པ།

འདོད་ཆགས་དང་ཆགས་པ་སྤྱིར་འབྱུང་བ་དགག་པ།	81
ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བ་དགག་པ།	83
གཅིག་དང་ཐ་དད་ལ་ལྷན་ཅིག་སྤྱིར་དགག་པ།	84

ཐ་དད་པ་ལྟན་ཅིག་གི་བྱ་བ་ཉུང་བ་ལ། 86

རིགས་པ་དེ་གཞན་ལ་སྐྱར་བ་ནི། 89

རབ་བྱེད་བདུན་པ།

འདུས་བྱས་ཡིན་མིན་བརྟགས་ནས་དགག་པ། 91

གང་གིས་མཆོན་པ་བརྟགས་ནས་དགག་པ། 92

མཆོན་ཉིད་གཞན་ཡོད་མེད་བརྟགས་ནས་དགག་པ། 93

མང་བཟུར་བ་ལ་སོགས་པས་སྒྲིན་སྒྲོང་བརྗོད་པ་དགག་པ། 94

སྒྲེ་བ་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་པ་དགག་པ། 101

འཛིག་པ་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་པ་དགག་པ། 111

འདུས་མ་བྱས་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་པར་ཁེགས་ཚུལ། 117

རབ་བྱེད་བརྒྱད་པ།

ལས་དང་བྱེད་པ་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་པ་དགག་པ། 119

ཐ་སྙད་ད་བརྟན་ནས་འཛིག་ཚུལ། 126

རིགས་པ་དེ་གཞན་ལ་སྐྱར་བ། 127

རབ་བྱེད་དགུ་བ།

གང་ཟག་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱོགས་སྒྲ་མ་བརྗོད་པ། 128

ཉེ་བར་ལེན་པ་པོ་ངོ་བོས་ཡོད་པ་དགག་པ། 130

རབ་བྱེད་བཅུ་བ།

མེ་དང་བྱད་ཤིང་རང་བཞིན་གྱིས་གཅིག་དང་ཐ་དད་དུ་གྲུབ་པ་དགག་པ། 138

རང་བཞིན་ཐ་དད་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དགག་པ། 143

སྒྲར་བཤད་པའི་རིགས་པས་དགག་པ། 147

རིགས་པ་དེ་གཞན་ལ་སྒྲུར་བ། 149

དཀག་པ་དོན་དུ་ལྟ་བ་སྤང་པ། 149

རབ་བྱེད་བཅུ་གཅིག་བ།

འཁོར་བ་ལ་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་གྱི་ཆ་དགག་པ། 151

སྒྱེ་འཆི་སྒྲ་བྱི་དགག་པ། 153

སྒྱེ་འཆི་དུས་མཉམ་དགག་པ། 155

རིགས་པ་དེ་གཞན་ལ་སྒྲུར་བ། 157

རབ་བྱེད་བཅུ་གཉིས་བ།

རང་གཞན་རེ་རེ་བས་བྱས་པ་དགག་པ། 159

ཚོགས་པ་དང་རྒྱ་མེད་ལས་སྐྱེ་བ་དགག་པ། 165

རིགས་པ་དེ་གཞན་ལ་སྐྱར་བ། 165

རབ་བྱེད་བརྒྱ་གསུམ་པ།

གཞན་ལ་གྲགས་པའི་ལུང་གིས་རང་བཞིན་མེད་པར་བཤད་པ།. 168

གཞན་འགྱུར་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་སྐྱབ་བྱེད་དགག་པ། 170

སྟོང་ཉིད་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་སྐྱབ་བྱེད་དགག་པ། 173

རབ་བྱེད་བརྒྱ་བཞི་པ།

སྤང་པ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་དམ་བཅའ་བ། 175

གཞན་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ་སྤང་པ་དགག་པ། 176

གཅིག་དང་ཐ་དད་ལ་དབྱུང་ནས་དགག་པ། 180

རབ་བྱེད་བཙུང་ལྔ་པ།

རང་བཞིན་རྒྱ་རྒྱུ་མི་དགོས་ཤིང་འགལ་བར་བསྟན་པ། 182

རང་ལུགས་གྱིས་རང་བཞིན་འཇོག་ཚུལ། 184

དངོས་པོ་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་ལ་ལུང་རིགས་གྱིས་གཞོད་ཚུལ།.. 187

རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་སྐྱབ་པ་མཐར་འཇིག་ལས་མི་འདའ་བའི་ཚུལ། 189

རབ་བྱེད་བཟུ་བྱུག་པ།

འཁོར་བ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དགག་པ།	191
མྱང་འདས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དགག་པ།	194
བཅིངས་ཐར་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཐུན་མེད་དུ་དགག་པ།	195
ཐར་པ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་དགག་པ།	198
མྱང་འདས་ཀྱི་དོན་དུ་རྩོམ་པ་དོན་མེད་དུ་ཐལ་བ་སྤང་པ།	199

རབ་བྱེད་བཟུ་བྱུག་པ།

དགེ་མི་དགེ་འི་རྣམ་གཞག་	201
རྟག་ཆད་སྤོང་ཚུལ།	205
རྟག་ཁས་སྤངས་ནས་རྟག་ཆད་སྤོང་ཚུལ།	206
ཆུད་མི་བ་བར་ཁས་སྤངས་ནས་རྟག་ཆད་སྤོང་ཚུལ།	209
ལས་ལ་རང་བཞིན་མེད་པས་རྟག་ཆད་སྤོང་ཚུལ།	215
རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་ལ་གཞོད་བྱེད།	216
རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་བྱ་བྱེད་འཐད་པའི་དཔེ།	222

རབ་བྱེད་བཙོ་བརྒྱད་པ།

ལྷ་བ་གཏན་ལ་འབེབས་ཚུལ།	224
བསྐྱེམས་བས་ཉེས་སྦྱོན་ཕྱོག་ཚུལ།	228
ལུང་དང་འགལ་སྤྱོད།	230
དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་བགྱི་བའི་རིམ་པ།	232
དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད།	234
དོན་དེ་ངེས་པར་བསྐྱབ་དགོས་པར་བསྐྱན་པ།	235

རབ་བྱེད་བརྒྱ་དབྱེ་པ།

དུས་གསུམ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་སྤྱིར་དགག་པ།	237
གཞན་སྡེ་འདོད་པའི་དུས་དགག་པ།	241
རང་སྡེ་དངོས་སྤྱོད་བས་འདོད་པའི་དུས་དགག་པ།	243

རབ་བྱེད་ཉི་ཤུ་པ།

རྒྱ་རྒྱུན་གྱི་ཚོགས་པ་ལས་སྤྱི་བ་དགག་པ།	244
དུས་མཉམ་པ་དང་ཕྱི་མ་ལས་སྤྱི་བ་དགག་པ།	248
རྒྱ་འབྲས་ངོ་བོ་གཅིག་པའི་ཕྱོགས་དགག་པ།	250

རྒྱལ་ལྷན་གྱི་བའི་བྱ་བ་སྒྲོར་བ་བྱེད་པ་དགག་པ།	251
རྒྱ་ཉིད་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་དགག་པ།	259
ཆོག་མ་པ་ལས་སྒྲོ་བ་འགོག་པའི་རིགས་པ་གཞན་བསྟན་པ།	260

རབ་བྱེད་ཉི་ཤུ་ཚུ་གཅིག་པ།

འབྱུང་འཇིག་སྟན་ཅིག་ཡིན་མིན་བརྟགས་ནས་དགག་པ།	262
འབྱུང་འཇིག་རྟེན་གང་ལ་ཡོད་བརྟགས་ནས་དགག་པ།	266
འབྱུང་འཇིག་གཅིག་དང་ཐ་དད་བརྟགས་ནས་དགག་པ།	267
འབྱུང་འཇིག་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པའི་སྐྱབ་བྱེད་དགག་པ།	269
དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་འདོད་ན་ཏྲ་ཆད་དུ་འབྱུང་ཚུ་ལ།	272
སྒྲོན་སྒྲོང་གི་ལན་དགག་པ།	273
བཀག་པའི་དོན་བསྟུ་བ།	277

རབ་བྱེད་ཉི་ཤུ་ཚུ་གཅིས་པ།

དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྗེས་སུ་ཡོད་པ་དགག་པ།	279
སྤང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བརྟགས་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་དགག་པ།	280

དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དང་སྤང་པོ་ལེན་པ་དང་སྦྱང་བྱ་རང་བཞིན་	
གྱིས་ཡོད་པ་དགག་པ།	283
སྦྱང་བྱ་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུབ་པ་དགག་པ།	285
དེ་ལ་ལོག་ལྟ་གཞན་གྱི་གནས་མེད་པར་བསྟན་པ།	287
ལོག་ལྟ་བཟུང་བའི་ཉེས་དམིགས་བསྟན་པ།	289
རིག་པ་དེ་གཞན་ལ་སྦྱར་བ།	290
རབ་བྱེད་ཉི་ཤུ་ཚུ་གསུམ་པ།	
རྟེན་འབྲེལ་རྟགས་གྱིས་ཉོན་མོངས་རང་བཞིན་གྱི་ཡོད་པ་དགག་པ། ..	292
རྟེན་འབྲེལ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པའི་རྟགས་གྱིས་དགག་པ།	294
རྟེན་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པའི་རྟགས་གྱིས་དགག་པ།	296
དམིགས་པ་རང་བཞིན་མེད་པའི་རྟགས་གྱིས་དགག་པ།	297
ཆགས་སྤང་གི་རྟེན་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུབ་པ་དགག་པ།	298
སྤྱིན་ཅི་ལོག་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུབ་པ་དགག་པ།	301
དེ་དང་ལྡན་པ་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུབ་པ་དགག་པ།	303
དེའི་ཡུལ་ཡོད་མེད་བརྟགས་ནས་དགག་པ།	306

དེ་ལྟར་དགོས་པ་དོན་ཆེ་བ་བསྟན་པ།	308
དེའི་སྐབ་བྱེད་དགག་པ།	308
རབ་བྱེད་ཉི་ཤུ་ཚུ་བཞི་པ།	
བདེན་བཞིའི་བྱ་བྱེད་མི་འཐད་པའི་ཚུད་པ།	310
ཁྱུགས་འབྲས་མི་འཐད་པ།	312
དགོན་མཆོག་གསུམ་མི་འཐད་པའི་ཚུད་པ།	313
ལས་འབྲས་སོགས་མི་འཐད་པའི་ཚུད་པ།	314
གཞན་གྱིས་བཀོད་པའི་སྦྱོན་རང་ལ་མི་འཇུག་པ།	315
སྦྱོན་དེ་འགོག་པ་པོ་ཉིད་ལ་འཇུག་པའི་ཚུལ།	320
རང་གི་འདོད་པ་སྦྱོང་པའི་དོན་རྟེན་འབྱུང་གི་དོན་དུ་འདོད་པ། ...	322
བདེན་བཞི་མི་འཐད་པར་ཐལ་བ།	324
བདེན་བཞི་ཤེས་པ་སོགས་དང་འབྲས་བྱ་བཞི་མི་འཐད་པར་ཐལ་བ། .	328
དགོན་མཆོག་གསུམ་མི་འཐད་པར་ཐལ་བ།	330
བྱེད་པ་པོ་དང་ལས་འབྲས་མི་རུང་པར་ཐལ་བ།	332
འཇིག་རྟེན་པའི་ཐ་སྙད་མི་རུང་པར་ཐལ་བ།	333

འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཐ་སྙད་མི་རུང་པར་ཐལ་བ། 335

རྟེན་འབྱུང་གི་དེ་ཉིད་མཐོང་ན་བདེན་བཞིའི་དེ་ཉིད་མཐོང་བར་འབྱུང་བ། . 336

རབ་བྱེད་ཉི་ཤུ་ཅུ་ལ།

རང་བཞིན་གྱིས་མུང་འདས་མི་འཐད་པའི་ཚུད་པ། 337

དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱོགས་ལ་མུང་འདས་མི་འཐད་པ། 338

མུང་འདས་དངོས་པོར་ཡོད་མེད་སོ་སོའི་མཐར་འདོད་པ་དགག་པ། .. 340

དེ་གཉིས་ཀའི་མཐར་འདོད་པ་དགག་པ། 344

གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པའི་མཐར་འདོད་པ་དགག་པ། 347

དེ་ཐུགས་སུ་ཆུད་པ་མཐའ་བཞིར་མ་གྲུབ་པར་བསྟན་པ། 348

དེས་གྲུབ་དོན་བཤད་པ། 349

དེ་ལྟར་བཀག་པ་ལ་ལུང་དང་འགལ་བ་སྤང་བ། 352

རབ་བྱེད་ཉི་ཤུ་ཅུ་གྲག་པ།

ཐུགས་འབྱུང་གི་རྟེན་འབྲེལ་ལ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་འབྲས། 354

འབྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་འབྲས། 357

ཐུགས་ཕྱོག་གི་རྟེན་འབྲེལ། 360

རབ་བྱེད་ཉིར་བདུན་པ།	362
ལྷ་ངན་བཅུ་བྱུག་ངོས་བཟུང་བ།	362
འདས་པའི་དུས་སུ་བྱུང་བ་ལྷ་བ་དགག་པ།	364
དེའི་དུས་སུ་མ་བྱུང་བར་ལྷ་བ་དགག་པ།	369
དེས་སྤྱི་མའི་མཐའ་ལ་བརྟེན་པའི་ལྷ་བ་བཞི་ཚན་དང་པོ་དགག་པ།	372
སྟོན་གྱི་མཐའ་ལ་བརྟེན་པའི་ལྷ་བ་བཞི་ཚན་དང་པོ་ཁྱེད་ཀྱི་མཐའ་ལ་བརྟེན་པ། ...	373
སྤྱི་མའི་མཐའ་ལ་བརྟེན་པའི་ལྷ་བ་བཞི་ཚན་གཉིས་པ་དགག་པ།	376
དོན་དམ་སྟོན་པ་ཐམས་ཅད་ཞི་བས་ལྷ་བ་དེ་དག་ལ་གནས་པ་དགག་པ།	381

དབྱུ་མའི་སྟོན།

དབྱུ་མ་རྩ་བ་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྐྱེད་པོ་དཀར་འགྲེལ་ཟབ་མོའི་	
དེ་ཉིད་གསལ་བྱེད་ཅེས་བྲ་བ།	383
རྟེན་འགྲེལ་བསྟོད་པའི་རྣམ་བཤད།	429
ཤེས་རབ་སྟོང་པོའི་རྣམ་བཤད་ཟབ་མོའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གསལ་བར་	
བྱེད་པའི་ཉི་མ་ཞེས་བྲ་བ།	472

༡ གོང་ས་༡ སྐྱབས་མགོན་ཆུལ་བའི་དབང་པོ་མཆོག་གི་བྱ་གསུ་
ཟེ་བཞིན་འོག། བློ་བྱིས་གཞིན་སྐྱེས་སྒྲོ་གསར་དོན་གཉེར་ཅན་རྣམས་ལ།
ཀྱ་ལྷ་རྟགས་ཅན་གྱི་ལག་ཐོག་ཁ་པར་དང་ iPad སྒྲོག་མྱེད་སོགས་བརྒྱུད་
ནས་དཔེ་དེབ་འདི་བཞིན་བོད་ཡིག་ལམ་ནས་གཟིགས་བདེ་ཁོ་ནའི་ཆེད་དུ་
བཅོས་བ་ཡིན། སྒྲིལ་ནས་ཀྱང་རིམ་བས་དཔེ་དེབ་དོ་བཤུས་ལག་ཏུ་འབྱོར་
ཆེ་དེབ་གངས་མང་དུ་གཏོང་རྒྱུའི་གོ་སྐབས་འོང་སྲིད་ན་དེར་སྒྲིལ་བའི་ལམ་
སྟོན་བཀའ་སློབ་དགོངས་འཆར་ལྷུག་སྒྲོལ་ཡོང་བར་རེ་བསྐྱེལ་ཞུ་རྒྱུ་དང་།
ཞུ་དག་བསྐྱར་མ་སོགས་ལ་རང་བྱས་གང་ཡོད་ཀྱིས་འབད་ཚུལ་གྱིས་ཁུལ་
བྱས་ཀྱང་ཆུད་ཆེད་ཞན་སྐབས་ནོར་འབྲུལ་གང་ཞོར་རྣམས་བཅོད་གསོལ་
ཞུ་རྒྱུ་བཅས།

སེར་སྒྲིལ་དགེ་བཤེས་ལྷ་རམས་བ་འཇམ་དབྱངས་བསོད་ནམས་ཀྱིས།

དེབ་བཅོས་ཐིན་བ་རྣམས་སྐུ་ལ་དགོས་ན་བརྒྱུ་རྒྱུད་ནས་རིན་མེད་དུ་བྱུལ་ཆོག།

བརྒྱུ་ཁ་བྱང་། marjamson618@gmail.com

དབུ་མ་རྩ་བ་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྣམ་པ་ཤད་རིག་པའི་རྒྱ་མཆོར་

འཇུག་པའི་བྱ་གཞིངས་ཞེས་བྱ་བ།

མཆོད་བརྗོད།

༡༡། །བཙུམ་ལྷན་འདས་འཇམ་དཔལ་གཞིན་རྒྱུར་པ་དང་རྗེ་
བཙུན་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོ་དབྱེར་མི་བྱེད་པའི་ཞབས་ལ་བྱས་ཐུག་འཆལ་ཞིང་
སྐབས་སུ་མཆིའོ། །བཙུམ་བས་རྗེས་སུ་བཟུང་ནས་ཟབ་དོན་རྗོགས་པར་
རྟོགས་པའི་སྒྲིའི་མཆོག་སྦྱིན་མཛད་དུ་གསོལ་ལོ། །

ཆོགས་གཉིས་སྟོབས་བཙུའི་ལུས་རྩལ་རབ་རྗོགས་ཤིང་། །གཟུངས་
སྟོབས་ཏིང་འཛིན་མི་འཇིགས་མཆེ་སྒྲེར་འབར། །སོ་སོ་ཡང་དག་རིག་
བཞིའི་གཡུ་རལ་ཅན། །སྤྲོ་བའི་སེངྒེ་བྱབ་དབང་དེ་ལ་འདུད། །རབ་འབྱམས་
རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་མདུན་ས་ཆེད། །ཟབ་དོན་སྟོགས་ལ་འགྲན་ལྷ་མ་མཆིས་
བས། །མཐུན་པའི་གཏེར་ཆེན་སྤྲོ་བའི་དབང་ཐུག་ཞེས། །ཡོངས་སུ་གྲགས་
པའི་ཞབས་ལ་བྱས་འཆལ་ལོ། །རྒྱལ་བ་ཉིད་གྱིས་ཟབ་མོའི་དོན་འགྲེལ་བར།
ལུང་བསྟན་ངེ་བཞིན་ཤིང་རྟོའི་སྟོལ་བྱེ་ནས། །བྱབ་བསྟན་གསལ་མཛད་སྟེ་
སྤྲོ་བ་ལྷ་ལ། །རྒྱལ་བ་གཉིས་པ་ཡབ་སྐུ་བཙུན་ལ་འདུད། །རྗེ་བཙུན་ལྷ་
མའི་གསུང་རབ་རྒྱ་མཆོ་ནས། །ལྷན་པོ་མཆོག་ལྷར་མཛོད་པར་འཕགས་
གྱུར་བ། །ཁྲི་ཀ་ཆེན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཆོའི་དགོངས་ཟབ་གནད། །རྣམ་དཔྱེད་

དད་པས་མདོར་བསྡུས་བྲི་བར་བྲ།

དེ་ལ་འདིར་བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཡུམ་རྒྱས་འབྲིང་
བསྡུས་པ་གསུམ་སོགས་གསུང་རབ་དུ་མ་ནས་སྟོང་ཉིད་ཟབ་མོ་ཐེ་སྐད་
གསུངས་པའི་དོན་འཕགས་པ་སྐྱ་སྐྱབ་ཀྱིས་ལེགས་པར་གཏན་ལ་པབ་པ་
བཞིན་ཐེ་ཉིད་ཀྱིས་གསལ་བར་མཛད་པ་ལྟར་འཆད་པར་བྱ་སྟེ་འདི་ལ་
གཉིས།

ཡུམ་ལས་སྟོང་ཉིད་གསུང་བའི་དོན་འཕགས་པས་ནི་ལྟར་བཀྲལ་ཚུལ།

འཕགས་པས་ཐེ་ལྟར་བཀྲལ་བ་དང་། སྐབས་ཀྱི་དོན་བཤད་པའོ། །
དང་པོ་ནི། སྦྱིར་འཕགས་པས་མདོ་སྒྲགས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་དུ་མ་མཛད་ཅིང་།
ཁུད་པར་དུ་ཟབ་དོན་འགྲེལ་པ་ལ་དབུ་མ་རིགས་པའི་ཚོགས་དྲུག་མཛད་དོ།
དེས་ཟབ་དོན་ལུང་རིགས་གཉིས་ཀྱི་སྟོན་པ་གཏན་ལ་འབེབ་པར་མཛད་དེ།
དེ་ཡང་ལུང་གི་སྟོན་པ་གཙོ་བོར་སྐྱབ་པ་ལ་མདོ་ཀུན་ལས་བརྟུས་པ་དང་།
རིགས་པའི་སྟོན་པ་གཙོ་བོར་སྐྱབ་པ་ལ་དབུ་མ་རྩ་བ་ཤེས་རབ་སོགས་
གསུངས་པའི་བྲིད། བྲི་མ་བྲུབ་སྟེ། རྩ་བ་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཡུལ་རང་བཞིན་
མེད་པའི་སྟོང་ཉིད་རིགས་པས་གཙོ་བོར་སྐྱབ། ཞིབ་མོ་རྣམ་འཐག་གིས་ཟབ་
དོན་རྟོགས་པའི་ཡུལ་ཅན་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་
གཉིས་ཀ་ཐོབ་བྲིད་ཀྱི་རྩ་བར་བསྟན། སྟོང་ཉིད་བདུན་ཅུ་པས་རང་བཞིན་

མེད་པ་ལ་བྱ་བྱེད་འཐད་ཚུལ་སྤྱིར་བསྟན་ནས། ཙ་ཐ་བ་སྒྲོག་གིས་བྱེ་བྲག་ཏུ་
དགག་སྐྱབ་འཐད་ཚུལ་བསྟན། རིག་པ་དྲུག་ཏུ་བས་མཐའ་གཉིས་སྤངས་པའི་
ལྷ་བ་དེ་ཐར་པ་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་ཙ་བར་བསྟན་ནས། རིན་ཆེན་སྤང་བས་ལྷ་བ་དེ་
ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་ཙ་བ་ཡང་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པའི་སྤྱིར་རོ་
དེ་རྣམས་ལས་ཙ་ཤེ་ནི་ལུས་ལྷ་བྱ་དང་། །གཞན་ལྷ་ནི་དེ་ལས་འབྲོས་པའི་
ཡན་ལག་ལྷ་བྱའི་བསྟན་བཅས་སོ། ཟབ་དོན་ལ་ཐོས་བསམ་བྱས་པའི་ཕན་
ཡོན་ནི་དོར་གཅོད་སོགས་ལས་གསུངས་པ་མདོ་ཀྱན་ལས་བརྒྱས་སུ་བྲངས་
པ་ལྟར་རྗེའི་གསུང་ལས་ཀྱང་འབྱུང་སྟེ་གོ་སྟོན། །

རྒྱ་བ་ཤེས་རབ་ཀྱི་མཚན་དོན་བཤད་པ།

༥ གཉིས་པ་ལ་གསུམ། མཚན་གྱི་དོན། གཞུང་གི་དོན། མཇུག་གི་
དོན་ནོ། །དང་པོ་ནི། བསྟན་བཅས་འདིའི་མཚན་ལ། རྒྱ་གར་གྱི་སྐད་དུ་ བ་རྩ་
རྒྱ་མ་སྤུ་ལ་སྤུ་རྒྱ་མ་ག་ཀྱ་རི་ཀྱ་ཞེས་འབྱུང་ཞིང་། དེ་ཐོད་སྐད་དུ་བསྐྱར་ན།
བ་རྩ་ནི་ཤེས་རབ། སྤུ་རྒྱ་མ་ག་ནི་དབུ་མ། སྤུ་ལ་ནི་ཙ་བ། ཀྱ་རི་ག་ནི་ཆིག་
ལེའུར་བྲས་པ། རྒྱ་མ་ནི་ཞེས་བྱ་བའོ། །དོན་ཡང་ཤེས་རབ་ནི་ཤེས་སྤྱོད་
པ་དང་། དབུ་མ་ནི་ཏྲག་ཆད་གཉིས་དང་བལ་བའི་དབུ་མའི་དོན་སྤྱོད་པ་དང་།
ཙ་བ་ནི་དབུ་མའི་བསྟན་བཅས་གཞན་ཀྱན་གྱི་གཞི་ལྷ་བྱ་དང་། ཆིག་ལེའུར་
བྲས་པའི་དོན་ཆིགས་བཅད་དུ་བྲས་པ་དང་། རྒྱ་མ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་མིང་དེ་

སྐད་ཅེས་བྲལ། །

སྟོན་པ་ལ་རྟེན་འབྱུང་གསུང་བའི་སྟོན་ས་མཆོད་པར་བརྗོད་ཚུལ།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། སྟོན་པ་ལ་རྟེན་འབྱུང་གསུང་བའི་སྟོན་ས་བསྟོད་
པ། རྟེན་འབྱུང་མཐའ་བརྒྱད་དང་བྲལ་བར་འབྲེལ་ཚུལ། སྟོན་པའི་བཀའ་བློན་
བློན་པའི་ཕྱག་གོ། དང་པོ་ལ་གཉིས། སྤྱི་ལོ་དོན་དང་། །ཡན་ལག་གི་དོན་ནོ། །

དང་པོ་ལ། རྟེན་འབྱུང་མཐའ་བརྒྱད་དང་བྲལ་བ་ནི་འདིའི་བརྗོད་བྲ།
འདི་ལ་བརྟེན་ནས་དོན་དེ་ཁོང་དུ་ཚུད་པ་ནི་དགོས་པ། སྟོན་པ་ཐམས་ཅད་ཉི་
བར་ཞི་བའི་མུང་འདས་མཐར་ཐུག་ནི་ཉིང་དགོས། ཆོས་གསུམ་སྤྱི་མ་སྤྱི་མ་
ལ་འབྲེལ་བ་ནི་འདིའི་འབྲེལ་བའོ། །དོན་ལ་དེ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་སྐབས་འདིར་
མཆོད་བརྗོད་ཀྱིས་དེ་ལྟར་ཡིན་ཚུལ་དངོས་སུ་སྟོན་པ་ནི་མིན་ནོ། །ཐེག་
དམན་གྱི་མདོ་ལས་ཀྱང་སྟོང་ཉིད་མདོར་བསྐྱས་བསྟན་མོད། ཐེག་ཆེན་དུ་
རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་དུ་མས་རྒྱས་པར་སྟོན་པས་བྱུང་པར་ཡོད་དེ། མགོན་
པོས། དེ་ཕྱིར་དེ་ནི་ཐེག་ཆེན་ལས། བྱོང་གིས་ཆང་བར་བསྟན་པ་ལགས། །
ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །རྟེན་འབྲེལ་གྱི་དོན་ནི། དེའི་སྐད་དོད་ལ། བྱ་ཉི་ཨི་
ཉིམ་ས་མུད་པ་ད་ཞེས་ཡོད་པ་ལ། རྟེན་གྱི་དབང་གིས་བྱ་ཉི་རྩ་ས་མུད་བྲ་ད་
ཞེས་པ་སྟེ་སྐད་པ་དང་བརྟེན་པ་དང་བསྟོས་ནས་འབྱུང་བའི་དོན་གསུམ་ལ་
འདུག་ཅིང་། བརྟེན་ནས་འབྱུང་བའི་དོན་ནི།

བྱེད་པོ་ལས་ལ་བརྟེན་བྱས་ཤིང་། །

ལས་ཀྱང་བྱེད་པ་པོ་ཉིད་ལ། །

བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་མ་གཏོགས་པར། །

འབྱུང་པའི་རྒྱ་ནི་མ་མཐོང་ངོ་། །

ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར། ཆོས་ཐམས་ཅད་པན་ཚུན་གཅིག་ཅིག་ཤོས་ལ་
བརྟེན་ནས་འཛོག་དགོས་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། རྒྱ་རྒྱེན་ལས་འབྱུང་བའི་དོན་
ཅ་མ་མིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི།

གང་གིས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་། །

འགག་པ་མེད་བ་སྐྱེ་མེད་པ། །

ཆད་པ་མེད་པ་རྟག་མེད་པ། །

འོང་བ་མེད་པ་འགོ་མེད་པ། །

ཐ་དད་དོན་མིན་དོན་གཅིག་མིན། །

སྐྱོས་པ་ཉིར་ཞི་ཞི་བསྐྱར་པ། །

རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་སྤྲུལ་རྣམས་ཀྱི། །

དམ་པ་དེ་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། །

ཞེས་པའོ། །དོན་ནི། ཕྱག་འཆལ་ལོ་ཞེས་ངང་ངོ། །གང་ལ་ན་སྟོན་པ་
 གང་གིས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་བསྟན་པའི་ཐུབ་དབང་རྫོགས་པའི་
 སངས་རྒྱས་དེ་ལའོ། །རི་ལྟར་ན་རྟེན་འབྱུང་དེ་ནི་མཉམ་བཞག་ཟག་མེད་ཀྱི་
 དུལ་གྱི་རང་བཞིན་ལ་སྟོས་ནས་སྐད་ཅིག་མར་འཛིགས་པའི་འགགས་པ་
 དང་། རང་གི་ངོ་བོ་ཐོབ་ཕྱིར་སྐྱེ་བ་དང་སྤྲུལ་སྤྱོད་ཆད་པ་དང་མི་འཛིག་པའི་
 རྟག་པ་དང་ཚུར་འོང་བ་དང་པར་འགྲོ་བ་དང་དགོས་སོགས་ཀྱི་དོན་སོ་སོ་
 བའི་ཐ་དད་པ་དང་དོན་སོ་སོ་བ་མིན་པའི་གཅིག་པ་རྣམས་ནི་མེད་དོ་ཞེས་
 དགག་ཆོག་མཐར་སྐྱར་རོ། །རྟེན་འབྱུང་གི་ཆོས་ཉིད་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་
 ཀྱིས་རི་ལྟར་གཟིགས་པའི་གཟིགས་ངོར་སྐྱེ་འགག་ལ་སོགས་པའི་སྟོས་པ་
 ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་ཞི་བ་དང་། དེར་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་གི་རྣམ་རྟོག་གི་
 རྒྱ་བ་མེད་པས་སྐྱེ་ཆ་སོགས་ཀྱིས་ཉེ་བར་འཆེ་བ་ཐམས་ཅད་དང་དང་བྲལ་
 བའི་ཕྱིར་ཞི་བའོ། །རྟེན་འབྱུང་གི་དེ་ཉིད་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱིས་
 རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་ནས་གཞན་ལ་ལེགས་པར་བསྟན་
 པས་སྒྲུབ་རྣམས་ཀྱི་དམ་པ་ཞེས་བྱའོ། །འདིར་འགག་སོགས་བརྒྱད་གསུངས་
 པ་ནི་རང་གཞན་གྱི་ཚད་པའི་གཞིའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པ་ལ་དགོངས་ལ། དེ་ཡང་
 འགག་སོགས་བརྒྱད་ནི་འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་གི་གཟིགས་ངོར་མེད་

ཀྱང་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་དོ། །འགག་པ་མེད་པ་ནི་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ཞེས་པའི་སྟོན་དུ་
འབྱུང་བ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་ན་སྐྱེ་འགག་གོ་རིམ་མ་ངེས་པར་འབྱུང་བར་
སྟོན་པའི་ཆེད་དོ། །

རབ་བྱེད་ཀྱི་གཞུང་རྣམས་ཉམས་ལེན་གྱི་རིམ་པར་བསྐྱིགས་པ།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རབ་བྱེད་ཀྱི་གཞུང་ཉམས་ལེན་གྱི་རིམ་པར་
བསྐྱིག་པ་དང་། གཞུང་རྣམས་སོ་སོར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ། དམིགས་པ་
གང་ཟག་ལ་དམིགས་ནས་རྣམ་པ་རང་གི་མཆན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པར་འཇིན་
པའི་སྟོན་གང་ཟག་གི་བདག་འཇིན་དང་། དམིགས་པ་གང་ཟག་མ་ཡིན་པའི་
ཕུང་སོགས་ཀྱི་ཆོས་ལ་དམིགས་ནས་རྣམ་པ་རང་གི་མཆན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་
པར་འཇིན་པའི་སྟོན་གི་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཇིན་ཏེ། སྟོ་སྟོན་མས་བཟུང་བ་ལྟར་
མེད་པ་ནི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཡིན་ལ། སྐྱེ་མས་བཟུང་བ་ལྟར་མེད་པ་ནི་
ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་དོ། །

ངེས་ན་མེད་རྒྱུའི་བདག་ཅིག་གང་ཟག་གི་སྟེང་དུ་བཀག་པ་གང་ཟག་
གི་བདག་མེད་དང་། ཆོས་ཀྱི་སྟེང་དུ་བཀག་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཡིན་པས་
དགག་གཞི་སོ་སོ་ཡིན་ཡང་དགག་བྱའི་བདག་ལ་བྱུང་པར་མེད་དོ། །དེའི་
སྐྱེར་བདག་མེད་གཉིས་ལ་སྤྲ་རགས་ཀྱི་བྱུང་པར་མེད་ཀྱང་གང་ཟག་གི་སྟེང་
དུ་ངེས་སྟོན་ཞིང་ཆོས་ཀྱི་སྟེང་དུ་ངེས་དཀའ་བའི་བྱུང་པར་ནི་ཡོད་དོ། །

འཇིག་ལྟ་ནི་གང་ཟག་གི་བདག་འཇིག་གི་ཤེ་ཟག་སྟེ། དེ་ཡང་རང་རྒྱད་
 གི་ང་ལ་དམིགས་ནས་ང་དང་ང་ཡི་འོ་སྙམ་དུ་རང་གི་མཆོན་ཉིད་གིས་གྲུབ་
 བར་འཇིག་པ་ཞིག་གོ། །དེས་ན་འདིར་འགོག་རྒྱ་ལ་ཡུལ་འགོག་པ་དང་ཡུལ་
 ཅན་འགོག་པ་གཉིས་ཏེ། དེ་ལ་སློ་དེ་གཉིས་གིས་ཡུལ་ཇི་ལྟར་བཟུང་བའི་
 རོན་ལ་རིགས་པའི་གཞོད་པ་བསྟན་ནས་ཡུལ་ཅན་གི་འཇིག་པ་ཡང་འགོག་
 པའོ། །དེའི་ཆེ་ཡུལ་ཅན་དེ་དག་གིས་ཇི་ལྟར་བཟུང་བའི་རོན་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་
 པ་མི་འགོག་གི་ཐ་སྙད་གི་དབང་གིས་བཞག་ཅམ་མ་ཡིན་པར་ཡོད་པ་འགོག་
 སྟེ་ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་ལ་འབྲུའོ། །སྐྱེས་སམ་མ་སྐྱེས་འོངས་སམ་མ་འོངས་
 ཞེས་སོགས་དཔྱེད་པ་ནི་ཐ་སྙད་དུ་ཁས་ལེན་གྱང་། དེ་ཅམ་གིས་མ་ཆིམ་
 བར་ཐ་སྙད་བཏགས་པའི་བཏགས་རོན་དེ་ཇི་འདྲ་བ་ཞིག་ཏུ་གྲུབ་པར་བཅའ་
 བ་ན་རྟེན་པར་ཁས་མི་ལེན་ཏེ་སྤྲ་མ་ནི་ཐ་སྙད་གི་དཔྱེད་པ་ཡིན་ལ། སྤྲེ་མ་ནི་
 རོན་ལ་དཔྱེད་པ་ཡིན་པའི་སྤྲེ་རོ། །

ཚུ་ལ་འདི་ལ་རིགས་པས་དབྱད་མི་བཟོད་པ་དང་རིགས་པས་གཞོད་
 པ་དང་རིགས་ཤེས་གིས་མ་རྟེན་པ་དང་། དེས་བཀག་པ་རྣམས་སོ་སོར་བྱེད་
 པ་དགོས་ཤིང་། ཡིད་བདག་གཉིས་དང་བདག་མེད་གཉིས་ལ་ཞུགས་མ་
 ཞུགས་ཀྱི་བྱེད་པར་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ། །རབ་བྱེད་རྣམས་གིས་ཇི་ལྟར་
 བསྟན་པའི་བསྟུས་རོན་ནི། དེ་ལ་ཐོག་མར་བདག་དང་བདག་གིར་འཇིག་པའི་

མ་རིག་པའི་ཞེན་ཡུལ་མེད་པར་གཏན་ལ་དབབ་དགོས་པས་དེ་རབ་བྱེད་
བཅོ་བརྒྱད་པས་སྟོན། གང་ཟག་ལ་རང་བཞིན་མེད་ན་འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་
ནས་འདིར་འོང་བ་དང་འདི་ནས་པ་རོལ་ཏུ་འགྲོ་བ་དང་ལས་དགེ་སྤྲེག་བྱེད་
པ་མི་འཐད་སྟམ་པ་འགོག་པ་ལ་འགྲོ་འོང་བརྟག་པ་དང་བྱེད་པ་པོ་བརྟག་པ་
གཉིས། བྱེད་པ་པོ་རང་བཞིན་མེད་པར་བསྟན་པ་ལ་ལེན་པ་པོར་མི་རུང་ངོ་
སྟམ་པ་འགོག་པར་སྒྲ་རོལ་ན་གནས་པ་བརྟག་པ། ཉེ་བར་ལེན་པ་པོ་ལ་རང་
བཞིན་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པའི་དཔེ་དགག་པ་ནི་བརྟུ་པ་དང་། དེའི་རྟགས་འགོག་
པ་ལ་བརྟུ་གཅིག་པ་དང་བརྟུ་གཉིས་པ། ཆོས་ཀྱི་བདག་འགོག་པ་ལ་སྒྲེ་བ་
རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་འགོག་པ་ལ་རབ་བྱེད་དང་པོ། ལུང་ལས་སྤང་སོགས་
ལ་རང་བཞིན་ཡོད་པར་གསུངས་སོ་སྟམ་པ་ལ་སྒྲེ་མཆེད་བརྟག་པ་སོགས་
གསུམ། ཆགས་སོགས་དང་སྒྲེ་འཇིག་གནས་གསུམ་དང་དེའི་རྒྱ་ལས་དང་
བྱེད་པ་པོ་ཡོད་པས་དེ་དག་ལ་རང་བཞིན་ཡོད་དོ་སྟམ་པ་འགོག་པར་འདོད་
ཆགས་བརྟག་པ་སོགས་གསུམ། གང་ཟག་དང་ཆོས་ལ་རང་བཞིན་ཡོད་པའི་
སྒྲུབ་བྱེད་ཏུ་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་འཕྲད་པ་དང་སྒྲེད་པའི་རྒྱ་རྒྱེན་ཉེ་བར་ལེན་པ་
དང་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་འཁོར་བ་ཡོད་ཅེས་སྒྲེ་བ་འགོག་པ་ལ་སྤང་པ་དང་
རང་བཞིན་དང་བཅིངས་ཐར་བརྟག་པ་གསུམ། འཁོར་བ་ལ་རང་བཞིན་ཡོད་
པའི་སྒྲུབ་བྱེད་ལས་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བའི་རྟེན་ཡིན་པ་འགོག་པ་ལ་ལས་

འབྲུམ་བརྟག་པ། དངོས་པོ་ལ་རང་བཞིན་ཡོད་པའི་སྐབས་བྱེད་དུ་དུས་གསུམ་གདགས་པའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་འགོག་པ་ལ་དུས་བརྟག་པ། དུས་ལ་རང་བཞིན་ཡོད་པར་སྐབས་བལ་འབྲུམ་བྱའི་བྱེད་རྒྱུ་དང་འབྲུང་འཛིག་གི་རྒྱ་ཡིན་པ་འགོག་པ་ལ་ཆོག་པ་དང་འབྲུང་འཛིག་བརྟག་པ་གཉིས། མིད་རྒྱུན་རང་བཞིན་མེད་པར་བསྟན་པ་ན་དེའི་རྒྱུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དང་ཉོན་མོངས་ཡོད་པས་མི་འཐད་དོ་སྙམ་དུ་དོགས་པ་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བརྟག་པ་དང་ཕྱིན་ཅི་ལོག་བརྟག་པ་གཉིས།

རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་ལ་བདེན་བཞི་སོགས་མི་འཐད་སྙམ་པ་ལ་བདེན་པ་བརྟག་པ། དེ་ལ་མྱང་འདས་མི་འཐད་སྙམ་པ་འགོག་པར་མྱང་འདས་བརྟག་པ། རྟོན་འབྲུང་མཐོང་ན་དབུ་མའི་ལམ་མཐོང་བར་གསུངས་པའི་དོན་སྟོན་པ་ལ་རྟོན་འབྲེལ་བརྟག་པ། རྟོན་འབྲུང་གི་དེ་ཉིད་རྟོགས་ན་ལྟ་བ་ངན་པ་ཐམས་ཅད་ལྡོག་པར་སྟོན་པ་ལ་ལྟ་བ་བརྟག་པ་གསུངས་ཏེ། ཐམས་ཅད་ཀྱང་རང་རྒྱུད་ལ་ཐར་ལམ་བསྐྱེད་པ་དང་བརྟན་པ་དང་འཕེལ་བར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་ཡིན་གྱི་གཞན་དང་ཅོད་པ་ཅམ་གྱི་ཕྱིར་མིན་ཏེ། དབུ་མ་འཇུག་པ་ལས། བསྟན་བཅོས་ལས་དབྱེད་ཅོད་ལ་ཆགས་པའི་ཕྱིར། མ་མཇུག་རྣམ་གྲོལ་ཕྱིར་ནི་དེ་ཉིད་བསྟན། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། རྟོན་འབྲུང་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པར་བསྟན་པ།

དེ་རྟོགས་མ་རྟོགས་ལས་འཁོར་བར་ལྷོག་འཇུག་བྱེད་ཚུལ། རྟོགས་ན་ལྷ་ངན་
ལྷོག་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དངོས་དང་། ཚུད་སྟོང་ངོ་། དང་པོ་ལ་
གཉིས། བདག་མེད་གཉིས་མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས། རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་བྱ་བྱེད་ལ་བརྟགས་ནས་ཚས་ལ་རང་
བཞིན་དགག་པ་དང་། འགྲོ་འོང་གི་བྱ་བྱེད་ལ་བརྟག་ནས་གང་ཟག་ལ་རང་
བཞིན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། རབ་བྱེད་ཀྱི་གཞུང་བཤད་པ། དེས་
དོན་གྱི་ལུང་དང་སྒྱར་བ། མཚན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། འབྲས་བྱ་
ལ་སྐྱེ་བའི་རང་བཞིན་དགག་པ་དང་། སྐྱེད་བྱེད་ལ་རྐྱེན་གྱི་རང་བཞིན་དགག་
པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་དགག་པ་དང་། གཞན་སྐྱེ་བ་གཞན་
པ་ལ་ལུང་འགལ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སྐྱེ་བ་འགོག་པའི་དམ་བཅའ་
བ་དང་། དེ་འགོག་པའི་རིགས་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དངོས་དང་། འབྲོས་
དོན་ནོ།

མཐའ་བཞི་སྐྱེ་བ་འགོག་པའི་དམ་བཅའ་དངོས་བཤད་པ།

དང་པོ་ནི།

བདག་ལས་མ་ཡིན་བཞན་ལས་མིན། །

གཉིས་ལས་མ་ཡིན་རྒྱ་མེད་མིན། །

དངོས་པོ་གང་དག་གང་ན་ཡང་། །

སྐྱེ་བ་ནམ་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན།

ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། སྐྱེ་ནང་གི་དངོས་པོ་གང་དག་ཆོས་ཅན།
 བདག་ལས་ཡུལ་དང་དུས་དང་གྲུབ་པའི་མཐའ་གང་ན་ཡང་སྐྱེ་བ་ནམ་ཡང་
 ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བདག་ལས་སྐྱེ་ན་སྦྲར་ཡང་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་པ་དང་སྦྲར་
 ཡང་སྐྱེ་བ་ཐུག་པ་མེད་པའི་ཉེས་པར་འགྱུར་བའི་བྱིར་རོ། ཇི་ལྟར་ན་སྐྱེ་གྲུ་
 ཆོས་ཅན། སྦྲར་རང་གི་རྒྱའི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་པར་ཐལ།
 རང་གི་རྒྱའི་དུས་ན་རང་གི་བདག་ཉིད་རྫོགས་པར་གྲུབ་ཟིན་པའི་བྱིར། མ་
 ཁུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སྦྲར་ཡང་སྐྱེ་བ་ཐུག་པ་མེད་པར་ཐལ། རང་གི་
 རྒྱའི་དུས་ན་རང་གི་བདག་ཉིད་ཐོབ་ཟིན་ཀྱང་སྦྲར་ཡང་སྐྱེ་བ་དོན་ཡོད་པའི་
 བྱིར། དངོས་པོ་གང་དག་ཆོས་ཅན། གཞན་ལས་ཡུལ་དུས་གྲུབ་མཐའ་གང་
 ན་ཡང་སྐྱེ་བ་ནམ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཞན་ལས་སྐྱེ་ན་ཀུན་ལས་ཀུན་
 སྐྱེ་བར་འགྱུར་བའི་བྱིར། ཇི་ལྟར་ན། ས་བོན་ཆོས་ཅན། སྐྱེ་གྲུ་དང་འབྲེལ་
 མེད་དོན་གཞན་དུ་ཐལ། སྐྱེ་གྲུ་དང་ལྟོས་མེད་ཀྱི་གཞན་ཡིན་པའི་བྱིར། འདོད་
 བ། ཁྱོད་ལས་སྐྱེ་གྲུ་སྐྱེ་བ་ལྟར་རྩོམ་སོགས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བར་ཐལ། སྐྱེ་
 གྲུ་ཁྱོད་དང་འབྲེལ་མེད་དོན་གཞན་ཡིན་ཡང་སྐྱེ་བའི་བྱིར་ཉལ་ཁས་
 སྦྱངས། དེ་བཞིན་དུ་དངོས་པོ་གང་དག་ཆོས་ཅན། རང་གཞན་གཉིས་ལས་
 ཡུལ་དུས་གྲུབ་མཐའ་གང་ན་ཡང་སྐྱེ་བ་ནམ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བདག་

ལས་ཀྱང་མི་སྟེ། གཞན་ལས་མི་སྟེ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རིགས་པ་བསྟན་ཟེན་པའི་
ཕྱིར། དངོས་པོ་གང་དག་ཆོས་ཅན། རྒྱ་མེད་ལས་ཡུལ་དུས་གྲུབ་མཐའ་གང་
ན་ཡང་སྟེ་བ་ནམ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་མེད་དུ་སྟེན་ཡུལ་དུས་སོ་སོར་
ངས་པ་མི་འཐད་ཅིང་། རྒྱ་སྐྱབ་པ་རྣམས་དོན་མེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། རི་
ལྟར་ན། ལྷ་གྲུ་ཆོས་ཅན། རྒྱ་མེད་དུ་མི་འབྱུང་སྟེ། ཡུལ་དུས་སོ་སོར་ངས་
པའི་སྟེ་བ་མཐོང་བ་དང་། འབྲས་བུའི་དོན་དུ་རྒྱ་ཅོལ་བས་སྐྱབ་པ་ཡང་མཐོང་
ཞིང་དོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། འདིར་དགག་པ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཤེས་དགོས་པས་
དེའི་ཚུལ་ནི་རྒྱས་པར་གཞན་དུ་བསྟན་ཟེན་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱས། བསྟུ་ན།
མེད་དགག་ནི། ལྷོས་དགག་བྱ་དངོས་སུ་བཅད་ནས་ཆོས་གཞན་མི་འཕེན་པ་
ཞིག་སྟེ། རང་བཞིན་མེད་པ་དང་། དངོས་པོ་མེད་པ་ལྟ་བུའོ། །མ་ཡིན་དགག་
ནི་ལྷོས་དགག་བྱ་བཅད་ནས་ཆོས་གཞན་འཕེན་པ་ཞིག་སྟེ། བུམ་པ་མ་ཡིན་
པ་ལས་ལོག་པ་དང་། བུམ་མིན་ཡོད་པ་ལྟ་བུ། གཞན་ཡང་རི་སྐད་དུ། དགག་
པ་དོན་གྱིས་བསྟན་པ་དང་། །ཆིག་གཅིག་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་དང་། །དེ་ལྟར་
རང་ཆིག་མི་སྟོན་པ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་བཞི་སྟེ་སྟོན་པ། །

འདིར་བསྟན་པའི་དམ་བཅའ་བཞིའི་ཞེན་དོན་མེད་དགག་ཡིན་ལ། ལྷ་
གྲུ་རང་བཞིན་མེད་པ་ཡང་མེད་དགག་ཡིན་པས། རིགས་ཤེས་གྱིས་ལྷ་གྲུ་

རང་བཞིན་མེད་པར་གྲུབ་ཀྱང་རང་བཞིན་མེད་པ་ཡོད་པ་ནི་དངོས་ཤུགས་
གང་རུང་ལ་གྲུབ་པ་མིན་ནོ། །འོན་ཀྱང་བར་དུ་ཆོད་མ་གཞན་བརྒྱད་པ་ལ་མ་
བསྟོས་པར་རིག་ཤེས་ཀྱི་སྟོབས་ལས་སྐྱ་གུ་རང་བཞིན་མེད་པ་དེ་མེད་པར་
དོགས་པའི་སྒྲོ་འདོགས་དང་འཛིན་སྟངས་དངོས་སུ་འགལ་བའི་སྒྲོ་བསྐྱེད་
ཅུས་ཤིང་། དེ་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲོ་འདོགས་དེ་གཙོད་ཅུས་ཏེ། འདི་ཅུང་དཀའ་བའི་
གནས་ཡིན་པས་ཞིབ་དུ་དབྱད་དགོས་སོ། །འདི་ལེགས་པར་མ་ཤེས་ན་ལྟ་
བ་སྒྲོང་བའི་ཆོ། རང་བཞིན་མེད་པའི་མེད་དགག་ཉིད་སྒྲོའི་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་
ཡུལ་དུ་མི་བྱེད་པར་མ་ཡིན་དགག་སྒྲོ་ཡུལ་དུ་སྐྱབ་པར་བྱས་ན་ལྟ་བ་ཉིད་
པའི་གོགས་སུ་འགྱུར་རོ། །

མཐའ་བཞི་སྟེ་འགོགས་པའི་རིགས་པ་བཤད་པ།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། བདག་སྟེ་འགོག་པ་དང་། གཞན་སྟེ་འགོགས་
པའི་རིགས་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱིས་དངོས་པོ་རྣམས་
བདག་ལས་སྟེ་བ་མེད་དེ། དེ་དག་གི་སྟེ་བ་དོན་མེད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བའི་
ཕྱིར་དང་སྟེ་བ་ཐུག་པ་མེད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པ་ལ།
སྟོབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱིས་སྟོན་བརྗོད་པ་དང་། རྩ་བས་སྟོན་དེ་སྟོང་
བའི་ཚུལ་རྣམས་ནི་དབུ་མའི་གཞུང་ལས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ་འདིར་མང་དུ་
དོགས་ནས་མི་བརྗོད་ལ། གཉིས་པ་གཞན་སྟེ་བཀག་པ་ལ་ཡང་སྟོན་བརྗོད་

ཚུལ་དང་དེ་སྤོང་ཚུལ་ཡང་གཞན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །མདོར་ན་ཅ་བའི་གཞུང་
འདི་དག་གིས་མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་དམ་བཅའ་དངོས་སུ་མཛད་ནས་
སྐྱབ་བྱེད་དངོས་སུ་མ་བསྟན་ཀྱང་གཞུང་འོག་མ་རྣམས་ཀྱི་སྐབས་པལ་ཆར་
དང་འབྲེལ་བ་ལས་གསལ་བར་བསྟན་པ་ལྟར་རོ། །

རབ་བྱེད་དང་པོ།

མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་ཁས་ལེན་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྐྱེ་རྒྱའི་དངོས་པོ་རྣམས་
རང་བཞིན་གྱིས་བྱབ་པར་བཟུང་སྟེ་མཐའ་བཞི་གང་རུང་ལས་སྐྱེ་བར་འདོད་
པ་ཡིན་ལ། འདིར་དངོས་པོ་རྣམས་རྒྱ་རྒྱེན་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བ་ཉིད་གྱིས་
མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་འགོག་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་རྒྱ་མེད་ལས་སྐྱེ་བ་ནི་འགོག་
སླ་ཞིང་། རྒྱ་ཡོད་ཀྱང་རང་དང་ངོ་བོ་གཅིག་པ་དང་ཐ་དད་པའི་རྒྱ་གང་རུང་
ལས་སྐྱེ་དགོས་པས། རང་དང་ངོ་བོ་གཅིག་པའི་རྒྱ་ལས་སྐྱེ་བ་འདོད་ཚུལ་ནི་
བདག་སྐྱེ་འདོད་ཚུལ་ཡིན་པས་དེ་སྤྱིར་ཡང་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་དུ་ཐལ་བ་
སོགས་ཀྱིས་འགོག་ལ། རང་དང་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་འབྲེལ་མེད་དོན་གཞན་
ལས་སྐྱེ་བར་འདོད་པ་ནི་གཞན་སྐྱེ་འདོད་ཚུལ་ཏེ། དེ་ནི་ཐམས་ཅད་ལས་
ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བ་འགོག་པའི་རིགས་པས་འགོག་པའི་ཕྱིར་གཉིས་ཀ་ལས་སྐྱེ་
བར་འདོད་པ་ནི་རིགས་པ་དེ་རྣམས་ཀྱིས་འགོག་ཀུས་སོ། །

གཞན་སྐྱེ་འགོ་ག་རྒྱལ་ལ་རང་སྤྱོད་དངོས་སྤྱོད་བས་ཁྱད་དང་འགལ་
བའི་རྒྱུད་པ་འགོད་པ།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྩོད་པ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། རང་སྤྱོད་དངོས་
སྤྱོད་བ་རྣམས་ན་རེ། རང་གི་རྒྱུ་ལྡན་བདག་ཉིད་ལས་སྐྱེ་བ་མི་འཐད་པས་བདག་
སྐྱེ་མི་རིགས་ཤིང་། དེ་མི་རིགས་པས་གཉིས་ཀ་ལས་སྐྱེ་བ་ཡང་མི་རིགས་
ལ། རྒྱ་མེད་ལས་སྐྱེ་བ་ནི་ཤིན་ཏུ་ཐ་ཆད་པས་མི་རིགས་ནའང་། གཞན་ལས་
མིན་ཞེས་གཞན་སྐྱེ་འགོ་ག་པ་འདི་མི་འཐད་དེ། རྒྱལ་བས་རྒྱུན་བཞི་གཞན་
དུ་འགྱུར་བ་ཁོ་ན་འབྲས་བུ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེད་བྱེད་དུ་གསུངས་པའི་སྤྱིར། དེ་
ཡང་གང་ཞེ་ན།

རྒྱུན་རྣམ་བཞི་སྟེ་རྒྱ་དང་ནི། །

དམིགས་པ་དང་ནི་དེ་མ་ཐག །

བདག་པོ་ཡང་ནི་དེ་བཞིན་ཏེ། །

རྒྱུན་ལྷ་པ་ནི་ཡོད་མ་ཡིན། །

ཞེས་སོ། །འདི་ལྟར་རྒྱུན་ནི་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ། འབྲས་བུ་གང་གི་སྐྱབ་
བྱེད་ས་ཐོན་གྱི་ངོ་ཐོར་གནས་རྒྱུ་ལྡན་རྒྱུན་དང་། ཡང་དེ་བཞིན་དུ་དམིགས་པ་
གང་གིས་སེམས་སེམས་བྱུང་གང་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་དམིགས་པའི་རྒྱུན་དང་།
རྒྱ་འགག་མ་ཐག་གང་གིས་འབྲས་བུ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ནི་དེ་མ་ཐག་པའི་

རྒྱུན་དང་། གང་ཞིག་ཡོད་ན་གང་རང་དབང་དུ་སྒྲིེད་པ་བདག་པོའི་རྒྱུན་ཡིན་
ལ། དེར་མ་འདུས་པའི་རྒྱུན་ལྔ་པ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མིང་མི་མཐུན་པའི་
རྒྱུན་མཚན་ཉིད་པ་རྣམས་ནི་བཞི་པོ་དེར་འདུས་ལ། གཞན་གྱིས་བཏགས་
པའི་དབང་ལྷག་ཏུག་པ་སོགས་ནི་རྒྱུན་དུ་མི་རུང་བའི་སྤྱིར། དེས་ན་གཞན་
སྒྲིེ་བཀག་པ་ལུང་དང་འགལ་ཞེས་ཟེར་རོ། །

གཉིས་པ་ལན་ལ་གཉིས། རང་བཞིན་གྱིས་སྒྲིེ་བ་འགོག་པ་དང་། རང་
བཞིན་གྱིས་གཞན་ཡིན་པ་འགོག་པའོ། །

དང་པོ་ནི།

དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནི། །

རྒྱུན་ལ་སོགས་ལ་ཡོད་མ་ཡིན། །

བདག་གི་དངོས་པོ་ཡོད་མིན་ན། །

གཞན་དངོས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

ཞེས་སོ། །འབྲས་བུའི་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཏེ་ངོ་བོ་སྤྱུ་གྲུ་
ལ་སོགས་པ་ནི་ཆོས་ཅན། ས་བོན་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུན་ཆོགས་པ་དང་ཁ་
ཡར་བ་དང་གཉིས་ཀ་སོགས་གང་ལ་ཡང་རང་སྒྲིེས་པའི་སྤྱོད་ལ་ཏུ་ངོ་བོ་ཐ་
དད་པའི་ཚུལ་དུ་བརྟེན་ནས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ཡོད་པ་ནི་དམིགས་
རུང་མ་དམིགས་པས་ཁེགས་ཤིང་། སྤྱིར་ཡང་སྒྲིེ་བ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་

བའི་ཕྱིར། འབྲས་བུའི་བདག་གི་དངོས་པོ་སྐྱ་གུ་སོགས་ཆོས་ཅན། རང་རྒྱ་
 ས་བོན་དོན་གཞན་ལས་འབྱུང་བའི་དངོས་པོར་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པ་མ་
 ཡིན་པས་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་དེ། རང་རྒྱ་ས་བོན་གྱི་དུས་ན་ཡོད་པ་མ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱབ་སྟེ། ས་བོན་དོན་གཞན་ལས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེས་ན་ས་
 བོན་གྱི་དུས་དེར་ཡང་བྱ་བའི་རྟེན་དུ་ཡོད་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རང་
 བཞིན་གྱིས་གྲུབ་ན། གྲུབ་པའི་དུས་ཐམས་ཅད་རྟེན་བཞིན་པར་ཡོད་དགོས་
 ཞིང་། དེ་མེད་ན་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་དོན་མ་ཆང་བས་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་
 པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་སྐྱ་གུ་སྐྱེ་བའི་བྱ་བ་ནི་རྟེན་དང་སྐྱ་གུ་ནི་བཞིན་
 པའམ་བྱེད་པ་པོར་འཛོག་པ་ཡིན་ལ། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ལན་ཅིག་རྟེན་
 བཞིན་པར་སོང་ན་དུས་ཐམས་ཅད་དེར་འགོ་དགོས་སོ། །སྐྱ་གུ་རང་གི་ས་
 བོན་ལས་སྐྱེ་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཆེ་སྐྱེས་པའི་སྐྱ་གུ་དེ་ས་བོན་གྱི་དུས་སུ་མེད་
 ཅིང་། ས་བོན་གྱི་དུས་སུ་ཡོད་པའི་སྐྱ་གུ་ཞིག་སྐྱེ་བར་མིན་མོད། ཐ་སྙད་དུ་
 སྐྱེ་འགྱུར་ལ་སྟོས་ནས་སྐྱ་གུ་ས་བོན་ལས་སྐྱེ་ཞེས་བརྗོད་པ་ནི་འཐད་པས་
 སྐྱེ་བཞིན་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པ་པོ་སྐྱ་གུ་ཡོད་ལ། རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་ན་སྐྱ་གུ་
 རང་གི་ས་བོན་ལས་སྐྱེ་ཞེས་བརྗོད་པ་ལྟར་སྐྱ་གུ་དེ་རང་གི་ས་བོན་གྱི་དུས་
 སུ་ཡོད་བཞིན་དུ་སྐྱེ་དགོས་ཀྱི། མེད་ན་སྐྱེ་བ་མི་འཐད་པས་བདག་སྐྱེ་ཡོད་
 པར་འགྱུར་རོ། །

རང་ལུགས་ནི། ལྷ་གྲ་རང་གི་ས་བོན་གྱི་དུས་སྤྱི་མེད་ཀྱང་དེ་ལས་སྦྱེ་
བར་འདོད་ཅིང་དེ་ནི་བརྟུན་པའི་ཚུལ་ལ་མི་འགལ་ཡང་བདེན་པར་བྱལ་བ་
ལ་འགལ་ལོ། །གཞན་ལས་སྦྱེ་ནའང་འབྲས་བུ་ནི་ས་བོན་ལ་སྦྱོས་མེད་ཡན་
གར་དུ་སྦྱེ་བར་འདོད་དགོས་པས་རྒྱ་འབྲས་དུས་མཉམ་པར་འགྱུར་བ་
སོགས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། རིགས་པའི་གནད་འདི་མ་གོ་ན་འོག་ཏུ་དགག་སྐྱབ་
མཛད་པའི་དོན་ལེགས་པར་མི་གོ་བས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ནི། གཞུང་སྤྱི་མའི་མིན་ན་ཞེས་པའི་ན་སྤར་ལ་ཞེས་གནས་
གཞི་དང་སྤར་ལ། འདིར་ན་ཞེས་དུས་ཀྱི་བདུན་པ་དང་སྤར་རོ། །འབྲས་བུའི་
དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནམ་ངོ་བོ་ཆོས་ཅན། ས་བོན་སོགས་སྦྱེན་
ཆོགས་པ་དང་ཁ་ཡར་གང་ཡང་རྣམ་པར་མ་འགྱུར་བའི་དུས་ན་ཡོད་པ་མ་
ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ཡོད་པ་མ་མཐོང་བའི་སྤར་དང་ཡོད་ན་རྒྱ་མེད་ཏུ་འགྱུར་བའི་
སྤར་རོ། ཡང་འབྲས་བུ་བདག་གི་དངོས་པོ་ལྷ་གྲ་ཆོས་ཅན། རང་རྒྱ་ས་བོན་
ལས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གཞན་གྱི་དངོས་པོ་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས་གཞན་
ལས་སྦྱེ་བ་མེད་དེ། རང་རྒྱ་ས་བོན་རྣམ་པར་མ་འགྱུར་བའི་དུས་ན་ཡོད་པ་མ་
ཡིན་པའི་སྤར་ཞེས་བྲལ་བ་ཉིད་བསྐྱབ་བོ། །

དེ་ལྟར་ན་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་སྦྱེན་བཞི་གསུངས་པ་ལྟར་འདོད་
ཀྱང་། གཞན་སྦྱེ་ཡོད་མི་དགོས་ཏེ། འབྲས་བུ་རང་དང་འབྲེལ་མེད་དོན་གཞན་

པའི་རྒྱ་ལས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་ཞིགས་པའི་སྤྱིར། དེར་ཐལ། གཞན་སྐྱེ་
འདོད་པ་དག་གིས་འབྲས་བུ་རྣམས་རང་གི་མཆོད་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་རྒྱ་
གཞན་ལས་སྐྱེ་བར་འདོད་པས་དེ་ལྟར་ན་རྒྱ་འབྲས་གཉིས་སོ་སོར་འབྲེལ་
མེད་དུ་འདོད་དགོས་ནའང་དེ་འབྲས་མི་འཐད་པའི་སྤྱིར། འདི་དག་གིས་རིགས་
པ་གསུམ་བསྟན་ཏེ། གཞན་དང་སྐྱེ་བའི་གཞི་མ་ཐུན་དང་སྐྱེ་བ་དང་རྒྱ་འབྲས་
གཉིས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གཞན་ཡིན་པ་ལ་གཞོད་བྱེད་བསྟན་ནས་འགོག་པའོ།

དགག་བྱ་ཡང་སྤྱིར་ནི་རང་བཞིན་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཞེས་འབྲུང་བ་དེ་ཡིན་
ལ། དེ་ནི་གསར་དུ་བཅོས་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། རང་གི་ངོ་བོ་གཞན་ལ་བསྟོས་
ནས་བཅོས་པ་མིན་པ་དང་། སྤྱིར་ཆད་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བའི་བྱེད་ཆོས་
གསུམ་ཆད་དགོས་ཏེ། རབ་བྱེད་བཅོ་ལྔ་པར། རང་བཞིན་དག་ནི་བཅོས་
མིན་དང་། །གཞན་ལ་བསྟོས་པ་མེད་པ་ཡིན། །ཞེས་དང་། རང་བཞིན་གཞན་
དུ་འགྱུར་བ་ནི། །ནམ་ཡང་འཐད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །
བྱེད་ཆོས་དེ་གསུམ་ཆད་བ་ཅམ་གྱིས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་མི་དགོས་ཀྱང་།
རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་ན་བྱེད་ཆོས་དེ་གསུམ་པོ་ཆད་དགོས་ཏེ། རང་བཞིན་
གྱིས་གྲུབ་ན་དུས་ཐམས་ཅད་དེ་ལྟར་གྲུབ་པ་དང་། གཞན་ལ་མ་སྟོས་པར་དེ་
ལྟར་གྲུབ་པ་དང་། དང་པོ་ནས་དེ་ལྟར་གྲུབ་དགོས་པས་འགོག་པའི་ཆེ་གནད་
དེ་ལྟར་དུ་བསམ་ནས་འགོག་དགོས་ཀྱི། ཐ་སྙད་དུ་གནས་པའི་དོན་ནི་མི་

འགོག་གོ། །བྱམ་པ་ལྟ་བུ་རང་བཞིན་གྱིས་གཅིག་ཏུ་བྱུང་ན་བྱམ་པ་བྱུང་ཅམ་
ཉིད་ནས་ཆ་ཐམས་ཅད་ནས་གཅིག་ཏུ་བྱུང་དགོས་པས་བྱམ་པའི་སྟེང་ན་ཐ་
དད་པའི་ཆ་ཡིན་པ་མི་སྲིད་དགོས་པ་དང་། ས་སྐྱུག་གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་
ཐ་དད་ན་དེ་སོ་སོའི་སྟེང་དུ་གཅིག་ཡིན་པ་མི་སྲིད་པ་སོགས་སྐྱེ་འགྱུར་ཏེ།
དེ་དག་ལ་གཅིག་དང་ཐ་དད་ཡིན་པའི་ཆ་མི་འདྲ་བ་སྲིད་ན་ནི་བདེན་པར་
བྱུང་པའམ་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་པའི་དོན་མ་ཆང་ངོ་། ཚུལ་འདི་ནི་གཞན་དུ་
ཆེ་སྟེ། འོག་ནས་འཆད་པའི་ལམ་གསུམ་ལ་གོམས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་
པ་འགོག་པ་སོགས་ལ་རྒྱས་པ་ཆེ་ལོ། །

མདོར་ན་རིགས་པའི་འཕྲུལ་མཆམས་སྤྲ་བ་རྣམས་ལ་སྤར་བ་ཤད་
པའི་བྱེད་ཆོས་གསུམ་མམ་གང་རུང་གི་སྦྱི་ཤར་བར་བྱས་ན་ངེས་པ་ཆེན་པོ་
སྟེར་བར་འགྱུར་གྱི། གཞན་དུ་ན་ཆོག་ཅམ་ཞིག་ཏུ་འགྲོ་ལོ། །

སྦྱིད་བྱེད་ལ་རྒྱུན་གྱི་རང་བཞིན་ཐུན་མོང་དུ་དགག་པ།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། རྒྱུན་གྱི་རང་བཞིན་ཐུན་མོང་དུ་དགག་པ། སོ་
སོར་དགག་པ། འགོག་ཚུལ་གཞན་བསྟན་པའོ། དང་པོ་ལ་གཉིས། བྱེད་པའི་
སྒོ་ནས་རྒྱུན་དུ་རྟོག་པ་དགག་། ལས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དེར་རྟོག་པ་དགག་པའོ། །དང་
པོ་ལ་གཉིས། རྒྱེ་བའི་བྱ་བ་སྐྱབ་པའི་སྒོ་ནས་རྒྱུན་རྟོག་པ་དགག་ འབྲས་བུ་
རྒྱེ་བའི་སྒོ་ནས་རྒྱུན་དུ་རྟོག་པ་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ནི།

བྱ་བ་རྒྱུན་དང་ལྡན་པ་མེད། །

རྒྱུན་དང་མི་ལྡན་བྱ་བ་མེད། །

བྱ་བ་རྒྱུན་དང་མི་ལྡན་མིན། །

བྱ་བ་ལྡན་རེ་འོན་ཏེ་ན། །

འདི་དག་ལ་བརྟེན་སྐྱེ་བས་ན། །

དེ་ཕྱིར་འདི་དག་རྒྱུན་ཞེས་གྲག།

ཅི་སྤྲོད་མ་སྐྱེ་དེ་སྤྲོད་དུ། །

འདི་དག་རྒྱུན་མིན་ངེ་ལྟར་མིན། །

ཞེས་སོ། །དེ་ཡང་སྐྱེ་ར་མཐོ་གང་ཅམ་དུ་སྐྱེ་བའི་སྒྲུབ་ཀྱི་ཡོད་ལ། དེས་
རང་གི་སྐྱེ་བའི་བྱ་བ་བརྩམས་ནས་མཐོ་གང་ཆད་དུ་མ་སྐྱེས་ཀྱི་བར་རང་ཉིད་
སྐྱེ་བའི་བྱ་བ་བྱེད་བཞིན་པར་བཞག་དགོས་ཀྱང་། སྐྱེ་བཞིན་པའི་དུས་སུ་ནི།
བྱེད་པ་པོ་སྒྲུབ་ཀྱི་མེད་ཅིང་། སྐྱེས་པའི་ཆེ་སྐྱེ་བའི་བྱ་བ་འགགས་པས་སྐྱེ་
བཞིན་པ་ཡང་མེད་དེ། འབྲས་བུ་སྐྱེ་བ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པ་དང་རྒྱ་
འགགས་པ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པ་གཉིས་དུས་མཉམ། འབྲས་བུ་སྐྱེས་ཟིན་
པ་དང་རྒྱ་འགག་ཟིན་པའི་བྱ་བ་གཉིས་ཀྱང་དུས་མཉམ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་

ཆེ་ལྷ་གྲུ་ལྷ་བྱ་རང་གི་བྲ་བ་སྐྱེ་བཞིན་པ་དང་འགག་བཞིན་པ་གཉིས་ལ་ཐུན་
 མོང་དུ་བརྟེན་པ་ཡིན་གྱི་བྲ་བ་གཉིས་སོ་སོ་ལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལྷ་གྲུ་
 རེ་རེ་བརྟེན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡིན་ན་ལྷ་གྲུ་སྐྱེ་བཞིན་པའི་དུས་ནའང་ལྷ་གྲུ་ཡོད་
 དགོས་པས་ལྷ་གྲུའི་ཆ་ཐམས་ཅད་ནས་སྐྱེ་བཞིན་པར་འགྱུར་བའི་སྤྱིར་ལྷ་
 གྲུ་སྐྱེས་མ་བེན་པར་འགྱུར་ལ། ལྷ་གྲུ་ལྷ་བྱ་རང་གི་སྐྱེས་བེན་གྱི་བྲ་བ་ཁོ་ན་
 ལ་བརྟེན་ན་ལྷ་གྲུ་སྐྱེ་བའི་བྲ་བ་བྱེད་པ་པོའི་ལྷ་གྲུ་མེད་པར་འགྱུར་བ་སོགས་
 ཡིན་པའི་སྤྱིར། དེ་བཞིན་དུ་མིག་གི་རྣམ་ཤེས་སོགས་ལའང་སྤྱར་རྒྱ་ཡིན་
 བོ། །

དེ་ལྟར་གོ་བར་བྱས་ནས་གཞུང་གི་དོན་ནི། མིག་གི་རྣམ་ཤེས་ཆོས་
 ཅན། ཁྱོད་སྐྱེ་བའི་བྲ་བ་རང་གི་དོ་ཐོས་བྱུང་བའི་མིག་སོགས་ལ་རྒྱེན་དང་
 ལྡན་པའི་སྒོ་ནས་བསྐྱབ་པ་མེད་དེ། ཁྱོད་མ་སྐྱེས་པ་སྐྱེད་པའི་བྲ་བ་དོན་དམ་
 པར་མེད་ཅིང་། སྐྱེས་བེན་སྤར་སྐྱེ་བའི་བྲ་བ་ཡང་མེད་པའི་སྤྱིར། དེ་ཆོས་
 ཅན། ཁྱོད་སྐྱེ་བའི་བྲ་བ་རྒྱེན་དང་མི་ལྡན་པའི་སྒོ་ནས་བསྐྱབ་པ་ཡང་མེད་དེ།
 དེ་ལྟར་འགྱུར་བ་མི་སྤྲོད་པའི་སྤྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། མིག་སོགས་སྐྱེ་བའི་བྲ་བ་
 དོན་དམ་པར་མི་ལྡན་པར་ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱེན་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་དེ། དེའི་ཆེ་
 མིག་སོགས་ཐ་སྙད་དུ་ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱེན་ཡིན་ཡང་དོན་དམ་པའི་རྒྱེན་མ་ཡིན་པའི་
 སྤྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། མིག་སོགས་རྒྱེན་གྱིས་བྲ་བ་སྐྱབ་པའི་སྒོ་ནས་ཀྱང་དོན་

དམ་པར་མི་སྐྱེ་སྐྱེ། བྱོད་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་བྱ་བ་རང་ངོས་ནས་ལྡན་པར་ཡོད་པ་ནི་
མ་ཡིན་པ་འོན་ཏེ་ཁོ་ན་མ་ཡིན་པའི་བྱིར། རང་ལུགས་ནི་བརྒྱད་རྒྱ་དང་
དངོས་རྒྱ་གཉིས་ཀས་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བའི་བྱ་བ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པས་བྱ་བ་རྒྱུན་
ལྡན་ཡིན་ཡང་། འདིར་བྱ་བ་རྒྱུན་ལྡན་ལ་རང་བཞིན་འགོག་པའོ། །དེ་ཡང་
མིག་སོགས་རྣམས་འབྲས་བུ་རྣམ་ཤེས་སོགས་སྐྱེ་བའི་བྱ་བ་སྒྲུབ་པའི་རྒྱུན་
ཏེ། མཐར་དེས་བསྒྲུབས་པའི་བྱ་བའི་བྱེད་པར་ཞིག་ལས་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བར་
འདོད་དགོས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། མདོ་སྡེ་པ་སོགས་ན་རེ། བྱ་བ་རྒྱུན་དང་ལྡན་མི་ལྡན་གྱི་
དཔྱེད་པ་འདིས་ཅི་བྱ། མིག་སོགས་རྒྱུན་འདི་དག་ལ་བརྟེན་ནས་མིག་གི་
རྣམ་ཤེས་སོགས་སྐྱེ་བར་མཐོང་བས་ན། རྒྱ་མཚན་དེའི་བྱིར་མིག་སོགས་
འདི་དག་རང་དབང་གིས་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུན་དུ་འཛོག་གོ་ཞེས་གྲག་པ་སྟེ་ཟེར་
རོ། །དེ་ལྟར་སྒྲུབ་པར་མི་རིགས་ཏེ། ས་བོན་ལས་ངེ་སྤྱད་དུ་འབྲས་བུ་མི་སྐྱེ་བ་
སྟེ་སྐྱེ་བའི་བྱ་བ་དངོས་སུ་མ་མཐོང་བ་དེ་སྤྱད་དུ་ས་བོན་འདི་དག་འབྲས་བུའི་
རྒྱུན་མིན་པ་ངེ་ལྟར་མིན་ཏེ་རྒྱུན་མིན་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། འབྲས་བུ་སྐྱེ་
བ་ལ་མཛོན་དུ་སྒྲོགས་པའི་དུས་སུ་རྒྱུན་རྣམས་བྱ་བ་དང་ལྡན་གྱི། དེའི་སྡོན་
དུ་མི་ལྡན་པར་བྱོད་ཀྱིས་ཁས་སྒྲངས་པ་ལྟར་འཐད་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ།
བརྒྱད་རྒྱུའི་དུས་སུ་འབྲས་བུ་དེ་སྐྱེ་བའི་བྱ་བ་སྒྲུབ་ཀྱང་དེ་ད་དུང་མ་སྐྱེས་

ཤིང་། བྱ་བ་དེ་དངོས་རྒྱུ་འདྲུས་ཁོ་ནར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རྒྱུ་ཡིན་ན་
རང་དུས་སུ་འབྲས་བུ་དེ་སྐྱེ་བའི་བྱ་བ་དངོས་སུ་ཡོད་མི་དགོས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི།

ཡོད་དམ་མེད་པའི་དོན་ལ་ཡང་། །

རྒྱུ་ནི་རུང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། །

མེད་ན་གང་གི་རྒྱུ་དུ་འགྱུར། །

ཡོད་ན་རྒྱུ་གྱིས་ཅི་ཞིག་བྱ། །

ཞེས་སོ། །འདི་ལ་བརྟེན་ནས་འདི་སྐྱེའོ་ཞེས་པའི་འབྲེལ་བ་འདི་ཡོད་
པས་འདི་འདིའི་རྒྱུ་དུ་འཛོག་གོ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་མི་འཐད་དེ། ས་བོན་ལ་བརྟེན་
ནས་སྐྱེའོ་ཞེས་པའི་འབྲེལ་བ་ཡོད་པས་རྒྱུ་ལས་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མི་
འགྱུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ས་བོན་གྱི་དུས་སུ་ཡོད་པ་དང་མེད་པའི་དོན་གང་ལ་
ཡང་དོན་དམ་པར་རྒྱུ་དུ་ནི་རུང་བ་མིན་པའི་ཕྱིར། དམ་ཞེས་པས་རྒྱུ་དུ་
ཡོད་ན་དེ་གཉིས་གང་རུང་དུ་ཡོད་དགོས་པ་དང་། ཏེ་ཞེས་པ་ལྷག་མ་འདྲིན་
པའོ། །ཏྲགས་སྐྱབ་པ་ནི། རང་རྒྱ་ས་བོན་གྱི་དུས་སུ་འབྲས་བུ་ཡོད་པར་རང་
བཞིན་གྱིས་མེད་ཅིང་། མེད་པར་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་དེ། ས་བོན་ནི་
འབྲས་བུ་སྐྱེས་པའི་སྤྲ་རོལ་ན་མེད་པར་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་ན་ས་བོན་དེ་
འབྲས་བུ་གང་གི་རྒྱུ་དུ་འགྱུར་བར་མེད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ས་བོན་གྱི་དུས་

སུ་ཡོད་ནའང་དེ་ལ་འབྲས་བུའི་རྒྱུ་མི་འབྲུབ་སྟེ། བྱུ་བེན་པ་ལ་སྦྲར་འབྲུབ་
བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་གྱིས་ཅི་ཞིག་བྱ་སྟེ་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

སྐྱེད་བྱེད་ལ་རྒྱུ་གྱི་རང་བཞིན་སོ་སོར་དགག་པ།

གཉིས་པ་སོ་སོར་དགག་པ་ལ་བཞི། རྒྱ་རྒྱུ་གྱི་མཆན་ཉིད་དགག་པ་
དང་། དེ་བཞིན་དུ་དམིགས་རྒྱུ་དང་། དེ་མ་ཐག་རྒྱུ་དང་། བདག་རྒྱུ་གྱི་
མཆན་ཉིད་དགག་པ་ལོ། །

དང་པོ་ནི།

གང་ཆེ་ཆོས་ནི་ཡོད་པ་དང་། །

མེད་དང་ཡོད་མེད་མི་འབྲུབ་པས། །

ཅི་ལྟར་སྐྱབ་བྱེད་རྒྱ་ཞེས་བྱ། །

དེ་ལྟར་ཡིན་ན་མི་རིགས་སོ། །

ཞེས་སོ། །གལ་ཏེ་རྒྱ་རྒྱུ་གྱི་མཆན་ཉིད་ཡོད་པས་རྒྱ་རྒྱུ་དོན་དམ་
པར་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། གང་གི་ཆེ་འབྲས་བུའི་ཆོས་ནི་རང་གི་
རྒྱ་རྒྱུ་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་དང་ཡོད་མེད་གཉིས་ཀར་དབྱེད་ན་དོན་དམ་པར་
རྒྱས་མི་འབྲུབ་པས་དེའི་ཕྱིར་ཏེ། ཏགས་དེ་ལྟར་ན་རི་ལྟར་སྐྱབ་པར་བྱེད་
པའི་རྒྱུའི་མཆན་ཉིད་རང་ངོས་ཀྱིས་ཡོད་པ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བར་མི་རུང་བའི་
ཕྱིར། རྒྱ་མཆན་དེ་ལྟར་ཡིན་ན་སྟེ་ཡིན་པ་དེའི་ཆེ་རྒྱ་རྒྱུ་དོན་དམ་པར་ཡོད་

ཅེས་སྒྲུབ་དེ་མི་རིགས་སོ། །

དེ་ཡང་རྒྱ་དུས་སུ་ཡོད་པ་རྒྱས་སྒྲུབ་ན་ནི་སྤྱི་བ་དོན་མེད་ཐུག་མེད་
དུ་འགྱུར་ལ། རྒྱ་དུས་སུ་མེད་པའི་དངོས་མེད་རྒྱས་སྒྲུབ་མི་ཅུས་གྱང་། དེའི་
ཆེ་འབྲུང་འབྲུང་ཙམ་ཞིག་རྒྱས་སྒྲུབ་པར་བྱེད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི།

ཡོད་པའི་ཆོས་འདི་དམིགས་པ་ནི། །

མེད་པ་ཁོ་ན་ཉི་བར་བསྟན། །

ཅི་སྟེ་ཆོས་ནི་མེད་དམིགས་ན། །

དམིགས་པ་ཡོད་པ་ག་ལ་འགྱུར། །

ཞེས་སོ། །གལ་ཏེ་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་གནས་དམིགས་རྒྱུན་རང་བཞིན་
གྱིས་ཡོད་དོ་སྟུམ་ན། འོ་ན་དམིགས་རྒྱུན་དེ་རང་གི་དམིགས་བྱ་དམིགས་
པའི་སྒྲ་རོལ་ན་ཡོད་པ་དང་མེད་པའི་ཤེས་པ་གང་ལ་འདོད། དང་པོ་མི་
རིགས་ཏེ། ཡོད་པའི་ཆོས་སེམས་ལ་སོགས་པ་འདི་དམིགས་པ་ནི་མེད་པ་
ཁོ་ནར་བྱེད་རང་འདོད་གྱིས་དམིགས་པ་དང་བཅས་སོ་ཉི་བར་བསྟན་པ་ཙམ་
དུ་ཟད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དམིགས་རྒྱུན་དེ་དམིགས་བྱ་དམིགས་པ་ལ་
མ་སྟོས་པར་དེའི་སྒྲ་ཡོད་པར་ཁས་སྤངས་པའི་ཕྱིར། ཅི་སྟེ་བརྟག་པ་བྱི་མ་
སྟར་དམིགས་རྒྱུན་དེ་དམིགས་བྱ་དམིགས་པའི་སྒྲ་མེད་ཅིང་བྱིས་ཡོད་

པར་འདོད་དོན་ཞེ་ན། དེ་ཡང་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་ན་དམིགས་པའི་ཆོས་
 སེམས་སེམས་བྱུང་ལ་ནི་དམིགས་པ་ཡོད་པ་ག་ལ་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་བའི་
 ཕྱིར་ཏེ། དམིགས་པའི་ཕྱིས་ཡོད་པ་ཉིད་དམིགས་རྒྱུ་དུ་ཁས་སྦྱངས་པའི་
 ཕྱིར། བྱོད་ལྟར་ན་དམིགས་བྱ་དམིགས་བྱེད་གཉིས་མ་འབྲེལ་ཏེ། དམིགས་
 བྱའི་དུས་སུ་དམིགས་བྱེད་མེད་ཅིང་དམིགས་བྱེད་ཀྱི་དུས་སུ། དམིགས་བྱ་
 མེད་པའི་ཕྱིར། འདིར་དམིགས་པ་ཙམ་ཐ་སྙད་དུ་དགག་མི་རུས་པས་བསྟོས་
 མེད་དམ་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་འགོག་པའོ། །

མདོ་སྡེ་པ་སོགས་ཀྱིས་ཤེས་པ་དེའི་དམིགས་རྒྱུ་ནི་རང་གི་སྒྲ་རོལ་
 ཏུ་འགྱུར་བར་འདོད་དེ་ཅུང་དཀའ་བའི་གནས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི།

ཆོས་རྣམས་སྦྱེས་པ་མ་ཡིན་ན། །

འགག་པ་འཐད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །

དེ་ཕྱིར་དེ་མ་ཐག་པའི་རིགས། །

འགགས་ན་རྒྱུན་ཡང་གང་ཞིག་ཡིན། །

ཞེས་སོ། །གལ་ཏེ་དངོས་པོ་གཞན་འགགས་མ་ཐག་པ་ལས་འབྲས་བུ་
 གཞན་སྦྱེས་བས་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་དོན་ཞེ་ན། ལྷ་གུ་སོགས་འབྲས་བུའི་
 ཆོས་རྣམས་ཆོས་ཅན། རང་རྒྱ་ས་བོན་འགགས་མ་ཐག་པ་དེ་བྱོད་ཀྱི་དེ་མ་

ཐག་རྒྱུན་དུ་མི་རིགས་ཏེ། སྐྱེས་བ་མ་ཡིན་ན་སྟེ་སྐྱེས་པའི་སྤྱོད་ལ་དུ་ཁྱོད་ཀྱི་
ས་བོན་འགགས་པ་འཐད་པར་མི་འགྱུར་བ་དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཁྱོད་སྐྱེས་
པ་དང་ཁྱོད་ཀྱི་ས་བོན་འགག་པ་དུས་མཉམ་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ཁྱོད་ཀྱི་ལྟར་
འགག་པར་འདོད་ན་ནི་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་ན། འབྲས་བུའི་རྒྱུ་ཡང་
གང་ཞིག་ཡིན་ཏེ་མེད་པའི་ཕྱིར། རང་ལུགས་ནི་རྣམ་ཤེས་སྤྱོད་མ་འགག་ཁ་མ་
ཕྱི་མའི་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་དུ་འདོད་ཀྱི། འགག་ཅིན་དེར་ཁས་མི་ལེན་ནོ། །

གཞུང་འདིས་གཟུགས་ལ་འང་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་འདོད་པའི་རྒྱལ་བ་ཞིག་
བསྟན་ཏེ་བྱེ་སྤྱོད་ཞིག་ལ་དགོངས་སོ། །

བཞི་པ་ནི།

དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནི། །

ཡོད་པ་གང་ཕྱིར་ཡོད་མིན་ན། །

འདི་ཡོད་པས་ན་འདི་འབྱུང་ཞེས། །

བྱ་བ་འདི་ནི་འཐད་མ་ཡིན། །

ཞེས་སོ། གལ་ཏེ་བདག་རྒྱུན་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། ཤེས་བྱ་
ཆོས་ཅན། རྒྱ་འདི་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པས་ན་འབྲས་བུ་འདི་རང་དབང་དུ་
འབྱུང་ངོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་བདག་རྒྱུན་གྱི་མཆོན་ཉིད་དུ་འཐད་པ་མ་ཡིན་ཏེ།
རྒྱ་མཆོན་གང་གི་ཕྱིར་ན་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་ཡོད་པ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་

ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟེན་འབྲེལ་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཞིགས་
པའི་ཕྱིར་རོ། །

འགོ་ག་ཚུལ་གཞན་བསྟན་པ།

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། འབྲས་བུ་ལ་སྐྱེ་བ་བཀག་པའི་འཇུག་བསྐྱ་བ་
དང་། སྐྱེད་བྱེད་ལ་རྟེན་གྱི་རང་བཞིན་བཀག་པའི་མཇུག་བསྐྱ་བའོ། །
དང་པོ་ནི།

རྟེན་རྣམས་སོ་སོ་འདུས་པ་ལ། །

འབྲས་བུ་དེ་ནི་མེད་པ་ཉིད། །

རྟེན་རྣམས་ལ་ནི་གང་མེད་པ། །

དེ་ནི་རྟེན་ལས་ངེ་ལྟར་སྐྱེ། །

ཅི་སྟེ་འབྲས་བུ་དེ་མེད་ཀྱང་། །

རྟེན་དེ་དག་ལས་སྐྱེ་འགྱུར་ན། །

རྟེན་མིན་རྣམས་ལས་འབྲས་བུ་ནི། །

ཅི་ཡི་ཕྱིར་ན་སྐྱེ་མི་འགྱུར། །

ཞེས་སོ། །གལ་ཏེ་རྟེན་ལས་འབྲས་བུ་འགྱུར་བ་མཐོང་བས་དེ་ལ་དེ་
ཡོད་དོ་ཞེ་ན། ལྷལ་མ་ལ་སོགས་པའི་རྟེན་རྣམས་སོ་སོ་བ་དང་འདུས་པ་

ཆོས་ཅན། ཁྱོད་གང་ལ་ཡང་འབྲས་བུ་སྣམ་བུ་དེ་ནི་མེད་པ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡིན་
པར་ཐལ། དེ་ལྟར་དམིགས་རུང་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། རྒྱུ་རྣམས་ལ་ནི་
གང་མེད་པའི་སྣམ་བུ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། རྒྱུ་སྣལ་མ་སོགས་ལས་རང་དབང་
དུ་ངེ་ལྟར་སྐྱེ་སྐྱེ་མི་སྐྱེ་པར་ཐལ། དེ་ལ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཅི་སྐྱེ་འབྲས་བུ་དེ་ནི་
རྒྱུ་རྣམས་ལ་མེད་ཀྱང་རྒྱུ་དེ་དག་ལས་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ན་
སྣམ་བུ་དེ་ཆོས་ཅན། རྒྱུ་མིན་པ་འཇག་མ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལས་ཀྱང་
སྐྱེ་བར་འགྱུར་བར་ཐལ། དེ་ལྟར་ན་དེ་དག་ལས་ཀྱང་ཅི་ཡི་ཕྱིར་ན་སྐྱེ་བར་མི་
འགྱུར་ཏེ་སྐྱེ་རིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱུ་ལ་མེད་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བའི་
ཕྱིར། རྒྱུ་རེ་རེ་ཁོ་ནས་སྣམ་བུ་གཅིག་བསྐྱེད་པར་བྱར་མི་བུས་ཏེ། བུས་ན་
སྣམ་ཡུག་གཅིག་ཉིད་དུ་མ་བུ་མར་སྐྱེ་བར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱ་རྒྱུ་
ཆོགས་པ་ལ་མ་བསྐྱོས་པར་འགྱུར་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་སྣམ་བུ་དེ་ནི་རྒྱུ་
ཆོགས་པ་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་སྐྱེ་འོ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་མི་འཐད་པར་ཐལ། རྒྱུ་
ཆོགས་པ་ལ་འང་སྣམ་བུ་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་མེད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་བྱེ་མ་
ཆོགས་པ་ལས་ཏིལ་མར་མི་འབྱུང་བ་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི།

འབྲས་བུ་རྒྱུ་གྱི་རང་བཞིན་ན། །

རྒྱུ་རྣམས་བདག་གི་རང་བཞིན་མིན། །

བདག་དངོས་མིན་ལས་འབྲས་བྱ་གང་། །

དེ་ནི་ཇི་ལྟར་རྒྱུ་རང་བཞིན། །

དེ་ཕྱིར་རྒྱུ་གྱི་རང་བཞིན་མིན། །

རྒྱུ་མིན་རང་བཞིན་འབྲས་བྱ་ནི། །

ཡོད་མིན་འབྲས་བྱ་མེད་པས་ན། །

རྒྱུ་མིན་རྒྱུ་དུ་ག་ལ་འགྱུར། །

ཞེས་སོ། །གལ་ཏེ་འབྲས་བྱ་རྒྱུ་གྱི་རང་བཞིན་ནམ་ནམ་འགྱུར་ཡིན་
པས་སྒྲུབ་གྱི་རིགས་པས་མི་གཞོད་དོ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། ལྷལ་མ་
སོགས་རྒྱུ་ནམས་བདག་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་དུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ནམས་ནི་རང་རང་གི་ཆ་ཤས་ཆོགས་པ་ལ་བཏགས་ནས་
བཞག་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བདག་གི་དངོས་པོ་སྟེ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་
མིན་པའི་ལྷལ་མ་སོགས་ལས་བྱུང་བའི་འབྲས་བྱ་སྣམ་བྱ་སོགས་གང་ཡིན་
པ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། ཇི་ལྟར་ཡང་ལྷལ་མ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུ་གྱི་རང་བཞིན་དུ་
ངོ་བོས་ཡོད་པ་མི་རུང་སྟེ། རྒྱུ་གྱི་རང་བཞིན་ཅན་དུ་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་
འབྲས་བྱ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་ཏེ།

དེ་སྐད་དུ་འང་བཞི་བརྒྱ་པ་ལས།

སྣམ་བྱ་རྒྱུ་ལས་གྲུབ་འགྱུར་ཞིང་། །

རྒྱ་ཡང་གཞན་ལས་འབྱུང་འབྱུར་ན། །

གང་ཞིག་རང་གིས་བྱུང་མེད་པ། །

དེས་གཞན་སྐྱེད་པར་ངེ་ལྟར་འབྱུང། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །གལ་ཏེ་རྒྱུ་ཡིན་པའི་རང་བཞིན་དུ་བྱུང་
པའི་འབྲས་བུ་ནི་ཡོད་པར་འདོད་ནའང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་འབྲས་མི་སྤྱིད་
པའི་བྱིར། ཁོ་ན་རེ། རྒྱུ་དང་རྒྱུ་མ་ཡིན་པའི་ངེས་པ་ཡོད་དེ། ཏིལ་ལས་
འབྱུ་མར་འབྱུང་གི་འོ་མ་མི་འབྱུང་། འོ་ལས་མར་འབྱུང་གི་འབྱུ་མར་མི་
འབྱུང་། གྲེ་མ་ལས་དེ་གཉིས་ཀ་མི་འབྱུང་བས་རྒྱུ་དང་རྒྱུ་མིན་རང་བཞིན་
གྱིས་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། རྒྱུ་དང་རྒྱུ་ཅན་གྱི་འབྲས་བུ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་
པར་བཤད་ཅིན་པས་ན་འདི་ནི་འདིའི་རྒྱུ་དུ་ཡོད་དོ། །འདི་ནི་རྒྱུ་མིན་ལོ་
ཞེས་པའི་ངེས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་གལ་འབྱུར་ཏེ། རྒྱུ་དང་རྒྱུ་
མིན་གཉིས་པན་ཚུན་བསྟོས་ནས་འཛོག་པའི་བྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་བཞི་རིགས་པ་ཙམ་གྱིས་
བསྐྱུང་བ་མིན་གྱི། རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་མེད་སྟོན་པའི་གསུང་རབ་ཐམས་ཅན་
ནས་བཤད་པའི་དོན་རབ་བྱེད་འདིས་སྟོན་ལོ་ཞེས་སྟོགས་ཙམ་མཚོན་པ་ནི་
འཕགས་པ་དགོན་མཚོག་འབྱུང་གནས་གྱི་མདོ་བྲངས་པ་སྟེ། འོག་མ་རྣམས་
ལའང་དེ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་མཛད་པ་ཐམས་ཅད་ནི་རྒྱ་རྒྱུ་ལ་

སོགས་པའི་འཁོར་འདས་ཀྱི་བྱ་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་བརྟག་དོན་
མ་བཅའ་བར་མིང་གི་ཐ་སྙད་ཀྱི་དབང་གིས་བཞག་པ་ཅམ་ཡིན་པའི་བྱིར།
དོན་རང་གི་ཡུལ་སྟངས་དོ་བོས་བྱབ་པའི་ཚུལ་གྱིས་མིན་ནོ་ཞེས་གོ་བའི་
ཆེད་དེ་མཆོན་པ་ཅམ་མོ། །

གསུམ་པ་ནི། རྒྱུན་བརྟག་པ་ཞེས་བྱ་བ་རབ་བྱེད་དང་པོ་སྟེ་དེའི་རྣམ་
པར་བཤད་པའོ། །

རབ་བྱེད་གཉིས་པ།

༥ གཉིས་པ་འགྲོ་འོང་གི་བྱ་བྱེད་ལ་བརྟག་པ་གང་ཟག་ལ་རང་བཞིན་
དགག་པ་ལ་གསུམ། གཞུང་དོན་བཤད་པ། ལུང་དང་སྒྱུར་བ། མཆོན་བསྟན་
པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། མཐུག་བསྐྱབ་པའོ། །དང་
པོ་ལ་བཞི། ལས་ལ་བརྟག་ནས་དགག་པ། དེ་བཞིན་དུ་བྱེད་པ་པོ་ལ། བྱ་བ་
ཡོད་པའི་སྐབས་བྱེད་ལ། བྱ་བའི་ངོ་བོ་ལ་བརྟག་ནས་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་
གཉིས། ལམ་གསུམ་ལ་བྱ་བ་སྒྱིར་དགག་པ་དང་། བགོམ་བཞིན་པ་ལ་བྱེ་
བྲག་ཏུ་དགག་པའོ། །

ལམ་གསུམ་ལ་བྱ་བ་སྒྱིར་དགག་པ།

དང་པོ་ནི། སྒྱིར་འདི་ལམ་དུ་འགྲོ་འོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ན་བྱེད་པོ་ལམ་དུ་
འགྲོ་བ་པོ་གཅིག་དང་། དེ་ལམ་གང་དུ་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་ཡང་གཅིག་ཡིན་གྱི་དུ་

མ་མིན་ནོ། །འགྲོ་སའི་ལམ་ནི་གསུམ་སྟེ། སོང་བེན་པ་དང་འགྲོ་བཞིན་པ་དང་
མ་སོང་ཞིང་བྱ་བ་མ་རྩོམ་པའོ། །

འདིར་སོང་མ་སོང་གཉིས་ལ་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་ཐ་སྙད་དུ་འགོག་ཅིང་།
དེར་བགོམ་བཞིན་པ་ལ་དགག་བྱ་སྦྱར་ནས་འགོག་པ་ཡིན་ཏེ། སོང་བ་ལ་བྱ་
བ་འགགས་ཟིན་ལ། མ་སོང་བའི་བྱ་བ་མ་སྦྱེས་ཤིང་། ད་ལྟ་བགོམ་བཞིན་པ་
ལ་བྱ་བ་འཛོག་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡིད་ལ་བཞག་ནས།

རེ་ཞིག་སོང་ལ་མི་འགྲོ་སྟེ། །

མ་སོང་བ་ལ་འགྲོ་བ་མིན། །

སོང་དང་མ་སོང་མ་གཏོགས་པར། །

བགོམ་པ་བྱེད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །

ཞེས་སོ། །རེ་ཞིག་མི་དགག་པའི་རིམ་པ་སྟོན་པ་ཡིན་ལ། ཤེས་བྱ་
ཚོས་ཅན། འགྲོ་བ་པོ་གང་ཞིག་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་འགགས་པ་སོང་བའི་ལམ་ལ་
མི་འགྲོ་བ་སྟེ་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་མེད་ཅིང་། འགྲོ་བའི་བྱ་བ་མ་སྦྱེས་པ་མ་སོང་
བའི་ལམ་ལ་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འགྲོ་བའི་བྱ་བ་ནི་ད་ལྟ་བ་ཉིད་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་འགྲོ་བཞིན་པའི་ལམ་ལ་བྱ་བ་རང་མཚན་པ་ཡོད་དོ་
ཞེ་ན། དེ་ཡང་མེད་དེ། བགོམ་བཞིན་པའི་ལམ་རང་དབང་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་
ཏེ། ཀྱང་པས་སོང་བའི་ཆ་འགའ་ཞིག་གི་བྱ་བ་འགགས་པ་དང་། དེས་མ་སོང་

བའི་ཆ་འགའ་ཞིག་གི་བྱ་བ་མ་སྐྱེས་པ་མ་གཏོགས་པར་བགོམ་བཞིན་བའི་
ལམ་བཤེན་པ་ཆད་མས་ཤེས་པར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཀླང་པ་ལ་ཆ་དུ་མ་
ཡོད་པའི་ཀླང་པའི་སོར་མའི་རྒྱབ་ཀྱིས་མནན་པའི་ཆ་ནི་དེས་སོང་བའི་
ཁོངས་སུ་གཏོགས་ལ། རྟིང་བས་མནན་པའི་མདུན་གྱི་སྟོགས་ནི་དེས་མ་
སོང་བའི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་བགོམ་བཞིན་པའི་ལམ་
མེད་པར་མི་འདོད་དེ། ཀླང་པའི་ཆ་དང་ཆ་ཅན་གང་གིས་མནན་པའི་སྟོགས་
དེ་དེའི་བགོམ་བཞིན་པར་ཐ་སྙད་དུ་འཛོག་རིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མི་འཛོག་ན་
གང་ལ་བསྟོས་ཏེ་སོང་མ་སོང་ཡང་བཞག་མི་རུས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །

རིགས་པ་དེས་སོང་མ་སོང་བགོམ་བཞིན་པ་གསུམ་སྟོས་ནས་བྱུང་
པར་ཤེས་ཏེ་དེ་གསུམ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་ཤེས་པར་འགྱུར་ལ། དེ་
ཤེས་ན་ལམ་དེ་གསུམ་དུ་འཛོག་པའི་ཀླང་པ་དང་དེས་འགྲོ་བ་པོ་རང་བཞིན་
མེད་པར་ཤེས་པར་འགྱུར་རོ། །

བགོམ་བཞིན་པ་ལ་བྱེ་བྲག་ཏུ་དགག་པ།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། སྟོགས་སྡུ་མ་དང་། དེ་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ནི།

གང་ན་གཡོ་བ་དེ་ན་འགྲོ། །

དེ་ཡང་གང་ཕྱིར་བགོམ་པ་ལ། །

གཡོ་བ་སོང་མིན་མ་སོང་མིན། །

དེ་ཕྱིར་བགོམ་ལ་འགྲོ་བ་ཡོད། །

ཅེས་སོ། ཁོ་ན་རེ། བགོམ་བཞིན་པའི་ལམ་ལ་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་ཡོད་
ཅམ་མིན་པར་ངོ་བོས་ཡོད་དེ། ཡུལ་གང་ན་རྒྱང་པ་འདེགས་འཛོག་ལ་
སོགས་པའི་ལུས་གཡོ་བ་དེ་ན་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་ཡོད་ལ། གཡོ་བ་དེ་ཡང་འགྲོ་
བ་པོ་གང་གི་ཕྱིར་དུ་བགོམ་བཞིན་པའི་ལམ་ལ་ཡོད་ཀྱི། གཡོ་བ་དེ་སྤར་
སྤར་སོང་བེན་མིན་པ་དང་མ་སོང་བའི་ལམ་དུ་ཡོད་པ་མིན་པ་དེའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།
གཉིས་པ་ལ་གསུམ། ལས་ཆིག་དོན་དང་བཅས་ན་བྱ་བའི་ཆིག་དོན་གྱིས་
སྟོང་བ། དེ་ལས་ལྗོག་བ། གཉིས་ཀ་དོན་དང་བཅས་ན་ཉ་ཅང་ཐལ་བའོ། །

དང་པོ་ནི།

བགོམ་ལ་འགྲོ་བ་ཡིན་པར་ནི། །

ཇི་ལྟ་བུར་ན་འཐད་པར་འགྱུར། །

གང་ཆེ་འགྲོ་བ་མེད་པ་ཡི། །

བགོམ་པ་འཐད་པ་མེད་ཕྱིར་རོ། །

ཞེས་སོ། །བགོམ་བཞིན་པའི་ལམ་ལ་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་རང་ངོས་ནས་
བྱུང་བ་ཡིན་པར་ནི་ཚུལ་ཇི་ལྟར་བུར་ན་འཐད་པར་འགྱུར་ཞེས་པ་མི་འཐད་
དེ། གང་གི་ཆེ་སྟེ་གང་གི་ཕྱིར་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་ཆིག་གི་དོན་དུ་མེད་པ་ཡི་

བགོམ་བཞིན་པའི་ལམ་ཞེས་པ་ནི་འཐད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། བྱ་བ་བ་ཡོད་དེ།
འགྲོ་བའི་བྱ་བ་དེ་བགོམ་བཞིན་པའི་ལམ་ཞེས་པའི་ལས་ཆིག་གི་དོན་དུ་
ཡོད་པའི་ཚུལ་གྱིས་ངོ་བོས་ཡོད་ན། བྱ་བ་དེ་འགྲོའི་ཞེས་པའི་བྱ་ཆིག་གི་
དོན་དུ་མེད་དགོས་ཀྱང་དེའི་དོན་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡོད་ཀྱང་བྱ་བ་དེ་དེ་
འབྲའི་ལས་ཆིག་གི་དོན་དུ་ངོ་བོས་གྲུབ་ན་ལམ་གྱི་ངོ་བོར་གྲུབ་དགོས་ལ།
འགྲོ་ཞེས་པའི་བྱ་ཆིག་གི་དོན་དུ་གྲུབ་ན་འགྲོ་བ་པོའི་ངོ་བོར་གྲུབ་དགོས་པ་
ལས། བྱ་བ་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་གཅིག་ཉིད་གཞི་སོ་སོ་ལ་བསྟོས་པར་འགལ་བའི་
ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི།

གང་གི་བགོམ་པ་ལ་འགྲོ་བ། །

དེ་ཡི་བགོམ་ལ་འགྲོ་མེད་པར། །

ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ་གང་གི་ཕྱིར། །

བགོམ་ལ་འགྲོ་བ་ཡིན་ཕྱིར་རོ། །

ཞེས་སོ། །ཞོལ་བ་གང་གི་ལྟར་ན་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་དེ་འགྲོའི་ཞེས་པའི་
བྱ་ཆིག་གི་དོན་དུ་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་སྒོ་ནས་བགོམ་པ་ལ་འགྲོ་ཞེས་བརྗོད་པ་
དེ་ཡི་ཕྱོགས་ལ་ཆོས་ཅན། བགོམ་པའི་ལམ་ཞེས་པའི་ལས་ཆིག་གི་དོན་ལ་
འགྲོ་བའི་བྱ་བ་མེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། རྒྱ་མཚན་གང་གི་ཕྱིར་ན་འགྲོ་

བའི་བྱ་བ་གཅིག་ལས་མེད་ཅིང་། གཅིག་པོ་དེ་བགོམ་པ་ལ་འགྲོ་བ་ཞེས་པའི་
བྱ་ཆིག་གི་དོན་དུ་ངོ་བོས་ཡོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

འདི་ཡང་ངོ་བོས་བྱུང་བ་འགོག་གི་ཐ་སྙད་དུ་བྱ་བ་གཅིག་ཉིད་ཆིག་དེ་
གཉིས་ཀྱི་དོན་དུ་ཡོད་པ་མི་འགོག་སྟེ། ཐ་སྙད་དུ་དེ་ལྟར་འདོད་པ་མི་
འགལ་བའི་ཕྱིར། འདི་ནི། གང་དག་རང་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་སོ་སོ་བ། །དེ་དག་
རྒྱད་གཅིག་གཏོགས་པར་རིགས་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རང་གི་
མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་བ་ལ་ཆོས་གཅིག་ཐུན་མོང་དུ་བརྟེན་པ་འགལ་བའི་
དོན་ནོ། །

གསུམ་པ་ནི།

བགོམ་ལ་འགྲོ་བ་ཡོད་ན་ནི། །

འགྲོ་བ་གཉིས་སུ་ཐལ་འགྱུར་ཏེ། །

གང་གིས་དེ་བགོམ་གྱུར་པ་དང་། །

དེ་ལ་འགྲོ་བ་གང་ཡིན་པའོ། །

འགྲོ་བ་གཉིས་སུ་ཐལ་འགྱུར་ན། །

འགྲོ་བ་པོ་ཡང་གཉིས་སུ་འགྱུར། །

གང་ཕྱིར་འགྲོ་བོ་མེད་པར་ནི། །

འགྲོ་བ་འཐད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །

ཞེས་སོ། །གལ་ཏེ་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་གཅིག་པོ་དེ་བགོམ་པ་དང་འགྲོ་
 ཞེས་པའི་ཆོག་གཉིས་ཀའི་དོན་དུ་ངོ་བོས་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་མི་རིགས་
 ཏེ། དེ་ལྟར་ན་དེའི་ཆེ་ལམ་དང་ངོ་བོ་གཅིག་པའི་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་དང་། ལམ་
 ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་གཉིས་སུ་ཡོད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་
 བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཇི་ལྟར་ན། བྱ་བ་གང་གིས་བགོམ་བཞིན་པའི་ལམ་དེ་བགོམ་
 ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་འཛོལ་པར་འགྱུར་བའི་བྱ་བ་དེ་ལམ་དང་ངོ་བོ་གཅིག་པ་
 དང་། ལམ་དེ་ལ་འགྲོ་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་བྱ་བའི་ཆོག་གི་དོན་དུ་གྱུར་བའི་བྱ་བ་
 གང་ཡིན་དེ་འགྲོ་བ་པོའི་ངོ་བོར་ཡོད་ཅིང་ལམ་གྱི་ངོ་བོར་མེད་པའི་ཕྱིར་
 དང་། བྱ་བ་དེ་གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་སོ་སོ་བར་ཁས་སྒྲངས་པའི་
 ཕྱིར། འབྲེལ་སྒྲིལ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་གཅིག་གཞི་སོ་སོ་གཉིས་ལ་བརྟེན་
 པ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཐད་ན་དེའི་ཆེ་འགྲོ་བ་པོ་ཡང་ངོ་བོ་ཐ་དད་པ་
 གཉིས་སུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱ་མཚན་གང་གི་ཕྱིར་ན་རྟེན་འགྲོ་བ་པོ་མེད་
 པར་བརྟེན་པ་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་འཐད་པར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གལ་ཏེ་སྒྲིན་མེད་དེ། གང་ཟག་གཅིག་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲིབ་དང་འདུན་པ་
 དང་ལྟ་བའི་བྱ་བ་གསུམ་དུས་གཅིག་ཏུ་བྱེད་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མི་
 མཚུངས་ཏེ། གང་ཟག་གཅིག་ལ་དུས་གཅིག་ཏུ་ལྷེ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱས་པའི་

བྱེད་པ་པོ་གསུམ་ལས་སྐྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་བྱ་བ་གསུམ་འབྲུང་བ་མི་འགལ་
ཡང་། ལམ་གྱི་སྟེང་དུ་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་ལམ་དང་ངོ་བོ་གཅིག་མི་གཅིག་གཉིས་
ཀྱང་པ་གཅིག་གིས་དུས་གཅིག་ཏུ་བྱེད་མི་རུས་པས། དེ་ལྟ་བུའི་བྱ་བ་གཉིས་
དུས་གཅིག་ཏུ་ཡོད་ན་བྱ་བ་དེ་བྱེད་པ་པོ་ཡང་གཉིས་སུ་འགྱུར་བའི་སྒྲིབ་རོ།

གཉིས་པ་བྱེད་པ་པོ་ལ་བརྟགས་ནས་དགག་པ་ལ་གསུམ། འགྲོ་བ་
པོའི་བྱ་བའི་རྟེན་དུ་ཡོད་པ་དགག། །རྣམ་གངས་གསུམ་གྱི་གང་བླ་ལ་འགྲོ་
བ་སྒྲིབ་དགག་འགྲོ་བ་པོ་ལ་འགྲོ་བ་བྱེ་བྲག་ཏུ་དགག་པའོ།

འགྲོ་བ་པོའི་བྱ་བའི་རྟེན་དུ་ཡོད་པ་དགག་པ།

དང་པོ།

གལ་ཏེ་འགྲོ་བ་མེད་གྱུར་ན། །

འགྲོ་བ་འཐད་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། །

འགྲོ་བ་མེད་ན་འགྲོ་བ་པོ། །

ཡོད་པ་ཉིད་དུ་ག་ལ་འགྱུར། །

ཞེས་སོ། །གལ་ཏེ་ལྷས་བྱིན་འགྲོའི་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་འཐད་པ་ལས་ན་
འགྲོ་བ་པོ་དམིགས་ལ། དེའི་སྒྲིབ་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་ཡང་ངོ་བོས་ཡོད་དོ་སྙམ་ན།
སྒྲིབ་འགྲོ་བ་པོ་མེད་ཅིང་བསལ་བར་གྱུར་ན་དེ་ལ་བསྟོས་པའི་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་
འཐད་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། དབྱེད་པའི་ཆེ་འགྲོ་བ་མེད་ན་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་རང་

མཚན་དང་ལྡན་པའི་སྒོ་ནས་འགྲོ་བ་པོ་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་ག་ལ་འགྱུར་ཏེ་མི་
འགྱུར་བའི་ཕྱིར། མི་འགྱུར་ཏེ། འགྲོ་བ་དང་འགྲོ་བ་པོ་གཉིས་པན་ཚུན་བསྟོས་
པའི་ཏེན་བཏེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི།

རེ་ཞིག་འགྲོ་བོ་འགྲོའོ་ཞེས། །

རི་ལྟར་འཐད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར། །

འགྲོ་བ་པོ་མིན་འགྲོ་བ་མིན། །

འགྲོ་བོ་འགྲོ་བོ་མིན་པ་ལས། །

གསུམ་པ་གང་ཞིག་འགྲོ་བར་འགྱུར། །

ཞེས་སོ། རེ་ཞིག་འགྲོ་བ་པོ་ཆོས་ཅན། རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་འགྲོའོ་ཞེས་པ་
རི་ལྟར་འཐད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། བཤད་པ་དང་འཆད་
པའི་རིགས་པས་གཞོད་པའི་ཕྱིར། འགྲོ་བ་པོ་མིན་པ་ཆོས་ཅན། འགྲོ་བ་མིན་
ཏེ། འགྲོ་བའི་བྱ་བ་མེད་པའི། འགྲོ་བ་དང་འགྲོ་བ་པོ་དེ་གཉིས་ལས་སྤང་
གསུམ་པ་ཞིག་འགྲོ་བར་འགྱུར་བ་མི་འཐད་དེ། དེ་འབྲུ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ཏེ་
འགྲོ་བ་དང་འགྲོ་མིན་དངོས་འགལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

འགྲོ་བ་པོ་ལ་འགྲོ་བ་བྱེ་བྲག་ཏུ་དགག་པ།

གསུམ་པ་ལ་གསུམ། བྱེད་ཆིག་དོན་དང་བཅས་ན་བྱེད་པ་པོའི་ཆིག་
དོན་གྱིས་སྟོང་པ། དེ་ལས་སྒྲོག་པ། གཉིས་ཀ་དོན་དང་བཅས་ན་ཏུ་ཅང་ཐལ་
བའོ། །

དང་པོ་ནི།

གང་ཆེ་འགྲོ་བ་མེད་པར་ནི། །

འགྲོ་བ་འཐད་པར་མི་འགྱུར་ན། །

རེ་ཞིག་འགྲོ་བོ་འགྲོའོ་ཞེས། །

ཇི་ལྟར་འཐད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར། །

ཞེས་སོ། །འདིར་འགྲོ་བ་པོ་ཞེས་པའི་སྣ་མ་བྱེད་པ་པོའི་ཆིག་དག་ཕྱི་
མ་བྱེད་ཆིག་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་འདི་འགྲོ་བར་བྱེད་ཅེས་པའོ། །དེས་ན། རེ་ཞིག་
འགྲོ་བ་པོ་འགྲོའོ་ཞེས་པའི་དོན་ངོ་བོས་ཡོད་པ་ཇི་ལྟར་འཐད་པ་ཉིད་དུ་
འགྱུར་བ་མི་འཐད་དེ། གང་གི་ཆེ་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་ཆིག་གི་དོན་དུ་མེད་པར་ནི་
འགྲོ་བ་པོ་ཞེས་པའི་བྱེད་པ་པོའི་ཆིག་འདི་འཐད་པར་མི་འགྱུར་བའི་བྱིར།
དེར་ཐལ། འགྲོ་བ་པོ་འགྲོ་ཞེས་པའི་དོན་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་ན་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་
གཅིག་པོ་དེ་འགྲོ་བ་པོ་ཞེས་པའི་ཆིག་གི་དོན་དུ་མེད་ཅིང་། འགྲོ་ཞེས་པའི་
ཆིག་གི་དོན་དུ་ཡོད་དགོས་ཀྱི། ཆིག་དེ་གཉིས་ཀྱི་དོན་དུ་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་

ཚུལ་གྱིས་ཡོད་པ་མི་རུང་བའི་བྱིར། དེར་ཐལ། འགྲོ་བ་པོ་ཞེས་པའི་ཆིག་གི་
 དོན་དུ་ཡོད་ན་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་བྱེད་པ་པོ་ལ་ཡོད་དགོས་ལ། འགྲོ་ཞེས་པའི་
 ཆིག་གི་དོན་དུ་ཡོད་ན་ལམ་ལ་ཡོད་དགོས་པས། རོ་བོས་གྲུབ་ན་གཞི་སོ་སོ་
 པ་ལ་བྱ་བ་གཅིག་ཟུན་མོང་དུ་བརྟེན་པ་མི་རིགས་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་ནི།

གང་གི་སྟོགས་ལ་འགྲོ་བ་པོ། །

འགྲོ་བ་དེ་ལ་འགྲོ་མེད་པའི། །

འགྲོ་བོ་ཡིན་པར་ཐལ་འགྱུར་ཏེ། །

འགྲོ་བོ་འགྲོ་བར་འདོད་བྱིར་རོ། །

ཞེས་སོ། །གལ་ཏེ་རྟོག་བཞག་གི་སྟོགས་ལ་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་དེ་འགྲོ་བ་
 པའི་ཆིག་གི་དོན་དུ་རོ་བོས་ཡོད་པར་འདོད་པ་དེ་ལ་ཆོས་ཅན། འགྲོ་ཞེས་
 པའི་ཆིག་གི་དོན་དུ་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་མེད་པའི་འགྲོ་བ་པོ་ཡིན་པར་ཐལ་བར་
 འགྱུར་ཏེ། འགྲོ་བའི་བྱ་བ་གཅིག་ལས་མེད་ལ། གཅིག་པོ་དེ་འགྲོ་བ་པོ་ཞེས་
 པའི་ཆིག་གི་དོན་དུ་ཡོད་པའི་སྟོན་ས་འགྲོ་བ་པོ་འགྲོ་བར་འདོད་པའི་བྱིར་རོ། །
 ཏྲགས་བྲུབ་སྒར་བཞེན་བསྒྲུབ་པར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་ནི།

གལ་ཏེ་འགྲོ་བོ་འགྲོ་འགྱུར་ན། །

འགྲོ་བ་གཉིས་སུ་ཐལ་འགྱུར་ཏེ། །

གང་གི་འགྲོ་བོར་མངོན་པ་དང་། །

འགྲོ་བོར་གྱུར་ནས་གང་འགྲོ་བའོ། །

ཞེས་སོ། །གལ་ཏེ་འགྲོ་བ་པོ་ཞེས་དང་འགྲོ་ཞེས་པའི་ཆིག་གཉིས་ཀྱི་
དོན་དུ་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་ངོ་བོས་ཡོད་པར་འགྱུར་ན་ནི་འགྲོ་བ་པོའི་སྟངས་ན་རང་
གི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་དང་རང་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་འགྲོ་བའི་
བྱ་བ་གཉིས་སུ་ཡོད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། འགྲོ་བའི་བྱ་བ་གང་གོས་འགྲོ་
བ་པོར་མངོན་པ་སྟེ་བརྗོད་པའི་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་འགྲོ་བ་པོའི་ངོ་བོར་གྱུར་པ་
དང་། འགྲོ་བ་པོར་གྱུར་ནས་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་གང་ཞིག་བྱེད་པའི་ཆིག་གི་དོན་
དུ་གྱུར་པའི་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་དེ་འགྲོ་བ་པོ་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་ཚུལ་གྱིས་
ཡོད་པར་འགྱུར་བ་ལས་དེ་སྟར་མི་རུང་པར་བསྐྱབས་ཟིན་པའི་བྱིར། དེ་ནི་
བྱ་བ་དེ་གཉིས་ལ་བསྟོས་པའི་འགྲོ་བ་པོ་ངོ་བོ་ཐ་དད་གཉིས་ཀྱང་ཡོད་དགོས་
པའི་སྟོན་སྟོན་པའོ། །

རང་ལུགས་ནི། ཆིག་གཉིས་ཀའི་དོན་དུ་བྱ་བ་གཅིག་ཡོད་ཀྱང་ཐ་
སྟོན་པའི་ཡོད་ཚུལ་དུ་འདོད་པས་མི་འགལ་ལོ། །གསུམ་པ་བྱ་བ་ཡོད་པའི་
སྐྱབ་བྱེད་ལ་བརྟགས་ནས་འགོགས་པ་ལ་གཉིས།

འགྲོ་བའི་བྱ་བ་ཡོད་པའི་སྐྱབ་བྱེད་འགོག་པ།

འགྲོ་བའི་བྱ་བ་ཡོད་པའི་སྐྱབ་བྱེད་འགོག་པ་དང་། དེས་གནས་པའི་བྱ་
བ་ཡང་རང་མཆོན་པ་ཁེགས་པར་བསྟན་པའོ། །

དང་པོ་ལ་བཞི། ཐོག་མའི་རྩོམ་པ་དགག་འགྲོ་བའི་ལམ་དགག་འགྲོ་
བའི་གཉིན་པོ་དགག་ཐ་མའི་ལྗོག་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྩོམ་པ་
ཉིད་དགག་པ་དང་། གང་དུ་བརྩམ་པའི་ལམ་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ནི།

སོང་ལ་འགྲོ་བའི་རྩོམ་མེད་དེ། །

མ་སོང་བ་ལའང་འགྲོ་རྩོམ་མེད། །

བགོ་ལ་རྩོམ་པ་ཡོད་མིན་ན། །

གང་དུ་འགྲོ་ལ་རྩོམ་པར་བྱེད། །

ཞེས་སོ། ཁོ་ན་རེ། སྐྱེས་བུ་སྒྲོད་པ་བཏང་ནས་འགྲོ་བར་རྩོམ་པར་
བྱེད་པས་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་ངོ་བོས་ཡོད་དོ་སྟུམ་ན། ཞེས་བྱ་ཆོས་ཅན། སྐྱེས་བུ་
འགྲོ་བའི་བྱ་བ་འགགས་པ་སོང་བའི་ལམ་ལ་དེའི་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་རྩོམ་པ་མེད་
ཅིང་། དེ་མ་སོང་བའི་ལམ་ལའང་དེའི་འགྲོ་བའི་རྩོམ་པ་མེད་དེ། འགྲོ་བའི་བྱ་
བ་འགགས་པ་ནི་འདས་ལ། མ་སྐྱེས་པ་ནི་མ་འོངས་པ་ཡིན་པས་དེ་གཉིས་
དང་འགྲོ་བར་རྩོམ་བཞིན་པའི་བྱ་བ་ད་ལྟར་ཡིན་པ་རྣམས་འགལ་བའི་བྱིར།

འགྲོ་བཞིན་པའི་བགོམ་པ་ལ་ཡང་འགྲོ་བའི་རྩམ་པ་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་ཀྱང་ངོ་
བོས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བགོམ་བཞིན་པའི་ལམ་རང་མཚན་པ་མེད་པར་
སྒར་བསྟན་ཟིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན་གང་དུ་འགྲོ་བ་ལ་རྩམ་པར་བྱེད་པའི་
ལམ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པས་དེར་འགྲོ་རྩམ་བྱེད་པ་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་
པ་མེད་དེ། དེ་ལྟར་ཡོད་པ་འགལ་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི།

འགྲོ་བ་རྩམ་པའི་སྒྲ་རོལ་ན། །

གང་དུ་འགྲོ་བ་རྩམ་འགྱུར་བའི། །

བགོམ་པ་མེད་ཅིང་སོང་བ་མེད། །

མ་སོང་འགྲོ་བ་ག་ལ་ཡོད། །

ཅེས་སོ། རྒྱུས་བྱ་འགྲོ་བ་རྩམ་པའི་སྒྲ་རོལ་བསྟན་པའི་གནས་སྐབས་
ན་རྒྱུས་བྱ་གང་འགྲོ་བར་རྩམ་པར་འགྱུར་བའི་བགོམ་པའི་ལམ་མེད་ཅིང་།
དེ་སོང་བའི་ལམ་ཡང་མེད། དེའི་ཆེ་ལམ་གྱི་ངོ་བོ་དེ་གཉིས་མ་རྒྱུས་པའི་
ཕྱིར། བྱུང་སྟེ། ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་འགྲོ་བར་རྩམ་པར་བྱེད་པ་ཞིག་ཡོད་ན་འགྲོ་
བར་རྩམ་པའི་སྒྲ་རོལ་དུ་ཡོད་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། འགྲོ་རྩམ་བྱེད་
པའི་ལམ་ནི་རང་དུས་སྟེ་ཡོད་པར་འཛོག་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་མིན་
ན། དུས་ཀྱན་དུ་འགྲོ་རྩམ་བྱེད་དགོས་པར་འགྱུར་བས། འགྲོ་རྩམ་མི་བྱེད་པ་

མེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་འདོད་ན་མི་འཐད་དེ། ལྷས་སྒྲིན་བསྐྱད་
པ་བཏང་ནས་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་ལ་འཇུག་པར་འདོད་དགོས་པའི་ཕྱིར། སྐྱེས་བུ་
མ་སོང་བའི་ལམ་ལ་འགྲོ་བའི་རྩོམ་པ་ག་ལ་ཡོད་དེ། དེ་ལ་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་མ་
རྩོམ་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི།

འགྲོ་བ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ། །

སྒྲུང་བ་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་ན། །

སོང་བ་ཅི་ཞིག་བགོམ་པ་ཅི། །

མ་སོང་ཅི་ཞིག་རྣམ་པར་བཏྲག། །

ཅེས་སོ། །གལ་ཏེ་སོང་མ་སོང་དང་བགོམ་བཞིན་པའི་ལམ་གསུམ་
ཡོད་པས། འགྲོ་བ་མེད་ན་ནི་དེ་གསུམ་མི་རུང་ངོ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ།
གང་གི་ཆེ་དོན་དམ་དབྱེད་ཀྱི་རིགས་པས་དབྱེད་པའི་ཆེ་འགྲོ་བའི་རྩོམ་པ་
རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་སྒྲུང་བ་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་པ་དེའི་ཆེ་ན། སོང་བ་ནི་ཅི་
ཞིག་དང་མ་སོང་བ་ནི་ཅི་ཞིག་ཅེས་རྣམ་པར་བཏྲག་པར་བྱ་བར་མེད་པའི་
ཕྱིར། དེར་ཐལ། འགྲོ་བའི་རྩོམ་པ་མེད་ན་འགྲོ་བའི་ལམ་གསུམ་བཞག་ཏུ་མི་
རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི།

རེ་ཞིག་འགྲོ་བོ་མི་སྤྲོད་དེ། །

འགྲོ་བ་པོ་མིན་སྤྲོད་པ་མིན། །

འགྲོ་བོ་འགྲོ་བ་ཡིན་པ་ལས། །

གསུམ་པ་གང་ཞིག་སྤྲོད་པར་འགྱུར། །

གང་ཆེ་འགྲོ་བ་མེད་པར་ནི། །

འགྲོ་བོ་འཐད་པར་མི་འགྱུར་ན། །

རེ་ཞིག་འགྲོ་བོ་སྤྲོད་དོ་ཞེས། །

ཅི་ལྟར་འཐད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར། །

ཞེས་སོ། །བསྐྱད་པ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པས་འགྲོ་བ་ཡོད་དོ་ཞེ་ན།
རེ་ཞིག་འགྲོ་བ་པོ་ཆོས་ཅན། རང་བཞིན་གྱིས་མི་སྤྲོད་དེ། འོག་དུ་འཆད་པའི་
རིགས་པས་གཞོད་པའི་བྱིར། འགྲོ་བ་པོ་མིན་པ་སྤྲོད་པ་པོ་ཆོས་ཅན། རང་
བཞིན་གྱིས་སྤྲོད་པ་མིན་ཏེ། སྤྲོད་པའི་སྤྲོད་པ་པོ་ལ་ནས་སྤྲོད་པ་པོར་མ་གྱུར་པའི་
བྱིར། ཁྱབ་སྟེ། རང་བཞིན་གྱིས་སྤྲོད་ན་འདུག་པའི་བྱ་བ་ལ་མ་བསྟོས་པར་
སྤྲོད་དགོས་པའི་བྱིར་ཏེ། སྤྲོད་པའི་བྱ་བ་ལ་བསྟོས་ཏེ་སྤྲོད་དགོས་ན་ཐ་སྙད་
དུ་བསྐྱད་ཀྱི། རང་བཞིན་གྱིས་བསྐྱད་པར་མ་སོང་བའི་བྱིར། སྤྲོད་པའི་སྤྲོད་

རོལ་ནས་སྒྲོད་པ་པོར་མ་གྲུབ་སྟེ། གྲུབ་ནའང་དུས་ཐམས་ཅད་དུའང་སྒྲོད་པ་
 པོར་འགྱུར་བས་འགྲོ་བ་པོ་དང་འགྲོ་བ་སོགས་མི་འཐད་དགོས་པའི་ཕྱིར།
 འགྲོ་བ་པོ་དང་འགྲོ་བ་པོ་མིན་པ་ལས་གཞན་གསུམ་པ་གང་ཞིག་སྒྲོད་པར་
 འགྱུར་ཏེ། དེ་འདྲ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱ་མཚན་གང་གི་ཆེ་སྟེ་ཕྱིར་འགྲོ་
 བའི་བྱ་བ་ཆོག་གི་དོན་དུ་མེད་པར་ནི་འགྲོ་བ་པོ་འཐད་པར་མི་འགྱུར་ན། དེ་
 ཞིག་འགྲོ་བ་པོ་སྒྲོད་དོ་ཞེས་སྒྲུབ་ཅི་ལྟར་འཐད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཏེ་མི་
 རིགས་སོ།

བཞི་པ་ནི།

བགོམ་ལས་ལྡོག་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། །

སོང་དང་མ་སོང་ལས་ཀྱང་མིན། །

ཞེས་སོ། །སྒྲུར་སོང་བེན་དང་མ་སོང་བ་གཉིས་ལ་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་ལས་
 ཕྱིར་ལྡོག་པ་ཐ་སྙད་དུ་མེད་དོ། །དེ་གཉིས་ལས་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་འགགས་པ་
 དང་མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། བགོམ་བཞིན་པ་ལས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲུར་ལྡོག་པར་
 མི་འགྱུར་ཏེ། བགོམ་བཞིན་པར་ངོ་བོས་གྲུབ་ན་དུས་ཀྱན་བགོམ་བཞིན་པར་
 འགྱུར་བས་ལྡོག་བཞིན་པ་མི་མཐད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གཞི་གཅིག་ལ་
 བསྟོས་པའི་པར་བགོམ་བཞིན་པ་དང་ཚུར་ལྡོག་བཞིན་པ་གཉིས་འགལ་བའི་
 ཕྱིར་རོ། །སོང་བེན་པ་དང་མ་སོང་པའི་ལམ་ལས་ཀྱང་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་ལྡོག་པ་

མིན་ཏེ། རིམ་པ་ལྟར་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་ཞིག་པ་དང་མ་སྐྱེས་ཕྱིར་རོ། །

དེས་གནས་པའི་བྱ་བ་ཡང་རང་མཆོག་པ་ཁིགས་པར་བསྟན་པ།

གཉིས་པ་ནི།

འགྲོ་བ་དང་ནི་འཇུག་པ་དང་། །

ལྷོག་པ་ཡང་ནི་འགྲོ་བ་དང་། །

ཞེས་སོ། །གལ་ཏེ་གནས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་དོ་སྟུམ་ན། གནས་
པ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་དེ་དེ་དང་དེའི་སྐྱབ་བྱེད་དུ་བཀོད་པའི་འགྲོ་བ་དང་
གནས་པ་ལ་འཇུག་པ་ཚུམ་པ་དང་། གནས་པ་ལ་ལྷོག་པ་ལ་ཡང་ནི་འགྲོ་བ་
འགོག་པའི་སྐྱབ་འབྱེན་བརྗོད་ཚུལ་སྤྲ་མ་དང་མཚུངས་པས་ངོ་བོས་བྱབ་པ་
འགོག་བྱས་པའི་ཕྱིར། རིམ་ལྟར་མཚུངས་ན། རིམ་ཞིག་གནས་པོ་མི་འགྲོ་སྟེ། །
ཞེས་སོགས་དང་། གནས་ལ་གནས་པའི་ཚུམ་མེད་དེ། །ཞེས་སོགས་བསྐྱར་
ནས་འགོག་ཚུལ་འགྲོ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

བྱ་བའི་ངོ་བོ་ལ་བརྟགས་ནས་དགག་པ།

བཞི་པ་བྱ་བའི་ངོ་བོ་ལ་བརྟགས་ནས་འགོག་པ་གཉིས། འགྲོ་བ་པོ་དང་
གཅིག་དང་ཐ་དད་བརྟགས་ནས་དགག་པ་དང་། འགྲོ་བ་པོར་འཇོག་པའི་བྱ་
བ་ལ་གཉིས་པ་ཡོད་མེད་བརྟག་པའོ། །

དང་པོ་ནི།

འགྲོ་བ་དེ་དང་འགྲོ་བ་པོ། །

དེ་ཉིད་ཅེས་ཀྱང་བྱར་མི་རུང་། །

འགྲོ་བ་དང་ནི་འགྲོ་བ་པོ། །

གཞན་ཉིད་ཅེས་ཀྱང་བྱར་མི་རུང་། །

གལ་ཏེ་འགྲོ་བ་གང་ཡིན་པ། །

དེ་ཉིད་འགྲོ་བོ་ཡིན་གྱར་ན། །

བྱེད་པ་པོ་དང་ལས་གཉིས་ཀྱང་། །

གཅིག་པ་ཉིད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར། །

གལ་ཏེ་འགྲོ་དང་འགྲོ་བ་པོ། །

གཞན་པ་ཉིད་དུ་རྣམ་བཟླས་ན། །

འགྲོ་བོ་མེད་པའི་འགྲོ་བ་དང་། །

འགྲོ་བ་མེད་པའི་འགྲོ་བོར་འགྱུར། །

གང་དག་དངོས་པོ་གཅིག་པ་དང་། །

དངོས་པོ་གཞན་པ་ཉིད་དུ་ནི། །

གྲུབ་པར་གྱུར་པ་ཡོད་མིན་ན། །

དེ་གཉིས་བྱུང་བ་ཇི་ལྟར་ཡོད། །

ཅེས་སོ། །སྐྱེས་བྱ་གོམ་པ་འདོར་བ་ཡོད་པས་འགྲོ་བ་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྐྱེས་བྱ་གོམ་པ་འདོར་བའི་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་དེ་དང་འདོར་མཁན་གྱི་འགྲོ་བ་པོ་སྐྱེས་པ་གཉིས་ནི། རང་བཞིན་གྱིས་གཅིག་པ་དེ་ཉིད་ཅེས་ཀྱང་བྱར་མི་རུང་ཞིང་འགྲོ་བ་དང་ནི་འགྲོ་བ་པོ་གཉིས་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་གཞན་པ་ཉིད་ཅེས་ཀྱང་བྱར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་རྟགས་དང་པོ་མ་བྱུང་ན། བྱེད་པ་པོ་དང་ལས་སུ་བྱ་བ་གཉིས་ཀྱང་ཐ་དད་མེད་པའི་གཅིག་པ་ཉིད་ཏུ་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། འགྲོ་བའི་བྱ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་དང་འགྲོ་བ་པོ་གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་གཅིག་ཏུ་ཁས་སྦངས་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་རྟགས་སྐྱེ་མ་མ་བྱུང་ན། དེ་ཡང་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཡང་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་དང་འགྲོ་བ་པོ་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་གཞན་པའི་ཐ་དད་པ་ཉིད་ཏུ་བྱུང་མ་བྱུང་བརྟགས་ན་དེའི་ཆེ། འགྲོ་བ་པོ་ལ་བལྟས་པ་མེད་པའི་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་དང་། འགྲོ་བའི་བྱ་བ་ལ་བལྟས་པ་མེད་པའི་འགྲོ་བ་པོ་བཟུང་ཏུ་ཡོད་པར་འགྱུར་ན་ནི་དེ་ལྟར་འཛིན་པ་ཡང་མིན་པའི་ཕྱིར། སྔ་སྤྱི་གཉིས་ཀས་བསྒྲེག་པ་འཕེན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་བྱེད་པ་པོ་དང་བྱ་བ་གང་དག་དངོས་པོ་སྟེ་རང་བཞིན་གཅིག་པ་དང་། དངོས་པོ་སྟེ་རང་བཞིན་གཞན་པ་ཉིད་ཏུ་བྱུང་བར་གྱུར་པ་ཡོད་པ་ཡིན་ན། དེ་གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་བ་ཇི་ལྟར་ཡོད་པར་འགྱུར་

ཏེ་མི་རིགས་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་ཡོད་པ་ལ་རིགས་པས་གཞོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། བྱ་བ་གཉིས་པ་མེད་པ་དགག་པ་དང་། ཡོད་པར་
འདོད་པ་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ནི།

འགྲོ་བ་གང་གིས་འགྲོ་བོར་མངོན། །

འགྲོ་བ་དེ་ནི་དེ་འགྲོ་མིན། །

གང་སྤྱིར་འགྲོ་བའི་སྤྱོད་ལ་མེད། །

གང་ཞིག་གང་དུ་འགྲོ་བར་འགྱུར། །

ཞེས་སོ། །གལ་ཏེ་བྱོད་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་གཅིག་ཉིད་ཀྱིས་འགྲོ་བར་
འཛོག་པས་བྱེད་རང་ལ་མཚུངས་སོ་ཞེ་ན། དེད་འགྲོ་བ་པོ་དང་འགྲོ་བའི་བྱ་
བ་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པར་འདོད་པས་སྒྲིན་མེད་ལ། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་
འདོད་པ་ལ་སྒྲིན་ཡོད་དེ། འདི་ལྟར་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་གང་གིས་འགྲོ་བ་པོར་
མངོན་པར་གསལ་བར་བྱེད་པའི་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་དེ་ནི་འགྲོ་བ་པོར་རང་བཞིན་
གྱིས་གྲུབ་པ་དེ་འགྲོ་བར་བྱེད་པ་མིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གང་གི་སྤྱིར་ན་སྒྲིས་བྱ་
གང་ཞིག་གྲོང་ངམ་གྲོང་བྱེད་གང་དུ་འགྲོ་བར་མཐོང་བ་བཞིན་དུ། འགྲོ་བའི་
སྤྱོད་ལ་དུ་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་ལ་མ་བཟོས་པར་འགྲོ་བ་པོ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་
ཐལ། འགྲོ་བ་པོ་ནི་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་ལ་བཟོས་ནས་འཛོག་གི། །འགྲོ་བའི་བྱ་བ་

ལ་བཟློས་པ་མེད་པར་སྒར་ནས་འགྲོ་བ་པོར་འཛོག་ན་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་
འགྲོ་བ་པོར་འགྱུར་བས་སྒྲོད་པ་པོ་མེད་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

དེས་ན་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་གཅིག་པོ་དེའི་སྒར་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་གཉིས་པ་
ཞིག་ཀྱང་མེད་དེ། འགྲོ་བ་པོ་མེད་པར་དེ་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་སྒར་གྱུ་བ་པ་མེད་
པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི།

འགྲོ་བ་གང་གིས་འགྲོ་བོར་མངོན། །

དེ་ལས་གཞན་པ་དེ་འགྲོ་མིན། །

གང་ཕྱིར་འགྲོ་བོ་གཅིག་ཕུ་ལ། །

འགྲོ་བ་གཉིས་སུ་མི་འཐད་དོ། །

ཞེས་སོ། །ཅེ་སྟེ་འགྲོ་བར་འཛོག་པའི་བྱ་བ་དེ་ལས་གཞན་པའི་བྱ་བ་
གཉིས་པ་དུས་མཉམ་པ་ཞིག་གི་སྒྲོ་ནས་འགྲོ་བར་འཛོག་པོ་ཞེ་ན། འགྲོ་བའི་
བྱ་བ་གང་གིས་འགྲོ་བ་པོ་ལ་མངོན་པར་གསལ་པར་བྱེད་པའི་བྱ་བ་དེ་ལས་
གཞན་པའི་བྱ་བ་གཉིས་པ་དུས་མཉམ་པ་ཞིག་གི་སྒྲོ་ནས་དེ་འགྲོ་བར་བྱེད་པ་
ནི་འཐད་པ་མིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ན་འགྲོ་བ་པོ་གཅིག་ཕུ་ཞིག་ལ་འགྲོ་བ་པོ་
དང་ངོ་བོ་གཅིག་པ་དང་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་བྱ་བ་གཉིས་སུ་ཡོད་པ་མི་འཐད་
པར་བཤད་ཟིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

བྱུན་མོང་དུ་འཇུག་བསྐྱབ་།

གཉིས་པ་བྱུན་མོང་དུ་འཇུག་བསྐྱབ་པ་ལ་གཉིས། རྣམ་གངས་གསུམ་
ཀྱི་འཇུག་བསྐྱབ་དང་། དེས་བྱུབ་པའི་དོན་ནོ། །
དང་པོ་ནི།

འགྲོ་བོ་ཡིན་པར་གྱུར་པ་ནི། །

འགྲོ་རྣམ་གསུམ་དུ་འགྲོ་མི་བྱེད། །

མ་ཡིན་པར་ནི་གྱུར་དེ་ཡང་། །

འགྲོ་རྣམ་གསུམ་དུ་འགྲོ་མི་བྱེད། །

ཡིན་དང་མ་ཡིན་གྱུར་པ་ཡང་། །

འགྲོ་རྣམ་གསུམ་དུ་འགྲོ་མི་བྱེད། །

ཅེས་སོ། །འགྲོ་བ་པོ་ཡིན་པར་གྱུར་པ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། རང་བཞིན་
གྱིས་མི་འགྲོ་སྟེ། སོང་མ་སོང་བགོམ་བཞིན་པའི་འགྲོ་བའི་ལམ་རྣམ་པ་
གསུམ་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་འགྲོ་བར་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར། འགྲོ་བ་མ་ཡིན་པར་
ནི་གྱུར་པ་དེ་ཡང་ཆོས་ཅན། རང་བཞིན་གྱིས་མི་འགྲོ་སྟེ་ལམ་དེ་རྣམ་པ་
གསུམ་དུ་འགྲོ་བར་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར། འགྲོ་བ་པོ་ཡིན་པ་དང་དེ་མ་ཡིན་པ་
གཉིས་ཀར་གྱུར་པ་ཡང་ཆོས་ཅན། རང་བཞིན་གྱིས་མི་འགྲོ་སྟེ། དེ་རྣམ་པ་

གསུམ་གང་དུ་འགྲོ་བར་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི།

དེ་ཕྱིར་འགྲོ་དང་འགྲོ་བོ་དང་། །

བགྲོད་པར་བྱ་བའང་ཡོད་མ་ཡིན། །

ཞེས་སོ། །ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། དེ་ལྟར་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་དང་འགྲོ་བ་པོ་
དང་བགྲོད་པར་བྱ་བའི་གཞི་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བརྟགས་
ཤིང་དབྱེད་པའི་ཆེ་དབྱེད་དོན་མི་རྙེད་པ་དེའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། འགྲོ་འོང་རང་བཞིན་མེད་པར་སྟོན་པའི་རྒྱ་ཆེར་རོལ་བ་
ལ་སོགས་པའི་ལུང་བྲངས་པ་རྣམས་སོ། །དེ་ལྟར་མཛད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་
རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་བ་ལ་བྱ་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་མི་འཐད་ཅིང་ཐ་སྙད་དུ་
ཡོད་པ་ལ་འགྲོ་འོང་སོགས་བྱ་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་འཐད་པ་ཡིན་
ནོ་ཞེས་གོ་བར་བྱ་བའི་ཆེད་དེ། མཚོན་པ་ཅམ་ཞིག་བརྗོད་ལ་རྒྱས་པར་རྗེའི་
འྲིཧ་སོགས་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་ནི། འགྲོ་བ་དང་འོང་བ་བརྟག་པ་ཞེས་བྱ་བའི་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་
གཉིས་པའི་རྣམ་པར་བཤད་པའོ། །

རབ་བྱེད་གསུམ་པ།

༺ གཉིས་པ་བདག་མེད་གཉིས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་ལྟ། ཆོས་དང་
གང་ཟག་སོ་སོར་བྱེ་སྟེ་བཤད་པ། དངོས་པོ་ཅ་མ་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པར་
བསྟན་པ། བདག་མེད་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་འབྲུག་ཚུལ། དུས་རང་བཞིན་
གྱིས་སྟོང་པར་བསྟན་པ། སྲིད་པའི་རྒྱན་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པར་བསྟན་
པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པ་དང་། གང་ཟག་གི་བདག་
མེད་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཆོས་གསུམ་བདག་མེད་པར་བཤད་པ་
དང་། དེ་ལ་བདག་ཡོད་པའི་སྐྱབ་བྱེད་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། སྐྱེ་
མཆེད་དང་། སྤང་པོ་དང་ཁམས་ལ་ཆོས་བདག་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་
གསུམ། རབ་བྱེད་ཀྱི་གཞུང་དེ་སྤང་དང་སྦྱར་བ། མཆོན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་
ལ་གཉིས།

སྐྱེ་མཆེད་བདག་ཏུ་འདོད་པའི་ཕྱོགས་སྒྲ་དགོད་པ།

ཕྱོགས་སྒྲ་དགོད་པ་དང་། དེ་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ནི།

སྟོང་དང་ཉན་དང་སྟོམ་པ་དང་། །

སྤང་བར་བྱེད་དང་རེག་བྱེད་ཡིད། །

དབང་པོ་བྲུག་སྟེ་དེ་དག་གི།

སྟོན་ཡུལ་བལྟ་བར་བྱ་ལ་སོགས། །

ཞེས་སོ། ཁོ་ན་རེ། ཡུལ་དང་དབང་པོ་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་དེ།
མངོན་པ་ནས་ལྟ་བ་དང་ཉན་པ་དང་སྟོམ་པ་དང་སྤང་བར་བྱེད་པ་དང་རེག་
པར་བྱེད་པ་དང་སེམས་པར་བྱེད་པའི་ཡིད་དབང་པོ་བྲུག་སྟེ། དབང་པོ་དེ་
དག་གི་སྟོན་ཡུལ་བལྟ་བར་བྱ་བ་དང་ལ་སོགས་པས་ཉན་པར་བྱ་བ་ནས་
ཤེས་པར་བྱ་བའི་བར་བྲུག་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།

གཉིས་པ་དགག་པ་ལ་གཉིས། ལྟ་བའི་ཚོས་གསུམ་ལ་རང་བཞིན་
དགག་པ་དང་། རིགས་པ་དེས་གཞན་ལའང་རང་བཞིན་ཁེགས་ཚུལ་ལོ།།
དང་པོ་གཉིས། ལྟ་བའི་བྱེད་པ་པོ་དགག་པ་དང་། ལྟ་བའི་ལས་དང་བྱ་བ་
དགག་པའོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས། མིག་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་པ་དགག་པ་དང་། བདག་གམ་
རྣམ་ཤེས་བྱེད་པ་པོར་གྲུབ་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རང་ལ་མི་ལྟ་
བའི་རྟགས་གྱིས་དགག་པ་དང་། ལྟ་བའི་བྱ་བ་དང་འབྲེལ་མ་འབྲེལ་བརྟགས་
ནས་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། རྟགས་འགོད་པ། མ་ངེས་པ་སྤང་བ།
དོན་བསྟུ་པའོ། །

རང་ལ་མི་ལྟ་བུའི་རྟགས་ཀྱིས་དགག་བ།

དང་པོ་ནི།

ལྟ་དེ་རང་གི་བདག་ཉིད་ནི། །

དེ་ལ་ལྟ་བུ་ཉིད་མ་ཡིན། །

གང་ཞིག་རང་ལ་མི་ལྟ་བ། །

དེ་དག་གཞན་ལ་ངེ་ལྟར་ལྟ། །

ཞེས་སོ། །ཡུལ་གཟུགས་ལ་ལྟ་བར་བྱེད་པའི་མིག་དབང་དེ་ཆོས་
ཅན། རང་གི་བདག་ཉིད་དེ་ལ་ནི་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཁོ་ན་སྟེ། རང་ཉིད་རང་
གི་བལྟ་བུ་ཡིན་པའི་སྒྲོན་ས་རང་ལ་བྱ་བ་བྱེད་པ་འགལ་བའི་བྱིར། དེ་ལྟར་
གང་ཞིག་རང་ལ་མི་ལྟ་བུ་བའི་མིག་དེ་དག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སྡོ་སོགས་ཡུལ་
གཞན་ལ་ཡང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ངེ་ལྟར་ལྟ་བུ་ཡོད་དེ་མེད་པར་ཐལ། རང་ལ་མི་
ལྟ་བུའི་བྱིར། དཔེར་ན། རྩ་བ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ། །འདི་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་
ལྟ་ན་རྒྱུན་ལ་མི་བལྟས་པས་གཞན་ལ་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་རང་ལ་འང་ལྟ་དགོས་
པའི་དོན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི།

ལྟ་བ་རབ་དུ་བསྒྲུབ་པའི་བྱིར། །

མེ་ཡི་དཔེ་ཡིས་རྒྱས་མ་ཡིན། །

སོང་དང་མ་སོང་བགོམ་པ་ཡིས། །

དེ་ནི་ལྟ་བཅས་ལན་བཏབ་ནོ། །

ཞེས་སོ། །གལ་ཏེ་རང་ལ་མི་ལྟ་ཡང་གཞན་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་ལྟ་སྟེ།
མེས་རང་མི་སྟེག་ཀྱང་གཞན་སྟེག་པར་བྱེད་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེ་ན། མིག་གིས་
ལྟ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་ཡོད་པར་རབ་ཏུ་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར་དུ་མེ་ཡི་དཔེ་བཞོད་
པས་ནི་སྐྱབ་པར་བྱེད་ཀྱས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྒར་སོང་དང་མ་སོང་བགོམ་
བཞིན་པ་ལ་འགྲོ་འོང་བའི་བྱ་བ་རང་མཚན་པ་འགོག་པའི་རིགས་པ་ཡིས།
མེད་དཔེ་དངོས་དེ་ནི་དོན་ལྟ་བ་དང་བཅས་པ་ལྟན་ཅིག་ལན་བཏབ་ཅིང་
བཀག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རི་ལྟར་ན། རེ་ཤིག་བལྟས་ལ་མི་ལྟ་སྟེ། ཞེས་དང་། རེ་
ཤིག་སྟེག་པོ་མི་སྟེག་སྟེ། ཞེས་སྒྱུར་བའི་ཚུལ་གྱིས་བཀག་པའི་ཕྱིར། མིག་
གིས་རང་ལ་མི་ལྟ་བ་ནི་མིག་ལྟན་གྱི་གང་ཟག་ལ་མི་ལྟ་བ་ནི་མིག་ལྟན་གྱི་
གང་ཟག་ལ་མི་ལྟ་བའི་དོན་མིན་གྱི། མིག་ཉིད་གྱིས་མིག་ཉིད་ལ་དངོས་སུ་མི་
ལྟ་བའི་དོན་ནོ། །

གསུམ་པ་ནི།

གང་ཆེ་ཅུང་ཟད་མི་ལྟ་བ། །

ལྟ་བར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

ལྟ་བས་ལྟ་བར་བྱེད་ཅེས་བྱ། །

དེ་ནི་རྩི་ལྟར་རིགས་པར་འགྱུར། །

ཞེས་སོ། །མིག་དབང་ཆོས་ཅན། གཟུགས་ལ་ལྟ་བུ་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། དུས་གང་གི་ཆེ་རང་དང་གཞན་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་ལྟར་བའི་བྱིར། དེས་ན་གཟུགས་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་ལྟ་བར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ལྟ་བུ་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པའི་བྱིར། འདོད་ན། གཟུགས་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་ལྟ་བས་ན་ལྟ་བར་བྱེད་ཅེས་བྱ་བར་བརྗོད་པ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། རྩི་ལྟར་རིགས་པར་འགྱུར་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་འདྲ་མེད་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་ནི།

ལྟ་བ་ལྟ་ཉིད་མ་ཡིན་ཏེ། །

ལྟ་བ་མིན་པ་མི་ལྟ་ཉིད། །

ཅེས་སོ། །མིག་ཆོས་ཅན། བྱོད་ལྟ་བའི་བྱེད་པ་པོར་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་སྟེ། བྱོད་ལྟ་བ་པོར་གྲུབ་ཅིན་ནས་སྒྲར་ལྟ་བའི་བྱ་བ་དང་འབྲེལ་བ་ཉིད་མ་ཡིན་པའི་བྱིར། བྱུང་སྟེ། སྒྲར་ལྟ་བའི་བྱེད་པ་པོར་གྲུབ་ཅིན་ན། སྒྲར་ལྟ་བའི་བྱ་བ་ལ་བལྟོས་པར་མི་རིགས་པའི་བྱིར་ཏེ། གལ་ཏེ་སྒྲར་བལྟོས་ན་བྱོད་ཀྱི་སྟེང་ན་ལྟ་བའི་བྱ་བ་རང་དང་ངོ་བོ་གཅིག་པ་དང་ངོ་བོ་ཐ་དད་པ་གཉིས་དུས་གཅིག་ཏུ་ཡོད་པར་འགྱུར་བས། དེ་ལ་ནི་སྒྲར་བཤད་པའི་རིགས་པས་

གཞོན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ལྟ་བའི་བྱ་བ་གཅིག་ཉིད་དུ་བྱེད་པོ་དང་བྱ་བ་
གཟུགས་གཉིས་ཀྱི་སྟངས་ན་ངོ་བོས་བྱུང་བ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་མིག་
ལྟ་བའི་རང་བཞིན་མིན་པ་དང་འབྲེལ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་མི་རིགས་པར་ཐལ།
མིག་ལྟ་བའི་རང་བཞིན་མེད་པ་ཡང་གཟུགས་ལ་མི་ལྟ་བ་ཉིད་དུ་ངེས་པའི་
ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟ་བའི་བྱ་བ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར། སོར་རྩེ་བཞིན་ནོ། །

བདག་རྣམ་ཤེས་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་པ་དགག་པ་ལ་རིགས་པ་སྤྲ་མས་
ཞིགས་ཚུལ།

གཉིས་པ་བདག་གམ་རྣམ་ཤེས་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་པ་དགག་པ་ལ་
གཉིས། རིགས་པ་སྤྲ་མས་ཞིགས་ཚུལ། རིགས་པ་གཞན་བསྟན་པའོ། །

དང་པོ་ནི།

ལྟ་བ་ཉིད་ཀྱིས་ལྟ་བ་པོ་འང་། །

རྣམ་པར་བཤད་པས་ཤེས་པར་བྱ། །

ཞེས་སོ། །གལ་ཏེ་བདག་གམ་རྣམ་ཤེས་ལྟ་བ་པོར་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་
ཡོད་ངོ་ཞེ་ན། ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན། བདག་གམ་རྣམ་ཤེས་ལྟ་བ་པོར་རང་
བཞིན་ཀྱིས་མ་བྱུང་པར་ཐལ། མིག་ལྟ་བའི་བྱེད་པོར་རང་བཞིན་ཀྱིས་བྱུང་
པ་འགོག་པའི་རིགས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་བདག་དང་རྣམ་ཤེས་གཉིས་རང་བཞིན་
ཀྱིས་ལྟ་བ་པོ་ཡིན་པའང་བཀག་པ་རྣམ་པར་བཤད་པས་ཤེས་པར་བྱ་བ་

ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་།

ལྟ་བོ་རང་གི་བདག་ཉིད་ནི། །

ལྟ་བས་ལྟ་བ་ཉིད་མ་ཡིན། །

ཞེས་སོགས་སྐྱར་ནས་འགོག་པའོ། །

འདིར་ལྟ་བར་བྱེད་པ་པོ་དང་། །

ལྟ་བར་བྱེད་པ་དང་། ལྟ་བའི་བྱ་བའང་ཐ་སྙད་དུ་འཛོག་ཀྱང་། དེ་
གསུམ་ངོ་བོ་མ་གྲུབ་པར་འདོད་ན་ལྟ་བའི་བྱ་བ་ཡང་གསུམ་ཡོད་དགོས་
ཞིང་། ལྟ་བ་པོ་ཡང་གསུམ་དུས་གཅིག་ཏུ་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི།

མ་སྤངས་ལྟ་བོ་ཡོད་མིན་ཏེ། །

ལྟ་བ་སྤངས་པ་གྱུར་ཀྱང་ངོ། །

ཞེས་སོ། །གལ་ཏེ་ལྟ་བའི་ལས་དང་བྱེད་པ་ཡོད་པས་ལྟ་བ་པོ་རང་
བཞིན་གྱིས་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་མི་འཐད་དེ། ལྟ་བའི་བྱ་བ་མ་སྤངས་པ་སྟེ་
དེ་ལ་བལྟོས་པའི་ལྟ་བ་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཞིང་། ལྟ་བའི་བྱ་
བ་སྤངས་པར་གྱུར་པ་སྟེ་དེ་ལ་མི་བལྟོས་པའི་ལྟ་བ་པོ་ཡང་ཡོད་པ་མིན་པའི་
ཕྱིར། ཏྲགས་དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ལྟ་བའི་བྱ་བ་བལྟོས་ན་ལྟ་བ་པོ་རང་བཞིན་
གྱིས་ཡོད་པར་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ལྟ་བའི་བྱ་བ་ལ་མི་

ལྟོས་པའི་ལྟ་བ་པོ་མེད་པར་བསྐྱབས་ཅིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི།

ལྟ་བོ་མེད་ན་ལྟ་བྱ་དང་། །

ལྟ་བ་དེ་དག་ག་ལ་ཡོད། །

བལྟ་བྱ་ལྟ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། །

རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་སོགས་བཞི། །

ཡོད་ཅིན་ཉེ་བར་ལེན་པ་སོགས། །

རི་ལྟར་བྱར་ན་འཐད་པར་འགྱུར། །

ཞེས་སོ། །གལ་ཏེ་བལྟ་བྱ་ལས་དང་ལྟ་བ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་སྟུང་
ན། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ལྟ་བ་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་ན། དེ་ལ་བལྟོས་པའི་
བལྟ་བྱ་དང་ལྟ་བ་དེ་དག་རང་བཞིན་གྱིས་ག་ལ་ཡོད་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་
ཐལ། བྱེད་བོ་མེད་ན་དེའི་བྱ་བ་མི་འགྱུབ་པའི་ཕྱིར། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་
སོགས་ཏེ་རིག་པ་དང་ཚོར་བ་དང་སྲིད་པ་བཞི་པོ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་
པ་ཅིན་ཏེ། བལྟ་བྱ་དང་ལྟ་བ་སོགས་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པའི་ཕྱིར། ཉེ་བར་
ལེན་པ་དང་སོགས་གྱིས་སྲིད་པ་དང་སྦྱེ་ཆ་སོགས་ཀྱང་རི་ལྟར་བྱར་ན་རང་
བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་འགྱུར་ཏེ། རྣམ་ཤེས་སོགས་བཞི་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་
པའི་ཕྱིར།

རིགས་པ་དེ་གཞན་ལ་སྒྱུར་བ།

གཉིས་པ་རིགས་པ་དེ་གཞན་ལ་སྒྱུར་བ་ནི།

ལྷ་བས་ཉན་དང་སྒྲོམ་པ་དང་། །

མྱང་བར་བྱེད་དང་རེག་བྱེད་ཡིད། །

ཉན་པ་པོ་དང་གཉན་པོ་སོགས། །

རྣམ་པར་བཤད་པས་ཤེས་པར་བྱ། །

ཞེས་སོ། །ལྷ་བའི་ཆོས་གསུམ་ལ་རང་བཞིན་འགོག་པའི་རིག་པ་དེ་
ཉིད་ཀྱིས། རྣ་བས་ཉན་པ་དང་། ལྷས་སྒྲོམ་པ་དང་། ལྷས་མྱང་བར་བྱེད་པ་
དང་། ལྷས་ཀྱིས་རེག་པར་བྱེད་པ་དང་། ཡིད་ཀྱིས་སེམས་པར་བྱེད་པ་དང་།
ཉན་པ་པོ་དང་། མཉན་པར་བྱ་བ་དང་། སོགས་ཀྱིས་སྒྲོམ་པ་པོ་དང་། ལྷ་
པར་བྱ་བ་ནས་སེམས་སོ་སོ་དང་སེམས་པར་བྱ་བ་རྣམས་ཀྱང་རང་བཞིན་
མེད་པར་རྣམ་པར་བཤད་པར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ།

ཉན་པ་རང་གི་བདག་ཉིད་ནི། །

དེ་ལ་ཉན་པ་ཉིད་མ་ཡིན། །

ཞེས་སོགས་སྒྱུར་བའི་ཚུལ་གྱིས་འགོག་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། ལས་ནི་
ཡུལ་དུག་དང་། བྱ་བ་ནི་ལྷ་བ་དང་ཉན་པ་སོགས་དང་། བྱེད་པ་པོ་ལ་གཉིས་

ཉེ་མིག་སོགས་བྱེད་པ་པོ་དང་། ཡང་ན་བདག་གམ་རྣམ་ཤེས་ཐུག་བྱེད་པ་
པོར་འཛོག་སྟེ། ཕྱི་མ་བྱེད་པ་པོར་འཛོག་པའི་ཆེ། དབང་པོ་ཐུག་ལ་ནི་བྱེད་
པ་ཞེས་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ནི། སྤྱིད་པ་འཕོ་བའི་མདོ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་སོ། །གསུམ་
པ་ནི། དབང་པོ་བརྟག་པ་ཞེས་བྱ་བ་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་གསུམ་པའི་རྣམ་པར་
བཤད་དོ། །

རབ་བྱེད་བཞི་པ།

༥ གཉིས་པ་ཕྱང་པོ་ལ་ཆོས་བདག་དགག་པ་ལ་གསུམ། རབ་བྱེད་ཀྱི་
གཞུང་། ཕྱང་སྐྱར་བ། མཚན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། གཟུགས་ཕྱང་
རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དགག། །རིགས་པ་དེ་ཕྱང་པོ་ལྷག་མ་ལ་སྐྱར་བ།
ཅོད་འཆད་ཀྱི་ལན་གདབ་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ། ཁོ་ན་རེ། མདོན་པ་ལས་
གཟུགས་མི་འབྱུང་བ་བཞི་དང་། འབྱུང་གྱུར་གྱི་གཟུགས་སུ་གསུངས་པས།
རྒྱ་འབྲས་རྣམས་ལ་རང་བཞིན་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། དེ་དགག་པ་ལ་གསུམ།

དོན་གཞན་པ་ལ་རྒྱ་འབྲས་དགག་པ།

དོན་གཞན་པ་ལ་རྒྱ་འབྲས་དགག། དོན་གཞན་པ་ལ་རྒྱ་འབྲས་དགག།
འདྲ་མི་འདྲ་ལ་རྒྱ་འབྲས་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དམ་བཅའ་བ་དང་།
སྐྱབ་བྱེད་བསྟན་པའོ། །

དང་ཐོ་ནི།

གཟུགས་ཀྱི་རྒྱ་ནི་མ་གཏོགས་པར། །

གཟུགས་ནི་དམིགས་པར་མི་འགྱུར་རོ། །

གཟུགས་ཞེས་བྱ་བས་མ་གཏོགས་པར། །

གཟུགས་ཀྱི་རྒྱ་ཡང་མི་སྒྲུང་རོ། །

ཞེས་སོ། མིག་དབང་ལ་སོགས་པའི་འབྲས་གཟུགས་ཀྱི་རྒྱ་བ་སོགས་
འབྲུང་བ་བཞི་ཐོ་དེ་དག་ལས་ནི་མ་གཏོགས་པར་ཏེ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཐ་དད་
པའི་མིག་སོགས་འབྲུང་གྱུར་ཀྱི་གཟུགས་ནི་དམིགས་པས་མི་འགྱུར་ལ།
དེར་མ་ཟད་འབྲས་བྱ་འབྲུང་གྱུར་ཀྱི་གཟུགས་ཞེས་བྱ་བ་མ་གཏོགས་པར་ཏེ་
ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཐ་དད་པའི་འབྲུང་གྱུར་ཀྱི་གཟུགས་ཀྱི་རྒྱ་འབྲུང་བ་བཞི་ཡང་
མི་སྒྲུང་སྟེ། འབྲུང་བ་དང་འབྲུང་གྱུར་གཉིས་པན་ཚུན་བསྟོས་ནས་བྱུང་བའི་
ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི།

གཟུགས་ཀྱི་རྒྱ་ནི་མ་གཏོགས་པར། །

གཟུགས་ན་གཟུགས་ནི་རྒྱ་མེད་པར། །

ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ་དོན་གང་ཡང་། །

རྒྱ་མེད་པ་ནི་གང་ནའང་མེད། །

གལ་ཏེ་གཟུགས་ནི་མ་གཏོགས་པར། །

གཟུགས་ཀྱི་རྒྱ་ཞིག་ཡོད་ན་ནི། །

འབྲས་བུ་མེད་པའི་རྒྱར་འགྱུར་ཏེ། །

འབྲས་བུ་མེད་པའི་རྒྱ་མེད་དོ། །

ཞེས་སོ། ། རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་ན་འབྲས་གཟུགས་ཀྱི་རྒྱ་འབྱུང་བ་ལ་
ནི་མ་གཏོགས་པར་ཏེ་རོ་བོ་ཐ་དད་པའི་འབྲས་གཟུགས་མིག་སོགས་ཡོད་
པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་ན་འབྲས་གཟུགས་དེ་དག་ནི་རྒྱ་མེད་པར་འབྱུང་བར་
ཐལ་བར་འགྱུར་ཞིང་། དེ་ལ་འདོད་མི་བྱས་ཏེ། དོན་དངོས་པོ་གང་ཡང་རྒྱ་
མེད་པ་ནི་གང་ནའང་མེད་པའི་སྐྱེར། གལ་ཏེ་འབྲས་བུའི་གཟུགས་ནི་མ་
གཏོགས་པར་ཏེ་དེར་བསྟོས་མེད་དུ་གཟུགས་ཀྱི་རྒྱ་ཞིག་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་
ཡོད་ན་ནི་དེ་མི་རིགས་ཏེ། རྒྱའི་གཟུགས་འབྱུང་བ་བཞི་ནི་འབྲས་བུ་མེད་
པའི་རྒྱར་འགྱུར་བའི་སྐྱེར། འབྲས་བུ་མེད་པའི་རྒྱ་ནི་མེད་དེ། རྒྱར་རྣམ་པར་
འཛོག་བྱེད་མེད་པའི་སྐྱེར། རྣམ་མཁའི་མེ་ཏོག་བཞིན་ནོ། རང་བཞིན་གྱིས་
ཁྱབ་ན་བསྟོས་མེད་དུ་ཡོད་དགོས་པའི་རིགས་པ་སྟེ་སྒར་བཤད་པའི་རང་
བཞིན་གྱི་དོན་ཅན་དགོས་སོ། །

ཡོད་མེད་ལ་རྒྱ་འབྲས་དགག་བ།

གཉིས་པ་ནི།

གཟུགས་ཡོད་ན་ཡང་གཟུགས་ཀྱི་ནི། །

རྒྱ་ཡང་འཐད་པར་མི་འགྱུར་ཉིད། །

གཟུགས་མེད་ན་ཡང་གཟུགས་ཀྱི་ནི། །

རྒྱ་ཡང་འཐད་པར་མི་འགྱུར་ཉིད། །

རྒྱ་མེད་པ་ཡི་གཟུགས་དག་ནི། །

འཐད་པར་མི་རུང་རུང་མིན་ཉིད། །

དེ་ཕྱིར་གཟུགས་ཀྱི་རྣམ་པར་རྟོག།

འགལ་ཡང་རྣམ་པར་བརྟག་མི་བྲ། །

ཞེས་སོ། །རྒྱ་འབྲུང་བ་རྣམས་ནི་འབྲས་བུ་འབྲུང་གྱུར་ཡོད་མེད་གང་

གི་རྒྱར་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་སྟེ། གལ་ཏེ་འབྲས་གཟུགས་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་

ཀྱིས་ཡོད་ན་ཡང་རྒྱས་འབྲས་བུ་ལ་ཅི་ཡང་མི་རུས་པས་གཟུགས་ཀྱི་རྒྱ་

ཡང་འཐད་པར་མི་འགྱུར་བ་ཉིད་དང་། འབྲས་གཟུགས་མེད་ན་ཡང་རྒྱས་

དགོས་པ་མེད་པས་འབྲས་གཟུགས་ཀྱི་ནི་རྒྱ་ཡང་འཐད་པར་མི་འགྱུར་བ་

ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱ་གཟུགས་མེད་ན་འང་འབྲས་གཟུགས་རང་བཞིན་

གྱིས་ཡོད་དོ་སྙམ་ན། དེ་ནི་ཤིན་ཏུ་མི་རིགས་ཏེ། རྒྱ་མེད་པ་ཡི་འབྲས་བུའི་
གཟུགས་དག་ནི་འཐད་པར་མི་རུང་ཞིང་རུང་བ་མིན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱ་
མེད་ལས་སྐྱེ་བ་ནི་ཤིན་ཏུ་ཐ་ཆད་པའི་ཕྱིར། རྒྱ་མཚན་དེའི་ཕྱིར་རྣལ་འབྱོར་
བ་དེ་ཉིད་རིགས་པས་གཟུགས་ཀྱི་རྣམ་པར་རྟོགས་པ་ཐོགས་བཅས་ཐོགས་
མེད་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་འགལ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་རྣམ་པར་
བརྟག་པར་མི་བྱ་ཞིང་བྱར་མི་འོས་སོ། །

རྒྱ་དང་འདྲ་མི་འདྲ་ལ་འབྲས་བུ་དགག་པ།

གསུམ་པ་རྒྱ་དང་འདྲ་མི་འདྲ་ལ་འབྲས་བུ་དགག་པ་ནི།

འབྲས་བུ་རྒྱ་དང་འདྲ་བ་ཞེས། །

བྱ་བ་འཐད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། །

འབྲས་བུ་རྒྱ་དང་མི་འདྲ་ཞེས། །

བྱ་བ་འང་འཐད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

ཞེས་སོ། །གཞན་ཡང་། འབྲས་བུའི་གཟུགས་མིན་སོགས་ནི་རྒྱ་
འབྱུང་བ་རྣམས་དང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་འདྲ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འཐད་པ་མ་ཡིན་ཏེ།
འབྱུང་བ་བཞི་ནི་སྤྲ་གཤེར་རྟོད་གཡོ་བའི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་ལ། འབྱུང་འགྱུར་
དབང་པོ་སོགས་ནི་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱ་བ་སྟེ། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་འདྲ་ན་
ཆ་ཐམས་ཅད་ནས་འདྲ་དགོས་པའི་ཕྱིར། འབྲས་བུའི་གཟུགས་མིག་སོགས་

ཆོས་ཅན། རང་རྒྱ་འབྲུང་བ་རྣམས་དང་རིགས་མི་འདྲ་བར་འབྲུང་ཞེས་བྱ་
བའང་འཐད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རིགས་གཏན་མི་འདྲ་བར་བསྐྱེད་ན་
གཟུགས་ཀྱི་རིགས་ཅན་བསྐྱེད་པ་མི་འཐད་པས། མི་འདྲ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་
བསྐྱེད་པར་འགྱུར་བའི་བྱིར།

རིགས་པ་དེ་ཕྱང་པོ་ལྷག་མ་ལ་སྐྱར་བ།

གཉིས་པ་རིགས་པ་དེ་ཕྱང་པོ་ལྷག་མ་ལ་སྐྱར་བ་ནི།

ཆོར་དང་འདུ་ཤེས་འདུ་བྱེད་དང་། །

སེམས་དང་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། །

རྣམ་པ་དག་ནི་ཐམས་ཅད་དུ། །

གཟུགས་ཉིད་ཀྱིས་ནི་རིམ་པར་མཚུངས། །

ཞེས་སོ། །ཆོར་བ་དང་འདུ་ཤེས་དང་འདུ་བྱེད་དང་སེམས་དང་མཚན་
མཚོན་དང་རྒྱ་འབྲས་དང་ཆ་དང་ཆ་ཅན་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་ཐམས་
ཅད་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་དེ། གཟུགས་དེ་རང་གི་རྒྱ་ལས་དེ་ཉིད་དང་
གཞན་དུ་ཡོད་མེད་རྣམ་པར་དཔྱོད་པའི་རིགས་པར་དབྱེད་ནས་མི་རྟོག་པའི་
རིགས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ནི། འགོག་ཚུལ་གྱི་རིམ་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རྣམ་པ་
དག་ནི་ཐམས་ཅད་དུ་མི་རྟོག་པར་མཚུངས་པའི་བྱིར།

ཚུད་འཆད་ཀྱི་ཆེ་ལན་གདབ་ཚུལ།

གསུམ་པ་ཚུད་འཆད་ཀྱི་ཆེ་ལན་གདབ་ཚུལ་ནི།

སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་བཅད་བྱས་ཆོ། །

གང་ཞིག་ལན་འདེབས་སྤྲ་བྱེད་པ། །

དེ་ཡི་ཐམས་ཅད་ལན་བཏབ་མིན། །

བསྐྱབ་པར་བྱ་དང་མཚུངས་པར་འགྱུར། །

སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་བཤད་བྱས་ཆོ། །

གང་ཞིག་སྟོན་འདོགས་སྤྲ་བྱེད་པ། །

དེ་ཡི་ཐམས་ཅད་སྟོན་བཏགས་མིན། །

བསྐྱབ་པར་བྱ་དང་མཚུངས་པར་འགྱུར། །

ཞེས་སོ། །རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་བསྟན་པའི་སྟོན་ས་གཟུགས་
ལ་རང་བཞིན་མེད་དོ་ཞེས་བཅད་པ་སྟེ་ཚུད་པ་བྱས་པའི་ཆོ། གོལ་གང་ཞིག་
གཟུགས་ལ་རང་བཞིན་ཡོད་དེ། ཚོར་བ་ལ་རང་བཞིན་ཡོད་པའི་སྤྱིར་ཞེས་
ལན་འདེབས་སྤྲ་བར་བྱེད་པ་དེ་ཡི་དེ་ལྟ་བུ་ཐམས་ཅད་ནི་ཡང་དག་པའི་ལན་
བཏབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་འདྲ་བ་དེ་སྐྱབ་བྱེད་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་དང་མཚུངས་པ་
ཅན་དུ་འགྱུར་བའི་སྤྱིར། ཡང་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་སྤྲ་བ་རྒྱུར་བྱས་པ་

ཉིད་ཀྱི་སྒོ་ནས་གཟུགས་ལ་རང་བཞིན་མེད་པའི་བཞད་པ་བྱས་པའི་ཆོ།
 སྒོ་བ་མ་ལྟ་བུ་གང་ཞིག་སྤར་བཞིན་སྒྱུ་འདོགས་སྤྱོད་བྱེད་ཅིང་གྲོལ་བར་
 བྱེད་པ་དེ་ཡི་ཀླུ་བ་དེ་ཐམས་ཅད་སྒྱུ་ལེགས་པར་བཏགས་པ་མིན་ཏེ།
 སྐྱབ་བྱེད་ནི་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་དང་བསྐྱབ་དགོས་མཆོངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་
 ཆོ་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱང་རང་བཞིན་མེད་པར་བསྐྱབ་དགོས་པས་མ་གྲུབ་པའི་གཏན་
 ཆིགས་སུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཞེས་རབ་སྙིང་པོ་དང་ཉིང་རེ་འཛིན་རྒྱལ་པའི་མདོ་ལ་
 སོགས་པ་རྣམས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། སྤང་པོ་བརྟག་པ་ཞེས་བྱ་བ་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་བཞི་པའི་
 རྣམ་བཞད་དོ། །

རབ་བྱེད་ལྷ་པ།

༺ གསུམ་པ་ཁམས་ལ་ཆོས་བདག་དགག་པ་ལ་གསུམ། རབ་བྱེད་ཀྱི་
 གཞུང་། སྤང་དང་སྐྱར་བ། མཆོན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཁམས་
 དུག་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དགག་པ། ཡོད་མེད་ཀྱི་འཐར་ལྟ་བ་སྤྲད་པའོ། །
 དང་པོ་ལ་གཉིས། རྣམ་མཁའི་ཁམས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དགག་པ་དང་།
 རིགས་པ་དེས་ཁམས་ལྟག་མ་ལ་རང་བཞིན་ཁེགས་པར་བསྟན་པའོ། །དང་
 པོ་ལ་གཉིས། རྣམ་མཁའ་མཆོན་མཆོན་དུ་གྲུབ་པ་དགག་པ་དང་། མཐུག་

བསྐྱུ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། མཚན་གཞི་དགག་པ། མཚན་ཉིད་དགག་པ།
མཇུག་བསྐྱུ་པའོ། དང་པོ་ལ་གཉིས། ནམ་མཁའ་ལ་མཚན་ཉིད་འཇུག་པ་
དགག་པ་དང་། མཚན་གཞི་ཁེགས་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སྒྲ་
ཕྱི་གང་དུ་འཇུག་བརྟག་པ་དང་། མཚན་ཉིད་ཡོད་མེད་གང་ལ་འཇུག་བརྟག་
པའོ། །

ནམ་མཁའི་མཚན་ཉིད་སྒྲ་ཕྱི་གང་དུ་འཇུག་བརྟག་པ།
དང་པོ་ནི།

གལ་ཏེ་མཚན་ལས་སྒྲ་གྱུར་ན། །

མཚན་ཉིད་མེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར། །

མཚན་ཉིད་མེད་པའི་དངོས་པོ་ནི། །

འགའ་ཡང་གང་ནའང་ཡོད་མ་ཡིན། །

མཚན་ཉིད་མེད་པའི་དངོས་མེད་ན། །

མཚན་ཉིད་གང་དུ་འཇུག་པར་འགྱུར། །

ཞེས་སོ། །འདིར་མཚན་གཞི་ནི་མཚོན་བྱ་ཞེས་པ་ཡིན་པས། མཚོན་
བྱ་ནམ་མཁའ་ནི་མ་བསྐྱེབས་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་སྒྲ་འཇུག་མི་སྲིད་དེ་ནམ་
མཁའི་མཚན་ཉིད་ཐོགས་མེད་སྐྱབ་པ་མེད་པའི་སྒྲ་རོལ་ན། མཚན་གཞི་འམ་
མཚོན་བྱ་ནམ་མཁའ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ།

གལ་ཏེ་ནམ་མཁའི་མཆོན་ཉིད་དེ་ལས་ནམ་མཁའ་སྒྲ་བར་གྱུར་ན། སྒྲ་བའི་
 ནམ་མཁའ་དེ་ལ་མཆོན་ཉིད་མེད་པར་ཐལ་པར་འགྱུར་ན་དེ་ཡང་མི་འཐད་
 པའི་ཕྱིར། མི་འཐད་དེ་མཆོན་ཉིད་མེད་པའི་མཆོན་བྱའི་དངོས་པོ་ནམ་མཁའ་
 བྱི་འགའ་ཡང་གང་ནའང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མཆོན་ཉིད་ཀྱི་སྒྲ་རོལ་ན་
 མཆོན་ཉིད་མེད་པའི་དངོས་པོ་སྟེ་དོན་མཆོན་བྱ་མེད་ཅིང་དེ་མེད་ན་མཆོན་
 ཉིད་དེ། སྒྲ་དུ་འཇུག་པར་འགྱུར་ཏེ། འཇུག་པའི་གཞི་མེད་པའི་ཕྱིར། རང་
 ལུགས་ལ་མཆོན་མཆོན་གཉིས་དུས་མཉམ་པ་ཡིན་ཡང་། མཆོན་ཉིད་མཆོན་
 བྱ་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་འཇུག་ན་མཆོན་བྱ་སྒྲ་ལ་མཆོན་ཉིད་ཕྱི་དགོས་ཏེ།
 འཇུག་གཞི་གྲུབ་ཟིན་ནས་མཆོན་ཉིད་འཇུག་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

མཆོན་ཉིད་ཡོད་མེད་གང་ལ་འཇུག་བཟླ་བ།

གཉིས་པ་ནི།

མཆོན་ཉིད་མེད་ལ་མཆོན་ཉིད་ནི། །

མི་འཇུག་མཆོན་ཉིད་བཅས་ལ་མིན། །

མཆོན་བཅས་མཆོན་ཉིད་མེད་པ་ལས། །

གཞན་ལའང་འཇུག་པར་མི་འགྱུར་རོ། །

ཞེས་སོ། །ཡང་མཆོན་ཉིད་མེད་པའི་ནམ་མཁའ་ལ་མཆོན་ཉིད་སྒྲིབ་
 མེད་ནི་འཇུག་ཅིང་། མཆོན་ཉིད་བཅས་པར་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ལའང་

སྤར་མཚོན་པའི་ཕྱིར་དུ་འཇུག་པ་མིན་ཏེ། སྤར་མཚོན་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་
པའི་ཕྱིར། མཚན་ཉིད་དང་བཅས་པ་དང་མཚན་ཉིད་མེད་ལས་གཞན་པ་
ལའང་འཇུག་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། དེ་འདྲ་མི་སྤྱིད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དེས་
མཚན་གཞི་ཁེགས་ཚུལ་ནི།

མཚན་ཉིད་འཇུག་པ་མ་ཡིན་ན། །

མཚན་གཞི་འཐད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །

ཞེས་སོ། །གང་གི་ཆེ་མཚན་ཉིད་འཇུག་པ་ངོ་བོས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན་
དེའི་ཆེ་མཚན་གཞི་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་འཐད་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། མཚན་
མཚོན་གཉིས་པན་ཚུན་བསྟོས་ནས་བཞག་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་མཚན་ཉིད་
དགག་པ་ནི།

མཚན་གཞི་འཐད་པ་མ་ཡིན་ན། །

མཚན་ཉིད་ཀྱང་ནི་ཡོད་མ་ཡིན། །

ཞེས་སོ། །གང་གི་ཆེ་མཚན་གཞི་སྟེ་མཚོན་བྱ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་
པ་འཐད་པ་མ་ཡིན་ན་དེའི་ཆེ་མཚན་ཉིད་ཀྱང་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མ་
ཡིན་ཏེ། འཇུག་གཞི་མེད་ན་འཇུག་པ་བྱེད་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་
དོན་བསྟུ་བ་ནི།

དེ་ཕྱིར་མཚན་གཞི་ཡོད་མིན་ན། །

མཆན་ཉིད་ཀྱང་ནི་ཡོད་མ་ཡིན། །

ཞེས་སོ། །རྒྱ་མཆན་དེའི་སྤྱིར་ནམ་མཁའ་མཆན་ཉིད་ཀྱང་ནི་རང་
བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ཏེ། མཆན་གཞི་ནམ་མཁའ་ངོ་བོས་ཡོད་པ་
ཉིད་མིན་པའི་སྤྱིར།

མཆན་གཞི་བཤད་པ།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དངོས་ཀྱི་དོན་དང་། དེའི་ཚུད་སྤང་ངོ་།
དེའི་དང་པོ་ནི།

མཆན་གཞི་མཆན་ཉིད་མ་གཏོགས་པའི། །

དངོས་པོ་འགའ་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། །

དངོས་པོ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན། །

དངོས་མེད་གང་གི་ཡིན་པར་འགྱུར། །

ཞེས་སོ། །བྱེ་བྲག་སྤྱོད་པས་ནི་ནམ་མཁའ་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་དུ་
འདོད་ལ། རང་སྤྱེ་གཞན་རྣམས་ཀྱིས་ནམ་མཁའ་ནི་ཐོགས་རེག་དང་བྲལ་
བའི་སྒྲོང་ཆ་ལ་འདོད་དོ། །དེས་ན་བྱེ་སྤྱོད་པ་ནི་ནམ་མཁའ་དངོས་པོའི་རང་
བཞིན་དུ་ངོ་བོས་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། ནམ་མཁའ་ཆོས་ཅན། དངོས་པོའི་རང་བཞིན་
དུ་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། སྤྱིར་བཤད་པ་ལྟར་མཆན་གཞི་དང་མཆན་ཉིད་གང་

དུའང་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པའི་བྱིར། བྱ་བ་སྟེ། མཚན་མཚན་དེ་གང་དུ་མ་
གཏོགས་པའི་ནམ་མཁའ་དངོས་པོ་འགའ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར།
མདོ་སྡེ་བ་སོགས་ན་རེ། ནམ་མཁའ་དངོས་མེད་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་བོ་
ཞེ་ན། དེ་ནི་མི་འཐད་དེ། སྒར་ལྷ་ར་དགག་བྱ་གཟུགས་ཀྱི་དངོས་པོ་ངོ་བོ་ཉིད་
གྱིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན་དེའི་ཆེ། དགག་བྱ་གང་གི་དངོས་པོ་མེད་པའི་ནམ་
མཁའ་ངོ་བོས་བྱུང་བ་ཇི་ལྟར་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ་འགྱུར་མི་རུང་བའི་བྱིར་
རོ།

གཉིས་པ་ནི།

དངོས་དང་དངོས་མེད་མི་མ་ཐུན་ཆོས། །

གང་གི་དངོས་དང་དངོས་མེད་ཤེས། །

ཞེས་སོ། །གལ་ཏེ་བརྟག་བྱའི་དངོས་མེད་ངོ་བོས་ཡོད་དོ་སྟུམ་ན། དེ་
ཡང་མི་རིགས་ཏེ། གང་གིས་དངོས་པོ་དང་དངོས་མེད་ཤེས་ཤིང་དཔྱོད་
པར་བྱེད་པ་པོ་དེ་ནི་དངོས་པོ་དང་དངོས་མེད་ཀྱི་ཆོས་མི་མ་ཐུན་པ་གཉིས་
དང་དེ་གཉིས་གང་ཡང་མིན་པའི་ཕྱང་གསུམ་གྱི་རྟོག་པ་པོར་རང་བཞིན་
གྱིས་མང་བའི་བྱིར། བྱ་བ་སྟེ། རྟོག་བྱེད་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་ན་བརྟག་བྱ་
རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མི་འཐད་པའི་བྱིར་རོ། །གཉིས་པ་རིགས་པ་དེ་
ཁམས་ལྷག་མ་ལ་སྦྱར་བ་ནི།

གཞན་གང་དག་ཀྱང་ནམ་མཁའ་མཚུངས། །

ཞེས་པ་སྟེ། ནམ་མཁའ་མ་ཟད་ས་སོགས་ཁམས་ལྷག་མ་གཞན་གང་
ཡིན་པ་དེ་དག་ཀྱང་ཆོས་ཅན། རང་བཞིན་གྱིས་མེད་དེ། ནམ་མཁའ་ལ་
བཞད་པའི་རིགས་པས་འགོག་རྒྱས་པར་མཚུངས་པའི་སྤྱིར་ཏེ། དེ་ཡང་ས་
ཁམས་མཚན་ཉིད་སྒྲ་རོལ་ན། །ས་ནི་ཅུང་ཟད་ཡོད་མིན་ཏེ། །ཞེས་སོགས་
སྒྲར་ནས་འགོག་རིགས་པའི་སྤྱིར་རོ། །

ཡོད་མེད་ཀྱི་མཐར་ལྟ་བ་སྟེད་པ།

གཉིས་པ་ཡོད་མེད་ཀྱི་མཐར་ལྟ་བ་སྟེད་པ་ནི།

སྟོ་ཅུང་གང་དག་དངོས་རྣམས་ལ། །

ཡོད་པ་ཉིད་དང་མེད་ཉིད་དུ། །

བལྟ་བ་དེས་ནི་བལྟ་བུ་བ། །

ཉེ་བར་ཞི་བ་ཞི་མི་མཐོང་། །

ཞེས་སོ། །ཡོད་མེད་ཀྱི་མཐར་ལྟ་བའི་སྟོ་ཅུང་གང་དག་ཆོས་ཅན།
བལྟ་བར་བུ་བ་སྟོས་པ་ཉེ་བར་ཞི་བའི་ཞི་བ་སྒྲ་ངན་ལས་འདས་པ་མངོན་
སྤྱུང་དུ་མི་མཐོང་སྟེ། དངོས་པོ་རྣམས་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་ཉིད་དང་ཐ་
སྟེད་དུ་མེད་པ་ཉིད་དུ་བལྟ་བ་དེ་དག་དེའི་དབང་གིས་རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་

གཉིས་སུ་ལྷུང་བའི་བྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཚངས་པ་བྱུང་བར་སེམས་ཀྱིས་ཞུས་
པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། ཁམས་བརྟག་པ་ཞེས་བྱ་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་ལྔ་པའི་རྣམ་
བཤད་དོ། །

རབ་བྱེད་དྲུག་པ།

༥ གཉིས་པ་དེ་ལ་བདག་ཡོད་པའི་སྐྱབ་བྱེད་དགག་ལ་གསུམ། བརྟེན་
པ་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་ཡོད་པ་དགག། མཚན་ཉིད་སྐྱེ་འཇིགས་གནས་
གསུམ་དགག། ལས་དང་བྱེད་པ་ཐོ་ཡོད་པ་དགག་པའོ། དང་ཐོ་ལ་གསུམ།
རབ་བྱེད་ཀྱི་གཞུང་། ལུང་དང་སྦྱར་བ། མཚན་བསྟན་པའོ། དང་ཐོ་ལ་
གསུམ། འདོད་ཆགས་དང་ཆགས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་དགག་བཀག་
པའི་འཇུག་བསྐྱ་བའོ། དེ་གཞན་ལ་སྦྱར་བའོ། །

འདོད་ཆགས་དང་ཆགས་པ་སྐྱ་བྱིར་འབྱུང་བ་དགག་པ།

དང་ཐོ་ལ་གཉིས། སྐྱ་བྱིར་འབྱུང་བ་དགག་པ་དང་། ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བ་
དགག་པའོ། །

དང་ཐོ་གཉིས། འདོད་ཆགས་ཀྱི་སྐྱ་རོལ་ན་ཆགས་པ་ཡོད་མེད་དགག་
པ་དང་། དེ་ལས་ལྷོག་སྟེ་ཡོད་མེད་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ནི།

གལ་ཏེ་འདོད་ཆགས་སྒྲ་རོལ་ན། །

འདོད་ཆགས་མེད་པའི་ཆགས་ཡོད་ན། །

དེ་ལ་བརྟེན་ནས་འདོད་ཆགས་ཡོད། །

ཆགས་ཡོད་འདོད་ཆགས་ཡོད་པར་འགྱུར། །

ཆགས་པ་ཡོད་པར་མ་གྱུར་ནའང་། །

འདོད་ཆགས་ཡོད་པར་ག་ལ་འབྱུང་། །

ཞེས་སོ། ཁོ་ན་རེ། འདོད་ཆགས་ཡོད་པས་ཆགས་པ་པོ་རང་བཞིན་
 གྱི་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། འདོད་ཆགས་དང་ཆགས་པ་པོའི་སེམས་སམ་གང་ཟག་
 རང་བཞིན་གྱིས་མེད་དེ། གལ་ཏེ་འདོད་ཆགས་ཀྱིས་སྒྲ་རོལ་ན་འདོད་ཆགས་
 མེད་པའི་ཆགས་པ་པོ་ཞིག་ཡོད་ན་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཕྱིས་འདོད་ཆགས་ཡོད་
 པར་འགྱུར་དགོས་པ་ལས་དེ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། ཡང་འདོད་ཆགས་མ་སྒྲེས་
 པའི་སྒྲ་རོལ་ན་འདོད་ཆགས་ཀྱང་ཡོད་པར་འགྱུར་ཏེ། དེའི་སྒྲ་རོལ་ན་ཆགས་
 པ་པོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ཆགས་པ་པོ་ཡོད་པའི་འདོད་ཆགས་ཡོད་དོ་ཞེ་
 ན་དེ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། སྒྲ་ཆགས་པ་པོ་ཡོད་པར་མ་གྱུར་ན་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་
 འདོད་ཆགས་ཡོད་པར་ག་ལ་འགྱུར་ཏེ་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདོད་ཆགས་
 རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་ན་རྟེན་སྒྲ་ཡོད་ལ་བརྟེན་པ་འདོད་ཆགས་ཕྱིས་ཡོད་

དགོས་པའི་སྤྱིར་ཏེ། འདོད་ཆགས་འདི་གཞི་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་བྱ་བ་པོ་ཞེས་
བྱ་བར་རིགས་པའི་སྤྱིར། དེས་ན་ཆགས་པ་པོ་གང་ཟག་དང་སེམས་ནི་འདོད་
ཆགས་དང་སྤྱི་ཡོད་པ་མི་འཐད་དེ། འདོད་ཆགས་ཀྱི་རྟེན་མེད་པར་འགྱུར་
བའི་སྤྱིར། སྐབས་འདིའི་ཆགས་པ་ནི་གང་ཟག་དང་རྣམ་ཤེས་ཅི་རིགས་ལ་
བྱའི། འདོད་ཆགས་ལ་མི་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ནི།

ཆགས་པ་ལ་ཡང་འདོད་ཆགས་ནི། །

ཡོད་དམ་མེད་ཀྱང་རིམ་པ་མཚུངས། །

ཞེས་སོ། །ཆགས་པའི་སྤྱི་རོལ་ན་འདོད་ཆགས་མེད་དེ། ཡོད་ན་འདོད་
ཆགས་ལ་རྟེན་མེད་པར་འགྱུར་ཞིང་། འདོད་ཆགས་སྤྱིས་ཡོད་པའི་ཆགས་
པ་པོ་འདོད་ན་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་དགྲ་བཅོམ་ལའང་འདོད་ཆགས་
ཡོད་པར་འགྱུར་བའི་རིམ་པ་མཚུངས་པའི་སྤྱིར་རམ། ཡང་ན་ཆགས་པ་ལ་
ཡང་འདོད་ཆགས་ནི་སྤྱི་རོལ་དུ་ཡོད་དམ་མེད་ཀྱང་སྤྱིར་བཤད་པ་དང་རིམ་
པ་མཚུངས་པའི་སྤྱིར།

སྟན་ཅི་ག་འབྱུང་བ་དག་ག་བ།

གཉིས་པ་སྟན་ཅི་ག་འབྱུང་བ་དག་ག་བ་ལ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ནི།

འདོད་ཆགས་དང་ནི་ཆགས་པ་དག །

ལྷན་ཅིག་ཉིད་དུ་སྐྱེ་མི་རིགས། །

འདི་ལྷར་འདོད་ཆགས་ཆགས་པ་དག།

པན་ཚུན་བསྟོས་པ་མེད་པར་འགྱུར། །

ཞེས་སོ། །གལ་ཏེ་འདོད་ཆགས་དང་ཆགས་པ་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཐ་དད་
ཡིན་ནོ་སྙམ་ན། འདོད་ཆགས་དང་ནི་ཆགས་པ་པོ་དག་ཚས་ཅན། རོ་བོ་ཉིད་
ཀྱིས་ལྷན་ཅིག་ཐ་དད་པ་ཉིད་དུ་སྐྱེ་བ་མི་རིགས་པར་ཐལ། དེ་ལྷར་ན་ཁྱོད་
པན་ཚུན་བསྟོས་པ་མེད་པར་འགྱུར་བ་ལས་པན་ཚུན་བསྟོས་པའི་ཕྱིར།
གཉིས་པ་ལ་གཉིས། གཅིག་དང་ཐ་དད་ལ་ལྷན་ཅིག་སྦྱར་དགག་པ་དང་། ཐ་
དད་པ་ལྷན་ཅིག་གྲེ་བྲག་ཏུ་དགག་པའོ། །

གཅིག་དང་ཐ་དད་ལ་ལྷན་ཅིག་སྦྱར་དགག་པ།

དང་པོ་ནི།

གཅིག་ཉིད་ལྷན་ཅིག་ཉིད་མེད་དེ། །

དེ་ཉིད་དེ་དང་ལྷན་ཅིག་མིན། །

ཅི་སྟེ་ཐ་དད་ཉིད་ཡིན་ན། །

ལྷན་ཅིག་ཉིད་དུ་ཅི་ལྷར་འགྱུར། །

གལ་ཏེ་གཅིག་སུ་ལྷན་ཅིག་ན། །

གྲོགས་མེད་པར་ཡང་དེར་འགྱུར་རོ། །

གལ་ཏེ་ཐ་དད་ལྷན་ཅིག་ན། །

གྲོགས་མེད་པར་ཡང་དེར་འགྱུར་རོ། །

ཞེས་སོ། །འདོད་ཆགས་དང་ཆགས་པ་གཉིས་ལྷན་ཅིག་གཅིག་གམ་
ཐ་དད་གང་ལ་འདོད། དང་པོ་ལྷར་ན། མི་འཐད་དེ། དེ་གཉིས་གཅིག་ཉིད་ཡིན་
ན་ནི་ལྷན་ཅིག་པ་ཉིད་དུ་མེད་པའི་སྤྱིར་ཏེ། འདོད་ཆགས་ལྷ་བྲུ་གཅིག་བྲུ་དེ་
ཉིད་དེ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་ཡོད་ཅེས་པ་འཐད་པ་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། གཉིས་པ་
ལྷར་ན། ཅི་སྟེ་དེ་གཉིས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཐ་དད་པ་ཉིད་ཡིན་ན་ཡང་མི་འཐད་
དེ། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཐ་དད་ན་ལྷན་ཅིག་པ་ཉིད་དུ་ངེ་ལྷར་འགྱུར་ཏེ་མི་རིགས་
པའི་སྤྱིར། ལྷང་ལུན་བཞིན་ནོ། །

བརྟག་པ་གཉིས་ཀ་ལྷར་ན་འང་གལ་ཏེ་དེ་གཉིས་གཅིག་བྲུ་གང་ཡིན་
ཡང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་ཉོགས་ན་དེ་ཡང་མི་འཐད་དེ། གྲོགས་མེད་པའི་བ་ལང་
སོགས་གཅིག་བྲུ་ཡང་ལྷན་ཅིག་པ་དེར་འགྱུར་བའི་སྤྱིར། གལ་ཏེ་དེ་གཉིས་
ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་ཐ་དད་པ་ཡང་ལྷན་ཅིག་ཡིན་ན་འང་མི་འཐད་དེ། གྲོགས་མེད་
པར་སོ་སོར་གནས་པའི་གཅིག་བྲུ་ཡང་ལྷན་ཅིག་དེར་འགྱུར་བའི་སྤྱིར་རོ། །
སྤྱིར་འདོད་ཆགས་དང་ཆགས་པ་གཉིས་དུས་མཉམ་པ་དང་ལྷན་ཅིག་གནས་
པར་འདོད་དགོས་ཀྱང་། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་བྲུ་བ་ན་བལྟས་མེད་དུ་གནས་དགོས་

བ་དེ་ལ་ནི་རྟེན་བརྟེན་པར་སྟོན་ཅིག་པའི་གཅིག་དང་ཐ་དད་ཀྱང་མི་རུང་བའོ།།

ཐ་དད་པ་སྟོན་ཅིག་གི་བྱ་བ་ཉུང་བྲག་པ།

གཉིས་པ་གསུམ། ཐ་དད་དུ་མ་གྲུབ་པས་སྟོན་ཅིག་མི་འགྲུབ་པ་དང་།
ཐ་དད་དུ་གྲུབ་ན་སྟོན་ཅིག་དགོས་པ་མེད་པ་དང་། ཐ་དད་སྟོན་ཅིག་ལ་བསྟོས་
ན་པས་ཚུན་བརྟེན་པར་བསྟོན་པའོ། །

དང་པོ།

གལ་ཏེ་ཐ་དད་སྟོན་ཅིག་ན། །

ཅི་གོ་འདོད་ཆགས་ཆགས་པ་དག །

ཐ་དད་ཉིད་དུ་འགྲུབ་འགྱུར་རམ། །

དེས་ན་དེ་གཉིས་སྟོན་ཅིག་འགྱུར། །

ཞེས་སོ། །ལག་ཏེ་འདོད་ཆགས་དང་ཆགས་པ་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཐ་དད་
པ་ལ་སྟོན་ཅིག་འདོད་ན་དེ་ནི་མི་འཐད་དེ། ཅི་གོ་འདོད་ཆགས་དང་ཆགས་པ་
དག་པས་ཚུན་མི་བསྟོས་པའི་ཐ་དད་པ་ཉིད་དུ་གྲུབ་པར་འགྱུར་རམ་སྟེ་མི་
འགྱུར་བའི་བྱིར། དེས་ན་དེ་གཉིས་རྟེན་དང་བ་ལང་ལྟར་འབྲེལ་མེད་ཀྱི་སྟོན་
ཅིག་ཉིད་དུ་འགྱུར་བར་ཐལ། དེ་གཉིས་པས་ཚུན་བསྟོས་མེད་ཀྱི་སོ་སོ་བ་
ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སོ་སོ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་ནི།

གལ་ཏེ་འདོད་ཆགས་ཆགས་པ་དག །

ཐ་དད་ཉིད་དུ་གྱུབ་འགྱུར་ན། །

དེ་དག་ལྷན་ཅིག་ཉིད་དུ་ནི། །

ཅི་ཡི་བྱེར་ན་ཡོངས་དུ་ཉོག།

ཅེས་སོ། གལ་ཏེ་འདོད་ཆགས་དང་ཆགས་པ་དག་རང་བཞིན་གྱིས་ཐ་
དད་པ་ཉིད་དུ་གྱུབ་པར་གྱུར་ན་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྷན་འདོད་ཆགས་འདིས་
ཆགས་ལྷན་འདི་ཡུལ་འདི་ལ་ཆགས་ཞེས་པའི་བསྟོས་པ་མི་གྱུབ་པའི་བྱེར།
འདོད་ཆགས་དང་ཆགས་པ་དེ་དག་ཚོས་ཅན། ལྷན་ཅིག་པ་ཉིད་དུ་ནི་ཅི་ཡི་
བྱེར་ན་ཡོངས་སུ་ཉོག་སྟེ་མི་རིགས་པར་ཐལ། རོ་བོ་ཉིད་གྱིས་ཐ་དད་ན་
བསྟོས་པ་མེད་པས་ལྷན་ཅིག་པ་ཉིད་དུ་མི་རུང་པའི་བྱེར།

གསུམ་པ་ནི།

ཐ་དད་གྱུབ་པར་མ་གྱུར་པས། །

དེ་བྱེར་ལྷན་ཅིག་འདོད་བྱེད་ན། །

ལྷན་ཅིག་རབ་ཏུ་སྐྱབ་པའི་བྱེར། །

ཐ་དད་ཉིད་དུ་ཡང་འདོད་དམ། །

ཐ་དད་དངོས་པོ་མ་གྲུབ་པས། །

ལྷན་ཅིག་དངོས་པོ་གྲུབ་མི་འགྱུར། །

ཞེས་སོ། །དེ་གཉིས་ཐ་དད་ཁོ་ན་ལ་འདིས་འདི་ལ་ཆགས་ཞེས་པའི་
བསྟོས་པ་གྲུབ་པར་མ་གྱུར་པ་མཐོང་ནས། དགོས་པ་དེ་འགྲུབ་པའི་བྱིར།
ལྷན་ཅིག་ཏུ་གནས་པར་འདོད་པར་བྱེད་ན་མི་འཐད་དེ། དེ་ལ་པན་ཚུན་
བསྟོས་པའི་ལྷན་ཅིག་ཏུ་ཡོད་པ་མི་རུང་ལ། དེ་རུང་བར་རབ་ཏུ་སྐྱབ་པའི་
བྱིར་དུ་ཐ་དད་པ་ཉིད་དུ་ཡང་འདོད་པར་བྱེད་དགོས་ན་དེ་ནི་ཚུགས་མ་ཐུབ་
པས་སྤང་པོ་ཆེའི་ཁུས་བྱེད་པ་འདྲ་བའམ་སྤར་ཡང་སྒྲིན་ཅན་དུ་འགྱུར་བའི་
བྱིར་དེས་ན་དེ་གཉིས་ངོ་བོས་ཐ་དད་པའི་དངོས་པོ་མ་གྲུབ་པས་ལྷན་གཅིག་
པའི་དངོས་པོ་ཡང་འགྲུབ་པར་མི་འགྲུབ་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། དེ་ནི་ཐ་དད་པ་ཁོ་
ན་ལ་འཇོག་པའི་བྱིར། བྱིར་ལྷན་ཅིག་པ་ལ་པན་ཚུན་བསྟོས་པས་མ་བྲལ་
ཀྱང་། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ལྷན་ཅིག་ཏུ་གྲུབ་ན་དུས་ཀྱན་ཏུ་ལྷན་ཅིག་མི་འབྲལ་
བར་ཡོད་དགོས་པས་དེ་འགོག་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི།

དེ་ལྟར་འདོད་ཆགས་ཆགས་པ་དག །

ལྷན་ཅིག་ལྷན་ཅིག་མིན་མི་འགྱུར། །

ཅེས་སོ། །དེ་ལྟར་ངི་སྐད་བཤད་པའི་རིགས་པས་འདོད་ཆགས་དང་
ཆགས་པ་དག་ཆོས་ཅན། རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་སྟེ། དུས་མཉམ་པའི་ལྷན་
ཅིག་པ་དང་ལྷན་ཅིག་པ་མིན་པ་གང་ཡང་ངོ་བོས་ཡོད་པ་མི་འགྲུབ་པའི་
ཕྱིར།

རིགས་པ་དེ་གཞན་ལ་སྦྱར་བ་ནི།

གསུམ་པ་རིགས་པ་དེ་གཞན་ལ་སྦྱར་བ་ནི།

འདོད་ཆགས་བཞིན་དུ་ཆོས་རྣམས་ཀྱན། །

ལྷན་ཅིག་ལྷན་ཅིག་མིན་མི་འགྲུབ། །

ཅེས་སོ། །འདོད་ཆགས་ལ་བཤད་པ་བཞིན་དུ་ཞེ་སྒང་དང་སྒང་བ་པོ་
ལ་སོགས་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱན་ཆོས་ཅན། ལྷན་ཅིག་དང་ལྷན་ཅིག་མིན་པ་
གང་དུ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་མི་འགྲུབ་སྟེ། ངི་སྐད་བཤད་པའི་
རིགས་པས་གཞོད་པར་མཚུངས་པའི་བྱིར་ངོ། །གཉིས་པ་ནི་ཉིང་ངེ་འཛིན་
རྒྱལ་པོའི་མདོ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། འདོད་ཆགས་དང་ཆགས་པ་བརྟག་པ་ཞེས་བྱ་བ་རབ་ཏུ་
བྱེད་པ་དུག་པའི་རྣམ་བཤད་ངོ། །

རབ་བྱེད་བདུན་པ།

གཉིས་པ་མཆོན་ཉིད་སྐྱེ་གནས་འཇིགས་པ་དགག་པ་ལ་གསུམ། རབ་བྱེད་ཀྱི་གཞུང་། ལུང་དང་སྒྱུར་བ། མཆོན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྩོགས་སྒྲ་མ་དགོད་པ་དང་། དེ་སྟུན་དབྱུང་བའོ། །

དང་པོ་ནི། ཆོས་མངོན་པ་ལས་སྐྱེ་འཇིག་གནས་གསུམ་གསུངས་པ་ནི་ལྷན་མིན་གི་འདུ་བྱེད་ཀྱིས་བསྐྱས་པ་རང་སྡེ་གོང་འོག་པལ་ཆར་འདོད་ཅིང་། དེ་ཡང་མདོ་སྡེ་བ་ཡན་གྱིས་བརྟགས་ཡོད་དང་། བྱེ་བྲག་སྐྱ་བས་རྩས་ཡོད་དུ་འདོད་དོ། །སྐྱེ་སོགས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་དེ་དག་ནི་འདུས་བྱས་གང་ཡིན་པ་དེའི་བྱ་བ་ལ་མདོ་སྡེ་བ་ཡན་གྱིས་འདོད་ཅིང་། བྱེ་སྐྱས་བྱེད་པའི་ཁྱད་པར་ལ་འདོད་པའི་ཚུལ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། འདུས་བྱས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དགག་དེས་འདུས་མ་བྱས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཁེགས་ཚུལ། ལུང་དང་འགལ་སྦྱང་དོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སྐྱེ་དང་ཁྱད་པར་གྱི་མཆོན་ཉིད་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཐུན་མོང་དང་སོ་སོར་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། འདུས་བྱས་ཡིན་མིན་བརྟགས་ནས་དགག་གང་གིས་མཆོན་པ་བརྟགས་ནས་དགག་མཆོན་ཉིད་གཞན་ཡོད་མེད་བརྟགས་ནས་དགག་པའོ། །

འདུས་བྱས་ཡིན་མིན་བརྟགས་ནས་དགག་པ།

དང་པོ་ནི།

གལ་ཏེ་སྐྱེ་བ་འདུས་བྱས་ན། །

དེ་ལ་འང་མཚན་ཉིད་གསུམ་ལྟར་འགྱུར། །

ཅི་སྐྱེ་སྐྱེ་བ་འདུས་མ་བྱས། །

ཅི་སྐྱར་འདུས་བྱས་མཚན་ཉིད་མིན། །

ཞེས་སོ། །དེ་ཡང་བྱེ་བྲག་སྐྱབས་བས་འདུས་བྱས་རྣམས་རང་ལས་རྗེས་
གཞན་པའི་སྐྱེ་སོགས་ཀྱིས་མཚོན་པར་འདོད་པས་དེ་སྐྱར་ན། སྐྱེ་བ་དེ་
འདུས་བྱས་སམ། འདུས་མ་བྱས་གང་ཡིན། གལ་ཏེ་སྐྱེ་བ་དེ་འདུས་བྱས་
ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། སྐྱེ་བ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་འང་སྐྱེ་གནས་འཇིག་པའི་མཚན་ཉིད་
རང་ལས་རྗེས་གཞན་པ་གསུམ་ལྟར་པ་སྐྱེ་ཚོགས་པ་ཡོད་པར་འགྱུར་བར་
ཐལ། དེ་གསུམ་ནི་ཁྱོད་སོགས་འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་ལ་མི་འབྲུལ་པའི་
ཕྱིར། འདོད་ན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྐྱེ་བ་ཕྱང་སོགས་འདུས་བྱས་སུ་མཚོན་
པའི་མཚན་གཞི་རྗེས་གཞན་དུ་ཁས་སྦྱངས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྐྱེ་བས་
འདུས་བྱས་མཚོན་པ་ན་རྗེས་གཞན་པའི་ཚུལ་ཀྱིས་མཚོན་པར་ཁས་སྦྱངས་
པའི་ཕྱིར། རང་ལུགས་ནི། སྐྱེ་འཇིག་གནས་གསུམ་ཀྱིས་འདུས་བྱས་མཚོན་

ཡང་ངོ་ཐོ་གཅིག་པའི་ཚུལ་གྱིས་མཆོན་པ་ཡིན་ནོ། །ཅི་སྟེ་སྟེ་བ་འདུས་མ་
བྲས་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། སྟེ་བ་ཆོས་ཅན། རི་ལྟར་འདུས་བྲས་མཆོན་པའི་མཆོན་
ཉིད་ཡིན་ཏེ་མིན་པར་ཐལ། འདུས་བྲས་མ་ཡིན་པའི་སྟེར། རྣམ་མཁའ་བཞིན།

གང་གིས་མཆོན་པ་བརྟགས་ནས་དགག་པ།

གཉིས་པ་ནི།

སྟེ་ལ་སོགས་གསུམ་སོ་སོ་ཡིས། །

འདུས་བྲས་མཆོན་ཉིད་བྱ་བར་ནི། །

རྣམ་མིན་ཞེས་སོ། སྟེ་སོགས་རེ་རེས་རིམ་གྱིས་སམ། ཅིག་ཅར་དུ་
མཆོན། དང་པོ་ནི། སྟེ་བ་ལ་སོགས་པ་མཆོན་ཉིད་གསུམ་པོ་སོ་སོ་སྟེ་ཁོ་ན་
ཡིས་ལུང་སོགས་འདུས་བྲས་སུ་མཆོན་པའི་མཆོན་ཉིད་བྱ་བར་རྣམ་པ་
མིན་ཏེ། སྟེ་སོགས་གསུམ་པོ་རེ་རེ་ཁོ་ན་དང་ལྡན་པ་མི་སྲིད་པའི་སྟེར་ཏེ། ལྷ་
གྲ་སྟེ་བ་དེ་ནི་རང་དུས་སུ་གནས་པ་དང་འཇིག་པའི་མཆོན་ཉིད་ཅན་ཡིན་
པའི་སྟེར།

གཉིས་པ་ནི།

གཅིག་ལ་དུས་གཅིག་ཏུ། །

འདུས་པ་ཡང་ནི་རི་ལྟར་རུང་། །

ཞེས་སོ། །མདོ་སྡེ་པ་སོགས་ན་རེ། འདུས་བྱས་གཅིག་གི་སྐྱེ་སོགས་
གསུམ་གྱིས་དུས་གཅིག་ཏུ་མཚོན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། མཚན་ཉིད་གསུམ་པོ་དེ་
གཞི་གཅིག་ལ་དུས་གཅིག་ཏུ་འདུས་བྱས་སུ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མཚོན་པ་ཡང་
ནི་ངི་ལྟར་རུང་སྟེ་མི་རུང་བར་ཐལ། དེ་གསུམ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ལྟན་ཅིག་
ཚོགས་པ་མི་སྤྱིད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རང་བཞིན་གྱིས་གནས་པར་བྱུང་
པའི་དུས་སུ་རང་བཞིན་གྱིས་འཛིག་པ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རང་
བཞིན་གྱིས་བྱུང་ན་རང་བྱུང་པའི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་ཡང་སྟོད་དགོས་པའི་
ཕྱིར་རོ། །

མཚན་ཉིད་གཞན་ཡོད་མེད་བརྟགས་ནས་དགག་པ།
གསུམ་པ་ལ་གཉིས། དངོས་དང་། སྐྱོན་སྟོང་ངོ་། །
དང་པོ་ནི།

སྐྱེ་དང་གནས་དང་འཛིག་རྣམས་ལ། །
འདུས་བྱས་མཚན་ཉིད་མཚན་གཞི་ནི། །
གལ་ཏེ་ཡོད་ན་ཐུག་མེད་འགྱུར། །
མེད་ན་དེ་དག་འདུས་བྱས་མིན། །

ཞེས་སོ། །སྐྱེ་བ་དང་གནས་པ་དང་འཛིག་པ་རྣམས་ལ་སྦྱར་འདུས་
བྱས་སུ་མཚོན་པའི་མཚན་ཉིད་མཚན་གཞི་ལ་སྐྱེ་སོགས་དོན་གཞན་ཡོད་

དམ་མེད། གཉིས་ཀ་ལྟར་ཡང་མི་འཐད་དེ། གལ་ཏེ་ཡོད་ན་ཕུང་པོ་འདུས་
བྱས་སུ་མཆོན་པའི་མཆོན་ཉིད་ཐུག་མེད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་ལ། མེད་ན་སྐྱེ་
སོགས་དེ་དག་ཆོས་ཅན། འདུས་བྱས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྐྱེ་སོགས་མཆོན་
བྱེད་དོན་གཞན་མེད་པའི་སྤྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས་སྦངས་སོ། །

མང་བཀྱར་བ་ལ་སོགས་པས་སྐྱོན་སྦྱོང་བརྗོད་པ་དགག་པ།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཐལ་བ་དང་པོའི་སྐྱོན་སྦྱོང་དགག་པ་དང་། གཉིས་
པའི་སྐྱོན་སྦྱོང་དགག་པའོ། ། དང་པོ་ལ་གཉིས། སྐྱོན་སྦྱོང་བརྗོད་པ་དང་། དེ་
དགག་པའོ། །

དང་པོ་ནི།

སྐྱེ་བའི་སྐྱེ་བས་རྩ་བ་ཡི། །

སྐྱེ་བ་འབའ་ཞིག་སྐྱེ་བྱེད་ལ། །

རྩ་བའི་སྐྱེ་བས་སྐྱེ་བ་ཡི། །

སྐྱེ་བའང་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ཡིན། །

ཞེས་སོ། །མང་བཀྱར་བ་སོགས་ན་དེ། སྐྱེ་བ་ལ་སྐྱེ་བའི་སྐྱེ་བ་དང་།
སྐྱེ་བའི་གནས་པ་སོགས་ཡོད་པ་འདུས་མ་བྱས་སུ་མི་འགྱུར་ལ། རྩ་བའི་
མཆོན་ཉིད་མེས་སུ་མ་ཐུན་པའི་མཆོན་ཉིད་སྐྱབ་པར་བྱེད་པས་ཐུག་མེད་དུ་
མི་འགྱུར་རོ། །དེ་ལ་སྐྱེ་བའི་སྐྱེ་བས་རྩ་བ་ཡི་སྐྱེ་བ་འབའ་ཞིག་སྐྱེད་པར་བྱེད་

ལ། ཙ་མའི་སྐྱེ་བས་ནི་སྐྱེ་བ་ཡི་སྐྱེ་བའང་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའང་ཡིན་ཞེས་ཟེར་
རོ།

གཉིས་པ་ནི།

གལ་ཏེ་ཁྱོད་ཀྱི་སྐྱེ་བའི་སྐྱེས། །

ཙ་མའི་སྐྱེ་བ་སྐྱེད་བྱེད་ན། །

ཁྱོད་ཀྱི་ཙ་མས་མ་བསྐྱེད་དེས། །

དེ་ནི་ཅི་ལྟར་སྐྱེད་པར་བྱེད། །

གལ་ཏེ་ཁྱོད་ཀྱི་ཙ་མ་ཡིས། །

བསྐྱེད་བ་དེ་ཡིས་ཙ་སྐྱེད་ན། །

དེས་མ་བསྐྱེད་པའི་ཙ་མ་དེས། །

དེ་ནི་ངེ་ལྟར་སྐྱེད་པར་བྱེད། །

གལ་ཏེ་མ་སྐྱེས་པ་དེ་ཡིས། །

དེ་སྐྱེད་པར་ནི་བྱེད་ལུས་ན། །

ཁྱོད་ཀྱི་སྐྱེ་བཞིན་པ་དེ་ཡིས། །

དེ་སྐྱེད་པ་ནི་འདོད་ལ་རག།

ཞེས་སོ། །གལ་ཏེ་ཁྱོད་ལུགས་ཀྱི་སྐྱེ་བའི་སྐྱེ་བས་ཙ་བའི་སྐྱེ་བ་སྐྱེད་
 བར་བྱེད་ན་ཁྱོད་ཀྱི་ཙ་བའི་སྐྱེ་བས་སྤར་མ་བསྐྱེད་པའི་སྐྱེ་བའི་སྐྱེ་བ་དེས་ཙ་
 བའི་སྐྱེ་བ་དེ་ནི་རི་ལྟར་སྐྱེད་པར་བྱེད་དེ་བྱེད་པར་མི་རིགས་ཏེ། ཁྱོད་ལྟར་ན་
 སྐྱེ་བའི་སྐྱེ་བ་དེ་ཙ་བའི་སྐྱེ་བས་སྐྱེད་དགོས་པའི་བྱིར། གལ་ཏེ་ཁྱོད་ལུགས་
 ཀྱི་ཙ་བ་ཡིས་བསྐྱེད་པའི་སྐྱེ་བ་དེ་ཡིས་ཙ་བ་བསྐྱེད་ཅེས་སྤྲོ་ན་སྐྱེ་བའི་སྐྱེ་བ་
 དེས་སྤར་མ་བསྐྱེད་པའི་ཙ་བ་དེས་རི་ལྟར་ན་སྐྱེ་བའི་སྐྱེ་བ་དེ་ནི་སྐྱེད་པར་
 བྱེད་དེ་བྱེད་མི་རིགས་པར་ཐལ། ཙ་བ་དེ་སྐྱེ་བའི་སྐྱེ་བས་སྐྱེད་དགོས་པའི་
 བྱིར། དེས་ན་ཐུག་མེད་དུ་འགྱུར་བ་ལས་མ་འདས་སོ། །གལ་ཏེ་སྤར་མ་སྐྱེས་
 བས་མི་སྐྱེད་ཀྱང་། དེ་གཉིས་སྐྱེ་བཞིན་པས་པན་ཚུན་སྐྱེད་དོ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་
 མི་འཐད་པར་ཐལ། གལ་ཏེ་རང་ཉིད་མ་སྐྱེས་པ་དེ་ཡིས་མ་སྐྱེས་པ་གཞན་དེ་
 སྐྱེད་པར་ནི་བྱེད་ཀྱས་ན་ཁྱོད་ཀྱི་སྐྱེད་བཞིན་པ་གཉིས་པོ་དེ་ཡིས་པན་ཚུན་
 དེ་གཉིས་སྐྱེད་པར་ནི་འདོད་པ་ལ་རག་པ་ཞིག་ན་སྐྱེ་བཞིན་པ་ནི་དུས་དེར་
 མ་འོངས་པ་ཡིན་པས་དེས་གཞན་སྐྱེད་པར་མི་ཀྱས་པའི་བྱིར། གནས་པ་
 སོགས་ལ་འང་སྤར་ལྟར་སྤར་ནས་འགོག་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། །སྐྱོན་སྒྲོང་བརྗོད་པ་དང་། དེ་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ནི།

ཅི་ལྟར་མར་མེ་རང་དང་གཞན། །

སྤང་བར་བྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ། །

སྐྱེ་བའང་རང་དང་གཞན་གྱི་དངོས། །

གཉིས་ཀ་བྱེད་པར་བྱེད་པ་ཡིན། །

ཞེས་སོ། ཁོ་ན་རེ་རིམ་མར་མེ་ནི་སྤང་བའི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་
དེས་རང་དང་དངོས་པོ་གཞན་གཉིས་ཀ་སྤང་བར་བྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ། སྐྱེ་
བའང་སྐྱེ་བའི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་སྐྱེ་བ་རང་དང་གཞན་གྱི་དངོས་པོ་གཉིས་
ཀ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཅོ་ཟེར།

གཉིས་པ་གཉིས། དཔེ་དགག་པ་དང་། རོན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་
གཉིས། དམ་བཅའ་ལ་གཞོད་པ་སྟོན་པ་དང་། རྟགས་མ་ངེས་པར་བསྟན་ནས་
དགག་པའོ། །

དང་པོ་ནི།

མར་མེ་དང་ནི་གང་དག་ན། །

དེ་འདུག་པ་ན་ཐུན་པ་མེད། །

མར་མེས་ཅི་ཞིག་སྤང་བར་བྱེད། །

ཐུན་པ་སེལ་བའི་སྤང་བྱེད་ཡིན། །

གང་ཆེ་མར་མེ་སྐྱེ་བཞིན་པ། །

ཐུན་པ་དང་ནི་སྤང་མེད་ན། །

ཇི་ལྟར་མར་མེ་སྐྱེ་བཞིན་པས། །

ཐུན་པ་སེལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན། །

མར་མེ་སྤང་པ་མེད་པར་ཡང་། །

གལ་ཏེ་ཐུན་པ་སེལ་བྱེད་ན། །

འཇིག་རྟེན་ཀུན་ན་གནས་པའི་ཐུན། །

འདི་ན་གནས་པ་དེས་སེལ་འགྱུར། །

ཞེས་སོ། །མར་མེས་རང་དང་གཞན་རང་བཞིན་གྱིས་སྒྲུང་བར་བྱེད་
པ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། མར་མེ་ནི་ཐུན་པ་སེལ་བར་བྱེད་པའི་སྒྲོན་ས་སྒྲུང་བྱེད་
ཡིན་ལ། མར་མེ་ལ་བསལ་བྱའི་ཐུན་པ་མེད་པས་རང་མི་གསལ་ཞིང་དང་།
མར་མེ་དག་ནི་ཉེ་བའི་ཡུལ་གང་དག་ན་མར་མེ་དེ་འདུག་པ་སྟེ་འོད་གྱིས་
ཁུབ་པ་དེ་ན་ཐུན་པ་མེད་པའི་བྱིར། དེ་ལྟར་ན་ཚུལ་དེས་མར་མེས་རང་
གཞན་ཅི་ཞིག་སྒྲུང་བར་བྱེད་དེ། དེ་ལྟར་བྱེད་པ་མི་འཐད་དོ། །གལ་ཏེ་ཐུན་པ་
སེལ་པའི་རྒྱས་པ་དེ་མར་མེ་སྐྱེ་བཞིན་པས་བྱེད་དོ་ཞེ་ན། ཇི་ལྟར་ན་མར་མེ་
སྐྱེ་བཞིན་པས་ཐུན་པ་སེལ་བར་བྱེད་པ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མིན་ཏེ་མ་
ཡིན་པར་ཐལ། གང་གི་ཆེ་མར་མེ་སྐྱེ་བཞིན་པ་ཐུན་པ་དང་ཡུལ་དུས་གཅིག་
ཏུ་ཆོག་གས་པའི་སྤང་པ་མེད་པའི་བྱིར། གལ་ཏེ་མ་ཁུབ་བོ་ཞེ་ན། འཇིག་རྟེན་

ཁམས་ན་གནས་པའི་ཐུན་པ་རྣམས་ཡུལ་འདི་ན་གནས་པའི་མར་མེ་དེས་
སེལ་བར་བྱེད་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། མར་མེ་དང་ཐུན་པ་ཐྱད་པ་མེད་པར་
ཡང་ཐུན་པ་སེལ་བར་བྱེད་ཀྱས་པའི་བྱིར། བྱ་སྟེ་གསལ་བྱ་སེལ་བྱེད་རང་
བཞིན་གྱིས་བྱ་བ་པ་ན་རྒྱ་རྒྱེན་ལ་མི་བསྟོས་པར་འབྱུང་རིགས་པའི་བྱིར།
གཉིས་པ་ནི།

མར་མེས་རང་གཞན་དངོས། །

གལ་ཏེ་སྤང་བར་བྱེད་འགྱུར་ན། །

ཐུན་པའང་རང་དང་གཞན་གྱི་དངོས། །

སྐྱབ་པར་འགྱུར་བར་ཐེ་ཆོམ་མེད། །

ཅེས་སོ། །གལ་ཏེ་མར་མེས་རང་དང་གཞན་གྱི་དངོས་པོ་གཉིས་སྤང་
བར་བྱེད་པར་འགྱུར་པར་འདོད་ནའང་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟ་ན་ཐུན་པའང་རང་
དང་གཞན་གྱི་དངོས་པོ་གཉིས་ཀ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པར་འགྱུར་བར་ཐེ་ཆོམ་
མེད་པའི་བྱིར། བྱ་སྟེ། མར་མེ་སྤང་བྱེད་དང་ཐུན་པ་སྐྱབ་བྱེད་དུ་མཚུངས་
པའི་བྱིར་ཐུན་པས་ཐུན་པ་ནི་མི་སྐྱབ་སྟེ། བསྐྱབས་ན་ཐུན་པ་མི་མཐོང་བའི་
སྟོན་དུ་འགྱུར་བའི་བྱིར། དཔེར་ན་བུམ་པ་བཞིན་ནོ། །

རང་ལུགས་ལ་མར་མེ་སྤང་ཅིག་དང་པོའི་འོད་དང་ཐུན་པའི་བྱར་ཐ་
སྤང་དུ་ཐྱད་པ་ཡོད་ཅིང་། དེ་བཞིན་དུ་མར་མེ་རིམ་གྱིས་སྐྱེས་པ་ན་བྱར་ཐད་

པའི་ཚུལ་གྱིས་ཐུན་པ་རིམ་གྱིས་འགག་ཅིང་། ཡུལ་རུང་དེར་མར་མེ་
 རྩོགས་པར་སྐྱེས་ཟེན་པ་དང་ཐུན་པ་རྩོགས་པར་འགག་ཟེན་པ་གཉིས་དུས་
 མཉམ་མོ། །མར་མེས་རང་གཞིན་གསལ་བར་བྱེད་པ་དང་ཐུན་པས་རང་
 གཞན་སྐྱེ་བ་པར་བྱེད་པ་ནི་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་ལ་མར་མེས་རང་གསལ་བར་བྱེད་
 པ་དང་ཐུན་པས་རང་སྐྱེ་བ་པར་བྱེད་པ་ནི་ཐ་སྙད་དུ་མེད་དོ། །འོན་ཀྱང་མར་
 མེ་སྐྱེས་པའི་ཆེ་མར་མེ་མཐོང་བར་སྒྲུང་བས་ཞིབ་ཏུ་དབྱེད་དགོས་པར་
 མངོན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི།

སྐྱེ་བ་འདི་ནི་མ་སྐྱེས་པས། །

རང་གི་བདག་ཉིད་རི་ལྟར་སྐྱེ། །

ཅི་སྟེ་སྐྱེས་པས་སྐྱེད་བྱེད་ན། །

སྐྱེས་ན་ཅི་ཞིག་བསྐྱེད་དུ་ཡོད། །

ཅས་སོ། །སྐྱེ་བས་རང་ཉིད་བསྐྱེད་ན་མ་སྐྱེས་པས་བསྐྱེད་དམ། སྐྱེས་
 ཟེན་པས་བསྐྱེད། དང་པོ་ལྟར་ན་སྐྱེ་བ་འདི་ནི་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་མ་སྐྱེས་པས་
 རང་གི་བདག་ཉིད་རི་ལྟར་བསྐྱེད་པར་བྱེད་དེ་མི་བྱེད་པར་ཐལ། མ་སྐྱེས་
 པས་སྐྱེད་མི་རུས་པའི་བྱིད། ཅི་སྟེ་སྐྱེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་རང་ཉིད་སྐྱེད་པར་བྱེད་
 ན་ཡང་མི་འཐད་དེ། སྐྱེས་ཟེན་ན་ཅི་ཞིག་བསྐྱེད་དུ་ཡོད་དེ་མེད་པའི་བྱིད།

གཉིས་པ་སོ་སོར་དགག་པ་ལ་གསུམ། རྒྱེ་བ་དང་གནས་པ་དང་
འཛིག་པ་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་པ་དགག་པའོ། །

རྒྱེ་བ་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་པ་དགག་པ།

དང་པོ་ལ་གསུམ། བརྒྱེད་བྱ་ལ་དུས་གསུམ་དུ་དབྱེད་ནས་དགག། །
ཡོད་མེད་གསུམ་དུ་དབྱེད་ནས་དགག། །འགག་བཞིན་པ་ཡིན་མིན་གཉིས་སུ་
དབྱེད་ནས་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། ཐུན་མོང་དང་བྱེ་བྲག་ཏུ་རྒྱེ་བ་
དགག། །བགག་པ་ལ་ཚོད་སྤོང་། རྒྱེ་བཞིན་པ་ཁས་སྒྲངས་ནས་ཀྱང་དགག་
པའོ། དང་པོ་ལ་གཉིས། དུས་གསུམ་གྱི་རྒྱེ་བ་ཐུན་མོང་དུ་དགག་པ་དང་། རྒྱེ་
བཞིན་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ནི།

རྒྱེས་དང་མ་རྒྱེས་རྒྱེ་བཞིན་པ། །

ཅི་ལྟ་བར་ཡང་མི་རྒྱེད་པས། །

དེ་ནི་སོང་དང་མ་སོང་དང་། །

བགོམ་པས་རྣམ་པར་བཤད་པ་ཡིན། །

ཞེས་སོ། །རྒྱེ་བ་ཚོས་ཅན། རང་ལས་གཞན་པར་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་མི་
རྒྱེད་དེ། རྒྱེས་ཟིན་འགགས་པ་དང་མ་རྒྱེས་པ་བྱ་བ་མ་བཅུམས་པ་དང་རྒྱེ་
བཞིན་པ་གང་ཡང་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་ཅི་ལྟ་བར་ཡང་མི་རྒྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ནི་

རབ་བྱེད་གཉིས་པར་སོང་བ་དང་མ་སོང་བ་དང་བགོམ་བཞིན་པ་བཀག་པའི་
རིགས་པས་རྣམ་པར་བཤད་པ་ཡིན་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་ནི།

གང་ཆེ་སྐྱེ་བ་ཡོད་པ་ན། །

སྐྱེ་བཞིན་འདི་འབྱུང་མེད་པའི་ཆོ། །

ཅི་ལྟར་སྐྱེ་ལ་བཏེན་ནས་ནི། །

སྐྱེ་བཞིན་ཞེས་ནི་བརྗོད་པར་བྱ། །

ཞེས་སོ། ། གལ་ཏེ། སྐྱེས་མ་སྐྱེས་གཉིས་མི་སྐྱེ་ཡང་སྐྱེ་བཞིན་པ་སྐྱེ་
བས་སྐྱེ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་དོ། །ཞེ་ན། དུས་གང་གི་ཆེ་སྐྱེ་བའི་བྱ་བ་ཡོད་
པ་ན། དེ་ལ་བཏེན་ནས་སྐྱེ་བཞིན་པ་འདི་འབྱུང་ཞེས་འདོད་པའི་སྐྱེ་བཞིན་
པའི་སྐུ་གུ་ཆོས་ཅན། ཅི་ལྟར་སྐྱེ་བའི་བྱ་བ་ལ་བཏེན་ནས་ནི་སྐྱེ་བཞིན་པའོ་
ཞེས་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པར་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ་མི་རིགས་པར་ཐལ། དེའི་
དུས་སུ་ཁྱོད་སྐྱེ་བའི་བྱ་བ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ་དེའི་ཆེ་སྟེ་བྱིར། དེར་
ཐལ། དེའི་ཆེ་བསྐྱེད་བྱ་ཁྱོད་མེད་པའི་བྱིར། བྱ་བ་སྟེ། རང་བཞིན་གྱིས་བྱ་བ་
ན་ཏེན་བཏེན་པ་འབྲལ་མི་རུང་བའི་བྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དུས་གསུམ་
གྱི་སྐྱེ་བ་བཀག་པ་ལ་ཚུང་སྤང་དང་། སྐྱེ་བཞིན་ལ་སྐྱེ་བ་བཀག་པའི་ཚུང་སྤང་
ངོ། །

དང་པོ་ནི།

རྟེན་ཅིང་འབྱུང་བ་གང་ཡིན་པ། །

དེ་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཞི། །

དེ་སྤྱིར་སྐྱེ་བཞིན་ཉིད་དང་ནི། །

སྐྱེ་བ་ཡང་ནི་ཞི་བ་ཉིད། །

ཅེས་སོ། ཁོ་ན་རེ། རྒྱལ་བས་གདུལ་བྱ་ལ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཚོས་
གསུངས་པས། བྱིད་ཀྱིས་རྟེན་འབྲེལ་རང་བཞིན་མེད་པར་བསྟན་ནས་རྟེན་
འབྲེལ་ལ་སྐྱར་བ་འདེབས་པར་བྱེད་དེ་ཞེ་ན། བྱིད་ཟེར་བ་དེ་མི་རིགས་པར་
ཐལ། རྒྱལ་བས་རྟེན་ཅིང་འབྱུང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པ་
མ་ཡིན་པས་དེ་ཞི་བར་བསྟན་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པར་མ་བསྟན་པའི་
སྤྱིར། རྒྱ་མཚན་དེའི་སྤྱིར་ན་སྐྱེ་བཞིན་པ་ཉིད་དང་སྐྱེ་བ་ཡང་ནི་ཚོས་ཅན། ངོ་
བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཞི་བ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བར་ངེས་ཏེ། རྟེན་འབྱུང་ཡིན་པའི་སྤྱིར། དེར་
ཐལ། གང་སྐྱེ་རྒྱུའི་དངོས་པོ་དང་དེ་སྐྱེ་བ་དང་སྐྱེ་བཞིན་རྣམས་པན་ཚུན་
བརྟེན་ནས་བྱུབ་པའི་སྤྱིར།

གཉིས་པ་ནི།

གལ་ཏེ་དངོས་པོ་མ་སྐྱེས་པ། །

འགའ་ཞིག་གང་ན་ཡོད་འགྱུར་ན། །

དེ་ནི་སྐྱེ་འགྲུར་དངོས་པོ་དེ། །

མེད་ན་ཅི་ཞིག་སྐྱེ་བར་འགྲུར། །

ཞེས་སོ། །གལ་ཏེ་སྐྱེ་གྲུ་སྐྱེ་བཞིན་པ་དེ་རང་གི་སྐྱེ་བས་སྐྱེད་པ་ནི་ངོ་
བོས་ཡོད་དེ། སྐྱེ་གྲུ་སྐྱེ་བཞིན་པ་དེ་རང་གི་སྐྱེ་བའི་བྲ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་
བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྐྱེ་བའི་སྐར་སྐྱེ་གྲུ་འི་དངོས་པོ་མ་
སྐྱེས་པ་འགའ་ཞིག་ཡུལ་གང་དུ་ཡོད་ན་དེ་སྐྱེ་བའི་བྲ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་རང་
བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བར་འགྲུར་ན་ཡང་དེ་ནི་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྐྱེ་གྲུ་སྐྱེ་
བའི་སྐར་སྐྱེ་འགྲུར་གྱི་སྐྱེ་གྲུ་འི་དངོས་པོ་དེ་མེད་ན་རང་བཞིན་གྱིས་ཅི་ཞིག་
སྐྱེ་བར་འགྲུར་ཏེ་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་ན་སྐྱེ་
བ་ལ་མངོན་དུ་སྟོགས་པའི་དུས་སུ་འང་ཡོད་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།
སྐར་སྐྱེ་བཞིན་པའི་དུས་སུ་མེད་པར་སྐྱེ་ན་ཐ་སྙད་དུ་སྐྱེ་ཚུལ་ཡིན་པར་
འདོད་རིགས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་དགག་པ་ནི།

གལ་ཏེ་སྐྱེ་བ་དེ་ཡིས་ནི། །

སྐྱེ་བཞིན་པ་དེ་སྐྱེ་བྱེད་ན། །

སྐྱེ་བ་དེ་ནི་སྐྱེ་བ་ལྷ། །

གང་ཞིག་གིས་ནི་སྐྱེད་པར་བྱེད། །

གལ་ཏེ་སྐྱེ་བ་གཞན་ཞིག་གིས།

དེ་སྐྱེད་ཐུག་པ་མེད་པར་འགྱུར།

ཅི་སྟེ་སྐྱེ་བ་མེད་སྐྱེ་ན།

ཐམས་ཅན་དེ་བཞིན་སྐྱེ་བར་འགྱུར།

ཞེས་སོ། །གལ་ཏེ་ཁྱོད་ཀྱི་སྐྱེ་བ་དེ་ཡིས་ནི་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བཞིན་པ་དེ་
སྐྱེད་པར་བྱེད་ན་སྐྱེ་བ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། རི་ལྟར་སྐྱེ་བར་ལྟ་སྟེ་མི་རིགས་པར་
ཐལ། གཞན་གང་ཞིག་གིས་ནི་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་མི་འཐད་པའི་བྱིར། གལ་ཏེ་
སྐྱེ་བ་དོན་གཞན་ཞིག་གིས་སྐྱེ་བ་དེ་སྐྱེད་པར་བྱེད་ན་དེ་ཡང་གཞན་དང་དེ་
ལའང་གཞན་གྱིས་སྐྱེ་དགོས་པས་མི་འཐད་དེ། ཐུག་པ་མེད་པར་ཡང་ཡང་
སྐྱེ་བར་འགྱུར་བའི་བྱིར། ཅི་སྟེ་སྐྱེ་བའི་བྱ་བ་དོན་གཞན་མེད་པར་སྐྱེ་ནའང་
མི་འཐད་དེ། སྐྱེ་བཞིན་པ་སོགས་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་བྱ་བ་
དོན་གཞན་མེད་པར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་བྱེད་མི་འདོད་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་དགག་པ་ནི།

རེ་ཞིག་ཡོད་དང་མེད་པ་ཡང་།

སྐྱེ་བ་རིག་པ་མ་ཡིན་ཞིང་།

ཡོད་མེད་ཉིད་ཀྱང་མ་ཡིན་ཞེས།

གོང་དུ་བསྟན་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །

ཞེས་སོ། །སྐྱེ་བ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་སྟེ། དེ་ཞིག་རྒྱ་དུས་སུ་ཡོད་
པ་དང་། དེའི་དུས་སུ་མེད་པ་ཡང་སྐྱེ་བ་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཞིང་། དེའི་དུས་སུ་
ཡོད་མེད་གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་ཞེས་
གོང་དུ་ཡོད་དམ་མེད་པའི་དོན་ལ་ཡང་ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་བསྟན་ཅིན་པ་
ཉིད་ཡིན་པའི་བྱིར།

གསུམ་པ་དགག་པ་ནི།

དངོས་པོ་འགག་བཞིན་ཉིད་ལ་ནི། །

སྐྱེ་བ་འཐད་པ་མི་འགྱུར་དོ། །

གང་ཞིག་འགག་བཞིན་མ་ཡིན་པ། །

ད་ནི་དངོས་པོར་མི་འཐད་དོ། །

ཞེས་སོ། །གཞན་ཡང་སྟོད་དངོས་པོ་འགག་བཞིན་པ་ཉིད་ལ་སྐྱེ་བ་
རྟོག་ན་ནི་མི་རིགས་ཏེ། སྤར་ཡང་སྐྱེ་བ་འཐད་པར་མི་འགྱུར་པའི་བྱིར་ཏེ།
འགག་བཞིན་པ་ད་ལྟ་བར་གྲུབ་ཅིན་པའི་བྱིར། འདས་མ་འོངས་གང་ཞིག་
འགག་བཞིན་པ་མ་ཡིན་པའི་དངོས་མེད་ལ་སྐྱེ་བ་མེད་དེ། དེ་ནི་དངོས་པོར་
མི་འཐད་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། དེ་འགག་བཞིན་པ་མིན་པའི་བྱིར། རང་ལུགས།
སྐྱ་གུ་འགག་བཞིན་པ་ལ་སྐྱེ་བ་ཡོད་ཅིང་། སྐྱ་གུ་སྐྱེ་བཞིན་པའི་དུས་སུ་དེ་

འགག་བཞིན་པར་མི་འདོད་ཀྱང་། ཟུ་གུ་ཡིན་ན་འགག་བཞིན་པས་སྐྱབ་པར་
འདོད་དོ། །

གནས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་པ་དགག་པ།

གཉིས་པ་གནས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་པ་དགག་པ་ལ་གསུམ།
གནས་བྱ་དུས་གསུམ་དུ་དབྱེད་ནས་དགག། །འགག་བཞིན་པ་ཡིན་མིན་
གཉིས་སུ་དབྱེད་ནས་དགག། གནས་བྱེད་གཞན་ཡོད་མེད་དབྱེད་ནས་དགག་
པའོ། །

དང་པོ་ནི།

དངོས་པོ་གནས་པ་མི་གནས་ཏེ། །

དངོས་པོ་མི་གནས་གནས་པ་མིན། །

གནས་བཞིན་པ་ཡང་མི་གནས་ཏེ། །

མ་སྐྱེས་གང་ཞིག་གནས་པར་འགྱུར། །

ཞེས་སོ། །བྱམ་པའི་དངོས་པོ་གནས་ཟིན་པའི་བྱ་བ་འདས་པ་ནི་ཆོས་
ཅན། བྱམ་པའི་དངོས་པོར་མི་གནས་ཏེ། དེར་གནས་པའི་བྱ་བ་འགགས་ཟིན་
པའི་ཕྱིར། བྱམ་པའི་དངོས་པོ་མི་གནས་པའི་བྱ་བ་མ་འོངས་པ་ཆོས་ཅན།
བྱམ་པའི་དངོས་པོར་གནས་པ་མིན་ཏེ། དེར་གནས་པའི་བྱ་བ་མ་སྐྱེས་པའི་

ཕྱིར། བུམ་པའི་དངོས་པོར་གནས་བཞིན་པ་ཡང་ཆོས་ཅན། རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་
མི་གནས་ཏེ། གནས་བཞིན་པ་སྒྲར་གནས་པ་མེད་ཅིང་། གནས་པ་རོ་བོ་ཉིད་
ཀྱིས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྐྱེ་བ་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མེད་པར་བཤད་ཟིན་པའི་ཕྱིར།
ཁུབ་སྟེ། རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མ་སྐྱེས་པ་གང་ཞིག་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གནས་པར་
འགྱུར་མི་རུང་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི།

དངོས་པོ་འགག་བཞིན་ཉིད་ལ་ནི། །

གནས་པ་འཐད་པར་མི་འགྱུར་ངོ། །

གང་ཞིག་འགག་བཞིན་མ་ཡིན་པ། །

དེ་ནི་དངོས་པོར་མི་འཐད་ངོ། །

དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་དུས་ཀྱན་དུ། །

ཁྱ་དང་འཆི་བའི་ཆོས་ཡིན་ན། །

གང་དབང་ཁྱ་དང་འཆི་མེད་པར། །

གནས་པའི་དངོས་པོ་གང་ཞིག་ཡིན། །

ཞེས་སོ། །བུམ་སོགས་ཀྱི་དངོས་པོ་འགག་བཞིན་པ་ཉིད་ལ་ནི་ཆོས་
ཅན། གནས་པ་རོ་བོས་ཡོད་པ་འཐད་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། རོ་བོས་གྲུབ་ན་རང་

དུས་སྤུ་འགག་བཞིན་པའི་བྱ་བ་ཡོད་པ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། གང་ཞིག་འགག་
བཞིན་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཚོས་ཅན། དངོས་པོར་མི་འཐད་དེ། འཇིག་བཞིན་
པ་མིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་གནས་པའི་དངོས་པོ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མེད་དེ།
རི་ལྟར་ན་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་དུས་ཀྱན་དུ་གྲ་བ་སྟེ་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་དང་
འཆི་བ་སྟེ་འཇིག་པའི་ཚོས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དངོས་པོ་གང་
དག་ལ་དེ་སྟེ་བྱུང་གྲ་བ་དང་འཆི་བ་མེད་པར་གནས་པའི་དངོས་པོ་གང་ཞིག་
ཡིན་ཏེ་མེད་པའི་ཕྱིར། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་རང་གྲུབ་པའི་དུས་སྐད་ཅིག་
གཉིས་པར་མི་སྟོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དུས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་ལྷ་བ་བཙུ་
གཉིས་སོང་བ་ན་ལོ་རྫོགས་ནས་དེའི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་མི་གནས་ལ། དེ་
བཞིན་དུ་ཉིན་ཞག་སུམ་ཅུས་ལྷ་བ་དང་། ལྷ་ཚོད་སུམ་ཅུ་ལྟར་པའི་ཉིན་
མཚན་གྱིས་ཉིན་ཞག་དང་། ཉིན་མཚན་རང་རང་སོ་སོའི་མཐའ་འདས་པ་ན་
ཉིན་མཚན་སོ་སོ་དང་སྤྱོད་སྤྱོད་སོ་སོའི་མཐའ་འདས་པའི་ཆེ་རང་རང་སོ་
སོ་རྫོགས་ནས་མི་སྟོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེའི་ཕྱིར་འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་སྐད་ཅིག་མར་གསུངས་ཀྱི་སྐད་
ཅིག་མའི་དོན་ནི་ཡུད་ཅམ་ལས་མི་སྟོད་པའི་དོན་མིན་ཏེ། བསྐྱལ་བ་དང་ལོ་
ཞེས་པ་ཡུད་ཅམ་ཞིག་ལས་མི་གནས་པ་མིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི།

གནས་པ་གནས་པ་གཞན་དང་ནི། །

དེ་ཉིད་ཀྱང་ནི་གནས་མི་རིགས། །

ཅི་ལྟར་སྐྱེ་བ་རང་དང་ནི། །

གཞན་གྱིས་སྐྱེད་པ་མ་ཡིན་བཞིན། །

ཞེས་སོ། །གནས་པ་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་ཡོད་ན་གནས་བྱེད་གཉིས་ལས་
མི་འདའ་ལ། དེ་ཡང་གནས་པས་ནི་གནས་པར་བྱེད་པ་གཞན་གྱིས་གནས་
པར་བྱེད་པ་མིན་ཞིང་། གནས་པ་དེ་ཉིད་གྱིས་ཀྱང་ནི་གནས་པར་བྱེད་པ་མི་
རིགས་ཏེ། ཅི་ལྟར་སྐྱེ་བ་ནི་རང་དང་ནི་རང་ལས་དོན་གཞན་གྱིས་ཀྱང་སྐྱེད་
པ་མ་ཡིན་པ་བཞིན་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། རང་གིས་རང་གནས་ན་བྱ་བྱེད་
གཅིག་ཏུ་འགྱུར་ཞིང་། དོན་གཞན་གྱིས་གནས་པར་བྱེད་ན་དེ་ཡང་གཞན་
གྱིས་གནས་པར་བྱེད་དགོས་པས་གནས་བྱེད་ཐུག་མེད་ཏུ་འགྱུར་བ་སྒྲར་
དང་འདྲ་བའི་བྱིར། འདི་ལ་ནི་སྤྱ་གྲུ་གནས་པར་ནི་འདོད་དགོས་ལ། དེ་ནི་
སྒྲར་ལྟར་གནས་བྱེད་གྱིས་གནས་པར་མི་བྱེད་ཀྱང་རང་གི་རྒྱུན་གྱི་ཆས་
གནས་པར་བྱེད་པ་ཐ་སྙད་ཏུ་ཁས་ལེན་ནོ། །

འདི་ག་པ་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་བ་དག་ག་པ།

གསུམ་པ་ལ་ལྟ། དུས་གསུམ་དང་གནས་པ་ཡིན་མིན་དང་གནས་
སྐབས་རང་གཞན་དང་དངོས་པོ་ཡོད་མེད་དང་འདི་ག་བྱེད་གཞན་ཡོད་པ་ལ་
བརྟགས་ནས་དག་ག་པའོ། །

དང་པོ་ནི།

འགགས་པ་འགག་པ་མི་འགྱུར་ཏེ། །

མ་འགགས་པ་ཡང་འགག་མི་འགྱུར། །

འགག་བཞིན་པ་ཡང་དེ་བཞིན་མིན། །

མ་སྐྱེས་གང་ཞིག་འགག་པར་འགྱུར། །

ཞེས་སོ། །འགགས་ཟིན་པའི་དངོས་པོ་ཚོས་ཅན། སྤར་འགག་པར་མི་
འགྱུར་ཏེ། འགག་པའི་བྱ་བ་འདས་པའི་ཕྱིར། འགག་པའི་བྱ་བ་མ་སྐྱེས་པའི་
མ་འགག་པ་ཡང་ཚོས་ཅན། འགག་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། རང་འགག་པའི་བྱ་བ་
མ་འོངས་པའི་ཕྱིར། འགག་བཞིན་པའི་དངོས་པོ་ཡང་ཚོས་ཅན། དེ་བཞིན་དུ་
རང་བཞིན་གྱིས་འགག་པར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་འགགས་མ་
འགགས་ཆ་ཤས་སུ་མེད་པའི་འགག་བཞིན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། རོ་བོ་ཉིད་
གྱིས་མ་སྐྱེས་པ་གང་ཞིག་རང་བཞིན་གྱིས་འགག་པར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་
པར་ཐལ། དེ་འདྲ་འགལ་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི།

རེ་ཞིག་དངོས་པོ་གནས་པ་ལ། །

འགག་པ་འཐད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །

དངོས་པོ་མི་གནས་པ་ལ་ཡང་། །

འགག་པ་འཐད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །

ཞེས་སོ། །རེ་ཞིག་བྱམ་པའི་དངོས་པོ་གནས་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་
འགག་པ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པ་འཐད་པ་མི་འགྱུར་ཏེ། དེ་ཡོད་ན་གནས་པའི་
བྱ་བ་འཐད་པར་མི་འགྱུར་བའི་སྤྱིར། དེར་ཐལ། རང་བཞིན་གྱིས་གནས་པ་
དང་འགག་པ་འགལ་བའི་སྤྱིར། དངོས་པོ་རང་དུས་སུ་མི་གནས་པ་ཆོས་ཅན།
ཁྱོད་ལ་ཡང་འགག་པའི་བྱ་བ་འཐད་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། དེ་འབྲེལ་མེད་
པའི་སྤྱིར། དེར་ཐལ། ཡོད་ན་རང་དུས་སུ་ཡོད་དགོས་པའི་སྤྱིར། གསུམ་པ་
ལ་གཉིས། དངོས་དང་། ཚུད་སྤང་ངོ།

དང་པོ་ནི།

གནས་སྐབས་དེ་ཡིས་གནས་སྐབས་ནི། །

དེ་ཉིད་འགག་པ་ཉིད་མི་འགྱུར། །

གནས་སྐབས་གཞན་གྱིས་གནས་སྐབས་ནི། །

གཞན་ཡང་འགག་བ་ཉིད་མི་འགྱུར། །

ཞེས་སོ། །དོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་འགག་བ་ཡོད་ན་གནས་སྐབས་གཉིས་ལས་
མི་འདའ་སྟེ། དེ་ཡང་འོ་མའི་གནས་སྐབས་དེ་ཡིས་ནི་འོ་མའི་གནས་སྐབས་
ནི་དེ་ཉིད་འགག་བ་ཉིད་དུ་མི་འགྱུར་རྟེ། རང་གིས་རང་བྱེད་ལ་འགལ་བའི་
ཕྱིར། འོ་མའི་གནས་སྐབས་ལས་གཞན་ཞོའི་གནས་སྐབས་ཀྱིས་ནི་གཞན་
འོ་མའི་གནས་སྐབས་ཡང་འགག་བར་བྱེད་བ་ཉིད་དུ་མི་འགྱུར་རྟེ། གནས་
སྐབས་ཀྱི་འཇིག་བྱ་འཇིག་བྱེད་གཉིས་དུས་གཅིག་ཏུ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་
ཐལ། འོ་ཞོ་གཉིས་དུས་གཅིག་ཏུ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞོའི་གནས་སྐབས་སྐྱེས་
པའི་ཆེ་འོ་མའི་གནས་སྐབས་ཞིག་ཀྱང་འཇིག་བ་ནི་མིན་རྟེ། དེའི་ཆེ་འོ་མའི་
གནས་སྐབས་འཇིག་བཞིན་བ་མིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། དེའི་ཆེ་ཞིག་ཟིན་པའི་ཕྱིར་
རོ། །

གཉིས་པ་ནི།

གང་ཆེ་ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །

སྐྱེ་བ་འཐད་པར་མི་འགྱུར་བ། །

དེ་ཆེ་ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །

འགག་བ་འཐད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །

ཞེས་སོ། །དུས་གང་གི་ཆེ་འདུས་བྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱེ་བ་
རང་བཞིན་གྱིས་འཐད་པར་མི་འགྱུར་པར་བཤད་པ་དེའི་ཆོ། ཆོས་དེ་རྣམས་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་འགག་པ་རང་བཞིན་གྱིས་འཐད་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། འགག་པའི་
གཞི་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

བཞི་པ་དགག་པ་ནི།

རེ་ཞིག་དངོས་པོ་ཡོད་པ་ལ། །

འགག་པ་འཐད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །

གཅིག་ཉིད་ན་ནི་དངོས་པོ་དང་། །

དངོས་པོ་མེད་པ་འཐད་པ་མེད། །

དངོས་པོ་མེད་པར་གྱུར་པ་ལའང་། །

འགག་པ་འཐད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །

མགོ་གཉིས་པ་ལ་ཅི་ལྟར་ནི། །

གཅད་དུ་མེད་པ་དེ་བཞིན་ནོ། །

ཞེས་སོ། །འགག་པ་ངོ་བོས་ཡོད་ན་དངོས་པོ་ཡོད་མེད་གཉིས་ལས་
མི་འདའ་ལ། དེ་ཡང་རེ་ཞིག་དངོས་པོ་ཡོད་པ་བྱམ་སོགས་ལ་རང་བཞིན་
གྱིས་འགག་པ་འཐད་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། བྱམ་སོགས་ཀྱི་དངོས་པོ་དང་དེ་

ཞིག་པའི་དངོས་པོ་མེད་པ་གཉིས་གཞི་གཅིག་པ་ཉིད་ཡིན་ན་ནི། དེའི་ཆེ་
བྱམ་སོགས་ཀྱི་དངོས་པོ་དང་དེའི་དངོས་པོ་མེད་པ་གཉིས་སུ་འཐད་པ་མེད་
པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱམ་སོགས་ཀྱི་དངོས་པོ་མེད་པར་གྱུར་པ་ཆོས་ཅན།
སྤྱོད་ལའང་འགག་པ་འཐད་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། འདུས་མ་བྱས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
རི་ལྟར་ཏེ། དཔེར་ན་མགོ་གཉིས་མེད་པ་ལ་དེ་གཉིས་གཅད་དུ་མེད་པ་དེ་
བཞིན་ནོ། །

ལྷ་པ་ནི།

འགག་པ་རང་གི་བདག་ཉིད་ཀྱིས། །

ཡོད་མིན་འགག་པ་གཞན་ཀྱིས་མིན། །

ཅི་ལྟར་སྐྱེ་བ་རང་དང་ནི། །

གཞན་ཀྱིས་སྐྱེད་པ་མ་ཡིན་བཞིན། །

ཞེས་སོ། །དེ་ཡང་འགག་པ་ཆོས་ཅན། རང་གི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་འགག་
པར་བྱེད་པ་ཡོད་མིན་ཞིང་། འགག་པ་རང་ལས་དོན་གཞན་ཀྱིས་ཀྱང་འགག་
པར་བྱེད་པ་མིན་ཏེ། ཅི་ལྟར་སྐྱེ་བ་རང་དང་དོན་གཞན་ཀྱིས་སྐྱེད་པ་མིན་
པར་སྤར་བཤད་པ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྐྱེ་འཇིག་སོགས་བཏགས་དོན་
བཅའ་ནས་ཉིད་པར་འདོད་པའི་ལུགས་ལ་སྤར་བཤད་པའི་སྐྱོན་དེ་རྣམས་
འཇུག་ཀྱང་། བཏགས་དོན་མ་བཅའ་བར་འཇོག་པའི་ལུགས་ལ་མི་འཇུག་

པའི་བྱང་པར་ཤེས་དགོས་ཏེ། ཐལ་འགྱུར་བ་མ་གཏོགས་གཞན་རྣམས་ཀྱིས་
སྐྱེ་འཇིག་སོགས་བཏགས་དོན་བཅའ་ནས་རྙེད་པར་བཟུང་སྟེ་འཇོག་པ་ལ་
རིགས་པའི་གཞོད་བྱེད་དེ་ལྟར་འཇུག་གོ།

ལུགས་འདིར་རིག་ཤེས་ཀྱིས་མ་བརྟག་མ་དབྱད་པའི་མིང་རྒྱང་
བཏགས་ཡོད་ཅེས་ལ་སྐྱེ་འཇིག་སོགས་འཐད་པར་འཇོག་པས། རི་སྐད་
བཤད་པའི་རིགས་པས་མི་གཞོད་དོ། །འོ་ན། ལྷ་གྲུ་སོགས་སྐྱེ་འཇིག་གནས་
གསུམ་དང་ལྡན་ན་དེ་དག་སྐྱེ་འཇིག་གནས་གསུམ་དུ་འཇོག་གམ་མི་འཇོག་
ཅེ་ན། ལྷ་གྲུ་ལྷ་བྱ་རང་གི་སྐྱེ་འཇིག་གནས་གསུམ་དུ་མི་འཇོག་ཀྱང་། ལྷིར་
སྐྱེ་འཇིག་གནས་གསུམ་དུ་འཇོག་དགོས་ཏེ། ལྷ་གྲུ་སོགས་དངོས་པོ་ཐམས་
ཅད་སྐྱེས་ཀྱང་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་ཡོད་པས་སྐྱེ་བ་ཡིན་ལ། རང་དུས་སུ་
གནས་ཤིང་སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་མི་སྟོད་པའི་མི་རྟག་པ་ཡིན་པས་འཇིག་པ་
ཡང་མིན་ནོ། །འགག་བཞིན་པ་དང་འཇིག་བཞིན་པ་ཡིན་པས་འཇིག་པ་ཡིན་
ཡང་འགགས་པ་དང་འཇིག་ཟིན་པ་མིན་ནོ། །

འོན་ཀྱང་ལུགས་འདིར་ཞིག་པ་ཡོད་ཅིང་དེ་དངོས་པོ་ཡིན་ལ། རང་
རྒྱང་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་ཞིག་པ་དངོས་པོར་མི་འདོད་དེ་ཞིབ་པར་རྩི་ལྷོག་
དང་འཇུག་པའི་རྣམ་བཤད་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
སྐྱེ་འཇིག་གནས་གསུམ་ནི་ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་ཡིན་ཡང་། སྐྱེ་འཇིག་གནས་

གསུམ་ཡིན་ན་ལྟན་མིན་འདུ་བྱེད་ཡིན་མི་དགོས་ཏེ་སྒར་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །

གཉིས་པ་འཇུག་བསྐྱས་ཏེ་དགག་པ་ནི།

སྐྱེ་དང་གནས་དང་འཇིག་པ་དག །

མ་གྲུབ་སྤྱིར་ན་འདུས་བྱས་མེད། །

ཅེས་སོ། །འདུས་བྱས་སྤྱིར་མཚན་ཉིད་དམ་མཚོན་བྱེད་རང་བཞིན་
གྱིས་མ་གྲུབ་ཀྱང་། བྱེ་བྲག་སྐྱ་བས་སའི་མཚན་ཉིད་སྤྱི་བ་སོགས་རང་བཞིན་
གྱིས་ཡོད་དོ་སྟུམ་ན་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། བྱེ་བཞི་འདུས་བྱས་རང་བཞིན་
གྱིས་མེད་པའི་སྤྱིར། དེར་ཐལ། སྐྱེ་བ་དང་གནས་པ་དང་འཇིག་པ་དག་རང་
བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པའི་སྤྱིར།

འདུས་མ་བྱས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་ཞིགས་ཚུལ།

གཉིས་པ་ནི།

འདུས་བྱས་རབ་ཏུ་མ་གྲུབ་པས། །

འདུས་མ་བྱས་ནི་ངི་ལྟར་འབྱུག། །

ཞེས་སོ། །གལ་ཏེ་འདུས་བྱས་ཀྱི་ལྗོགས་ལྗོགས་འདུས་མ་བྱས་རང་
བཞིན་གྱིས་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། འདུས་བྱས་ནི་སྒར་བཤད་པ་ལྟར་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་
རབ་ཏུ་མ་གྲུབ་པས་འདུས་མ་བྱས་ནམ་མཁའ་སོགས་ནི་ངི་ལྟར་ན་ངོ་བོ་ཉིད་

ཀྱིས་ཡོད་པར་འབྱུང་སྟེ་མི་འབྱུང་པར་ཐལ། བྱང་གཞི་འདུས་བྱས་མེད་པའི་
བྱང་ཆོས་བྱས་འདུས་མ་བྱས་མི་འབྱུང་པའི་བྱིར།

གསུམ་པ།

མི་ལམ་ངེ་བཞིན་སྐྱུ་མ་བཞིན། །

དེ་ཟེ་ཐོང་བྱེད་ངེ་བཞིན་དུ། །

དེ་བཞིན་སྐྱེ་དང་དེ་བཞིན་གནས། །

དེ་བཞིན་དུ་ནི་འཇིག་པར་གསུངས། །

ཞེས་སོ། །གལ་ཏེ་བྱོང་ཀྱིས་སྐྱེ་སོགས་རང་བཞིན་ཀྱིས་ཡོད་པ་
བཀག་པ་ནི། སྟོན་པས་འདུས་བྱས་སྐྱེ་བར་ཡང་མངོན་ནོ། །ཞེས་སོགས་
གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། མི་འགལ་བར་ཐལ། སྟོན་པའི་ལུང་དེས་མི་
ལམ་ངེ་བཞིན་དང་སྐྱུ་མ་ངེ་བཞིན་དང་དེ་ཟེ་ཐོང་བྱེད་སོགས་སྐྱེ་འཇིག་
བྱེད་པ་ངེ་བཞིན་དུ། འདུས་བྱས་རྣམས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་ནི་སྐྱེ་བ་དང་། དེ་
བཞིན་དུ་གནས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་འཇིག་པར་གསུངས་ཀྱི། རོ་བོ་ཉིད་
ཀྱིས་སྐྱེ་འཇིག་སོགས་བྱེད་པར་མ་གསུངས་པའི་བྱིར། དེ་ལྟར་ཡིན་ཏེ། མི་
ལམ་སོགས་ནི་སྤང་བ་ལྟར་མེད་ཀྱང་བྱ་བ་བྱེད་པ་ལྟར་འདུས་བྱས་རྣམས་
རང་བཞིན་ཀྱིས་མེད་ཀྱང་ཐ་སྙད་དུ་བྱ་བ་བསྟན་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཉིང་
འཇིན་རྒྱལ་པོའི་མདོ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། སྐྱེ་བ་དང་གནས་པ་དང་འཇིག་པ་བརྟག་པ་ཞེས་བྱ་བ་
རབ་ཏུ་བྱེད་པ་བདུན་པའི་རྣམ་པ་ཤད་དོ། །

རབ་བྱེད་བརྒྱད་པ།

༥ གསུམ་པ་རྒྱ་ལས་དང་བྱེད་པ་པོ་ཡོད་པ་དགག་པ་ལ་གསུམ། རབ་
བྱེད་ཀྱི་གཞུང་བཤད་པ། ལུང་དང་སྦྱར་བ། མཚན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་
གསུམ།

ལས་དང་བྱེད་པ་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་བྱ་བ་པ་དགག་པ།

ལས་དང་བྱེད་པ་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་བྱ་བ་པ་དགག་པ། ཐ་སྙད་དུ་
བརྟེན་ནས་འཛོག་ཚུལ། རིགས་པ་དེ་གཞན་ལ་སྦྱར་བའོ། །དང་པོ་ནི། སྟོན་
པས་ལས་དག་གི་བྱེད་པ་པོའི་གང་ཟག་ཡོད་པར་བསྟན་པས། ལས་དང་
དེ་བྱེད་པ་པོ་ལ་རང་བཞིན་ཡོད་དོ་སྟུམ་ན། འདི་དགག་པ་ལ་གཉིས། ལྷོགས་
མཐུན་དང་ལྷོགས་མི་མཐུན་གྱི་བྱ་བྱེད་དོ་པོས་བྱ་བ་པ་དགག་པའི་དང་པོ་ལ་
གཉིས། ལྷ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་བྱ་བྱེད་དང་། ལྷ་གསུམ་པའི་བྱ་བྱེད་དགག་
པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དམ་བཅའ་བ་དང་། སྦྱབ་བྱེད་བསྟན་པའོ། །

དང་པོ་ནི།

བྱེད་པོ་ཡིན་པར་གྱུར་པ་དེ། །

ལས་སུ་གྱུར་པ་མི་བྱེད་དོ། །

བྱེད་པོ་མ་ཡིན་གྱུར་པ་ཡང་། །

ལས་སུ་མ་གྱུར་མི་བྱེད་དོ། །

ཞེས་སོ། །བྱ་བ་དང་ལྡན་པའི་སྒྲོ་ནས་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་པར་གྱུར་པ་
དེས་བྱ་བ་དང་ལྡན་པའི་སྒྲོ་ནས་ལས་སུ་གྱུར་པ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མི་བྱེད་དེ།
འོག་གི་རིགས་པས་གཞོད་པའི་བྱིར། བྱེད་པ་པོ་མ་ཡིན་པར་གྱུར་པ་ཡང་
ལས་སུ་མ་གྱུར་པའི་བྱ་བ་མི་བྱེད་དེ། རིགས་པས་གཞོད་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དམ་བཅའ་དང་པོའི་སྐྱབ་བྱེད་དང་། གཉིས་པའི་
སྐྱབ་བྱེད་དོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སུས་ཀྱང་མ་བྱས་པའི་ལས་ཡོད་པར་ཐལ་
བས་དགག། །ཅི་ཡང་མི་བྱེད་པའི་བྱེད་པ་པོ་ཡོད་པར་ཐལ་བས་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ནི།

ཡིན་པར་གྱུར་ལ་བྱ་བ་མེད། །

བྱེད་པོ་མེད་པའི་ལས་སུ་འགྱུར། །

ཞེས་སོ། །བྱེད་པ་པོ་བྱ་བ་བྱེད་པའི་སྒྲོ་ནས་འཛོག་པས་སྤར་རྩུམ་
སོགས་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་པར་གྱུར་པ་དེ་ལ་ནི་ད་གཞོད་གང་གིས་ལས་དེ་བྱེད་

པའི་བྱ་བ་གཞན་མེད་དེ། ཡོད་ན་བྱ་བ་དེ་བྱེད་པ་པོ་མེད་པའི་ལས་སུ་འགྱུར་
བ་དེ་ནི་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ལས་བྱ་བྱེད་གཉིས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་
བྱ་བ་ན་བྱ་བ་རིས་སུ་ཆད་ནས་སོ་སོར་གནས་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་ན་བྱ་བ་
གཉིས་སུ་འགྱུར་བའི་སྒྲིན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བྱ་བ་གཅིག་ཉིད་རྩ་
མཁན་གྱི་སྟངས་དུ་ངོ་བོས་ཡོད་ན་རྩ་བུ་གྱི་སྟངས་དུ་ཡོད་པ་འགལ་ཞིང་། ཡོད་
ན་བྱ་བ་གཅིག་གཉིས་སུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། རང་ལུགས་རྩ་བུ་བཟོ་བའི་བྱ་
བ་གཅིག་ཉིད་རྩ་མཁན་དང་རྩ་བུ་གཉིས་ཀྱི་སྟངས་ན་ཡོད་ཀྱང་ཐ་སྙད་དུ་
ཡོད་པར་འདོད་པས་མི་འགལ་ལོ། །

གཉིས་པ་ནི།

ཡིན་པར་གྱུར་ལ་བྱ་བ་མེད། །

ལས་མེད་བྱེད་པ་པོར་ཡང་འགྱུར། །

ཞེས་སོ། །ལས་ཡིན་པར་བྱེད་པ་པོས་བྱས་པའི་སྒྲིན་ས་འཛོག་པས།
བྱ་བ་དང་ལྡན་པས་ལས་ཡིན་པར་གྱུར་པ་དེ་ལ་ནི་ད་གཞོད་གང་གིས་ལས་
དེ་བྱེད་པར་འགྱུར་བའི་བྱ་བ་གཞན་མེད་དེ། གང་གི་ཆེ་བྱ་བ་མེད་པས་ལས་
མི་བྱེད་པ་དེའི་ཆེ་ལས་བྱེད་པ་པོ་མེད་པའི་གང་ཟག་དེ་བྱེད་པ་པོར་ཡང་
འགྱུར་དགོས་ན་དེ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བྱ་བའི་ལས་ཅི་ཡང་མི་
བྱེད་པའི་བྱེད་པ་པོ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྒྱ་མེད་དུ་ཐལ་བས་

དགག་པ་དང་། དེ་ལ་གཞོད་པ་བརྗོད་པའོ། །

དང་པོ་ནི།

གལ་ཏེ་བྱེད་པོར་མ་གྱུར་པས། །

ལས་སུ་མ་གྱུར་བྱེད་ན་ནི། །

ལས་ལ་རྒྱ་ནི་མེད་པར་འགྱུར། །

བྱེད་པ་པོ་ཡང་རྒྱ་མེད་འགྱུར། །

ཞེས་སོ། །གལ་ཏེ་བྱེད་པ་པོར་གྱུར་པས་ལས་སུ་མ་གྱུར་བ་བྱེད་པར་
འདོད་ན་ནི་མི་འཐད་དེ། བྱ་བའི་ལས་དེ་ལ་ནི་རྒྱ་མེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།
དེར་མ་ཟད་བྱ་བ་དེ་བྱེད་པ་པོར་འཇོག་པའི་རྒྱ་ཡང་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། བྱ་
བ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི།

རྒྱ་མེད་ན་ནི་འབྲས་བུ་དང་། །

རྒྱ་ཡང་འཐད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །

དེ་མེད་ན་ནི་བྱ་བ་དང་། །

བྱེད་པ་པོ་དང་བྱེད་མི་རིགས། །

བྱ་བ་ལ་སོགས་མི་རིགས་ན། །

ཆོས་དང་ཆོས་མིན་ཡོད་མ་ཡིན། །

ཆོས་དང་ཆོས་མིན་མེད་ན་ནི། །

དེ་ལས་བྱུང་བའི་འབྲས་བྱ་མེད། །

འབྲས་བྱ་མེད་ན་ཐར་བ་དང་། །

མཐོ་རིས་འགྱུར་བའི་ལམ་མི་འཐད། །

བྱ་བ་དག་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། །

དོན་མེད་ཉིད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར། །

ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་བྱ་རྒྱུ་དང་བྱེད་མཁན་ལ་རྒྱ་མེད་ན་ནི་འབྲས་བྱ་རྩ་
བྱམ་སོགས་མེད་པ་དང་། དེ་མེད་ན་དེའི་རྒྱ་རྩ་མཁན་དང་འཁོར་ལོ་ལ་
སོགས་པ་ཡང་འཐད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །རྒྱ་འབྲས་གཉིས་པོ་དེ་གཉིས་མེད་
ན་ནི། རྩ་བྱམ་བྱེད་པའི་བྱ་བ་དང་བྱེད་པ་པོ་དང་། དེས་རྩ་བྱམ་བྱེད་པར་ཡང་
མི་རིགས་སོ། །བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་མི་རིགས་ན་ནི་ཆོས་དགེ་བ་དང་ཆོས་
མིན་མི་དགེ་བ་རྣམས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ། ཆོས་དང་ཆོས་མིན་དེ་
དག་མེད་ན་ནི་དེ་གཉིས་ལས་བྱུང་བའི་འབྲས་བྱ་བདེ་སྤྱུག་གཉིས་མེད་ལ།
འབྲས་བྱ་བདེ་སྤྱུག་གཉིས་མེད་ན་ཐར་བ་དང་མཐོ་རིས་སུ་འགྱུར་བའི་ལམ་
ཡང་མི་འཐད་པས། དེ་ལྟར་ན་འཛིག་ཏེན་གྱི་བྱ་བ་ཞིང་ལས་ལ་སོགས་པ་
དག་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྩོམ་པ་ཐམས་ཅད་དོན་མེད་པ་ཉིད་དུ་ཐལ་བར་

འགྱུར་རོ་ཞེས་པ་འདིས་བྱེད་པ་པོ་མེད་པའི་ལས་མེད་དོ་ཞེས་བསྟན་ཅིང་།
བྱ་བའི་ལས་ནི་བྱེད་པ་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། སྒར་བཞད་པ་དེ་
ཐམས་ཅད་འཐད་ཅིང་ཡོད་དོ་ཞེས་བསྒྲིག་པ་འཕངས་སོ། །

གཉིས་པ་སྐྱ་གསུམ་པའི་བྱ་བྱེད་དགག་པ་ནི།

བྱེད་པ་པོར་གྱུར་མ་གྱུར་པས། །

གྱུར་མ་གྱུར་དེ་མི་བྱེད་དེ། །

ཡིན་དང་མ་ཡིན་གྱུར་གཅིག་ལ། །

པན་ཚུན་མི་འགལ་ག་ལ་ཡོད། །

ཅེས་སོ། །རྣམ་གངས་ཀྱིས་བརྗོད་ན། བྱེད་པ་པོར་གྱུར་བ་དང་དེར་མ་
གྱུར་བ་གཉིས་ཀས་ལས་སྐྱ་གྱུར་པ་དང་མ་གྱུར་པ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་དེ་མི་
བྱེད་དེ། ལས་ཡིན་པ་དང་མ་ཡིན་པར་གྱུར་པ་ནི་གཞི་གཅིག་ལ་པན་ཚུན་མི་
འགལ་བ་ག་ལ་ཡོད་དེ་འགལ་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་སྐྱོགས་མི་མཐུན་པ་
དགག་པ་ལ་གཉིས། སྐྱོགས་མི་མཐུན་པ་རེ་རེས་རེ་རེ་དང་། རེ་རེས་གཉིས་
རེ་བྱེད་པ་དགག་པ་འོ། །

དང་པོ་ནི།

བྱེད་པ་པོར་ནི་གྱུར་པ་ཡིས། །

མ་གྱུར་ལས་ནི་མི་བྱེད་དེ། །

མ་གྱུར་པས་ཀྱང་གྱུར་མི་བྱེད། །

འདིར་ཡང་སྒྲིན་དེར་ཐལ་བར་འགྱུར། །

ཞེས་སོ། །བྱེད་པ་པོར་ནི་གྱུར་པ་རེ་རེས་ཡིས་ལས་སུ་མ་གྱུར་པ་ནི་
མི་བྱེད་ཅིང་། བྱེད་པ་པོར་མ་གྱུར་པ་རེ་རེས་ཀྱང་ལས་སུ་གྱུར་པ་ཡང་མི་
བྱེད་དེ། ལས་མེད་པའི་བྱེད་པ་པོ་དང་བྱེད་པ་པོ་མེད་པའི་ལས་ཡོད་བར་
སྒར་བསྟན་པ་སྒར་འདིར་ཡང་སྒྲིན་དེར་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི།

བྱེད་པ་པོར་མི་གྱུར་པ་དང་། །

བཅས་པ་ལས་ནི་མ་གྱུར་དང་། །

གྱུར་དང་མ་གྱུར་མི་བྱེད་དེ། །

གཏམ་ཆིགས་གོང་དུ་བསྟན་ཕྱིར་རོ། །

བྱེད་པ་པོར་ནི་མ་གྱུར་དང་། །

ལས་མི་གྱུར་དང་བཅས་པ་དང་། །

གྱུར་དང་མ་གྱུར་མི་བྱེད་དེ། །

གཏན་ཆིགས་གོང་དུ་བསྟན་ཕྱིར་རོ། །

བྱེད་པ་པོར་གྱུར་མ་གྱུར་ནི། །

ལས་སུ་གྱུར་དང་མ་གྱུར་པ། །

མི་བྱེད་པར་ཡང་གཏན་ཆིགས་ནི། །

གོང་དུ་བསྟན་པས་ཤེས་པར་བྱ། །

ཞེས་སོ། །བྱེད་པ་པོར་ནི་གྱུར་པ་བྱ་བ་དང་བཅས་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་
ཀྱིས་ལས་སུ་ནི་མ་གྱུར་པ་དང་ལས་སུ་གྱུར་མ་གྱུར་གཉིས་ཀ་བྱེད་དེ། དེའི་
གཏན་ཆིགས་ཀྱི་རིགས་པ་ནི་གོང་དུ་ཡིན་པར་གྱུར་ལ་བྱ་བ་མེད་ཅེས་
སོགས་ཀྱིས་བསྟན་པའི་སྤྱིར་རོ། །བྱེད་པ་པོར་ནི་མ་གྱུར་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་
ཀྱིས་བྱ་བའི་ལས་སུ་ནི་གྱུར་པ་དང་བཅས་པ་དང་གྱུར་དང་མ་གྱུར་གཉིས་
ཀ་མི་བྱེད་དེ། གཏན་ཆིགས་རིགས་པ་ནི་གོང་དུ་ཡིན་པར་གྱུར་ལ་བྱ་བ་
མེད་ཅེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་པའི་སྤྱིར་རོ། །བྱེད་པ་པོར་གྱུར་པ་དང་མ་གྱུར་
པ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་ནི་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་ལས་སུ་གྱུར་པ་དང་མ་གྱུར་པ་
རེ་རེ་ནས་མི་བྱེད་དེ། འདིར་ཡང་གཏན་ཆིགས་ནི་གོང་དུ་ཡིན་དང་མ་ཡིན་
གྱུར་ཅིག་ནི་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱ་དགོས་པའི་སྤྱིར།

ཐ་སྙད་ད་བརྟེན་ནས་འཛོག་ཚུལ།

གཉིས་པ་ཐ་སྙད་འཛོག་ཚུལ་ནི།

བྱེད་པོ་ལས་ལ་བརྟེན་བྱས་ཤིང་། །

ལས་ཀྱང་བྱེད་པ་པོ་ཉིད་ལ། །

བརྟེན་ནས་འབྱུང་བར་མ་གཏོགས་པ། །

འབྱུང་པའི་རྒྱ་ནི་མ་མཐོང་ངོ་། །

ཞེས་སོ། །བྱ་བྱེད་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་ཀྱང་ཕན་ཚུན་བསྟོས་ནས་
འཇོག་པ་ཡིན་ཏེ། ལྷས་སྦྱིན་ལྷ་བྱ་ལས་བྱེད་པ་པོ་ནི་བྱ་བའི་ལས་ལ་བརྟེན་
བྱས་ཤིང་། དེར་མ་ཟད་ལས་ཀྱང་བྱེད་པ་པོ་ཉིད་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་གི། དེ་
མ་གཏོགས་པ་བྱ་བྱེད་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་འབྱུང་པའི་རྒྱ་སྟེ་ཐབས་གཞན་ནི་མ་
མཐོང་བའི་བྱིར། དེ་ལྟར་ན་ལས་དང་བྱེད་པ་པོ་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་ཡོད་ཅེས་སྒྲ་
བར་མི་བྱུངོ། །

རིགས་ལ་དེ་གཞན་ལ་སྦྱར་བ།

གསུམ་པ་གཞན་ལ་སྦྱར་བ་ནི།

དེ་བཞིན་ཉེར་ལེན་ཤེས་པར་བྱ། །

ལས་དང་བྱེད་པོ་བསལ་བྱིར་ངོ། །

བྱེད་པ་པོ་དང་ལས་དག་གིས། །

སྟག་མ་དངོས་པོ་ཤེས་པར་བྱ། །

ཞེས་སོ། །རི་རྒྱན་བཤད་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཉེར་ལེན་ཏེ་ཉེ་བར་སྒྲང་བྱ་

དང་ཉེ་བར་ལེན་པ་པོ་ཡང་པན་ཚུན་བསྟོས་ནས་བྱུབ་ཀྱི། རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་
བྱུབ་པ་མིན་པར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། རིགས་པ་གང་གིས་ལས་དང་བྱེད་པ་པོ་
རོ་བོས་བྱུབ་པ་བསལ་བ་སྟེ་བཀག་པའི་བྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་བྱེད་པ་པོ་དང་
ལས་དག་གི་རང་བཞིན་ལ་རྣམ་པར་དཔྱེད་པའི་རིགས་པ་དེས་དངོས་པོ་
སྟག་མ་གཞན་རྣམས་ཀྱང་པན་ཚུན་བསྟོས་ནས་བྱུབ་ཀྱི། རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་
བྱུབ་པ་མིན་པར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་
ཅིང་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པར་མཚུངས་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཉེ་བར་ལའོར་
ཀྱིས་ཁྱས་པའི་མདོ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། བྱེད་པ་པོ་དང་
ལས་བརྟག་པ་ཞེས་བྱ་བ་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་བརྒྱད་པའི་རྣམ་བཞད་དོ། །

རབ་བྱེད་དགུ་པ།

༥ གཉིས་པ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པར་བཞད་པ་ལ་གཉིས། གང་
ཟག་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུབ་པ་དགག་པ་དང་། དེ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པའི་
སྐྱབ་བྱེད་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། རབ་བྱེད་ཀྱི་གཞུང་བཞད་པ།
ལུང་དང་སྒྱུར་བ། མཚན་བསྟན་པའོ། །

གང་ཟག་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུབ་པའི་སྟོགས་སྒྲ་མ་བརྗོད་པ།

དང་པོ་ལ་གཉིས། སྟོགས་སྒྲ་མ་བརྗོད་པ་དང་། དེ་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ནི།

ལྟ་དང་ཉན་པ་ལ་སོགས་དང་། །

ཚོར་སོགས་དང་ཡང་དབང་བྱས་པ། །

གང་གི་ཡིན་པ་དེ་དག་གི། །

སྒྲ་རོལ་ཡོད་ཅེས་ཁ་ཅིག་སྟེ། །

དངོས་པོ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན། །

ལྟ་བུ་ལ་སོགས་ཇི་ལྟར་འགྱུར། །

དེ་བྱིར་དེ་དག་སྒྲ་རོལ་ན། །

དངོས་པོ་གནས་པ་དེ་ཡོད་དོ། །

ཞེས་སོ། །ལྟ་བུ་དང་ཉན་པ་ལ་སོགས་པ་དང་ཚོར་བུ་ལ་སོགས་པ་
རྣམས་ཉེ་བར་ལེན་པ་པོ་གང་གི་ཉེ་བར་སྤང་བྱ་ཡིན་པའི་ཉེ་བར་ལེན་པ་པོ་དེ་
ནི་ཉེ་བར་སྤང་བྱ་དེ་དག་གི་སྒྲ་རོལ་ན་ཡོད་དོ་ཞེས་མང་བཀྱར་བ་ཁ་ཅིག་
སྟེ། །ཡང་ནི་ལྟག་མ་བསྐྱས་པ་དག་འདིར་གཏོགས་པའི་དོན་དང་། དབང་
བྱས་པ་ནི་རྒྱུ་ལ་དང་པོ་འདི་གཉིས་སེམས་སེམས་བྱང་ཐམས་ཅད་བསྐྱ་
པའི་དབང་དུ་བྱས་ཞེས་པའོ། །གང་ཟག་སྒྲ་རོལ་ན་ཡོད་པའི་རྒྱ་མཚོ་ནི།
དངོས་པོ་སྟེ་གང་ཟག་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་ཀྱི་སྒྲ་རོལ་དུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན་དེས་ལྟ་
བུ་ལ་སོགས་པ་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཉེ་མི་འགྱུར་ལ། དེའི་བྱིར་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་དེ་

དག་གི་སྒྲ་རོལ་ན་དངོས་པོ་སྟེ་ལྷ་མཁན་གྱི་གང་ཟག་གནས་པ་དེ་ཡོད་དོ་
ཞེས་མཛད་ཏོ། །

ཉེ་བར་ལེན་པ་པོ་ངོ་བོས་ཡོད་པ་དགག་པ།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། ཉེ་བར་ལེན་པ་པོ་ངོ་བོས་ཡོད་པ་དགག། །དེའི་ཉེ་
བར་སྒྲ་བྱ་ངོ་བོས་ཡོད་པ་དགག། །ཉེ་བར་ལེན་པ་པོ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མེད་པ་
ལ་ཚོད་པ་སྒྲ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། ལེན་པ་པོ་སྒྲ་བྱ་ཐམས་ཅན་གྱི་སྒྲ་
རོལ་ན་ཡོད་པ་དགག། །རེ་རེའི་སྒྲ་ཡོད་པ་དགག་པ། ཐམས་ཅན་གྱི་སྒྲ་
ཡོད་པའི་སྐྱབ་བྱེད་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སྒྲ་བྱ་ལས་སྒྲ་ན་
གདགས་པའི་རྒྱ་མེད་པས་ཐལ་བས་དགག་པ་དང་། ལེན་པ་པོ་སྒྲ་ན་སྒྲ་བྱ་
གནས་པའི་རྟེན་མེད་པས་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ནི།

ལྷ་དང་ཉན་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། །

ཆོར་བ་ལ་སོགས་ཉིད་ཀྱི་ནི། །

སྒྲ་རོལ་དངོས་པོ་གང་གནས་པ། །

དེ་ནི་གང་གིས་གདགས་པར་བྱ། །

ཞེས་སོ། །ལྷ་བ་དང་ཉན་པ་ལ་སོགས་པ་དང་ཆོར་བ་ལ་སོགས་པ་
ཉིད་ཀྱི་སྒྲ་རོལ་གང་གནས་པའི་གང་ཟག་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། ལྷ་བ་པོ་ལ་སོགས་

པར་གཞག་ཏུ་མི་རུང་བར་ཐལ། རྒྱ་མཚོན་གང་གིས་དེ་དག་ཏུ་གཏགས་
པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་སྤྱོད་ལ་ལྟ་བ་སོགས་མེད་པའི་ཕྱིར། བྱ་
སྟེ། ལྟ་བ་པོ་སོགས་ནི་ལྟ་བ་སོགས་ལ་བརྟེན་ནས་གདགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི།

ལྟ་བ་ལ་སོགས་མེད་པར་ཡང་། །

གལ་ཏེ་དེ་ནི་གནས་གྱུར་ན། །

དེ་མེད་པར་ཡང་དེ་དག་ནི། །

ཡོད་པར་འགྱུར་བ་ཐེ་ཆོམ་མེད། །

ཅི་ཡིས་གང་ཞིག་གསལ་བར་བྱེད། །

གང་གིས་ཅི་ཞིག་གསལ་བར་བྱེད། །

ཅི་མེད་གང་ཞིག་གལ་ཡོད། །

གང་མེད་ཅི་ཞིག་གལ་ཡོད། །

ཅེས་སོ། །ལྟ་བ་ལ་སོགས་པ་མེད་པར་ཡང་གལ་ཏེ་ལྟ་བ་པོ་སོགས་
དེ་ནི་དེ་དག་གི་སྤྱོད་ལ་ན་གནས་པར་གྱུར་ན་དེ་ནི་འཐད་པ་མིན་པར་ཐལ།
དེ་ལྟར་ཡིན་ན་ལྟ་བ་པོ་སོགས་གང་ཟག་དེ་མེད་པར་ཡང་ལྟ་བ་སོགས་དེ་

དག་ནི་ལོགས་ཤིག་ན་ཡོད་པར་འགྱུར་པར་ཐེ་ཆོམ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་
འདོད་མི་རུས་ཏེ། ལྟ་བ་དང་ཉན་པ་སོགས་ཉེ་བར་སྒྲང་བྱ་ཅི་ཞིག་གིས་ལེན་
པའི་གང་ཟག་གང་ཞིག་པོ་གསལ་བ་དང་ཤེས་པར་བྱེད་ཅིང་། མིག་སོགས་
འདི་ནི་གང་ཟག་འདིའི་ཉེ་བར་སྒྲང་བྱའོ་ཞེས་ལེན་པ་པོའི་བདག་གང་ཞིག་
གིས་ལྟ་བ་སོགས་ཉེ་བར་སྒྲང་བྱ་ཅི་ཞིག་པོ་གསལ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། བྱ་
སྟེ། སྒྲང་བྱ་ཅི་ཞིག་པོ་ལ་བསྟོས་པ་མེད་པར་ལེན་པ་པོ་གང་ཞིག་པོ་ག་ལ་
ཡོད་ཅིང་། ལེན་པ་པོ་གང་ཞིག་པོ་ལ་བསྟོས་མེད་དུ་སྒྲང་བྱ་ཅི་ཞིག་པོ་ག་ལ་
ཡོད་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་གཉིས་པན་ཚུན་བསྟོས་ནས་བྱུང་བའི་
ཕྱིར། གཉིས་པ་སྒྲང་བྱ་རེ་རེའི་སྒྲ་རོལ་ན་ཡོད་པ་དགག་པ་ལ། སྤྱོད་སྒྲ་མ་
བརྗོད་པ་དང་། དེ་སྟུན་དབྱུང་བའོ།

དང་པོ་ནི།

ལྟ་བ་ལ་སོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །

སྒྲ་རོལ་གང་ཞིག་ཡོད་པ་མིན། །

ལྟ་སོགས་ནང་ནས་གཞན་ཞིག་གིས། །

གཞན་གྱི་ཆེ་ན་གསལ་བར་བྱེད། །

ཅེས་སོ། །གལ་ཏེ་ལྟ་བ་དང་ཉན་པ་ལ་སོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒྲ་རོལ་
ན་ལེན་པ་པོ་གང་ཞིག་པོ་དེ་ཡོད་པ་མིན་གྱི། དེ་རེ་རེའི་སྒྲར་ཡོད་ རོ། །དེའི་

ཕྱིར་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པའི་ནང་ནས་ལྟ་བའི་དབང་པོ་སོགས་ཀྱིས་གང་ཟག་དེ་
གསལ་བར་བྱེད་པའི་དུས་ན་དེ་ལས་གཞན་པའི་དབང་པོ་ཞིག་གིས་དུས་དེ་
ལས་གཞན་ཀྱི་ཆེ་ན་གསལ་བར་བྱེད་དོ་ཞེ་ན།

གཉིས་པ་ནི།

ལྟ་བུ་ལ་སོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །

སྒྲ་རོལ་གལ་ཏེ་ཡོད་མིན་ན། །

ལྟ་ལ་སོགས་པ་རེ་རེ་ཡི། །

སྒྲ་རོལ་དེ་ནི་རི་ལྟར་ཡོད། །

ལྟ་བུ་དེ་ཉིད་ཉན་པོ་དེ། །

གལ་ཏེ་ཆོར་པོ་འང་དེ་ཉིད་ན། །

རེ་རེའི་སྒྲ་རོལ་ཡོད་འགྱུར་ན། །

དེ་ནི་དེ་ལྟར་མི་རིགས་སོ། །

གལ་ཏེ་ལྟ་པོ་གཞན་ཉིད་ལ། །

ཉན་པ་པོ་གཞན་ཆོར་གཞན་ན། །

ལྟ་པོ་ཡོད་ཆེ་ཉན་པོར་འགྱུར། །

བདག་ཀྱང་མང་པོ་ཉིད་དུ་འགྱུར། །

ཞེས་སོ། །གལ་ཏེ་ལྷ་བ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒྲ་རོལ་ན་བདག་
 དེ་ཡོད་པ་མིན་ན། ལྷ་བ་ལ་སོགས་པ་རེ་རེ་ཡི་སྒྲ་རོལ་ན་བདག་དེ་ནི་རི་ལྷར་
 ཡོད་དེ་མེད་པར་ཐལ། ཚོགས་པའི་སྒྲར་མེད་ན་ཡ་གྲུལ་རེ་རེའི་སྒྲ་རོལ་ན་རོ་
 བོས་ཡོད་པ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། གང་ཟག་གཅིག་ལ་ལྷ་བ་པོ་དེ་ཉིད་ཉན་པ་
 པོ་དེ་ཉིད་དང་གལ་ཏེ་ཚོར་བ་པོ་འདྲ་དེ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཡོད་ན། ལྷ་
 བ་ལ་སོགས་པ་རེ་རེའི་སྒྲ་རོལ་ན་རོ་བོས་ཡོད་པར་འགྱུར་ན་དེ་ནི་དེ་ལྷར་མི་
 རིགས་ཏེ། རིགས་ན་ལྷ་བའི་བྱ་བ་དང་བྲལ་བའི་ཉན་པ་པོ་ཡང་ལྷ་བ་པོ་དང་།
 ཉན་པའི་བྱ་བ་དང་བྲལ་བའི་ལྷ་བ་པོ་ཡང་ཉན་པ་པོར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ།
 །རང་ལུགས་ནི། ལེན་པ་པོ་སྤང་བྱ་ཐམས་ཅད་སྒྲར་མེད་ཀྱང་། རེ་རེའི་སྒྲར་
 ཡོད་པ་ནི་སྤྲིད་དེ་འཆད་དོ། །གལ་ཏེ་གང་ཟག་གཅིག་ཉིད་ལ་བསྟོས་པའི་ལྷ་
 བ་པོ་དེ་ནི་ཉན་པ་པོ་སོགས་ལས་གཞན་དུ་དངོས་པོ་གྲུབ་པ་ཉིད་ཡིན་ཞིང་
 ཉན་པ་པོ་སོགས་ནི་ལྷ་བ་པོ་ལས་གཞན་དང་ཚོར་བ་པོ་ལས་གཞན་དུ་རོ་
 བོས་གྲུབ་ན་མི་འཐད་དེ། གང་ཟག་གཅིག་པོ་དེ་ཉིད་ལྷ་བ་པོར་ཡོད་པའི་དུས་
 ཟུ། ལྷ་བ་པོ་ལས་རྒྱུད་གཞན་པའི་ཉན་པ་པོར་ཡང་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་
 ཆེ་རོ་བོ་ཉིད་གྱིས་ཐ་དད་པའི་ལྷ་བ་པོ་དང་ཉན་པ་པོར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་
 ལྷར་འདོད་མི་རིགས་པར་ཐལ། གང་ཟག་གཅིག་ལ་དུས་གཅིག་ཏུ་བདག་
 ཀྱང་རྗེས་ཐ་དད་པ་མང་པོ་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི།

ལྷ་དང་ཉན་ལ་སོགས་པ་དང་། །

ཚོར་བ་དག་ལ་སོགས་པ་ཡང་། །

གང་ལས་འབྱུང་བའི་རྒྱ་དེ་ལའང་། །

དེ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

ཞེས་སོ། །ལྷ་བ་དང་ཉན་པ་ལ་སོགས་པ་དང་ཚོར་བ་དག་ལ་སོགས་
པ་ཡང་ངོ་བོས་མ་གྲུབ་པར་མ་ཟད། དེ་གང་ལས་འབྱུང་བའི་རྒྱ་འབྱུང་བ་བཞི་
པོ་དེ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ལའང་བདག་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་དེ་ནི་ཡོད་པ་མ་
ཡིན་ཏེ། ཇི་སྐད་བཤད་པའི་རིགས་པས་གཞོད་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི།

ལྷ་དང་ཉན་ལ་སོགས་པ་དང་། །

ཚོར་བ་དག་ལ་སོགས་པ་ཡང་། །

གང་གི་ཡིན་པ་གལ་ཏེ་མེད། །

དེ་དག་ཀྱང་ནི་ཡོད་མ་ཡིན། །

ཞེས་སོ། །ཟླང་བྱ་ལྷ་བ་སོགས་དེ་དག་ཀྱང་ནི་ཚོས་ཅན། ངོ་བོ་ཉིད་
ཀྱིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ལྷ་བ་དང་ཉན་པ་ལ་སོགས་པ་དང་ཚོར་བ་དག་ལ་

སོགས་པ་ཡང་ལེན་པ་པོ་གང་གི་སྤང་བྱ་ཡིན་པའི་ལེན་པ་པོ་དེ་ནི་ངོ་བོས་
གྲུབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། བྱལ་སྟེ། གལ་ཏེ་དེ་གཉིས་པན་ཚུན་བསྟོས་ནས་
འཛོག་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ཙོད་སྤང་ནི།

གང་ཞིག་ལྟ་ལ་སོགས་པ་ཡི། །

སྤྲོལ་དང་ལྟ་ཕྱིན་མེད། །

དེ་ལ་ཡོད་དོ་མེད་དོ་ཞེས། །

རྟོག་པ་དག་ནི་སྟོག་པར་འགྱུར། །

ཞེས་སོ། །ཉེ་བར་ལེན་པ་པོའི་གང་ཟག་གང་ཞིག་ཆོས་ཅན། རང་
བཞིན་གྱིས་མེད་དེ། སྤང་བྱ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པ་ཡི་སྤྲོལ་དང་དང་ལྟ་ལྟན་
ཅིག་ཏུ་འང་ངོ་བོས་མེད་ཅིང་དེའི་ཕྱིར་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ།
གདགས་པའི་རྒྱ་མེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ལྟན་ཅིག་ཏུ་
ངོ་བོས་གྲུབ་ན་པན་ཚུན་བསྟོས་མེད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། རང་ལྷགས་ནི་ཐ་
སྟོན་དུ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་དང་། ལྟ་བུ་སོགས་ལྟན་ཅིག་ཏུ་དུས་མཉམ་པར་
འདོད་དེ། སོ་སོའི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །ལྟ་ལྟན་གྱི་བྱ་བ་རེ་རེ་རིམ་པར་འབྱུང་
བའང་ཡོད་དེ། གང་ཟག་གཅིག་ཉིད་སྤྲོད་གཟུགས་ཞིག་ལ་ལྟ་བུ་པོར་གྱུར་
ནས་ཕྱིས་སྤྲོ་ཞིག་ལྟན་པ་པོར་འགྱུར་བའང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྟོགས་གསུམ་པ་

བྱ་བ་སྟེ། བྱེད་པ་པོ་མེད་པའི་ལས་མི་སྲིད་པའི་བྱིར། དེས་ན་ལེན་པ་པོ་དེ་
ཆོས་ཅན། རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མེད་དེ། སྤར་གྱི་རྣམ་པར་དབྱེད་པ་དེས་ཁྱོད་ལ་
རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་དོ་ཞེས་པ་དང་། གཏན་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བར་རྟོག་པ་དག་
ནི་ལྟོག་པར་འགྱུར་བའི་བྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། འགྲོ་འོང་བརྟག་པའི་སྐབས་སུ་དངས་པའི་ལུང་རྣམས་
སོ། །

གསུམ་པ་ནི། སྤར་རོལ་ན་གནས་པ་བརྟག་པ་ཞེས་བྱ་བ་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་
དགུ་པའི་རྣམ་པ་འད་དོ། །

རབ་བྱེད་བརྩ་བ།

༥ གཉིས་པ་གང་ཟག་ལ་རང་བཞིན་ཡོད་པའི་སྐབས་བྱེད་དགག་པ་ལ་
གཉིས། བྱ་བ་བྱེད་ཀྱི་དཔེ་དགག་པ་དང་། སྐབས་བྱེད་ཀྱི་གཏན་ཆིགས་དགག་
པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། རབ་བྱེད་ཀྱི་གཞུང་བཤད་པ། ལུང་དང་སྐར་བ།
མཚན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། མེ་དང་བྱུང་ཤིང་རོ་བོས་བྱ་བ་བ་
དགག། །རིགས་པ་དེ་གཞན་ལ་སྐར་བ། བཀག་པའི་དོན་དུ་ལྟ་བ་སྤང་པའོ།
དང་པོ་ལ་གསུམ། སྤར་མ་བཤད་པའི་རིགས་པས་དགག། །བཤད་པའི་
རིགས་པས་དགག། །མཐུག་བསྐྱུ་པའོ། །

མེ་དང་བྱད་གིང་རང་བཞིན་གྱིས་གཅིག་དང་ཐ་དད་ཏུ་གྱུར་པ་
དགག་པ།

དང་པོ་ལ་གཉིས། རང་བཞིན་གཅིག་པ་དགག་པ་དང་། ཐ་དད་པ་
དགག་པ་ལོ།

དང་པོ་ནི།

བྱད་ཤིང་གང་དེ་མེ་ཡིན་ན།

བྱེད་པ་པོ་དང་ལ་གཅིག་འགྱུར།

ཞེས་སོ། ཁོ་ན་རེ། སྤང་བྱ་དང་ལེན་པ་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་དོ། །
བསྐྱེད་དང་སྐྱེག་བྱེད་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པའི་སྤྱིར་ཞེ་ན། བྱད་ཤིང་གང་
ཡིན་པ་དེ་ཆོས་ཅན། མེ་དང་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་གཅིག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཡིན་
ན་བྱེད་པ་པོ་དང་བྱ་བའི་ལས་གཉིས་གཅིག་པ་ཉིད་ཏུ་འགྱུར་བའི་སྤྱིར་ཏེ། དེ་
ལྟར་ན་རྩེ་མཁན་དང་རྩེ་བུམ་གཉིས་ཀྱང་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་ལ་དེ་ནི་མི་རིགས་
པའི་སྤྱིར། འདོད་མི་བྱས་ཏེ། དེ་གཉིས་ཐ་སྙད་ཏུ་འང་གཅིག་པ་མི་རིགས་ན་
ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་གཅིག་པ་ལྟ་ཅི་སྒྲིམ་པའི་སྤྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རང་བཞིན་ཐ་དད་པའི་བསྐྱེད་བྱ་དགག་པ་དང་།
དེའི་སྐྱེབ་བྱེད་དགག་པ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རང་བཞིན་གྱིས་ཐ་དད་ན་
ཤིང་ལ་མི་བསྐྱོས་པ་དང་། ཤིང་དང་མི་སྤང་པར་འགྱུར་བའོ། །དང་པོ་ལ་

གཉིས། དགག་པ་དངོས་དང་། མ་ངེས་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཞིང་
མེད་པར་འབྱུང་བ་དང་། རྟག་ཏུ་འབར་བ་སོགས་སུ་འགྱུར་བའོ། །

དང་པོ་ནི།

གལ་ཏེ་ཞིང་ལས་མེ་གཞན་ན། །

ཞིང་མེད་པར་ཡང་འབྱུང་བར་འགྱུར། །

ཞེས་སོ། །གལ་ཏེ་བྱད་ཞིང་ལས་མེ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གཞན་ཡིན་ན་དེ་
མི་འཐད་དེ། བྱད་ཞིང་ལ་བསྟོས་པ་མེད་པར་མེ་འབྱུང་བར་འགྱུར་དགོས་
པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་ནི།

རྟག་ཏུ་འབར་བ་ཉིད་ཏུ་འགྱུར། །

འབར་བྱེད་རྒྱ་ལས་མི་འབྱུང་ཞིང་། །

ཚུམ་པ་དོན་མེད་ཉིད་ཏུ་འགྱུར། །

དེ་ལྟ་ཡིན་ན་ལས་ཀྱང་མེད། །

གཞན་ལ་བསྟོས་པ་མེད་པའི་བྱིར། །

འབར་བ་བྱེད་རྒྱ་ལས་མི་འབྱུང་། །

རྟག་ཏུ་འབར་བ་ཉིད་ཡིན་ན། །

ཚུམ་པ་དོན་མེད་པ་ཉིད་འགྱུར། །

ཞེས་སོ། མེ་བྱད་ཤིང་ལས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཐ་དད་ན་མི་རུང་བར་ཐལ།
 དེ་ལྟར་ན་མེ་རྟག་ཏུ་འབར་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་དང་། འབར་བ་བྱེད་པའི་རྒྱ་
 ལས་མི་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཞིང་། བྱད་ཤིང་ཡིན་པ་སོགས་ལ་ཚུམ་པའི་འབད་
 པ་དོན་མེད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་ཡིན་ན་ལས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་
 མེད་པར་འགྱུར་རོ། དེས་ན་མེ་ཆོས་ཅན། བྱད་ཤིང་ལས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་
 གཞན་དུ་མེད་དེ། ཡོད་ན་གཞན་བྱད་ཤིང་ལ་བསྟོས་པ་མེད་པར་འགྱུར་བའི་
 ཕྱིར་དང་། འབར་བྱེད་བྱད་ཤིང་གི་རྒྱ་ལས་མི་འབྱུང་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་
 དང་། རྟག་ཏུ་འབར་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་རྟག་ཏུ་འབར་བ་
 ཡིན་ན་ནི་མི་རིགས་ཏེ། མེ་འབར་བའི་ཆེད་དུ་བྱད་ཤིང་སྐབས་འཁོར་ཚུམ་པ་
 ཐམས་ཅད་དོན་མེད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། འདིར་བྱད་ཤིང་ཞེས་པ་
 ནི་ཤིང་ཁོ་ནར་མི་བཟུང་གི་མེ་འབར་བའི་རྒྱ་ཀུན་ལ་གོ་བར་བྱ་དགོས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི།

དེ་ལ་གལ་ཏེ་འདི་སྟུམ་དུ། །

སྟེག་བཞིན་བྱད་ཤིང་ཡིན་སེམས་ན། །

གང་ཆེ་དེ་ཙམ་དེ་ཡིན་ན། །

གང་གིས་བྱད་ཤིང་དེ་སྟེག་བྱེད། །

ཅེས་སོ། །སྤར་གྱི་རིགས་པ་དེ་ལ་གལ་ཏེ་འདི་སྤམ་དུ་མེས་སྟེག་
བཞིན་པ་དེ་ཙམ་བྱད་ཤིང་ཡིན་ལ། མེ་ཡང་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་མཐོང་གི་ཡན་
གར་དུ་མི་མཐོང་ངོ་སྤམ་དུ་སེམས་ན། དེ་མི་རིགས་པར་ཐལ། གང་གི་ཆེ་
སྟེག་བཞིན་པ་དེ་ཙམ་ཞིག་བྱད་ཤིང་དེ་ཡིན་ན། བྱད་ཤིང་ལས་བསྟོས་མེད་
ཀྱི་མེ་གང་ཞིག་གིས་བྱད་ཤིང་དེ་སྟེག་པར་བྱེད་དེ་བྱེད་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར།
དེར་ཐལ། དེའི་ཆེ་སྟེག་བཞིན་པ་དེ་ཉིད་བྱད་ཤིང་ཡིན་གྱི་དེ་ལས་ངོ་བོ་ཉིད་
ཀྱིས་ཐ་དད་པའི་བྱད་ཤིང་མེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་འབར་བ་ལ་མ་བསྟོས་པའི་
བྱད་ཤིང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མེད་ལ་གལ་ཏེ་ཡོད་ན་མི་འཐད་དེ། དངོས་པོ་
ཐམས་ཅད་ཀྱང་བྱད་ཤིང་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་འབར་བར་
མི་ཚུམ་པའི་བྱད་ཤིང་གི་སྟོག་ལ་གནས་པ་དེ་བྱད་ཤིང་མིན་པར་སེམས་
སོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དངོས་ཀྱི་དོན་དང་། མ་ངེས་པ་སྤང་བའོ། །

དང་པོ་ནི།

གཞན་ཕྱིར་མི་སྤང་སྤང་མེད་ན། །

སྟེགས་པར་མི་འགྱུར་མི་སྟེག་ན། །

འཆི་བར་མི་འགྱུར་མི་འཆི་ན། །

རང་རྟགས་དང་ཡང་ལྡན་པར་གནས། །

ཞེས་སོ། །གཞན་ཡང་བྱེད་སྟར་ན་བྱད་ཤིང་ལས་མེ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་

གཞན་དུ་ཡོད་པའི་སྤྱིར་དེ་གཉིས་སྒྲིབ་ཐུན་ལྟར་མི་སྤྱད་པར་འགྱུར་ན་དེ་ནི་
 མི་འཐད་དེ། གཏན་སྤྱད་པ་མེད་ན་རྒྱུ་རིང་བར་གནས་པའི་བྱད་ཤིང་ལྟར་
 སྤྱི་ལ་རྒྱས་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ་བའི་སྤྱིར། མི་སྤྱི་ལ་ན་འཆི་བར་ཡང་མི་
 འགྱུར་ཏེ། དེ་ལ་འཆི་བའི་རྒྱ་མེད་པས་འཆི་བར་མི་རིགས་པའི་སྤྱིར། མི་
 འཆི་ན་ནི་རང་གི་རྟགས་རབ་ཏུ་འབར་བ་དང་ཡང་དག་ལྟར་པར་རྟག་ཏུ་
 གནས་པར་འགྱུར་ན་མི་འཐད་དེ། འཆི་བ་ཡོད་པ་མཐོང་བའི་སྤྱིར།

གཉིས་པ་ནི།

རི་ལྟར་བྱད་མེད་སྤྱིས་པ་དང་། །

སྤྱིས་པའང་བྱད་མེད་སྤྱད་པ་བཞིན། །

གལ་ཏེ་ཤིང་ལས་མེ་གཞན་ན། །

ཤིང་དང་སྤྱད་པར་རྒྱུ་བར་འགྱུར། །

གལ་ཏེ་མེ་དང་ཤིང་དག་ནི། །

གཅིག་དང་གཅིག་ནི་བསལ་བར་འགྱུར། །

ཤིང་དང་མེ་གཞན་ཉིད་ཡིན་ཡང་། །

ཤིང་དང་སྤྱད་པར་འདོད་ལ་རག། །

ཞེས་སོ། ཁོ་ན་རེ། གལ་ཏེ་བྱད་ཤིང་ལ་བལྟོས་ནས་མེར་འཛོག་ཅིང་

ཤིང་ལས་མེ་གཞན་ཡིན་ན་ཡང་ཤིང་དང་ཕྱད་པར་རུང་པར་འགྱུར་ཏེ། ཇི་
ལྟར་དེ་དཔེར་ན་བྱད་མེད་སྐྱེས་པ་དང་སྐྱེས་པ་འང་བྱད་མེད་དང་འཕྱད་པ་
བཞིན་ལོ་སྟུང་ན། དེ་ནི་མི་འཐད་དེ། གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་འདོད་ན་མེ་དང་ཤིང་
དག་ནི་གཅིག་གིས་གཅིག་བསལ་བ་སྟེ་སྐྱེས་པ་དང་བྱད་མེད་ལྟར་པན་ཚུན་
བསྟོས་པ་མེད་པ་སྟེ་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་དེ་མི་འཐད་ཅིང་ཤིང་དང་མེ་རོ་བོ་
ཉིད་ཀྱིས་གཞན་ཡིན་ན་ཡང་ཤིང་དང་ཕྱད་པར་འདོད་ལ་རག་ན་ནི་དེ་ལྟ་བུ་
མི་སྲིད་པའི་བྱིར།

རང་བཞིན་ཐ་ཐ་དད་པའི་སྐྱབ་བྱེད་དགག་པ།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། བསྟོས་པའི་སྐྱབ་བྱེད་དང་། མཐོང་བའི་སྐྱབ་བྱེད་
དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། ཏུས་གསུམ་ལ་དབྱུད་ནས་བསྟོས་པ་དགག་
སྟོས་ཚེས་ཡོད་མེད་ལ་དབྱུད་ནས་བསྟོས་པ་དགག་ བསྟོས་མ་བསྟོས་གཉིས་
ཀ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཏུས་སྒྲ་བྱིར་དང་མཉམ་པ་ལ་བསྟོས་པ་
དགག་པའོ། །

དང་པོ་ནི།

གལ་ཏེ་ཤིང་བསྟོས་མེ་ཡིན་ལ། །

གལ་ཏེ་མེ་བསྟོས་ཤིང་ཡིན་ན། །

གང་བསྟོས་མེ་དང་ཤིང་འགྱུར་བ། །

དང་ཐོར་གྲུབ་པ་གང་ཞིག་ཡིན། །

གལ་ཏེ་ཤིང་བསྟོས་མེ་ཡིན་ན། །

མ་གྲུབ་པ་ལ་སྒྲུབ་པར་འགྱུར། །

བྱད་པར་བྱ་བའི་ཤིང་ལ་ཡང་། །

མེ་མེད་པར་ཡང་འགྱུར་བ་ཡིན། །

ཞེས་སོ། །གལ་ཏེ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པའི་མེ་འདི་བྱད་ཤིང་འདིའི་
 གྲུབ་པ་པའོ་ཞེས་བྱད་ཤིང་ལ་བསྟོས་ནས་མེར་འཛོག་པ་ཡིན་ལ། གལ་ཏེ་
 ཤིང་འདི་མེ་འདིའི་བསྟེན་བྱའོ་ཞེས་མེ་ལ་བསྟོས་ཏེ་བྱད་ཤིང་འཛོག་པ་ཡིན་
 བ། གང་ལ་བསྟོས་ནས་མེ་དང་ཤིང་དུ་འགྱུར་བ་གཉིས་ལས་དང་ཐོར་གྲུབ་
 པའི་བསྟོས་པ་དེ་གང་ཞིག་ཡིན། བྱད་ཤིང་དང་ཐོར་ཡོད་ན་མི་རིགས་ཏེ།
 གལ་ཏེ་ཤིང་དང་ཐོར་གྲུབ་པ་ལ་བསྟོས་ནས་མེར་འཛོག་པ་ཡིན་ན། གང་ལ་
 བསྟོས་ནས་མེ་དང་ཤིང་དུ་འགྱུར་བ་གཉིས་ལས་དང་ཐོར་གྲུབ་བའི་བསྟོས་
 པ་དེ་གང་ཞིག་ཡིན། བྱད་ཤིང་དང་ཐོར་ཡོད་ན་མི་རིགས་ཏེ། གལ་ཏེ་ཤིང་
 དང་ཐོར་གྲུབ་པ་ལ་བསྟོས་ནས་མེར་འཛོག་པ་ཡིན་ན། མེ་ནི་ཤིང་ལ་བསྟོས་
 པ་མེད་པར་བྱད་ཤིང་ལས་ལོགས་སུ་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན་མེ་ནི་ཤིང་ལ་གྲུབ་
 པ་སྟེ་མེད་པ་ལ་སྒྲུབ་དགོས་པར་འགྱུར་བའི་སྒྲིབ་རོ། །དེ་ལྟར་འདོད་པ་ཡང་
 མི་རིགས་ཏེ། སྒྲིབ་དེར་མ་ཟད་བྱད་པར་བྱ་བའི་ཤིང་ལ་ཡང་སྟེ་ཤིང་ནི་མེ་

མེད་པར་ཡང་བྱུང་པར་འགྱུར་བར་ཐལ་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་དགག་པ་ནི།

གལ་ཏེ་དངོས་པོ་གང་བསྟོས་འགྱུག། །

དེ་ཉིད་ལ་ཡང་བསྟོས་ནས་ནི། །

བསྟོས་བྱ་གང་ཡིན་དེ་འགྱུག་ན། །

གང་ལ་བསྟོས་ནས་གང་ཞིག་འགྱུག། །

ཞེས་སོ། །གལ་ཏེ་མེ་དང་བྱད་ཤིང་གཉིས་དུས་མཉམ་པས་མི་གཞོད་
དོ་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་མེའི་དངོས་པོ་གང་ཞིག་བྱད་ཤིང་ལ་བསྟོས་ནས་འགྱུག་ལ།
དེའི་བསྟོས་ཆོས་མེ་དེ་ཉིད་ལ་ཡང་བསྟོས་ནས་ནི་བསྟོས་བྱ་བྱད་ཤིང་གང་
ཡིན་པ་དེ་འགྱུག་ན། ད་ནི་གང་ལ་བསྟོས་ནས་མེ་ཤིང་གང་ཞིག་དོ་བོ་ཉིད་
ཀྱིས་འགྱུག་པར་འགྱུར་ཏེ་མི་རིགས་པར་ཐལ། མེ་དང་བྱད་ཤིང་བསྟོས་པས་
དེ་གཉིས་གཅིག་ཅིག་ཤོས་དོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་པའི་སྐྱབ་བྱེད་དུ་མི་རིགས་
པའི་ཕྱིར། བྱུང་སྟེ། གཅིག་ཡོད་ཅིག་ཤོས་ལ་བསྟོས་ན་དོ་བོས་མེད་ཅིང་ཐ་
སྟོད་དུ་ཡོད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི།

དངོས་པོ་བསྟོས་བྱུང་གང་ཡིན་པ། །

དེ་མ་བྱུང་ན་ངི་ལྟར་བསྟོས། །

ཅེ་སྟེ་གྲུབ་པ་བསྟོས་ཞེ་ན། །

དེ་ནི་བསྟོས་པར་མི་རུང་ངོ་། །

ཞེས་སོ། །མའི་དངོས་པོ་བྱད་ཤིང་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་བསྟོས་གྲུབ་ཏུ་
འདོད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཆོས་ཅན། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་ན་ངེ་ལྟར་དེ་ལ་ངོ་
བོ་ཉིད་ཀྱིས་བསྟོས་པར་མི་རིགས་པར་ཐལ། སྒྱིར་མེ་མ་གྲུབ་ན་བྱད་ཤིང་ལ་
བསྟོས་པ་མི་འཐད་པ་བཞིན་ཡིན་པའི་སྒྱིར། ཅེ་སྟེ་མེ་གྲུབ་པ་ལ་བསྟོས་སོ་ཞེ་
ན། དེ་ལྟར་དེ་འབྲུག་པ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། བྱད་ཤིང་ལ་རང་གི་ངོ་བོས་བསྟོས་
པར་མི་རུང་བར་ཐལ། གྲུབ་ཟིན་སྐྱར་བྱད་ཤིང་ལ་བསྟོས་མི་དགོས་པའི་
སྒྱིར།

གསུམ་པ་ནི།

ཤིང་ལ་བསྟོས་པའི་མེ་མེད་དེ། །

ཤིང་ལ་མ་བསྟོས་མེ་ཡང་མེད། །

མེ་ལ་བསྟོས་པའི་ཤིང་མེད་དེ། །

མེ་ལ་མ་བསྟོས་ཤིང་ཡང་མེད། །

ཅེས་སོ། །ཤིང་ལ་བསྟོས་པའི་མེ་ཆོས་ཅན། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མེད་དེ།
བསྟོས་ན་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་མི་འཐད་པའི་སྒྱིར། བྱད་ཤིང་ལ་མ་བསྟོས་མེ་ཡང་
ཆོས་ཅན། ཐ་སྙད་དུ་མེད་དེ། ཡོད་ན་རྒྱ་མེད་དུ་ཐལ་བའི་སྒྱིར། །མེ་ལ་བསྟོས་

པའི་ཤིང་ཡང་ཆོས་ཅན། རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མེད་དེ། རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་ན་
བསྟོས་པ་འཐད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མེ་ལ་མ་བསྟོས་པའི་ཤིང་ཡང་རོ་བོས་
མེད་དེ། སྒྲིག་བཞིན་པ་མ་ཡིན་བུད་ཤིང་དུ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི།

མེ་ནི་གཞན་ལས་མི་འོངས་ཏེ། །

ཤིང་ལ་མེ་ནི་ཡོད་མ་ཡིན། །

ཞེས་སོ། །མེས་བུད་ཤིང་སྒྲིག་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བས་རོ་
བོས་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། དེ་མི་རིགས་པར་ཐལ། མེ་ནི་བུད་ཤིང་ལས་གཞན་ནས་
ལོགས་སུ་མི་འོང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། འོང་ན་ནི་རྒྱ་མེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་།
མེ་དོང་ནས་བུད་ཤིང་དང་བཅས་ཏེ་འོངས་ནས་སྤར་ཡང་བུད་ཤིང་ལས་འོང་
ན་མེ་སྤར་འོང་བར་མ་ཟད་བུད་ཤིང་ལས་ཀྱང་བུད་ཤིང་སྤར་འོང་དགོས་
པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། ཤིང་ཉིད་ལས་མེ་ནི་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མི་འོངས་ཏེ།
ཤིང་ལ་མེ་དེ་ནི་ཡོད་པ་མིན་པའི་ཕྱིར།

སྤར་བཤད་པའི་རིགས་ལས་དགག་པ།

གཉིས་པ་ནི།

དེ་བཞིན་ཤིང་གི་ལྷག་མ་ནི། །

སོང་དང་མ་སོང་བགོམ་པས་བསྟན། །

ཞེས་སོ། །སྒྲར་བཤད་པ་དེ་བཞིན་དུ་བྱད་ཤིང་གི་སྐབས་སུ་སྒྲན་
འབྲིན་པའི་ལྷག་མ་ནི་ཆོས་ཅན། རོ་བོས་གྲུབ་པ་འགོག་ཚུལ་ཡོད་དེ། སྒྲར་
སོང་དང་མ་སོང་བགོམ་པ་ལ་ཞེས་སོགས་བཤད་པས་བསྟན་ཟིན་པ་བསྒྱུར་
པའི་སྒྲོ་ནས་སྒྲན་འབྲིན་པར་བྱེད་རིགས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་རེ་ཤིག་བསྐྱེད་
ལ་མི་སྐྱེད་སྟེ། །ཞེས་སོགས་སྒྲུར་ནས་འགོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི།

ཤིང་ཉིད་མེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། །

ཤིང་ལས་གཞན་ལ་མེ་ཡང་མེད། །

མེ་ནི་ཤིང་དང་ལྡན་པ་མིན། །

མེ་ལ་ཤིང་མེད་དེར་དེ་མེད། །

ཅེས་སོ། །ཤིང་ཉིད་ཆོས་ཅན། མེ་དང་ནི་གཅིག་མ་ཡིན་ཏེ། ཡིན་ན་
བྱེད་པ་ཐོ་དང་ལས་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཤིང་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལས་
བསྟོས་མེད་གཞན་དུ་ཡང་མེ་མེད་དེ། མེ་ཁྱོད་ལ་བསྟོས་ཏེ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར།
མེ་ནི་ཆོས་ཅན། ཤིང་དང་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ལྡན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་
གཅིག་པ་དང་ཐ་དད་པའི་ཕྱོགས་བཀག་པའི་ཕྱིར། མེ་དེ་ལ་བྱད་ཤིང་རོ་བོ་
ཉིད་ཀྱིས་བརྟེན་པ་ཡང་མེད་ལ། བྱད་ཤིང་དེར་མེ་དེ་ཡང་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་
བརྟེན་པ་ཡང་མེད། རང་བཞིན་ཀྱིས་གཞན་དུ་གྲུབ་པ་བཀག་ཟིན་པའི་ཕྱིར།

རིགས་པ་དེ་གཞན་ལ་སྦྱར་བ།

གཉིས་པ་ནི།

མེ་དང་བྱད་ཤིང་བདག་དང་ནི། །

ཉེ་བར་ལེན་པའི་རིམ་པ་ཀྱན། །

བུམ་སྒྲམ་སོགས་དང་སྟན་ཅིག་ཏུ། །

མ་ལུས་པར་ནི་རྣམ་པར་བཤད། །

ཅེས་སོ། །སྒྲར་མེ་དང་བྱད་ཤིང་རང་བཞིན་མེད་པར་བཤད་པའི་
རིགས་པས་ཉེ་བར་ལེན་པ་པོ་བདག་དང་ནི་ཉེ་བར་ལེན་པའི་རིམ་པ་ཀྱན་
དང་། དེར་མ་ཟད་བུམ་པ་དང་སྒྲམ་བྱ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་གཞན་དང་
སྟན་ཅིག་ཏུ་མ་ལུས་པར་ནི་རང་བཞིན་མེད་པར་རྣམ་པར་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ།
དེ་ལ་སྒྲར་བཤད་པ་སྟར་གཅིག་དང་ཐ་དད་བསྟོས་པ་བསྟོས་དང་འགྲོ་ཁོང་གི་
རིགས་པ་སྦྱོར་ཚུ་ལ་འདྲ་བའི་བྱིད།

དཀག་པ་དོན་དྲ་ལྟ་བ་སྦྱང་བ།

གསུམ་པ་ནི།

གང་དག་བདག་དང་དངོས་པོ་རྣམས། །

དེ་བཅས་ཉིད་དང་ཐ་དད་པར། །

རྟོག་པ་དེ་དག་བསྟན་དོན་ལ། །

མཁས་སོ་སྟུང་དུ་མི་སེམས་སོ། །

ཞེས་སོ། །གང་དག་ལེན་པ་པོ་བདག་དང་། བདག་དེ་དང་བཅས་པ་
རང་བཞིན་གཅིག་པ་ཉིད་དང་། རང་བཞིན་ཐ་དད་པ་དང་དེ་བཞིན་དུ་དངོས་
པོ་གཞན་རྣམས་ཀྱང་རང་བཞིན་གཅིག་པ་དང་ཐ་དད་པར་རྟོག་པ་དེ་དག་
ཆོས་ཅན། བསྟན་པའི་དོན་རྟོག་འབྱུང་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་མཁས་སོ་སྟུང་དུ་
མགོན་པོ་སྐུ་སྐྱབ་མི་སེམས་ཏེ། རིགས་པས་གཞོད་པ་འབབ་པའི་དོན་གསུང་
རབ་ཀྱི་དགོངས་པར་ཁས་ལེན་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། བརྟན་ནས་འབྱུང་བའི་
དོན་རང་བཞིན་མེད་པའི་དོན་ཡིན་པར་མ་གོ་བར་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུབ་པར་
བསྟན་པའི་དོན་དུ་ཁས་སྦྱངས་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་ནི། ཉིང་ངེ་འཛིན་རྒྱལ་པོའི་མདོ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་སོ། །
གསུམ་པ་ནི། མེ་དང་བུད་ཤིང་བརྟག་པ་ཞེས་བྱ་བ་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་བཅུ་པའི་
རྣམ་བཤད་དོ། །

རབ་བྱེད་བཅུ་གཅིག་པ།

གཉིས་པ་གང་ཟག་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པའི་སྐབས་བྱེད་ཀྱི་གཏན་
ཆིགས་དགག་པ་ལ་གཉིས། སྐྱེ་འཆིའི་བྱ་བ་ཡོད་པའི་རྟགས་དགག་པ་དང་།
སྐྱུ་བསྐྱེལ་ཡོད་པའི་རྟགས་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་རབ་བྱེད་ཀྱི་

གཞུང་བཤད་པ། ལུང་དང་སྦྱར་བ། མཚན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས།
འཁོར་བ་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་བ་དགག་པ་དང་། རིགས་པ་དེ་གཞན་ལ་
སྦྱར་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། འཁོར་བ་ལ་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་གྱི་ཆ་
དགག་པ་དང་། སྐྱེ་འཆི་ལ་སྤྱི་སྤྱོད་ཅིག་གི་ཆ་དགག་པའོ། །

འཁོར་བ་ལ་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་གྱི་ཆ་དགག་པ།

དང་པོ་ནི།

སྟོན་མཐའ་མངོན་ནམ་ཞེས་ཞུས་ཆོ། །

བྱུང་བ་ཆེན་པོས་མིན་ཞེས་གསུངས། །

འཁོར་བ་སྟོན་དང་མཐའ་མེད་དེ། །

དེ་ལ་སྟོན་མེད་ཕྱི་མ་མེད། །

གང་ལ་ཐོག་མ་ཐ་མེད་པ། །

དེ་ལ་དབུས་ནི་ག་ལ་ཡོད། །

ཅེས་སོ། ཁོ་ན་རེ། སྟོན་པས་འཁོར་བ་བརྒྱད་པའི་ཐོག་ཐ་མེད་པར་
གསུངས་པས་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་དོ་སྟུམ་ན། དེ་མི་རིགས་པར་ཐལ།
འཁོར་བ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ན་དེ་ལ་ཐོག་ཐ་ཡོད་དགོས་པ་ལས། འཁོར་
བའི་སྟོན་གྱི་མཐའ་མངོན་ནམ་ཞེས་སྟོན་པ་ལ་ཞུས་པའི་ཆེ་བྱུང་བ་ཆེན་

པོས་སྒྲོན་གྱི་མཐའ་མངོན་པ་མིན་ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། དེ་
 ལྟར་བསྟན་པ་དེས་འཁོར་བ་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་གསལ་བར་བསྟན་
 པ་ཡིན་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། འཁོར་བ་ནི་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་འགལ་མེད་
 འཁོར་ལོ་འཁོར་བ་ལྟར་བརྒྱད་པའི་ཚུལ་གྱིས་བྱུང་བར་བསྟན་པ་ནི་ངོ་བོས་
 གྲུབ་པ་མེད་པར་གོ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་བྱིར། སྒྲོན་པས་འཁོར་བ་དེ་ལ་སྒྲོན་
 དང་བྱི་མའི་མཐའ་མེད་དེ། སྐྱེ་བ་དང་ཤ་ཤེད་འཁོར་བ་ནི་ཐོག་མ་དང་ཐ་མ་
 མེད་དོ་ཞེས་གསུངས་པའི་སྒྲོན་གྱི་མཐའ་ནི་ཆ་སྒྲ་མ་དང་། བྱི་མའི་མཐའ་ནི་
 ཆ་བྱི་མ་ལ་དགོངས་པས་དེའི་ཆེ་འཁོར་བ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་ཐལ།
 དེ་ལ་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་སྒྲོན་གྱི་ཆ་མེད་ཅིང་། བྱི་མའི་ཆ་ཡང་མེད་པའི་བྱིར་
 ཞེས་པ་འདིར་འགྲུར་པའི་བྱིར། འཁོར་བ་ནི་སྒྲ་བྱི་རིམ་གྱིས་བརྒྱད་པ་ལ་
 འཛོག་པས་ཆ་སྒྲ་བྱི་ཐ་སྟད་ཏུ་ཡོད་ཀྱང་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་ཆ་སྒྲ་བྱི་མེད་དེ།
 ངོ་བོས་གྲུབ་པ་ཆ་སྒྲ་བྱིར་བརྒྱད་པ་མི་འཐད་པའི་བྱིར།

རང་ལུགས་འཁོར་བ་ལ་ཐོག་མའི་མཐའ་མེད་ཅིང་། བྱི་མའི་མཐའ་
 ཡོད་དེ་ཐོག་མའི་མཐའ་ཡོད་ན་རྒྱ་མེད་ཏུ་འབྱུང་བ་དང་། བྱི་མའི་མཐའ་མེད་
 ན་འཁོར་བ་སྤངས་པའི་དུས་མི་སྤྲོད་པར་འདོད་དགོས་ན་དེ་མི་འཐད་པའི་
 བྱིར། སྐབས་འདིར་སྒྲོན་མཐའ་དང་བྱི་མཐའ་མེད་པར་གསུངས་པ་ནི་སྒྲ་མ་
 དང་དོན་མི་འདྲ་སྟེ། སྐབས་འདིའི་འཁོར་བ་བརྒྱད་པའི་སྒྲ་བྱིའི་ཆ་དུ་མ་ཡོད་

ཀྱང་ཆ་གཉིས་སུ་བསྐྱས་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་ཅེས་བསྟན་པ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། འཁོར་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་དབུས་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་
བྱུང་བ་ག་ལ་ཡོད་དེ། རོག་མ་དང་ཐ་མ་གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པའི་
ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། མདོར་བསྟན། རྒྱས་པར་བཤད། དོན་བསྐྱུ་པའོ།
དང་པོ་ནི།

དེ་ཕྱིར་དེ་ལ་སྒྲ་ཕྱི་དང་། །

སྟན་ཅིག་རིམ་པ་མི་འཐད་དོ། །

ཞེས་སོ། །འཁོར་བ་དེ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་སྒྲ་འཆི་སྒྲ་ཕྱི་དང་སྟན་ཅིག་
ཏུ་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་བྱུང་པའི་རིམ་པ་མི་འཐད་དེ། ཁྱོད་ལ་སྒྲར་སྟར་རོག་ཐ་
དབུས་གསུམ་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་མེད་པ་དེའི་ཕྱིར།

སྒྲ་འཆི་སྒྲ་ཕྱི་དགག་པ།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། སྒྲ་ཕྱི་དགག་པ་དང་། དུས་མཉམ་པ་དགག་པའོ།
དང་པོ་ནི།

གལ་ཏེ་སྒྲ་བ་སྒྲ་གྱུར་ལ། །

ག་ཤེ་ཕྱི་བ་ཡིན་ན་ནི། །

སྐྱེ་བ་ཀ་ཤེ་མེད་པ་དང་། །

མ་ཤེ་བར་ཡང་སྐྱེ་བར་འགྱུར། །

གལ་ཏེ་སྐྱེ་བ་སྤྱི་གྱུར་ལ། །

ཀ་ཤེ་སྤྱི་མ་ཡིན་ན་ནི། །

སྐྱེ་བ་མེད་པའི་ཀ་ཤེ་ནི། །

རྒྱ་མེད་པར་ནི་ངེ་ལྟར་འགྱུར། །

ཞེས་སོ། །གལ་ཏེ་ཁ་ཅིག་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་སྐྱེ་བ་སྤྱི་བར་གྱུར་ལ།
 ཀ་བ་དང་ཤེ་བ་སྤྱི་འཆི་བ་སྤྱི་བ་ཡིན་པར་གྱུར་ན་ནི། དེ་ནི་མི་འཐད་དེ། གང་
 ཟག་དེའི་སྐྱེ་བ་ལ་ཀ་བ་དང་ཤེ་བ་སྤྱི་འཆི་བ་གཉིས་མེད་པར་འགྱུར་བའི་
 སྤྱིར་ཏེ། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་ན་དུས་གཉིས་པར་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་མི་
 འཐད་པའི་སྤྱིར། ཡང་གང་ཟག་དེ་སྤྱིར་མ་ཤེ་བར་ཡང་ཆེ་འདིར་སྐྱེ་བར་
 འགྱུར་བར་ཐལ། གང་ཟག་གཅིག་པོ་དེའི་བདག་སྤྱི་ཙམ་དང་བདག་གྲེ་བྲག་
 པ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་སྤྱིར། ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་ན་གཅིག་
 དང་ཐ་དད་གང་རུང་ལས་མ་འདས་པས། ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་གཅིག་ན་ཐ་དད་
 གཏན་མེད་གྱི་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་བའི་སྤྱིར། སྐྱེ་བ་སྤྱི་སྤྱིའི་བདག་གྲུང་གཅིག་ཏུ་
 འགྱུར་ལ། ཐ་དད་ན་ཡང་མི་འཐད་དེ། སྤྱི་སྤྱི་གཉིས་འབྲེལ་མེད་དུ་འགྱུར་
 བས་སྤྱི་མ་ལ་མ་བསྟོས་པར་སྐྱེ་བ་སྤྱི་མའི་གང་ཟག་ཞིག་ལོགས་སུ་འབྱུང་

བར་འགྱུར་བའི་སྤྱིར། རང་ལུགས་གང་ཟག་ལྟས་སྤྱིན་ལྟ་བུ་གཅིག་ལའང་ཆེ་
འདིའི་དུས་ཀྱི་ང་དང་ལོ་ལྷ་ཞག་གི་དབྱེ་བས་ང་ཆ་ཤས་ཐ་དད་པ་རེ་རེ་དང་།
དུས་སྤྱི་མ་སྤྱི་བར་ཆ་ཅན་ཀྱི་ང་སྤྱི་ཙ་མ་པ་གཅིག་ཀྱང་ཡོད་ལ་དེ་ནི་སྤྱི་བ་
སྤྱི་སྤྱི་ཐམས་ཅད་དུ་བྱུང་བའི་ཐ་སྣད་པའི་ང་ཡིན་ལ། ཆེ་འདི་དང་ལོ་ལྷ་ཞག་
གི་དབྱེ་བས་བྱུང་བའི་ང་རྣམས་ནི་ང་དེའི་ཆ་ཤས་ཡིན་པས་ཞིབ་དུ་ཤེས་
དགོས་པ་ཡིན་ནའང་གཞན་དུ་བཤད་ཅིན་པས་འདིར་མི་བརྗོད་དོ། །གཞན་
ཡང་། གལ་ཏེ་སེམས་ཅན་ཀྱི་སྤྱི་བ་སྤྱི་བར་གྱུར་ལ་དེའི་རྒྱ་ཤི་སྤྱི་བ་ཡིན་
པར་འདོད་ན་ནི་ཤིན་དུ་མི་འཐད་དེ། སྤྱི་བ་མེད་པའི་རྒྱ་ཤི་དེ་ནི་རྒྱ་མེད་པར་
རི་ལྟར་འགྱུར་ཏེ་མི་རིགས་པའི་སྤྱིར།

སྤྱི་འཆི་དུས་མཉམ་དགག་པ།

གཉིས་པ་ནི།

སྤྱི་བ་དང་ནི་རྒྱ་ཤི་དག །

ལྟན་ཅིག་རུང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། །

སྤྱི་བ་ཞིན་པ་ནི་འཆི་འགྱུར་ཞིང་། །

གཉིས་ཀ་རྒྱ་མེད་ཅན་དུ་འགྱུར། །

ཞེས་སོ། །སྤྱི་བ་དང་ནི་རྒྱ་ཤི་དག་ཆོས་ཅན། ལྟན་ཅིག་དུང་བོ་ཉིད་
ཀྱིས་ཡོད་པར་རུང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡོད་ན་བར་སྤིང་གཅིག་སྤྱི་བ་ཞིན་པའི་

དུས་སྤྱི་ནི་དེ་འཆི་བཞིན་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་བུ་མི་རུང་སྟེ། སྤྱིར་སྤྱི་
འཛིག་གཉིས་མི་འགལ་ཡང་གཞི་གཅིག་ལ་བསྟོས་པའི་སྤྱི་འགག་གཉིས་
འགལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤྱི་བ་ནི་འཕེལ་བ་དང་འགག་པ་ནི་ཟད་པར་འགྱུར་བ་ལ་
འཛིག་པའི་ཕྱིར། སྤྱི་འཆི་གཉིས་ཀ་རྒྱ་མེད་པ་ཅན་དུ་འགྱུར་ཏེ། དུས་མཉམ་
པ་གཅིག་ཅིག་འོས་ཀྱི་རྒྱར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི།

གང་ལ་སྤྱི་ཕྱི་ལྟན་ཅིག་གི།

རིམ་པ་དེ་དག་མི་སྤྱིད་པའི།

སྤྱི་བ་དེ་དང་ཆ་ཉི་དེ།

ཅི་ཡི་ཕྱིར་ན་སྤྱོས་པ་བྱེད།

ཅེས་སོ། །དེ་ལྟར་སྤྱི་བ་དང་ཆ་ཉི་གང་ལ་སྤྱི་བ་དང་ཕྱི་བ་རང་ལྟན་
ཅིག་གི་རིམ་པ་དེ་དག་མི་སྤྱིད་པ་དེ་ལ་བྱེད་ཅག་སྤྱི་བ་ནི་དེ་དང་ཆ་ཉི་ནི་
དེའོ་ཞེས་ཅི་ཡི་ཕྱིར་ན་སྤྱོས་པ་བཟོད་པར་བྱེད་དེ་བྱེད་མི་རིགས་ཏེ། སྤྱི་བ་
དང་ཆ་ཉི་རིམ་པ་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་
གྱིས་གཟིགས་པ་ལྟར་འཐད་པའི་ཕྱིར།

རང་ལུགས་ནི་ཐ་སྙད་དུ་སེམས་ཅན་གཅིག་གི་ཆེ་གཅིག་ལ་བསྟོས་
ཏེ་སྤྱི་བ་སྤྱི་ལ་ཆ་ཉི་ཕྱི་ཡང་། སྤྱིར་ནི་གོ་རིམ་མཐའ་གཅིག་དུ་མ་ངེས་སོ།

།རྩོ་བོས་བྱུབ་ན་སྤྲ་བྱི་རྣམས་ཐ་དད་གཏན་མེད་ཀྱི་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་བའམ།
འབྲེལ་མེད་ཀྱི་སོ་སོ་བར་འགྱུར་བས། དེ་ལ་ནི་སྤར་བ་ཤད་པའི་རིགས་པའི་
གཞོན་པ་འཇུག་གི་ ཐ་སྙད་ཏུ་སྤྲ་བྱི་བར་གསུམ་འདོད་པ་ལ་ནི་གཞོན་བྱེད་དེ་
མི་འཇུག་པའི་ཚུལ་ཤེས་པར་བྱ་ཞིང་། སྤར་བ་ཤད་པ་སྤར་གང་ཟག་གཅིག་
གི་ཆེ་འདི་ལ་བསྟོས་པའི་སྐྱེ་ཤི་དང་ཆེ་སྤྲ་བྱི་ཀུན་ལ་བསྟོས་པའི་སྐྱེ་འཆི་སོ་
སོ་བ་དང་སྐྱེ་ཅུམ་པའི་བྱེད་པར་རྣམས་བྱེད་པར་བྱའོ། །

རིགས་པ་དེ་གཞན་ལ་སྦྱར་བ།

གཉིས་པ་ནི།

འཁོར་བ་འབའ་ཞིག་སྤོན་གྱི་མཐའ། །

ཡོད་མ་ཡིན་པར་མ་ཟད་གྱི། །

རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་ཉིད་དང་ནི། །

མཚན་ཉིད་དང་ནི་མཚན་གཞི་ཉིད། །

ཆོར་དང་ཆོར་བ་ཉིད་དང་ནི། །

དོན་ཡོད་གང་དག་ཅི་ཡང་རུང་། །

དངོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཉིད་ལ་ཡང་། །

སྤོན་གྱི་མཐའ་ནི་ཡོད་མ་ཡིན། །

ཞེས་སོ། །སེམས་ཅན་གྱི་འཁོར་བ་འབའ་ཞིག་གི་སྐྱེ་འཆི་ལ་སྒྲོན་གྱི་
མཐའ་སྒྲ་བ་དང་བྱི་བ་དང་ལྷན་ཅིག་གི་རིམ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་ཡོད་པ་མ་
ཡིན་པར་མ་ཟད་གྱི། གཞན་རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་ཉིད་དང་ནི་མཆོན་གཞི་ཉིད་
དང་ཆོར་བ་དང་ཆོར་བ་པོ་ཉིད་དང་ནི་གཞལ་བྱ་སོགས་དོན་ཡོད་པའི་
དངོས་པོ་གང་དག་ཅི་ཡང་རུང་བ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཐམས་ཅད་ཉིད་ལའང་
སྒྲོན་གྱི་མཐའ་སོགས་གསུམ་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྒྲར་
བཤད་པའི་རིགས་པའི་གནོད་བྱེད་འདྲུག་པར་མཚུངས་པའི་བྱིར། དེར་
ཐལ། རྒྱ་སྒྲ་བར་ངོ་བོས་གྲུབ་ན་འབྲས་བུ་མི་འཐད་པ་དང་། མཆོན་ཉིད་སྒྲ་ན་
མཆོན་རྒྱ་མེད་པ་དང་། ཆོར་བ་སྒྲ་ན་ཆོར་མཁན་མེད་པ་དང་། ཆོར་མཁན་
སྒྲ་ན་ཆོར་བ་མེད་པ་སོགས་སྐྱེ་འགྱུར་བའི་བྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། དགོན་
མཆོག་སྤྱིན་ལ་སོགས་པའི་ལུང་རྣམས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། སྒྲོན་དང་བྱི་
མཐའ་བཟླ་བ་ཞེས་བྱ་བ་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་བཙུ་གཅིག་པའི་རྣམ་བཤད་དོ། །

རབ་བྱེད་བཙུ་གཉིས་པ།

༥ གཉིས་པ་བཏེན་པ་སྐྱུག་བསྐྱལ་ཡོད་པའི་རྟགས་དགག་པ་ལ་གསུམ།
རབ་བྱེད་གྱི་གཞུང་བཤད་པ། ལུང་དང་སྒྱུར་བ། མཆོན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་
ལ་གཉིས། སྐྱུག་བསྐྱལ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་དགག་པ་དང་། རིགས་པ་དེ་
གཞན་ལ་སྐྱུར་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དམ་བཅའ་བཞག་པ་དང་། སྐྱབ་བྱེད་

བསྟན་པའོ། །

སྟུག་བསྐྱལ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ་དམ་བཅའ་བ།

དང་པོ་ནི།

ཁ་ཅིག་སྟུག་བསྐྱལ་བདག་གིས་བྱས། །

གཞན་གྱིས་བྱས་དང་གཉིས་ཀས་བྱས། །

རྒྱ་མེད་པ་ལས་བྱང་བར་འདོད། །

དེ་ནི་བྱ་བར་མི་རུང་ངོ། །

ཞེས་སོ། །ཁྱངས་ཅན་པ་དང་བྱེ་བྲག་པ་ཁ་ཅིག་སྟུག་བསྐྱལ་བདག་གིས་བྱས་པར་འདོད་པ་དང་། རང་གཞན་གྱི་སྡེ་བ་པལ་ཆེར་གྱིས་སྟུག་བསྐྱལ་གཞན་གྱིས་བྱས་པ་དང་། གཅེར་བྱ་པས་ལས་གྱིས་བྱས་པས་རང་དང་སྟོག་གིས་བྱས་པས་གཞན་གྱིས་བྱས་ཏེ་གཉིས་ཀས་བྱས་པ་དང་། རྒྱང་འཕེན་པས་ནི་རྒྱ་མེད་ལས་བྱང་བར་འདོད་པའི་སྟུག་བསྐྱལ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། རང་བཞིན་གྱིས་སྟེ་བ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་བྱར་མི་རུང་སྟེ། འཆད་པར་འགྱུར་བའི་རིགས་པས་གཞོད་པའི་ཕྱིར།

རང་གཞན་རེ་རེ་བས་བྱས་པ་དགག་པ།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རང་གཞན་རེ་རེ་བས་བྱས་པ་དགག་པ་དང་།

ཆོགས་པ་དང་རྒྱ་མེད་ལས་སྐྱེ་བ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། སྐྱག་
བསྐྱེལ་ལ་བསྐྱོས་ཏེ་རང་བཞིན་རེ་རེ་བས་བྱས་པ་དགག་གང་ཟག་ལ་བསྐྱོས་
ཏེ་རང་བཞིན་རེ་རེ་བས་བྱས་པ་དགག་ རང་གཞན་རེ་རེ་བས་མ་བྱས་པའི་
སྐྱབ་བྱེད་བསྐྱན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རང་དང་གཞན་གྱིས་བྱས་པ་
དགག་པའོ། །

དང་པོ་ནི།

གལ་ཏེ་བདག་གིས་བྱས་ཐུང་ན། །

དེ་ཕྱིར་བཏེན་ནས་འབྱུང་མི་འགྱུར། །

གང་ཕྱིར་ཕྱང་པོ་འདི་དག་ལ། །

བཏེན་ནས་ཕྱང་པོ་དེ་དག་འབྱུང་། །

ཞེས་སོ། །གལ་ཏེ་སྐྱག་བསྐྱེལ་བདག་རང་གིས་རང་བྱས་པར་འདོད་
པར་ཐུང་ན་ནི་དེ་མི་རིགས་པར་ཐལ། རྒྱ་མཚན་དེའི་ཕྱིར་ན་སྐྱག་བསྐྱེལ་རྒྱ་
རྒྱུན་ལ་བཏེན་ནས་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་བའི་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེར་
ཐལ། སྐྱག་བསྐྱེལ་རང་ཡོད་ན་རང་གིས་བསྐྱེད་མི་དགོས་ཤིང་མེད་ན་རང་
གིས་བསྐྱེད་མི་བྱས་པའི་ཕྱིར། སྐྱག་བསྐྱེལ་དེ་ཆོས་ཅན། རྒྱ་རྒྱུན་ལ་བཏེན་
ནས་འབྱུང་སྟེ། རྒྱ་མཚན་གང་གི་ཕྱིར་ན་འཆི་དུས་ཀྱི་སྐྱག་བསྐྱེལ་གྱི་ཕྱང་
པོ་འདི་དག་ལ་བཏེན་ནས་སྐྱེ་བའི་ཆར་གཏོགས་ཀྱི་ཕྱང་པོ་དེ་དག་འབྱུང་

བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི།

གལ་ཏེ་འདི་ལས་དེ་གཞན་ཞིང་། །

གལ་ཏེ་དེ་ལས་འདི་གཞན་ན། །

སྐྱུག་བསྐྱལ་གཞན་གྱིས་བྱས་འགྱུར་ཞིང་། །

གཞན་དེ་དག་གིས་དེ་བྱས་འགྱུར། །

ཞེས་སོ། །སྐྱུག་བསྐྱལ་གཞན་གྱིས་མ་བྱས་པར་ཐལ། །གལ་ཏེ་འཆི་
དུས་ཀྱི་སྤང་པོ་འདི་ལས་སྐྱེ་བའི་ཆར་གཏོགས་ཀྱི་སྤང་པོ་དེ་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་
གཞན་ཡིན་ཞིང་། གལ་ཏེ་སྤང་པོ་སྤེམ་དེ་ལས་སྤེམ་མ་འདི་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་
གཞན་ཡིན་ན། ད་ལྟར་གྱི་སྤང་པོ་གཞན་དེ་དག་གིས་སྤེམ་པའི་སྤང་པོ་དེ་བྱས་
པར་འགྱུར་བས་སྐྱུག་བསྐྱལ་གཞན་གྱིས་བྱས་པར་འགྱུར་བ་ཞིག་ན། དེ་ནི་
མི་འཐད་དེ། ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་གཞན་དུ་ཡོད་པ་ལ་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་མི་
རུང་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། གང་ཟག་རང་གིས་བྱས་པ་དགག་པ་དང་། གཞན་
གྱིས་བྱས་པ་དགག་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་གང་ཟག་བདག་གིས་ནི། །སྐྱུག་
བསྐྱལ་བྱས་ན་གང་བདག་གིས། །སྐྱུག་བསྐྱལ་བྱས་པའི་གང་ཟག་དེ། །སྐྱུག་
བསྐྱལ་མ་གཏོགས་གང་ཞིག་ཡིན། །ཞེས་སོ། །གལ་ཏེ་སྐྱུག་བསྐྱལ་གྱིས་

རང་ཉིད་མ་བྱས་ཀྱང་གང་ཟག་གིས་སྟུག་བསྐལ་དེ་བྱས་སོ་སྟུམ་ན་གང་ཟག་
 བདག་གིས་ནི་གང་ཟག་དེར་འདོགས་པའི་སྟུག་བསྐལ་དེ་བྱས་ན་ནི་མི་
 འཐད་དེ། སྟུག་བསྐལ་གང་བདག་གིས་བྱས་པའི་གང་ཟག་དེ་བྱས་པའི་སྟུག་
 བསྐལ་ལས་མ་གཏོགས་པ་གང་ཞིག་ཡིན་ཏེ་མེད་པའི་སྤྱིར་ཏེ། གལ་ཏེ་ཡོད་
 ན་དེའི་ཆེ་སྟུག་བསྐལ་དེ་ནི་འདི་ཡིན་ལ། སྟུག་བསྐལ་བྱེད་པ་པོ་ནི་འདི་ཡིན་
 རོ་ཞེས་སོ་སོར་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པར་བརྗོད་དགོས་ན་དེ་འདྲ་མེད་པའི་
 སྤྱིར། དེར་མ་ཟད་དེའི་ཆེ་སྟུག་བསྐལ་བ་པོ་དེ་གདགས་གཞིའི་སྟུག་བསྐལ་
 ལས་དོན་གཞན་དུ་ཡོད་པ་ཡང་མིན་ཏེ། དེ་དེ་དང་ངོ་བོ་གཅིག་པའི་སྤྱིར།
 དེར་ཐལ། སྟུག་བསྐལ་ལ་བརྟེན་ནས་སྟུག་བསྐལ་དང་ལྡན་པར་བཏགས་
 པའི་སྤྱིར།

གཉིས་པ་ནི།

གལ་ཏེ་གང་ཟག་གཞན་ལས་ནི། །

སྟུག་བསྐལ་འབྱུང་ན་གཞན་ཞིག་གིས། །

སྟུག་བསྐལ་དེ་བྱས་གང་སྤྱིན་ཏེ། །

སྟུག་བསྐལ་མ་གཏོགས་ཅི་སྟར་རུང་། །

གལ་ཏེ་གང་ཟག་གཞན་སྟུག་བསྐལ། །

འབྱུང་ན་གང་གིས་དེ་བྱས་ནས། །

གཞན་ལ་སྟེར་པའི་གང་ཟག་གཞན། །

སྟུག་བསྐྱལ་མ་གཏོགས་གང་ཞིག་ཡིན། །

བདག་གིས་བྱས་པ་མ་གྲུབ་པས། །

སྟུག་བསྐྱལ་གཞན་གྱིས་ག་ལ་བྱས། །

གཞན་གྱི་སྟུག་བསྐྱལ་གང་བྱས་པ། །

དེ་ནི་དེ་ཡི་བདག་བྱས་འབྱུང། །

ཞེས་སོ། །གལ་ཏེ་མིས་ནི་མིའི་སྟུག་བསྐྱལ་མི་བྱེད་ཀྱི། མིས་རང་
སྟེར་སྟེ་བའི་སྟེར་སྟུག་བསྐྱལ་བྱས་ནས་དེ་ལ་སྟེར་རོ་ཞེ་ན། མིའི་གང་ཟག་སྟེར་
ལས་གཞན་པ་དེ་ལས་ནི་སྟེར་སྟུག་བསྐྱལ་འབྱུང་བར་འདོད་དགོས་ན་དེ་
ཡང་མི་རིགས་ཏེ། གཞན་མིའི་གང་ཟག་ཞིག་གིས་སྟུག་བསྐྱལ་དེ་བྱས་ན་
གང་ལ་སྦྱིན་པའི་གང་ཟག་དེ་སྦྱིན་བྱའི་སྟུག་བསྐྱལ་དེ་ལས་མ་གཏོགས་པ་
གཞན་ཞིག་ཏུ་ངེ་སྟེར་ཡོད་པར་མི་རུང་བའི་བྱེད་ཏེ། དེའི་ཆེ་ཡང་སྟུག་
བསྐྱལ་བ་པོའི་སྟེར་སྟེ་རང་གི་སྟུག་བསྐྱལ་གྱི་ཕུང་པོ་ལ་བཏགས་པ་ཅ་མ་ཡིན་
པའི་བྱེད། གལ་ཏེ་མིའི་གང་ཟག་གཞན་ལ་སྟེར་སྟུག་བསྐྱལ་དེ་འབྱུང་བར་
འདོད་ནའང་མི་རིགས་ཏེ། གང་གིས་སྟེར་སྟུག་བསྐྱལ་དེ་བྱས་ནས་གཞན་སྟེར་
ལ་སྟེར་བའི་གང་ཟག་གཞན་རང་གི་སྟུག་བསྐྱལ་གྱི་ཕུང་པོ་ལས་མ་
གཏོགས་པ་གང་ཞིག་ཡིན་དེ་ལས་ལོགས་སུ་མེད་པའི་བྱེད་ཏེ། སྟུག་བསྐྱལ་

གང་གིས་གང་ལ་སྟེར་བ་སོགས་ངོ་བོས་བྱུང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་
སྒྲུག་བསྐྱེད་པ་བདག་གིས་བྱས་པ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པར་མ་བྱུང་བ་སྟེར་
བཤད་པས་ན། ལྟེན་སྒྲུག་བསྐྱེད་པ་ལྟེན་ཏེ་གཞན་གྱིས་ག་ལ་བྱས་
ཏེ། ལྟེན་ལས་གཞན་གྱིས་སྒྲུག་བསྐྱེད་པ་བྱེད་པ་དེ་ནི་མི་དེ་ཡི་བདག་གིས་
བྱས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི།

རེ་ཞིག་སྒྲུག་བསྐྱེད་པ་བདག་བྱས་མིན། །

དེ་ཉིད་ཀྱིས་ནི་དེ་མ་བྱས། །

གལ་ཏེ་གཞན་བདག་མ་བྱས་ན། །

སྒྲུག་བསྐྱེད་པ་གཞན་བྱས་ག་ལ་འགྱུར། །

ཞེས་སོ། །རེ་ཞིག་སྒྲུག་བསྐྱེད་པ་བདག་གིས་བྱས་པ་མིན་པར་ཐལ།
སྒྲུག་བསྐྱེད་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ནི་དེ་ཉིད་མ་བྱས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རང་གིས་
རང་ལ་བྱེད་པ་འགལ་བའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་སྒྲུག་བསྐྱེད་པ་གཞན་བདག་གིས་མ་
བྱས་ན་སྒྲུག་བསྐྱེད་པ་དེ་གཞན་གྱིས་བྱས་པར་སྒྲིབ་པ་དེར་ག་ལ་འགྱུར་ཏེ།
འདིས་བྱེད་དོ་ཞེས་བཏགས་པའི་གཞན་དེ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མེད་པའི་ཕྱིར།
དེར་ཐལ། སྒྲུག་བསྐྱེད་པ་ནམས་རྒྱ་ལ་བསྟོས་པའི་ཕྱིར། མི་བསྟོས་ན་སྒྲུག་
བསྐྱེད་པ་ཅན་ཀུན་ནི་ཏྲ་ཏུ་སྒྲུག་བསྐྱེད་པ་སོགས་སུ་འགྱུར་ན་དེ་ནི་མི་འཐད་

དེ། སྤྱག་བསྐྱེད་རེས་འགའ་འབྲུང་བར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །

ཚོགས་པ་དང་རྒྱ་མེད་ལས་སྐྱེ་བ་དགག་བ།

གཉིས་པ་ནི།

གལ་ཏེ་རེ་རེས་བྱས་གྱུར་ན། །

སྤྱག་བསྐྱེད་གཉིས་ཀས་བྱས་པར་འགྱུར། །

གཞན་གྱིས་མ་བྱས་བདག་མ་བྱས། །

སྤྱག་བསྐྱེད་རྒྱ་མེད་གལ་འབྱུར། །

ཞེས་སོ། །གལ་ཏེ་སྤྱག་བསྐྱེད་རང་གཞན་རེ་རེས་མ་བྱས་ཀྱང་གཉིས་
ཀ་ཚོགས་ནས་བྱས་སོ་སྒྲུལ་ན། རང་གཞན་རེ་རེས་སྤྱག་བསྐྱེད་བྱས་པར་
གྱུར་ན་སྤྱག་བསྐྱེད་དེ་གཉིས་ཀ་ཚོགས་པས་བྱས་པར་འགྱུར་བར་རིགས་
ན་དེ་ནི་མི་འཐད་དེ། སྤར་བཀག་ཟེན་པའི་ཕྱིར། བདག་གིས་མ་བྱས་ཤིང་
གཞན་གྱིས་ཀྱང་མ་བྱས་ན་སྤྱག་བསྐྱེད་རྒྱ་མེད་དུ་གལ་འབྱུར་ཏེ། རྒྱ་མེད་
ལས་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར།

རིགས་པ་དེ་གཞན་ལ་སྦྱར་བ།

གཉིས་པ་ནི།

སྤྱག་བསྐྱེད་འབའ་ཞིག་རྣམ་པ་བཞི། །

ཡོད་པ་མིན་པར་མ་བཟད་ཀྱི། །

སྤྱི་རོལ་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་ཡང་། །

རྣམ་པ་བཞི་པོ་ཡོད་མ་ཡིན། །

ཞེས་སོ། །ནང་སེམས་ཀྱི་སྤྱག་བསྐྱེལ་འབའ་ཞིག་ལ་བདག་གིས་བྱས་
པ་སོགས་རྣམ་པ་བཞི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་མ་བཟད་ཀྱི། །ས་སྤྱག་སོགས་སྤྱི་
རོལ་གྱི་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་ཡང་རྣམ་པ་དེ་བཞི་པོ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། །རི་
སྐད་བཤད་པའི་རིགས་པའི་གཞོན་པ་འབྲུག་པར་མཚུངས་པའི་སྤྱིར། །འདྲིར་
སྤྱག་བསྐྱེལ་རང་གིས་བྱས་པ་ནི་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་དང་། །རང་དབང་གིས་སྐྱེ་
བ་འགོག་པའི་རིགས་པ་དང་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བའི་རིགས་པས་འགོག་ལ།
སྤྱག་བསྐྱེལ་གཞན་གྱིས་བྱས་པ་ནི་སྤྱི་མ་དེས་འགོག་ཅིང་། །དེའི་སྤྱིར་གཉིས་
ཀས་བྱས་པའང་དེས་འགོག་གོ། །རྒྱ་མེད་ལས་སྐྱེ་བ་ནི་དགག་པར་སྤྲོད། །
འོན་ཀྱང་སྤྱག་བསྐྱེལ་སོགས་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བས་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པར་ནི་
འདོད་དགོས་པས་རང་ལུགས་ནི་སྤྱག་བསྐྱེལ་རྒྱུན་གྱིས་བྱས་པར་འདོད་ལ།
སྤྱག་བསྐྱེལ་སྒྲོན་ལ་བྱུང་ན་དེས་སྤྱག་བསྐྱེལ་བྱེད་པའི་གཞི་མེད་ཅིང་། །སྤྱག་
བསྐྱེལ་བ་པོ་སྒྲོན་ལ་བྱུང་ན་སྤྱག་བསྐྱེལ་བར་འདོགས་པའི་གཞི་མེད་པས་
སྤྱག་བསྐྱེལ་དང་སྤྱག་བསྐྱེལ་བ་པོ་གཉིས་དུས་མཉམ་ལ། །དེའི་ཆེ་སྤྱག་
བསྐྱེལ་བ་པོ་ནི་རང་གི་གདགས་གཞི་སྤྱག་བསྐྱེལ་ལ་བརྟེན་ནས་འདོགས་

པར་བྱུང་བོ། །འོན་ཀྱང་སྤྱག་བསྐྱེད་འབྱུང་བའི་གཞི་ཞིག་སྒྲིན་ལ་ཡོད་
དགོས་ཏེ། མེད་ན་མི་འཐད་ལ། ཡོད་པ་དེ་ནི་སྤྱག་བསྐྱེད་བ་པོའི་རིགས་རྒྱན་
སྤྲུལ་ཡིན་གྱི། སྤྱག་བསྐྱེད་སྤྱིང་བ་པོར་མི་འཛོག་སྟེ། འཛོག་ན་ནད་ཀྱིས་མ་
ཟེན་པའི་སྤྱིས་བྱ་དེ་ཡང་ན་བར་འདོད་དགོས་ན་དེ་མི་རིགས་པའི་བྱིར།
ཚུ་ལ་དེ་ནི་བདེ་བ་དང་བདེ་བ་སྤྱིང་བ་པོ་སོགས་ལ་སྦྱར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཏིང་འཛིན་རྒྱལ་པོའི་ལུང་ལ་སོགས་པ་རྣམས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། བདག་གིས་བྱས་པ་དང་གཞན་གྱིས་བྱས་པ་བརྟག་པ་
ཞེས་བྱ་བ་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་བརྟུ་གཉིས་པའི་རྣམ་པ་འད་དོ། །

རབ་བྱེད་བརྟུ་གསུམ་པ།

གཉིས་པ་དངོས་པོ་ཙ་མ་རང་བཞིན་གྱིས་སྤྱིང་བར་བསྟན་པ་ལ་
གཉིས། དེ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་དགག་པ་དང་། རང་བཞིན་ཡོད་པའི་སྦྱབ་
བྱེད་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། རབ་བྱེད་ཀྱི་གཞུང་བཤད། ལུང་དང་
སྦྱར་བ། མཚན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། གཞན་ལ་གྲགས་པའི་ལུང་
གིས་རང་བཞིན་མེད་པར་བཤད་པ། དེའི་ཚུང་སྤྱིང་། དེའི་དོན་གཞན་ཏུ་
འཆད་པ་དགག་པའོ། །

གཞན་ལ་གྲགས་པའི་ཕྱང་གི་ས་རང་བཞིན་མེད་པར་བཤད་པ།
དང་པོ་ནི།

བཙུན་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཆོས་གང་ཞིག །

བསྐྱུ་བ་དེ་ནི་བརྟུན་པར་གསུངས། །

འདྲ་བྱེད་ཐམས་ཅད་བསྐྱུ་བའི་ཆོས། །

དེས་ན་དེ་དག་བརྟུན་པ་ཡིན། །

ཞེས་སོ། །སངས་རྒྱས་བཙུན་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཆོས་གང་ཞིག་བསྐྱུ་
བ་ཡིན་པ་དེ་ནི་བརྟུན་ནོ་ཞེས་བསྐྱུ་བ་ལ་བརྟུན་པས་བྱུང་བར་གསུངས་
པས། དེས་ན་འདྲ་བྱེད་དེ་དག་ཆོས་ཅན། བརྟུན་པ་ཡིན་ཏེ། རང་བཞིན་གྱིས་
མེད་ཀྱང་དེར་གྲུབ་པ་ལྟར་སྤང་བའི་བསྐྱུ་བའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་པའི་བྱིད།

གཉིས་པ་ནི།

གལ་ཏེ་བསྐྱུ་ཆོས་གང་ཡིན་པ། །

དེ་བརྟུན་དེ་ལ་ཅིག་ཞིག་བསྐྱུ། །

བཙུན་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དེ་གསུངས་པས། །

སྟོང་ཉིད་ཡོངས་སུ་བསྟན་པ་ཡིན། །

ཞེས་སོ། །གལ་ཏེ་བསྐྱུ་བར་བསྟན་པས་བརྟུན་པར་གསུངས་ན་དངོས་

པོ་ལ་སྐྱར་འདེབས་ཀྱི་ལོག་ལྟར་མི་འགྱུར་རམ་ཞེ་ན། བསྐྱ་བའི་ཆོས་གང་
ཡིན་པ་དེ་ནི་བརྟན་ལོ་ཞེས་བཤད་པ་དེའི་ཆེ་དེ་ལ་ཅི་ཞིག་དངོས་པོ་མེད་
པར་འཇོན་པའི་སྐྱར་འདེབས་ཀྱིས་བསྐྱ་བར་འགྱུར་བ་མེད་དེ། བཅོམ་ལྷན་
འདས་ཀྱིས་འདུ་བྱེད་གང་ཡིན་པ་དེ་བརྟན་པར་གསུངས་པ་དེས་ནི་དེ་
རྣམས་དངོས་པོ་མེད་པར་མི་སྟོན་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་པའི་སྟོང་ཉིད་
ཡོངས་སུ་བསྟན་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། མ་དོས་པས་ཁྱས་པ་ལས། གང་ཞིག་
རྟེན་ལས་སྐྱེས་པ་དེ་མ་སྐྱེས། དེ་ལ་སྐྱེ་བའི་རང་བཞིན་ཡོད་མ་ཡིན། །རྟེན་
ལ་རག་ལས་གང་དེ་སྟོང་པར་བཤད། །གང་ཞིག་སྟོང་ཉིད་ཤེས་དེ་བག་ཡོད་
ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། །

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། ལུང་དོན་གཞན་དུ་འཆད་ཚུལ་དང་། དེ་ལྟར་
འཆད་པའི་སྐྱབ་བྱེད་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ནི།

དངོས་རྣམས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ན། །

གཞན་དུ་འགྱུར་བར་སྒྲུབ་བྱིར་ངོ། །

དངོས་པོ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་མེད། །

གང་བྱིར་དངོས་རྣམས་སྟོང་པ་ཉིད། །

གལ་ཏེ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ན། །

གཞན་དུ་འགྱུར་བ་གང་ཞིག་ཡིན། །

ཞེས་སོ། ཁོ་ན་རེ། དངོས་པོ་རྣམས་ལ་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་ངོ་བོ་
ཉིད་མེད་ན་འདི་རྣམས་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་མི་འཐད་པས་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་
སྒྲུང་བའི་ཕྱིར་རང་གི་ངོ་བོས་མ་གྲུབ་པ་མདོའི་དོན་མིན་གྱི། ངོ་བོ་གཞན་དུ་
འགྱུར་བས་རང་བཞིན་ལ་མི་གནས་པ་མདོའི་དོན་ཏེ། དེས་ན་དངོས་པོ་
རྣམས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པ་ནི་མེད་ཀྱང་། བདག་མེད་པ་ནི་ཡོད་དེ་
རྒྱ་མཚན་གང་གི་ཕྱིར་ན་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ཡོད་པར་
འདོད་དགོས་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་དངོས་པོ་ལ་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་
ན་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་འདི་ཆོས་གང་ཞིག་གི་ངོ་བོ་ཡིན་ཞེས་ཟེར་ རོ། །

གཞན་འགྱུར་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་སྐབས་བྱེད་དགག་པ།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། གཞན་འགྱུར་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་སྐབས་
བྱེད་དགག་པ་དང་། སྟོང་ཉིད་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པའི་སྐབས་བྱེད་དགག་
པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རང་བཞིན་དང་གཞན་འགྱུར་གཉིས་འགལ་བས་
དགག་པ་དང་། གཞན་འགྱུར་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མི་སྲིད་པས་དགག་
པའོ། །

དང་པོ་ནི།

གལ་ཏེ་ངོ་བོ་ཉིད་ཡོད་ན། །

ཅི་ལྟ་བུར་ན་གཞན་དུ་འགྱུར། །

ཞེས་སོ། །གལ་ཏེ་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་ཡོད་པ་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་དེ་
རང་བཞིན་གཤེས་སུ་ཡོད་ན་མི་འཐད་དེ། ཅི་ལྟ་བུར་ན་དེ་ལས་གཞན་དུ་
འགྱུར་བ་མི་རིགས་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་ནི།

དེ་ཉིད་ལ་ནི་གཞན་འགྱུར་མེད། །

གཞན་ཉིད་ལ་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། །

གང་སྤྱིར་གཞོན་ཅུ་མི་ཁྱེ། །

གང་སྤྱིར་རྒྱས་པའང་མི་ཁྱེ། །

གལ་ཏེ་དེ་ཉིད་གཞན་འགྱུར་ན། །

འོ་མ་ཉིད་ནི་ཞོར་འགྱུར་རོ། །

འོ་མ་ལས་གཞན་གང་ཞིག་ནི། །

ཞོ་ཡི་དངོས་པོ་ཡིན་ལ་འགྱུར། །

ཞེས་སོ། །དངོས་པོ་སྤྱིར་གྱི་གནས་སྐབས་ན་གནས་བཞིན་པ་དེ་ཉིད་
ལ་ནི་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་མེད་དེ། གང་གི་སྤྱིར་ན་འདི་ལྟར་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་
ནི་ཁྱེ་གྱི་རྣམ་གངས་ཡིན་ན་ལང་ཚོའི་སྐབས་ལ་གནས་པའི་གཞོན་ཅུ་ལ་ནི་

མི་ཀ་བ་སྟེ་ཀ་བ་ཡོད་པ་མིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལང་ཚོའི་སྐབས་དེ་ཉིད་ནས་ལང་
 ཚོ་ལས་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཀས་པ་ཉིད་ལ་ཡང་
 གསར་དུ་ཀ་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ན་ཀས་པ་འང་སྤར་མི་ཀ་སྟེ་
 ཀ་བར་འགྱུར་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར།

རང་ལུགས་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་ལྟར་གཞོན་བྱའི་དུས་སུ་ཀན་པོ་
 ཡིན་པར་འགལ་བས། ཀན་གཞོན་གྱི་དུས་གཉིས་འགལ་བ་ལྟར་ཀན་གཞོན་
 གཉིས་ཀྱང་འགལ་ལ། གང་ཟག་གཅིག་གི་གཞོན་དུས་སུ་ཀས་པ་མེད་ཅིང་
 ཀས་པའི་དུས་སུ་གཞོན་བྱ་ཡང་མེད་པས་སྔ་ཕྱི་འགྱུར་བ་ནི་ཐ་སྙད་དུ་ཁས་
 ལེན་ཡང་དེ་ལ་ནི་སྔར་གྱི་སྒྲིན་དེ་མི་འཇུག་ལ། གཞན་འགྱུར་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་
 ཡོད་པར་འདོད་པ་ལ་སྔར་གྱི་སྒྲིན་ནམས་འཇུག་སྟེ། དེ་ལ་ནི་གནས་སྐབས་
 གཉིས་ཀྱང་དུས་གཅིག་ཏུ་གནས་པའི་སྒྲིན་ཡོད་དོ། །གལ་ཏེ་གཞོན་བྱ་དེ་
 ཉིད་གཞན་ཀས་པའི་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་ན་མི་འཐད་དེ།
 དེ་གཉིས་ན་འོ་མ་ཉིད་ནི་ངོ་བོ་མ་འགྱུར་བར་ཞོར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཅི་སྟེ་འོ་
 མའི་གནས་སྐབས་བཏང་ནས་ཞོར་འགྱུར་བར་འདོད་ཅིང་འོ་མ་ཞོར་མི་
 འགྱུར་ངོ་ཞེན་མི་འཐད་དེ། འོ་མ་མི་འགྱུར་ན་དེ་ལས་དོན་གཞན་གང་ཞིག་
 ནི་ཞོའི་དངོས་པོ་ཡིན་པར་འགྱུར་བ་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར།

སྟོང་ཉིད་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་སྐྱབ་བྱེད་དགག་པ།

གཉིས་པ་སྟོང་ཉིད་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་སྐྱབ་བྱེད་དགག་པ་ལ་
གཉིས། དངོས་དང་། ལུང་འགལ་སྤང་བའོ། །

དང་པོ་ནི།

གལ་ཏེ་སྟོང་མིན་ཅུང་ཟད་ཡོད། །

སྟོང་པའང་ཅུང་ཟད་ཡོད་པར་འགྱུར། །

སྟོང་མིན་ཅུང་ཟད་ཡོད་མིན་ན། །

སྟོང་པའང་ཡོད་པར་གལ་ལ་འགྱུར། །

ཞེས་སོ། བྱེད་ཅག་འདོད་པ་ལྟར་གལ་ཏེ་སྟོང་མིན་ཏེ་ཉེན་རང་གི་ངོ་
བོས་གྲུབ་པ་ཅུང་ཟད་ཅིག་ཡོད་ན་ནི། དེ་ལ་བརྟེན་པའི་སྟོང་པའང་ངོ་བོས་
གྲུབ་པ་ཅུང་ཟད་ཡོད་པར་འགྱུར་ནའང་དེ་ནི་མི་འཐད་དེ། སྟོང་པ་དང་བདག་
མེད་གཉིས་སྒྲིའི་མཚན་ཉིད་དུ་ཁས་སྤངས་པས་ཉེན་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་པ་
མ་ཡིན་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན་དེའི་སྟོང་པ་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་
ཡོད་པར་གལ་ལ་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་བའི་བྱིར། དེ་ཡང་དངོས་པོར་སྐྱབ་
རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་ཅན་དང་ཆོས་གཉིས་ཀ་ངོ་བོས་གྲུབ་པར་འདོད་ལ། དབུ་
མ་པས་དེ་གཉིས་ཀ་བདེན་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མེད་པར་འདོད་དེ་བྱུང་པར་
རོ། །དེ་བས་ན་བྱམ་པ་ལྟ་བུའི་བདེན་སྟོང་དེ་བདེན་པར་གྲུབ་ན་དེའི་ཉེན་བྱམ་

བ་ཡང་བདེན་པར་གྲུབ་དགོས་ཏེ། བདེན་གྲུབ་ཀྱི་ཉིན་བརྒྱན་པས་བྱེད་པ་
འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི།

རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་སྟོང་པ་ཉིད། །

ལྷ་ཀྱན་ངེས་པར་འབྱུང་བར་གསུངས། །

གང་དག་སྟོང་པ་ཉིད་ལྷ་བ། །

དེ་དག་བསྐྱབ་ཏུ་མེད་པར་གསུངས། །

ཞེས་སོ། །སྟོང་ཉིད་བདེན་གྲུབ་ཏུ་བལྟ་བར་བྱར་མི་རུང་སྟེ། རྒྱལ་བ་
རྣམས་ཀྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་ནི་བདེན་འཛིན་ཀྱི་ལྷ་ངན་ཀྱན་ངེས་པར་འབྱུང་བ་སྟེ་
འབྱེན་པའི་ཆེད་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གང་དག་སྟོང་པ་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་
ཡོད་པར་ལྷ་བར་བྱེད་པ་དེ་དག་ཆོས་ཅན། ཤིན་དུ་སྤང་པའི་གནས་ཡིན་ཏེ།
བསྐྱབ་ཏུ་མེད་པ་སྟེ་གསོར་མི་རུང་པའི་ལྷ་བ་ཅན་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
དཔེར་ན་སྤོང་ནད་ཀྱི་རྒྱར་སོང་བ་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། དཀོན་མཆོག་འབྱུང་གནས་ཀྱི་མདོ་བྲངས་པ་ལྷ་བུའོ། །
གསུམ་པ་ནི། འདུ་བྱེད་བརྟག་པ་ཞེས་བྱ་བ་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་བཙུ་གསུམ་པའི་
རྣམ་བཤད་དོ། །

རབ་བྱེད་བརྩ་བཞི་བ།

གཉིས་པ་དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པའི་སྐྱབ་བྱེད་དགག་པ་ལ་
གསུམ། སྤང་པ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་དང་། རྒྱ་རྒྱེན་བདག་གིར་བྱེད་པ་
དང་། བཅིངས་ཐར་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ།
རབ་བྱེད་གྱི་གཞུང་བཤད་པ། ལུང་དང་སྦྱར་བ། མཚན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་
ལ་གཉིས། སྤང་པ་རང་བཞིན་གྱིས་བྱབ་པ་དགག་པ་དང་། དེས་སྤང་བཞིན་
པ་སོགས་ཁེགས་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དམ་བཅའ་བཞག་པ་
དང་། སྐྱབ་བྱེད་བསྟན་པའོ། །

སྤང་པ་རབ་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་དམ་བཅའ་བ།

དང་པོ་ནི།

བཏྲ་བྱ་ཏྲ་བ་ཏྲ་བ་པོ། །

གསུམ་པོ་དེ་དག་གཉིས་གཉིས་དང་། །

ཐམས་ཅད་ཀྱང་ནི་པན་ཚུན་དུ། །

སྤང་པར་འགྱུར་བ་ཡོད་མ་ཡིན། །

དེ་བཞིན་འདོད་ཆགས་ཆགས་པ་དང་། །

ཆགས་པར་བྱ་བ་ཉོན་མོངས་པ། །

ལྷག་མ་དང་ནི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི།

ལྷག་པའང་རྣམ་པ་གསུམ་གྱིས་སོ།

ཞེས་སོ། །བལྟ་བུ་གཟུགས་དང་ལྷ་བ་མིག་དང་ལྷ་བ་པོ་རྣམ་ཤེས་
གསུམ་པོ་དེ་དག་ལས། མིག་དང་གཟུགས་སམ་མིག་དང་རྣམ་ཤེས་དང་
གཟུགས་གཉིས་གཉིས་དང་། དེར་མ་ཟད་གསུམ་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ནི་དུས་
གཅིག་ཏུ་པན་ཚུན་དུ་སྤང་པར་འགྱུར་བ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ལ།
དེ་བཞིན་དུ་འདོད་ཆགས་དང་ཆགས་པའམ་འདོད་ཆགས་དང་ཆགས་པར་
བྱ་བ་ཡང་གཉིས་གཉིས་དང་གསུམ་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་པན་ཚུན་དུས་
གཅིག་ཏུ་སྤང་པར་མི་འགྱུར་བར་བལྟ་བར་བྱའོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཉོན་མོངས་པ་
ལྷག་མ་ཞེ་སྤང་དང་གཏི་ལྷག་ལ་སོགས་པ་རྣམས་དང་། སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་ལྷག་
མ་ཉན་པ་དང་ཉན་པ་པོ་དང་མཉན་པར་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའང་རྣམ་པ་གསུམ་
གསུམ་དུ་སྐྱར་བ་ཉིད་ཀྱིས་གཉིས་དང་གསུམ་ཆར་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྤང་པ་ངོ་
བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དམ་བཅའོ། །

གཞན་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ་སྤང་པ་དགག་པ།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། གཞན་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ་སྤང་པ་དགག་པ་
དང་། གཅིག་དང་ཐ་དད་ལ་དབྱེད་ནས་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། སྐྱོར་
བ་འགོད་པ། ཚུལ་དེ་གཞན་ལའང་སྐྱར་བ། གཏན་ཆིགས་སྐྱབ་པའོ། །

དང་པོ་ནི།

གཞན་དང་གཞན་དུ་སྤང་འགྱུར་ན། །

གང་སྤྱིར་བཏུ་བ་ལ་སོགས་ལ། །

གཞན་དེ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ། །

དེ་སྤྱིར་སྤང་བར་མི་འགྱུར་རོ། །

ཞེས་སོ། །སྤང་བར་འགྱུར་བ་དོ་བོ་ཉིད་གྱིས་ཡོད་ན་པན་ཚུན་གཞན་
དང་གཞན་དུ་དོ་བོ་ཉིད་གྱིས་སྤང་བར་འགྱུར་དགོས་ན་དེ་ནི་མི་འཐད་དེ།
གང་གི་སྤྱིར་བཏུ་བ་ལ་སོགས་པ་གཞན་དེ་དོ་བོས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དེའི་
སྤྱིར། དེས་ན་རི་རྒྱུད་བརྗོད་པའི་ཚུལ་དེ་རྣམས་ལ་སྤང་བ་དོ་བོ་ཉིད་གྱིས་
ཡོད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། །

བཏུ་བ་ལ་སོགས་འབའ་ཞིག་ལ། །

གཞན་ཉིད་མེད་པར་མ་ཟད་གྱི། །

གང་ཡང་གང་དང་སྟན་ཅིག་ཏུ། །

གཞན་པ་ཉིད་དུ་མི་འཐད་དོ། །

ཞེས་སོ། །གཞན་ཡང་བཏུ་བར་བ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་འབའ་

ཞིག་ལ་གཞན་པ་ཉིད་དུ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མེད་པར་མ་བཟད་ཀྱི། དངོས་པོ་གང་
ཡང་ཆེའོ་གང་དང་ལྟན་ཅིག་ཏུ་གཞན་པ་ཉིད་དུ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པ་མི་
འཐད་དེ། རིགས་པའི་གཞོན་པ་འཇུག་ཚུལ་འདྲ་བའི་བྱིར།

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། ཏྲགས་འགོད་པ་དང་། སྒྲོན་སྤང་བའོ། །

དང་པོ་ནི།

གཞན་ནི་གཞན་ལ་བརྟེན་ཏེ་གཞན། །

གཞན་མེད་པར་ཡང་གཞན་མི་འགྱུར། །

གང་ལ་བརྟེན་ཏེ་གང་ཡིན་པ། །

དེ་ནི་དེ་ལས་གཞན་མི་འཐད། །

ཅེས་སོ། །བུམ་པ་སྒྲུམ་བུ་ལས་གཞན་ནོ་ཞེས་བརྗོད་པའི་གཞན་དེ་
ཆོས་ཅན། སྒྲུམ་བུ་ལ་བརྟེན་ནས་གཞན་དུ་འཛོག་པ་ཡིན་ཏེ། གཞན་པ་སྒྲུམ་
བུ་ལ་བརྟོས་པ་མེད་པར་ཡང་གཞན་བུམ་པ་ནི་སྒྲུམ་བུ་ལས་གཞན་དུ་མི་
འགྱུར་བའི་བྱིར། ཆོས་གང་ལ་བརྟེན་ཏེ་གཞན་དུ་འཛོག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་
ཆོས་ཅན། ཏེན་པ་དེ་ལས་གཞན་དུ་ངོ་བོས་ཡོད་པ་མི་འཐད་དེ། ཁྱོད་སོགས་
གཞན་དུ་འཛོག་པ་ཐམས་ཅད་གཞན་པ་ཞིག་ལ་བརྟེན་ནས་བརྟེན་ནས་
འཛོག་དགོས་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས། མ་ངེས་པ་སྤྲོང་བ་དང་། མ་
གྲུབ་པའི་སྒྲོན་སྤང་བའོ། །

དང་པོ་ནི།

གལ་ཏེ་གཞན་ནི་གཞན་ལས་གཞན། །

དེ་ཆེ་གཞན་མེད་པར་གཞན་འགྱུར། །

གཞན་མེད་པར་ནི་གཞན་འགྱུར་བ། །

ཡོད་མིན་དེ་ཡི་ཕྱིར་ན་མེད། །

ཅེས་སོ། །བུམ་པ་སྣམ་བུ་ལས་ཐ་སྙད་དུ་གཞན་ཡིན་ཡང་ངོ་བོ་ཉིད་
ཀྱིས་གཞན་མིན་ཏེ། གལ་ཏེ་གཞན་བུམ་པ་ནི་གཞན་སྣམ་བུ་ལས་ངོ་བོ་ཉིད་
ཀྱིས་གཞན་ཡིན་ན་ནི། དེའི་ཆེ་གཞན་པའི་སྣམ་བུ་ལ་བསྟོས་པ་མེད་པར་
བུམ་པ་གཅིག་བུ་ཡང་སྣམ་བུ་ལས་གཞན་ནོ་ཞེས་ཐ་སྙད་བྱེད་དགོས་པར་
འགྱུར་ན་དེ་ནི་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། བུམ་པ་སྣམ་བུ་ལས་གཞན་ཡིན་པ་དེ་
སྣམ་བུ་ལ་བསྟོས་པས་ན་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མེད་དེ། གཞན་སྣམ་བུ་མེད་པར་
བུམ་པ་ནི་སྣམ་བུ་ལས་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར།

རང་ལུགས་ནི། བུམ་པ་སྣམ་བུ་ལ་མ་བསྟོས་ཀྱང་བུམ་པ་སྣམ་བུ་
ལས་གཞན་ནམ་ཐ་དད་ཡིན་པ་དེ་སྣམ་བུ་ལ་བསྟོས་པའི་བྱད་པར་བྱེད་
དགོས་ཤིང་། བུམ་པ་ནི་སྣམ་བུ་ལས་གཞན་དུ་འཛོག་ཀྱང་སྒྲིར་བུམ་པ་དེ་
གཞན་དུ་འཛོག་མི་འཛོག་བརྟག་པར་བྱ་སྟེ། བུམ་པ་དེ་སྣམ་བུ་ལས་ཐ་དད་
ཡིན་ཡང་ཐ་དད་ཡིན་པར་བཞག་ཏུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། བུམ་པ་དང་ཀ་བ་

སོགས་རེ་རེ་ནས་ནི་གཅིག་ཏུ་འཛོག་དགོས་པའི་སྒྱིར། འོན་ཀྱང་བུམ་པའི་
སྟེང་ན་གཞན་ནམ་ཐ་དད་དང་རང་ངམ་གཅིག་ཡིན་པ་ནི་ཡོད་པར་འདོད་
དགོས་སོ།།

གཉིས་པ་ནི།

གཞན་ཉིད་གཞན་ལ་ཡོད་མ་ཡིན། །

གཞན་མ་ཡིན་པའང་ཡོད་མ་ཡིན། །

གཞན་ཉིད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན། །

གཞན་ན་དེ་ཉིད་ཡོད་མ་ཡིན། །

ཞེས་སོ། །འདིར་གཞན་ཉིད་ཅེས་པའི་སྒྱི་དེ་གསལ་བ་བྱེ་བྲག་གཞན་
དུ་གྲུབ་པ་ལ་དོན་གཞན་དུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གསལ་བ་ལ་མ་བཟློས་པའི་
གཞན་ཉིད་ཅེས་པའི་སྒྱི་མི་རུང་བའི་སྒྱིར། དེར་མ་ཟད་གཞན་མ་ཡིན་པའང་
གཞན་ཉིད་ཀྱི་སྒྱི་དོན་གཞན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཞན་དང་གཞན་མ་ཡིན་པ་
གཉིས་འགལ་བའི་སྒྱིར། གཞན་ཉིད་ཅེས་པའི་སྒྱི་སྒྲར་བཤད་པ་སྒྲར་ཡོད་པ་
མ་ཡིན་ན། གཞན་མ་གཅིག་པ་དེ་ཉིད་ཀྱང་ངོ་མོས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཞན་
དང་གཞན་མི་གཅིག་པ་གཉིས་པ་ཚུན་བཟློས་ནས་བཞག་པའི་སྒྱིར།

གཅིག་དང་ཐ་དད་ལ་དབྱེད་ནས་དགག་པ།

གཉིས་པ་ནི།

དེ་ནི་དེ་དང་སྤང་བ་མེད། །

གཞན་དང་གཞན་ཡང་སྤང་མི་འགྱུར། །

ཞེས་སོ། །གལ་ཏེ་འདུས་པ་ཡོད་པས་སྤང་བ་དང་ལྟ་བ་སོགས་ཀྱང་
རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་དོ་སྙམ་ན་དེ་ནི་མི་འཐད་དེ། །དེ་དག་རང་བཞིན་གྱིས་
ཡོད་ན་གཅིག་གམ་ཐ་དད། དང་པོ་ལྟར་ན། ཆོས་གང་ཡིན་ཡང་དེ་ནི་དེ་ཉིད་
དང་སྤང་བའི་ཐ་སྤང་མེད་དེ། སྤང་བ་ནི་གཞན་ཞིག་དང་སྤང་བ་ལ་འཛོག་པའི་
ཕྱིར། གཞན་ཡིན་ཡིན་ཡང་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་སོ་སོར་གནས་པའི་གཞན་དང་
གཞན་ཡང་སྤང་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། ཅུ་དང་སོ་སོར་རྒྱང་ཆད་དུ་གནས་པའི་འོ་
མ་ནི་ཅུ་དང་སྤང་བར་མི་འཛོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་བ་ནི།

སྤང་བཞིན་བ་དང་སྤང་བ་དང་། །

སྤང་བ་པོ་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། །

ཞེས་སོ། །སྤང་བ་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་ཡོད་ན་ཆ་ཐམས་ཅད་ནས་སྤང་དམ།
ཕྱོགས་གཅིག་སྤང་ལ་ཕྱོགས་གཅིག་མ་སྤང་བ་གང་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན་ཆ་
ཐམས་ཅད་ནས་ཐམས་ཅད་དུ་གཅིག་ཅིང་འདྲེས་པར་འགྱུར་ལ། ཕྱི་མ་ལྟར་
ན་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་སྤང་བ་འགལ་བས། སྤང་བཞིན་བ་དང་སྤང་བཞིན་བ་དང་སྤང་
བ་པོ་རྣམས་ངོ་བོས་བྲུབ་པ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

རང་ལུགས་ནི། ཐ་སྙད་དུ་མ་བྱ་དང་མེ་ཤིང་དང་འོ་ཚུ་སོགས་ལ་སྤང་
པའི་ཆ་ཡོད་པར་འདོད་ཀྱང་། སྤང་པའི་ཚུ་ལ་དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་
པས་དཔྱད་པའི་ཆེ་མི་རྙེད་པ་འབྲེལ། །

གཉིས་པ་ནི། ཉེ་བར་འཁོར་གྱིས་ཁྱས་པའི་མདོ་བྲངས་པ་ལྟ་བུའོ། །
གསུམ་པ་ནི། སྤང་པ་བརྟག་པ་ཞེས་བྱ་བ་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་བརྟུ་བཞི་པའི་རྣམ་
བཞད་དོ། །

རབ་བྱེད་བཙོ་ལྷ་པ།

གཉིས་པ་རྒྱུན་ཉེ་བར་ལེན་པ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་དགག་པ་ལ་
གསུམ། རབ་བྱེད་ཀྱི་གཞུང་བཞད་པ། ལུང་དང་སྒྱར་བ། མཚན་བསྟན་པའོ། །
དང་པོ་གཉིས། དངོས་པོ་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་དགག་པ་དང་། རང་
བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པ་མཐར་འཇིག་ལས་མི་འདའ་བའི་ཚུ་ལ་འོ། །དང་
པོ་ལ་གཉིས། དེའི་སྒྲུབ་བྱེད་དགག་པ་དང་། གཞོད་བྱེད་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་
ལ་གསུམ། དངོས་ཀྱི་དོན་དང་། མཐའ་གཞན་ཁེགས་ཚུ་ལ། བགག་པའི་དོན་
དུ་ལྟ་བ་སྤང་པའོ། །

རང་བཞིན་རྒྱུ་རྒྱུན་མི་དགོས་ཤིང་འགལ་བར་བསྟན་པ།

དང་པོ་ལ་གཉིས། རང་བཞིན་རྒྱུ་རྒྱུན་མི་དགོས་ཤིང་འགལ་བར་
བསྟན་པ་དང་། རང་ལུགས་ཀྱིས་རང་བཞིན་འཇོག་ཚུ་ལ་འོ། །

དང་པོ་ནི།

རང་བཞིན་རྒྱ་དང་རྒྱེན་ལས་ནི། །

འབྱུང་བ་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

རྒྱ་དང་རྒྱེན་ལས་གང་བྱུང་བའི། །

རང་བཞིན་བྱས་པ་ཅན་དུ་འགྱུར། །

རང་བཞིན་བྱས་པ་ཅན་ཞེས་བྱར། །

ཅི་ལྟར་བྱར་ན་རུང་བར་འགྱུར། །

ཞེས་སོ། །གལ་ཏེ་འདུས་བྱས་ལ་རང་བཞིན་ཡོད་ན་སྒྲིན་ཅི་ཡོད་ཅི་
ན། འདིས་བྱས་རྣམས་ལ་རང་བཞིན་ན་ནི་དེ་རྣམས་ཚོས་ཅན། །རང་གི་རྒྱ་
དང་རྒྱེན་ལས་ནི་འབྱུང་བར་རིགས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་བཞིན་དུ་ཡོད་
པའི་བྱིར། བྱབ་པ་མེད་དོ་ཞེ་ན། བྱེད་འདོད་པའི་རྒྱ་དང་རྒྱེན་ལས་གང་བྱུང་
བའི་རང་བཞིན་དེ་ཚོས་ཅན། རྒྱ་རྒྱེན་གྱིས་བྱས་པ་ཅན་དུ་འདོད་རིགས་པར་
འགྱུར་བར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་བྱིར། འདོད་ན་མི་འཐད་པར་ཐལ། རང་བཞིན་
ཡིན་པ་ནི་བྱས་པ་ཅན་ཞེས་བྱ་བར་ངེ་ལྟ་བུར་ན་སྒྲི་རུང་བར་འགྱུར་བ་མི་
འཐད་པའི་བྱིར་ཏེ། གཅིག་ཡིན་པ་ཅིག་ཤོས་ཡིན་པ་འགལ་བའི་བྱིར་ཏེ།
རང་བཞིན་ནི་རྒྱེན་གྱིས་མ་བཅོས་པ་དང་། བྱས་པ་ནི་རྒྱེན་གྱིས་བཅོས་པའི་
བྱིར།

རང་ཕྱགས་གྱིས་རང་བཞིན་འདྲིལ་རྒྱུ་ལ།

གཉིས་པ་ནི།

རང་བཞིན་དག་ནི་བཅོས་མིན་དང་། །

གཞན་ལ་བསྟོས་པ་མེད་པ་ཡིན། །

ཞེས་སོ། །རང་བཞིན་ནི་རི་ལྟ་བུ་ཞིག་ལ་འདྲིལ་ཅེན། སྒར་མེད་
གསར་དུ་སྐྱེས་པའི་བཅོས་མ་མ་ཡིན་པའི་མེད་གཉུག་མའི་ངོ་བོ་དང་། དུས་
གསུམ་དུ་མེ་ལ་མི་འབྱུང་བ་དང་། རྩེ་ཆ་བ་ལྟ་བུ་སོགས་སྐྱེན་གཞན་ལ་
བསྟོས་པ་མེད་པའི་མེ་བདེན་པས་སྟོང་པ་དེ་ནི་མེད་རང་བཞིན་དག་ནི་ཡིན་
པར་བརྗོད་དེ། མེ་ཆ་བའི་རང་བཞིན་ཅན་དུ་གྲང་བ་ནི་བྱད་ཆོས་དེ་གསུམ་
དང་བྲལ་བས་མེད་རང་བཞིན་དུ་མི་འདོད་པའི་བྱེད་དང་། དེ་མེད་གཤེས་
ལུགས་སུ་མི་རུང་བའི་བྱེད། འོན་འདྲིལ་རྒྱེན་ན་ཆ་བ་མེད་རང་བཞིན་དང་།
གཤེར་བ་རྩེ་རང་བཞིན་ནམ་མཁའ་ཉིད་དུ་འདོད་པ་ཅི་ཡིན་ཞེན། རྒྱུན་
མེད་དེ་དེ་ནི་གནས་སྐབས་རེ་འགའ་བའི་མཁའ་ཉིད་དམ་རང་བཞིན་ཡིན་
པས་འདིར་བཤད་པ་ལྟ་བུའི་བྱད་ཆོས་ཡོད་མི་དགོས་ཤིང་། གཉིས་ཀའང་
ཐ་སྙད་དུ་ཁས་སྒྲངས་གྲང་མི་འགལ་བའི་བྱེད། དེས་ན་རང་བཞིན་ཡོད་གྲང་
རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་ཅེས་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ནི།

རང་བཞིན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན། །

གཞན་གྱི་དངོས་པོ་ག་ལ་ཡོད། །

གཞན་གྱི་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་ནི། །

གཞན་གྱི་དངོས་པོ་ཡིན་ཞེས་བརྗོད། །

རང་བཞིན་དང་ནི་གཞན་དངོས་དག། །

མ་གཏོགས་དངོས་པོ་ག་ལ་ཡོད། །

རང་བཞིན་དང་ནི་གཞན་དངོས་དག། །

ཡོད་ན་དངོས་པོ་འགྲུབ་པར་འགྱུར། །

ལག་ཏེ་དངོས་པོ་མ་གྲུབ་ན། །

དངོས་མེད་འགྲུབ་པར་མི་འགྱུར་རོ། །

དངོས་པོ་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་ནི། །

དངོས་མེད་ཡིན་པར་སྐྱེ་བོ་སྤྲ། །

ཞེས་སོ། །གལ་ཏེ་གཞན་དངོས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། འདིར་

རྣམ་པར་དབྱུང་བ་ན་དངོས་པོ་གང་ཡང་རང་བཞིན་དུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན་དེའི་

ཆེ་གཞན་གྱི་དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་ག་ལ་ཡོད་དེ། གཞན་གྱིས་དངོས་

པོའི་རང་བཞིན་ཏེ་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་ལ་ནི་གཞན་གྱི་དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་
 གྲུབ་པ་ཡིན་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། རང་བཞིན་དང་ནི་གཞན་དངོས་དག་མ་
 གཏོགས་པའི་དངོས་པོ་ག་ལ་ཡོད་དེ། སྒྲར་ལྟར་རང་བཞིན་དང་ནི་གཞན་
 དངོས་གང་རུང་ངོ་བོས་ཡོད་ན་ནི་དངོས་པོ་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་ཡོད་པར་འགྲུབ་
 པར་འགྱུར་ཡང་དེ་འདྲ་མེད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་དངོས་མེད་རང་བཞིན་གྱིས་
 ཡོད་དོ་སྒྲུལ་ན། དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་ན་དངོས་མེད་རང་བཞིན་
 གྱིས་ཡོད་པ་འགྲུབ་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། དངོས་པོ་རྣམས་ད་ལྟ་བའི་གནས་
 སྐབས་ལས་གཞན་དུ་གྱུར་པ་ནི་སྒྲར་གྱི་དངོས་པོ་དེ་མེད་པ་ཡིན་པར་ནི་
 འཛིག་ཏེན་ན་སྒྱེ་བོ་དག་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་འདིར་དངོས་པོ་ཞིག་པ་དངོས་
 མེད་དུ་འདོད་པའི་ལུགས་ཀྱི་དངོས་མེད་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་འགོག་པ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ནི།

གང་དག་རང་བཞིན་གཞན་དངོས་དང་། །

དངོས་དང་དངོས་མེད་ཉིད་ལྟ་བུ། །

དེ་དག་སངས་རྒྱལ་བསྐྱེད་པ་ལ། །

དེ་ཉིད་མཐོང་བ་མ་ཡིན་ནོ། །

ཞེས་སོ། །གྲུབ་མཐའ་སྒྲུབ་གང་དག་གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་འཆད་པའི་
 ཆོ། སའི་རང་བཞིན་སྒྲ་བ་དང་མེད་པའི་རང་བཞིན་ཆ་བ་དང་ཆོར་བའི་རང་

བཞིན་མྱོང་བ་སོགས་ཀྱི་རང་བཞིན་དང་གཞན་དངོས་དང་རྣམ་ཤེས་
སོགས་ད་ལྟར་བའི་དངོས་པོ་དང་། དེ་དག་འདས་དང་མ་འོངས་པ་ནི་དངོས་
པོ་མེད་པ་ཉིད་དུ་ངོ་བོས་གྲུབ་པར་ལྟ་བུ་དེ་དག་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་
འདི་ལ་ཉིན་འབྱུང་གི་ཟབ་མའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐོང་བ་དང་ལེགས་པར་སྦྲོ་བ་
མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱལ་བས་རིགས་པ་དང་འགལ་བའི་དོན་རང་ལུགས་སུ་མི་
བཞེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དངོས་པོ་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་ལ་ལྟར་རིགས་གྱིས་
གནོད་ཚུལ།

གཉིས་པ་གནོད་བྱེད་ལ་གཉིས། ལྷང་དང་རིགས་པའི་གནོད་བྱེད་དོ།
དང་པོ་ནི།

བཅོམ་ལྡན་དངོས་དང་དངོས་མེད་པ། །

མཐུན་པས་ཀ་ཏུ་ཡ་ན་ཡི། །

གདམས་ངག་ལས་ནི་ཡོད་པ་དང་། །

མེད་པ་གཉིས་ཀ་དགག་པར་མཛོད། །

ཞེས་སོ། །དངོས་པོ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་དེ། དེར་
ཡོད་ན་ལྷང་གིས་གནོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་དངོས་པོ་དང་
དངོས་པོ་མེད་པའི་གནས་ལུགས་ལེགས་པར་མཐུན་པ་དེས་ཀ་ཏུ་ཡ་ན་ཡི་

གདམས་ངག་ཅེས་པའི་མདོ་ལས་ནི་དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པའི་
མཐའ་དང་། ཐ་སྙད་དུ་མེད་པའི་མཐའ་གཉིས་ཀའང་དགག་པར་མཛད་པའི་
བྱིར། །

གཉིས་པ་ནི།

གལ་ཏེ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ན། །

དེ་ནི་མེད་ཉིད་མི་འགྱུར་ རོ། །

རང་བཞིན་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་ནི། །

ནམ་ཡང་འཐད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །

རང་བཞིན་ཡོད་པ་ལ་ཡིན་ན། །

གཞན་དུ་འགྱུར་བ་གང་གི་ཡིན། །

རང་བཞིན་ཡོད་པ་ཡིན་ན་ཡང་། །

གཞན་དུ་འགྱུར་བ་གང་གི་ཡིན། །

ཞེས་སོ། །གལ་ཏེ་དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ན་རང་བཞིན་དེ་ནི་

སྒྲར་གཞན་དུ་འགྱུར་བའི་སྒོ་ནས་མེད་པ་ཉིད་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། རང་བཞིན་

གྱིས་ཡོད་པ་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་ནི་ནམ་ཡང་འཐད་པར་མི་འགྱུར་བའི་བྱིར།

ནམ་མཁའ་མི་སྐྱེ་བ་པ་ནི་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བ་བཞིན་ནོ། །ཁོ་ན་རེ། གལ་ཏེ་

དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནའང་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་སྒྲུབ་བ་
འདི་གང་གི་ཡིན། དེའི་སྤྱིར་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་ཉིད་འཐད་དོ་ཞེ་ན། མི་
འཐད་དེ། རང་བཞིན་དེ་དོ་བོས་ཡོད་པ་ཡིན་ནའང་གཞན་དུ་འགྱུར་བར་གང་
གི་ཡིན་ཏེ་མི་རུང་བའི་སྤྱིར་ཞེས་མགོ་མཚུངས་བསྟན་ཏོ། །

རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་སྒྲིབ་མཐར་འཇིག་ལས་མི་འདའ་བའི་རྩྱལ།
གཉིས་པ་ནི།

ཡོད་ཅེས་བྱ་བ་རྟག་པར་འཇིག། །

མེད་ཅེས་བྱ་བ་ཆད་པར་སྟ། །

དེ་སྤྱིར་ཡོད་དང་མེད་པ་ལ། །

མཁས་པས་གནས་པར་མི་བྱའོ། །

གང་ཞིག་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ། །

དེ་ནི་མེད་པ་མིན་པས་རྟག། །

སྟོན་བྱང་ད་ལྟ་མེད་ཅེས་པ། །

དེས་ན་ཆད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར། །

ཞེས་སོ། །དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ཅེས་བྱ་བར་འཇིག་པ་ནི་
རྟག་པར་འཇིག་པ་སྟེ་རྟག་པའི་མཐར་འཇིག་དང་། དངོས་པོ་གཏན་ནས་མེད་

ཅེས་བྱ་བ་ནི་ཆད་པར་ལྟ་བར་འགྱུར་བས། དེའི་ཕྱིར་ཡོད་མཐའ་དང་མེད་
 པའི་མཐའ་གཉིས་ལ་མཁས་པས་གནས་པར་མི་བྱ་སྟེ། བྱས་ན་བྱང་གོལ་ལ་
 བར་དུ་གཅོད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ལྟ་བ་དེ་གཉིས་ཡོད་ན་རྟག་ཆད་དུ་
 འགྱུར་ཚུལ་ཡོད་དེ། གང་ཞིག་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་བརྗོད་པ་དེ་ནི་རང་
 བཞིན་ལ་སྟོག་པ་མེད་པས་ནམ་ཡང་མེད་པ་མིན་པས་རྟག་ལྟར་འགྱུར་ལ།
 དུས་སྟོན་མར་དངོས་པོར་བྱང་བ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་ཁས་སྐྱེས་
 ནས་ཕྱིས་ད་ལྟ་ཞིག་ནས་མེད་ཅེས་ཁས་སྐྱེས་པ་དེས་ན་ཆད་པར་ལྟ་བར་
 ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་གྲུབ་སྟེ། དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་ན་
 ནམ་ཡང་མི་འཇིག་པར་འདོད་དགོས་པ་ལས་ཕྱིས་ཞིག་ནས་མེད་པར་ཁས་
 སྐྱེས་པའི་ཆེ་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་ལ་སྒྲུབ་འདེབས་སུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་
 རོ།

གཉིས་པ་ནི། ལང་ཀར་གཤེགས་པའི་མདོ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་སོ།
 གསུམ་པ་ནི། རང་བཞིན་བརྟག་པ་ཞེས་བྱ་བ་རབ་དུ་བྱེད་པ་བཙོ་ལྟ་བའི་
 རྣམས་བཤད་དོ། །

རབ་བྱེད་བཟུངས་པ།

༥ གསུམ་པ་བཅིངས་ཐར་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་དགག་པ་ལ་གཉིས།
དངོས་ཀྱི་དོན་དང་། དེའི་སྒྲུབ་བྱེད་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། རབ་བྱེད་
ཀྱི་གཞུང་བཤད་པ། ལུང་དང་སྒྱུར་བ། མཚན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ།
འཁོར་འདས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དགག་པ། བཅིངས་ཐར་རང་བཞིན་
གྱིས་གྲུབ་པ་དགག་པ། ལུང་འདས་ཀྱི་དོན་དུ་རྩོམ་པ་དོན་མེད་དུ་ཐལ་བ་
སྤང་པའོ། །

འཁོར་བ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དགག་པ།

དང་པོ་ལ་གཉིས། འཁོར་བ་དང་ལུང་འདས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་
དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ལྷང་བྱ་ལུང་པོ་འཁོར་བ་དགག་པ་དང་། ལེན་
པ་པོ་སེམས་ཅན་འཁོར་བ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྟག་པ་འཁོར་བ་
དང་མི་རྟག་པ་འཁོར་བ་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ནི།

གལ་ཏེ་འདུ་བྱེད་འཁོར་ཞེ་ན། །

དེ་དག་རྟག་ན་མི་འཁོར་སྟེ། །

ཞེས་སོ། །འཁོར་བ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ན་ལུང་པོ་དང་སེམས་ཅན་
གང་འཁོར། དེ་ལ་གལ་ཏེ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ལུང་པོ་འཁོར་རོ་ཞེ་ན། འོན་དེ་རྟག་

གམ་མི་རྟག། དེ་དག་རྟག་ན་མི་འཁོར་ཏེ། །འཁོར་བའི་བྱ་བ་དང་བྲལ་བའི་
ཕྱིར། བྱ་བ་སྟེ། འཁོར་བ་ནི་སྤྲ་མ་ནས་ཕྱི་མའི་སྐྱེ་བ་རྣམས་སུ་འཁོར་བ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི།

མི་རྟག་ན་ཡང་འཁོར་མི་འགྱུར། །

ཞེས་སོ། །ཡུང་པོ་དེ་དག་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་ན་ཡང་འཁོར་བ་ངོ་མོ་
ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། སྐྱེས་མ་ཐག་ནས་སྐྱད་ཅིག་གིས་འཇིག་ལ་
ཞིག་པ་ནི་མི་འཁོར་བའི་ཕྱིར།

རང་ལུགས་ནི་ཡུང་པོ་རེ་རེ་བ་དང་སྐྱད་ཅིག་མ་སྤྲ་ཕྱིར་མི་འཁོར་ཡང་
ཡུང་པོ་སྐྱེ་ལ་རྩེས་སུ་འགོ་བའི་རྒྱ་ཅ་མ་ཐ་སྙད་དུ་འཁོར་བར་འདོད་ཀྱང་། རོ་
བོ་ཉིད་ཀྱིས་མི་འཁོར་ཏེ། རྒྱན་ཡང་རྒྱན་ཅན་གྱི་ཡུང་པོ་སྤྲ་ཕྱི་ལ་བརྟེན་ནས་
བཞག་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཡུང་པོ་ལས་ངོ་མོ་ཐ་དད་པའི་སེམས་
ཅན་འཁོར་བ་དགག་པ་དང་། ཡུང་པོ་ལས་དེ་ཉིད་དང་གཞན་དུ་བརྗོད་དུ་
མེད་པའི་གང་ཟག་འཁོར་བ་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ནི། །

སེམས་ཅན་ལ་ཡང་རིམ་འདི་མཚུངས། །

ཞེས་སོ། །གལ་ཏེ་ཡུང་པོ་དང་ངོ་མོ་ཐ་དད་པའི་བདག་རྩེས་ཡོད་པ་དེ་

འཁོར་རོ་ཞེ་ན། དེ་མི་འཐད་དེ། དེ་འབྲའི་སེམས་ཅན་འཁོར་བ་ལ་ཡང་སྤར་
བཤད་པའི་རིམ་པ་འདི་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཏྲག་ན་འགྲོ་འོང་གི་བྱ་བ་དང་
བྲལ་བས་མི་འཁོར་ལ། མི་ཏྲག་ན་འང་སྐད་ཅིག་དང་རྒྱན་ལ་དབྱུང་པའི་རིམ་
པ་ལྟར་མི་འཁོར་བའི་ཕྱིར། རང་ལུགས་སྤང་པོའི་རྒྱན་ལ་བརྟེན་ནས་
བཏགས་པའི་མི་ཏྲག་པའི་སེམས་ཅན་ནི་ཐ་སྙད་དུ་འཁོར་བ་པོར་འཇོག་པ་
ལ་སྤར་བྱི་རིགས་པས་མི་གཞོད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི།

གལ་ཏེ་གང་ཟག་འཁོར་ཞེ་ན། །

སྤང་པོ་སྐྱེ་མཆེད་ཁམས་རྣམས་ལ། །

དེ་ནི་རྣམ་པ་ལྡས་བཅོལ་ན། །

མེད་ན་གང་ཞིག་འཁོར་བར་འགྱུར། །

ཉེ་བར་ལེན་ནས་ཉེར་ལེན་པར། །

འཁོར་ན་སྤིད་པ་མེད་པར་འགྱུར། །

སྤིད་མེད་ཉེ་བར་ལེན་མེད་ན། །

དེ་གང་ཅི་ཞིག་འཁོར་བར་འགྱུར། །

ཞེས་སོ། །གལ་ཏེ་མང་པོས་བཀྱར་བ་རྣམས་ན་རེ། ཏྲག་མི་ཏྲག་གི་

དཔྱད་པས་མི་གཞོད་དེ། གང་ཟག་ཕྱང་པོ་ལས་དེ་ཉིད་དང་གཞན་དུ་རྟག་མི་
 རྟག་གང་དུ་འང་བརྗོད་དུ་མེད་པས་དེ་འདྲ་བའི་གང་ཟག་འཁོར་རོ་ཞེ་ན། དེ་
 ཡང་མི་རིགས་ཏེ། རོ་བོས་གྲུབ་པའི་བདག་དེ་ནི་ཕྱང་པོ་དང་སྐྱེ་མཆེད་དང་
 ཁམས་རྣམས་ལ་གཅིག་དང་ཐ་དད་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་ལྡན་བཙུལ་བ་ན་
 རྟེན་པ་མེད་ན་གང་ཞིག་འཁོར་བར་འགྱུར་ཏེ་མི་འཁོར་བར་སྤྱིར། གཞན་
 ཡང་མིའི་ཉེ་བར་ལེན་པ་ནས་སྤྱིའི་ཉེ་བར་ལེན་པར་འཁོར་བ་ན་མིའི་སྤྱིད་པ་
 བཏང་ངམ་མ་བཏང་། དང་པོ་ལྟར་ན། ལྟ་མིའི་སྤྱིད་པ་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་ཕྱང་
 པོ་ལྟ་ལྟར་ཀྱི་སྤྱིད་པ་མེད་པར་སྤྱར་སྐྱེ་བ་ལེན་པར་འགྱུར་དགོས་ན་དེ་ནི་མི་
 འཐད་དེ། དེ་གཉིས་ཀྱི་བར་ན་བར་སྤྱིད་པ་གཅིག་ཡོད་པའི་སྤྱིར་ཏེ། དེ་
 གཉིས་ཀྱི་བར་ན་སྤྱིད་པ་གཞན་མེད་ཅིང་ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཕྱང་པོ་ཡང་མེད་
 ན་བདག་ཏུ་འདོགས་པའི་རྒྱ་མེད་པས་གང་ཟག་དེ་ནི་གང་ཞིག་ཡོད་དེ་མེད་
 པའི་སྤྱིར། མེད་ན་ཅི་ཞིག་ཏུ་འཁོར་བར་གྱུར་ཏེ་མི་རིགས་པར་ཐལ། གང་དུ་
 འཁོར་བ་དེ་ཡང་མེད་པའི་སྤྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་ན་འང་མི་རིགས་ཏེ། མི་དང་
 ལྟེན་བདག་གཉིས་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་བའི་སྤྱིར།

ཕྱང་འདས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དགག་པ།

གཉིས་པ་ནི།

འདུ་བྱེད་ཕྱང་ན་འདས་པ་ནི། །

ཅི་ལྟར་བྱར་ནའང་མི་འཐད་དོ། །

སེམས་ཅན་སྤངས་འདའ་བ་ཡང་། །

ཅི་ལྟར་བྱར་ཡང་འཐད་མི་འགྱུར། །

ཞེས་སོ། །གལ་ཏེ་གང་ཟག་སྤངས་འདའ་བ་རང་བཞིན་གྱིས་
ཡོད་དོ་ཞེ་ན། །འདུ་བྱེད་སྤངས་པོ་སྤངས་འདའ་བ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་
པར་ནི་ངེ་ལྟར་བྱར་ཡང་མི་འཐད་དེ། སྤངས་པོ་དང་གང་ཟག་གང་ཡང་རང་
བཞིན་གྱིས་མེད་པའི་བྱིར། སེམས་ཅན་སྤངས་པོ་ལས་རྣམས་ཐ་དད་པ་དང་དེ་
ཉིད་དང་གཞན་དུ་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་གང་ཟག་སྤངས་འདའ་བ་རང་
བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་ངེ་ལྟར་བྱར་ཡང་འཐད་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། སྤངས་པོ་ལས་
རྣམས་ཐ་དད་པ་དང་དེ་ཉིད་དང་གཞན་དུ་བརྗོད་དུ་མི་རུང་བའི་གང་ཟག་མི་
སྤྲིད་པའི་བྱིར། འདིར་འཁོར་མཁན་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་ངེས་ན་འཁོར་
བ་རང་བཞིན་མེད་པར་ངེས་རྒྱས་ཤིང་། དེ་ངེས་ན་ཐར་པ་ཐོབ་མཁན་དང་
ཐོབ་བྱའི་ཐར་པ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་ངེས་རྒྱས་པར་འགྱུར་བས་
ཐོག་མར་གང་ཟག་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པ་ལ་འབད་པར་བྱའོ། །

བཅིངས་ཐར་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཐུན་མོང་དུ་དགག་པ།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། བཅིངས་ཐར་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཐུན་མོང་
དུ་དགག་པ་དང་། སོ་སོར་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ནི།

སྐྱེ་འཇིག་ཚེས་ཅན་འདུས་བྱས་རྣམས། །

མི་འཆིང་གྲོལ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། །

སྒྲ་མ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་མང་། །

མི་འཆིང་གྲོལ་བར་མི་འགྱུར་རོ། །

ཞེས་སོ། །སྐྱེ་བ་དང་འཇིག་པའི་ཚེས་ཅན་གྱི་འདུ་བྱེད་རྣམས་ལ་ནི་
 མི་འཆིང་བ་སྟེ་འཆིང་བ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མེད་དེ། རྒྱུན་དང་སྐྱད་ཅིག་མ་སོ་སོ་
 ལ་འཆིང་བ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མེད་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། ལོ་ཟླ་ཞག་གསུམ་དང་
 སྒྲ་ངོ་བྱི་ངོ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱད་ཅིག་རྣམས་རེ་རེ་ནས་འཆིང་བར་མི་རུས་
 ཞིང་རྒྱུན་ཡང་འཆིང་བར་མི་རུས་པའི་བྱིར། དེ་རྣམས་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་
 གྲོལ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། རྒྱུ་མཚན་ནི་སྒྲ་མ་ལྟར་དང་། སྒྲ་མ་འདུ་བྱེད་ལ་
 བཅིངས་ཐར་མི་འཐད་པའི་བཤད་པའི་རིམ་པ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་ཡང་ངོ་
 བོ་ཉིད་ཀྱིས་མི་འཆིང་ཞིང་གྲོལ་བར་མི་འགྱུར་བའི་བྱིར། དེར་ཐལ། ཏྲག་ན་
 འཆིང་གྲོལ་མི་འཐད་ཅིང་། མི་ཏྲག་ནའང་དེ་མི་འཐད་པའི་བྱིར། བྱི་མ་དེར་
 ཐལ། སྐྱད་ཅིག་རེ་རེ་བཞིན་སྐྱེས་ནས་འཇིག་པའི་སྐྱད་ཅིག་མ་རྣམས་ངོ་བོ་
 ཉིད་ཀྱིས་འཆིང་གྲོལ་མི་རུས་ལ། རྒྱུན་ཡང་དེ་ལྟར་མི་འཆིང་མི་གྲོལ་པའི་
 བྱིར།

བཅིངས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་དགག་པ།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། བཅིངས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་དང་ཐར་པ་
རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ནི།

གལ་ཏེ་ཉེ་བར་ལེན་འཆིང་ན། །

ཉེ་བར་ལེན་བཅས་འཆིང་མི་འགྱུར། །

ཉེ་བར་ལེན་མེད་མི་འཆིང་སྟེ། །

གནས་སྐབས་གང་ཞིག་འཆིང་བར་འགྱུར། །

གལ་ཏེ་བཅིང་བྱའི་སྔ་རོལ་ན། །

འཆིང་བ་ཡོད་ན་འཆིང་ལ་རག། །

དེ་ཡང་མེད་དེ་ལྷག་མ་ནི། །

སོང་དང་མ་སོང་བགོམ་པས་བསྟན། །

ཞེས་སོ། །གལ་ཏེ་ཆགས་སོགས་ཀྱིས་ཉེ་བར་ལེན་པ་འཆིང་བ་ཡོད་
པས་བཅིངས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། ཆགས་སོགས་ཉེ་བར་ལེན་
པའི་ཕྱང་པོ་འཆིང་བྱེད་དུ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མེད་དེ། ཡོད་ན་གཉིས་ལས་མི་
འདའ་བས་ཆགས་སོགས་ཉེ་བར་ལེན་པ་དང་བཅས་པ་ལ་ནི་རང་བཞིན་

གྱིས་འཆིང་བར་མི་འགྱུར་ཞིང་། འཆིང་ན་དེ་ལ་སྦྲར་ཡང་འཆིང་བྱེད་དོན་
གཞན་དགོས་ན་དེ་ཡང་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། ཉེ་བར་ལེན་པ་མེད་པ་ནི་མི་
འཆིང་སྟེ། འཆིང་བ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་གནས་སྐབས་གང་
ཞིག་ཏུ་གྱུར་པ་ཞིག་འཆིང་བར་འགྱུར་བ་མི་རིགས་ཏེ། ཉེ་བར་ལེན་པ་དང་
བཅས་གང་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་འཆིང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ལྷགས་
སྒྲོག་ལྟར་བཅིང་བྱའི་སྤྲོ་རོལ་ན་འཆིང་བར་བྱེད་པའི་ཆགས་སོགས་ཡོད་ན་
དེའི་ཆེ་བཅིང་བྱ་གང་ཞིག་འཆིང་ལ་རག་ན་དེ་ནི་མི་འཐད་དེ། དེའི་ཆེ་འཆིང་
བྱ་དེ་ཡང་མེད་པས་འཆིང་བྱ་འཆིང་བྱེད་མ་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།
འཆིང་བྱེད་ལས་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་ཐ་དད་པའི་འཆིང་བྱ་ལ་སྦྲར་འཆིང་བ་མི་
དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདྲིའི་སྟུན་འབྱེན་ལྷག་མ་ནི་སོང་དང་མ་སོང་བགོམ་
པ་ལ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་འདོད་པ་བསྒྱུར་ནས་དགག་པར་བསྟན་པར་བྱ་སྟེ། དེ་
ཞིག་བཅིངས་པ་མི་འཆིང་སྟེ། །ཞེས་སོགས་སྒྲུབ་བ་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཐར་པ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་དགག་པ།

གཉིས་པ་ནི།

དེ་ཞིག་བཅིངས་པ་མི་གྲོལ་ཏེ། །

མ་བཅིངས་པ་ཡང་གྲོལ་མི་འགྱུར། །

བཅིངས་པ་གྲོལ་བཞིན་ཡིན་འགྱུར་ན། །

བཅིངས་དང་གྲོལ་བ་དུས་གཅིག་འགྱུར།

ཞེས་སོ། །གལ་ཏེ་གྲོལ་བ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། དེ་ཞིག་
བཅིངས་པ་ལ་ནི་མི་གྲོལ་བ་སྟེ་གྲོལ་བ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་དེ། དེ་བཅིངས་
པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱུང་སྟེ། བཅིངས་གྲོལ་གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་
ན་དུས་གཅིག་ཏུ་སོ་སོར་ཡོད་རིགས་པའི་ཕྱིར། དེར་མ་ཟད་ཉོན་མོངས་
གྱིས་མ་བཅིངས་པའི་གང་ཟག་ལ་ཡང་གྲོལ་བ་དོ་མོ་ཉིད་གྱིས་ཡོད་པར་མི་
འགྱུར་ཏེ། དེ་གྲོལ་བ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱུང་སྟེ། གྲོལ་བ་འཆིང་ན་དག་
བཅོམ་པ་ཡང་འཆིང་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། བཅིངས་པ་བཞིན་དུ་གྲོལ་བཞིན་
པ་ཡིན་པར་དོ་མོས་བྱུང་བ་ཡོད་པར་འགྱུར་ན་མི་འཐད་དེ། བཅིངས་པ་དང་
གྲོལ་བ་དུས་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་བར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

ཟུང་འདས་ཀྱི་དོན་དུ་རྩོམ་པ་དོན་མེད་དུ་ཐལ་བ་སྤང་བ།

གསུམ་པ་ནི།

བདག་ནི་ལེན་མེད་ཟུང་ན་འདལ།

ཟུང་འདས་བདག་གིར་འགྱུར་རོ་ཞེས།

དེ་ལྟར་གང་དག་འཇིན་དེ་ཡིས།

ཉེ་ལེན་འཇིན་པ་ཆེན་པོ་ཡིན།

གང་ལ་ཕྱ་ངན་འདས་བསྐྱེད་མེད། །

འཁོར་བ་བསལ་བའང་ཡོད་མིན་པ། །

དེ་ལ་འཁོར་བ་ཅི་ཞིག་ཡིན། །

ཞེས་སོ། །ཐར་འདོད་རྣམས་ཀྱིས་ཕྱང་འདས་དེ་ནི་བདག་གི་བར་ནམ་
 ༼ཞིག་ན་འགྱུར་སྐྱམ་པ་འབྱུང་བས་ཕྱང་འདས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་དོ་ཞེ་ན།
 དེ་ནི་མི་འཐད་དེ། བདག་དང་བདག་གིར་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་ལྟ་བ་དང་བཅས་ཏེ་
 བདག་ནི་ཡང་སྤྲོད་ལེན་པ་མེད་པར་ཕྱང་ངན་ལས་འདའོ། །ཕྱང་འདས་ནི་
 བདག་གི་བར་འགྱུར་ངོ་ཞེས་དེ་ལྟར་ཐར་པ་འདོད་པ་གང་དག་འཛིན་པར་
 འགྱུར་བ་དེ་ཡི་འཛིན་པ་དེ་ནི་ཉེར་ལེན་ཏེ་འཛིག་ཆོག་གས་ལ་ལྟ་བ་ཆེན་པོ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། རི་སྤྲོད་དུ་འཛིན་པ་དེ་མ་དོར་བ་དེ་སྤྲོད་དུ་ཐར་པ་ཐོབ་པའི་
 ཆེད་དུ་འབད་བ་ནི་དོན་མེད་དེ། ཐར་པ་ནི་བདག་གིར་འཛིན་པའི་ཞེན་ཡུལ་
 སུན་ཕྱང་བའི་ཚུལ་གྱིས་མངོན་དུ་བྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་
 དོན་དམ་པ་གང་ལ་ཕྱ་ངན་ལས་འདས་པ་བསྐྱེད་པ་སྟེ་སྒོ་བཏགས་པ་མེད་
 ཅིང་། འཁོར་བ་བསལ་བ་སྟེ་ཟད་པ་ཡོད་པ་མིན་པ་དེ་ལ་འདི་སྐྱམ་དུ་སྤང་བྱ་
 འཁོར་བ་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པ་ཅི་ཞིག་ཡིན་པ་དང་། ཐོབ་བྱ་ཕྱ་ངན་འདས་
 བའང་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པ་ཅི་ཞིག་ཡིན་པར་བཏགས་སྟེ་ཏག་དུ་མི་རུང་བའི་
 ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྤང་བྱ་འཁོར་བ་དང་ཐོབ་བྱ་ཕྱ་འདས་གཉིས་རང་བཞིན་

གྱིས་མེད་པར་མཚུངས་པའི་སྤྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། བདུད་འདུལ་བའི་ལུང་
ལ་སོགས་པ་རྣམས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། བཅིངས་པ་དང་ཐར་པ་བརྟག་པ་
ཞེས་བྱ་བ་རབ་ཏུ་བྱེད་བ་བཅུ་དྲུག་པའི་རྣམ་བཤད་དོ། །

རབ་བྱེད་བཅུ་བདུན་པ།

༥ གཉིས་པ་བཅིངས་ཐར་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུབ་པའི་སྐྱབ་བྱེད་དགག་
པ་ལ་གསུམ། རབ་བྱེད་ཀྱི་གཞུང་བཤད་པ། ལུང་དང་སྒྱུར་བ། མཚན་བསྟན་
པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས།

དགེ་མི་དགེ་འི་རྣམ་གཞག

གཞན་གྱི་ཚོད་པ་དང་ལན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དགེ་མི་དགེ་འི་རྣམ་
གཞག་དང་། ཏྲག་ཆད་སྤོང་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སེམས་ཀྱི་དགེ་མི་
དགེ་འི་རྣམ་གཞག་སྤྱི་དང་། ལས་ཀྱི་རབ་དབྱེ་བཤད་པའོ། །
དང་པོ་ནི།

བདག་ཉིད་ལེགས་པར་སྒྲུལ་པ་དང་། །

གཞན་ལ་ཕན་འདོགས་བྱམས་སེམས་གང་། །

དེ་ཚོས་དེ་ནི་འདི་གཞན་དུ། །

འབྲས་བུ་དག་གི་ས་བོན་ཡིན། །

ཞེས་སོ། །བདག་ཉིད་སྟོག་གཅོད་སོགས་ལས་ལེགས་པར་སྟོམ་པའི་
 སེམས་དང་། བསྐྱ་བཞི་སོགས་གཞན་ལ་པན་འདོགས་པའི་སེམས་དང་།
 མཛེའ་བཤེས་སོགས་ལ་དམིགས་པའི་བྱམས་པའི་སེམས་གང་ཡིན་པ་དེ་
 བློ་ཆོས་ཅན། དཀར་ཆོས་དེ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཆེ་འདི་དང་གཞན་དུ་རྣམ་སྟོན་གྱི་
 འབྲས་བུ་ཡིད་འོང་དག་འབྱེན་པའི་ས་བོན་ཡིན་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་ལ་
 གཉིས། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ།

དང་པོ་ནི།

བྲང་སྟོང་མཆོག་གི་ལས་རྣམས་ནི། །

སེམས་པ་དང་ནི་བསམ་པར་གསུངས། །

ལས་དེ་དག་གི་བྱེ་བྲག་ནི། །

རྣམ་པ་དུ་མར་ཡོངས་སུ་བསྒྲགས། །

ཞེས་སོ། །ཐུབ་པ་བྲང་སྟོང་མཆོག་གིས་ལས་རྣམས་ནི་རྩ་བའི་དབྱེ་
 བ་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་གསུངས་ཏེ། སེམས་པའི་ལས་དང་བསམ་པའི་ལས་
 ཞེས་གསུངས་ལ། ལས་གཉིས་པོ་དེ་དག་གི་བྱེ་བྲག་སྟེ་དབྱེ་བ་ནི་རྣམ་པ་དུ་
 མར་ཡོངས་བསྒྲགས་པ་སྟེ་བཤད་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས། གཉིས་
 ལས་གསུམ་དུ་དབྱེ་བ་དང་། གསུམ་ལས་བདུན་དུ་དབྱེ་བའོ། །

དང་པོ་ནི།

དེ་ལ་ལས་གང་སེམས་པ་ཞེས། །

གསུངས་པ་དེ་ནི་ད་ཡིད་ཀྱིར་འདོད། །

བསམ་པ་ཞེས་ནི་གང་གསུང་པ། །

དེ་ནི་ལུས་དང་ངག་གིར་འདོད། །

ཅེས་སོ། །ལས་དེ་གཉིས་པོ་ཚོས་ཅན། སོ་སོའི་བྱ་བར་ཡོད་དེ།
སེམས་པའི་ལས་ཞེས་སྒྲར་གང་གསུངས་པ་དེ་ནི་ཡིད་ཀྱི་ལས་སུ་འདོད་
ཅིང་། བསམ་པའི་ལས་ཞེས་གང་གསུངས་པ་དེ་ནི་ལུས་དང་ངག་གང་རུང་
གི་བསྐྱུས་པའི་ལས་སུ་འདོད་པའི་བྱིར་ཏེ། སྒྲ་མ་ནི་ལུས་ངག་ལ་མ་བསྟོས་
པར་ཡིད་དང་མཚུངས་ལྡན་དུ་འཇུག་ལ། བྱི་མ་ནི་ལུས་ངག་གང་རུང་གི་བྱ་
བ་ལ་བསྟོས་པའི་རིགས་ཅན་ཡིན་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་ནི།

ངག་དང་བསྟོད་དང་མི་སྟོང་པའི། །

རྣམ་རིག་མིན་ཞེས་བྱ་བ་གང་། །

སྟོང་པའི་རྣམ་རིག་བྱེད་མིན་པ། །

གཞན་དག་ཀྱང་ནི་དེ་བཞིན་འདོད། །

ལོངས་སྤྱོད་ལས་བྱུང་བསོད་ནམས་དང། །

བསོད་ནམས་མ་ཡིན་ཚུལ་དེ་བཞིན། །

སེམས་པ་དེ་ནི་ཆོས་དེ་བདུན། །

ལས་སྤུ་མངོན་པར་འདོད་པ་ཡིན། །

ཞེས་སོ། །ལས་གསུམ་པོ་དེ་ལ་བདུན་དུ་དབྱེ་སྟེ། དགེ་མི་དགེའི་ངག་གི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་དང། དེའི་ལུས་ཀྱི་བསྐྱུལ་བསྤྱོད་གཉིས་དང། རིག་བྱེད་ཀྱི་དབྱེ་བ་གཉིས་ཡོད་པ་དེ་བཞིན་དུ་རིག་བྱེད་ལས་གཞན་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་དག་ཀྱང་ནི་དགེ་མི་དགེ་གཉིས་སྤུ་འདོད་པ་དང། དགེ་འདུན་སོགས་ལ་སྤུལ་བའི་ལོངས་སྤྱོད་སྤྱད་པ་ལས་བྱུང་བའི་བསོད་ནམས་དང། ཚུལ་དེ་བཞིན་དུ་སློག་གཙོད་པའི་དོན་དུ་ཁང་པ་བཙུགས་པ་ལས་བྱུང་བའི་བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པའི་ལས་དང། དགེ་མི་དགེ་ལ་འདུ་བྱེད་པའི་སེམས་པ་དང་ཆོས་དེ་བདུན་ནི་ལས་སྤུ་མངོན་པར་འདོད་པའི་བྱིར། མི་དགེ་བ་མི་སྤྱོད་བའི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཆོས་ཅན། མི་དགེ་བའི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། སློག་གཙོད་སོགས་མི་དགེ་བ་དེ་དང་དེ་བྱེད་པར་ཁས་སྦངས་པ་ལས་བྱུང་བའི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་ཡིན་པའི་བྱིར། མི་དགེ་བ་སྤྱོད་བའི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་དེ་ཆོས་ཅན། དགེ་བའི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། སློག་གཙོད་

སོགས་དག་བ་དེ་དང་དེ་བྱེད་པར་ཁས་སྦངས་པ་ལས་བྱུང་བའི་རྣམ་རིག་
མིན་པ་དེ་ཡིན་པའི་སྤྱིར།

རྟག་ཆད་སྤྱོད་ཚུལ།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དོགས་པ་དགོད་པ་དང་། དེ་སྤྱོད་བའི་ཚུལ་ལོ།
དང་པོ་ནི།

གལ་ཏེ་སྤྱིན་པའི་དུས་བར་དུ།

གནས་ན་ལས་དེ་རྟག་པར་འགྱུར།

གལ་ཏེ་འགག་གཞན་འགགས་གྱུར་པས།

ཇི་ལྟར་འབྲས་བུ་སྐྱེད་པར་འགྱུར།

ཞེས་སོ། སྐོལ་བ་ཁ་ཅིག་གི་གལ་ཏེ་ལས་མང་པོ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ལ་
ལས་དེ་རྣམས་རྣམ་སྤྱིན་བྱུང་བའི་དུས་ཀྱི་བར་དུ་གནས་སམ་མི་གནས།
དང་པོ་ལྟར་ན་མི་འཐད་དེ། ལས་དེ་རྟག་པར་འགྱུར་བའི་སྤྱིར། གལ་ཏེ་གཉིས་
པ་ལྟར་རོ་ཞེ་ནའང་། ལས་དེ་བྱས་པའི་དུས་གཉིས་པར་འགགས་ན་ཇི་ལྟར་
འབྲས་བུ་སྐྱེད་པར་འགྱུར་ཏེ། ལས་འགགས་ཟིན་པར་གྱུར་པས་ནི་འབྲས་བུ་
སྐྱེད་མི་ལུས་པར་ཆད་པར་འགྱུར་བའི་སྤྱིར་ཞེ་ན།

རྒྱན་ཁས་སྒྲངས་ནས་རྟག་ཆད་སྒྲོང་ཚུལ།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྒྱན་ཁས་སྒྲངས་ནས་རྟག་ཆད་སྒྲོང་ཚུལ་དང་།
ཆུད་མི་བ་བར་ཁས་སྒྲངས་ནས་རྟག་ཆད་སྒྲོང་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས།
དངོས་དང་། ལས་ལམ་བཙུ་འབྲས་བྱ་དང་བཅས་ངོས་བཟུང་བའོ། །དང་པོ་
ལ་གཉིས། དཔེ་དགོད་པ་དང་། རོན་ལ་སྒྲོར་བའོ། །

དང་པོ་ནི།

ཟུ་གུ་ལ་སོགས་རྒྱན་གང་ཡིན། །

ས་བོན་ལས་ནི་མངོན་པར་འབྱུང་། །

དེ་ལས་འབྲས་བྱ་ས་བོན་ནི། །

མེད་ན་དེ་ཡང་འབྱུང་མི་འགྱུར། །

གང་ཕྱིར་ས་བོན་ལས་རྒྱན་དང་། །

རྒྱན་ལས་འབྲས་བྱ་འབྱུང་འགྱུར་ཞིང་། །

ས་བོན་འབྲས་བྱའི་སྒྲོན་འགོ་བ། །

དེ་ཕྱིར་ཆད་མིན་རྟག་མ་ཡིན། །

ཞེས་སོ། །མདོ་སྡེ་པ་དང་ཁ་ཆེ་བ་སོགས་སྒྲིའི་ནི། དེ་ལྟར་ལས་ལ་
རྟག་ཆད་དུ་འགྱུར་བའི་སྒྲོན་མེད་དེ། །ཟུ་གུ་ལ་སོགས་པའི་འབྲས་བྱའི་རྒྱན་

ནི་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ས་བོན་ལས་ནི་མངོན་པར་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཞིང་གྱུར་
ནས་འགགས་ལ། རྒྱུན་དེ་ལས་ནི་མཐའི་འབྲས་བུའི་ཚོགས་རྣམས་འབྱུང་
ངོ། །འབྲས་བུ་དེ་ནི་ས་བོན་སྡོན་དུ་སོང་བ་མེད་ན་ཟུ་གུ་སོགས་ཀྱི་རྒྱུན་དེ་
ཡང་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་ངོ། །གང་གི་ཕྱིར་ན་ས་བོན་ལས་ཟུ་གུ་སོགས་ཀྱི་
རྒྱུན་དང་རྒྱུན་ལས་མཐའི་འབྲས་བུ་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཞིང་། ས་བོན་ནི་
འབྲས་བུའི་སྡོན་དུ་འགོ་བ་དེའི་ཕྱིར་འབྲས་བུའི་རྒྱུན་ཆད་པ་དང་མི་འཇིག་
པར་གནས་པའི་རྟག་པར་ཐལ་བའི་སྡོན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་དོན་ལ་སྦྱར་བ་ནི།

སེམས་ཀྱི་རྒྱུན་ནི་གང་ཡིན་པ།

སེམས་ལས་མངོན་པར་འབྱུང་བར་འགྱུར། །

དེ་ལས་འབྲས་བུས་སེམས་ལྟ་ཞིག །

མེད་ན་དེ་ཡང་འབྱུང་མི་འགྱུར། །

གང་ཕྱིར་སེམས་ལས་རྒྱུན་དང་ནི། །

རྒྱུན་ལས་འབྲས་བུ་འབྱུང་འགྱུར་ཞིང་། །

ལས་ནི་འབྲས་བུའི་སྡོན་འགོ་བ། །

དེ་ཕྱིར་ཆད་མིན་རྟག་པ་མིན། །

ཞེས་སོ། །དཔེ་རི་སྐད་བཤད་པ་དེ་བཞིན་དུ་དོན་ལ་སྒྲུབ་ཚུལ་ཡོད་
 དེ། སེམས་ལས་སེམས་ཀྱི་རྒྱན་ཕྱི་མ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་མངོན་པར་འབྱུང་
 བར་འགྱུར་ལ། དགེ་བའི་སེམས་ཀྱི་རྒྱན་དེ་ལས་ནི་འབྲས་བུ་རྣམས་སྒྲིན་ཡིད་
 དུ་འོང་བ་སྒྲེའོ། །སྤྱི་མའི་སེམས་ལྟ་ཞིག་མེད་ན་ནི་ཕྱི་མའི་སེམས་ཀྱི་རྒྱན་དེ་
 ཡང་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་རོ། །གང་གི་ཕྱིར་སྤྱི་མའི་སེམས་ལས་ཕྱི་མའི་
 སེམས་ཀྱི་རྒྱན་དང་རྒྱན་དེ་ལས་མཐའི་འབྲས་བུ་ཡིད་དུ་འོང་འབྱུང་བར་
 འགྱུར་ཞིང་། སེམས་པའི་ལས་ནི་འབྲས་བུའི་སྒྲོན་དུ་འགྲོ་བ་དེའི་ཕྱིར་ལས་
 ཀྱི་རྒྱན་ཆད་པ་དང་མི་འཇིག་པར་གནས་པའི་རྟག་པ་མ་ཡིན་པར་རྟག་ཆད་
 དུ་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་རོ། །

གཉིས་པ་ནི།

དཀར་པོའི་ལས་ཀྱི་ལམ་བཙུ་པོ། །

ཆོས་སྐབ་པ་ཡི་ཐབས་ཡིན་ཏེ། །

ཆོས་ཀྱི་འབྲས་བུ་འདི་གཞན་དུ། །

འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་ལྟ་པོ། །

ཞེས་སོ། །ལུས་ཀྱི་ལས་གསུམ་དང་ངག་གི་བཞི་དང་ཡིད་ཀྱི་གསུམ་
 ཉེ་དཀར་པོའི་ལས་ཀྱི་ལམ་བཙུ་པོ་བཤད་པ་དེ་དག་ཆོས་ཅན། མངོན་མཐོ་
 དང་ངེས་ལེགས་ཀྱི་ཆོས་སྐབ་པའི་ཐབས་ཡིན་ཏེ། དེའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།

ཆོས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཆེ་འདི་དང་ཆེ་གཞན་དུ་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམ་པ་ལྷ་པོ་
ལ་ཉེ་བར་ལོངས་སྤྱོད་པ་དང་། དེས་ལེགས་ཀྱང་འབྲུབ་པའི་རྒྱ་བྱེད་པའི་
ཕྱིར། དེས་ན་ལས་དེ་དག་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་དོ་སྙམ་ན།

ཅུད་མི་བླ་བར་ཁས་ལེན་ནས་ཉག་ཆད་སྤོང་ཅུལ།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། སྤེ་བ་གཞན་གྱི་ལན་གདབ་པ་དང་། རང་གི་ལན་
གདབ་པའོ། །

དང་པོ་ནི།

གལ་ཉེ་བཟག་པ་དེར་འབྱུར་ན། །

ཉེས་པ་ཆེན་པོ་མང་པོ་འབྱུར། །

དེ་ལྟ་བུས་ན་བཟག་པ་དེ། །

འདི་ནི་འཐད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

ཞེས་སོ། །གལ་ཉེ་ས་བོན་དང་ལྷ་གྲུ་འབྱུང་བའི་དཔེས་ལས་ལ་ཉག་
ཆད་སྤོང་བའི་བཟག་པ་དེར་ཉེ་དེ་ཅུ་དུ་འབྱུར་ན་ནི་མི་འཐད་དེ། མཐོང་བ་
དང་མ་མཐོང་བ་དང་འགལ་བའི་ཉེས་པ་ཆེན་པོ་དང་གྲངས་མང་པོར་འབྱུར་
བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ས་ལུང་ས་བོན་སོགས་ལས་རང་གི་རིགས་མཐུན་གྱི་
འབྲས་བུ་ཁོ་ན་སྤྱེ་ཞིང་མི་མཐུན་པ་མི་སྤྱེ་བ་དེ་བཞིན་དུ། ལས་རྣམས་ལས་
ཀྱང་རང་རང་དང་རིགས་མཐུན་ཁོ་ན་སྤྱེ་ཞིང་རིགས་མི་མཐུན་པ་མི་སྤྱེ་བའི་

སྒྲོན་དུ་འགྱུར་བས་ལྷ་གང་ཡིན་ལྷ་དང་མི་གང་ཡིན་མི་ཁོ་ནར་སྐྱེ་ཞིང་། འགྲོ་
བ་གཞན་དུ་མི་སྐྱེ་བ་སོགས་སུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེ་བས་ན་གཞན་གྱིས་
སྐྱས་པའི་བརྟག་པ་དེ་ཙམ་ནི་ལས་ལ་བརྟག་ཆད་སྤོང་བའི་ལན་གྱི་སྐབས་
འདིར་འཐད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། མདོར་བསྟན་པ། རྒྱས་པར་བཤད་པ། དོན་
བསྐྱས་ཏེ་རྟག་ཆད་སྤོང་བའོ། །

དང་པོ་ནི།

སངས་རྒྱས་རྣམས་དང་རང་རྒྱལ་དང་། །

ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱིས་གང་གསུངས་པའི། །

བརྟག་པ་གང་ཞིག་འདིར་འཐད་པ། །

དེ་ནི་རབ་ཏུ་བརྗོད་པར་བྱ། །

དཔང་རྒྱ་ཇི་ལྟར་དེ་བཞིན་ཅུང་། །

མི་བཟུངས་ནི་བྱ་ལོན་བཞིན། །

ཞེས་སོ། །སངས་རྒྱས་རྣམས་དང་རང་རྒྱལ་དང་ཉན་ཐོས་རྣམས་

ཀྱིས་གང་གསུངས་པའི་བརྟག་པ་གང་ཞིག་ལན་གྱི་སྐབས་འདིར་འཐད་པ་དེ་
ནི་རབ་ཏུ་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་གང་ཞེ་ན། ལས་བྱས་པའི་སྐད་ཅིག་གཉིས་
པར་ཞིག་ཀྱང་འབྲས་བུ་མེད་པ་མིན་པས་བྱེད་པ་པོའི་རྒྱུ་ལ་ཇི་ལྟར་བྱ་

ཡོད་ཀྱི་དཔང་རྒྱ་དང་འབྲ་བའི་ལས་ཀྱི་ཚུད་མི་བ་བ་ཞེས་བྱ་བ་སྐྱེ་ལ། ལས་
ནི་བྱ་ལོན་བཞིན་དུ་རིག་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། དབྱེ་བ་དང་རང་བཞིན། སྤང་བྱ་གང་ཡིན། སྐྱེ་
འགག་བྱེད་ཚུལ་ལོ། །

དང་པོ་ནི།

དེ་ནི་ཁམས་ལས་རྣམ་པ་བཞི། །

དེ་ཡི་རང་བཞིན་ལུང་མ་བསྟན། །

ཞེས་སོ། །བྱེ་སྐྱེ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཚུད་མི་བ་བ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། ཁམས་
ཀྱི་དབྱེ་བ་ལས་རྣམ་པ་བཞི་ཡོད་དེ། ཁམས་གསུམ་དང་ཟག་མེད་ཀྱི་དབྱེ་
བས་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡི་རང་བཞིན་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་དེ། དགེ་མི་
དགེ་གང་རུང་མིན་ཀྱི་ལུང་མ་བསྟན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི།

མཐོང་བས་སྤངས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། །

སྒོམ་པས་སྤངས་པ་ཉིད་ཀྱང་ཡིན། །

དེ་ཕྱིར་ཚུད་མི་བ་བ་ཡིས། །

ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་སྐྱེད་པར་འགྱུར། །

གལ་ཏེ་སྤོང་བས་སྤངས་པ་དང་། །

ལས་འཕོ་བ་ཡིས་འཛིག་འགྱུར་ན། །

དེ་ལ་ལས་འཛིག་ལ་སོགས་པའི། །

སྒྲིན་རྣམས་སུ་ནི་ཐལ་བར་འགྱུར། །

ཞེས་སོ། །ཆུད་མི་བ་བ་དེ་ཆོས་ཅན། མཐོང་བའི་ལམ་གྱི་སྤྱོད་བས་
སྤངས་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། སྒྲིམ་པས་སྤྱོད་བར་བྱ་བ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
ཀྱང་ནི་ཁམས་ལས་འདས་པར་གཏོགས་པའི་ལས་ཀྱི་ཆུད་མི་བ་བ་སྤྱོད་བ་
བསྐྱེད། །དེའི་ཕྱིར་ལས་ཀྱི་ཆུད་མི་བ་བ་ཡིས་ཕྱིས་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་
པར་འགྱུར་ཏེ། ལས་གཉིན་པོས་འཛིག་ཀྱང་ཆུད་མི་བ་བའི་རྒྱན་འཇུག་པའི་
ཕྱིར། གལ་ཏེ་སོ་སྐྱེའི་ལས་མཐོང་སྤང་སྤྱོད་བས་སྤངས་པ་དང་ལས་འཕོ་བ་
སྟེ་འཛིག་པ་ཡིས་དེ་དག་གི་ཆུད་མི་བ་བ་འཛིག་པར་འགྱུར་ན་མི་འཐད་དེ།
དེ་ལ་སྟེ་དེའི་ཆེ་ན་ལས་བྱས་པ་ཆུད་ཐོས་ཤིང་འཛིག་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།
ལ་སོགས་པས་ནི་གཞན་སྤྱད་དོ། །ཆུད་མི་བ་བ་དེ་མཐོང་ལམ་གྱིས་སྤྱོད་ན་
ནི་མི་འཐད་དེ། འཕགས་པའི་རྒྱན་ལ་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་གང་ཡང་མི་འབྱུང་
བར་འགྱུར་བས་ལས་མ་བྱས་པ་དང་སྤྱད་པ་དང་བྱས་པ་ཆུད་ཐོས་པའི་སྒྲིན་
རྣམས་སུ་ནི་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ་གཉིས། སྐྱེ་ཚུ་ལ་དང་།
འགག་ཚུ་ལ་ལོ། །

དང་པོ་ནི།

ཁམས་མཚུངས་ལས་ནི་ཆ་མཚུངས་དང་། །

ཆ་མི་མཚུངས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །

དེ་ནི་ཉིང་མཆམས་སྒྲོར་བའི་ཆོ། །

གཅིག་ཕུ་ཁོ་ན་སྐྱེ་བར་འགྱུར། །

མཐོང་བའི་ཆོས་ལ་རྣམ་གཉིས་པོ། །

ཐམས་ཅད་ལས་དང་ལས་ཀྱི་དེ། །

ཐ་དད་པར་ནི་སྐྱེ་འགྱུར་ཞིང་། །

རྣམ་པར་སྒྲིན་ཀྱང་གནས་པ་ཡིན། །

ཞེས་སོ། །ཉིང་མཆམས་སྒྲོར་བའི་ཆོ་ཅུད་མི་བ་བ་སྐྱེ་ཚུ་ལ་ཡོད་དེ།

ཁམས་མཚུངས་པར་ཉིང་མཆམས་སྒྲོར་བའི་ཆོ་ལས་ནི་ཆ་སྟེ་རིགས་

མཚུངས་པ་དང་། ཆ་སྟེ་རིགས་མི་མཚུངས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཅུད་མི་བ་བ་དེ་

ནི་ཁམས་གསུམ་པོ་གང་དུ་ཉིང་མཆམས་སྒྲོར་བའི་ཆོ་ལས་ཐམས་ཅད་

བཤེག་ནས་གཅིག་ཕུ་ཁོ་ན་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བའི་བྱིར། ཉིང་མཆམས་སྐྱར་

ནས་ཅུད་མི་བ་བ་སྐྱེ་ཚུ་ལ་ཡོད་དེ། ཅུད་མི་བ་བ་དེ་ནི་མཐོང་བའི་ཆོས་ཆོ་

འདི་ལ་བྲག་བཅས་དང་བྲག་མེད་རྣམ་པ་གཉིས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟེ་སེམས་

པ་དང་བསམ་པའི་དགོ་མི་དགོ་ལས་དང་ལས་ཀྱི་ཚུད་མི་བ་བ་དེ་ཐ་དད་པ་
ནི་རེ་རེ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཞིང་། རྣམ་པར་སྦྱིན་པ་བྱུང་བེན་ཀྱང་གནས་པ་ཡིན་
པའི་སྤྱིར།

གཉིས་པ་ནི།

དེ་ནི་འབྲས་བུ་འཕོ་བ་དང་། །

ཞི་བར་གྱུར་ན་འགག་པར་འགྱུར། །

དེ་ཡི་རྣམ་དགྱེ་ཟག་མེད་དང་། །

ཟག་དང་བཅས་པར་ཞེས་པར་བྱ། །

ཞེས་སོ། ཚུད་མི་བ་བ་དེ་ཞིག་ནས་འགྲོ་བའི་སྐབས་གཉིས་ཡོད་དེ།
དེ་ནི་རྒྱན་ཞུགས་ལ་སོགས་པའི་འབྲས་བུ་འཕོ་བའི་དུས་དང་། ཞི་བར་གྱུར་
བའི་ཆེ་ན་འགག་པར་འགྱུར་བ་གཉིས་ཡོད་པའི་སྤྱིར། ཚུད་མི་བ་བ་དེའི་དགྱེ་
བ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། ཟག་མེད་དང་ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་བྱུང་བར་
གཉིས་སུ་ཞེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་སྤྱིར།

གསུམ་པ་ནི།

སྟོང་པ་ཉིད་དང་ཆད་པ་དང་། །

འཁོར་བ་དང་ནི་རྟག་པ་མིན། །

ལས་རྣམས་ཚུད་མི་བ་བའི་ཆོས། །

སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་བསྟན་པ་ཡིན། །

ཞེས་སོ། །ལས་ནི་བྱས་མ་ཐག་ཏུ་འགག་པ་བདག་མེད་པའི་སྟོང་པ་
ཉིད་དུ་འཐད་པས་ཆད་པའི་སྟོན་མེད་དེ། ཟུང་མི་བ་བས་བཟུང་བའི་ལས་ཀྱི་
འབྲས་བུ་འཐད་པའི་ཕྱིར་དང་། ལས་ཀྱིས་འགོ་བ་ལྟའི་འཁོར་བ་འབྱུང་བ་
ཡང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལས་ཏྱག་པར་སྦྱ་བ་ཡང་མིན་ཏེ། སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་
མི་གནས་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར། ལས་རྣམས་ཟུང་མི་བ་བ་ཞེས་པའི་ཆོས་འདི་
ནི་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་གང་གིས་བསྟན་པ་ཡོད་དེ། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་
བསྟན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ལས་ལ་རང་བཞིན་མེད་པས་ཏྱག་ཆད་སྟོང་ཚུལ།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། ལས་དང་རང་བཞིན་མེད་པས་ཏྱག་ཆད་སྟོང་
ཚུལ། ལས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་དགག་པ། རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་བྱ་བྱེད་
འཐད་པའི་དཔེའོ། །

དང་པོ་ནི།

གང་ཕྱིར་ལས་ནི་སྟེ་བ་མེད། །

འདི་ལྟར་རང་བཞིན་མེད་དེའི་ཕྱིར། །

གང་ཕྱིར་དེ་ནི་མ་སྟེས་པ། །

དེ་ཕྱིར་ཚུད་བར་མི་འགྱུར་རོ།

ཞེས་སོ། །ལས་རང་གི་ངོ་བོས་སྐྱེ་ན་ནི་རྟག་ཆད་གང་རུང་དུ་འགྱུར་
ནའང་གང་གི་ཕྱིར་ལས་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་དེ། འདི་
ལྟར་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ་དེའི་ཕྱིར། རྒྱ་མཚན་གང་གི་ཕྱིར་ལས་དེ་ནི་
ཆོས་ཅན། ཚུད་བར་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་པ་དེའི་ཕྱིར།
ལན་སྤྲེལ་གཉིས་ནི་སྤྱན་མོང་བ་ཡིན་ལ། ཕྱི་མ་འདི་ནི་སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་
རང་ལྷགས་གྱི་ལན་ཡིན་ཏེ། འཇུག་པ་ལས། གང་ཕྱིར་རང་བཞིན་གྱིས་དེ་
མི་འགག་པ། །དེ་ཕྱིར་ཀུན་གཞི་མེད་ཀྱང་འདི་རུས་ཤིང་། །ལ་ལར་ལས་
འགགས་ལྷན་རིང་ལོན་ལས་ཀྱང་། །འབྲས་བུ་ཡང་དག་འབྱུང་བར་རིག་པར་
གྱིས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་ལ་གཞོད་བྱེད།

གཉིས་པ་གཉིས། རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་ལ་གཞོད་བྱེད་དང་། དེའི་
སྐབས་བྱེད་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྟག་ཅིང་མ་བྱས་པར་ཐལ་བ་དང་།
རྣམ་སྤྲིན་སྤྱག་མེད་དུ་འབྱེན་པར་ཐལ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དངོས་དང་།
དེ་འདོད་པ་ལ་གཞོད་བྱེད་དོ། །

དང་པོ་ནི།

གལ་ཏེ་ལས་ལ་རང་བཞིན་ཡོད། །

རྟག་པར་འགྱུར་བ་ཐེ་ཚོམ་མེད། །

ལས་ནི་བྱས་པ་མ་ཡིན་འགྱུར། །

རྟག་ལ་བྱ་བ་མེད་ཕྱིར་རོ། །

ཞེས་སོ། །གལ་ཏེ་ལས་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་བྱ་བ་པ་ལ་ཡོད་ན་མི་
འཐད་དེ། ཐེ་ཚོམ་མེད་པར་རྟག་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། དེ་ལྟར་ན་ལས་དེ་
ཚོས་ཅན། བྱེད་པ་པོས་བྱས་པ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ། རྟག་པ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། བྱ་བ་སྟེ། རྟག་པ་ལ་བྱེད་པོས་བྱ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་མི་འཐད་
དེ། ལས་མ་བྱས་པ་དང་སྤང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས། བསྟན་
བཅོས་དང་འགལ་བ་དང་། འཛིག་རྟེན་གྲགས་པ་དང་འགལ་བའོ། །

དང་པོ་ནི།

ཅི་སྟེ་ལས་ནི་མ་བྱས་ན། །

མ་བྱས་པ་དང་སྤང་འཛིགས་འགྱུར། །

ཆངས་སྟོད་གནས་པ་མ་ཡིན་པའང་། །

དེ་ལ་སྟོན་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར། །

ཞེས་སོ། །ཅི་སྟེ་ལས་ནི་བྱེད་པ་པོས་མ་བྱས་ན་སྟོག་གཅོད་སོགས་
མ་བྱས་ཀྱང་དེ་བྱས་པ་དང་འབྲེལ་བས་ལས་མ་བྱས་པའི་འབྲས་བུ་དང་སྤང་
པའི་འཛིགས་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། ལས་ནི་མ་བྱས་ཀྱང་རྣམ་སྟོན་འབྱུང་

བའི་ཕྱིར། ཆངས་སྟོད་ལ་གནས་ཀྱང་དེ་ལ་གནས་པ་མ་ཡིན་པའི་སྟོན་དུ་འང་
འགྱུར་བར་ཐལ། མི་ཆངས་སྟོད་མ་བྱས་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི།

ཐ་སྙད་ཐམས་ཅད་ཉིད་དང་ཡང་། །

འགལ་བར་འགྱུར་བར་ཐེ་ཆོམ་མེད། །

བསོད་ནམས་དང་ནི་སྒྲིག་བྱེད་པའི། །

རྣམ་པར་བྱེད་པའང་འཐད་མི་འགྱུར། །

ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་ཞིང་ཆོས་ཤིག་སྣམ་བུ་ཐོགས་ཤིག་ཅེས་བྱ་བ་
ལ་སོགས་པའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་ཐམས་ཅད་ཉིད་དང་ཡང་འགལ་བར་
འགྱུར་བར་ཐེ་ཆོམ་མེད་དེ། ལས་མ་བྱས་ན་སྣམ་བུ་སོགས་ཀྱང་མ་བྱས་
པར་འབྱུང་དགོས་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། འདི་ནི་བསོད་ནམས་བྱེད་པ་དང་
འདི་ནི་སྒྲིག་པ་བྱེད་པའོ་ཞེས་པའི་རྣམ་པར་དབྱེ་བའང་འཐད་པར་འགྱུར་
བར་ཐལ། དེ་གཉིས་མ་བྱས་པར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི།

དེ་ནི་རྣམ་པར་སྒྲིལ་གྱུར་པ། །

ཡང་དང་ཡང་དུ་རྣམ་སྒྲིལ་འགྱུར། །

གལ་ཏེ་རང་བཞིན་ཡོད་ན་ནི། །

གང་ཕྱིར་ལ་གནས་དེ་ཡི་ཕྱིར།

ཞེས་སོ། །ལས་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། རྣམ་སྒྲིན་སྒྲིན་ཟེན་པར་གྱུར་པས་
ཀྱང་ཡང་དང་ཡང་དུ་རྣམ་སྒྲིན་ཐུག་མེད་དུ་འབྱེན་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། རང་
བཞིན་གྱིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཐུབ་པ་ཡོད་དེ། གལ་ཏེ་ལས་རང་བཞིན་གྱིས་
ཡོད་ན་ནི་གང་གི་ཕྱིར་རྣམ་སྒྲིན་སྤང་མ་སྤང་བའི་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་འང་
ལས་དེ་རང་གི་ངོ་མོ་ལས་མི་ཉམས་པར་གནས་དགོས་པ་དེའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། ལས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པའི་སྐབ་བྱེད་དགག་
ལས་ཉོན་གཉིས་ཀ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པའི་སྐབ་བྱེད་དགག་ ལས་རང་
བཞིན་གྱིས་ཡོད་པའི་སྐབ་བྱེད་གཞན་དགག་པའོ།

དང་པོ་ནི།

ལས་འདི་ཉོན་མོངས་བདག་ཉིད་ལ།

ཉོན་མོངས་དེ་དག་ཡང་དག་མིན།

གལ་ཏེ་ཉོན་མོངས་ཡང་དག་མིན།

ལས་ནི་ཡང་དག་ཇི་ལྟར་ཡིན།

ཞེས་སོ། །ཟག་བཅས་ཀྱི་ལས་འདི་ཉོན་མོངས་པའི་བདག་ཉིད་ལས་
བྱུང་བ་ཡིན་ལ། ཉོན་མོངས་དེ་དག་ཀྱང་ཆོས་ཅན། ཡང་དག་པར་ཡོད་པ་
མིན་ཏེ། རྣམ་རྟོག་གི་དབང་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་ཉོན་མོངས་དེ་

དག་ཡང་དག་པར་ཡོད་པ་མིན་པ་དེའི་ཆེ་དེ་ལས་བྱང་བའི་ལས་ནི་ཆོས་
ཅན། ཡང་དག་པ་རྩི་ལྟར་ཡིན་ཏེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱ་ནི་ཡང་དག་
པར་མ་གྲུབ་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་ནི།

ལས་དང་ཉོན་མོངས་འདི་དག་ནི། །

ལུས་རྣམས་ཀྱི་ནི་རྒྱུན་དུ་བསྟན། །

གལ་ཏེ་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ། །

དེ་སྟོང་ལུས་ལ་རྩི་ལྟར་བརྗོད། །

ཅེས་སོ། །རྒྱལ་བས་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་དག་ནི་ལུས་རྣམས་ཀྱི་
རྒྱུན་དུ་བསྟན་ལ། གལ་ཏེ་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་དེ་དག་རང་བཞིན་གྱིས་
སྟོང་པར་བཞད་ཟེན་པ་ལྟར་འཐད་པར་གྲུབ་ན་དེའི་ཆེ་ལས་དེ་དག་གི་འབྲས་
བུ་ལུས་ནི་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་རང་བཞིན་མེད་པར་བརྗོད་པ་ལྟག་མ་ཅི་ལྟར་
རམ་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ། ལོགས་སུ་བརྗོད་དུ་མི་དགོས་པའི་བྱིར།

གསུམ་པ་ནི།

མ་རིག་བསྐྱེབས་པའི་སྐྱེ་བོ་གང་། །

སྤེད་ལྡན་དེ་ནི་བླ་བ་པོ། །

དེ་ཡང་བྱེད་ལས་གཞན་མིན་ཞིང་། །

དེ་ཉིད་དེ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །
གང་གི་སྤྱིར་ན་ལས་འདི་ནི། །
རྒྱུན་ལས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་ཞིང་། །
རྒྱུན་མིན་ལས་བྱུང་ཡོད་མིན་པ། །
དེ་སྤྱིར་བྱེད་པ་པོ་ཡང་མེད། །
གལ་ཏེ་ལས་དང་བྱེད་མེད་ན། །
ལས་སྐྱེས་འབྲས་བྲུ་གལ་ཡོད། །
ཅི་སྟེ་འབྲས་བྲུ་ཡོད་མིན་ན། །
ཟ་བ་པོ་ལྟ་གལ་ཡོད། །

ཅེས་སོ། ཁོ་ན་རེ། ལས་ཀྱི་འབྲས་བྲུ་སྤྱིང་བ་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་
དེ། མ་རིག་པས་བསྐྱེད་པས་པའི་སྐྱེ་བོ་གང་སྟེད་པའི་འཆིང་བ་དང་ལྡན་པ་དེ་
ནི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བྲུའི་ཟ་བ་པོ་དང་། དེ་ཡང་རྒྱུའི་བྱེད་པ་པོ་ལས་གཞན་མིན་
ཞིང་། ཟ་བ་པོ་དེ་ཉིད་ལས་ཀྱི་བྱེད་པ་པོ་དེ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་དང་གཞན་
དུ་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་སྤྱིར་རོ་ཞེ་ན། གང་གི་སྤྱིར་ན་ལས་འདི་ནི་ཆོས་ཅན།
རྒྱུན་ལས་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་བ་མིན་པར་ཐལ། རྒྱུན་བཞི་ལས་བྱུང་བ་
རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་བཤད་ཟིན་པའི་སྤྱིར། །རྒྱུན་མིན་ལས་

བྱང་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་འབྲེལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་སྒྲིབ། དེའི་སྒྲིབ་ལས་
 གྱི་བྱེད་པ་པོ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་དེ། གལ་ཏེ་ལས་དང་བྱེད་པ་པོ་རང་
 བཞིན་གྱིས་མེད་ན་ལས་ལས་སྐྱེས་པའི་འབྲས་བུ་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་ག་ལ་ཡོད་
 དེ་མེད་ལ། ཅི་སྟེ་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན་དེའི་བ་
 བ་པོ་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་ལྟ་ག་ལ་ཡོད་དེ། རྒྱ་འབྲས་གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་
 ཡོད་ན་ཡོད་མཉམ་དང་མེད་ན་མེད་མཉམ་དུ་མཚུངས་པའི་སྒྲིབ་རོ། །

རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་བྱ་བྱེད་འཐད་པའི་དཔེ།

གསུམ་པ་ནི།

ཅི་ལྟར་སྟོན་པས་སྐྱལ་པ་ནི། །

རྒྱ་འབྲས་ལྟར་ཆོག་གས་གྱིས་སྐྱལ་ཞིང་། །

སྐྱལ་པ་དེ་ཡང་སྐྱལ་པ་ན། །

སྐྱར་ཡང་གཞན་ནི་སྐྱལ་པ་ལྟར། །

དེ་བཞིན་བྱེད་པོ་དེ་ལས་གང་། །

བྱས་པའང་སྐྱལ་པའི་རྣམ་པ་བཞིན། །

དཔེར་ན་སྐྱལ་པས་སྐྱལ་གཞན་ཞིག། །

སྐྱལ་པ་མཛད་པ་དེ་བཞིན་ནོ། །

ཉོན་མོངས་ལས་དང་ལུས་རྣམས་དང་། །

བྱེད་པ་པོ་དང་འབྲས་བུ་དག །

དི་ཟའི་བྱོང་བྱིར་ལྟ་བུ་དང་། །

སྒྲིག་རྒྱ་མི་ལམ་འདྲ་བ་ཡིན། །

ཞེས་སོ། །གལ་ཏེ་ལས་འབྲས་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་ན་སྟོན་པས་ལས་
འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་སྒྱུར་བ་བཏབ་པར་འགྱུར་རོ་
ཞེ་ན། སྟོན་མེད་དེ། དི་ལྟར་ཏེ་དཔེར་ན་སྟོན་པས་རྒྱ་འབྲུལ་ཕུན་ཆོགས་གྱིས་
སྒྲུལ་བ་སྒྲུལ་བ་དེ་ཡང་སྒྲུལ་བ་ན། སྒྲུལ་བ་དེས་ཀྱང་སྒྲུར་སྒྲུལ་བ་གཞན་ཞིག་
སྒྲུལ་བ་ལྟར། སྒྲུལ་བ་དེ་གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་ཡང་ཐ་སྙད་དུ་བྱ་བྱེད་
འཐད་པ་དེ་བཞིན་དུ་ལས་ཀྱི་བྱེད་པ་པོ་ནི་སྒྲུལ་པའི་རྣམ་པ་བཞིན་རང་
བཞིན་གྱིས་སྟོང་བ་ཡིན་ལ། བྱེད་པ་པོ་དེས་ལས་གང་ཅུང་ཟད་ཅིག་བྱས་པ་
དེའང་དཔེར་ན་སྒྲུལ་པས་སྒྲུལ་བ་གཞན་ཞིག་སྒྲུལ་པར་མཛད་པ་དེ་བཞིན་དུ་
རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པའི་བྱིར་རོ། །

སྒྲུལ་པའི་དཔེ་ཙམ་དུ་མ་ཟད་དཔེ་གཞན་འདི་དག་གིས་རང་བཞིན་
མེད་པ་ལ་བྱ་བྱེད་འཐད་པའི་ཚུལ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། ཆགས་སོགས་ཀྱི་ཉོན་
མོངས་པ་དང་བསོད་ནམས་དང་བསོད་ནམས་མིན་པ་དང་མི་གཡོ་བའི་
ལས་དང་ལུས་རྣམས་དང་། བྱེད་པ་པོ་དང་འབྲས་བུ་རྣམས་སྒྲིན་དག་ནི་དི་ཟའི་

གོང་ཁྱེར་ལྷ་བུ་དང་སྒྲིག་རྒྱ་དང་མི་ལམ་དང་འདྲ་བར་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་
པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱ་དགོས་པར་མཆུངས་པའི་བྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། དཀོན་མཆོག་སྤྱིན་ལ་སོགས་པའི་ལུང་རྣམས་སོ། །
གསུམ་པ་ནི། ལས་བརྟག་པ་ཞེས་བྱ་བ་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་བཙུ་བདུན་པའི་རྣམ་
བཞད་དོ། །

རབ་བྱེད་བཙོ་བརྒྱད་པ།

༺ གསུམ་པ་བདག་མེད་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་འཇུག་ཚུལ་ལ་གསུམ།
རབ་བྱེད་ཀྱི་གཞུང་བཞད་པ། ལུང་དང་སྐྱར་བ་དང་། མཆོན་བསྟན་པའོ།
དང་པོ་ལ་ལྷ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་འཇུག་ཚུལ། ལུང་དང་འགལ་སྤྱོད་། དེ་ཁོ་ན་
ཉིད་ལ་བཀྱི་བའི་རིམ་པ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་མཆོན་ཉིད། དོན་དེ་ངེས་པར་
བསྐྱབ་དགོས་པར་བསྟན་པའོ། །

ལྷ་བ་གཏན་ལ་འབེབས་ཚུལ།

དང་པོ་ལ་གཉིས། ལྷ་བ་གཏན་ལ་དབབ་པ་དང་། །བསྐྱོམས་པས་ཉེས་
སྒྱུན་ལྷོག་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། བདག་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པ་དགག་
པ་དང་། དེས་བདག་གི་བ་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་ཁེགས་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས།
དང་པོར་དཔྱེད་ལུགས་དང་། དེ་ནས་ལྷ་བ་གཏན་ལ་འབེབས་ལུགས་སོ། །
དང་པོ་ནི། རྒྱུ་ཆེན་ལས་ཤེས་པར་བྱ་བ་ལ། གཉིས་པ་ལ་གཉིས། བདག་

ཕུང་གཉིས་རང་བཞིན་གཅིག་ཡིན་པ་དགག་པ་དང་། རང་བཞིན་ཐ་དད་ཡིན་
པ་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ནི།

གལ་ཏེ་ཕུང་པོ་བདག་ཡིན་ན། །

སྐྱེ་དང་འཇིག་པ་ཅན་དུ་འགྱུར། །

ཞེས་སོ། སྐྱེར་ཐ་སྙད་པའི་བདག་ཡོད་ཀྱང་འདིར་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་
གྲུབ་པ་འགོག་པའི་དབང་དུ་མཛད་པས་ན། བདག་དེ་ཕུང་པོ་དང་རང་བཞིན་
གྱིས་གཅིག་གམ་ཐ་དད་གང་ཡིན་སྙམ་དུ་བརྟག་པར་བྱ་སྟེ། ཡོད་ན་གཅིག་
དང་ཐ་དད་གང་རུང་ལས་མི་འདའ་བའི་སྤྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་བརྟགས་པ་ན་གལ་
ཏེ་ཕུང་པོ་དང་བདག་གཉིས་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་
ཡིན་ན་དེ་ནི་མི་འཐད་དེ། བདག་དེ་སྐྱད་ཅིག་སོ་སོ་ལ་སྐྱེ་བ་དང་འཇིག་པ་
ཅན་དུ་འགྱུར་བའི་སྤྱིར། དེར་ཐལ། ཕུང་པོ་རྣམས་ནི་སྐྱེ་བ་དང་འཇིག་པར་
མཐོང་བའི་སྤྱིར། བདག་ཕུང་པོ་སྐྱེ་ཙམ་དང་རང་བཞིན་གཅིག་ཡིན་ན། ཆེ་
འདིའི་ཕུང་པོ་དང་ཡང་བདག་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་ལ་དེ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། ཆེ་
འདིའི་ཕུང་པོ་སྐྱེ་མར་མི་སྐྱེ་བའམ། ཡང་ན་བདག་སྐྱེ་མར་སྐྱེ་བ་ལྟར་ཆེ་
འདིའི་ཕུང་པོ་ཉིད་ཀྱང་སྐྱེ་མར་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བར་འགྱུར་བའི་སྤྱིར།
གཞན་ཡང་ཕུང་པོའི་སྐྱད་ཅིག་སོ་སོ་ལ་བདག་སྐྱེ་འཇིག་བྱེད་ནའང་མི་འཐད་

དེ། རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་བའི་སྐད་ཅིག་སོ་སོ་བ་ལ་འབྲེལ་བ་འཛོག་
མི་རྒྱས་པས་སྐྱེ་བ་དྲན་པའང་མི་སྲིད་པར་ཐལ་བའི་བྱིར། གཞན་ཡང་སྤང་
པོ་སོ་སོ་བ་རེ་རེ་དང་གཅིག་ན་མི་འཐད་དེ། སྤང་པོ་ལ་མང་པོ་ཡོད་པ་ལྟར་
བདག་གྲང་ངོ་པོ་ཐ་དད་པ་དུ་མ་དུས་གཅིག་ཏུ་ཡོད་པར་འགྱུར་ན་དེ་ནི་མ་
མཐོང་བའི་བྱིར། གཉིས་ཀ་ལྟར་ནའང་བདག་སྤང་པོའི་རྣམ་གངས་ཅམ་དུ་
འགྱུར་ཞིང་། ཉེ་བར་ལེན་པ་པོ་དང་སྤང་བྱ་ཐམས་ཅད་གྲང་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་
བའི་སྒྲོན་ཡོད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི།

གལ་ཏེ་སྤང་པོ་རྣམས་ལས་གཞན། །

སྤང་པོའི་མཆོན་ཉིད་མེད་པར་འགྱུར། །

ཞེས་སོ། །གལ་ཏེ་བདག་དེ་སྤང་པོ་རྣམས་ལས་རང་བཞིན་གྱིས་
གཞན་དུ་བྱུང་ན་མི་འཐད་དེ། བདག་དེ་ལ་སྤང་པོ་འདུས་བྱས་སུ་མཆོན་པའི་
མཆོན་ཉིད་སྐྱེ་འཛིག་གནས་གསུམ་མེད་པར་འགྱུར་བའི་བྱིར། ཏྲི་བ་ལང་
གི་མཆོན་ཉིད་དང་བྲལ་བ་བཞིན་ནོ། །བདག་ནི་སྤང་པོ་འདུས་བྱས་སུ་
མཆོན་པའི་མཆོན་ཉིད་ཅན་ཡིན་ཏེ། སྤང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་ཏུ་འདོགས་
ཞིང་བདག་སྐྱེ་འཛིག་གནས་གསུམ་བྱེད་པ་ནི་སྤང་པོ་དེ་ལྟར་བྱེད་པའི་སྒོ་
ནས་འཛོག་པའི་བྱིར། གཞན་ཡང་གཟུགས་སྤང་ནི་གཟུགས་སུ་རུང་བ་དང་།

ཆོར་བ་སྤྱོད་བའི་མཆན་ཉིད་ཅན་སོགས་ལས་བདག་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གཞན་
དུ་བྱུང་བར་ཐལ། བདག་སྤང་གཉིས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཐ་དད་དུ་བྱུང་བའི་སྤྱིར།
འདོད་ན། གཟུགས་ལས་སེམས་གཞན་དུ་འཛིན་པ་བཞིན་དུ་བདག་སྤང་སོ་
ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པར་ཐལ་ལོ། །མདོར་ན་བདག་སྤང་གཉིས་རང་གི་མཆན་
ཉིད་ཀྱིས་གཅིག་དུ་བྱུང་ན་བདག་སྤྱི་ཙམ་པ་དང་བདག་བྱེ་བྲག་པ་རྣམས་
གཅིག་དུ་འགྱུར་བས་བདག་སྤྱི་ཙམ་དེ་ཆེ་འདི་དང་སྤྱི་སྤྱི་གཉིས་སྤྱུང་
འཇུག་པ་དེ་བཞིན་དུ། བདག་བྱེ་བྲག་པ་རྣམས་ཀྱང་ཆེ་སྤྱི་སྤྱི་ཐམས་ཅད་དུ་
ཡོད་པར་ཐལ་བ་དང་། ཡང་ན་ཆེ་འདིའི་བདག་སོགས་བདག་བྱེ་བྲག་པ་
རྣམས་ནི་ཆེ་སྤྱི་སྤྱི་ཐམས་ཅད་དུ་མི་འབྱུང་བའི་རེ་རེ་བ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་
བདག་སྤྱི་ཙམ་པ་དེ་ཡང་དེ་ལྟར་འགྱུར་ལ། དེ་གཉིས་རང་གི་མཆན་ཉིད་
ཀྱིས་ཐ་དད་ན་སྤྱི་བ་སྤྱི་སྤྱི་བར་གསུམ་གྱི་བདག་རྣམས་ནི་འབྲེལ་མེད་གྱི་སོ་
སོ་བར་འགྱུར་བ་སོགས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི།

བདག་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན། །

བདག་གི་ཡོད་པར་ག་ལ་འགྱུར། །

ཞེས་སོ། །གལ་ཏེ་བདག་གི་བ་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་སོ་སྣམ་ན། །

བཤད་པ་ལྟར་བདག་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན་བདག་གི་བ་ཡང་

ངོ་ཐོས་ཡོད་པར་ག་ལ་འགྱུར་ཏེ། བྱད་གཞི་མེད་པའི་བྱད་ཆོས་མི་རིགས་
པའི་ཕྱིར།

བསྐྱོམས་པས་ཉེས་སྦྱོན་ཕྱོག་ཚུལ།

གཉིས་པ་བསྐྱོམ་ཚུལ་ནི།

བདག་དང་བདག་གི་ཞི་བའི་ཕྱིར།

ངར་འཇིན་ང་ཡིར་འཇིན་མེད་འགྱུར།

ང་དང་ང་ཡིར་འཇིན་མེད་གང་།

དེ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ།

ངར་འཇིན་ང་ཡིར་འཇིན་མེད་པར།

གང་གིས་མཐོང་བས་མི་མཐོང་ངོ་།

ཞེས་སོ། །ང་དང་ངར་འཇིན་གྱི་ཡུལ་བདག་དང་བདག་གི་བའི་མཚན་
མ་ཉེ་བར་ཞི་བའི་ཕྱིར་ནལ་འགྱོར་བས་ང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཇིན་
པ་དང་ང་ཡི་བ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཇིན་པའི་འཇིག་ལྷ་སྤངས་ནས་
མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། འཇིག་ལྷ་གཉིས་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཡང་
དག་པའི་དོན་ལ་ཞུགས་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་དང་དེ་ལས་གཞན་པའི་ངར་
འཇིན་པ་དང་ང་ཡིར་འཇིན་པ་མེད་ཅིང་སྤོང་བ་གང་ཡིན་པའི་ནལ་འགྱོར་པ་

དེ་ཡང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ངར་འཇིན་པ་དང་ང་ཡིར་
འཇིན་པ་མེད་པར་སྤོང་བའི་རྣམ་འབྱོར་བ་ངོ་བོས་ཡོད་དོ་སྙམ་དུ་མཐོང་བ་
སྟེ་འཇིན་པ་དེས་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་མི་དོན་མཐོང་བའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི།

ནང་དང་སྤྱི་རོལ་ཉིད་དག་ལ། །

བདག་དང་བདག་གི་སྙམ་བྱེད་ན། །

ཉེ་བར་ལེན་པ་འགག་འགྱུར་ཞིང་། །

དེ་བྱེད་པས་ན་སྤྱི་བ་བྱེད། །

ཅེས་སོ། དེ་ལྟར་བདག་དང་བདག་གི་བ་ལ་དམིགས་པས་ནང་དང་སྤྱི་
རོལ་གྱི་བདག་དང་བདག་གི་བ་ཉིད་དག་ལ་བདག་དང་བདག་གི་སྙམ་པའི་
འཇིག་ལྟ་གཉིས་བྱེད་ན་ཉེ་བར་ལེན་པ་གཞན་བཞི་ཡང་འགག་པར་འགྱུར་བ་
ཡིན་ཏེ། ཉོན་མོངས་པ་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཅུ་བ་འཇིག་ལྟ་ཡིན་པས་དེ་
གཉིས་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་སུན་དབྱུང་རྒྱས་ན་གཞན་རྣམས་ཀྱང་སྤོང་རྒྱས་པའི་
ཕྱིར། གཞན་བཞི་ནི་འདོད་པ་ཉེ་བར་ལེན་པ་སོགས་བཞིའོ། །དེ་རྣམས་བྱེད་
པ་ན་དེའི་དབང་གིས་སྤྱི་བ་ལེན་པ་བྱེད་པར་འགྱུར་ཏེ། དེའི་རྒྱ་མེད་པའི་ཕྱིར་
རོ། །

གཉིས་པ་ནི།

ལས་དང་ཉོན་མོངས་ཟད་པས་ཐར། །

ལས་དང་ཉོན་མོངས་རྣམ་ཏྱེག་ལས། །

དེ་དག་སྒྲོས་ལས་སྒྲོས་པ་ནི། །

སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་འགག་པར་འགྱུར། །

ཞེས་སོ། །སྐྱེ་བའི་སྒྲོག་རིམ་དེ་ལྟར་ཡིན་པས་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་
 ཟད་པས་ཐར་པར་འགྱུར་ཏེ། འཁོར་བར་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་ལས་ནི་ཉོན་མོངས་པ་
 ལས་སྐྱེ་ཞིང་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ཀྱང་ཚུལ་མིན་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་ཏྱེག་ལས་
 བྱུང་ལ། རྣམ་ཏྱེག་དེ་དག་ཀྱང་སྐྱེས་པ་དང་བྱད་མེད་ལ་སོགས་པའི་ཐ་སྙད་
 ལྟ་ཆོགས་ལ་བདེན་པར་ཞེན་པའི་སྒྲོས་པ་ཐོག་མེད་ནས་གོམས་པ་ལས་སྐྱེ་
 བ་དང་། བདེན་འཇིན་གྱི་སྒྲོས་པ་ནི་ཡུལ་དེ་རྣམས་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་ལྟ་བ་
 གོམས་པས་ནི་ཟད་ཅིང་འགག་པར་འགྱུར་བས་ན་ཐར་པར་འཇོག་པའི་བྱིར།

ལྷང་དང་འགལ་སྒྲོང་།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ལྷང་དང་འགལ་སྒྲང་དངོས་དང་། དོན་དམ་པར་
 བརྗོད་མི་རུས་པའི་རྒྱ་མཚན་ནོ། །

དང་པོ་ནི།

བདག་གོ་ཞེས་ཀྱང་བཏགས་གྱུར་ཅིང་། །

བདག་མེད་ཅེས་ཀྱང་བསྟན་པར་གྱུར། །

སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་བདག་དང་ནི། །

བདག་མེད་འགའ་མེད་ཅེས་ཀྱང་བསྟན། །

ཞེས་སོ། །སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ནི་མདོ་སྡེ་འགའ་ཞིག་ཏུ་བདག་གོ་ཞེས་ཀྱང་བདག་ཡོད་པར་བཏགས་པར་གྱུར་པ་སྟེ་བསྟན་པ་ལྟར་གསུངས་ལ། ཡང་འགའ་ཞིག་ཏུ་ནི། རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་བདག་མེད་དོ་ཞེས་ཀྱང་བསྟན་པར་གྱུར་ཅིང་། ཡང་འགའ་ཞིག་ཏུ་བདག་དང་བདག་མེད་པ་འགའ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་དོ་ཞེས་ཀྱང་བསྟན་ཏེ། རིམ་པ་བཞིན་དུ་སྒོ་དམན་དག་ལས་འབྲས་ལ་སྐྱར་བ་མི་འདེབས་པ་དང་། འཇིག་ལྷ་སྟོད་པ་དང་། ཟབ་མའི་དོན་རྟོགས་རྒྱས་པའི་གདུལ་བྱའི་དོན་དུ་འོ། །བཤད་ཚུལ་གཅིག་ལ་གངས་ཅན་པ་ལ་སོགས་པ་ཁ་ཅིག་བདག་ཏུ་པ་ཡོད་དོ་ཞེས་བཏགས་ལ། རྒྱང་པན་པས་སྤྱི་མར་འགོ་འོང་བྱེད་པའི་བདག་མེད་དོ་ཞེས་ཀྱང་བསྟན་ལ། སངས་རྒྱས་བཙུམས་ལྟན་འདས་རྣམས་ཀྱིས་ནི་བདག་དང་བདག་མེད་པ་འགའ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་དོ་ཞེས་ཀྱང་བསྟན་ཏོ།

གཉིས་པ་ནི། །

བརྗོད་པར་བྱ་བ་ལྟོག་པ་སྟེ། །

སེམས་ཀྱི་སྟོང་ཡུལ་ལྟོག་པས་སོ། །

མ་སྐྱེས་པ་དང་མ་འགགས་པ། །

ཆོས་ཉིད་ཟུང་ན་འདས་དང་མཚུངས། །

ཞེས་སོ། །འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་གི་གཟིགས་ངོའི་དབང་དུ་

མཛད་ནས་དོན་དམ་པར་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ལྟོག་པ་སྟེ་ཡོད་པ་མིན་པས་

སངས་རྒྱས་ཀྱིས་དོན་དམ་པར་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་བསྟན་ཏེ། དོན་དམ་པར་

སེམས་ཀྱི་སྟོང་ཡུལ་གྱི་དམིགས་པ་ལྟོག་པའི་སྤྱིར་ཏེ། དོན་དམ་པར་མ་

སྐྱེས་པ་དང་མ་འགགས་པའི་ཆོས་ཉིད་སྟོས་པ་ཞི་བའི་ཟུང་ན་ལས་འདས་པ་

དང་མཚུངས་པར་གྱུར་པའི་སྤྱིར་རོ། །དོར་གཅོད་སོགས་ལས་སངས་རྒྱས་

ཀྱིས་ཆོས་གང་ཡང་བསྟན་པ་མེད་ཅེས་གསུངས་པ་ནི་དོན་དམ་པའི་དབང་

དུ་མཛད་པ་སྟེ། ཐ་སྙད་དུ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བསྟན་པར་འདོད་དགོས་སོ། །

དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་བཀྱི་བའི་རིམ་པ།

གསུམ་པ་ནི།

ཐམས་ཅད་ཡང་དག་ཡང་དག་མིན། །

ཡང་དག་ཡང་དག་མ་ཡིན་ཉིད། །

ཡང་དག་མིན་མིན་ཡང་དག་མིན། །

དེ་ནི་སངས་རྒྱས་རྗེས་བསྟན་པའོ། །

ཞེས་སོ། །གལ་ཏེ་དོན་དམ་པར་མ་བསྟན་ན་ཅི་ལྟར་བསྟན་ཞེ་ན། རྒྱལ་
བས་འཛིག་ཏེན་རྗེས་སུ་གཞུག་པའི་ཆེད་དུ་ཐོག་མར་མ་རིག་པས་བཏགས་
པའི་སྟོད་བཅུད་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པ་སྟེ་བདེན་ནོ་ཞེས་གསུངས་ཤིང་དེ་
ལྟར་འཛིན་དུ་གཞུག་གོ། །དེ་ལ་ཕྱིས་འདུས་བྱས་འདི་དག་སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ལ་
འཛིག་པའི་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་ཡོད་པས་ཡང་དག་པ་མིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་ལ།
དེ་ནས་འགའ་ཞིག་གི་ངོ་བོར་སྟོད་བཅུད་འདི་དག་ཡང་དག་པ་དང་།
འཕགས་པའི་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་བསྟོས་ནས་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པ་
བརྟན་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་བསྟན་ཅིང་། ཟབ་མོ་ལ་མོས་པའི་ངོ་བོར་འདུས་བྱས་
ནམས་ཡང་དག་མིན་པ་སྟེ་སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ལ་གཞན་དུ་འགྱུར་བར་ངོ་བོ་ཉིད་
ཀྱིས་བྱུང་པ་ཡང་མིན་ལ། ཡང་དག་པ་སྟེ་སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ལ་གཞན་འགྱུར་བ་
མེད་པ་ཡང་མིན་ནོ་ཞེས་གཉིས་ཀ་བཀག་སྟེ། གཞན་འགྱུར་ཡོད་མེད་བཅི་
བའི་གཞི་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་མ་བྱུང་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྒར་བཤད་པ་ལྟར་ཆོས་
སྟོན་ཚུལ་དེ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གདུལ་བྱ་རྗེས་སུ་འཛིན་པའི་ཆེད་དུ་རྗེས་སུ་
བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། གདུལ་བྱའི་སྟོ་དང་འཆ་མས་པར་བསྟན་ནས་སྟོན་ཅིང་།

གྲོལ་བར་མཛད་པའི་སྤྱིར།

དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་མཆན་ཉིད།

བཞི་པ་ལ་གཉིས། འཕགས་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་མཆན་ཉིད་དང་།
འཇིག་རྟེན་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་མཆན་ཉིད་དོ། །

དང་པོ་ནི།

གཞན་ལ་ཤེས་མིན་ནི་བ་དང་། །

སྒྲོས་པ་རྣམས་ཀྱིས་མ་སྒྲོས་པ། །

རྣམ་རྟོག་མེད་དོན་ཐ་དད་མིན། །

དེ་ནི་དེ་ཉིད་མཆན་ཉིད་དོ། །

ཞེས་སོ། །ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། མཆན་
ཉིད་དམ་ཁྱད་པར་ལྡ་དང་ལྡན་ཏེ། གཞན་གྱིས་བསྟན་པ་ཅམ་ལས་དངོས་སུ་
ཤེས་པ་མིན་གྱི་གཉིས་སྒྲུང་ལོག་པའི་ཚུལ་གྱིས་མཐོང་དགོས་པ་དང་། རོ་
བོ་ཉིད་ཀྱིས་ནི་བ་དང་། དོན་དམ་པར་སྒྲོས་པར་བྱེད་པའི་དག་གི་སྒྲོས་པ་
རྣམས་ཀྱིས་མ་སྒྲོས་པ་སྟེ་མ་བཟོད་པ་དང་། རྣམ་རྟོག་གི་རྒྱ་བ་རྣམས་མེད་
པ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རིགས་མཚུངས་པས་དོན་ཐ་དད་
པ་མིན་པ་སྟེ་དེ་དག་ནི་ལོག་རྟོག་སེལ་བ་ལ་སྒྲོས་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱིས་
མཆན་ཉིད་དུ་རིགས་པའི་སྤྱིར།

གཉིས་པ་ནི།

གང་ལ་བརྟེན་ནས་གང་འབྱུང་བ། །

དེ་ནི་རེ་ཤིག་དེ་ཉིད་མིན། །

དེ་ལས་གཞན་པའང་མ་ཡིན་ཕྱིར། །

དེ་ཕྱིར་ཆད་མིན་ཏྱག་པ་མིན། །

ཞེས་སོ། །རྒྱ་གང་ལ་བརྟེན་ཏེ་གང་འབྱུང་བའི་འབྲས་བུ་དེ་ཆོས་ཅན།
རེ་ཤིག་རྒྱ་དེ་ཉིད་དང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་གཅིག་ཏུ་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། གཅིག་ན་
བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། རྒྱ་
དེ་ལས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གཞན་པའང་མིན་ཏེ། དེ་ལ་མ་བསྟོན་པར་མི་འབྱུང་
བའི་ཕྱིར། དེའི་རྒྱ་ཉིད་འབྲས་བུར་འཕོས་པའི་ཏྱག་པ་མིན་ཞིང་། རྒྱ་ལས་མི་
འབྱུང་བའི་ཚུལ་གྱིས་རྒྱ་ན་ནི་རྒྱ་ན་ཆད་པ་ཡང་མིན་ཏེ། རྒྱ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐ་
སྟོན་པའི་ཚུལ་དུ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར།

དོན་དེ་ངེས་པར་བསྐྱབ་དགོས་པར་བསྟན་པ།

ལྷ་པ་ནི།

སངས་རྒྱས་འཇིག་རྟེན་མགོན་རྣམས་ཀྱི། །

བསྟན་པ་བདུད་ཅིར་གྱུར་པ་དེ། །

དོན་གཅིག་མ་ཡིན་ཐ་དད་མིན། །

ཆད་པ་མ་ཡིན་ཏྟག་པ་མིན། །

རྫོགས་སངས་རྒྱལ་ས་ཀྱང་བད་པ་ན། །

རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ནི། །

བརྟེན་པ་མེད་པར་རབ་ཏུ་སྒྲེ། །

ཞེས་སོ། །སངས་རྒྱས་འཛིག་ཏེན་ཀྱི་མགོན་དུ་གྱུར་བ་རྒྱལ་ས་ཀྱི་
བསྟན་པ་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་བདུད་ཅིར་འགྱུར་བ་དེ་ནི། བརྟེན་ནས་བཏགས་
པའམ་འབྱུང་བས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་དོན་གཅིག་པ་དང་ཐ་དད་པ་མིན་ཞིང་།
ཆད་པ་དང་ཏྟག་པ་ཡང་མིན་པའི་ཟབ་མོའི་དོན་རྫོགས་པ་ལ་འབད་པར་བྱ་
སྟེ། གལ་ཏེ་འབད་ཀྱང་ཆེ་འདིར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྫོགས་ནས་ཐུང་འདས་མ་ཐོབ་
ཀྱང་དེ་ལ་བག་ཆགས་ལེགས་པོ་བཞག་ན་སྒྲེ་བ་གཞན་དུ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
རྫོགས་ནས་ཐུང་འདས་ཐོབ་པར་འགྱུར་པའི་སྒྲེར། དཔེར་ན་རྫོགས་པའི་
སངས་རྒྱས་རྒྱལ་ས་འཛིག་ཏེན་དུ་མ་བྱུང་ཞིང་ཉན་ཐོས་རྒྱལ་ས་ཀྱང་བད་གྱུར་
པ་ན། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ནི་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་སོགས་གཞན་
ལ་བརྟེན་པ་མེད་པར་རབ་ཏུ་སྒྲེ་བ་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། སྒར་བདག་དང་བདག་གི་བ་རང་བཞིན་མེད་པར་བཤད་
པའི་སྐབས་སུ་བྱངས་པའི་ཐུང་ལ་སོགས་པ་རྒྱལ་ས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། བདག་དང་ཆོས་བརྟག་པ་ཞེས་བྲ་བ་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་
བཙོ་བརྒྱད་པའི་རྣམ་པ་ཤད་དོ། །

རབ་བྱེད་བརྒྱ་དགུ་པ།

༥ བཞི་པ་དུས་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པར་བསྟན་པ་ལ་གཉིས། དུས་ངོ་
བོ་ཉིད་གྱིས་ཡོད་པ་དགག་པ་དང་། དེའི་སྐྱབ་བྱེད་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་
གསུམ། རབ་བྱེད་གྱི་གཞུང་བཤད་པ། ལུང་དང་སྒྱར་བ། མཚན་བསྟན་པའོ།

དུས་གསུམ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་སྒྱིར་དགག་པ།

དང་པོ་ལ་གཉིས། དུས་གསུམ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་སྒྱིར་དགག།
རང་གཞན་གྱི་སྡེ་པའི་འདོད་པ་སོ་སོར་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ།
འདས་པ་ལ་བསྟོས་མ་བསྟོས་ཀྱི་དུས་གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་དགག་
པ། རིགས་པ་དེ་དུས་གཞན་གཉིས་ལ་སྒྱར་བ། ཆོས་སུ་མཚན་གཞན་ལ་
སྒྱར་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། འདས་པ་དང་མ་འོངས་པ་ལ་བསྟོས་པའི་དུས་
རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ནི།

ད་ལྟར་བྱུང་བ་མ་འོངས་པ། །

གལ་ཏེ་འདས་ལ་བསྟོས་བྱུང་ན། །

ད་ལྟར་བྱང་དང་མ་འོངས་པ། །

འདས་པའི་དུས་ན་ཡོད་པར་འགྱུར། །

ད་ལྟར་བྱང་དང་མ་འོངས་པ། །

གལ་ཏེ་དེ་ན་མེད་གྱུར་ན། །

ད་ལྟར་བྱང་དང་མ་འོངས་པ། །

ཇི་ལྟར་དེ་ལ་བསྟོས་པར་འགྱུར། །

ཞེས་སོ། །གལ་ཏེ་དངོས་པོ་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་དེ། དུས་
གསུམ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པའི་སྤྱིར་རོ་སྟུམ་ན། ད་ལྟར་བ་དང་མ་འོངས་
པ་གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ན་གཉིས་ལས་མི་འདའ་བས་ད་ལྟར་བ་
དང་མ་འོངས་པ་གཉིས་འདས་པའི་དུས་ལ་བསྟོས་པར་གྱུར་ན་འཐད་དེ།
གལ་ཏེ་བསྟོས་ན་ད་ལྟར་བ་དང་མ་འོངས་པ་གཉིས་འདས་པའི་དུས་ན་
ཡོད་པར་འགྱུར་བའི་སྤྱིར་ཏེ། དུས་དེ་གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་ན་དེ་
གཉིས་འདས་པ་ལ་བསྟོས་པ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་འགྱུར་ལ།
བསྟོས་གྲུབ་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མི་འཐད་པའི་སྤྱིར་ཏེ། རང་བཞིན་ནི་
གཞན་དུ་འགྱུར་བ་མི་འཐད་པའི་སྤྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་ད་ལྟར་བ་དང་མ་
འོངས་པ་གཉིས་འདས་པའི་དུས་དེ་ན་མེད་པར་གྱུར་ན་ནི་དུས་དེ་གཉིས་ཇི་
ལྟར་ན་དུས་དེ་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་བསྟོས་པར་འགྱུར་བ་མི་འཐད་དེ། དེའི་ཆེ་

ན་མེད་པའི་སྤྱིར། བྱམ་སྟེ། རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་བསྟོས་ན་བསྟོས་གཞི་དང་བསྟོས་
ཚོས་གཉིས་དུས་གཅིག་ཡོད་རིགས་པའི་སྤྱིར།

རང་ལུགས་ནི་ཐ་སྟོད་དུ་དུས་གསུམ་པན་ཚུན་བསྟོས་བ་ཡིན་ཡང་
སྤར་སྤྱི་མ་ལ་བསྟོས་ཞེས་གཞན་གྱིས་འདོད་བ་དང་མི་འདུའོ། །འཇིག་རྟེན་
གྲགས་ཚོད་ཀྱི་དུས་གསུམ་ནི་སྟོན་དང་ད་ལྟར་དང་སྤྱི་མའི་དུས་གསུམ་ལ་
འདོད་ཀྱང་། འདིར་དངོས་པོ་ད་ལྟར་བ་རེ་རེ་ལ་བསྟོས་པའི་འདས་མ་འོངས་
གཉིས་དང་བཅས་བ་ལ་དུས་གསུམ་དུ་འཛོག་ཅིང་། དེ་ཡང་སྐྱ་གྲུ་ལྟ་བུ་ནི་ད་
ལྟར་བ་དང་། སྐྱ་གྲུ་སྤྱི་བའི་རྒྱ་ཡོད་ཀྱང་རེ་ཞིག་མ་སྤྱིས་པའི་ཆ་ནི་མ་
འོངས་བ་དང་། སྐྱ་གྲུ་ཞིག་བ་ནི་འདས་པར་འཛོག་པས་མ་འོངས་བ་ནི་སྟོན་
དང་འདས་བ་ནི་རྗེས་སུ་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་བ་ནི།

འདས་བ་ལ་ནི་མ་བསྟོས་པར། །

དེ་གཉིས་འབྱུང་བ་ཡོད་མ་ཡིན། །

དེ་སྤྱིར་ད་ལྟར་བྱུང་བ་དང་། །

མ་འོངས་དུས་ཀྱང་ཡོད་བ་ཡིན། །

ཞེས་སོ། །གལ་ཏེ་འདས་བ་དེ་དུས་གཞན་གཉིས་ལ་བསྟོས་ཀྱང་དེ་
གཉིས་འདས་བ་ལ་མ་བསྟོས་སོ་ཞེ་ན། འདས་བ་ལ་ནི་མ་བསྟོས་པར་དུས་དེ་

གཉིས་གྲུབ་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འདས་པ་ནི་ད་ལྟ་བཞིག་འདས་པ་ལ་
འཛོག་པས་ད་ལྟ་བཞི་དེ་ལ་དངོས་སུ་བསྟོས་ཞིང་དེས་ན་མ་འོངས་པ་ཡང་
བརྒྱད་ནས་འདས་པ་ལ་བསྟོས་པའི་སྒྱིར། འདས་པ་ལ་བསྟོས་མི་བསྟོས་
གཉིས་ཀའང་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་མེད་པ་དེའི་སྒྱིར་ད་ལྟར་བྱུང་བ་དང་མ་འོངས་
པའི་དུས་གཉིས་ཀྱང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི།

རིམ་པའི་ཚུལ་ནི་འདི་ཉིད་ཀྱིས། །

ལྷག་མ་གཉིས་པོ་བསྟོར་བ་དང་། །

ཞེས་སོ། །སྒར་བཤད་པ་ལྟར་དུས་གཞན་གཉིས་འདས་པ་ལ་བསྟོས་
མ་བསྟོས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སམ་ཡང་བཤད་པའི་རིགས་པའི་རིམ་པའི་ཚུལ་ནི་
འདི་ཉིད་ཀྱིས་འདས་པའི་ལྷག་མ་ད་ལྟར་དང་མ་འོངས་པ་གཉིས་པོ་ལ་
བསྟོས་མ་བསྟོས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པ་འགོག་པའི་སུན་འབྲིན་བསྟོར་
བའང་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། འདས་པ་དང་ནི་མ་འོངས་པ། །གལ་ཏེ་ད་ལྟར་བྱུང་
བསྟོས་ན། །ཞེས་སོགས་དང་། འདས་དང་ད་ལྟར་བྱུང་བ་ནི། །གལ་ཏེ་མ་
འོངས་བསྟོས་བྱུང་ན། །ཞེས་སོགས་འདོད་པར་བསྒྱུར་ནས་ཤེས་པར་བྱ་
དགོས་པའི་སྒྱིར།

གསུམ་པ་ནི།

མཆོག་དང་ཐ་མ་འབྲིང་ལ་སོགས། །

གཅིག་ལ་སོགས་པའང་ཤེས་པར་བྱ། །

ཞེས་སོ། །རི་སྐད་བཤད་པའི་རིམ་པ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་མཆོག་དང་ཐ་མ་
དང་འབྲིང་ལ་སོགས་པ་སྟེ་དགེ་མི་དགེ་ལུང་མ་བསྟན་གསུམ་དང་། རྟེན་
གནས་འཛིགས་གསུམ་ལ་སོགས་པའི་གསུམ་ཆོན་རྣམས་དང་གཅིག་
གཉིས་གསུམ་ལ་སོགས་པའི་མང་བ་གསུམ་ཆོན་དང་འབྲེལ་བ་ཐམས་ཅད་
ལའང་རྣམ་པར་བཤད་པས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། དེ་རྣམས་པན་ཚུན་བསྟོས་མ་
བསྟོས་གང་ཡང་ངོ་བོས་བྱུབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཞན་སྟེ་འདོད་པའི་དུས་དགག་པ།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། གཞན་སྟེ་འདོད་པའི་དུས་དགག་པ་དང་། རང་
སྟེ་དངོས་སྒྲུབས་འདོད་པའི་དུས་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ནི།

མི་གནས་དུས་ནི་འཛིན་མི་བྱེད། །

གང་ཞིག་བཟུང་བར་བྱ་བའི་དུས། །

གནས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས། །

མ་བཟུང་དུས་ནི་རི་ལྟར་གདགས། །

ཞེས་སོ། །གཞན་སྡེ་ན་རེ། དུས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་དེ། སྐད་ཅིག་
དང་ཐང་ཅིག་དང་ཡུད་ཅམ་དང་ཉིན་མཚན་ལ་སོགས་པ་ཆད་དོན་གཞན་
དང་ལྡན་པའི་སྤྱིར་རོ་ཞེ་ན། དེ་མི་རིགས་ཏེ། དུས་ནི་སྐད་ཅིག་རེ་རེ་བཞིན་
ཞིག་ནས་འགྲོ་བས་ཐེར་བྱག་ཏུ་མི་གནས་པའི་སྤྱིར་དང་དུས་ལས་ངོ་བོ་ཐ་
དད་པའི་སྐད་ཅིག་ལ་སོགས་པའི་སྒྲོ་ནས་འཛིན་པར་མི་བྱེད་པའི་སྤྱིར། སྤྱི་
མ་གྲུབ་སྟེ། དུས་ནི་དེ་དག་ཅི་རིགས་ལ་བརྟེན་ནས་འདོགས་པ་ཅམ་ཡིན་
སྤྱིར་རོ།

ཁོ་ན་རེ། དུས་གྱིས་འབྲུང་བ་སྤྲིན་པ་སོགས་བྱེད་པས་ཐེར་བྱག་ཏུ་
གནས་པའི་དུས་ནི་ཡོད་དོ་སྟུམ་ན། དེ་ནི་མི་འཐད་དེ། གང་ཞིག་སྐད་ཅིག་ལ་
སོགས་པ་གསལ་ཞིང་བཟུང་བར་བྱ་བའི་དུས་ནི་ཐེར་བྱག་ཏུ་གནས་པ་ཡོད་
པའི་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཏེ། སྐད་ཅིག་དང་ཐང་ཅིག་ལ་སོགས་པ་ལས་ངོ་བོ་ཐ་
དད་པའི་དུས་ནི་དམིགས་རུང་མ་དམིགས་པས་ཁེགས་པའི་སྤྱིར་ཏེ། དེ་འབྲ་
བ་ཡོད་པ་ཆད་མ་གང་གིས་ཀྱང་མ་བཟུང་བའི་སྤྱིར། དེ་ལྟར་མ་བཟུང་བའི་
དུས་དེ་ནི་སྐད་ཅིག་ལ་སོགས་པའི་ཆད་གྱིས་རི་ལྟར་གདགས་པར་ཡང་མི་
རུས་ཏེ། མ་འབྲེལ་བའི་སྤྱིར་རོ། །

རང་སྤྱི་དངོས་སྒྲིབ་ས་འདོད་པའི་དུས་དགག་པ།

གཉིས་པ་ནི། །

གལ་ཏེ་དུས་ནི་དངོས་ཏེན་ཏེ། །

དངོས་མེད་དུས་ནི་གལ་ཡོད། །

དངོས་པོ་འགའ་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། །

དུས་ལྟ་ཡོད་པར་གལ་འགྱུར། །

ཞེས་སོ། གལ་ཏེ་རྟག་པའི་དུས་མེད་ཀྱང་སྐད་ཅིག་སོགས་ལ་བརྟེན་
ནས་ཐ་དད་དུ་བཞག་པའི་དུས་ནི་ངོ་བོས་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་གཟུགས་ལ་
སོགས་པའི་དངོས་པོ་མེད་པ་སྟེ་དེ་དག་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་དུས་ནི་གལ་
ཡོད་དེ། དུས་ནི་དངོས་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་འཛོག་པའི་ཕྱིར། དངོས་པོ་འགའ་
ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མིན་ན་དེ་ལ་བཏགས་པའི་དུས་ལྟ་རང་བཞིན་
གྱིས་ཡོད་པར་གལ་འགྱུར་ཏེ། གདགས་གཞི་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་མེད་ན་བཏགས་
ཚོས་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། དུས་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་ནི་བདག་
གིས་འཇུག་པའི་རྣམ་བཤད་སོགས་ལས་བཤད་ཟིན་པས་འདིར་མི་འཆད་
དོ། །

གཉིས་པ་ནི། སྤང་པའི་ཅུལ་གྱི་མདོ་སོགས་པ་རྣམས་སོ། །གསུམ་པ་
ནི། དུས་བརྟག་པ་ཞེས་བྱ་བ་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་བཅུ་དགུ་པའི་རྣམ་བཤད་དོ། །

རབ་བྱེད་ཉི་ཤུ་པ།

གཉིས་པ་དུས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པའི་སྐྱབ་བྱེད་དགག་པ་ལ་
གཉིས། དུས་འབྲས་བྱ་བྱང་བའི་སྟན་ཅིག་བྱེད་རྒྱུ་ཡིན་པ་དགག་པ་དང་།
དེ་འབྲས་བྱ་འབྲང་འཛིག་གི་རྒྱ་ཡིན་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། རབ་
བྱེད་ཀྱི་གཞུང་བཤད་པ། །ལུང་དང་སྒྱུར་བ། མཚན་བསྟན་པའོ། །

རྒྱ་རྒྱུན་གྱི་ཚོགས་པ་ལས་སྐྱེ་བ་དགག་པ།

དང་པོ་ལ་གསུམ། རྒྱ་རྒྱུན་གྱི་ཚོགས་པ་ལས་སྐྱེ་བ་དགག་པ། རྒྱ་ཉིད་
ལས་སྐྱེ་བ་དགག་པ། ཚོགས་པ་ལས་སྐྱེ་བ་འགོག་པའི་རིགས་པ་གཞན་བསྟན་
པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། ཚོགས་པ་སྤྲ་མ་དང་དུས་མཉམ་དང་བྱི་མ་ལས་སྐྱེ་
བ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཚོགས་པ་ལས་དངོས་སུ་སྐྱེ་བ་དགག་པ་
དང་། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཚོགས་ལ་ཡོད་མེད་སྐྱེ་བ་དང་། དེ་ལ་ཡོད་མེད་
ཉིད་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ནི།

གལ་ཏེ་རྒྱ་དང་རྒྱུན་ནམས་ཀྱི།

ཚོགས་པ་ཉིད་ལས་སྐྱེ་འགྱུར་ཞིང་།

ཚོགས་ལ་འབྲས་བྱ་ཡོད་ན་ནི།

ཅི་ལྟར་ཚོགས་པ་ཉིད་ལས་སྐྱེ། །

གལ་ཏེ་རྒྱ་དང་རྒྱུན་རྣམས་ཀྱི། །

ཚོགས་པ་ཉིད་ལས་སྐྱེ་འགྱུར་ཞིང་། །

ཚོགས་པ་ལ་འབྲས་བུ་མེད་ན་ནི། །

ཇི་ལྟར་ཚོགས་པ་ཉིད་ལས་སྐྱེ། །

ཞེས་སོ། །འབྲས་བུ་རྒྱ་རྒྱུན་ཚོགས་པ་ལས་དངོས་སུ་སྐྱེན་དེ་ལ་
ཡོད་པ་སྐྱེའམ་མེད་པ་ཉིད་སྐྱེ། དང་པོ་ལྟར་ན་མི་འཐད་དེ། གལ་ཏེ་འཐད་ན་
རྒྱ་དང་རྒྱུན་རྣམས་ཀྱི་ཚོགས་པ་ཉིད་ལས་འབྲས་བུ་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་
བར་འགྱུར་ཞིང་། རྒྱ་རྒྱུན་གྱི་ཚོགས་པ་ལ་འབྲས་བུ་ཡོད་ན་ནི་ཇི་ལྟར་ན་རྒྱ་
རྒྱུན་གྱི་ཚོགས་པ་ཉིད་ལས་འབྲས་བུ་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་ཞེས་པ་དེ་མི་
འཐད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཚོགས་པ་ལ་འབྲས་བུ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ན་སྤྲར་སྐྱེ་
བ་ལ་དགོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་རྒྱ་དང་རྒྱུན་རྣམས་ཀྱི་ཚོགས་པ་ཉིད་
ལས་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཞིང་ཚོགས་པ་ལ་འབྲས་བུ་གནས་པ་མེད་ན་
ནི་ཇི་ལྟར་ན་ཚོགས་པ་ཉིད་ལས་སྐྱེ་ཞེས་འདོད་པ་ནི་མི་འཐད་དེ། རང་བཞིན་
གྱིས་གྲུབ་བཞིན་དུ་དེ་ལ་མེད་ན་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེད་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་སྐྱེན་ནི་རྒྱ་དུས་སུ་ཡོད་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྐྱེ་དགོས་
པའི་ཕྱིར་ཏེ། །རྒྱ་དུས་སུ་མེད་ཀྱང་སྐྱེད་པར་འདོད་ན་ནི་སྒོ་བྱར་བའི་སྐྱེད་

ཚུ་ལ་དུ་འགོ་བས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མི་འཐད་པའི་སྒྲིབ།
གཉིས་པ་ནི།

གལ་ཏེ་རྩུ་དང་རྩེན་རྣམས་གྱིས། །

ཆོགས་ལ་འབྲས་བུ་ཡོད་ན་ནི། །

ཆོགས་ལ་བཟུང་དུ་ཡོད་རིགས་ན། །

ཆོགས་པ་ཉིད་ལ་བཟུང་དུ་མེད། །

གལ་ཏེ་རྩུ་དང་རྩེན་རྣམས་གྱིས། །

ཆོགས་ལ་འབྲས་བུ་མེད་ན་ནི། །

རྩུ་རྣམས་དང་ནི་རྩེན་དག་ཀྱང་། །

རྩུ་རྩེན་མ་ཡིན་མཚུངས་པར་འགྱུར། །

ཞེས་སོ། །གཞན་ཡང་གལ་ཏེ་རྩུ་དང་རྩེན་རྣམས་གྱི་ཆོགས་པ་ལ་
འབྲས་བུ་བཞེན་པའི་སྒོ་ནས་ཡོད་ན་ནི་མི་འཐད་དེ། དེ་ཡིན་ན་ཆོགས་པ་ལ་
འབྲས་བུ་དངོས་སུ་བཟུང་དུ་ཡོད་རིགས་ན་ཆོགས་པ་ཉིད་ལ་དེ་ཆད་མ་གང་
གིས་ཀྱང་བཟུང་དུ་མེད་པའི་སྒྲིབ། གལ་ཏེ་རྩུ་དང་རྩེན་རྣམས་གྱི་ཆོགས་པ་
ལ་འབྲས་བུ་མེད་ན་ཡང་ནི་མི་འཐད་དེ། ལྷ་གྲུ་ལྷ་བུའི་རྩུ་རྣམས་དང་ནི་རྩེན་
དག་ཀྱང་དེའི་རྩུ་རྩེན་མ་ཡིན་པ་རྩོལ་སོགས་དང་མཚུངས་པར་འགྱུར་

བའི་ཕྱིར་ཏེ། རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པ་ནི་ཚོགས་པ་ལ་མེད་ནའང་། རྒྱས་སྐྱེད་
མི་རྒྱས་པ་དེའི་རྒྱ་མིན་རྟོ་སོལ་སོགས་དང་འབྲེལ་མེད་དོན་གཞན་དུ་
མཚུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི།

གལ་ཏེ་རྒྱ་ཡིས་འབྲས་བུ་ལ། །

རྒྱ་བྱིན་ནས་ནི་འགག་འགྱུར་ན། །

གང་བྱིན་པ་དང་གང་འགགས་པའི། །

རྒྱ་ཡི་བདག་ཉིད་གཉིས་སུ་འགྱུར། །

གལ་ཏེ་རྒྱ་ཡིས་འབྲས་བུ་ལ། །

རྒྱ་མ་བྱིན་པར་འགག་འགྱུར་ན། །

རྒྱ་འགགས་ནས་ནི་སྐྱེས་པ་ཡི། །

འབྲས་བུ་དེ་དག་རྒྱ་མེད་འགྱུར། །

ཞེས་སོ། །གལ་ཏེ་རྒྱས་རང་གི་འབྲས་བུ་ལ་དངོས་སུ་སྐྱེད་པའི་རྒྱས་
པ་བྱིན་ནས་འབྲས་བུའི་སྤར་འགགས་པས་སྤར་གྱི་རིགས་པས་མི་གཞོད་དོ་
ཞེ་ན། གལ་ཏེ་རྒྱ་ཡིས་ནི་འབྲས་བུ་ལ་བྱེད་རྒྱ་བྱིན་ནས་ནི་འགག་པར་འགྱུར་
ན་འབྲས་བུ་ལ་གང་བྱིན་པའི་བྱེད་རྒྱ་དང་གང་ཞིག་འགགས་པའི་རྒྱ་ཡི་

བདག་ཉིད་གཉིས་སུ་རྩམ་སོ་སོ་བར་འགྱུར་ན་དེ་མི་རིགས་ཏེ། དེ་གཉིས་
 ཀའང་རྒྱར་མཚུངས་པས་འབྲས་བུ་སྒར་འགག་དགོས་པར་ཡང་འབྲ་བའི་
 ཕྱིར། གལ་ཏེ་རྒྱ་ཡིས་ནི་འབྲས་བུ་ལ་བྱེད་རྒྱ་མ་བྱིན་པར་སྒྲ་ལོགས་ནས་
 འགག་པར་འགྱུར་ན་ནི་མི་འཐད་དེ། རྒྱ་འགགས་པའི་རྩེས་ནས་ནི་སྐྱེས་པ་
 ཡི་འབྲས་བུ་སྐྱ་གུ་ལྟ་བུ་དེ་དག་ནི་རྒྱ་ལས་དངོས་སུ་མི་སྐྱེ་བ་ཁོ་ནར་འགྱུར་
 བས་རྒྱ་མེད་དུ་འབྱུང་བར་འགྱུར་བའི་སྐྱོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འབྲས་བུ་དང་
 རྒྱ་འགགས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་ན་དེ་རྒྱ་ལ་བརྟེན་པ་ཡང་རང་བཞིན་
 གྱིས་ཡོད་དགོས་ལ། ཡོད་ན་འབྲས་བུ་དེ་འབྱུང་བ་ཡང་རྒྱ་མེད་དུ་འབྱུང་
 རིགས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན་རྒྱ་འགགས་ཟིན་ནས་འབྲས་བུ་སྐྱེ་དགོས་ན་དེ་
 མི་འཐད་དེ། རྒྱ་འགགས་ཟིན་པ་དང་འབྲས་བུ་སྐྱེས་ཟིན་པ་གཉིས་དུས་
 མཉམ་པའི་ཕྱིར།

དུས་མཉམ་པ་དང་བྱི་མ་ལས་སྐྱེ་བ་དགག་པ།

གཉིས་པ་ནི།

གལ་ཏེ་ཚོགས་དང་ལྟན་ཅིག་ཏུ།

འབྲས་བུ་ཡང་ནི་སྐྱེ་འགྱུར་ན།

སྐྱེད་པར་བྱེད་དང་བསྐྱེད་བྱ་གང་།

དུས་གཅིག་པར་ནི་ཐལ་བར་འགྱུར།

ཞེས་སོ། གལ་ཏེ་རྒྱ་རྒྱུན་གྱི་ཚོགས་པ་ནི་འབྲས་བུ་དང་ལྷན་ཅིག་
སྐྱེས་པ་ཉིད་འབྲས་བུའི་སྐྱེད་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་རྒྱ་རྒྱུན་གྱི་
ཚོགས་པ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་འབྲས་བུ་ཡང་ནི་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ན་ནི་མི་འཐད་དེ།
སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་རྒྱ་དང་བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་འབྲས་བུ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དུས་
གཅིག་ཏུ་ཡོད་པར་ནི་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་མི་རུང་སྟེ། དུས་
མཉམ་པ་ལ་བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི།

གལ་ཏེ་ཚོགས་པའི་སྣ་རོལ་དུ། །

འབྲས་བུ་སྐྱེས་པར་འགྱུར་ན་ནི། །

རྒྱ་དང་རྒྱུན་རྣམས་མེད་པ་ནི། །

འབྲས་བུ་རྒྱ་མེད་འབྱུང་བར་འགྱུར། །

ཞེས་སོ། །བྱེ་བྲག་སྤྲ་བ་ན་དེ། འབྲས་བུ་རྣམས་རྒྱ་རྒྱུན་ཚོགས་པའི་
སྣ་རོལ་གྱི་མ་འོངས་པའི་དུས་སུ་གནས་པ་ཡང་ཡིན་ལ་རྒྱ་རྒྱུན་ཚོགས་
པས་ནི་ད་ལྟ་བའི་གནས་སྐབས་སྐྱེད་ཀྱི། རྣམ་ནི་སྣ་ཕྱིར་ཡང་གནས་སོ་ཞེ་
ན། དེ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། གལ་ཏེ་རྒྱ་རྒྱུན་གྱི་ཚོགས་པའི་སྣ་རོལ་དུ་འབྲས་བུ་
སྐྱེས་པ་སྟེ་བྱུ་བ་པར་གྱུར་ན་ནི། འབྲས་བུ་དེ་རྒྱ་དང་རྒྱུན་རྣམས་ལ་བསྟོས་པ་
མེད་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་ན་དེ་ཡི་འབྲས་བུ་རྒྱ་མེད་པར་འབྱུང་བ་ཅན་དུ་

འགྱུར་བའི་སྒྲོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

རྒྱ་འབྲས་ངོ་བོ་གཅིག་པའི་སྤྱོད་སྤྱོད་དགག་པ།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྒྱ་འབྲས་ངོ་བོ་གཅིག་པའི་སྤྱོད་སྤྱོད་དགག་པ་
དང་། ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་སྤྱོད་སྤྱོད་དགག་པའོ། །

དང་ཐོ་ནི།

གལ་ཏེ་རྒྱ་འགགས་འབྲས་བྱ་ན། །

རྒྱ་ནི་ཀུན་དུ་འཕོ་བར་འགྱུར། །

སྒོན་སྒྲེས་པ་ཡི་རྒྱ་ཡང་ནི། །

ཡང་སྒྲེ་བ་ནི་ཐལ་བར་འགྱུར། །

ཞེས་སོ། །གལ་ཏེ་རྒྱ་འགག་ནས་འབྲས་བྱའི་བདག་ཉིད་དུ་གནས་པ་
ཡིན་ལོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་མི་འཐད་དེ། གལ་ཏེ་རྒྱ་འགགས་ནས་འབྲས་བྱའི་བདག་
ཉིད་དུ་འཕོ་ན་སྒྲོས་གར་མཁན་ཆ་ལུགས་གཞན་དང་གཞན་དུ་བསྒྱུར་བ་
ལྟར་རྒྱ་ནི་དུས་ཀུན་དུ་འཕོ་བ་ཙམ་དུ་འགྱུར་གྱི། འབྲས་བྱ་སྒྲར་མེད་གསར་
དུ་མི་སྒྲེ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ་དེ་ལྟར་རྒྱ་དེ་ཏྲག་པར་འགྱུར་བས་འབྲས་་
བྱ་སྒྲེད་པ་ཡང་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར། །གཞན་ཡང་སྒོན་སྒྲེས་ཟིན་པ་ཡི་རྒྱ་
ཡང་ནི་སྒྲར་ཡང་སྒྲེ་བར་ནི་ཐལ་བར་འགྱུར་ན་དེ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། སྒྲེས་ཟིན་
སྒྲེ་མི་དགོས་ཤིང་ཐུག་མེད་དུ་སྒྲེ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །

རྒྱས་འབྲས་བྱ་སྐྱེ་བའི་བྱ་བ་སྦྱར་བ་བྱེད་པ་དགག་པ།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྒྱས་འབྲས་བྱ་སྐྱེ་བའི་བྱ་བ་སྦྱར་བ་བྱེད་པ་
དགག་པ་དང་། རྒྱ་ཉིད་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་
བདུན། རྒྱ་འགགས་པ་དང་གནས་པས་འབྲས་བྱ་སྐྱེད་པ་དགག། རྒྱས་མཐོང་
བ་དང་མ་མཐོང་བས་དེ་སྐྱེད་པ་དགག། རྒྱས་སྤང་པ་དང་མ་སྤང་པར་དེ་
བསྐྱེད་པར་འགག། འབྲས་བྱས་སྟོང་མི་སྟོང་གི་རྒྱས་དེ་སྐྱེད་པར་དགག།
འབྲས་བྱ་སྟོང་མི་སྟོང་གི་རྒྱས་དེ་སྐྱེད་པར་དགག། རང་བཞིན་གཅིག་དང་ཐ་
དད་ཀྱི་རྒྱས་འབྲས་བྱ་སྐྱེད་པ་དགག། འབྲས་བྱ་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་ཡོད་མེད་
རྒྱད་སྐྱེས་པ་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ནི།

འགགས་པ་རྒྱབ་པར་གྱུར་པ་ཡིས། །

འབྲས་བྱ་སྐྱེད་པ་ཇི་ལྟར་སྐྱེད། །

འབྲས་བྱ་དང་ནི་འབྲེལ་བའི་རྒྱ། །

གནས་པས་ཀྱང་ནི་ཇི་ལྟར་སྐྱེད། །

ཅི་སྟེ་རྒྱ་འབྲས་མ་འབྲེལ་ན། །

འབྲས་བྱ་གང་ཞིག་སྐྱེད་པར་བྱེད། །

ཅེས་སོ། གཞན་ཡང་རྒྱས་འབྲས་བུ་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེད་ན་རྒྱ་དེ་
 འབྲས་བུའི་སྤར་འགགས་སམ་མ་འགགས་སྐྱེ། འབྲས་བུ་ཡང་སྐྱེས་ཟིན་མ་
 སྐྱེད་བརྟག་གང་། དང་པོ་ལྟར་ན། ལྷ་གུ་སོགས་ཀྱི་རྒྱ་འགགས་པ་རྒྱབ་པ་སྟེ་
 ཞིག་པར་གྱུར་པ་ཡིས་འབྲས་བུ་སྐྱེད་པ་དེ་རི་ལྟར་སྐྱེད་དེ་མི་རིགས་པར་
 ཐལ། རྒྱ་འགགས་པའི་ཆེན་རྒྱ་མེད་པས་མེད་པ་འགྱུར་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར།
 ཅེ་སྟེ་གཉིས་པ་ལྟར་རོ་ཞེ་ན་མི་འཐད་པར་ཐལ། འབྲས་བུ་དང་ནི་འབྲེལ་བའི་
 རྒྱ་གནས་པ་སྟེ་མ་ཞིག་པས་ཀྱང་ནི་འབྲས་བུ་རི་ལྟར་ན་རང་བཞིན་གྱིས་
 སྐྱེད་པ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། ཅེ་སྟེ་འབྲས་བུ་གྲུབ་ཟིན་མི་སྐྱེད་པས་རྒྱའི་དུས་
 ན་འབྲས་བུ་དང་མ་འབྲེལ་བ་སྐྱེད་དོ་ཞེ་ན་དེ་ཡང་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་རྒྱས་
 འབྲས་བུ་གང་ཞིག་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེད་པར་བྱེད་ཅེས་པ་མི་འཐད་པའི་
 ཕྱིར་ཏེ། ཐ་སྙད་དུ་རྒྱ་དུས་སུ་མེད་པའི་འབྲས་བུ་སྐྱེད་པ་ལ་འགལ་བ་མེད་
 ཀྱང་། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་ན་འབྲས་བུ་ནི་རྒྱ་དུས་སུ་ཡོད་དགོས་པའི་ཕྱིར་
 ཏེ། མེད་ན་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་དོན་མ་ཆང་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི།

རྒྱས་ནི་མཐོང་དང་མ་མཐོང་པར། །

འབྲས་བུ་སྐྱེད་པར་མི་བྱེད་དོ། །

ཞེས་སོ། །ཡང་རྒྱས་ནི་རང་གི་འབྲས་བུ་མཐོང་ནས་སམ་མ་མཐོང་

པར་སྐྱེད། མཐོང་ནས་མི་སྐྱེད་དེ། མཐོང་ནས་བྱ་བ་ཟིན་པས་དེ་སྤར་སྐྱེད་མི་
དགོས་པའི་ཕྱིར། རྒྱས་འབྲས་བྱ་མ་མཐོང་པར་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེད་པར་
མི་བྱེད་དེ། སྐྱེད་ན་རྒྱ་གཅིག་གིས་ཀྱང་འབྲས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཅར་སྐྱེད་
པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། རང་ལུགས་ལ་ནི་རྒྱས་འབྲས་བྱ་མ་མཐོང་པར་སྐྱེད་
ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་མི་སྐྱེད་པས་མི་འགལ་ལོ། །

གསུམ་པ་ནི།

འབྲས་བྱ་འདས་པ་རྒྱ་འདས་དང་། །

མ་སྐྱེས་པ་དང་སྐྱེས་པ་དང་། །

སྟན་ཅིག་ཤད་པར་འགྱུར་བ་ནི། །

ནམ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

འབྲས་བྱ་སྐྱེས་པ་རྒྱ་མ་སྐྱེས། །

འདས་པ་དང་ནི་སྐྱེས་པ་དང་། །

སྟན་ཅིག་ཤད་པར་འགྱུར་བ་ནི། །

ནམ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

འབྲས་བྱ་མ་སྐྱེས་རྒྱ་སྐྱེས་དང་། །

མ་སྐྱེས་པ་དང་འདས་པ་དང་། །

ལྷན་ཅིག་སྤང་བར་འགྱུར་ན་ནི། །

ནམ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

སྤང་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན། །

རྒྱལ་ནི་འབྲས་བུ་ཅི་ལྟར་སྐྱེད། །

ཅེས་སོ། །གཞན་ཡང་རྒྱལ་འབྲས་བུ་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེད་ན་དེ་
གཉིས་སྤང་བ་སྟེ་ལྷན་ཅིག་ཏུ་ཆོག་ས་དགོས་པས་དེ་ཡང་རིགས་ཤེས་གྱིས་
དབྱུང་མི་བཟོད་དེ། ལྷ་གྲུ་ལ་སོགས་པའི་འབྲས་བུ་འདས་པ་ནི་ས་བོན་ལ་
སོགས་པའི་རྒྱ་འདས་པ་དང་ལྷན་ཅིག་སྤང་བར་འགྱུར་བ་ནི་ནམ་ཡང་ཡོད་
པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་གཉིས་ཞིག་པའི་ཆེ་དེ་གཉིས་ཀ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་
དུ་འབྲས་བུ་འདས་པ་ནི་རྒྱ་མ་སྐྱེས་པ་མ་འོངས་པ་དང་སྤང་བ་མེད་དེ། དེ་
གཉིས་དུས་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར། ཡང་འབྲས་བུ་འདས་པ་ནི་རྒྱ་སྐྱེས་པ་ད་ལྟ་བ་
དང་སྤང་བ་མེད་དེ། དེ་གཉིས་ཀྱང་དུས་སོ་སོ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འབྲས་བུ་
སྐྱེས་པ་སྟེ་ད་ལྟར་བ་དང་དེའི་རྒྱ་མ་སྐྱེས་པ་སྟེ་མ་འོངས་པ་དང་རྒྱ་འདས་པ་
དང་ནི་སྐྱེས་པ་སྟེ་ད་ལྟར་བ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་སྤང་བར་འགྱུར་བ་ནི་ནམ་ཡང་
ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་འདས་པ་དང་མ་འོངས་པ་གཉིས་ནི་
དུས་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱ་འབྲས་ད་ལྟར་བ་གཉིས་ལ་ཐ་སྙད་དུ་སྤང་བའི་
ཆ་སྒྲིབ་པ་ཡོད་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་སྤང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་གྲུབ་སྟེ།

རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ན་དུས་སྤྱི་བ་མི་རུང་བས་དུས་མཉམ་དུ་སྤང་
དགོས་པའི་ཕྱིར། འབྲས་བུ་མ་སྐྱེས་པའི་མ་འོངས་པ་ནི་རྒྱ་སྐྱེས་པ་ད་ལྟར་
བ་དང་མ་སྐྱེས་པ་མ་འོངས་པ་དང་འདས་པ་གཉིས་དང་ལྟན་ཅིག་སྤང་བར་
འགྱུར་བ་ནི་ནམ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་འབྲས་ད་ལྟར་
ནི་དུས་ཐ་དད་ཅིང་རྒྱ་འབྲས་མ་འོངས་པའི་དུས་སུ་དེ་གཉིས་གང་ཡང་མེད་
ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་དཔྱད་པ་ན་སྤང་བ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན་རྒྱས་
ནི་འབྲས་བུ་ཇི་ལྟར་ན་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེད་པར་བྱེད་དེ་བྱེད་མི་བྱས་སོ། །

ཅི་སྟེ་ཡང་རྒྱ་འབྲས་རང་བཞིན་གྱིས་སྤང་བ་ཡོད་པ་ཡིན་ན་ཡང་
རྒྱས་ནི་འབྲས་བུ་ཇི་ལྟར་ན་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་མི་འཐད་དེ།
རྒྱ་འབྲས་བུ་དང་ལྟན་ཅིག་མ་ཚོགས་ན་རང་བཞིན་གྱིས་མི་སྤང་ཅིང་།
ཚོགས་ན་ནི་སྤང་ཡང་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

རང་ལུགས་སུ་གྱུ་སོགས་ནི་རང་གི་བརྒྱད་རྒྱ་དང་མ་སྤང་ཀྱང་ཁས་
ལེན་པ་ཡིན་ཏེ། དངོས་རྒྱུ་འཁྱེད་ཅིག་ཐ་མ་དང་འབྲས་བུ་འཁྱེད་ཅིག་དང་ཐོ་
གཉིས་སྤང་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡེ་སྤང་ན་དངོས་སུ་བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་དུ་
མི་འགྱུར་ཞིང་དངོས་རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་འཁྱེད་པར་དུ་ཚོས་གཞན་གྱིས་ཚོད་པའི་
སྐྱོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་སྐྱུ་གྱུ་ལྟ་བུ་རང་གི་དངོས་འབྲས་ཀྱི་ཆ་དང་
སྤང་བར་འདོད་དགོས་ཏེ། ཐ་སྐྱད་དུ་སྤང་བ་ལ་ཆ་གཅིག་སྤང་བས་ཚོགས་གི།

རང་བཞིན་གྱིས་སྤང་ན་དུས་མཉམ་ཆ་ཐམས་ཅད་ནས་སྤང་དགོས་པའི་བྱིར།
 བྱི་མ་གྲུབ་སྟེ། སྤང་མ་སྤང་གི་ཆ་དབྱེར་ཡོད་ན་ཆ་བཅས་ཡིན་པས་རྟེན་
 འབྲེལ་དུ་འགྱུར་ཞིང་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་འགྱུར་བའི་བྱིར།
 བཞི་བ་ནི།

གལ་ཏེ་འབྲས་བུ་སྟོང་པའི་རྒྱས། །

རི་ལྟར་འབྲས་བུ་སྐྱེད་པར་བྱེད། །

གལ་ཏེ་འབྲས་བུས་མི་སྟོང་རྒྱས། །

རི་ལྟར་འབྲས་བུ་སྐྱེད་པར་བྱེད། །

ཅེས་སོ། །གཞན་ཡང་གལ་ཏེ་འབྲས་བུས་སྟོང་པ་སྟེ་མེད་པའི་རྒྱས་ནི་
 རི་ལྟར་ན་འབྲས་བུ་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེད་པར་བྱེད་དོ་མི་བྱེད་དེ། ལྷ་ལ་མར་
 གྱི་རྒྱ་མེད་པ་བཞིན་ནོ། །གལ་ཏེ་རང་གི་འབྲས་བུས་མི་སྟོང་པའི་རྒྱས་ཀྱང་
 རི་ལྟར་ན་འབྲས་བུ་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེད་པར་བྱེད་དེ། འབྲས་བུ་ཡོད་པ་
 སྤང་ཡང་མི་སྐྱེ་བའི་བྱིར།

ལྷ་བ་ནི།

འབྲས་བུས་མི་སྟོང་སྐྱེ་མི་འགྱུར། །

མི་སྟོང་འགགས་པར་མི་འགྱུར་རོ། །

མི་སྟོང་དེ་ནི་མ་འགགས་དང་། །

མ་སྐྱེད་པར་ཡང་འགྱུར་བ་ཡིན། །

སྟོང་པ་རི་ལྟར་སྐྱེ་འགྱུར་ཞིང་། །

སྟོང་པ་རི་ལྟར་འགགས་པར་འགྱུར། །

སྟོང་པ་དེ་ཡང་མ་འགགས་དང་། །

མ་སྐྱེས་པར་ཡང་ཐལ་བར་འགྱུར། །

ཞེས་སོ། །འབྲས་བུ་སྐྱེ་བ་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པའམ་མི་སྟོང་གང་
ཞིག་སྐྱེ་གང་། དེ་ལ་འབྲས་བུ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པས་མི་སྟོང་པ་ཆོས་
ཅན། སྐྱེ་བར་མི་འགྱུར་པར་ཐལ། རྟན་འབྲེལ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་འབྲས་བའི་
མི་སྟོང་པ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། འགགས་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། རང་བཞིན་གྱིས་
གྲུབ་པའི་ཕྱིར། བྱེད་སྟོན་ལ་སྟོན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་
མི་སྟོང་པར་འདོད་ན་ནི་མི་འཐད་དེ། དེ་ནི་མ་འགགས་པ་དང་མ་སྐྱེས་པར་
ཡང་འགྱུར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འབྲས་བུ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པས་སྟོང་པ་ནི་
ཆོས་ཅན། རི་ལྟར་རོ་བོ་ཉིད་གྱིས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཞིང་རི་ལྟར་རོ་བོ་ཉིད་
གྱིས་འགགས་པར་འགྱུར་བར་ནི་མི་འཐད་དེ། རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པའི་ཕྱིར།
འབྲས་བུ་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པར་འདོད་པ་དེ་ཡང་རོ་བོ་ཉིད་གྱིས་མ་
འགགས་པ་དང་མ་སྐྱེས་པར་ཡང་ཐལ་བར་འགྱུར་བ་ལ་ནི་ཁོ་བོ་ཅག་ནི་
འདོད་ཀྱང་བྱེད་དེ་ལྟར་མི་འདོད་དེ་འགལ་བ་ཡིན་ནོ། །

བྱག་པ་ནི།

རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་གཅིག་ཉིད་དུ། །

ནམ་ཡང་འཐད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །

རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་གཞན་ཉིད་དུ། །

ནམ་ཡང་འཐད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །

རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་གཅིག་ཡིན་ན། །

བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་གཅིག་ཏུ་འགྱུར། །

རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་གཞན་ཉིད་ན། །

རྒྱ་དང་རྒྱ་མིན་མཚུངས་པར་འགྱུར། །

ཞེས་སོ། །གཞན་ཡང་རྒྱས་འབྲས་བུ་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེད་ན་གཉིས་
ལས་མི་འདའ་བས་རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་རང་བཞིན་གྱིས་གཅིག་པ་ཉིད་དུ་ནམ་
ཡང་འཐད་པར་མི་འགྱུར་ལ། རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་
གཞན་པ་ཉིད་དུ་ཡང་ནམ་ཡང་འཐད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་
གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་གཅིག་པ་ཉིད་ཡིན་ན་མི་འཐད་དེ། བསྐྱེད་བྱ་འབྲས་
བུ་སོགས་དང་སྐྱེད་བྱེད་རྒྱ་ལ་སོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་བའི་
ཕྱིར། རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་གཞན་པ་ཉིད་ཡིན་ནའང་མི་

འཐད་དེ། རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་པའི་གཞན་ལ་རྒྱ་ཡིན་པ་དང་རྒྱ་མ་ཡིན་པ་
རྣམས་ཀྱན་ནས་མཚུངས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། འབྲེལ་མེད་དོན་གཞན་
ལ་ནི་རྒྱ་འབྲས་ཡིན་མིན་གྱི་དབྱེ་བ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །

བདུན་པ་ནི།

འབྲས་བུ་ངོ་བོ་ཉིད་ཡོད་ན། །

རྒྱ་མ་ནི་ཅི་ཞིག་སྐྱེད་པར་བྱེད། །

འབྲས་བུ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ན། །

རྒྱ་མ་ནི་ཅི་ཞིག་སྐྱེད་པར་བྱེད། །

ཅེས་སོ། །རྒྱ་མ་འབྲས་བུ་སྐྱེད་ན་འབྲས་བུ་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་ཡོད་པའམ་
མེད་པ་གང་སྐྱེད། དེ་ལ་འབྲས་བུ་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་ཡོད་ན་རྒྱ་མ་ཅི་ཞིག་སྐྱེད་
པར་བྱེད་དེ། ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་བྱུང་བེན་སྤར་ཡང་སྐྱེད་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར།
འབྲས་བུ་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་མེད་ན་རྒྱ་མ་ནི་ཅི་ཞིག་སྐྱེད་པར་བྱེད་དེ། བྱེད་ལྟར་
ན་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ་དང་མེད་པ་ལ་བྱེད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

རྒྱ་ཉིད་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་དགག་པ།

གཉིས་པ་ནི།

སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ན། །

རྒྱ་ནི་འཐད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །

རྒྱ་ནི་འཐད་པ་ཡོད་མིན་ན། །

འབྲས་བུ་གང་གི་ཡིན་པར་འགྱུར། །

ཞེས་སོ། །གལ་ཏེ་རྒྱ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པས་འབྲས་བུ་རང་བཞིན་
གྱིས་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། མི་འཐད་དེ། རྒྱས་འབྲས་བུ་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེད་པར་
བྱེད་པ་མ་ཡིན་ན་རྒྱ་ཉིད་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་འཐད་པར་མི་འགྱུར་
ལ། རྒྱ་ཉིད་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་འཐད་པ་མ་ཡིན་ན་འབྲས་བུ་རང་བཞིན་
གྱིས་ཡོད་པ་དེ་རྒྱ་གང་གི་ཡིན་པར་འགྱུར་བ་ཡང་མི་འཐད་དགོས་ན།
འབྲས་བུ་གང་ཡིན་པ་དེ་འབྲས་བུ་དེ་སྐྱེད་པའི་རྒྱ་དེའི་ཡིན་པར་འདོད་
དགོས་པའི་སྒྲིབ།

ཚོགས་པ་ལས་སྐྱེ་བ་འགོག་པའི་རིགས་པ་གཞན་བསྟན་པ།

གསུམ་པ་ནི།

རྒྱ་རྣམས་དང་ནི་རྒྱེན་དག་གི།

ཚོགས་པ་གང་ཡིན་དེ་ཡིས་ནི། །

བདག་གིས་བདག་ཉིད་མི་སྐྱེད་ན། །

འབྲས་བུ་རི་ལྟར་སྐྱེད་པར་བྱེད། །

དེ་ཕྱིར་ཚོགས་ལས་བྱས་པ་མིན། །

ཚོགས་མིན་བྱས་པའི་འབྲས་བུའང་མེད། །

འབྲས་བུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན། །

རྒྱུ་ཀྱི་ཚོགས་པ་ག་ལ་ཡོད། །

ཅེས་སོ། རྒྱས་རྒྱུ་ཚོགས་ནས་འབྲས་བུ་སྐྱེད་དོ་ཞེ་ན། རྒྱ་རྣམས་
དང་ནི་རྒྱུ་དག་གི་ཚོགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡིས་ནི་རང་གིས་རང་སྐྱེད་
དམ་མི་སྐྱེད། སྐྱེད་དོ་ཞེ་ན། རྒྱ་རྒྱུ་ཀྱི་ཚོགས་པ་བདག་གིས་བདག་ཉིད་ནི་
མི་སྐྱེད་དེ། འབྲས་བུ་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་པ་དང་རང་ལ་བྱེད་པ་འགལ་བ་དང་
ཚོགས་པ་རྣམས་སྐྱེ་མེད་པའི་ཕྱིར་དོ། །ཚོགས་པ་རྣམས་སྐྱེ་མེད་པས་རང་གིས་
བདག་ཉིད་མི་སྐྱེད་ན་དེ་ལྟར་ན་འབྲས་བུ་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེད་པར་བྱེད་དེ།
མོ་གཤམ་གྱི་བུ་བཞིན་ནོ། །

དེའི་ཕྱིར་རྒྱ་རྒྱུ་ཀྱི་ཚོགས་པ་ལས་བྱས་པའི་འབྲས་བུ་དོ་བོ་ཉིད་
གྱིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །རང་ལུགས་ནི་རྒྱ་རྒྱུ་ཚོགས་པ་ལས་འབྲས་བུ་
སྐྱེ་ཡང་ཚོགས་པ་བརྟུན་པས་འབྲས་བུ་ཡང་བརྟུན་པ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པས་མི་
འགལ་ལོ། །རྒྱ་རྒྱུ་ཀྱི་ཚོགས་པ་མིན་པས་བྱས་པའི་འབྲས་བུའང་མེད་དེ།
དེ་ནི་ཤིན་ཏུ་ཡང་འགལ་བའི་ཕྱིར། ཇི་སྐད་བཤད་པའི་རིགས་པས་རྣམ་པར་
དབྱེད་པ་ན་འབྲས་བུ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན་རྒྱ་རྒྱུ་ཀྱི་ཚོགས་

པ་རང་བཞིན་གྱིས་ག་ལ་ཡོད། རྒྱ་འབྲས་གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་མེད་
མཚུངས་པའི་བྱེད་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། རྒྱ་ཆེར་རོལ་པའི་ལུང་ལ་སོགས་པ་རྣམས་སོ། །གསུམ་
པ་ནི། ཚོགས་པ་བརྟག་པ་ཞེས་བྱ་བ་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་ནི་ཤུ་པའི་རྣམ་བཤད་
དོ། །

རབ་བྱེད་ནི་ཤུ་རྒྱ་གཅིག་པ།

གཉིས་པ་དུས་འབྲུང་འཇིག་གི་རྒྱ་ཡིན་པ་དགག་པ་ལ་གསུམ། རབ་
བྱེད་ཀྱི་གཞུང་བཤད་པ། ལུང་དང་སྒྱར་བ། མཚན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་
གཉིས། རྒྱ་འཇིག་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་བ་དགག་པ་དང་། དེ་ལྟར་འདོད་པ་
ལ་རྟག་ཆད་ཀྱི་སྒྲིན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། འབྲུང་འཇིག་རང་བཞིན་
གྱིས་ཡོད་པའི་བསྒྲུབ་བྱ་དགག་པ་དང་། དེ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པའི་སྒྲུབ་
བྱེད་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། །འབྲུང་འཇིག་ལྟན་ཅིག་ཡིན་མིན་
བརྟགས་ནས་དགག། འབྲུང་འཇིག་རྟེན་གང་ལ་ཡོད་བརྟགས་ནས་དགག། །
འབྲུང་འཇིག་གཅིག་དང་ཐ་དད་བརྟགས་ནས་དགག་པའོ། །

འབྲུང་འཇིག་ལྟན་ཅིག་ཡིན་མིན་བརྟགས་ནས་དགག་པ།

དང་པོ་ལ་གསུམ། དམ་བཅའ་བཞག་པ། སྒྲུབ་བྱེད་བསྟན་པ། །དེ་དག་
གི་དོན་བསྒྲུབ་པའོ། །

དང་པོ་ནི།

འཇིག་པ་འབྱུང་བ་མེད་པར་རམ། །

སྟན་ཅིག་ཡོད་པ་ཉིད་མ་ཡིན། །

ཞེས་སོ། །གལ་ཏེ་འབྱུང་འཇིག་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ན་འཇིག་པ་ནི་
འབྱུང་བ་མེད་པར་ཡོད་པའམ་འབྱུང་བ་དང་སྟན་ཅིག་ཏུ་རང་བཞིན་གྱིས་
ཡོད་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ལ། འབྱུང་བ་ནི་འཇིག་པ་མེད་པར་ཡོད་པའམ་འཇིག་པ་
དང་སྟན་ཅིག་ཏུ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ལོ་ཞེས་པ་ནི་དམ་བཅའ་
བཤོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། འཇིག་པ་འབྱུང་བ་དང་སྟན་ཅིག་ཡིན་མིན་དགག་
པ་དང་། འབྱུང་བ་འཇིག་པ་དང་སྟན་ཅིག་ཡིན་མིན་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ནི།

འཇིག་པ་འབྱུང་བ་མེད་པར་ནི། །

རི་ལྷར་བྱར་ན་ཡོད་པར་འགྱུར། །

སྐྱེ་བ་མེད་པར་འཆི་བར་འགྱུར། །

འཇིག་པ་འབྱུང་བ་མེད་པར་མེད། །

འཇིག་པ་འབྱུང་དང་སྟན་ཅིག་ཏུ། །

རི་ལྷར་ཡོད་པ་ཉིད་ཏུ་འགྱུར། །

འཆི་དང་སྐྱེ་བ་དུས་གཅིག་ཏུ།

ཡོད་པ་ཉིད་ནི་མ་ཡིན་ནོ།

ཞེས་སོ། །འཇིག་པ་འབྱུང་བ་སྐྱེ་སྐྱེ་བ་མེད་པར་ནི་རི་ལྷ་བྱར་ན་ཡོད་
པར་འགྱུར་ཏེ། སྐྱེ་བ་མེད་པར་འཆི་བར་འགྱུར་བ་ཡོད་པ་མི་འཐད་བའི་བྱིར་
རོ།

དེས་ན་འཇིག་པ་ནི་འབྱུང་བ་མེད་པར་གནས་པ་མེད་དོ། །དངོས་པོའི་
འཇིག་པ་ཆོས་ཅན། འབྱུང་བ་དང་ལྷན་ཅིག་དུས་ཅིག་ཅར་དུ་རི་ལྷ་བྱར་ན་རང་
བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། འགྱུར་ན་འཆི་བ་
དང་སྐྱེ་བ་དུས་གཅིག་ཏུ་ཅིག་ཅར་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་འགྱུར་བའི་
བྱིར། དེ་ལྷ་བྱར་ཡོད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། བན་ཚུལ་འགལ་བའི་སྤང་ཐུན་བཞིན་
ནོ།

གཉིས་པ་ནི།

འབྱུང་བ་འཇིག་པ་མེད་པར་ནི།

རི་ལྷ་བྱར་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར།

དངོས་པོ་རྣམས་ལ་མི་རྟག་ཉིད།

ནམ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ།

འབྱུང་བ་འཇིག་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ།

རི་ལྟར་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར། །

སྐྱེ་དང་འཆི་བ་དུས་གཅིག་ཏུ། །

ཡོད་པ་ཉིད་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །

ཞེས་སོ། །འབྱུང་བ་ཆོས་ཅན། འཇིག་པ་མེད་པར་ནི་རི་ལྟ་བུར་ན་
ཡོད་པར་འགྱུར་ན་མི་འཐད་པར་ཐལ། དངོས་པོ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། བྱ་བ་སྟེ།
དངོས་པོ་རྣམས་ལ་མི་རྟག་པ་ཉིད་རྣམ་ཡང་མེད་པ་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། འབྱུང་
བ་ཆོས་ཅན། འཇིག་པ་དང་སྟན་ཅིག་ཏུ་རི་ལྟ་བུར་ན་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་
པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་འགྱུར་ན་སྐྱེ་བ་དང་འཆི་བ་
ཡང་དུས་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་བའི་སྤྱིར། དེ་ལྟར་བྱ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སན་
ཚུན་འགལ་བའི་སྤྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི།

གང་དག་སན་ཚུན་སྟན་ཅིག་གཤམ། །

སན་ཚུན་སྟན་ཅིག་མ་ཡིན་པར། །

བྱ་བ་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ། །

དེ་དག་བྱ་བ་པ་རི་ལྟར་ཡོད། །

ཅེས་སོ། །དངོས་པོ་གང་དག་སན་ཚུན་དུ་སྟན་ཅིག་པ་སྟེ་དུས་གཅིག་
གཤམ་སན་ཚུན་སྟན་ཅིག་མ་ཡིན་པར་བྱ་བ་པ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་

པའི་འབྲུང་འཇིག་དེ་དག་ཆོས་ཅན། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཇི་ལྟར་ཡོད་དེ་
མེད་པར་ཐལ། ཡོད་ན་ཡོད་ཚུལ་གཉིས་པོ་དེ་གང་རུང་དུ་ཡོད་དགོས་པ་
ལས་མེད་པའི་སྤྱིར་རོ། །

འབྲུང་འཇིག་རྟེན་གང་ལ་ཡོད་བརྟགས་ནས་དགག་པ།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། ཟད་མ་ཟད་ཀྱི་རྟེན་ལ་འབྲུང་འཇིག་དགག། །
དངོས་པོའི་རྟེན་ལ་དེ་དགག། ༼སྟོང་མི་སྟོང་གི་རྟེན་ལ་དེ་དགག་པའོ། །
དང་པོ་ནི།

ཟད་ལ་འབྲུང་བ་ཡོད་མ་ཡིན། །

མ་ཟད་པ་ལའང་འབྲུང་བ་མེད། །

ཟད་ལ་འཇིག་པ་ཡོད་མ་ཡིན། །

མ་ཟད་པ་ལའང་འཇིག་པ་མེད། །

ཅེས་སོ། །འབྲུང་འཇིག་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་ན་དངོས་པོ་ཟད་པའི་
ཆོས་ཅན་གཉིས་གང་ལ་ཡོད། དངོས་པོ་ཟད་པ་སྟེ་ཞིག་པའི་ཆོས་ཅན་ལ་
འབྲུང་བ་སྟེ་སྟེ་བ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཞིང་། མ་ཟད་པ་ལའང་
འབྲུང་བ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་དེ། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ལ་སྟེ་བ་དང་ཟད་
པ་གཉིས་གཞི་གཅིག་ལ་འདུ་བ་མི་རུང་བའི་སྤྱིར། དངོས་པོ་ཆོས་ཅན། ༼བྱོད་
ཟད་པ་ལ་འཇིག་པ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མིན་ཞིང་། མ་ཟད་པ་ལ་འཇིག་

པ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་ཐལ། རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་པའི་བྲད་མི་བྲད་
གཉིས་ལ་སྐྱེ་འཇིག་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི།

དངོས་པོ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར། །

འབྱུང་དང་འཇིག་པ་ཡོད་མ་ཡིན། །

འབྱུང་དང་འཇིག་པ་མེད་པར་ནི། །

དངོས་པོ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

ཞེས་སོ། །གལ་ཏེ་འབྱུང་འཇིག་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་དེ། དེའི་རྟེན་
དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པས་སོ་ཞེ་ན། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དངོས་
པོ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་འབྱུང་བ་དང་འཇིག་པར་རང་བཞིན་
གྱིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་སྒར་བཀག་ཟེན་པའི་ཕྱིར། འབྱུང་བ་
དང་འཇིག་པ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་ཡང་བཀག་ཟེན་པས་དེ་མེད་པར་ནི་
དངོས་པོ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོ་ནི་འབྱུང་འཇིག་
གི་མཚན་ཉིད་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

འབྱུང་འཇིག་གཅིག་དང་ཐ་དད་བརྟགས་ནས་དགག་པ།

གསུམ་པ་ནི།

སྟོང་ལ་འབྱུང་དང་འཇིག་པ་དག།

འཐད་པ་ཉིད་ནི་མ་ཡིན་ནོ།།

མི་སྟོང་པ་ལའང་འབྱུང་འཇིག་དག།

འཐད་པ་ཉིད་ནི་མ་ཡིན་ནོ།།

ཞེས་སོ། །གཞན་ཡང་འབྱུང་འཇིག་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ན་སྟོང་མི་
སྟོང་གང་ལ་ཉིན། སྟོང་པ་ཆོས་ཅན། བྱོད་ལ་འབྱུང་དང་འཇིག་པ་དག་རང་
བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་ཉིན་ནི་འཐད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྟོང་པའི་སྤྱིར་ནམ་
མཁའི་མེ་ཉོག་བཞིན་ནོ། །རང་བཞིན་གྱིས་མི་སྟོང་པ་ཆོས་ཅན། བྱོད་ལའང་
འབྱུང་འཇིག་དག་ཡོད་པ་འཐད་པ་ནི་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་ཉིན་དུ་མི་རྒྱུང་
བའི་སྤྱིར།

གསུམ་པ་ནི།

འབྱུང་བ་དང་ནི་འཇིག་པ་དག།

གཅིག་པ་ཉིད་ནི་མི་འཐད་དོ།།

འབྱུང་བ་དང་ནི་འཇིག་པ་དག།

གཞན་པ་ཉིད་དུའང་མི་འཐད་དོ།།

ཞེས་སོ། །འབྱུང་བ་དང་ནི་འཇིགས་པ་བད་ཆོས་ཅན། རོ་བོ་ཉིད་གྱིས་

གཅིག་པ་ཉིད་ནི་མི་འཐད་དེ། དུས་ཀྱིས་འགལ་བའི་ཕྱིར། འབྲུང་བ་དང་
འཛིག་པ་དག་ཚོས་ཅན། རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གཞན་དུ་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་ཡང་མི་
འཐད་དེ། འབྲེལ་བ་བྱུང་བའི་ཕྱིར།

འབྲུང་འཛིག་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པའི་སྐྱབ་བྱེད་དགག་པ།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། མཐོང་བ་སྐྱབ་བྱེད་མིན་པ་དང་། དེའི་སྐྱབ་བྱེད་
བསྟན་པའོ། །

དང་པོ་ནི།

འབྲུང་བ་དང་ནི་འཛིག་པ་དག །

མཐོང་རོ་སྒྲུལ་དུ་བྱོད་སེམས་ན། །

འབྲུང་བ་དག་ནི་འཛིག་པ་དག །

གཏི་ཐུག་ཉིད་ཀྱིས་མཐོང་བ་ཡིན། །

ཞེས་སོ། །གལ་ཏེ་འབྲུང་འཛིག་གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་བར་
མཚོག་དམན་བར་གསུམ་གྱིས་མཐོང་བས་སོ་ཞེ་ན། །འབྲུང་བ་དང་འཛིག་
པ་དག་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་བར་མཐོང་རོ་སྒྲུལ་དུ་བྱོད་དེ་ཉུང་སེམས་ན་དེ་ནི་
མི་འཐད་པར་ཐལ། འབྲུང་འཛིག་གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་བར་སྒྲུང་བའི་
ཚུལ་གྱིས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དུ་མཐོང་བ་ཡིན་གྱི། ཡང་དག་པའི་གནས་ཚུལ་
མཐོང་བ་མིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞན་དག་སྐྱུ་མ་དང་སྒྲིག་རྒྱ་དང་བྱི་བའི་བྱོང་

ཁྱེར་དང་རབ་རིབ་ཅན་གྱི་སྒྲ་ཤད་དང་སྒྲ་མ་དང་མ་བྱའི་མདོངས་ལ་
སོགས་པ་ལྟར། འབྲུང་བ་དང་ནི་འཛིག་པ་དག་གཉི་ཐུག་མ་རིག་པ་དང་དེས་
བསྐྱད་པ་ཉིད་ཀྱིས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ལྟར་མཐོང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། འབྲུང་འཛིག་རང་དང་རིགས་མཐུན་མི་མཐུན་
ལས་སྐྱེ་བ་དགག་པ་དང་། རང་དང་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་དགག་པའོ།

དང་པོ་ནི།

དངོས་པོ་དངོས་ལས་མི་སྐྱེ་སྟེ།

དངོས་པོ་དངོས་མེད་ལས་མི་སྐྱེ།

དངོས་མེད་དངོས་མེད་མི་སྐྱེ་སྟེ།

དངོས་མེད་དངོས་ལས་མི་སྐྱེ་འོ།

ཞེས་སོ། །འོ་ན་དངོས་པོའི་འབྲུང་འཛིག་གཞན་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་
གྲུབ་པར་སྒྲུང་བ་འདི་གཉི་ཐུག་གིས་བསྐྱད་པ་ཅིས་འགྲུབ་ཞེ་ན་རིགས་པ་
ལས་སོ། །དེ་ཡང་རེ་ཞིག་དངོས་པོ་འབྲུང་བ་ནི་དངོས་པོ་སྟེ་འབྲུང་བ་རིགས་
འདྲ་སྒྲ་མ་ལས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མི་སྐྱེ་སྟེ། དེ་ལྟར་སྐྱེ་ན་རྒྱ་འབྲས་དུས་མཉམ་
པ་སོགས་སུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དངོས་པོ་སྟེ་སྐྱེ་བ་ནི་དངོས་པོ་མེད་པ་སྟེ་
འཛིག་པ་ལས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མི་སྐྱེ་སྟེ། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཚུལ་
གྱིས་འཛིག་ན་སྐྱེ་བ་ཡང་མེད་པས་དངོས་པོ་ལ་སྐྱར་འདེབས་སུ་འགྱུར་བའི་

ཕྱིར། དངོས་པོ་མེད་པ་སྟེ་འཇིག་པ་ནི་དངོས་པོ་མེད་པའི་འཇིག་པ་ལས་རང་
བཞིན་གྱིས་མི་སྟེ་སྟེ། འཇིག་རྒྱུའི་དངོས་པོ་ལོག་པ་ལ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་
སྟེད་པའི་རྣམ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱོད་གྱིས་ཞིག་པ་དངོས་མེད་དུ་འདོད་
ལ། ཞིག་པའི་ཆེ་ན་འཇིག་རྒྱུའི་དངོས་པོ་ནི་ལོག་པའི་ཕྱིར། དངོས་པོ་མེད་
པའི་འཇིག་པ་ནི་དངོས་པོ་འབྱུང་བ་ལས་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་མི་སྟེ་སྟེ། དེ་ལྟར་སྟེ་
ན་ནི་མ་ཞིག་པའི་དངོས་པོས་རང་དང་རིགས་མི་མ་ཐུན་པའི་དངོས་པོ་སྟེ་བ་
བཞིན་དུ་སྟོན་མེ་ལས་ཐུན་པ་སྟེ་བར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར།

རང་ལུགས་ནི་བྱམ་པ་ལྟ་བུའི་འཇིག་པ་དང་ཞིག་པ་ནི་བྱམ་པ་
སོགས་འབྱུང་བའི་རྒྱ་ལས་སྟེ་བར་འདོད་ཀྱང་འབྱུང་འཇིག་རང་བཞིན་གྱིས་
གྲུབ་པར་འདོད་ན། ཞིག་པ་དངོས་པོར་འགལ་བ་དང་འཇིག་བཞིན་པའི་དུས་
སྟེ་ཡང་ཞིག་དགོས་པས། ཞིག་འཇིག་གཅིག་ཏུ་འབྱུང་ཞིང་དེ་ལྟར་ན་ཞིག་
པ་ལ་རྒྱ་མེད་ཅེས་འདོད་པ་ལྟར་འཇིག་པ་ལ་ཡང་རྒྱ་མེད་པ་སོགས་ཀྱི་སྟོན་
ཡོད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི།

དངོས་པོ་བདག་ལས་མི་སྟེ་སྟེ། །

གཞན་ལས་སྟེ་བ་ཉིད་མ་ཡིན། །

བདག་དང་གཞན་ལས་སྟེ་བ་ནི། །

ཡོད་ན་ངེ་ལྟར་སྐྱེ་བར་འགྱུར། །

ཞེས་སོ། འོ་ན་དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་མི་སྐྱེ་བ་ངེ་ལྟར་འགྱུར་ཞེ་
ན། དངོས་པོ་ཆོས་ཅན། རང་བཞིན་གྱིས་མི་སྐྱེ་སྟེ། བདག་ལས་མི་སྐྱེ་སྟེ་
གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་ཉིད་ཀྱང་ཡོད་པ་མིན་ལ། བདག་དང་གཞན་དང་གཉིས་ཀ་
ལས་ཀྱང་སྐྱེ་བ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་སྒྲིབ། བདག་དང་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་ནི་
ཆོས་ཅན། །མེད་དེ། ཡོད་ན་ངེ་ལྟར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་མི་འཐད་པའི་སྒྲིབ།

དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་འདོད་ན་རྟག་ཆད་དུ་འགྱུར་ཚུལ།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་འདོད་ན་
རྟག་ཆད་དུ་འགྱུར་ཚུལ། སྐྱོན་དེ་སྤོང་བའི་ལན་དགག། བཀག་པའི་དོན་བསྐྱུ་
བའོ། །

དང་པོ་ནི།

དངོས་པོ་ཡོད་པར་ཁས་སྒྲུབ་ན། །

རྟག་དང་ཆད་པར་ལྟ་བུ་ནི། །

ཐལ་བར་འགྱུར་དེ་དངོས་དེ་ནི། །

རྟག་དང་མི་རྟག་འགྱུར་ཕྱིར་རོ། །

ཞེས་སོ། །འདིར་དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་ཁས་སྒྲུབ་བར་

བྱའི། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པར་དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་ཁས་སྦངས་ན་
རྟག་པ་དང་ཆད་པར་ལྟ་བར་ནི་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། གང་གི་སྤྱིར་ཞེ་ན་དངོས་
པོ་དེ་ནི་རྟག་པར་སྦྱས་ན་རྟག་པར་ལྟ་བར་འགྱུར་ལ། མི་རྟག་པར་སྦྱས་ན་ནི་
ཆད་པར་ལྟ་བ་ཅན་དུ་འགྱུར་བའི་སྤྱིར། སྤྱི་མ་གྲུབ་སྟེ། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་
བཞིན་དུ་མི་རྟག་པར་འདོད་ན་མི་རྟག་པའི་སྐད་ཅིག་སྤྱི་རྣམས་འབྲེལ་མེད་
དུ་འགྱུར་བའི་ཚུལ་གྱིས་ཞིག་ནས་མེད་པའི་སྐྱར་འདེབས་སུ་འགྱུར་བའི་
སྤྱིར།

སྟོན་སྟོང་གི་"ལན་དགག་བ།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་ཁས་སྦངས་ནས་རྟག་
ཆད་སྟོང་ཚུལ་དང་། དེ་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ནི།

དངོས་པོ་ཡོད་པར་ཁས་སྦངས་ཀྱང་། །

ཆད་པར་མི་འགྱུར་རྟག་མི་འགྱུར། །

འབྲས་བུ་རྒྱ་ཡི་འབྲུང་འཛིག་གི། །

རྒྱན་དེ་སྤྱིར་པ་ཡིན་སྤྱིར་རོ། །

ཞེས་སོ། ཁོ་ན་རེ། དངོས་པོ་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཡོད་
པར་ཁས་སྦངས་ཀྱང་ཆད་པར་ལྟ་བ་དང་རྟག་པར་ལྟ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། གང་

གི་ཕྱིར་ན་འབྲས་བུའི་འབྲུང་བ་སྟེ་སྟེས་བ་དང་རྒྱ་ཡི་འཛིག་པ་སྟེ་ཞིག་པ་
གཉིས་རྒྱན་ལྷན་དུ་འབྲུང་བའི་རྒྱན་དེ་སྤིད་པ་འཁོར་བ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
རོ། །འདི་ལྟར་རྒྱ་འགགས་ནས་དེའི་འབྲས་བུ་མི་སྟེ་བར་འདོད་ན་ཆད་པ་
དང་རྒྱ་མི་འགག་པར་གནས་ན་རྟག་པར་འགྱུར་ཡང་དེ་ལྟར་མི་འདོད་པས་
རྟག་ཆད་དུ་ཐལ་བའི་སྒྲིན་མེད་དོ་ཞེ་ན།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། །རྒྱན་ཁས་སྦངས་ཀྱང་རྟག་ཆད་སྤོང་མི་རྣམས་པ་
དང་། རྒྱན་ཉིད་རང་བཞིན་གྱིས་བྱབ་པར་བསྟན་པའོ། །
དང་པོ་ནི།

གལ་ཏེ་འབྲས་བུའི་འབྲུང་འཛིག་གི།

རྒྱན་དེ་སྤིད་པ་ཡིན་འགྱུར་ན། །

འཛིག་ལ་ཡང་སྟེ་མེད་པའི་ཕྱིར། །

རྒྱན་ནི་ཆད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར། །

དངོས་པོ་ངོ་བོ་ཉིད་ཡོད་ན། །

དངོས་མེད་འགྱུར་བར་མི་རིགས་སོ། །

མྱ་ངན་འདས་པའི་དུས་ན་ཆད། །

སྤིད་རྒྱན་རབ་ཏུ་ཞི་ཕྱིར་རོ། །

ཞེས་སོ། །གལ་ཏེ་ཁྱོད་འདོད་པ་ལྟར་འབྲས་བུའི་འབྲུང་བ་དང་རྒྱ་ཡི་
འཛིག་པའི་རྒྱན་དེ་སྤྱད་པ་ཡིན་པར་གྱུར་ན་རྒྱ་ཡི་སྐད་གཅིག་འཛིག་པ་སྟེ་
འགགས་པ་ལ་སྦྲར་ཡང་སྟེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ན་རྒྱའི་རྒྱན་ནི་ཆད་པར་ཐལ་
བར་འགྱུར་ཏེ། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་རྒྱན་སྔ་མ་འགགས་ནས་སྦྲར་སྟེ་
བ་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་འབྲས་བུ་སྟེས་ཀྱང་རྒྱའི་རྒྱན་ཆད་པ་ལ་མི་
མན་ནོ། །དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་འདོད་ན་ཏྱག་པར་ལྟ་བར་ཡང་
འགྱུར་ཏེ། དངོས་པོ་ངོ་མོ་ཉིད་གྱིས་ཡོད་ན་ནི་ཕྱིས་དངོས་པོ་མེད་པར་
འགྱུར་བར་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་བཞིན་ལ་ལྷོག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།
དེས་ན་ཏྱག་པར་ལྟ་བའང་སོ་ན་གནས་སོ། །གཞན་ཡང་ལྷག་མེད་ཟུང་ན་
ལས་འདས་པའི་ཆེ་ན་སྤྱད་པ་སྟེ་ཕྱང་པོའི་རྒྱན་ཆད་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་
འཇུག་པ་རབ་ཏུ་ཞི་བ་སྟེ་འགགས་པའི་ཕྱིར་ན་དེ་ཡང་མི་འཐད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི།

ཐ་མ་འགགས་པར་གྱུར་པ་ན། །

སྤྱད་པ་དང་པོ་རིགས་མི་འགྱུར། །

ཐ་མ་འགགས་པར་མ་གྱུར་ཆེ། །

སྤྱད་པ་དང་པོ་རིགས་མི་འགྱུར། །

གལ་ཏེ་ཐ་མ་འགགས་བཞིན་ན། །

དང་པོ་སྐྱེ་བ་འགྱུར་ན་ནི། །

འགག་བཞིན་པ་ཡི་གཅིག་འགྱུར་ཞིང་། །

སྐྱེ་བཞིན་པ་ཡང་གཞན་དུ་འགྱུར། །

ཞེས་སོ། །དེ་ལ་སྲིད་པ་དང་པོ་ཉིང་འཚམས་སྐྱར་བ་དེ་སྡོན་མའི་འཆི་
དུས་ཀྱི་སྲིད་པ་ཐ་མ་འགགས་པ་དང་མ་འགགས་པ་དང་འགག་བཞིན་གང་
ལས་སྐྱེ་བརྟག་གང་། དང་པོ་ལྟར་རོ་ཞེ་ན་སྲིད་པ་ཐ་མ་འགགས་པར་འགྱུར་
བ་ན་དེ་ལས་སྐྱེ་མའི་སྲིད་པ་དང་པོའི་སེམས་སྐྱེ་རིགས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ།
རང་གི་རྒྱ་རང་གི་སྤྱོད་ལ་དུ་འགགས་ན་དེའི་ཆེ་རྒྱ་མེད་པས་སྐྱེ་མའི་སྲིད་པ་
དང་པོའི་སེམས་དེ་རྒྱ་མེད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་ན་སྲིད་པ་ཐ་
མ་འགགས་པར་མ་གྱུར་བའི་ཆེ་དེ་ལས་སྲིད་པ་དང་པོ་དེ་སྐྱེ་བ་རིགས་པར་
མི་འགྱུར་ཏེ། སྐྱེ་བ་སྤྱི་ཕྱི་གཉིས་དུས་གཅིག་ཏུ་ཡོད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།
གལ་ཏེ་སྲིད་པ་ཐ་མ་འགག་བཞིན་པའི་དུས་ན་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མའི་དང་པོའི་
སེམས་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ན་ནི་མི་འཐད་དེ། འགག་བཞིན་པའི་
མའི་སྲིད་པ་ནི་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་ཞིང་སྐྱེ་བཞིན་པའི་ལྟའི་བར་དོའི་སྲིད་པ་
ཡང་གཞན་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་བས་སྲིད་པ་མི་མཐུན་པ་གཉིས་དུས་ཅིག་ཅར་
དུ་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ། །

བཀའ་པའི་དོན་བསྟུ་བ།

གསུམ་པ་ནི།

གལ་ཏེ་འགག་བཞིན་སྐྱེ་བཞིན་དག །

ལྷན་ཅིག་ཏུ་ཡང་རིགས་མིན་ན། །

སྤང་པོ་གང་ལ་འཆི་འགྱུར་བ། །

དེ་ལ་སྐྱེ་བའང་འབྱུང་འགྱུར་རམ། །

དེ་ལྟར་དུས་གསུམ་དག་ཏུ་ཡང་། །

སྤང་པའི་རྒྱན་ནི་མི་རིགས་ན། །

དུས་གསུམ་དག་ཏུ་གང་མེད་པ། །

དེ་ནི་ངེ་ལྟར་སྤང་པའི་རྒྱན། །

ཞེས་སོ། །གལ་ཏེ་འགག་བཞིན་པའི་འགག་པ་པོ་དང་སྐྱེ་བཞིན་པའི་
སྐྱེ་བ་པོ་དག་ལྷན་ཅིག་སྤྱེ་དུས་གཅིག་ཏུ་ཡང་རིགས་པ་མིན་ལ། དེ་ལས་
གཞན་དུའང་རིགས་པ་མིན་ན་དེ་ཅི་སྤང་པོ་གང་ལ་གནས་ནས་འཆི་བར་
འགྱུར་བའི་སྤང་པོ་དེ་དག་ཉིད་ལ་སྐྱེ་བའང་རང་བཞིན་གྱིས་ངེ་ལྟར་འབྱུང་
བར་འགྱུར་ཏེ། སྐྱེ་བཞིན་པའི་དུས་ན་འཆི་བཞིན་པར་ནི་ཤིན་ཏུ་འགལ་བའི་
ཕྱིར། དེ་ལྟར་འགགས་མ་འགགས་འགག་བཞིན་པའི་དུས་གསུམ་དག་ཏུ་

ཡང་སྲིད་པ་དང་པོ་སྐྱེ་བའི་སྲིད་རྒྱན་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་ནི་མི་རིགས་
ན། གང་ཞིག་དུས་གསུམ་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་དེ་ནི་རི་ལྷོ་ན་རང་
བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་འགྱུར་ཏེ། དེའི་བྱིར་སྲིད་པའི་རྒྱན་རང་བཞིན་གྱིས་
མེད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཉིང་ངེ་འཇིན་རྒྱལ་པོ་སོགས་ཀྱི་ལུང་རྣམས་སོ། །
གསུམ་པ་ནི། འབྲུང་བ་དང་འཇིག་པ་བརྟག་པ་ཞེས་བྱ་བ་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་ནི་
ཤུ་ཅུ་གཅིག་པའི་རྣམ་བཤད་དོ། །

རབ་བྱེད་ནི་ཤུ་ཅུ་གཉིས་པ།

ལྷ་པ་སྲིད་པའི་རྒྱན་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པར་བསྟན་པ་ལ་གཉིས། དེ་
བཞིན་གཤེགས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་དགག་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་
རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། རབ་བྱེད་ཀྱི་གཞུང་
བཤད་པ། ལུང་དང་སྒྱུར་བ། མཚན་བསྟན་པའོ། །

དང་པོ་ལ་བཞི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་
པ་དགག། དེ་ལ་ལོག་ལྟ་གཞན་གྱི་གནས་མེད་པར་བསྟན་པ། ལོག་པར་
བརྒྱང་བའི་ཉེས་དམིགས་བསྟན་པ། རིགས་པ་དེ་གཞན་ལ་སྒྱུར་བའོ། །དང་
པོ་ལ་གསུམ། ལེན་པ་པོར་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དགག། སྤང་བྱ་རང་བཞིན་
གྱིས་གྲུབ་པ་དགག། དེ་གཉིས་ཀའི་འཇུག་བསྟུ་བའོ། །

དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་སྤྱོད་པ་དགག་པ།

དང་པོ་ལ་གསུམ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་སྤྱོད་པ་དགག། སྤང་
པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་དགག། །དེ་རྣམས་ཀྱི་
འདུག་བསྟུ་བའོ། །

དང་པོ་ནི།

སྤང་མིན་སྤང་པོ་ལས་གཞན་མིན། །

དེ་ལ་སྤང་མེད་དེར་དེ་མེད། །

དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སྤང་ལྡན་མིན། །

དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་གང་ཞིག་ཡིན། །

ཞེས་སོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ན་དེ་རང་གི་
གཟུགས་སོགས་ཀྱི་སྤང་པོ་དང་རང་བཞིན་གཅིག་གམ་ཐ་དད། དང་པོ་ལྟར་
རོ་ཞེ་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དེ་ཉིད་རང་གི་སྤང་པོ་ལྟ་དང་རང་བཞིན་
གྱིས་གཅིག་ཏུ་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། ཡོན་ན་རང་གི་སྤང་པོ་ལྟ་དང་ཐ་དད་གཏན་
མེད་ཀྱི་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་བས། གདགས་གཞི་དང་བཏགས་ཆོས་ཅན་གཉིས་
གཅིག་ཏུ་འགྱུར་བ་དང་། བྱེད་པ་པོ་དང་ལས་གཅིག་སོགས་ཀྱང་གཅིག་ཏུ་
འགྱུར་བའི་བྱིར། བྱི་མ་ལྟར་རོ་ཞེ་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་རང་གི་སྤང་
པོ་ལས་རང་བཞིན་གྱིས་གཞན་མིན་ཏེ། ཡོན་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་

ཕུང་པོ་ལྔ་མེད་པ་དང་། ཕུང་པོ་འདུས་བྱས་སུ་མཆོན་པའི་མཆོན་ཉིད་དང་
 མི་ལྡན་པ་སོགས་སུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། འདི་དག་ནི་རབ་བྱེད་བཙེ་བརྒྱད་པར་
 བཤད་པ་བཞིན་དུ་སྒྱུར་བར་བྱའོ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དེ་ལ་ཕུང་པོ་བརྟེན་
 པ་དང་ཕུང་པོ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དེར་བརྟེན་པ་ཡང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མེད་
 དེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དང་རང་གི་ཕུང་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་ཐ་དད་དུ་མ་
 གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཕུང་པོ་དང་ལྡན་པ་ཡང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་
 ཡོད་པ་མིན་ཏེ། ལྷས་སྦྱིན་བ་ལང་དང་ལྡན་པ་ལྟར་ངོ་བོ་ཐ་དད་པ་དང་ན་བ་
 དང་ལྡན་པ་ལྟར་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པ་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་གང་ཞིག་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ།
 འགའ་ཡང་མེད་དེ། དེ་ལྟར་ན་མ་པ་ལྔས་བཙེལ་ན་མི་རྟོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཕུང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རང་
 བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་དགག་པ།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཕུང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་དགག་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
 དང་ཕུང་པོ་ལེན་པ་དང་སྒྲུབ་བྱ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་
 ལ་གཞི། ཕུང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ཡིན་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་
 མིན་པ། དེ་གཉིས་མི་འགའ་པའི་ལན་དགག། །རང་དངོས་མ་གྲུབ་ན་གཞན་

དངོས་མ་གྲུབ་པ། དེས་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་
གྲུབ་པའོ། །

དང་པོ་ནི།

གལ་ཏེ་སངས་རྒྱས་ལྷུང་པོ་ལ། །

བརྟེན་ནས་རང་བཞིན་ལས་ཡོད་མིན། །

རང་བཞིན་ལས་ནི་གང་མེད་པ། །

དེ་གཞན་དངོས་ལས་གལ་ཡོད། །

ཅེས་སོ། །མང་བཟུར་བ་དག་ན་རེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལྷུང་པོ་དང་
ཐ་དད་མེད་པའི་གཅིག་དང་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་གཞན་མིན་ཡང་ལྷུང་པོ་ལས་དེ་
ཉིད་དང་གཞན་དུ་བརྗོད་དུ་མེད་ཅིང་། ལྷུང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་ཀྱང་འདྲིམ་པ་
ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་སངས་རྒྱས་ལྷུང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་འདྲིམ་ན་འོ་ན་
སངས་རྒྱས་ཚོས་ཅན། རང་བཞིན་ལས་སམ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མ་
ཡིན་པར་ཐལ། རང་གི་ལྷུང་པོ་ལ་བརྟེན་བཏགས་པ་སྟེ་གཟུགས་བརྟན་
བཞིན་ནོ། །གང་ཞིག་རང་བཞིན་ལས་ནི་སྟེ་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་གང་མེད་
པ་དེ་ལྷུང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་གཞན་གྱི་དངོས་པོ་ལས་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་གལ་
ཡོད་དེ། རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་མ་གྲུབ་ན་གཞན་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པར་
འགལ་བའི་བྱིར།

གཉིས་པ་ནི།

གང་ཞིག་གཞན་གྱི་དངོས་བརྟེན་ནས། །

དེ་བདག་ཉིད་དུ་མི་འཐད་དོ། །

གང་ཞིག་བདག་ཉིད་མེད་པ་དེ། །

ཇི་ལྟར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པར་འགྱུར། །

ཞེས་སོ། །སངས་རྒྱས་གང་ཞིག་གཞན་གྱི་དངོས་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་
གཟུགས་བརྟན་ལྟར་ཡོད་པར་འདོད་ན་ནི་དེ་བདག་ཉིད་དམ་རང་གི་ངོ་བོས་
ཡོད་པའི་རང་བཞིན་དུ་མི་འཐད་དེ། གང་ཞིག་གཟུགས་བརྟན་ལྟར་རང་གི་
བདག་ཉིད་ཀྱིས་མེད་པ་དེ་ཇི་ལྟར་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པར་རང་བཞིན་
ཀྱིས་ཡོད་པར་འགྱུར་བར་མི་རིགས་པའི་བྱིར།

གསུམ་པ་ནི།

གལ་ཏེ་རང་བཞིན་ཡོད་མིན་ན། །

གཞན་དངོས་ཡོད་པ་ཇི་ལྟར་འགྱུར། །

ཞེས་སོ། །གལ་ཏེ་སངས་རྒྱས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པའི་རང་བཞིན་
མིན་ན་དེ་ལ་བསྟོས་ན་སྤང་པའི་རྣམས་གཞན་གྱི་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་དུ་
ཡོད་པར་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཏེ། སངས་རྒྱས་དང་དེའི་སྤང་པོ་རྣམས་པན་ཚུན་
བསྟོས་ནས་གྲུབ་པའི་བྱིར།

བཞི་པ་ནི།

རང་བཞིན་དང་ནི་གཞན་དངོས་དག །

མ་གཏོགས་དེ་བཞིན་གཤེགས་དེ་གང་། །

ཞེས་སོ། །རི་རྒྱུད་བཤད་པ་ལྟར་རང་དངོས་དང་གཞན་དངོས་ངོ་བོས་
བྱུང་པ་མིན་ན་རང་བཞིན་དང་ནི་གཞན་དངོས་མ་གཏོགས་པའི་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་པ་དེ་གང་ཞིག་ཡོད་དེ་མེད་དོ། །

དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དང་ཕྱད་པོ་ལེན་པ་དང་ལྷན་བྱ་རང་བཞིན་
གྱིས་ཡོད་པ་དགག་པ།

གཉིས་པ་ནི།

གལ་ཏེ་ཕྱད་པོ་མ་བརྟེན་པར། །

དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འགའ་ཡོད་ན། །

ད་ནི་ད་གདོད་བརྟེན་འགྱུར་ཞིང་། །

བརྟེན་ནས་དེ་ནས་འགྱུར་ལ་རག། །

ཕྱད་པོ་རྣམས་ལ་མ་བརྟེན་པར། །

དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འགའ་ཡང་མེད། །

གང་ཞིག་མ་བརྟེན་ཡོད་མིན་ན། །

དེས་ནི་ཅི་ལྟར་ཉར་ལེན་འགྱུར། །

ཉེ་བར་སྒྲངས་པ་མ་ཡིན་པ། །

ཉེ་བར་ལེན་པ་རྩི་ལྟར་འགྱུར། །

ཉེ་བར་ལེན་པ་མེད་པ་ཡི། །

དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཅི་ཡང་མེད། །

ཅེས་སོ། །མང་བཀྱར་བ་ཁྱོད་འདོད་པ་ལྟར་གལ་ཏེ་སྤང་པོ་ལས་དེ་
 ཉིད་དང་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཡོད་པའི་ཆེ། སྤང་པོ་ལ་མ་
 བརྟེན་པར་སྤང་པོའི་སྤར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འགལ་ཞིག་ཡོད་ན། དེ་ནི་ད་
 གཞོད་སྤང་པོ་དག་ལ་བརྟེན་པར་འགྱུར་ཞིང་། སྤང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་ནས་
 དེའི་ལེན་པ་པོར་འགྱུར་ལ་རག་ནའང་དེ་མི་འཐད་དེ། སྤང་པོ་རྣམས་མ་
 བརྟེན་པར་ཏེ་དེའི་སྤར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འགལ་ཡང་མེད་པའི་སྤར་ཏེ།
 དེ་ནི་སྤང་པོ་ལྔ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་སྤར། ཐུབ་སྟེ། སངས་རྒྱས་གང་
 ཞིག་སྤང་པོ་ལ་མ་བརྟེན་པར་སྤང་པོའི་སྤར་ཡོད་པ་ཡིན་ན། དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པ་དེས་ནི་རྩི་ལྟར་ན་རང་བཞིན་གྱིས་སྤང་པོ་ཉེ་བར་ལེན་པར་
 འགྱུར་བའང་མི་འཐད་པའི་སྤར། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སྤང་པོ་སྤར་མེད་ན་
 ནི་རང་བཞིན་གྱིས་ཉེ་བར་སྒྲངས་པ་མིན་པར་སྤང་པོ་རྣམས་དེའི་ཉེ་བར་
 ལེན་པར་རང་བཞིན་གྱིས་རྩི་ལྟར་འགྱུར་ཏེ། རང་གི་སྤར་རང་བཞིན་གྱིས་ཉེ་

བར་ལེན་པ་པོ་མེད་པའི་ཕྱིར། རང་བཞིན་གྱིས་ཉེ་བར་ལེན་པ་མེད་པ་ཡི་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་པ་ཅི་ཡང་མེད་དེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་
པས་སྤང་པོ་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་ཉེ་བར་མ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་རོ།

གསུམ་པ་ནི།

རྣམ་པ་ལྡས་ནི་བཅུ་ལྟ་སྟེ། །

གང་ཞིག་དེ་ཉིད་གཞན་ཉིད་དུ། །

མེད་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དེ། །

ཉེ་བར་ལེན་པས་ངེ་ལྟར་གདགས། །

ཞེས་སོ། །རི་རྒྱུད་བཤད་པའི་བརྟག་པ་རྣམ་པ་ལྡས་ནི་དབྱུང་ཅིང་

བཅུ་ལྟ་བར་བྱས་ན་སངས་རྒྱས་གང་ཞིག་སྤང་པོ་ལས་དེ་ཉིད་གཞན་ཉིད་དུ་

ངོ་མོ་ཉིད་གྱིས་མེད་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་

ཉེ་བར་ལེན་པའི་སྤང་པོས་ངེ་ལྟར་གདགས་པར་བྱས་ཏེ། བརྟགས་དོན་རྣམ་

པ་ལྡས་བཅུ་ལྟ་ན་མི་ཉིད་པའི་ཕྱིར།

ཟླང་བྱ་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་པ་དགག་པ།

གཉིས་པ་ནི།

གང་ཞིག་ཉེ་བར་སྤངས་པ་དེ། །

དེ་ནི་རང་བཞིན་ལས་ཡོད་མིན། །

བདག་གི་དངོས་ལ་གང་མེད་པ། །

དེ་གཞན་དངོས་པོས་ཡོད་རེ་སྐྱེ། །

ཞེས་སོ། །དབྱུང་བ་ལྷན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་
གྲུབ་པར་བསྟན་པར་མ་ཟད་ཀྱི། གང་ཞིག་ཉེ་བར་སྒྲངས་པ་གཟུགས་ཚོར་
སོགས་ལྷ་པོ་དེ་ཡང་རང་བཞིན་ལས་ཉེ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཉེ།
དེ་ནམས་ནི་ཉེན་འབྲེལ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་དང་སྤྱར་བཀག་བཞིན་པའི་སྤྱིར། གཤ་
ཉེ་ཉེ་བར་ལེན་པ་དེ་རྒྱ་རྒྱེན་གྱི་དངོས་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་
ཡོད་དོ་སྟུམ་ན། གཞན་ལ་མ་བརྟེན་པར་བདག་གི་དངོས་པོ་ལས་ངོ་བོ་ཉིད་
གྱིས་གང་མེད་པ་དེ་ནི་རྒྱ་རྒྱེན་གཞན་གྱི་དངོས་པོ་ལས་རང་བཞིན་གྱིས་
ཡོད་རེ་སྐྱེན་ཉེ་ཡོད་མི་སྤྱིད་དེ། རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་དང་གཞན་ལ་བསྟོས་
པ་གཉིས་འགལ་བའི་སྤྱིར།

གསུམ་པ་ནི།

དེ་ལྟར་ཉེར་སྒྲངས་ཉེར་ལེན་པོ། །

ནམ་པ་ཀུན་གྱིས་སྟོང་བ་ཡིན། །

སྟོང་པས་དེ་བཞིན་གཤེགས་སྟོང་པ། །

རི་ལྟ་བུར་ན་འདོགས་པར་འགྱུར། །

ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་ཉེ་བར་སྒྲང་པར་བྱ་བ་དང་ཉེ་བར་ལེན་པ་པོ་གཉིས་
རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་པས་རྣམ་པ་ཀྱན་གྱིས་སྟོང་པ་ཡིན་ལ། ཉེ་བར་སྒྲང་བྱ་
རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་
ཡང་ངེ་ལྟ་བུར་ན་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་ཡོད་པར་འདོགས་པར་འགྱུར་མི་རུང་ངོ་། །
གཞུང་འདི་རྣམས་གྱིས་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་དང་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་པ་
འགལ་བ་འབད་པས་བསྐྱབས་སོ། །

དེ་ལ་ལོ་ག་ལྟ་གཞན་གྱི་གནས་མེད་པར་བསྟན་པ།

གཉིས་པ་ནི།

སྟོང་ངོ་ཞེས་ཀྱང་མི་བརྗོད་དེ། །

མི་སྟོང་ཞེས་ཀྱང་མི་བྱ་ཞིང་། །

གཉིས་དང་གཉིས་མིན་མི་བྱ་སྟེ། །

གདགས་པའི་དོན་དུ་བརྗོད་པར་བྱ། །

རྟག་དང་མི་རྟག་ལ་སོགས་བཞི། །

ཞི་བ་འདི་ལ་ག་ལ་ཡོད། །

མཐའ་དང་མཐའ་མེད་ལ་སོགས་བཞི། །

ཞི་བ་འདི་ལ་ག་ལ་ཡོད། །

གང་གིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་ཡོད་ཅེས། །

འཇིན་པ་སྤྱག་པོས་བཟུང་གྱུར་པ། །

དེ་ནི་མྱ་ངན་འདས་པ་དང་། །

མེད་ཅེས་རྣམ་རྟོག་རྟོག་པར་བྱེད། །

རང་བཞིན་གྱིས་ནི་སྟོང་དེ་ལ། །

སངས་རྒྱས་མྱ་ངན་འདས་ནས་ནི། །

ཡོད་དོ་ཞེས་མེད་དོ་ཞེས། །

བསམས་པ་འང་འཐད་པ་ཉིད་མི་འགྱུར། །

ཞེས་སོ། །ཁོ་ན་རེ། ཁྱོད་གྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་
མེད་པར་བཤད་ནས་དེ་ལ་སྒྱུར་བ་བཏབ་པས་ཁྱོད་དང་བཅུད་པས་ཆོག་གོ་
ཞེ་ན། ཁོ་ལོ་ཅག་གིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གནས་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་
འཆད་གྱིས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་སྒྱུར་པ་ག་ལ་འདེབས། དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་སྟོང་དོ་སྟེ་མེད་དོ་ཞེས་ཀྱང་ཁོ་ལོ་ཅག་མི་བརྗོད་ལ། རང་བཞིན་
གྱིས་མི་སྟོང་དོ་ཞེས་ཀྱང་མི་བྱ་ཞིང་དེ་གཉིས་ཀ་དང་གཉིས་མ་ཡིན་པར་
ཡང་ངོ་ལོ་ཉིད་གྱིས་ཡོད་ཅེས་བརྗོད་པར་མི་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟ་ནའང་གདུལ་བུའི་
བསམ་པ་དང་མཐུན་པར་ཐ་སྙད་ཀྱི་དབང་དུ་མཛད་ནས་གདགས་པའི་དོན་

དུ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་སྟོང་པ་ལ་
སོགས་པ་བཞི་མི་མངའ་བ་ལྟར། འཇིག་རྟེན་རྟག་པ་དང་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་
ཀྱིས་གཉིས་ཀ་དང་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པ་བཞིར་ལྟ་བ་ཡང་སངས་རྒྱས་ངོ་བོ་
ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པ་ཞི་བ་འདི་ལ་ག་ལ་ཡོད་དེ་མེད་དོ། །

དེ་བཞིན་དུ་འཇིག་རྟེན་མཐའ་དང་ལྡན་པ་དང་མཐའ་མེད་པ་དང་ལྡན་
མི་ལྡན་ལ་སོགས་པ་བཞིར་བརྒྱང་བའི་དོན་ཡང་ཞི་བ་འདི་ལ་ག་ལ་ཡོད།
གོ་ལ་བ་གང་གིས་མཐའ་དེ་ལྟར་བདེན་གྱི་གཏི་ཐུག་གོ་ཞེས་འདོད་ཅིང་
འཇིན་པ་སྤྱག་པོས་བརྒྱང་བར་གྱུར་བ་དེ་ནི་སངས་རྒྱས་མྱ་ངན་ལས་འདས་
པ་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཡོད་དོ་ཞེའམ་མེད་དོ་ཞེས་པ་དང་། ཡོད་མེད་
གཉིས་ཀ་དང་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པར་རྣམ་པར་རྟོག་པས་རྟོག་པར་བྱེད་ལ།
ཁོ་བོ་ཅག་ལྟར་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་ནི་སྟོང་པ་དེ་ལ་
སངས་རྒྱས་མྱ་ངན་ལས་འདས་ནས་ནི་དེ་ཡོད་དོ་ཞེའམ་མེད་དོ་ཞེའམ།
གཉིས་ཀ་དང་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསམ་པས་བརྒྱང་བ་ལྟར་འཐད་པ་
ཉིད་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྟར་ལྟ་བ་རྣམས་ནི་ལྟ་བ་ངན་པ་ཡིན་པའི་བྱིར།

ཡོག་ལྟ་བརྒྱང་བའི་ཉེས་དམིགས་བསྟན་པ།

གསུམ་པ་ནི།

གང་དག་སངས་རྒྱས་སྟོས་འདས་ཤིང་། །

ཟད་པ་མེད་པ་སྟོས་བྱེད་པ། །

སྟོས་པས་ཉམས་པ་དེ་ཀྱན་གྱིས། །

དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མཐོང་མི་འགྱུར། །

ཞེས་སོ། །གང་དག་སྟོ་ཞན་པས་སངས་རྒྱས་སྟོས་པ་ཐམས་ཅད་ལས་
འདས་ཤིང་། རང་བཞིན་གྱིས་སྟེ་བ་མེད་པས་རང་བཞིན་གཞན་དུ་འགྲོ་བའི་
ཟད་པ་མེད་ལ། སྒར་བཤད་པའི་རྟག་མི་རྟག་ལ་སོགས་པའི་ལོག་པའི་རྟོག་
པས་སྟོས་པར་བྱེད་པ་སྟོས་པ་དེ་དག་གིས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མིག་ཉམས་པ་དེ་
དག་ཀྱན་གྱིས་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐོང་བར་མི་འགྱུར་
ཏེ། དཔུས་ལོང་གིས་ཉི་མ་བཞིན་ནོ། །

རྟོག་གཅོད་དུ། གང་དག་ང་ལ་གཟུགས་སུ་མཐོང་། །ཞེས་གསུངས་པ་
ནི་དོན་འདི་ལྟ་བུ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་ཏེ། བདེན་འཇིན་གྱི་རྣམ་རྟོག་གིས་
བཅིངས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཟུགས་སུ་བདེན་པར་བརྩམས་ཆོས་སུ་དེ་
བཞིན་ཉིད་མི་མཐོང་བའི་དོན་ཡིན་པའི་བྱིར།

ཟིག་པ་དེ་གཞན་ལ་སྒྱུར་བ།

བཞི་པ་ནི།

དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རང་བཞིན་གང་། །

དེ་ནི་འགྲོ་འདིའི་རང་བཞིན་ཡིན། །

དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རང་བཞིན་མེད། །

འགྲོ་བ་འདི་ཡི་རང་བཞིན་མེད། །

ཅེས་སོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམ་པ་ལྔས་ཡོད་མེད་བརྟགས་པས་
ནི་སེམས་ཅན་གྱི་འཇིག་རྟེན་རྣམས་ཀྱང་བརྟགས་པ་ཡིན་པས། །དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་ལ་རང་བཞིན་མེད་པ་ལྟར་བཅུད་ཀྱི་སེམས་ཅན་ལ་འང་རང་
བཞིན་མེད་དེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རང་བཞིན་གང་ཡིན་པ་དེ་དང་འབྲ་
བར་འགྲོ་བ་འདི་ཡི་རང་བཞིན་ཡང་ཡིན་པའི་སྤྱིར། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་
རང་བཞིན་གང་ཞེ་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལྷུང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བརྟགས་
པ་ཉིད་ཀྱིས་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་མེད་པས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་ལ། དེ་
བཞིན་དུ་འགྲོ་བ་འདི་དག་ཀྱང་བལྟོས་པ་དེ་དང་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བརྟགས་
པའི་སྤྱིར་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་ཡི་རང་བཞིན་མེད་དེ། གོང་དུ་བཤད་ཟིན་པའི་སྤྱིར་
རོ། །

གཉིས་པ་ནི། །ཡེ་ཤེས་སྣང་བ་རྒྱན་གྱི་མདོ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ སོ།།
གསུམ་པ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བརྟགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་ནི་ཤུ་
ཅུ་གཉིས་པའི་རྣམ་པ་འད་དོ། །

རབ་བྱེད་ཉི་ཤུ་ཚུ་གསུམ་པ།

གཉིས་པ་ཉོན་མོངས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་དགག་པ་ལ་གསུམ།
 རབ་བྱེད་གྱི་བཞུང་བཤད། ལུང་དང་སྒྱར་བ། མཆོན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་
 གཉིས། དངོས་དང་། དེའི་སྐབས་བྱེད་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་ལྷ། རྟེན་འབྲེལ་
 གྱིས་རྟགས་གྱིས་དགག། རྟེན་འབྲེལ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པའི་རྟགས་གྱིས་
 དགག། །རྒྱ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པའི་རྟགས་གྱིས་དགག། །དམིགས་པ་རང་
 བཞིན་གྱིས་མེད་པའི་རྟགས་གྱིས་དགག། །རྒྱ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པའི་
 རྟགས་གཞན་གྱིས་དགག་པའོ། །

རྟེན་འབྲེལ་རྟགས་གྱིས་ཉོན་མོངས་རང་བཞིན་གྱི་ཡོད་པ་དགག་པ།

དང་པོ་ནི།

འདོད་ཆགས་ཞེ་སྒྲུང་གཏི་ཐུག་ནམས། །

ཀྱན་ཏུ་རྟོག་ལས་འབྱུང་བར་གསུངས། །

སྐྱབ་དང་མི་སྐྱབ་ཕྱིན་ཅི་ལོག། །

བརྟེན་པ་ཉིད་ལས་ཀྱན་ཏུ་འབྱུང་། །

གང་དག་སྐྱབ་དང་མི་སྐྱབ་དང་། །

ཕྱིན་ཅི་ལོག་ལ་བརྟེན་འབྱུང་བ། །

དེ་དག་རང་བཞིན་ལས་མེད་དེ། །

དེ་ཕྱིར་ཉོན་མོངས་ཡང་དག་མེད། །

ཅེས་སོ། །གལ་ཏེ་ཉོན་མོངས་པས་སྤིང་བའི་རྒྱ་བྱེད་པས་དེ་རང་
བཞིན་གྱིས་ཡོད་དོ་སྟུང་ན། མདོ་སྡེ་ལས་འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྤང་གཏི་
ཐུག་རྣམས་ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པའི་ཀྱན་ཏུ་རྟོག་པ་ལས་འབྱུང་བར་
གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་སྤྱག་པའི་རྣམ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འདོད་ཆགས་དང་མི་
སྤྱག་པ་ལས་ཞེ་སྤང་དང་། གཏི་ཐུག་གི་ཚོགས་ནི་ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པའི་
ཕྱིན་ཅི་ལོག་ལ་བརྟེན་པ་ཉིད་ལས་ཀྱན་ཏུ་འབྱུང་ངོ་། །གང་དག་ཡུལ་སྤྱག་པ་
དང་མི་སྤྱག་པ་དང་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་དེ་དག་ནི་རང་
བཞིན་ལས་མེད་དེ། རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ན་རྒྱུན་ལ་བསྟོས་མེད་དུ་འབྱུང་
བར་རིགས་ན། དེ་ལྟར་མི་འབྱུང་བར་ཡུལ་སྤྱག་མི་སྤྱག་སོགས་ལ་བསྟོས་
པའི་ཕྱིར། དེས་ན་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་ཉོན་མོངས་དེ་དག་ཚོས་ཅན།
ཡང་དག་པར་མེད་དེ། སྤྱག་མི་སྤྱག་སོགས་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་དེའི་ཕྱིར་
ངོ་། །དུག་གསུམ་ནི་གོ་སྤྱོད་ལ་ཀྱན་རྟོག་ནི་སྤྱག་མི་སྤྱག་སོགས་སུ་ལྟ་བུ་སྟེ།
དེ་རྣམས་ནི་ཡུལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བས་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་
པར་ངེས་སྟེ་བའི་ཕྱིར། དེ་བསྐྱེད་པའི་ཉོན་མོངས་གཞན་ཡང་རང་བཞིན་
གྱིས་སྟོང་པར་ངེས་ཀྱས་པར་འབྱུང་ངོ་། །

རྟེན་འབྲེལ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པའི་རྟགས་གྱིས་དགག་པ།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། བདག་རྟེན་དུ་མེད་པའི་རྟགས་གྱིས་དགག་པ་
དང་། སེམས་རྟེན་དུ་མེད་པའི་རྟགས་གྱིས་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ནི།

བདག་གི་ཡོད་ཉིད་མེད་ཉིད་ནི། །

ཅི་ལྟ་བུར་ཡང་འགྲུབ་པ་མེད། །

དེ་མེད་ཉོན་མོངས་རྣམས་ཀྱི་ནི། །

ཡོད་ཉིད་མེད་ཉིད་ཇི་ལྟར་འགྲུབ། །

ཉོན་མོངས་འདི་དག་གང་གི་ཡིན། །

དེ་ཡང་གྲུབ་པ་ཡོད་མ་ཡིན། །

འགར་མེད་པར་ནི་གང་གིས་ཡང་། །

ཉོན་མོངས་པ་དག་ཡོད་མ་ཡིན། །

ཞེས་སོ། །བདག་གི་བ་ཡོད་པ་ཉིད་དང་མེད་པ་ཉིད་ནི་ཇི་ལྟ་བུར་ཡང་
རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ནི་སྒྲུབ་བཤད་ཟེན་ལ། དེ་མེད་པའི་སྤྱིར་ན་བདག་
དང་བདག་གི་བ་ལ་བརྟེན་པའི་ཉོན་མོངས་རྣམས་ཀྱི་ཡོད་པ་ཉིད་དང་མེད་པ་
ཉིད་རང་བཞིན་གྱིས་འགྲུབ་པ་ཇི་ལྟར་འགྲུར་ཏེ། རྟེན་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་

པར་བརྟེན་པ་ཉོན་མོངས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར། ཉོན་
 མོངས་འདི་དག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་གང་གི་ཡིན་པའི་རྟེན་མེད་པར་མི་འབྱུང་སྟེ།
 ཅིག་ངོས་ཀྱི་རི་མོ་བཞིན་དུ་རྟེན་ལ་སྟོན་པའི་ཕྱིར། རྟེན་དེ་ཡང་ཆོས་ཅན།
 རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བདག་གམ་སེམས་ཅན་གང་
 ཡིན་བརྟགས་ན་བརྟགས་དོན་མི་རྟོག་པའི་ཕྱིར། རྟེན་འགའ་ཡང་རང་བཞིན་
 གྱིས་མེད་པར་ནི་རྟེན་གང་གི་ཡང་ཉོན་མོངས་པ་དག་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་
 པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཞི་མེད་དུ་འབྱུང་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི།

རང་ལུས་ལྟ་བཞིན་ཉོན་མོངས་རྣམས། །

ཉོན་མོངས་ཅན་ལ་རྣམ་ལྟར་མེད། །

རང་ལུས་ལྟ་བཞིན་ཉོན་མོངས་ཅན། །

ཉོན་མོངས་པ་ལ་རྣམ་ལྟར་མེད། །

ཅེས་སོ། །གལ་ཏེ་ཉོན་མོངས་ཀྱི་རྟེན་བདག་སྟོན་དུ་མེད་ཀྱང་ཉོན་
 མོངས་ཅན་གྱི་སེམས་ལ་བརྟེན་ནས་ཉོན་མོངས་སྐྱེ་ཞིང་སེམས་ཀྱང་ཉོན་
 མོངས་ཀྱང་སྟོན་ཅིག་སྐྱེའོ་སྟུམ་ན། རང་གི་ལུས་ལ་ལྟ་བའི་འཇིག་རྟེན་ཞེན་
 དུལ་གྱི་བདག་དེ་རྣམ་པ་ལྟར་དབྱེད་ན་མི་རྟོག་པ་དེ་བཞིན་དུ། ཉོན་མོངས་
 པ་རྣམས་ནི་ཉོན་མོངས་པར་བྱ་བའི་ཉོན་མོངས་ཅན་ལ་ཡང་རྣམ་པ་ལྟར་

དབྱུང་ན་མེད་དེ། རིགས་པའི་གཞོན་བྱེད་འཇུག་ཚུལ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར།
རང་གི་ལུས་ལ་ལྟ་བའི་འཇིག་ལྟས་བཟུང་བའི་བདག་རྣམས་པ་ལྟར་མེད་པ་དེ་
བཞིན་དུ། ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་སེམས་ཀྱང་ཉོན་མོངས་པ་ལ་རྣམས་པ་ལྟར་
མེད་དེ། ལྟར་བཤད་པ་བཞིན་དུ་སྦྱར་འོས་པའི་ཕྱིར།

སྐྱུ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པའི་རྟགས་ཀྱིས་དགག་པ།

གསུམ་པ་ནི།

སྦྱག་དང་མི་སྦྱག་སྦྱོར་ཅི་ལོག།

རང་བཞིན་ལས་ནི་ཡོད་མིན་ན།

སྦྱག་དང་མི་སྦྱག་སྦྱོར་ཅི་ལོག།

བརྟེན་ནས་ཉོན་མོངས་གང་དག་ཡིན།

ཞེས་སོ། །ཡུལ་སྦྱག་པ་དང་མི་སྦྱག་པ་དང་སྦྱོར་ཅི་ལོག་རྣམས་ནི་
རང་གི་རང་བཞིན་ལས་ཏེ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྦྱག་དང་མི་སྦྱག་སྦྱོར་ཅི་ལོག་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བའི་ཉོན་
མོངས་གང་དག་ཡིན་པ་ཆོས་ཅན། རང་བཞིན་གྱིས་མེད་དེ། ཡུལ་ལ་བརྟེན་
ནས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ།

དམིགས་པ་རང་བཞིན་མེད་པའི་རྣམས་ཀྱིས་དགག་པ།

བཞི་པ་ནི།

གཟུགས་སྐྱ་རོ་དང་རེག་པ་དང་། །

དྲི་དང་ཚུལ་དང་རྣམ་ཐུག་ནི། །

གཞི་སྟེ་འདོད་ཆགས་ཞེ་སྤང་དང་། །

གཏི་ཐུག་གི་ནི་ཡིན་པར་བརྟག་།

གཟུགས་སྐྱ་རོ་དང་རེག་པ་དང་།

དྲི་དང་ཚུལ་དག་འབའ་ཞིག་སྟེ། །

དྲི་ཟའི་གྲོང་སྤྱིར་སྟེ་བྱ་དང་། །

སྟེག་རྒྱ་མི་ལམ་འདྲ་བ་ཡིན། །

ཞེས་སོ། །ཡུལ་ཐུག་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པས་དེ་ལ་དམིགས་པའི་
ཉོན་མོངས་པ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་དོ་སྟུམ་ན། གཟུགས་སྐྱ་རུང་བས་
ན་གཟུགས་དང་སྟོགས་ཤིང་སྟོན་པས་སྐྱ་དང་ཐུང་བར་བྱ་བས་རོ་དང་
བསྟོམ་པར་བྱ་བས་དྲི་དང་རེག་པར་བྱ་བས་རེག་བྱ་དང་མཚན་ཉིད་འཛིན་
པས་ཚུལ་ཉེ་རྣམ་པ་ཐུག་ནི་འདིར་གཞི་སྟེ་དམིགས་པ་ཡིན་ལ། གང་གིས་
དགའ་བར་བྱེད་བས་འདོད་ཆགས་དང་ཡིད་ལ་སྤང་བར་བྱེད་པས་ཞེ་སྤང་

དང་སེམས་གཏི་ཐུག་ཏུ་བྱེད་པའི་གཏི་ཐུག་གི་ནི་གཞི་ཡིན་ཏེ། དེ་རྣམས་ནི་
ཡུལ་དེ་དུག་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བའི་སྤྱིར། དེ་རྣམས་ཀྱི་ཡུལ་དེ་དག་ཉོན་
མོངས་པའི་གཞིར་བརྟགས་ཀྱང་གཟུགས་དང་སྐྱ་དང་རོ་དང་རེག་པ་དང་ངི་
དང་ཆོས་དག་འབའ་ཞིག་སྟེ་བརྟགས་པ་ཙམ་དུ་བྱེད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱིས་
གྲུབ་པ་མེད་དོ། །མེད་བཞིན་དུ་དམིགས་པ་ནི་ངི་བའི་གྲོང་ཁྱེར་ལྟ་བུ་དང་
སྒྲིག་རྒྱ་དང་མི་ལམ་དང་འདྲ་བ་ཡིན་ནོ། །

ལྷ་པ་ནི་གཉིས། ཆགས་སྒྲུང་གི་རྒྱ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དགག་པ་
དང་། གཏི་ཐུག་གི་རྒྱ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དགག་པ་ལོ། །

ཆགས་སྒྲུང་གི་རྒྱ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དགག་པ།

དང་ཐོ་ནི།

སྐྱེ་མའི་སྐྱེས་བུ་ལྟ་བུ་དང་། །

གཟུགས་བརྟན་འདྲ་བ་དེ་དག་ལ། །

སྐྱག་པ་དང་ནི་མི་སྐྱག་པ། །

འབྲུང་བར་ཡང་ནི་ག་ལ་འགྱུར། །

གང་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱག་པ་ཞེས། །

གདགས་པར་བྱ་བ་མི་སྐྱག་པ། །

སྐྱུག་ལ་མ་བཟློས་ཡོད་མིན་པས། །

དེ་ཕྱིར་སྐྱུག་པ་འཐད་པ་མིན། །

གང་ལ་བརྟེན་ནས་མི་སྐྱུག་པར། །

གདགས་པར་བྱ་བ་སྐྱུག་པ་ནི། །

མི་སྐྱུག་མ་བཟློས་ཡང་ཡིན་པས། །

དེ་ཕྱིར་མི་སྐྱུག་འཐད་མ་ཡིན། །

སྐྱུག་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན། །

འདོད་ཆགས་ཡོད་པ་ག་ལ་འགྱུར། །

མི་སྐྱུག་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན། །

ཞེ་སྤང་ཡོད་པར་ག་ལ་འགྱུར། །

ཞེས་སོ། །ཡུལ་ཅན་དུག་ཡུལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་རྣམས་ལ་དམིགས་ནས་
རང་བཞིན་གྱིས་མེད་བཞིན་དུ་སྐྱུ་མ་ལྟར་སྟོང་པར་སྐྱེ་བ་དེའི་ཆེ་ཡུལ་དུག་
ནི་སྐྱུ་མའི་སྐྱེས་བུ་ལྟ་བུ་དང་གཟུགས་བརྟན་འདྲ་བ་དེ་དག་ལ་སྐྱུག་པའི་
མཚན་མ་དང་མི་སྐྱུག་པའི་མཚན་མ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་འབྱུང་བར་
ཡང་ནི་ག་ལ་འགྱུར་ཏེ། ཏེན་ལོག་པའི་དབང་ཉིད་གྱིས་བྱུང་བ་ཅམ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། སྐྱུག་མི་སྐྱུག་གཉིས་པན་ཚུན་བཟློས་ནས་བྲུབ་བ་ཡིན་ཏེ། མི་སྐྱུག་པ་

གང་ལ་བརྟེན་པ་སྟེ་བསྟོས་ནས་སྐྱུག་པ་ཞེས་གདགས་པ་སྟེ་བཞག་པར་བྱ་
བའི་བསྟོས་པ་མི་སྐྱུག་པ་དེ་ཆོས་ཅན། སྐྱུག་པ་ལ་བསྟོས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་
མ་བསྟོས་པར་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཕྱིར་
ཡུལ་སྐྱུག་པ་ཆོས་ཅན། རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་འཐད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡུལ་
མི་སྐྱུག་པ་ལ་བསྟོས་པའི་ཕྱིར། བྱམས་སྟེ། བསྟོས་ས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མེད་ན་
བསྟོས་ཆོས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པར་འགལ་བའི་ཕྱིར། ཡུལ་སྐྱུག་པ་གང་ལ་
བརྟེན་པ་སྟེ་བསྟོས་ནས་མི་སྐྱུག་པར་གདགས་པར་བྱ་བའི་བསྟོས་ས་སྐྱུག་པ་
དེ་ནི་མི་སྐྱུག་པ་ལ་མི་བསྟོས་པར་ཡང་ཡོད་པ་མིན་པས་དེའི་ཕྱིར་མི་སྐྱུག་
པ་ཡང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པ་ནི་འཐད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལྟར་སྐྱུག་པའི་མཚན་མ་ནི་ངོ་བོས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན་དེའི་རྒྱ་ཅན་
ཀྱི་སྟེ་འབྲས་བུ་འདོད་ཆགས་ཀྱང་ངོ་བོས་ཡོད་པར་གལ་འགྱུར་ཞིང་། མི་
སྐྱུག་པའི་མཚན་མ་ཡང་ངོ་བོས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན་དེའི་རྒྱ་ཅན་ཀྱི་ཞེ་སྤང་
ཀྱང་ངོ་བོས་ཡོད་པར་གལ་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྟར་འགྱུར་བའི་རྒྱ་མེད་པའི་ཕྱིར་
རོ། །སྐྱུག་མི་སྐྱུག་བསྟོས་ནས་འཛོག་པ་ཡིན་ཏེ། གང་ཟག་གི་སྒོ་ངོ་ལ་བསྟོས་
ཏེ་སྐྱུག་མི་སྐྱུག་མཐའ་གཅིག་ཏུ་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞན་ཞིག་གི་ངོ་བོར་
སྐྱུག་པ་དེ་དུས་གཞན་དང་གང་ཟག་གཞན་ཞིག་གི་ངོ་བོར་མི་སྐྱུག་པར་
འགྱུར་སྟིང་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་བཟང་ངན་འབྲིང་སོགས་ཀྱང་དེ་ལྟར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་བཞི། ཕྱིན་ཅི་ལོག་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་བ་དགག་ དེ་
དང་ལྟན་པ་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་བ་དགག་ དེའི་ཡུལ་ཡོད་མེད་བརྟགས་
ནས་དགག་ དེ་ལྟར་འགོག་པ་དོན་ཆེ་བར་བསྟན་པའོ། །

ཕྱིན་ཅི་ལོག་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་བ་དགག་པ།

དང་པོ་ལ་གསུམ། ཏྲག་འཛིན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་བ་
དགག་ མི་ཏྲག་པར་འཛིན་པ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་བ་
དགག་ འཛིན་པ་ཅམ་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་བ་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ནི།

གལ་ཏེ་མི་ཏྲག་ཏྲག་པ་ཞེས། །

དེ་ལྟར་འཛིན་པ་ལོག་ཡིན་ན། །

སྟོང་ལ་མི་ཏྲག་ཡོད་མིན་པས། །

འཛིན་པའང་ངེ་ལྟར་ལོག་པ་ཡིན། །

ཞེས་སོ། །འདིར་ཕྱིར་ཅི་ལོག་ནི་བཞི་སྟེ། སྤང་པོ་ལྔ་མི་ཏྲག་པ་ལ་ཏྲག་
གོ་སྟམ་པ་དང་། ཉིར་ལེན་གྱི་སྤང་པོ་སྟུག་བསྐྱེད་ཀྱི་བདེན་པ་ལ་བདེའོ་སྟམ་
པ་དང་། ལུས་མི་གཙང་བ་ལ་གཙང་ངོ་སྟམ་པ་དང་། སྤང་པོ་བདག་གི་མཚན་
ཉིད་དང་མི་མཐུན་པ་ལ་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་བཞིའོ། །གལ་ཏེ་སྤང་པོ་མི་ཏྲག་
པ་ལ་ཏྲག་པའོ་ཞེས་དེ་ལྟར་འཛིན་པ་ནི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཡིན་ནོ་ཞེས་འཛོག་ན།

ཕུང་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་ལ་མི་རྟག་པ་རང་གི་ངོ་བོས་ཡོད་པ་མིན་
 བས་དེའི་ཆེ་ཕུང་པོ་རྟག་པར་འཇིན་པ་རི་ལྟར་ན་སྤྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་རང་བཞིན་
 གྱིས་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ་མིན་ནོ། །སྤྱིན་ཅི་ལོག་བཞི་པོ་ཐ་སྙད་དུ་སྤྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་
 འཇོག་ཀྱང་སྤྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་མི་འཇོག་སྟེ། གང་
 གིས་གང་ཞིག་གང་དུ་འཇོག་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཐ་སྙད་དུ་ཡིན་གྱི་རང་
 བཞིན་གྱིས་མེད་པའི་སྤྱིར།

གཉིས་པ་ནི།

གལ་ཏེ་མི་རྟག་རྟག་གོ་ཞེས། །

དེ་ལྟར་འཇིན་པ་ལོག་ཡིན་ན། །

སྟོང་ལ་མི་རྟག་པའོ་ཞེས། །

འཇིན་པ་རི་ལྟར་ལོག་མ་ཡིན། །

ཞེས་སོ། །གལ་ཏེ་མི་རྟག་པ་ལ་རྟག་གོ་ཞེས་དེ་ལྟར་འཇིན་པ་སྤྱིན་ཅི་
 ལོག་ཡིན་ནོ་ཞེས་འཇོག་ན། དངོས་པོ་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་ལ་
 རང་བཞིན་གྱིས་མི་རྟག་པའོ་ཞེས་འཇིན་པའང་རི་ལྟར་ན་སྤྱིན་ཅི་ལོག་མ་
 ཡིན་ཏེ་མིན་ནོ། །ཡུལ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་པར་འཇིན་པའི་ཞེས་པ་རང་བཞིན་
 གྱིས་གྲུབ་ན་ཡུལ་མི་རྟག་པ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་དགོས་ཏེ། ཡུལ་རང་
 བཞིན་གྱིས་མེད་པའི་ཀུན་རྫོབ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡུལ་ཅན་ངོ་བོས་གྲུབ་པར་སྒྲེ་

བ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི།

གང་གིས་འཇིན་དང་གང་འཇིན་དང་། །

འཇིན་པ་པོ་དང་གང་བཟུང་བ། །

ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་ཞི་བ་སྟེ། །

དེ་ཕྱིར་འཇིན་པ་ཡོད་མ་ཡིན། །

ཞེས་སོ། །གལ་ཏེ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་འཇིན་པ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་ཀྱང་
འཇིན་པ་ཅམ་ཞིག་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་དོ་སྟམ་ན། དེ་མི་འཐད་དེ། གང་
གིས་འཇིན་པ་དང་གང་འཇིན་པའི་བྱ་བ་དང་འཇིན་པ་པོ་དང་། གང་བཟུང་
བའི་ལས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་ཉེ་བར་ཞི་བ་སྟེ་མ་སྟེས་ལ་དེའི་
ཕྱིར་འཇིན་པ་ཅམ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

དེ་དང་ལྡན་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དགག་པ།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། གང་ལ་ལྡན་པ་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་
དགག། ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་ཉེན་གང་ཟག་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དགག། ཕྱིན་ཅི་
ལོག་ཉིད་རང་བཞིན་གྱིས་སྟེས་པ་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ནི།

ལོག་པའམ་ཡང་དག་ཉིད་དུ་ནི། །

འཇིན་པའང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན། །

གང་ལ་བྱིན་ཅི་ལོག་ཡོད་ཅིང་། །

གང་ལ་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་ཡོད། །

ཅེས་སོ། །རྩི་སྐད་བཤད་པ་ལྟར་བྱ་བྱེད་ལས་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་
མེད་པས་བྱིན་ཅི་ལོག་པའམ་ཡང་དག་པ་ཉིད་དུ་སྟེ་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་
འཇིན་པའང་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན། དེ་དག་གང་ལ་ལྡན་པའི་
གང་ཟག་གང་ལ་བྱིན་ཅི་ལོག་ཡོད་ཅིང་གང་ལ་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་རྩི་སྐད་
རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་དེ། རྟེན་ཆོས་མེད་ན་བརྟེན་པ་ཡང་མི་འབྲད་པའི་བྱིར་
རོ། །

གཉིས་པ་ནི།

བྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་གྱུར་པ་ལ། །

བྱིན་ཅི་ལོག་དག་མི་སྤྲོད་དོ། །

བྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་མ་གྱུར་ལའང་། །

བྱིན་ཅི་ལོག་དག་མི་སྤྲོད་དོ། །

ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་གྱུར་བཞིན་ལའང་། །

ཕྱིན་ཅི་ལོག་དག་མི་སྲིད་དོ། །

གང་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་སྲིད་པ། །

བདག་ཉིད་ཀྱིས་ནི་རྣམ་པར་དཔྱོད། །

ཅེས་སོ། གཞན་ཡང་ཕྱིན་ལོག་རྟེན་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ན་གསུམ་
ལས་མི་འདའ་བས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་གྱུར་བ་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དག་རང་
བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མི་སྲིད་དེ། ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་འཛིན་པ་པོར་འཛིག་པའི་
ཕྱིན་ཅི་ལོག་ལས་དོན་གཞན་པའི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དང་ལྡན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རྟེ།
ཕྱིན་ཅི་ལོག་དེ་བྱ་བ་དང་འབྲེལ་བའི་སྒྲ་རོལ་ནས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པ་པོར་མ་
གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རྟེ། དེའི་སྒྲར་ནས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པ་པོར་གྲུབ་ན་སྐར་ཕྱིན་ཅི་
ལོག་གི་བྱ་བ་འབྲེལ་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར། ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་མ་གྱུར་པའི་གང་
ཟག་ལའང་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དག་མི་སྲིད་དེ། སྲིད་ན་སངས་རྒྱས་ལའང་ཕྱིན་
ལོག་ཡོད་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་གྱུར་པ་ལའང་ཕྱིན་ཅི་ལོག་
རང་བཞིན་གྱིས་མི་སྲིད་དེ། ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་བྱ་བ་ཞིག་པ་དང་མ་སྟོས་པ་ལ་
ཆ་ཤས་སུ་མ་གཏོགས་པའི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་བཞིན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་
རྟེན་གང་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་སྲིད་ཅེས་བདག་ཉིད་ཀྱིས་ནི་
གཟུ་པོར་གནས་པའི་སྟོས་རྣམ་པར་དཔྱོད་ཅིག་དང་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་

པར་ངས་རྒྱས་སོ། །

དེའི་ཡུལ་ཡོད་ཅི་དུ་བརྟགས་ནས་དགག་པ།

གསུམ་པ་ནི།

སྤྱན་ཅི་ལོག་རྣམས་མ་སྐྱེས་ན། །

རི་ལྷ་བྱར་ན་ཡོད་པར་འགྱུར། །

སྤྱན་ཅི་ལོག་རྣམས་སྐྱེ་མེད་ན། །

སྤྱན་ཅི་ལོག་ཅན་ག་ལ་ཡོད། །

དངོས་པོ་བདག་ལས་མི་སྐྱེ་སྟེ། །

གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་ཉིད་མ་ཡིན། །

བདག་དང་གཞན་ལས་མ་ཡིན་ན། །

སྤྱན་ཅི་ལོག་ཅན་ག་ལ་ཡོད། །

ཅས་སོ། །གཞན་སྤྱན་ཅི་ལོག་གི་དངོས་པོ་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་མ་
སྐྱེས་ན་རི་ལྷ་བྱར་ན་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་ལ། སྤྱན་ཅི་
ལོག་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་ན་ནི་སྤྱན་ཅི་ལོག་པ་ཅན་གྱི་གང་
ཟག་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་ག་ལ་ཡོད་དེ་མེད་པའི་སྤྱིར་ཏེ། རྒྱ་མཚན་ནི་དངོས་པོ་
བདག་ལས་མི་སྐྱེ་སྟེ་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་ཉིད་ཀྱང་མ་ཡིན་ལ། བདག་དང་

གཞན་ཚོགས་པ་ལས་ཀྱང་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེས་ན་ཕྱིན་ལོག་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པ་
ཅན་གྱི་གང་ཟག་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་བ་གལ་ཡོད་དེ་མེད་དོ། །

གསུམ་པ་ནི།

གལ་ཏེ་བདག་དང་གཙང་བྱ་དང་། །

རྟག་དང་བདེ་བ་ཡོད་ན་ནི། །

བདག་དང་གཙང་དང་རྟག་པ་དང་། །

བདེ་བ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་མ་ཡིན། །

གལ་ཏེ་བདག་དང་གཙང་བ་དང་། །

རྟག་པ་བདེ་བ་མེད་ན་ནི། །

བདག་མེད་མི་གཙང་མི་རྟག་དང་། །

སྐྱུག་བསྐྱུལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

ཞེས་སོ། །གལ་ཏེ་བདག་དང་གཙང་བ་དང་རྟག་པ་དང་བདེ་བ་རང་
བཞིན་གྱིས་ཡོད་ན་ནི་བདག་དང་གཙང་བ་དང་རྟག་པ་དང་བདེ་བ་དེ་རྣམས་
ནི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ་བདག་མེད་བཞིན་ནོ། །གལ་ཏེ་བདག་
དང་གཙང་བ་དང་རྟག་པ་དང་བདེ་བ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་ན་ནི་བདག་མེད་

བ་དང་མི་གཙང་བ་དང་མི་རྟག་བ་དང་སྒྲུག་བསྐྱེད་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་
ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དགག་བྱ་མེད་ན་དེ་བཞག་པ་བདེན་ཡོད་དུ་མི་རིགས་
པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེ་ལྟར་དགོས་པ་དོན་ཆེ་བ་བསྟན་པ།

བཞི་པ་ནི། །

དེ་ལྟར་ཕྱིན་ཅི་ལོག་འགགས་པས། །

མ་རིག་པ་ནི་འགག་པར་འགྱུར། །

མ་རིག་འགགས་པར་གྱུར་ན་ནི། །

འདུ་བྱེད་ལ་སོགས་འགག་པར་འགྱུར། །

ཞེས་སོ། །སྒར་བཤད་པ་ལྟར་དཔྱོད་པ་ནི་དོན་ཆེ་སྟེ། དེ་ལྟར་ནས་
འགྱུར་པས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་མ་དམིགས་པས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་འགག་པར་འགྱུར་ལ་
དེ་འགགས་པས། དེའི་རྒྱ་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་ནི་འགག་པར་འགྱུར་རོ། །མ་
རིག་པ་འགགས་པར་གྱུར་ན་ནི་འདུ་བྱེད་ལ་སོགས་པ་སྲིད་པའི་ཡན་ལག་
གྱི་ཆ་ཐམས་ཅད་འགག་པར་འགྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེའི་སྒྲུབ་བྱེད་དགག་པ།

གཉིས་པ་ནི།

གལ་ཏེ་ལ་ལའི་ཉོན་མོངས་པ། །

གང་དག་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ན། །

ཇི་ལྟར་བྱར་ན་སྤྲོད་བར་འགྱུར། །

ཡོད་པ་སྤྱུ་ཞིག་སྤྲོད་བར་བྱེད། །

གལ་ཏེ་ལ་ལའི་ཉོན་མོངས་པ། །

གང་དག་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་ན། །

ཅི་ལྟར་བྱར་ན་སྤྲོད་བར་འགྱུར། །

མེད་པ་སྤྱུ་ཞིག་སྤྲོད་བར་བྱེད། །

ཅེས་སོ། །གལ་ཏེ་ཉོན་མོངས་སྤྲོད་བར་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པས་ཉོན་
མོངས་པ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་དོ་སྙམ་ན། དེ་ཡང་མི་འཐད་དེ། གལ་ཏེ་
གང་ཟག་ལ་ལའི་ཉོན་མོངས་པ་གང་དག་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ན་ཇི་ལྟར་བྱར་
ན་གཉེན་པོས་སྤྲོད་བར་འགྱུར་བ་མི་རིགས་པའི་སྤྱིར་ཏེ། རང་བཞིན་གྱིས་
ཡོད་པ་ནི་བསྐྱར་མི་རྒྱས་པས་སྤྱུ་ཞིག་གིས་སྤྲོད་བར་བྱེད་པར་འགྱུར་བ་མི་
རྒྱས་པའི་སྤྱིར་ཏེ། རང་བཞིན་ལ་ལྷོག་པ་མེད་པའི་སྤྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་གང་
ཟག་ལ་ལའི་ཉོན་མོངས་པ་གང་དག་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་ནའང་ཇི་ལྟར་བྱར་
སྤྲོད་བར་རྒྱས་པར་འགྱུར་ཏེ། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་ན་གཏན་མེད་

བར་ཁས་སྒྲངས་བས་མེད་པ་ནི་གཉིན་པོ་སྤུ་ཞིག་གིས་སྤྲོང་བར་བྱེད་མི་
རྒྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

རང་ལུགས་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པའི་སྤང་བྱ་སྤྲོང་བ་ཆེས་འཐད་
ཀྱང་འདི་ནི་པ་ལོ་ལ་པོས་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ་དང་མེད་པའི་བྱེད་བར་མ་
བྱེད་པ་ལ་སྤྲོན་སྤྲོན་པའི་དབང་དུ་མཛད་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི། ལྷག་བསམ་བརྟན་པས་ཁྱས་པའི་མདོ་ལ་སོགས་པ་
རྣམས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། ཕྱིན་ཅི་ལོག་བརྟག་པ་ཞེས་བྱ་བ་རབ་དུ་བྱེད་པ་ནི་
ལྷ་ཙུག་གསུམ་པའི་རྣམ་བཤད་དོ། ། །

རབ་བྱེད་ནི་ལྷ་རྩེ་བཞི་པ།

གཉིས་པ་དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤྲོང་བ་ལ་གཉིས། བདེན་པ་དང་། སྤང་འདས་
བརྟག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རབ་བྱེད་ཀྱི་གཞུང་བཤད་པ་དང་། མཚན་
བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྩོད་པ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས།
འབྱུང་འཇིག་སོགས་མི་འཐད་པའི་རྩོད་པ་དང་། ལས་འབྲས་སོགས་མི་
འཐད་པའི་རྩོད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། བདེན་བཞིའི་བྱ་བྱེད་མི་འཐད་པ་
དང་། ཁྱགས་འབྲས། དཀོན་མཆོག་གསུམ་མི་འཐད་པའི་རྩོད་པའོ། །

བདེན་བཞི་ནི་བྱ་བྱེད་མི་འཐད་པའི་རྩོད་པ།

དང་པོ་ནི།

གལ་ཏེ་འདི་དག་ཀྱན་སྟོང་ན། །

འབྱུང་བ་མེད་ཅིང་འཇིག་པ་མེད། །

འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་པོ་རྣམས། །

ཁྱོད་ལ་མེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར། །

འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་མེད་པས། །

ཡོངས་སུ་ཤེས་དང་སྒྲུང་བ་དང། །

བསྐྱོམ་དང་མདོན་དུ་བྱ་བ་དག །

འཐད་པར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ནོ། །

ཞེས་སོ། །ཉན་ཐོས་སྡེ་པ་དག་ན་རེ། གལ་ཏེ་ཕྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་འདི་
 དག་ཀྱན་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་ངོ་ཞེས་འདོད་ན་ཉེས་པ་མང་པོ་དང་ཆེན་
 པོར་འགྱུར་ཏེ། གང་ཞེ་ན་དེ་ལྟར་འདོད་ན་ནི་དངོས་པོ་འགའ་ཡང་འབྱུང་བ་
 མེད་ཅིང་འཇིག་པ་མེད་པར་འགྱུར་བས་འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་པོ་
 རྣམས་རང་བཞིན་མེད་པར་སྦྱ་བ་ཁྱོད་ལ་མེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་
 ཕྱིར། དེར་ཐལ། དངོས་པོ་འབྱུང་འཇིག་མེད་ན་ཀྱན་འབྱུང་ལས་སྐྱུག་བསྐྱལ་
 འབྱུང་བ་མི་འཐད་ཅིང། དེ་མི་འཐད་ན་ལམ་གྱིས་སྟོང་བ་དང་སྐྱུག་བསྐྱལ་
 འགག་པའི་འགོག་པ་ཡང་འཐད་པར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་གྱུར་ན་

འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་མེད་པས་སྒྲུག་བསྐྱེད་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་དང་
ཀུན་འབྱུང་སྒྲོང་བ་དང་ལམ་བསྐྱོམ་པར་བྱ་བ་འགོག་པ་མངོན་དུ་བྱ་བ་དག་
འཐད་པར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་པར་བྱ་བ་སོགས་བཞི་མེད་ན་ཤེས་
པར་བྱེད་པ་སོགས་བཞི་ཡང་མི་འཐད་པའི་བྱིར། །

ཞུགས་འབྲས་མི་འཐད་པ།

གཉིས་པ་ནི།

དེ་དག་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས། །

འབྲས་བུ་བཞི་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། །

འབྲས་བུ་མེད་ན་འབྲས་གནས་མེད། །

ཞུགས་པ་དག་ཀྱང་ཡོད་མ་ཡིན། །

ཞེས་སོ། །སྒྲུག་བདེན་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ཡོད་པ་མ་ཡིན་
པས་འབྲས་བུ་བཞི་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །རྒྱུན་ཞུགས་སོགས་ཀྱི་འབྲས་
བུ་བཞི་པོ་དེ་དག་མེད་ན་དེ་དག་ལ་གནས་པའི་འཕགས་པའི་གང་ཟག་
འབྲས་བུ་ལ་གནས་པ་བཞི་ཡང་མེད་དོ། །དེ་མེད་ན་དེའི་ཞུགས་པ་བཞི་པོ་
དག་ཀྱང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

དགོན་མཚོག་གསུམ་མི་འབྲད་པའི་རྩོད་པ།

གསུམ་པ་ནི། །

གལ་ཏེ་སྐྱེས་བུ་གང་ཟག་བརྒྱད། །

དེ་དག་མེད་པ་དགོ་འདུན་མེད། །

འཕགས་པའི་བདེན་རྣམས་མེད་པའི་ཕྱིར། །

དམ་པའི་ཚོས་ཀྱང་ཡོད་མ་ཡིན། །

ཚོས་དང་དགོ་འདུན་ཡོད་མིན་ན། །

སངས་རྒྱས་ཇི་ལྟར་ཡོད་པར་འགྱུར། །

དེ་སྐད་སྟོང་པ་ཉིད་སྤྲོ་ན། །

དགོན་མཚོག་གསུམ་ལ་གཞོད་བྱེད་ཅིང་། །

ཞེས་སོ། །གལ་ཏེ་འབྲས་གནས་བཞི་དང་ཞུགས་པ་བཞི་སྟེ་སྐྱེས་བུ་
གང་ཟག་བརྒྱད་པོ་དེ་དག་མེད་ན་དགོ་འདུན་དགོན་མཚོག་ཀྱང་མེད་དོ། །
དེས་ན་འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་རྣམས་མེད་པའི་ཕྱིར་དགོ་འདུན་དགོན་
མཚོག་མེད་ལ། དེ་མེད་ན་དེའི་དམ་པའི་ཚོས་ཀྱང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །
འགོག་ལམ་གཉིས་རྟོགས་པའི་དམ་ཚོས་དངོས་དང་། དེ་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་
ལུང་ལུང་གི་དམ་ཚོས་སོ། །དམ་པའི་ཚོས་དང་དགོ་འདུན་དེ་དག་ཡོད་པ་

ཡིན་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱང་ངེ་ལྟར་ཡོད་པར་འབྱུང་ཏེ། སངས་རྒྱས་ནི་དམ་
པའི་ཆོས་བསྐྱབས་ལས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། ༼དེའི་ཕྱིར་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་
དེ་སྐད་དུ་སྒྲིན་དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་ཡང་གཞོད་པ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ།

ལས་འབྲས་སོགས་མི་འབྲད་བའི་རྩོད་པ།

གཉིས་པ་ནི། འབྲས་བུ་ཡོད་པ་ལ།

ཆོས་མ་ཡིན་དང་ཆོས་ཡིན་དང་། །

འཇིག་རྟེན་པ་ཡི་ཐ་སྙད་ནི། །

ཀྱན་ལའང་གཞོད་པ་བྱེད་པ་ཡིན། །

ཞེས་སོ། །གཞན་ཡང་དེ་སྐད་སྒྲིབ་བ་ཁྱོད་ལ་ཆོས་མ་ཡིན་པ་མི་དགེ་བ་
ཆོས་དགེ་བ་ཡིན་པ་ལས་བྱུང་བའི་འབྲས་བུ་ཡིད་དུ་འོང་མི་འོང་གཉིས་ཡོད་
པ་མི་འབྲད་པ་དང་། སོངས་ཤིག་འདུག་ཅིག་ཟོ་ཤིག་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་
པའི་འཇིག་རྟེན་པ་ཡི་ཐ་སྙད་ནི་ཀྱན་ལའང་གཞོད་པ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་
ཟེར་རོ། །

གཉིས་པ་ལན་ལ་བཞི། གཞན་གྱིས་སྒྲིབ་པ་དེ་རྟེན་འབྱུང་གི་དེ་ཉིད་
མ་རྟོགས་པའི་རྩོད་པར་བསྟན་པ། རང་གི་བཞེད་པ་སྟོང་པའི་དོན་རྟེན་འབྱུང་
གི་དོན་དུ་བསྟན་པ། དེ་ལྟར་མི་འདོད་པ་ལ་རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་ལ་མི་རུང་
བའི་ཚུལ། རྟེན་འབྱུང་གི་དེ་ཉིད་མཐོང་ན་བདེན་བཞིའི་དེ་ཉིད་མཐོང་བར་

འགྱུར་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། གཞན་གྱིས་བཀོད་པའི་སྐྱོན་རང་ལ་མི་
འཇུག་པའི་ཚུལ་དང་། སྐྱོན་དེ་འགོག་པ་པོ་ཉིད་ལ་འཇུག་པའི་ཚུལ་ལོ། །

གཞན་གྱིས་བཀོད་པའི་སྐྱོན་རང་ལ་མི་འཇུག་པ།

དང་པོ་ལ་གསུམ། སྐྱོན་བརྗོད་མི་འཇུག་པའི་རྒྱ་མཚན་དང་། དེ་མི་
འཇུག་པར་བསྟན་པ་དང་། སྐྱོན་མེད་པར་མ་ཟད་ཡོན་ཏན་ཡོད་པའི་ཚུལ་ལོ། །
དང་པོ་ལ་གཉིས། དོན་གསུམ་མ་རྟོགས་པའི་རྩོད་པར་བསྟན་པ་དང་། དེ་
ལྟར་རྩོད་པས་བདེན་གཉིས་མི་རྟོགས་པར་བསྟན་པའོ། །

དང་པོ་ནི།

དེ་ལ་བཤད་པ་བྱོད་གྱིས་ནི། །

སྟོང་ཉིད་དགོས་དང་སྟོང་ཉིད་དང་། །

སྟོང་ཉིད་དོན་ནི་མ་རྟོགས་པས། །

དེ་སྤྱིར་དེ་ལྟར་གཞོན་པ་ཡིན། །

ཞེས་སོ། བྱོད་ཀྱི་རྩོད་པ་དེ་ལ་ལན་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། བྱོད་གྱིས་ནི་
སྟོང་ཉིད་བསྟན་པའི་དགོས་པ་དང་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ནི་ངེ་ལྟར་
ཡིན་པ་མ་རྟོགས་པས་དེའི་སྤྱིར་བྱོད་གྱིས་དེ་ལྟར་རྩོད་པ་བསྟན་པའི་སྐྱོན་ས་
ཁོ་བོ་ཅག་ལ་གཞོན་པར་སེམས་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ་ལྔ། གང་ཞིག་མ་རྟོགས་པའི་བདེན་པའི་ངོ་བོ། བདེན་

གཉིས་མི་ཤེས་ན་གསུང་རབ་ཀྱི་དེ་ཉིད་མི་ཤེས་པ། དེ་གཉིས་བསྟན་པའི་
དགོས་པ། དེ་གཉིས་ལ་ལོག་པར་བཟུང་བའི་ཉེས་དམིགས། དེ་གཉིས་
ཉོགས་དཀའ་བས་སྟོན་པས་དང་པོར་མ་བསྟན་པའི་ཚུལ་ལོ། །

དང་པོ་ནི། །

སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་སྟོན་པ། །

བདེན་པ་གཉིས་ལ་ཡང་དག་བརྟེན། །

འཇིག་རྟེན་ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པ་དང་། །

དམ་པའི་དོན་གྱི་བདེན་པ་ལོ། །

ཞེས་སོ། །སངས་རྒྱས་བཙུན་ལྡན་འདས་རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་བསྟན་པ་
ནི་བདེན་པ་གཉིས་ལ་ཡང་དག་པར་བརྟེན་ནས་འཇུག་ལ། བདེན་པ་གཉིས་
ནི་འཇིག་རྟེན་ཀྱན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་དང་དམ་པའི་དོན་གྱི་བདེན་པ་ལོ། །ཞེས་
གསུངས་པ་དེ་ལོ། །དེ་གཉིས་ཀྱི་བྱང་པར་ཡོད་དེ། །ཐ་སྙད་པའི་ཆད་མའི་རྟེན་
དོན་གཟུགས་སྒྲ་སོགས་ནི་ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པ་དང་། མཐར་ཐུག་དཔྱེད་པའི་
རིག་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་དོན་རང་བཞིན་མེད་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་ནི་དོན་དམ་པའི་
བདེན་པར་འཇོག་པའི་ཕྱིར། རྒྱས་པར་ནི་གཞན་དུ་ཤེས་པར་བྱལོ། །

གཉིས་པ་ནི།

གང་དག་བདེན་པ་དེ་གཉིས་ཀྱི། །

རྣམ་དབྱེ་རྣམ་པར་མི་ཤེས་པ། །

དེ་དག་སངས་རྒྱས་བསྟན་པ་ནི། །

ཟབ་མའི་དེ་ཉིད་རྣམ་མི་ཤེས། །

ཞེས་སོ། །སེམས་ཅན་གང་དག་བདེན་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་སྒྲར་བཤད་
པ་ལྟར་རྣམ་པར་མི་ཤེས་པ་དེ་དག་གིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པའི་ཟབ་
མའི་རྟེན་འབྱུང་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྣམ་པར་མི་ཤེས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི།

ཐ་སྙད་ལ་ནི་མ་བརྟེན་པར། །

དམ་པའི་དོན་ནི་བསྟན་མི་རུས། །

དམ་པའི་དོན་ནི་མ་རྟོགས་ན། །

ཟྱ་ངན་འདས་པ་ཐོབ་མི་འགྱུར། །

ཞེས་སོ། །བརྗོད་བྱ་རྗོད་བྱེད་དང་ཤེས་བྱ་ཤེས་བྱེད་སོགས་ཐ་སྙད་
ཀྱན་རྗོབ་པའི་བདེན་པ་ཁས་སྦངས་པ་ལ་ནི་མ་བརྟེན་པར་དམ་པའི་དོན་ནི་
བསྟན་པར་མི་རུས་ལ། བསྟན་ན་དམ་པའི་དོན་ནི་རྟོགས་མི་རུས་ཤིང་མ་
རྟོགས་ན་ཟྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཐོབ་པར་མི་འགྱུར་ངོ། །

བཞི་པ་ནི།

སྟོང་པ་ཉིད་ལ་ལྟ་ཉེས་ན། །

ཤེས་རབ་ཚུང་ནམས་སྤང་བར་བྱེད། །

རི་ལྟར་སྐྱལ་ལ་བཟུང་ཉེས་དང་། །

རིག་སྒྲགས་ཉེས་པར་སྐྱབ་པ་བཞིན།

ཞེས་སོ། །རང་བཞིན་མེད་ན་བྱ་བྱེད་མི་འཐད་པར་བཟུང་ནས་རང་
བཞིན་མེད་པ་ལ་སྐྱར་བ་འདེབས་པ་དང་། བྱ་བྱེད་མི་རུང་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་
དོན་དུ་བཟུང་ནས་དེ་ལ་མོས་པའི་ཤེས་རབ་ཚུང་བ་གཉིས་ཀའང་སྟོང་པ་
ཉིད་ལ་ལྟ་ཚུལ་ཉེས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་དེ་ལྟར་ལྟ་བའི་ཤེས་རབ་ཚུང་བ་དེ་
ནམས་སྤང་བར་འགྱུར་ཏེ། རི་ལྟར་དེ་དཔེར་ན་སྐྱལ་ལས་ནོར་བུ་ལེན་པར་
འདོད་པ་ཁ་ཅིག་སྐྱལ་དེ་ལ་བཟུང་ཉེས་ན་འཛིན་པོ་སྤང་བར་བྱེད་པ་དང་།
རིགས་སྒྲགས་ཁ་ཅིག་ལ་ཤེས་པར་བྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ཉེས་པར་བསྐྱབས་ན་
སྐྱབ་པ་པོ་སྤང་བར་བྱེད་པ་བཞིན་ནོ། །

ལྟ་པ་ནི།

དེ་བྱིར་ཞེན་པས་ཆོས་འདི་ཡི། །

གཏིང་དཔག་དཀའ་བར་མཐུན་འགྱུར་ནས། །

བྱབ་པའི་བྱགས་ནི་ཆོས་བསྟན་ལས། །

རབ་ཏུ་ལོག་པར་གྱུར་བ་ཡིན། །

ཞེས་སོ། །རྒྱ་མཚན་དེའི་ཕྱིར་སྟོན་པ་ཐོག་མར་སངས་རྒྱས་ནས་ཤེས་
རབ་ཞན་པ་དག་གིས་ཉིན་འགྱུར་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ཚོས་འདི་ཡི་གཏིང་
ཉོགས་དཀའ་བར་མཐུན་པར་གྱུར་ནས་ཐུབ་པའི་ཐུགས་ནི་རེ་ཞིག་ཚོས་
བསྟན་པ་ལས་རབ་ཏུ་ལོག་པ་སྟེ་མི་སྟོན་པ་ལྟར་གྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི།

སྟོན་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བ་ནི། །

སྟོང་ལ་འཐད་པ་མ་ཡིན་པས། །

ཁྱོད་ནི་སྟོང་ཉིད་སྟོང་བྱེད་པ། །

གང་དེ་ང་ལ་མི་འཐད་དོ། །

ཞེས་སོ། །ཁྱོད་ཅག་གིས་སྒར་གལ་ཏེ་འདི་དག་ཀྱང་སྟོང་ན། ཞེས་
སོགས་ཀྱི་སྟོན་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བ་མང་པོ་བཀོད་པ་ནི། བདེན་གཉིས་ཀྱི་
རྣམ་གཞག་མ་ཤེས་པས་སྟོང་ཉིད་དང་དེའི་དོན་དང་དེའི་དགོས་པ་མ་ཤེས་
ནས་བཀོད་པ་ཡིན་པས་ཁོ་པོ་ཅག་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་སྒྲ་བ་ལ་སྟོན་དེ་འཇུག་
པར་འཐད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་ཁྱོད་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སྟོན་བརྗོད་ནས་
སྟོང་ཉིད་སྟོང་བར་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ངའི་ལུགས་ལ་འཇུག་པ་མི་འཐད་
དོ། །

གསུམ་པ་ནི།

གང་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་རུང་བ། །

དེ་ལ་ཐམས་ཅད་རུང་བར་འགྱུར། །

ཞེས་སོ། །འདི་ལྟར་ལྷགས་གང་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་རུང་བ་དེ་ལ་ནི་རི་སྐད་སྒྲས་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་རུང་བར་འགྱུར་ཏེ། རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་ལ་བྱ་བྱེད་ཐམས་ཅད་འཐད་པ་ནི་བཤད་ཅིང་འཆད་པར་འགྱུར་པའི་བྱིར། །

སྟོན་དེ་འགོག་པ་ལོ་ཉིད་ལ་འཇུག་པའི་ཚུལ།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། སྟོན་འཇུག་ཚུལ་དངོས། དེས་རང་སྟོན་གཞན་སྟོན་དུ་བཟུང་ཚུལ། སྟོན་དེ་དག་གསལ་བར་བསྟན་པའོ། །

དང་པོ་ནི།

གང་ལ་སྟོང་ཉིད་མི་རུང་བ། །

དེ་ལ་ཐམས་ཅད་མི་རུང་འགྱུར། །

ཞེས་སོ། །ལྷགས་གང་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་ཉིད་མི་རུང་བ་དེ་ལ་ཉེན་འབྲེལ་མི་རུང་བས་རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་མི་རུང་སྟེ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི།

ཁྱོད་ནི་རང་གི་སྐྱོན་རྣམས་ནི། །

ང་ལ་ཡོངས་སུ་སྐྱར་བྱེད་པ། །

རྟ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་བཞེན་དུ། །

རྟ་ཉིད་བརྗེད་པར་གྱུར་པ་བཞེན། །

ཞེས་སོ། ཁྱོད་ནི་སྐྱོན་ཡོན་གང་ལ་གནས་པ་མ་མཐོང་བས་རང་གི་
སྐྱོན་རྣམས་ནི་ང་ལ་སྐྱར་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་འགའ་ཞིག་རྟ་ལ་
མངོན་པར་ཞེན་བཞེན་དུ་དེ་ཉིད་བརྗེད་པར་གྱུར་བའི་ཆེ། རྟ་དེ་དོར་བའི་འདུ་
ཤེས་ཀྱིས་གཞན་ལ་སྐྱར་ཀ་ཆོལ་བ་དེ་བཞེན་དུ་རང་བཞེན་གྱིས་སྐྱོང་བའི་
རྟེན་འབྱུང་གི་མཆོན་ཉིད་ཅན་གྱི་རྟ་ལ་ཞེན་པ་བཞེན་དུ་སེམས་གཡོངས་
ནས་ཁོ་ཅག་རང་བཞེན་མེད་པར་སྐྱ་བ་ལ་ཚུད་པ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ནི།

གལ་ཏེ་དངོས་རྣམས་རང་བཞེན་ལས། །

ཡོད་པར་རྗེས་སུ་ལྟ་བྱེད་ན། །

དེ་ལྟ་ཡིན་ན་དངོས་པོ་རྣམས། །

རྒྱ་རྒྱེན་མེད་པར་བྱེད་ལྟོ། །

འབྲས་བུ་དང་ནི་རྒྱ་ཉིད་དང་། །

བྱེད་པ་པོ་དང་བྱེད་དང་བྲ། །

སྐྱེ་བ་དང་ནི་འགག་པ་དང་། །

འབྲས་བུ་ལ་ཡང་གཞོད་པ་བྱེད། །

ཅེས་སོ། །སྐྱོན་དེ་དག་གང་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་བྱོད་དངོས་པོ་རྣམས་རང་
བཞིན་ལས་ཏེ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་རྩེས་སུ་ལྟ་བར་བྱེད་ན། དེ་ལྟ་ཡིན་
ན་རང་བཞིན་སྟོག་པ་མེད་པས་དངོས་པོ་རྣམས་ནི་རྒྱ་དང་རྒྱུན་ལ་བསྟོས་པ་
མེད་པར་བྱོད་ལྟ་བ་སྟེ་འདོད་དགོས་སོ། །རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ན་རྒྱ་རྒྱུན་
སྐབ་པ་ཡང་མི་འཐད་པས་བུམ་སོགས་འབྲས་བུ་དང་ནི་རྒྱ་ཉིད་མེད་པ་ཅན་
དུ་འགྱུར་རོ། །བུམ་པ་སོགས་མེད་ན་ནི་དེ་བྱེད་པ་པོ་རྩེ་མཁན་སོགས་དང་
དེ་བྱེད་པ་འཁོར་ལོ་སོགས་དང་དེ་བྱེད་པའི་བྲ་བ་ཡང་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །
དེ་དག་མེད་པས་སྐྱེ་བ་དང་ནི་འགག་པ་ཡང་མེད་པས་འབྲས་བུ་ཀྱན་ལ་ཡང་
གཞོད་པ་བྱེད་དོ། །མདོར་ན་སྐྱེ་འགག་སོགས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ན་
འགྱུར་དུ་མི་རུང་བས་སྤར་བཞོད་པའི་སྐྱོན་ཐམས་ཅད་ཉིད་ལ་འགྱུར་གྱི། ཁོ་
པོ་ཅག་ལ་ནི་མི་འགྱུར་རོ། །

རང་གི་འདོད་པ་སྟོང་པའི་དོན་ཉིན་འབྱུང་གི་དོན་དུ་འདོད་པ།

གཉིས་པ་ནི། །

རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་གང་། །

དེ་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་བཤམ། །

དེ་ནི་བརྟེན་ནས་གདགས་པ་སྟེ། །

དེ་ཉིད་དབུ་མའི་ལམ་ཡིན་ནོ། །

གང་སྤྱིར་རྟེན་འབྱུང་མ་ཡིན་པའི། །

ཆོས་འགའ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ། །

དེ་སྤྱིར་སྟོང་པ་མ་ཡིན་པའི། །

ཆོས་འགའ་འང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

ཞེས་སོ། ཁོ་བོ་ཅག་གི་སྟོགས་ལ་རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་འཐད་དེ། ཁོ་
བོ་ཅག་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་
སྟེས་པས་སྟོང་པའི་དོན་ཉིད་དུ་བཤམ་པ་ལྟར་འདོད་པའི་སྤྱིར་རོ། །རང་
བཞིན་གྱིས་སྟོང་པའི་ཆོས་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། །བརྟེན་ནས་གདགས་པར་བཞག་
སྟེ། གདགས་གཞི་ཆ་ཤས་སོགས་ལ་བརྟེན་ནས་བཞག་པའི་སྤྱིར། རྟེན་
འབྲེལ་རང་བཞིན་མེད་པས་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། མཐའ་གཉིས་སྤངས་པའི་དབུ་
མ་དང་དེའི་ལམ་སྟེ་དབུ་མ་པས་བསྐྱོད་པའི་ཤུལ་ཡིན་ཏེ། གང་ཞིག་རྟོགས་
ན་སྟོན་ཟད་ཅིང་ཡོན་ཏན་སྟེད་པའི་དམིགས་པ་མཐར་ཐུག་ཡིན་པའི་སྤྱིར།

རྒྱ་མཚན་གང་གི་ཕྱིར་རྟེན་འབྱུང་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་འགའ་འང་ཡོད་པ་མ་
ཡིན་ལ། རྟེན་འབྱུང་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པ་དེའི་ཕྱིར་རང་
བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་འགའ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

རྟེན་འབྱུང་གི་དོན་ལ་ཐུན་མོང་པ་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་གཉིས་
ཡོད་ལ། ལྷ་གྲུ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་གང་ཡང་རང་གི་རྒྱ་རྒྱུན་ལས་
འབྱུང་བ་མཐོང་བའི་ཆེ་ལྷ་གྲུ་སོགས་དང་དེ་དག་དེའི་རྒྱ་རྒྱུན་དང་དེ་ལས་
ལྷ་གྲུ་འབྱུང་བ་སོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བརྟེན་ནས་བཏགས་པར་ངེས་པར་
བྱ་ལ། བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ཉིད་གྱིས་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ་ལ་ངེས་པ་
འདྲན་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་བྱེད་པ་གོམས་པས་ཕྱིས་ལྷ་གྲུ་སོགས་རྒྱ་རྒྱུན་
ལས་འབྱུང་བ་མཐོང་བ་དང་ཐོས་པ་དང་བླན་པའི་མོད་ལ་རང་བཞིན་མེད་
པར་ངེས་པར་འགྱུར་རོ། །

གསུམ་པ་ལ་དུག བདེན་བཞི་མི་འཐད་པར་ཐལ་བ། དཀོན་མཆོག་
གསུམ་མི་འཐད་པར་ཐལ་བ། བྱེད་པ་པོ་དང་ལས་འབྲས་མི་རུང་པར་ཐལ་
བ། འཇིག་རྟེན་པའི་ཐ་སྙད་མི་རུང་པར་ཐལ་བའོ། །འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་
པའི་ཐ་སྙད་མི་རུང་པར་ཐལ་བའོ། །

བདེན་བཞི་མི་འཐད་པར་ཐལ་བ།

དང་པོ་ནི།

གལ་ཏེ་འདི་ཀྱན་མི་སྟོང་ན། །
འབྲུང་བ་མེད་ཅིང་འཇིག་པ་མེད། །
འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་པོ་རྣམས། །
ཁྱོད་ལ་མེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར། །
རྟོན་ཅིང་འབྲེལ་འབྲུང་མ་ཡིན་ན། །
སྤྱག་བསྐལ་ཡོད་པར་ག་ལ་འགྱུར། །
མི་རྟག་སྤྱག་བསྐལ་གསུངས་པ་དེ། །
རང་བཞིན་ཉིད་ལ་ཡོད་མ་ཡིན། །
རང་བཞིན་ལས་ན་ཡོད་ཡིན་ན། །
ཅི་ཞིག་ཀྱན་ཏུ་འབྲུང་བར་འགྱུར། །
དེ་སྤྱིར་སྟོང་ཉིད་གཞོད་བྱེད་ལ། །
ཀྱན་འབྲུང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །
སྤྱག་བསྐལ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ལ། །
འགོག་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །
རང་བཞིན་ཉིད་ནི་ཡོངས་གནས་སྤྱིར། །

འགོག་པ་གནོད་པ་བྱེད་པ་ཡིན། །

ལམ་ལ་རང་བཞིན་ཡོད་ན་ནི། །

བསྐྱོམ་པ་འཐད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །

ཅི་སྟེ་ལམ་དེ་བསྐྱོམས་བྱས་ནས། །

ཁྱོད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡོད་མ་ཡིན། །

གང་ཆེ་སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱན་འབྱུང་དང་། །

འགོག་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན། །

ལམ་གྱིས་སྤྱག་བསྐྱེད་འགོག་པ་ནི། །

གང་ཞིག་འཐོབ་པར་འགྱུར་བར་འདོད། །

ཅེས་སོ། །གལ་ཏེ་དངོས་པོ་འདི་ཀྱན་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་མི་
སྟོང་ན་ནི་འབྱུང་བ་སྟེ་སྟེ་བ་མེད་ཅིང་འཇིག་པ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཆེ་
འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་པོ་རྣམས་དངོས་པོར་སྤྱོད་པ་ཁྱོད་ལ་མེད་པར་
ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་ན་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བར་མི་རིགས་
ལ། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་ན་མི་རྟག་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ་ནམ་
མཁའི་མེ་ཏོག་བཞིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་བདེན་པ་ཡོད་པར་གལ་
འགྱུར་ཏེ། སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་བདེན་པ་ནི་མི་རྟག་ཅིང་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཟག་

བཅས་ཀྱི་མི་ཏྲག་པ་རྣམས་ནི་སྤྱག་བསྐལ་བདེན་པར་བཅོམ་ལྡན་འདས་
ཀྱིས་གསུངས་པ་དེ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་བྱབ་པ་ཉིད་ལ་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་
དུ་མི་རུང་སྟེ། དེ་ལེན་ན་དངོས་པོ་ལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་སྤྱག་བསྐལ་
དུ་མི་རུང་ངོ། །སྤྱག་བསྐལ་རང་བཞིན་ལས་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན་དེར་སྤྱི་
བར་མི་རུང་བའི་སྤྱིར། རང་རྒྱ་ཀྱན་འབྱུང་ལས་ཅི་ཞིག་ཀྱན་ཏུ་འབྱུང་བར་
འབྱུང་བར་མི་རིགས་སོ། །

དེའི་སྤྱིར་སྤྱག་བསྐལ་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་གཞོད་པ་བྱེད་
པ་ལ་ཀྱན་འབྱུང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྤྱག་བསྐལ་འབྱུང་བས་ཀྱན་འབྱུང་དུ་
འཛོག་པའི་སྤྱིར་ངོ། །སྤྱག་བསྐལ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་འདོད་པ་ལ་
འགོག་པའི་བདེན་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྤྱག་བསྐལ་འགག་པས་འགོག་པར་
འཛོག་དགོས་ན་སྤྱག་བསྐལ་རང་བཞིན་གྱིས་བྱབ་ན་འགོག་ཏུ་མི་རུང་བའི་
སྤྱིར་ཏེ། རང་བཞིན་ཉིད་ལ་ལྡོག་པ་མེད་པའི་སྤྱིར་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་
ཡོད་ན་ནི་དུས་ཀྱན་དུ་དོན་དུ་གནས་དགོས་པའི་སྤྱིར། དེས་ན་འགོག་པའི་
བདེན་པ་ལ་གཞོད་པ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །

ལམ་གྱི་བདེན་པ་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་བྱབ་པ་ཡོད་ན་ནི་དེ་མ་
བསྐྱོམས་ཀྱང་ཡོད་པར་འབྱུང་བའི་སྤྱིར་བསྐྱོམ་པ་འཐད་པར་མི་འབྱུང་ཏེ་
དགོས་པ་མེད་དོ། །ཅི་སྟེ་ལམ་གྱི་བདེན་པ་དེ་བསྐྱོམ་པར་བྱ་བར་འདོད་ནས།

ཁྱོད་ཀྱི་ལམ་གྱི་བདེན་པ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གསར་དུ་
བསྐྱོམས་པར་བྱ་དགོས་པའི་སྤྱིར་རོ། །རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ན་གང་གི་ཆེ་
སྤྱད་བསྐྱེལ་གྱི་ཕུང་པོ་ཀྱན་འབྱུང་བ་དང་སྤྱད་བསྐྱེལ་འགོག་པ་ཡོད་པ་མ་
ཡིན་ན། ལམ་གྱིས་ཀྱན་འབྱུང་སྤོང་བའི་སྒོ་ནས་སྤྱད་བསྐྱེལ་འགོག་པའི་
བདེན་པ་ནི་གང་ཞིག་འཛོལ་པར་འདོད་པའི་འགོག་པ་མེད་པའི་སྤྱིར་ལམ་
བསྐྱོམས་པ་ནི་མི་འཐད་དོ། །

བདེན་བཞི་ཤེས་པ་སོགས་དང་འབྲས་བྱ་བཞི་མི་འཐད་པར་བཤལ་བ།
གཉིས་པ་ནི།

གལ་ཏེ་རང་བཞིན་ཉིད་གྱིས་ནི། །

ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་མ་ཡིན་ན། །

དེ་ནི་ཇི་ལྟར་ཡོངས་ཤེས་འགྱུར། །

རང་བཞིན་གནས་པ་མ་ཡིན་ནམ། །

དེ་བཞིན་དུ་ནི་ཁྱོད་ཉིད་ཀྱི། །

སྤང་དང་མངོན་དུ་བྱ་བ་དང་། །

བསྐྱོམ་དང་འབྲས་བྱ་བཞི་དག་ཀྱང་། །

ཡོངས་ཤེས་བཞིན་དུ་མི་རུང་ངོ། །

རང་བཞིན་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་ཡི། །

འབྲས་བུ་རང་བཞིན་ཉིད་ཀྱིས་ནི། །

འཛོལ་པ་མིན་པ་གང་ཡིན་དེ། །

རི་ལྟར་འཛོལ་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར། །

ཞེས་སོ། །གལ་ཏེ་སྤྱག་བསྐྱེད་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་མ་ཡིན་པའི་རང་
བཞིན་ཉིད་ཀྱིས་གནས་པ་ཡིན་ན། དེ་ནི་རི་ལྟར་ན་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་
འགྱུར་ཏེ། རང་བཞིན་གྱིས་བྱུ་བ་ན་དེ་ནི་མེད་ཆ་བ་ལྟར་གནས་པ་མ་ཡིན་
ནམ་ཏེ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཏེ། རང་བཞིན་གྱིས་བྱུ་བ་ན་གཞན་འགྱུར་བ་འགལ་
བའི་སྤྱིར། དེ་བཞིན་དུ་ནི་ཁྱོད་ཉིད་ཀྱི་ལྟར་ན་ཀྱན་འབྱུང་སྤང་བ་དང་འགོག་
པ་མངོན་དུ་བྱ་བ་དང་ལམ་བསྐྱོམ་པ་ཡང་མི་རུང་སྟེ། སྤང་རང་བཞིན་གྱིས་
གནས་པ་ནི་སྤྱིས་སྤོང་བ་དང་མངོན་དུ་བྱ་བ་དང་བསྐྱོམ་པ་མི་འཐད་པའི་
སྤྱིར་ཏེ། རང་བཞིན་ལ་ལྷོག་པ་མེད་པའི་སྤྱིར། སྤང་ཡོངས་ཤེས་བཤད་པ་
བཞིན་དུ་མི་རུང་བ་དེས་དགག་སྟེ་གཞན་ལའང་དེ་ལྟར་རོ། །

དེ་བཞིན་དུ་རྒྱན་ཞུགས་ལ་སོགས་པའི་འབྲས་བུ་བཞི་དག་ཀྱང་སྤང་
མེད་ན་སྤྱིས་ཀྱང་ཡོད་པར་མི་འགྱུར་ལ། འབྲས་བུ་བཞི་ཡོད་པར་སྤང་ཐོབ་
པ་མིན་པའི་རང་བཞིན་ཉིད་ཀྱིས་གནས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་སྤྱིས་རི་ལྟར་
འཛོལ་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཏེ། རང་བཞིན་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་ཡི་སྟེ་དེ་ལ་ལྷོག་

བ་མེད་པའི་སྒྱིར།

དཀོན་མཆོག་གསུམ་མི་འབྲུག་པར་ཐལ་བ།

གསུམ་པ་ནི།

འབྲས་བུ་མེད་ན་འབྲས་གནས་མེད། །

ཞུགས་པ་དག་ཀྱང་ཡོད་མ་ཡིན། །

གལ་ཏེ་སྐྱེས་བུ་གང་ཟག་བརྒྱད། །

དེ་དག་མེད་ན་དགེ་འདུན་མེད། །

འཕགས་པའི་བདེན་རྒྱུ་མེད་པའི་སྒྱིར། །

དམ་པའི་ཆོས་ཀྱང་ཡོད་མ་ཡིན། །

ཆོས་དང་དགེ་འདུན་ཡོད་མིན་ན། །

སངས་རྒྱས་ཇི་ལྟར་ཡོད་པར་འགྱུར། །

སྒྲིང་གི་སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་ལ། །

མ་བརྟེན་པར་ཡང་ཐལ་བར་འགྱུར། །

སྒྲིང་གི་བྱང་ཆུབ་སངས་རྒྱས་ལ། །

མ་བརྟེན་པར་ཡང་ཐལ་བར་འགྱུར། །

སྒྲིང་གི་རང་བཞིན་ཉིད་གིས་ནི། །

སངས་རྒྱས་མིན་པ་གང་ཡིན་དེས། །

བྱང་ཆུབ་སྟོན་ལ་བྱང་ཆུབ་ཕྱིར། །

བཅའ་ཡང་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་མི་འགྱུར། །

ཞེས་སོ། །འབྲས་བུ་བཞི་དང་དེ་དག་ཐོབ་པ་མེད་ན་འབྲས་བུ་ལ་གནས་
པ་དང་དེར་ཞུགས་པ་བཞི་དག་ཀྱང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་སྦྱིས་བུ་
བྱང་བཞི་དང་གང་ཟག་ཡ་བརྒྱད་པོ་དེ་དག་མེད་ན་དགོ་འདུན་དགོན་མཚོག་
མེད་པར་འགྱུར་ལ། འཕགས་པའི་བདེན་པ་རྣམས་མེད་པའི་ཕྱིར་དམ་པའི་
ཚོས་ཀྱང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཚོས་དང་དགོ་འདུན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན་སངས་
རྒྱས་ཇི་ལྟར་ན་ཡོད་པར་འགྱུར་ཏེ་མི་རིགས་སོ། །སྟོན་གྱི་ལྟར་སངས་རྒྱས་
རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ན་བྱང་ཆུབ་སྟོན་ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་མ་
བརྟེན་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་ལ། དེ་བཞིན་དུ་སྟོན་གྱི་བྱང་ཆུབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱང་
སངས་རྒྱས་ལ་མ་བརྟེན་པར་རང་དབང་དུ་ཡོད་པར་ཐལ་ཏེ། རང་བཞིན་
གྱིས་གྲུབ་པ་ལ་བསྟོས་པ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །སྟོན་གྱི་ལྟར་སངས་རྒྱས་
པའི་སར་སངས་རྒྱས་མིན་པའི་རང་བཞིན་ཉིད་གྱིས་གནས་པའི་གང་ཟག་
གང་ཡིན་པ་དེས་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྟོན་པ་
ལ་བཅའ་བ་སྟོན་བཅོམ་ཡང་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། དེ་འདྲ་བའི་རང་
བཞིན་ལ་ནམ་ཡང་ལྟོག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

བྱེད་པ་མོ་དང་ལས་འབྲས་མི་རྒྱུ་པར་ཐལ་བ།
བཞི་པ་ནི།

འགའ་ཡང་ཆོས་དང་ཆོས་མིན་པ། །
ནམ་ཡང་བྱེད་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། །
མི་སྟོང་པ་ལ་ཅི་ཞིག་བྲ། །
རང་བཞིན་ལ་ནི་བྱ་བ་མེད། །
ཆོས་དང་ཆོས་མིན་མེད་པར་ཡང་། །
འབྲས་བུ་བྲིད་ལ་ཡོད་པར་འགྱུར། །
ཆོས་དང་ཆོས་མིན་རྒྱས་བྱུང་བའི། །
འབྲས་བུ་བྲིད་ལ་ཡོད་མ་ཡིན། །
ཆོས་དང་ཆོས་མིན་རྒྱས་བྱུང་བའི། །
འབྲས་བུ་གལ་ཏེ་བྲིད་ལ་ཡོད། །
ཆོས་དང་ཆོས་མིན་ལས་བྱུང་བའི། །
འབྲས་བུ་ཅི་བྱིར་སྟོང་མ་ཡིན། །

ཞེས་སོ། །གཞན་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་འདོད་ན་མི་འཐད་དེ།
།འདོད་ན་གང་ཟག་འགའ་ཡང་ཆོས་དགོ་བ་དང་ཆོས་མིན་པ་མི་དགོ་བ་ནམ་

ཡང་བྱེད་པར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པས་མི་སྟོང་པ་
ལ་ཅི་ཞིག་ཕྱིར་ཡོད་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་ལ་ནི་ཅི་
ཡང་བྱ་བ་གང་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་ཆོས་དང་ཆོས་མིན་པ་བྱས་པ་མེད་པར་ཡང་དེའི་འབྲས་
བྱ་བ་དེ་སྤྱག་གཉིས་སྟོང་ལ་ཡོད་པར་འགྱུར་ཏེ། ཆོས་དང་ཆོས་མིན་གཉིས་
གསར་དུ་བྱེད་པ་ལ་མ་བཟོས་པར་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་
ཆོས་དང་ཆོས་མིན་གྱི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བའི་འབྲས་བྱ་གཉིས་ནི་ལས་གཉིས་
གྱིས་བྱས་པ་མིན་པར་སྟོང་ལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་མཚོར་དེའི་ཕྱིར། གལ་
ཏེ་འབྲས་བྱ་གཉིས་ཆོས་དང་མིན་གྱི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བ་ཡོད་ན་ནི་འབྲས་བྱ་
གཉིས་པོ་དེ་ཆོས་ཅན། ཅིའི་ཕྱིར་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་མ་ཡིན་ཏེ་ཡིན་
པར་ཐལ། ཆོས་དང་ཆོས་མིན་ལ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། གཟུགས་བརྒྱན་བཞིན་
ནོ། །

འདི་ག་རྟེན་པའི་ཐ་སྙད་མི་རྒྱུད་པར་ཐལ་བ།

ལྷ་པ་ནི།

རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་ཡི། །

སྟོང་པ་ཉིད་ལ་གཞོད་བྱེད་གང་། །

འདི་ག་རྟེན་པ་ཡི་ཐ་སྙད་ནི། །

གུན་ལ་འང་གཞོད་པ་བྱེད་པ་ཡིན། །
 སྟོང་པ་ཉིད་ལ་གཞོད་བྱེད་ན། །
 བྱ་བ་ཅི་ཡང་མེད་འགྱུར་ཞིང་། །
 རྩེ་མ་པ་མེད་པའི་བྱ་བར་འགྱུར། །
 མི་བྱེད་པ་ཡང་བྱེད་པོར་འགྱུར། །
 རང་བཞིན་ཡོད་ན་འགྲོ་ལ་རྣམས། །
 མ་སྐྱེས་པ་དང་མ་འགགས་དང་། །
 ཐེར་བྱུག་ཏུ་ཡང་གནས་འགྱུར་ཞིང་། །
 གནས་སྐབས་སྣ་ཆོག་གས་བྲལ་བར་འགྱུར། །

ཞེས་སོ། །གཞན་ཡང་དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་འདོད་མི་
 རིགས་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་འདོད་ན་ནི་རྟོན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཡི་སྟོང་
 པ་ཉིད་ལ་གཞོད་པ་བྱེད་ལ། དེ་ལྟར་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་སོང་ཞིག་
 འདུག་ཅིག་ལ་སོགས་པའི་འཛིག་རྟོན་པའི་ཐ་སྙད་ནི་གུན་ལ་གཞོད་པ་བྱེད་
 པ་པོར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་གཞོད་
 པ་བྱེད་ན་མི་འཐད་དེ། རང་བཞིན་གྱིས་མི་སྟོང་པ་ལ་སྐྱུས་ཀྱང་བྱ་བ་ཅི་ཡང་
 བྱེད་པ་མི་འགྱུར་པས་རྩེ་མ་པ་མེད་པ་སྟེ་མ་བྱས་པ་ཡང་བྱ་བ་འགྱུར་ལ། བྱ་

བ་ཅི་ཡང་བྱེད་པ་ཡང་བྱེད་པ་པོར་འགྱུར་ན་དེ་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར། །

གཞན་ཡང་ཚོས་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ན་འགྲོ་བ་རྣམས་ཀྱང་
མ་སྐྱེས་པ་དང་མ་འགགས་པར་འགྱུར་ཞིང་། སྤྱི་ཕྱི་འགྱུར་མེད་ཀྱི་ཐེར་བྱག་
ཏུ་ཡང་གནས་པར་འགྱུར་བས་འགྲོ་བ་རྣམས་གནས་སྐབས་སྣ་ཚོ་གས་པ་
འདི་རྣམས་དང་བྲལ་བ་སྟེ་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། རང་བཞིན་གནས་པ་མ་ཡིན་
པ་དང་ནམ་ཡང་མི་སྟོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །

འདི་གཉིས་ལས་འདས་པའི་ཟ་སྟངས་མི་རྒྱུད་པར་ཟལ་བ།

དུག་པ་ནི།

གལ་ཏེ་སྟོང་པ་ཡོད་མིན་ན། །

མ་ཐོབ་ཐོབ་པར་བྱ་བ་དང་། །

སྟུག་བསྐྱལ་མཐར་བྱེད་ལས་དང་ནི། །

ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་སྟོང་བའང་མེད། །

ཞེས་སོ། །གལ་ཏེ་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་བས་སྟོང་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་
ན་ནི་ཤིན་ཏུ་ཡང་མི་འཐད་དེ། སྤར་འབྲས་བྱ་མ་ཐོབ་པ་ཕྱིར་ཐོབ་པར་བྱ་བ་
དང་། སྤར་གྱི་སྟུག་བསྐྱལ་ཕྱིས་ཟད་པའི་མཐར་བྱེད་པ་དང་། ལས་དང་ཉོན་
མོངས་པ་ཐམས་ཅད་སྟོང་བའང་མེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །

རྟེན་འབྱུང་གི་དེ་ཉིད་མཐོང་ན་བདེན་བཞིན་དེ་ཉིད་མཐོང་བར་འགྱུར་བ།
བཞི་པ་ནི།

གང་གིས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་། །

མཐོང་བ་དེས་ནི་སྤྱག་བསྐྱེལ་དང་། །

ཀུན་འབྱུང་དང་ནི་འགོག་པ་དང་། །

ལམ་ཉིད་དེ་དག་མཐོང་བ་ཡིན། །

ཞེས་སོ། །རྣམ་འབྱོར་བ་གང་གིས་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་རྟེན་ཅིང་
འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་མཚན་ཉིད་ཅན་མཐོང་བ་དེས་ནི་སྤྱག་བསྐྱེལ་དང་
ཀུན་འབྱུང་དང་འགོག་པ་དང་ལམ་ཉིད་དེ་བདེན་པ་བཞི་པོ་དེ་དག་མཐོང་བ་
ཡིན་ནོ། །

གཉིས་ནི། འཕགས་པའི་བདེན་པ་བརྟག་པ་ཞེས་བྱ་བ་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་
ནི་ཤུ་རྩ་བཞི་པའོ། །

རབ་བྱེད་ནི་ཤུ་རྩ་ལྔ་པ།

གཉིས་པ་ཐུང་འདས་བརྟག་པ་ལ་གསུམ། རབ་བྱེད་ཀྱི་གཞུང་བཤད་
པ། ཐུང་དང་སྐྱར་ག། མཚན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྩོད་པ་དང་།
ལན་ནོ། །

རང་བཞིན་གྱིས་བྱང་འདས་མི་འབྲད་པའི་རྩོད་པ།

དང་པོ་ནི།

གལ་ཏེ་འདི་དག་ཀྱན་སྟོང་ན། །

འབྱུང་བ་མེད་ཅིང་འཇིག་པ་མེད། །

གང་ཞིག་སྟོང་ཞིང་འགགས་པ་ལས། །

མྱ་ངན་འདས་པར་འགྱུར་བར་འདོད། །

ཅེས་སོ། །ཁོ་ན་རེ། གལ་ཏེ་ཁྱོད་ཕྱི་ནང་གི་ཆོས་འདི་དག་ཀྱན་རང་
བཞིན་གྱིས་བྱུང་པས་སྟོང་པར་འདོད་ན་འབྱུང་བ་དང་འཇིག་པ་ཅུང་ཟད་
ཀྱང་མེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཉོན་མོངས་པ་གང་ཞིག་སྟོང་ཞིང་སྤངས་པ་
དང་། ཉེར་ལེན་གྱི་ཕྱང་པོ་གང་ཞིག་འགགས་པ་ལས་མྱ་ངན་གཉིས་
གྱིས་སྒོ་ནས་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བར་འགྱུར་བར་འདོད་པར་མི་རིགས་ཏེ།
ཕྱང་པོ་དང་སྐྱུག་བསྐྱེལ་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ཟེད།

གཉིས་པ་ལ་བཞི། དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་པའི་སྟོགས་ལ་
མྱ་ངན་མི་འབྲད་པ་དང་། རང་ལུགས་ཀྱི་མྱ་ངན་ངོས་བཟུང་བ་དང་།
དེ་ལས་ཚུལ་བཞིན་དུ་སྤྲོ་བ་དགག་པ་དང་། དེ་ལྟར་བཀག་པ་ལ་ཕྱང་དང་
འགལ་བ་སྤངས་པའོ། །

དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱོགས་ལ་བྱང་འདས་མི་
འབྱུང་བ།

དང་པོ་ནི།

གལ་ཏེ་འདི་ཀྱན་མི་སྟོང་ན། །

འབྲུང་བ་མེད་ཅིང་འཇིག་པ་མེད། །

སྟོང་བ་དང་ནི་འགགས་པ་ལས། །

ཟུང་ན་འདའ་བར་འབྱུང་བར་འདོད། །

ཅེས་སོ། །གལ་ཏེ་དངོས་པོ་འདི་དག་ཀྱན་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་
མི་སྟོང་ན་མི་འབྱུང་དེ། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་ན་གསར་དུ་འབྲུང་བ་དང་
གསར་དུ་འཇིག་པ་མེད་པས་ཉོན་མོངས་དང་སྤང་པོ་གང་ཞིག་སྟོང་བ་དང་
འགགས་པ་ལས་འདའ་བར་འདོད་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤང་ཉོན་རང་
བཞིན་གྱིས་གནས་ན་ལྷོག་པར་མི་རྒྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི།

སྤངས་པ་མེད་ཅིང་ཐོབ་མེད་པ། །

ཆད་པ་མེད་པ་རྟག་མེད་པ། །

འགག་པ་མེད་པ་སྐྱེ་མེད་པ། །

དེ་ནི་མྱ་ངན་འདས་པར་བརྗོད། །

ཅེས་སོ། །འོ་ན་ཁྱོད་ཀྱི་མྱ་ངན་འདས་དེ་རི་ལྷ་བྱ་ཞེ་ན། ཡོད་དེ། ཆགས་སོགས་ལྟར་སྤངས་པ་མེད་ཅིང་དགོ་སྤྱོད་འབྲས་བྱ་ལྟར་ཐོབ་པ་མེད་པ་དང་ཉར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་སོགས་ལྟར་ཆད་པ་དང་མི་སྤྱོད་བ་ལྟར་རྟག་པ་དེ་བཞིན་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་འགག་པ་མེད་པ་དང་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ལ་སོགས་པའི་སྤྱོས་པ་ཉི་བར་ཞི་བའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་དེ་ནི་མྱ་ངན་འདས་པར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལུགས་གཞན་གྱི་མྱ་ངན་འདས་གཉིས་ནི་ཉར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོའི་ལྷག་མ་དང་བཅས་མ་བཅས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་ཡིན་ཡང་། ལུགས་འདིར་མཉམ་བཞག་ཏུ་གཉིས་སྤང་གི་སྤྱོས་པ་མེད་པ་དང་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་དེ་ཡོད་པའི་སྒྲོ་ནས་མྱ་ངན་འདས་གཉིས་སུ་འཛོག་སྟེ། གཉིས་ཀས་ཀྱང་ཉར་མོངས་སྤངས་པ་ཞིག་གི་སྤྱོད་ནས་བརྗོད་པ་ལ་ནི་འདྲའོ། །

གསུམ་པ་ལ་གསུམ། མྱ་ངན་མཐའ་བཞིར་གྲུབ་པ་དགག་དེ་ཐུགས་སུ་ཚུད་པོ་མཐའ་བཞིར་མ་གྲུབ་པར་བསྟན། དེས་གྲུབ་པའི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། མྱ་ངན་དངོས་པོར་ཡོད་མེད་སོ་སོའི་མཐར་འདོད་པ་དགག་དེ་གཉིས་ཀའི་མཐར་འདོད་པ་དགག་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པའི་མཐར་འདོད་པ་དགག་པའོ། །

ཕྱང་འདས་དངོས་པོར་ཡོད་མེད་སོ་སོའི་མཐར་འདོད་པ་དགག་པ།

དང་པོ་ལ་བཞི། དངོས་པོའི་མཐར་དང་། དངོས་མེད་ཀྱི་མཐར་འདོད་
པ་དགག། མཐའ་གཉིས་སྤངས་པའི་ཕྱང་འདས་གང་ལ་འཇོག་པ། མཐའ་
གཉིས་སུ་ལྟ་བུ་སྟོན་པས་སྤང་ཚུལ་ལོ། །

དང་པོ་ནི།

རེ་ཞིག་ཕྱང་ན་འདས་དངོས་མིན། །

ཀ་ཤིའི་མཚན་ཉིད་ཐལ་བར་འགྱུར།

ཀ་དང་འཆི་བ་མེད་པ་ཡི། །

དངོས་པོ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

གལ་ཏེ་ཕྱང་ན་འདས་དངོས་ན། །

ཕྱང་ན་འདས་པ་འདུས་བྱས་འགྱུར། །

དངོས་པོ་འདུས་བྱས་མ་ཡིན་པ། །

འགའ་ཡང་གང་ནའང་ཡོད་མ་ཡིན། །

གལ་ཏེ་ཕྱང་ན་འདས་དངོས་ན། །

རི་ལྟར་ཕྱང་འདས་དེ་བརྟེན་ཡིན། །

དངོས་པོ་བརྟེན་ནས་མ་ཡིན་པ། །

འགའ་ཡང་གང་ནའང་ཡོད་མ་ཡིན།

ཞེས་སོ། །སྤེ་བྲག་སྤྲ་བ་ན་རེ། ཟུང་འདས་ནི་རང་གི་སྤང་བྱ་འགོག་
པའི་དངོས་པོ་ཡིན་ནོ་ཟེར་རོ། །རེ་ཞིག་ཟུང་ན་ལས་འདས་པ་ཚོས་ཅན། རང་
གི་སྤང་བྱ་འགོག་པའི་དངོས་པོ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཡིན་ན་ཀ་བ་སྟེ་གཞན་དུ་
འགྱུར་བ་དང་ཞི་བ་སྟེ་འཇིག་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་
ཕྱིར་ཏེ། དངོས་པོ་ནི་དེ་འདྲ་བའི་ཀ་ཞི་ལ་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ཉགས་བྱུབ་
སྟེ། དེ་ལྟ་བུའི་ཀ་བ་དང་འཆི་བ་མེད་པའི་དངོས་པོ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་གལ་ཏེ་ཟུང་ན་ལས་འདས་པ་ནི་དངོས་པོ་ཡིན་ན་མི་
རིགས་ཏེ། ཟུང་ན་ལས་འདས་པ་དེ་ནི་འདུས་བྲས་སུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།
འདུས་མ་བྲས་ཡིན་པ་ནི་ཕྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་བརྟེན་པ་
འགའ་ཡང་ཡུལ་དུས་བྱུབ་པའི་མཐའ་གང་ནའང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ་འགལ་
བའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་གལ་ཏེ་ཟུང་ན་ལས་འདས་པ་དངོས་པོ་ཡིན་ན་ངེ་ལྟར་
ན་ཟུང་འདས་དེ་ནི་རང་གི་རྒྱ་ལ་བརྟེན་ནས་སྟེ་བ་མིན་ཏེ་ཡིན་དགོས་ཏེ། རྒྱ་
ཚོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྟེ་བ་མ་ཡིན་པའི་དངོས་པོ་ནི་འགའ་ཡང་གང་ན་
ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི།

གལ་ཏེ་ཟུང་འདས་དངོས་མིན་ན། །

དངོས་མེད་རི་ལྟར་རུང་བར་འགྱུར། །

གང་ལ་སྤྱངན་འདས་དངོས་མིན། །

དེ་ལ་དངོས་མེད་ཡོད་མ་ཡིན། །

གང་ལ་སྤྱངན་འདས་དངོས་མིན། །

རི་ལྟར་སྤྱང་འདས་དེ་བརྟེན་མིན། །

གང་ཞིག་བརྟེན་ནས་མ་ཡིན་པའི། །

དངོས་མེད་རི་ལྟར་མ་ཡིན་ནོ། །

ཞེས་སོ། །མདོ་སྡེ་པ་ན་རེ། གཤམ་ཏེ་དངོས་པོ་མིན་ཡང་དངོས་མེད་
ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཉོན་མོངས་དང་སྐྱེ་བ་ལོགས་པ་ཅ་མ་ལ་འཛོག་གོ་ཞེ་ན།
འདི་ཡང་དངོས་མེད་དེར་ཐ་སྙད་ཅ་མ་གྱིས་བཞག་པ་མ་ཡིན་པར་ངོ་བོ་ཉིད་
གྱིས་འཛོག་པ་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་ན་ཚུལ་དེ་ཡང་མི་འཐད་པར་ཐལ། གཤམ་ཏེ་
སྤྱངན་འདས་པ་དངོས་པོ་མ་ཡིན་ན། དངོས་མེད་དུ་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་རི་ལྟར་
ཡོད་དུ་རུང་བར་འགྱུར་བ་མི་རིགས་པའི་བྱིར། རྟོགས་གང་ལ་བསྟན་བྱེན་
པའི་ཉེས་པས་འདས་པ་དངོས་པོ་མིན་པའི་རྟོགས་དེ་ལ་སྟེ་དེས་སྤྱང་འདས་
དངོས་མེད་དུ་འང་དངོས་པོ་ཡོད་པར་ཁས་སྐྱང་བར་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ།
།དངོས་པོ་གཞན་དུ་གྱུར་པ་ལ་དངོས་མེད་དུ་སྒྲ་བའི་བྱིར་དང་རང་བཞིན་
གྱིས་ཡོད་པ་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་མི་རིགས་པའི་བྱིར། གཞན་ཡང་གཤམ་ཏེ་

གང་ལ་ཟུང་འདས་དངོས་པོ་མིན་པར་རང་གི་ངོ་བོས་ཡོད་ན། བྱམ་པ་ཞིག་
པ་བྱམ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འདོགས་པ་བཞིན་དུ་ཟུང་འདས་དེ་རི་ལྟར་ན་རང་གི་
དགག་བྱའི་དངོས་པོ་ཞིག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འདོགས་པ་མིན་ཏེ་ཡིན་ནོ། །དེའི་
སྤྱིར་གང་ཞིག་དངོས་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་འདོགས་པ་མ་ཡིན་པའི་དངོས་མེད་
རང་གི་ངོ་བོས་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། རིགས་པས་འབྲུག་པའི་སྤྱིར།

གསུམ་པ་ནི།

འོང་བ་དང་ནི་འགྲོ་བའི་དངོས། །

བརྟེན་ཏམ་རྒྱར་བྱས་གང་ཡིན་པ། །

དེ་ནི་བརྟེན་མིན་རྒྱར་བྱས་མིན། །

ཟུང་ན་འདས་པ་ཡིན་པར་བསྟན། །

ཞེས་སོ། །གལ་ཏེ་ཟུང་འདས་དངོས་དང་དངོས་མེད་གཉིས་སུ་ངོ་
བོས་མེད་ན་འོན་ཟུང་འདས་དེ་གང་ཞེ་ན། ཡོད་དེ། སྐྱེ་བ་སྒྲོན་ནས་འདིར་
འོང་བ་དང་ནི་འདི་ནས་སྤྱི་མར་འགྲོ་བའི་སྐྱེ་འཆི་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་
བརྒྱུད་པའི་དངོས་པོ་རང་དང་རང་གི་རྒྱ་རྒྱེན་གྱི་ཚོགས་པ་བརྟེན་པའམ།
མར་མེ་ལས་འོད་སྐྱེ་བ་ལྟར་ཚོགས་པ་རྒྱར་བྱས་ནས་འདོགས་པ་གང་ཡིན་
པ་དེ་ནི་རང་གི་རྒྱ་རྒྱེན་ཚོགས་པ་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་ལ་དེ་ལྟར་བརྟེན་པ་མིན་
པ་དང་རྒྱར་བྱས་ནས་འཇུག་པ་མིན་པར་ཉོན་མོངས་པ་དང་ཕྱང་པོའི་སྒྲོས་

པ་སྒར་བཤད་པ་ལྟར་ནི་བའི་སེམས་ཀྱི་ཚུལ་ཉིད་དེ་ནི་མྱ་ངན་ལས་འདས་
པ་ཡིན་པར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བསྟན་ལ། དེ་ཙམ་ནི་དངོས་མེད་ཡིན་
ཡང་དེར་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར།

བཞི་པ་ནི།

འབྲུང་བ་དང་ནི་འཇིག་པ་དག།

སྤྱང་བར་སྤྱང་པས་བཀའ་སྦྱལ་ཏོ། །

དེ་བྱིར་མྱ་ངན་འདས་པ་ནི། །

དངོས་དང་དངོས་མེད་ཡིན་པར་རིགས། །

ཞེས་སོ། །ཡང་། འབྲུང་བའི་སྤྱད་པ་དང་ནི་འཇིག་བའི་སྤྱད་པ་དག་
སྤྱང་བར་སྤྱན་པས་བཀའ་བསྦྱལ་བ་དེའི་བྱིར་མྱ་ངན་འདས་པ་ནི་དངོས་པོ་
མིན་ཞིང་། དངོས་མེད་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མིན་པར་རིགས་ཏེ། གལ་
ཏེ་དེ་གཉིས་ངོ་བོས་ཡོད་ན་མྱང་འདས་ཀྱང་འདོད་བྱར་འབྱུར་པའི་བྱིར་རོ། །

དེ་གཉིས་ཀའི་མཐར་འདོད་པ་དགག་པ།

གཉིས་པ་ནི།

གལ་ཏེ་མྱ་ངན་འདས་པ་ནི། །

དངོས་དང་དངོས་མེད་གཉིས་ཡིན་ན། །

དངོས་དང་དངོས་པོ་མེད་པ་དག།

ཐར་པར་འགྱུར་ན་དེ་མི་རིགས།།

གལ་ཏེ་སྤྱ་ངན་འདས་པ་ནི།།

དངོས་དང་དངོས་མེད་ཉིད་ཡིན་ན།།

སྤྱ་ངན་འདས་པ་མ་བརྟེན་མིན།།

དེ་གཉིས་བརྟེན་ནས་ཡིན་སྤྱིར་རོ།།

རིམ་ལྔར་སྤྱ་ངན་འདས་པ་ནི།།

དངོས་དང་དངོས་མེད་གཉིས་ཡིན་ཏེ།།

སྤྱ་ངན་འདས་པ་འདུས་མ་བྱས།།

དངོས་དང་དངོས་མེད་འདུས་བྱས་ཡིན།།

རིམ་ལྔར་སྤྱ་ངན་འདས་པ་ལ།།

དངོས་དང་དངོས་མེད་གཉིས་ཡོད་དེ།།

དེ་གཉིས་གཅིག་ལ་ཡོད་མིན་ཏེ།།

སྤང་བ་དང་ནི་སྤུན་པ་བཞིན།།

ཞེས་སོ། །གལ་ཏེ་ཁ་གཅིག་སྤང་འདས་དེ་དངོས་པོ་དང་དངོས་མེད་
རེ་རེ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་ཀྱང་གཉིས་ཀར་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ་

ཞེ་ན། ཟུངན་ལས་འདས་པ་ཐར་པ་ནི་ཆོས་ཅན། དངོས་དང་དངོས་མེད་
གཉིས་ཀར་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་ཐལ། གཉིས་ཀ་རེ་རེ་ཡང་རང་བཞིན་
གྱིས་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་ཀར་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ན་མི་རིགས་པར་
ཐལ། དེའི་ཆེ་དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པ་དག་ཐར་པར་འགྱུར་དགོས་
པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་ན་འདུ་བྱེད་རང་གི་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ཐོབ་པ་དང་སྐད་ཅིག་
གཉིས་པར་དེ་དང་བྲལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཐར་པར་འགྱུར་ན་དེ་དག་ནི་ཐར་
པར་མི་རིགས་སོ། །

གཞན་ཡང་གལ་ཏེ་ཟུངན་འདས་པ་ནི་དངོས་དང་དངོས་མེད་གཉིས་
སྟུང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཡིན་ན། དེའི་ཆེ་ཟུངན་འདས་པ་རྒྱ་རྒྱུན་ལ་མ་
བརྟེན་པ་མིན་པར་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་བར་འགྱུར་ཏེ། དངོས་པོ་དང་དངོས་མེད་
རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྐྱེ་ན་དེ་གཉིས་ནི་རང་གི་རྒྱ་རྒྱུན་ལ་
བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བར་འདོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེ་ལྟར་མི་རུང་བས་ངི་ལྟར་ན་ཟུངན་འདས་པ་ནི་དངོས་པོ་དང་
དངོས་མེད་གཉིས་སྟུང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་འཐད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡིན་ན་
ཟུངན་ལས་འདས་པ་འདུས་མ་བྱས་མ་ཡིན་པར་འདུས་བྱས་སྟུང་འགྱུར་བའི་
ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་འཁོར་བའི་དངོས་པོ་དང་འཁོར་བའི་དངོས་པོ་བཅད་པའི་
དངོས་མེད་དུ་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་གཉིས་ཀའང་འདུས་བྱས་ཡིན་པའི་

ཕྱིར་ཏེ། བྱིས་མྱུང་འདས་ནི་འཁོར་བའི་དངོས་པོ་ཞིག་པ་ལ་འདོད་ཅིང་།
ཞིག་པ་ནི་འདུས་བྱས་སྤྱི་རིགས་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ཅི་སྟེ་སྤྱི་མ་ལྟར་མི་འདོད་
ཀྱི་མྱུང་འདས་ལ་དངོས་པོ་དང་དངོས་མེད་གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་དོ་
ཞེ་ན། མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ལ་དེ་ལྟར་ན་དངོས་དང་དངོས་མེད་གཉིས་རང་
བཞིན་གྱིས་ཡོད་དེ། གཞི་གཅིག་ལ་དེ་གཉིས་དངོས་པོ་ཡོད་པ་ནི་མ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་ཏེ། བན་ཚུལ་འགལ་པའི་ཕྱིར། སྤང་བ་དང་ཐུན་པ་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པའི་མཐར་འདོད་པ་དག་ག་པ།

གསུམ་པ་ནི།

དངོས་མིན་དངོས་པོ་ཡོད་མིན་པ། །

མྱ་ངན་འདས་པ་གང་སྟོན་པ། །

དངོས་པོ་མེད་དང་དངོས་པོ་དག། །

གྲུབ་པ་འདི་ནི་འགྲུབ་པར་འགྱུར། །

གལ་ཏེ་མྱ་ངན་འདས་པ་ནི། །

དངོས་མིན་དངོས་པོ་མེད་མིན་ན། །

དངོས་མིན་དངོས་པོ་མེད་མིན་ཞེས། །

གང་ཞིག་གང་གིས་དེ་མངོན་གྱིང། །

ཅེས་སོ། །གལ་ཏེ་སྤྱང་ན་ལས་འདས་པ་དངོས་པོ་མིན་ལ་དངོས་པོ་
 མེད་པ་ཡང་མིན་པར་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་གང་སྟོན་པ་དེ་ལྟར་ན་འང་
 མི་རིགས་ཏེ། ཞེས་བྱ་ལ་དངོས་པོ་མེད་པ་དངོས་པོ་དག་རང་བཞིན་གྱིས་
 གྲུབ་ན་དེ་དག་གི་བྱུང་པར་བཀག་པའི་སྒོ་ནས་དེ་གཉིས་ཀྱི་བྱུང་པར་འགའ་
 ཞིག་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་འགྱུར་ན་འང་དེ་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར། གཞན་
 ཡང་གལ་ཏེ་སྤྱང་ན་ལས་འདས་པ་ནི་དངོས་པོ་མིན་པ་དང་དངོས་པོ་མེད་པ་
 མིན་པའི་ངོ་བོར་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། གྲུབ་ན་དངོས་པོ་
 མིན་ཞིང་དངོས་པོ་མེད་པ་འང་མིན་པའི་ངོ་བོར་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་དོ་
 ཞེས་སྤང་འདས་གང་ཞིག་གང་ཟག་གང་གིས་མངོན་པར་གསལ་བར་བྱེད་
 པ་རིགས་ན་བསྟན་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར།

དེ་ཐུགས་སྤྱད་ཀྱི་ཆུད་པ་མཐའ་བཞི་ར་མ་གྲུབ་པར་བསྟན་པ།

གཉིས་པ་ནི།

བཅོམ་ལྷན་སྤྱང་ན་འདས་གྱུར་ནས། །

ཡོད་པར་མི་མངོན་དེ་བཞིན་དུ། །

མེད་དོ་ཞེའམ་གཉིས་ཀ་དང་། །

གཉིས་མིན་ཞེས་བྱང་མི་མངོན་ནོ། །

བཅོམ་ལྡན་བཞུགས་པར་གྱུར་ན་ཡང་། །

ཡོད་པར་མི་མངོན་དེ་བཞིན་དུ། །

མེད་དོ་ཞེས་སམ་གཉིས་ཀ་དང་། །

གཉིས་མིན་ཞེས་ཀྱང་མི་མངོན་ནོ། །

ཞེས་སོ། །རི་ལྟར་སྤང་འདས་སུ་བཞིར་བཟུང་བ་ལྟར་མེད་པ་དེ་བཞིན་
དུ། སྤང་འདས་སུགས་སུ་ཆུད་པའི་བཅོམ་ལྡན་འདས་ནི་སྤང་ན་ལས་འདས་
པར་གྱུར་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་མི་མངོན་པ་སྟེ་གཟུང་དུ་མེད་ལ།
དེ་བཞིན་དུ་མེད་དོ་ཞེས་པར་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་ཅིང་། ཡོད་མེད་
གཉིས་ཀ་ཚོགས་པར་ཡོད་པ་དང་གཉིས་ཀ་ཚོགས་པ་མིན་པའི་ངོ་བོར་རང་
བཞིན་གྱིས་ཡོད་དོ་ཞེས་ཀྱང་མི་མངོན་ནོ། །གཞན་ཡང་བཅོམ་ལྡན་འདས་
བཞུགས་པར་གྱུར་པའི་དུས་ན་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་མི་མངོན་པ་
དེ་བཞིན་དུ་མེད་དོ་ཞེས་གཉིས་ཀ་དང་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པར་རང་བཞིན་
གྱིས་ཡོད་དོ་ཞེས་ཀྱང་མི་མངོན་ཏེ། ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པ་ལས་མཐའ་དེ་བཞིར་
རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པའི་ཕྱིར།

དེས་གྲུབ་དོན་བཤད་པ།

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། མིད་ཞི་མཉམ་ཉིད་དུ་གྲུབ་པ་དང་། །ལྷང་མ་
བསྟན་གྱི་ལྟ་བ་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ནི།

འཁོར་བ་ཟྱ་ངན་འདས་པ་ལས། །

ཁྱད་པར་ཅུང་ཟད་ཡོད་མ་ཡིན། །

ཟྱ་ངན་འདས་པ་འཁོར་བ་ལས། །

ཁྱད་པར་ཅུང་ཟད་ཡོད་མ་ཡིན། །

ཟྱ་ངན་འདས་མཐའ་གང་ཡིན་པ། །

དེ་ནི་འཁོར་བའི་མཐའ་ཡིན་ཏེ། །

དེ་གཉིས་ཁྱད་པར་ཅུང་ཟད་ནི། །

ཞིན་ཏུ་སྤྲ་བའང་ཡོད་མ་ཡིན། །

ཞེས་སོ། །ཟྱ་ངན་འདས་མཐའ་བཞི་དང་བྲལ་བ་ལྟར་འཁོར་བ་ཡང་མཐའ་
བཞི་དང་བྲལ་བས་འཁོར་བ་ཟྱ་ངན་ལས་འདས་པ་དང་། ཟྱ་ངན་ལས་འདས་
པ་འཁོར་བ་ལས་པན་ཚུན་དུ་ངོ་བོས་གྲུབ་མ་གྲུབ་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཅུང་ཟད་ཀྱང་
ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པས་སྤར་ལྟར་དཔྱད་ན་
མི་རྟོག་པར་མཚུངས་པའི་སྤྱིར་ཏེ། འཁོར་འདས་གཉིས་པན་ཚུན་བསྟོས་
ནས་བཞག་པའི་སྤྱིར་ཏེ། འདི་ལྟར་འཁོར་བ་སྤངས་པའི་སྒོ་ནས་ཟྱ་ངན་འདས་
འཛོགས་པའི་སྤྱིར། དེས་ན་ཟྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་ཡང་དག་པའི་མཐའ་སྟོང་

ཉིད་ཀྱི་སྟོང་ཚུལ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་འཁོར་བའི་ཡང་དག་པའི་མཐའ་སྟོང་པ་
ཉིད་ཀྱི་སྟོང་ཚུལ་ཡིན་ཏེ། དེ་གཉིས་ལ་ནི་རིགས་མི་འདྲ་བའི་བྱུང་པར་ནི་
ཤེན་ཏུ་སྤྱོད་པའང་ཅུང་ཟད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི།

གང་འདས་པན་ཆད་མཐའ་སོགས་དང་། །

རྟག་ལ་སོགས་པར་སྟ་བ་དག །

རྟག་ཟུ་འདས་དང་སྤྱི་མཐའ་དང་། །

སྟོན་གྱིས་མཐའ་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན། །

དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ལ། །

མཐའ་ཡོད་ཅི་ཞིག་མཐའ་མེད་ཅི། །

མཐའ་དང་མཐའ་མེད་མིན་པའང་ཅི། །

དེ་ཉིད་ཅི་ཞིག་གཞན་ཅི་ཞིག །

རྟག་པ་ཅི་ཞིག་མི་རྟག་ཅི། །

རྟག་དང་མི་རྟག་གཉིས་ཀ་ཅི། །

གཉིས་ཀ་མིན་པའང་ཅི་ཞིག་ཡིན། །

ཞེས་སོ། །སྤྱིད་ཞི་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་མ་ཟད་ཀྱི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་

གང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའམ། གྲོང་ནས་པན་ཆད་ཡོད་མེད་སོགས་ཀྱི་
 མཐར་ལྟ་བ་དག་བཞི་ནི་མྱ་ང་འདས་ལ་ལོག་པར་མཆོག་ཏུ་འཇིན་པ་དང་།
 འཇིག་རྟེན་མཐའ་དང་ལྡན་པ་ལ་སོགས་ཀྱིས་མཐའ་དང་མི་ལྡན་པ་དང་། ལྡན་
 མི་ལྡན་གཉིས་ཀ་དང་། གཉིས་ཀ་མིན་པར་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་ལྟ་བ་
 དག་ནི་སྤྱི་མའི་མཐའ་ལ་བརྟེན་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་རྟག་པ་ལ་སོགས་པ་སྟེ་
 མི་རྟག་པ་དང་གཉིས་ཀ་དང་གཉིས་ཀ་མིན་པའི་ངོ་བོ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་
 པར་ལྟ་བ་དག་ནི་སྟོན་གྱི་མཐའ་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་ལྟ་བ་དེ་དག་
 ནི་དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་ན་འཐད་མོད་ཀྱང་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་
 རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་ལ་མཐའ་ཡོད་ཅི་ཞིག དེ་བཞིན་དུ་མཐའ་མེད་དང་
 མཐའ་ཡོད་དང་མཐའ་མེད་གཉིས་ཀ་དང་། འཐའ་མེད་དང་མཐའ་མེད་མིན་
 པར་ལྟ་བའང་ཅི་ཞིག་ཡིན་ལ། ལུས་དེ་ཉིད་སྟོག་ཀྱང་གཞན་ལ་ལུས་ཀྱང་
 གཞན་ནོ་སྦྱུལ་པ་དང་། རྟག་པ་ཅི་ཞིག་དང་དེ་བཞིན་དུ་མི་རྟག་པ་དང་རྟག་མི་
 རྟག་གཉིས་ཀ་དང་གཉིས་ཀ་མིན་པར་ལྟ་བའང་ཅི་ཞིག་ཡིན་ཏེ་དེ་དག་གིས་
 བཟུང་བ་ལྟར་དོན་མེད་དོ། །

དེ་ལྟར་བཀའ་པ་ལ་ལྟར་དང་འགལ་བ་སྤང་བ།

བཞི་པ་ནི།

དམིགས་པ་ཐམས་ཅད་ཉེར་ཞི་ཞིང་། །

སྤྱོད་པ་ཉེར་ཞི་ཞི་བ་སྟེ། །

སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་གང་དུ་ཡང་། །

སྤྱུ་ལའང་ཆོས་འགའ་མ་བསྟན་ཏེ། །

ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་ཏྲག་ཆད་ལ་སོགས་པའི་སྤྱོད་པ་ཉེར་བ་ཞི་ཞིང་ཞི་
བ་ལ་བཅོམ་ལྟན་འདས་མཆན་མར་མི་གནས་པའི་ཚུལ་གྱིས་གནས་ཤིང་།
མཆན་འཛིན་གྱི་དམིགས་པ་ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་ཞི་ཞིང་མི་དམིགས་པའི་
དབང་དུ་མཛད་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ནི་ལྟ་ཡུལ་ལམ་མི་ཡུལ་གང་དུ་འང་ལྟ་
མི་སྤྱུ་ལའང་ཀྱན་བྱང་གི་ཆོས་འགའ་ཡང་མ་བསྟན་ཏེ་ཞེས་གསུངས་ཏེ།
གང་དུ་གསུངས་པ་ནི་རྟོག་གཅོད་སོགས་ལས་སོ། །དེས་ན་སངས་རྒྱས་
ཀྱིས་ཆོས་བསྟན་པ་ནི་གདུལ་བྱའི་ཐ་སྙད་པའི་སྟོང་འཕྲོད་ཀྱི་རིགས་ཤེས་
ཀྱི་ངོ་བོར་ཡོད་པ་མིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། མདོ་སྟེང་མཐའ་ལ་སོགས་པའི་ལུང་བྲངས་པ་རྣམས་
སོ། །གསུམ་པ་ནི། ལུང་འདས་བཏྲག་པ་ཞེས་བྱ་བ་རབ་དུ་བྱེད་པ་ནི་ཤུ་ཅ་ལྔ་
པའི་རྣམ་བཤད་དོ། །

རབ་བྱེད་ནི་ཤུ་ཅ་ལྔ་པ།

གཉིས་པ་རྟེན་འབྱུང་རྟོགས་མ་རྟོགས་ལས་འཁོར་བའི་འཇུག་ལྡོག་
བྱེད་ལུགས་ལ་གཉིས། རབ་བྱེད་ཀྱི་གཞུང་བཤད་པ་དང་། མཆན་བསྟན་

པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ལྷགས་འབྲུང་གི་རྟེན་འབྲེལ་དང་། །ལྷགས་བསྐྱོག་གི་རྟེན་འབྲེལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། འཕེན་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་འབྲས་དང་། འབྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་འབྲས་སོ། །

ལྷགས་འབྲུང་གི་རྟེན་འབྲེལ་ལ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་འབྲས།

དང་པོ་ནི།

མ་རིག་བསྐྱེབས་པས་ཡང་སྤིང་བྱིར། །

འདུ་བྱེད་རྣམ་པ་གསུམ་པོ་དག། །

མངོན་པར་འདུ་བྱེད་གང་ཡིན་པའི། །

ལས་དེ་དག་གིས་འགོ་བར་འགོ། །

འདུ་བྱེད་རྒྱེན་ཅན་རྣམ་པར་ཤེས། །

འགོ་བ་རྣམས་སུ་འཇུག་པར་འགྱུར། །

རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཞུགས་གྱུར་ན། །

མིང་དང་གཟུགས་ནི་འཆགས་པར་འགྱུར། །

མིང་དང་གཟུགས་ནི་འཆགས་གྱུར་ན། །

སྒྲེ་མཆེད་དུག་ནི་འབྲུང་བར་འགྱུར། །

སྒྲེ་མཆེད་དུག་ལ་བརྟེན་ནས་ནི། །

རིག་པ་ཡང་དག་འབྱུང་བར་འགྱུར། །

མིག་དང་གཟུགས་དང་བློ་བྱེད་ལ། །

བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བ་ཁོ་ན་སྟེ། །

དེ་ལྟ་མིང་དང་གཟུགས་བརྟེན་ནས། །

རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྐྱེ་བར་འགྱུར། །

མིང་དང་གཟུགས་དང་རྣམ་པར་ཤེས། །

གསུམ་པོ་འདུས་པ་གང་ཡིན་པ། །

དེ་ནི་རིག་པའོ་རིག་དེ་ལས། །

ཚོར་བ་ཀྱན་ཏུ་འབྱུང་བར་འགྱུར། །

ཞེས་སོ། །ཚོས་དང་གང་ཟག་ལ་དམིགས་ནས་རང་གི་མཚན་ཉིད་
ཀྱིས་བྱུང་བར་འཇིན་པའི་མ་རིག་པས་ཡང་དག་པའི་དོན་བསྐྱེབས་པའི་གང་
ཟག་གིས་ཡང་སྲིད་ཀྱི་ཕྱིར་དུ་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པའི་ལས་དཀར་ནག་
གཉིས་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་བསོད་ནམས་དང་བསོད་ནམས་མིན་པ་དང་མི་
གཡོ་བའི་ལས་རྣམ་པ་གསུམ་པོ་དག་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་སྟེ་སྐྱེད་པར་
བྱེད་དོ། །དེ་ནི་ཡང་སྲིད་ཕྱི་མ་འབྱུང་བའི་ཆེད་དུ་འདུ་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟ་
བུའི་ལས་གང་ཡིན་པའི་ལས་དེ་དག་གི་དབང་གིས་འགྲོ་བར་འགྱུར་རོ། །

གང་ཟག་དེའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ཅན་འཁོར་བའི་ས་བོན་དུ་
གྱུར་པ་ནི་འདུ་བྱེད་དང་མ་ཐུན་པའི་འགྲོ་བ་ལྟ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་སུ་འཇུག་
པར་འགྱུར་ཏེ།

དེ་ཡང་འཆི་སྲིད་འགགས་པ་ན་སྲིད་མཐའི་མཐོ་དམན་གྱི་ཚུལ་དུ་
བར་དོ་དང་བྱི་མར་ཉིང་མཆམས་སྒྲོར་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་མངལ་དུ་
རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཞུགས་ནས་རྒྱལ་བར་གྱུར་པ་ན་དེའི་རྒྱུ་ཅན་གྱི་མིང་
བཞིའི་ཕྱང་པོ་ཆགས་པར་འགྱུར་རོ། །འདིར་མིང་བཞི་ནི་གཟུགས་མིན་པའི་
ཆོར་བ་སོགས་བཞིའོ། །

དེ་ལྟར་མིང་བཞི་དང་མེར་མེར་པོ་སོགས་གཟུགས་ནི་ཆགས་པར་
གྱུར་ན་མིག་རྣལ་སོགས་པའི་སྒྲེ་མཆེད་དུག་ནི་མིང་གཟུགས་ཀྱི་རྒྱུ་ལས་
འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ནས་སྒྲེ་མཆེད་དུག་ལ་བརྟེན་ནས་ནི་རེག་པ་ཡང་
དག་པར་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །རེག་པ་རི་ལྟ་བུ་ཞིན། བདག་རྒྱུ་མིག་དང་
དམིགས་རྒྱུ་གཟུགས་དང་དེ་མ་ཐག་རྒྱུ་བྲན་བྱེད་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལ་
བརྟེན་ནས་མིག་གི་རྣམ་པས་ཤེས་པ་སྒྲེ་བ་ཁོ་ནའོ། །དེ་ལྟར་བྲན་བྱེད་ཀྱིས་
མཆོན་པའི་དེ་མ་ཐག་རྒྱུ་གྱིས་ཆོར་བ་ལ་སོགས་པའི་ཕྱང་པོ་བཞིའི་མིང་
དང་རྒྱུ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་གཟུགས་ལ་བརྟེན་ནས་ནི། མིག་གི་རྣམ་པར་
ཤེས་པ་སྒྲེ་བར་འགྱུར་བའི་མིག་དང་གཟུགས་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གསུམ་

པོ་འདུས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རིག་པའི་སྐྱེ་ཚུལ་ལམ་མཚན་ཉིད་དེ། རྣ་བ་
སོགས་གཞན་ལྟ་ལའང་ཤེས་པར་བྱའོ། །གསུམ་པོ་འདུས་པའི་ཆེ་ཡུལ་ཡིད་
དུ་འོང་མི་འོང་བར་མ་གསུམ་གཅོད་དོ། །

དེ་ནས་རིག་པ་དེ་ལས་ཡིད་དུ་འོང་མི་འོང་སོགས་བཅད་པ་དང་
མཐུན་པར་ཆོར་བ་བདེ་སྤྱད་བཏང་སྟོམས་གསུམ་ཀྱན་ཏུ་འབྱུང་བར་འགྱུར་
ལ། མིག་གི་འདུས་ཏེ་རིག་པའི་རྒྱུན་གྱིས་ཆོར་བས་ནི་ཆོར་བ་གཞན་ལྟ་
ལའང་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ན་གང་འཕངས་ན་མིང་ག་ཟུགས་དང་སྐྱེ་
མཆེད་དུག་དང་རིག་པ་དང་ཆོར་བ་དང་འབྲས་དུས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་སོ། །གང་
གིས་འཕངས་ན་མ་རིག་པ་ལ་བརྟེན་པའི་འདུ་བྱེད་གྱིས་སོ། །དེ་ལྟར་འཕངས་
ན་རྣམ་ཤེས་ལ་ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་བསྐྱོས་པའི་ཚུལ་གྱིས་སོ། །

འགྲུབ་བྱེད་གྱི་རྒྱ་འབྲས།

གཉིས་པ་ནི།

ཆོར་བའི་རྒྱུན་གྱི་སྐྱེད་པར་འགྱུར། །

སྐྱེད་པར་གྱུར་ན་ཉེ་བར་ལེན། །

རྣམ་པ་བཞི་པོ་ཉེར་ལེན་འགྱུར། །

ཉེར་ལེན་ཡོད་ན་ལེན་པ་པོའི། །

སྲིད་པ་ཀྱན་ཏུ་འབྱུང་བར་འགྱུར། །

གལ་ཏེ་ཉེ་བར་ལེན་མེད་ན། །

གྲོལ་བར་འགྱུར་ཏེ་སྲིད་མི་འགྱུར། །

སྲིད་པ་དེ་ཡང་སྤང་པོ་ལྟ། །

སྲིད་པ་ལས་ནི་སྐྱེ་བར་འགྱུར། །

ག་ཞི་དང་ནི་སྤང་ན་དང་། །

སྐྱེ་སྤྲུགས་འདོན་བཅས་སྤྲུག་བསྐྱལ་དང་། །

ཡིད་མི་བདེ་དང་འཁྲུགས་པ་རྣམས། །

དེ་དག་སྐྱེན་ལས་རབ་ཏུ་འབྱུང་། །

དེ་ལྟར་སྤྲུག་བསྐྱལ་སྤང་པོ་ནི། །

འབའ་ཞིག་པོ་འདི་འབྱུང་བར་འགྱུར། །

ཞེས་སོ། །དེ་ནས་ཆོར་བའི་རྒྱུན་གྱི་སྲིད་པ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཞིང་། སྲིད་
པ་ཅན་དེ་ཆོར་བའི་དོན་ཏུ་སྲིད་པར་འགྱུར་རོ། །སྲིད་ཚུལ་ནི་བདེ་བ་ལ་མི་
འབྲལ་བ་དང་སྤྲུག་བསྐྱལ་འབྲལ་འདོད་དང་བཏང་སྟོམས་ལ་མི་ཉམས་པའི་
ཆེད་ཏུ་སྲིད་དོ། །

དེ་ལྟར་སྲིད་པར་གྱུར་པ་ན་དེ་ལས་འདོད་པ་དང་སྟ་བ་དང་ཚུལ་

ཞུགས་དག་བདག་ཏུ་སྦྲེལ་བ་ཉེ་བར་ལེན་པ་རྣམས་པ་བཞི་པོ་སྟེང་ལྡན་དེས་ཉེ་
 བར་ལེན་པར་འགྱུར་རོ། །ཉེ་བར་ལེན་ལ་བཞི་པོ་དེ་ཡོད་ན་ལེན་པ་པོའི་གང་
 ཟག་དེའི་ལེན་པའི་རྒྱུ་ཀྱིས་སྟོང་པ་ཀྱན་ཏུ་འབྱུང་བར་འགྱུར་ལ། གལ་ཏེ་
 བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ཚོར་བ་ལ་སྟེང་པ་བདག་
 གིར་མ་བྱས་ན་ཡེ་ཤེས་མངོན་དུ་བྱས་ཏེ་ཉེ་བར་ལེན་པར་མེད་པར་གྱུར་ན་
 བྱི། གང་ཟག་དེ་གྲོལ་བར་འགྱུར་ཏེ་ཡང་སྟོང་ཡོད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །སྟེང་
 པ་དེ་ཡང་སྤང་པོ་ལྡེའི་རང་བཞིན་དུ་རིག་པར་བྱ་སྟེ། རྒྱ་ལ་འབྲས་བུའི་མིང་
 གིས་བཏགས་པའོ། །ལས་ཀྱི་རྒྱས་པ་མཐུ་ཅན་དུ་སོང་བའི་སྟོང་པའི་ལས་
 དེ་ནི་སྟེ་མའི་སྟེ་བ་འབྱུང་བར་འགྱུར་ལ། དེ་ནས་སྤང་པོ་སྟོང་པའི་ཆ་བ་དང་
 འཇིག་པའི་ཤི་བ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡིད་ལ་སྤང་དང་དག་གིས་སྟེ་
 ལྡགས་འདོན་པ་དང་ལུས་ཀྱི་དབང་པོ་ལྡེ་ལ་གཞོད་པའི་སྤྱག་བསྐྱེད་དང་།
 ཡིད་མི་བདེ་བ་དང་ལུས་སེམས་འབྲུགས་པ་རྣམས་ཏེ་དེ་དག་ནི་སྟེ་བ་ལས་
 རབ་ཏུ་འབྱུང་རོ། །

དེ་ལྟར་སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱིས་སྤང་པོ་ནི་བདེ་བ་དང་མ་འདྲེས་པར་སྤྱག་
 བསྐྱེད་འབའ་ཞིག་པ་འདི་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལ་གང་འབྲུབ་ན་སྟེ་ཆའོ།
 །གང་གིས་ན་སྟེང་པའི་རྒྱུ་ཅན་གྱིས་ལེན་པས་སོ། །རི་ལྟར་ན་འདུ་བྱེད་ཀྱི་
 ལས་རྣམས་ཤེས་ལ་བསྟོས་པའི་ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་རྒྱས་མཐུ་ཅན་ཅན་དུ་

གྱུར་བའི་ཚུལ་གྱིས་སོ། །

ལྷགས་ལྗོག་གི་ཉིན་འབྲེལ།

གཉིས་བ་ནི།

འཁོར་བའི་རྩ་བ་འདུ་བྱེད་དེ། །

དེ་ཕྱིར་མཁས་རྣམས་འདུ་མི་བྱེད། །

དེ་ཕྱིར་མི་མཁས་བྱེད་པ་ཡིན། །

མཁས་མིན་དེ་ཉིད་མཐོང་ཕྱིར་རོ། །

མ་རིག་འགགས་པར་གྱུར་ན་ནི། །

འདུ་བྱེད་རྣམ་ཀུན་འབྱུང་མི་འགྱུར། །

མ་རིག་འགག་པར་འགྱུར་བ་ནི། །

ཤེས་པས་དེ་ཉིད་བསྒྲོམས་པས་སོ། །

དེ་དང་དེ་ནི་འགགས་གྱུར་པས། །

དེ་དང་དེ་ནི་མངོན་མི་འབྱུང་། །

སྒྲུག་བསྐྱལ་ཕྱང་པོ་འབའ་ཞིག་པོ། །

དེ་ནི་དེ་ལྟར་ཡང་དག་དགག། །

ཅེས་སོ། །དེ་ལྟར་འཁོར་བར་རྣམ་ཤེས་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བ་ལ་
སོགས་པའི་རྩ་བ་སྟེ་རྒྱུའི་གཙོ་བོ་ནི་འདུ་བྱེད་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་འཕགས་
པའི་མཁས་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་རྟོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ལས་དེ་འདུ་མི་
བྱེད་པས་མི་འཁོར་ལ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མ་མཐོང་བའི་མི་མཁས་པ་ནི་འཁོར་ཏེ་
འདུ་བྱེད་ཀྱི་ལས་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

སྒྲར་བ་ཤད་པའི་མཁས་པ་ནི་ལས་དེའི་བྱེད་པ་པོ་མིན་ཏེ། དེ་ཁོ་ན་
ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་མ་རིག་པ་ཡོད་ན་འདུ་བྱེད་
སོགས་འབྱུང་ལ་དེ་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་མ་རིག་པ་འགགས་པ་སྟེ་
སྤངས་པར་གྱུར་ན་ནི་འདུ་བྱེད་རྣམས་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་ཏེ།
རྒྱ་མ་ཚང་བའི་ཕྱིར་རོ། །མ་རིག་པ་དེ་གང་གིས་འགོག་ཅེ་ན། མ་རིག་པ་
འགགས་པར་འགྱུར་བ་ནི་རྟོན་འབྱུང་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཤེས་པས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་
དོན་བསྟོམས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་མ་རིག་པ་སོགས་རིམ་གྱིས་འགག་པར་
འགྱུར་ཏེ། དེ་ནས་འདུ་བྱེད་སོགས་ཡན་ལག་སྒྲ་མ་དེ་དང་དེ་ནི་འགགས་
པར་གྱུར་བས་ཡན་ལག་གྱི་མ་དེ་དང་དེ་ནི་མངོན་པར་མི་འབྱུང་ལ། དེ་ལྟ་
བུའི་ཚུལ་གྱིས་རྣལ་འབྱོར་བའི་སྤྱད་བསྐྱེད་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཆེན་པོ་འབའ་ཞིག་དེ་
ནི་སྤྲར་མི་འབྱུང་བས་དེ་ལྟར་ཡང་དག་པར་འགག་པ་སྟེ་བྱད་པར་འགྱུར་བའི་
ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། སྲིད་པའི་ཡན་ལག་བཙུ་གཉིས་བརྟག་པ་ཞེས་བྱ་བ་རབ་
ཏུ་བྱེད་པ་ནི་ཤུ་ཅུ་གྲག་པའི་རྣམ་པར་བཤད་པའོ། །

རབ་བྱེད་ཉི་ར་བརྟན་པ།

༺ གསུམ་པ་བརྟན་འབྱུང་རྟོགས་པ་ལྟ་བུ་དན་པ་ལས་སྒོག་ཚུལ་ལ་
གསུམ། རབ་བྱེད་ཀྱི་གཞུང་བཤད་པ། །དེས་དོན་གྱི་ལུང་དང་སྦྱར་བ།
མཚན་བསྟན་པའོ། །

ལྟ་བུ་བཙུ་བྱག་དོས་བཟུང་བ།

དང་པོ་ལ་གཉིས། ལྟ་བུ་དན་པ་བཙུ་བྱག་དོས་བཟུང་བ་དང་། ཉིན་
འབྲེལ་རྟོགས་པས་དེ་ལ་མི་གནས་པའི་ཚུལ་ལོ། །

དང་པོ་ནི།

འདས་དུས་བྱུང་ལ་བྱུང་ཞེས་དང་། །

འཇིག་ཉིན་རྟག་པ་ལ་སོགས་པར། །

ལྟ་བུ་གང་ཡིན་དེ་དག་ནི། །

སྒོན་གྱི་མཐའ་ལ་བརྟན་པ་ཡིན། །

མ་འོངས་དུས་གཞན་འབྱུང་འབྱུར་དང་། །

མི་འབྱུང་འཇིག་ཉིན་མཐའ་སོགས་པར། །

ལྟ་བ་གང་ཡིན་དེ་དག་ནི། །

སྤྱི་མའི་མཐའ་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན། །

ཞེས་སོ། །ཅི་འདས་པའི་དུས་ན་བདག་བྱང་བ་དང་མ་བྱང་བ་དང་། དེ་གཉིས་ཀ་དང་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པའི་ལྟ་བ་དང་། འཛིག་རྟེན་རྟག་པ་ལ་སོགས་ཏེ་འཛིག་རྟེན་མི་རྟག་པ་དང་། གཉིས་ཀ་དང་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པར་ལྟ་བ་སྟེ་བརྒྱད་པོ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ནི་འདས་པའི་ལུས་ལ་སྡོན་གྱི་ཞེས་བྱ་སྟེ་མཐའ་ནི་སྤྱི་འཆི་བརྒྱད་པའི་ཆ་སྒྲ་མ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་པ་ནི་དམིགས་པའི་དོན་ནོ། །བདག་མ་འོངས་པའི་དུས་གཞན་ན་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་དང་མི་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་དང་། གཉིས་ཀ་དང་གཉིས་མིན་པར་ལྟ་བ་བཞི་དང་། འཛིག་རྟེན་མཐའ་དང་ལྡན་པ་དང་སོགས་ཀྱིས་གཉིས་ཀ་དང་གཉིས་ཀ་མིན་པར་ལྟ་བ་བཞི་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ནི་སྤྱི་མ་འབྱུང་འགྱུར་གྱི་ལྷན་པོ་ལ་སྤྱི་མ་ཞེས་བྱ་བའི་མཐའ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་ཡིན་ཏེ་བཅུ་དྲུག་གོ །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཐ་སྙད་དུ་གཟུགས་བརྟན་ལྟ་བུའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ལྟ་བ་དེ་དག་ལ་གནས་པ་དགག་པ་དང་། དོན་དམ་པར་སྡོས་པ་ཐམས་ཅད་ཞི་བས་ལྟ་བ་དེ་དག་ལ་གནས་པ་དགག་པ་འོ། །

དང་པོ་ལ་བཞི། སྡོན་གྱི་མཐའ་ལ་བརྟེན་པའི་ལྟ་བ་བཞི་ཆན་དང་པོ་དགག་ དེས་སྤྱི་མའི་མཐའ་ལ་བརྟེན་པའི་ལྟ་བ་བཞི་ཆན་དང་པོ་ཞིགས་པར་

བསྐྱེད་པ། སྒོན་གྱི་མཐའ་ལ་བརྟེན་པའི་ལྷ་བ་བཞི་ཚན་གཉིས་པ་དགག། ཕྱི་
མའི་མཐའ་ལ་བརྟེན་པའི་ལྷ་བ་བཞི་ཚན་གཉིས་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་
གཉིས། འདས་པའི་དུས་སུ་བྱུང་མ་བྱུང་དུ་ལྷ་བ་གཉིས་དགག་པ་དང་། མཇུག་
བསྐྱེད་ཏེ་ལྷ་བ་གཞན་གཉིས་མི་འཐད་པར་བསྐྱེད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས།
འདས་པའི་འབྱུང་བར་ལྷ་བ་དགག་པ་དང་། དེའི་དུས་སུ་མ་བྱུང་བར་ལྷ་བ་
དགག་པའོ། །

འདས་པའི་དུས་སུ་བྱུང་བ་ལྷ་བ་དགག་པ།

དང་པོ་ལ་གཉིས། དགག་པ་དངོས་དང་། བཀག་པའི་མཇུག་བསྐྱེད་
པའོ། །

དང་པོ་ནི།

འདས་པའི་དུས་ན་འབྱུང་གྱུར་ཅེས། །

བྱ་བ་འདི་ནི་མི་འཐད་དོ། །

སྒོན་ཆེ་རྣམས་སུ་གང་བྱུང་བ། །

དེ་ཉིད་འདི་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ཉིད་བདག་ཏུ་འགྱུར་སྐྱེས་ན། །

ཉེ་བར་ལེན་པ་ཐ་དད་འགྱུར། །

ཉེ་བར་ལེན་པ་མ་གཏོགས་པའི། །

ཁྱོད་ཀྱི་བདག་ནི་གང་ཞིག་ཡོད། །

ཉེ་བར་ལེན་པ་མ་གཏོགས་པའི། །

བདག་ཡོད་མ་ཡིན་བྱས་པའི་ཆེ། །

ཉེ་བར་ལེན་པ་བདག་ཡིན་ན། །

ཁྱོད་ཀྱི་བདག་ནི་མེད་མ་ཡིན། །

ཉེ་བར་ལེན་ཉིད་བདག་མ་ཡིན། །

དེ་འབྱུང་བ་དང་འཇིག་པ་ཡིན། །

ཉེ་བར་སྤང་བ་ཇི་ལྟ་བུར། །

ཉར་བར་ལེན་པོ་ཡིན་པར་འགྱུར། །

བདག་ནི་ཉེ་བར་ལེན་པ་ལས། །

གཞན་དུ་འཐད་པ་ཉིད་མ་ཡིན། །

གལ་ཏེ་གཞན་ན་ལེན་མེད་པར། །

གཟུགས་ཡོད་རིགས་ན་གཟུང་དུ་མེད། །

ཅེས་སོ། །འཇིག་ལྟས་བདག་ནི་སྤར་འདས་པའི་ཆེ་རབས་ཀྱི་དུས་

ནམས་སུ་བྱུང་བར་གྱུར་ཏེ་ཞེས་བྲུ་བར་ལྟ་བ་འདི་ནི་དོན་མཐུན་དུ་མི་འཐད་

དེ། སྒྲོན་གྱི་ཆེ་རབས་རྣམས་ཀྱི་དུས་སྤྱི་གང་འབྱུང་བའི་བདག་དེ་ཉིད་ཆེ་
འདིའི་བདག་འདི་ནི་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

རང་ལུགས་ནི་ཆེ་སྒྲོན་མའི་བདག་གྱེ་བྲག་པ་རྣམས་ནི་ཆེ་འདིར་ངོ་བོ་
ཉིད་ཀྱིས་མ་བྱུང་ཡང་ཆེ་སྤྱི་ཕྱི་ཀུན་ལ་སྤྱིའི་ཚུལ་གྱིས་ཐ་སྙད་དུ་འཇུག་པའི་
བདག་སྤྱི་ཅམ་པ་ཞིག་ཡོད་ཅིང་། བདག་སྤྱི་རེ་རེ་བ་རྣམས་ནི་དེའི་ཆ་
ཤས་ཡིན་པས་དེ་དང་འབྲེལ་ལ། དེའི་དབང་གིས་ཆེ་འདིའི་བདག་སོགས་
ཀྱིས་བྱས་པ་ཡང་སྤྱི་ཅམ་པའི་བདག་གི་ཀྱང་བྱས་པར་འགྱུར་བས། ཆེ་
འདིའི་བདག་གིས་སྤྱི་བ་བླན་པ་ན་བདག་སྒྲོན་དེ་དང་དེར་གྱུར་ཏེ་སྦྱུང་དུ་སྤྱི་
བ་བླན་པའང་འཐད་པ་ཡིན་ཏེ། ཅུང་ཟད་སྤར་བཞད་ཅིང་གཞན་དུ་བཞད་
ཟེན་པས་མི་སྒྲོའོ། །བདག་སྤྱི་དང་གྱེ་བྲག་པའི་བྱུང་པར་མ་བྱེད་ན་འདིར་
བཞད་པའི་སྒྲོན་རྣམས་འབྱུང་གི་ ལེགས་པར་བྱེད་ན་ནི་སྒྲོན་དེ་དག་མི་
འཇུག་གོ། །གཞན་ཡང་གལ་ཏེ་ཆེ་སྒྲོན་མའི་བདག་དེ་ཉིད་ཆེ་འདིའི་དུས་ཀྱི་
བདག་ཏུ་འགྱུར་རོ་སྦྱུང་ན། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་དེ་གཉིས་ཀྱི་
སྐབས་ཀྱི་སྤང་པོ་གཉིས་ཀྱང་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་ན་དེ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
ཆེ་སྤྱི་ཕྱིའི་ཉེ་བར་ལེན་པའི་སྤང་པོ་གཉིས་རྒྱ་དང་དུས་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར། ཉེ་
བར་ལེན་པའི་སྤང་པོ་ལས་མ་གཏོགས་པར་ཏེ་དེ་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་ཁྱོད་
ཀྱི་བདག་ནི་གང་ཞིག་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ་མེད་དོ། །

ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཕུང་པོ་མ་གཏོགས་པའི་བདག་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་
 བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱས་པའི་ཚེ། ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཕུང་པོ་ཉིད་བདག་ཏུ་ཡོད་
 བ་ཡིན་སྟེ་མ་ན་དེ་ལྟ་ན་ཁྱོད་ཀྱིས་བདག་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཁས་སྦྲངས་པ་དེ་
 དོན་མེད་དེ། བདག་ནི་ཕུང་པོའི་རྣམ་གྲངས་ཙམ་དུ་ཁས་སྦྲངས་པར་སོང་
 བར་བདག་ལོགས་སུ་འདོད་པ་ནི་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཉེ་བར་ལེན་པའི་
 ཕུང་པོ་ཉིད་བདག་དང་རང་བཞིན་གྱིས་གཅིག་ཉིད་མ་ཡིན་ཏེ། ཡིན་ན་ཕུང་
 པོ་དེ་རྣམས་སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ལ་འབྱུང་བ་དང་འཇིག་པ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་
 བདག་གྲང་དེ་ལྟར་འབྱུང་ན་དེ་ཡང་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར། ཁྱོད་ཀྱིས་བདག་
 རང་བཞིན་གྱིས་མི་ཏྲག་པར་ཁས་སྦྲངས་པས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཕུང་
 པོ་ལྟར་སྐྱེ་འཇིག་ཅན་དུ་འདོད་ན་བདག་ཆད་པར་ཐལ་བར་འབྱུང་ཏེ། བདག་
 ཕུང་གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་ན་ནི་འབྲལ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་
 མི་འཇིག་པར་སྐྱེ་ན་འང་མི་རིགས་ཏེ། བདག་ཏྲག་པ་ཉིད་དུ་ཐལ་བར་འབྱུང་
 བའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་ཉེ་བར་སྦྲང་བར་བྱ་བ་དེ་རི་ལྟ་བུར་ན་ཉེ་བར་ལེན་
 པ་པོའི་བདག་ཡིན་པར་འབྱུང་ཏེ། དེ་ལྟར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ལས་དང་
 བྱེད་པ་པོ་གཅིག་ཏུ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ཕུང་པོ་ཙམ་ཞིག་བདག་མིན་
 ཡང་ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཕུང་པོ་ལས་རང་བཞིན་གྱིས་ཐ་དད་པའི་བདག་ནི་
 ཡོད་དོ་སྟེ་མ་ན། དེ་ཡང་མི་འཐད་དེ། ལེན་པ་པོའི་བདག་ནི་ཉེ་བར་ལེན་པ་

ལས་རང་བཞིན་གྱིས་གཞན་དུ་ཡོད་པར་འཐད་པ་ཉིད་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཏེ།
གལ་ཏེ་དེ་གཉིས་རང་གི་ངོ་བོས་གཞན་དུ་བྱལ་ན་ཉི་བར་ལེན་པའི་སྤང་པོ་
མེད་པར་ལེན་པ་པོའི་བདག་དེ་བཟུང་དུ་ཡོད་པར་རིགས་ན་བཟུང་དུ་མེད་
པའི་སྤྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི།

དེ་ལྟར་ལེན་པ་ལས་གཞན་མིན། །

དེ་ནི་ཉིད་ལེན་ཉིད་ཀྱང་མིན། །

བདག་ནི་ཉི་བར་ལེན་མེད་མིན། །

མེད་པ་ཉིད་དུ་འང་དེ་མ་ངེས། །

ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་སྤང་པོ་ལ་མ་བསྟོས་པར་བདག་བཟུང་དུ་མེད་པའི་
སྤྱིར་བདག་ནི་ཉི་བར་ལེན་པ་ལས་རང་བཞིན་གྱིས་གཞན་པའང་མ་ཡིན་ལ།
ལས་དང་བྱེད་པ་པོ་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་བའི་སྤྱིར་བདག་དེ་ནི་ཉི་བར་ལེན་པའི་
སྤང་པོ་ཉིད་ཀྱང་མིན་ནོ། །བདག་ཏུ་གདགས་པའི་རྒྱ་མེད་པར་ཐལ་བའི་སྤྱིར་
བདག་ནི་ཉི་བར་ལེན་པ་ལ་བསྟོས་པ་མེད་པར་ཡོད་པའང་མིན་ནོ། །འོན་ཀྱང་
དེ་ནི་མེད་པ་ཉིད་དུ་འང་མ་ངེས་ཏེ། སྤང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་འདོགས་པའི་སྤྱིར་
རོ། །མོ་གཤམ་གྱི་བྱ་ལྟར་བཏགས་པའང་མིན་ཏེ། འདོགས་པའི་གཞི་ཐ་སྙད་
དུ་ཡོད་མེད་མི་མཚུངས་པའི་སྤྱིར་རོ། །

དེའི་དྲུས་སྤྱ་མ་བྱུང་བར་སྟོབ་དགག་པ།

གཉིས་པ་ནི།

འདས་པའི་དྲུས་ན་མ་བྱུང་ཞེས། །

བྱ་བ་དེ་ཡང་མི་འཐད་དོ། །

སྟོན་ཆེ་རྣམས་སྤྱ་གང་བྱུང་བ། །

དེ་ལས་འདི་གཞན་མ་ཡིན་ནོ། །

གལ་ཏེ་འདི་ནི་གཞན་གྱུར་ན། །

དེ་མེད་པར་ཡང་འབྱུང་བར་འགྱུར། །

དེ་བཞིན་དེ་ནི་གཞན་འགྱུར་ཞིང་། །

དེར་མ་ཤི་ན་སྟེ་བར་འགྱུར། །

ཆད་དང་ལས་རྣམས་ཆུད་བ་དང་། །

གཞན་གྱིས་བྱས་པའི་ལས་རྣམས་ནི། །

གཞན་གྱིས་སོ་སོར་སྟོང་བ་དང་། །

དེ་ལ་སོགས་པར་ཐལ་བར་འགྱུར། །

མ་བྱུང་བ་ལས་འབྱུང་མིན་ཏེ། །

འདི་ལ་སྟོན་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར། །

བདག་ནི་བྱས་པར་འགྱུར་བ་དང་། །

འབྱུང་བའང་རྒྱ་མེད་ཅན་དུ་འགྱུར། །

ཞེས་སོ། །འདས་པའི་ཆེ་རབས་ཀྱི་དུས་སུ་སྒོན་བདག་གཏན་མ་བྱུང་
 རོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཡང་མི་འཐད་དེ། སྒོན་གྱི་ཆེ་སྟེ་དུས་རྒྱུ་མ་ས་སུ་གང་བྱུང་བའི་
 བདག་ནི་རྒྱད་གཞན་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གལ་
 ཏེ་ཆེ་འདིའི་བདག་འདི་ནི་བདག་སྒོན་མ་ལས་གཞན་དུ་ངོ་བོ་གྲུབ་པར་གྱུར་
 བ་དེ་སྒར་བདག་དེ་ལ་བསྟོས་པ་མེད་པར་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་དང་། བདག་
 སྒར་མ་ནི་དེ་ནི་རང་གི་དུས་དེ་བཞིན་དུ་ཕྱི་མར་སྐྱེས་ནས་མ་འགགས་པར་
 གནས་པར་འགྱུར་བས་ཆེ་སྒར་མ་དེར་མ་ཞི་བར་ཡང་ཆེ་འདིར་སྐྱེ་བར་
 འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེ་ལྟར་འབྱུང་ན་སྒོན་མང་དུ་ཡོད་དེ། བདག་སྒར་མ་
 དེ་རྒྱན་ཆད་ན་ནི་ལས་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་ཆད་པ་དང་། དེ་ཆད་ན་དེ་སྒྱུར་བ་པོ་
 ཡང་མེད་པས་ལས་རྒྱུ་མ་ས་ཀྱི་འབྲས་བྱ་ཆུད་ཟ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །

ཅི་སྟེ་བདག་སྒར་མས་བྱས་པའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བྱ་ཕྱི་མས་ལོངས་སྟོང་
 འདོད་ན་དེ་ཡང་མི་འཐད་དེ། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་ན་བདག་སྒར་ཕྱི་རྒྱུ་མས་
 བསྟོས་པར་མི་རུང་བས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སོ་སོ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་
 བཞག་གཞན་གྱིས་བྱས་པའི་ལས་རྒྱུ་མ་ས་ཀྱི་འབྲས་བྱ་ནི་རྒྱད་གཞན་གྱིས་སོ་
 སོར་སྒྱུར་བ་དང་། དེ་ལ་སོགས་པ་སྟེ་མ་བྱས་པ་དང་སྤང་བ་དང་བྱས་པ་ཆུད་

ཐོས་པའི་སྐྱོན་རྣམས་བསྐྱོད་ཏུ་མེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དོ། །སྤྱི་
མ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་བདག་སྤྲུལ་མ་དེ་ཕྱི་མ་འདིར་སྤྱིས་ན་ནི་མི་འཐད་
དེ། དེ་ལ་ངའོ་སྤྲུལ་པའི་ཐ་སྙད་ཀྱི་གཞིའི་བདག་སྤྲུལ་མ་བྱུང་བར་ཕྱིས་འབྱུང་
བར་འགྱུར་བའི་སྐྱོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བདག་ཙམ་ནི་སྤྲུལ་མ་བྱུང་བ་ལས་
ཕྱིས་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་འདོད་པ་འདི་ལ་སྐྱོན་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་
བའི་ཕྱིར་ཏེ། འདི་ལྟར་ཕྱི་མའི་བདག་དེ་ནི་བྱེད་པ་པོ་འབྲེལ་མེད་དོན་གཞན་
ཀྱི་རྒྱས་བྱས་པར་འགྱུར་བ་དེ་ནི་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར། སྐབས་འདིར་ཡང་ང་
སྤྱི་ཙམ་དང་བྱེ་བྲག་པའི་བྱེད་པར་མི་བྱེད་པ་ལ་སྐྱོན་དེ་དག་འཇུག་པ་སྤྲུལ་
དང་འབྲས་ཏེ། ལྟས་བྱིན་གྱི་ཆེ་འདི་ཙམ་གྱི་བདག་དེ་ཆེ་སྤྲུལ་མ་བྱུང་ཡང་
དེའི་བདག་སྤྱི་ཙམ་སྤྲུལ་མ་བྱུང་བར་ཆེ་འདིར་གསར་དུ་འབྱུང་བ་ཡིན་ན། དེ་
རྒྱ་མེད་པ་ཙན་དུ་འགྱུར་བ་སོགས་ཀྱི་སྐྱོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི།

དེ་ལྟར་བདག་བྱུང་བདག་མ་བྱུང་། །

གཉིས་ཀ་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པར། །

འདས་ལ་ལྟ་བ་གང་ཡིན་པ། །

དེ་ནི་འཐད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་བདག་འདས་པའི་དུས་སུ་ན་བྱུང་བ་དང་བདག་དེའི་

དུས་སྐུ་མ་བྱུང་བའི་ངོ་བོ་སོ་སོ་པ་དང་། གཉིས་ཀ་ཆོགས་པ་དང་གཉིས་ལ་
 ཆོགས་པ་མ་ཡིན་པའི་ངོ་བོར་རང་བཞིན་གྱིས་གནས་པར་ལྟ་བ་གང་ཡིན་
 བ་དེ་འདས་པའི་མཐའ་ལ་ལྟ་བ་ཡིན་ལ་དེ་ནི་འཐད་པ་མིན་ཡིན་ཏེ། ལྟ་བ་དེ་
 རྣམས་ཀྱིས་ངེ་ལྟར་བཟུང་བ་ལྟར་གྱི་དོན་མེད་པའི་སྤྱིར་རོ། །

དེས་སྤྱི་མའི་མཐའ་ལ་བརྟེན་བའི་ལྟ་བ་བཞི་ཆེན་དང་ཕོ་དགག་པ།

གཉིས་པ་ནི།

མ་འོངས་དུས་གཞན་འབྱུང་འགྱུར་དང་། །

འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་ཞེས་བྱ་བར། །

ལྟ་བ་གང་ཡིན་དེ་དག་ནི། །

འདས་པའི་དུས་དང་མཚུངས་པ་ཡིན། །

ཞེས་སོ། །བདག་ནི་མ་འོངས་པའི་དུས་གཞན་ན་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་
 དང་། དུས་དེར་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་ཞེས་བྱ་བར་རང་བཞིན་གྱིས་གནས་
 པར་ལྟ་བ་གང་ཡིན་པ་སྤྱི་མའི་མཐའ་ལ་བརྟེན་པ་དེ་དག་གྲང་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་
 དགག་པར་བྱ་ཚུལ་ཡོད་དེ། སྤྱིར་འདས་པའི་དུས་སྐུ་བྱུང་མ་བྱུང་དུ་ལྟ་བ་
 དགག་པ་དང་མཚུངས་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཏེ། དེ་ཡང་མ་འོངས་དུས་ན་འབྱུང་
 འགྱུར་ཞེས། བྱ་བ་འདི་ནི་མི་འཐད་དེ། ཞེས་སོགས་འདོད་པ་བསྒྲུབ་པའི་
 ཚུལ་གྱིས་དགག་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །

སྟོན་གྱི་མཐའ་ལ་བརྟེན་པའི་ལྷ་བ་བཞི་ཙམ་དང་པོ་ཞིག་ས་པར་
བསྟན་པ།

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། ཏག་མི་ཏག་གི་ལྷ་བ་དང་པོ་གཉིས་དགག་པ་
དང་། མཐར་ལྷ་བ་ཕྱི་མ་གཉིས་དགག་པ་ལོ། །
དང་པོ་ནི།

གལ་ཏེ་ལྷ་དེ་མི་དེ་ན། །

དེ་ལྷ་ན་ནི་ཏག་པར་འགྱུར། །

ལྷ་ནི་མ་སྐྱེས་ཉིད་འགྱུར་ཏེ། །

ཏག་པ་སྐྱེས་བ་མེད་ཕྱིར་རོ། །

གལ་ཏེ་ལྷ་ལས་མི་གཞན་ན། །

དེ་ལྷ་ན་ནི་མི་ཏག་འགྱུར། །

གལ་ཏེ་ལྷ་ལས་མི་གཞན་ན། །

རྒྱད་ནི་འཐད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །

ཞེས་སོ། །མིའི་འགྲོ་བ་ཁ་ཅིག་ལྷར་སྐྱེ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་ངོ་ཞེ་ན།

དེ་ལྷར་ཡོད་ན་གཉིས་ལས་མི་འདའ་བས་གལ་ཏེ་ཕྱིས་ཀྱི་ལྷ་དེ་སྤར་གྱི་མི་དེ་
ཉིད་དང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གཅིག་ན་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྷ་ན་ནི་མི་དེ་ཏག་པར་

འགྱུར་བའི་སྤྱིར་ཏེ། དེ་ཡིན་ན་མིའི་སྐྱེ་བ་མ་དོར་བར་ལྟར་སྐྱེ་བ་ལེན་དགོས་
 པའི་སྤྱིར་རོ། །ལྟ་ནི་མ་སྐྱེས་པ་ཉིད་དུའང་ཡོད་པར་འགྱུར་ཏེ། ཏྲག་པ་ལ་སྐྱེ་
 བ་མེད་པའི་སྤྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་ལྟ་ལས་མི་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་གཞན་ཡིན་ན་
 བྱི་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟ་ན་ནི་རྒྱད་གཅིག་པར་མི་རུང་བས་སྒྲར་སྤྱི་མིའི་རྒྱན་མི་
 ཏྲག་པ་སྤྱི་ཆད་པར་འགྱུར་བའི་སྤྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་ལྟ་ལས་མི་རང་བཞིན་གྱིས་
 གཞན་ཡིན་ན་དེ་གཉིས་རྒྱད་གཅིག་ནི་འཐད་པར་མི་འགྱུར་བས་དེ་ཡང་
 རིགས་པ་མིན་ཏེ། རྒྱད་སྒྲ་མ་ལས་སྤྱི་མ་རྩེས་སུ་འཇུག་པ་ཡོད་པའི་སྤྱིར་རོ། །
 དེས་ན་མཐའ་དེ་དག་ལ་དམིགས་ནས་འཇིག་རྟེན་ཏྲག་མི་ཏྲག་ཏུ་ལྟ་བུ་ནི་མི་
 འཐད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི།

གལ་ཏེ་སྤྱོད་གས་གཅིག་ལྟ་ཡིན་ལ། །

སྤྱོད་གས་གཅིག་མི་ནི་ཡིན་གྱུར་ན། །

ཏྲག་དང་མི་ཏྲག་འགྱུར་བ་ཡིན། །

དེ་ཡང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

གལ་ཏེ་ཏྲག་དང་མི་ཏྲག་པ། །

གཉིས་ཀ་འགྲུབ་པར་འགྱུར་ན་ནི། །

ཏྲག་པ་མ་ཡིན་མི་ཏྲག་མིན། །

འགྲུབ་པར་འགྱུར་བ་འདོད་ལ་རག།

གལ་ཏེ་གང་ཞིག་གང་ནས་གར།

འོངས་ཤིང་གང་དུ་འགྲོ་འགྱུར་ན།

དེ་སྤྱིར་འཁོར་བ་ཐོག་མེད་པར།

འགྱུར་ན་དེ་ནི་ཡོད་མ་ཡིན།

གལ་ཏེ་རྟག་པ་འགའ་མེད་ན།

མི་རྟག་གང་ཞིག་ཡིན་པར་འགྱུར།

རྟག་པ་དང་ནི་མི་རྟག་དང་།

དེ་གཉིས་གསལ་བར་གྱུར་བའོ།

ཞེས་སོ། །གལ་ཏེ་ལུས་རིམ་པོ་རྟག་པ་དང་མི་རྟག་པའི་སྒྲིན་མེད་དེ་
སྤྱོད་ས་གཅིག་ནས་མིའི་ལུས་བཏང་ནས་སྤྱོད་ས་གཅིག་གིས་ལྟའི་ལུས་
ལེན་པའོ་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་མི་འདི་སྤྱོད་ས་གཅིག་སྟེ་བདག་གི་ངོས་ནས་ལྟ་ཡིན་
ལ་སྤྱོད་ས་གཅིག་སྟེ་ལུས་ཀྱི་ངོས་ནས་མི་ནི་ཡིན་པར་གྱུར་ན་དེ་ནི། དེའི་ཆེ་
ལྟའི་སྤྱོད་ས་གཅིག་ནས་མིའི་དུས་སུ་ཡང་གནས་པས་རྟག་པ་དང་མིའི་
སྤྱོད་ས་གཅིག་ནི་ལྟའི་དུས་སུ་ཞིག་པས་མི་རྟག་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་པའི་
སྤྱིར་དེ་ཡང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་རྟག་པ་དང་མི་རྟག་པ་གཉིས་ཀ་

ངོ་བོས་གྲུབ་པར་གྱུར་ན་ནི། ཏྲག་པ་ཡང་མ་ཡིན་མི་ཏྲག་པ་ཡང་མ་ཡིན་པ་ངོ་
བོས་གྲུབ་པར་འགྱུར་བ་འདོད་ལ་རག་ན་དེ་ནི་མི་འཐད་དེ། བཀག་ཟེན་པའི་
ཕྱིར། གལ་ཏེ་འཁོར་བ་པོ་ཏྲག་པ་འགའ་ཡང་མེད་ན་དེས་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་ཆེ་
ལུང་པོ་སྒྲ་མ་མི་འདོར་བའི་མི་ཏྲག་པ་གང་ཞིག་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ་མེད་དོ། །
དེའི་ཕྱིར་ཏྲག་པ་དང་མི་ཏྲག་པ་གཉིས་ཀ་ཆོག་ས་པ་དང་ཏྲག་མི་ཏྲག་དེ་
གཉིས་ཀ་བསལ་པར་གྱུར་བ་སྟེ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་ཡང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གལ་
ཡོད་དེ། ཏྲག་མི་ཏྲག་གཉིས་ཀ་སོ་སོ་བ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པའི་ཕྱིར་
རོ། །དེས་ན་མཐའ་དེ་དག་ལ་ལྟ་བ་ཡང་མི་འཐད་དོ། །

བཞི་པ་ལ་གཉིས། མཐའ་དང་ལྡན་མི་ལྡན་གྱི་མཐར་ལྟ་བ་དང་པོ་
གཉིས་དགག་པ་དང་། མཐར་ལྟ་བ་ཕྱི་མ་གཉིས་དགག་པའོ། །

ཕྱི་མའི་མཐའ་ལ་བརྟེན་པའི་ལྟ་བ་བཞི་ཆེན་གཉིས་པ་དགག་པ།

དང་པོ་ནི།

གལ་ཏེ་འཇིག་རྟེན་མཐའ་ཡོད་ན། །

འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་ངེ་ལྟར་འགྱུར། །

གལ་ཏེ་འཇིག་རྟེན་མཐའ་མེད་ན། །

འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་ངེ་ལྟར་འགྱུར། །

གང་ཕྱིར་ཕུང་པོ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱན། །

འདི་ནི་མར་མེའི་འོད་དང་མཚུངས། །

དེ་ཕྱིར་མཐའ་ཡོད་ཉིད་དང་ནི། །

མཐའ་མེད་ཉིད་ཀྱང་མི་རིགས་སོ། །

གལ་ཏེ་སྤྲ་མ་འཇིགས་འགྱུར་ཞིང་། །

ཕུང་པོ་འདི་ལ་བརྟན་བྱས་ན། །

ཕུང་པོ་དེ་ནི་མི་འབྱུང་ན། །

དེས་ནི་འཇིག་རྟེན་མཐའ་ཡོད་འགྱུར། །

གལ་ཏེ་སྤྲ་མ་མི་འཇིག་ཅིང་། །

ཕུང་པོ་འདི་ལ་བརྟན་བྱས་ནས། །

ཕུང་པོ་དེ་ནི་མི་འབྱུང་ན། །

དེས་ན་འཇིག་རྟེན་མཐའ་མེད་འགྱུར། །

ཞེས་སོ། །གལ་ཏེ་སེམས་ཅན་གྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཆེ་འདིའི་མཇུག་ཏུ་
ཞིག་ནས་སྤྲིས་སེམས་ཅན་འབྱུང་བ་མེད་པའི་མཐའ་ཡོད་ན་སེམས་ཅན་གྱི་
འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་ཡོད་པར་ངེས་ཏེ་འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་ནི་ཡོད་
པས་དེ་ལྟ་བུའི་མཐའ་ཡོད་པ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཅེ་སྟེ་སེམས་ཅན་གྱི་

འཇིག་རྟེན་ཆེ་འདིའི་འཇུག་ཏུ་མཐའ་སྟེ་ཞིག་པ་མེད་ན་འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་
ཡོད་པར་རི་ལྟར་འགྱུར་ཏེ། ཆེ་འདིའི་སེམས་ཅན་མ་ཞི་བར་བྱི་མར་སྐྱེ་བ་
མེད་པའི་བྱིར་རོ། །

དེའི་བྱིར་དེ་ལྟ་བུའི་མཐའ་མེད་པ་ཡང་མི་འཐད་དོ། །གང་གི་བྱིར་སྤང་
པོ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུན་ནི་རྒྱ་འབྲས་སུ་འབྲེལ་ནས་བར་མ་ཆད་པར་འཇུག་ཅིང་
སྐད་ཅིག་རེ་རེ་བཞིན་འཇིག་པ་འདི་ནི་ཆོས་ཅན། རྒྱུན་ལྡན་ཡིན་ཏེ། མར་
མའི་འོད་དང་མཚུངས་པར་འཇུག་པ་དེའི་བྱིར་ཞེས་པའི་ཚུལ་གྱིས་སེམས་
ཅན་གྱི་འཇིག་རྟེན་ཆེ་འདིའི་མཐར་ཞིག་ནས་བྱིས་མེད་པའི་མཐའ་ཡོད་པ་
ཉིད་དང་། ཆེ་འདིའི་མཇུག་ཏུ་ཞིག་པའི་མཐའ་མེད་ཉིད་ཀྱང་མི་རིགས་སོ།།
རི་ལྟར་ཞེ་ན་གལ་ཏེ་སྤྲ་མ་མའི་སྤང་པོ་འཇིག་པར་འགྱུར་ཞིང་མའི་སྤང་པོ་
འདི་ལ་བརྟེན་པར་བྱས་ནས་ལྟའི་འགོ་བའི་སྤང་པོ་བྱི་མ་དེ་ནི་མི་འབྱུང་ན།
རྒྱ་མཆན་དེས་ན་སྟོང་པོ་ཟད་པའི་མར་མེ་ལྟར་སེམས་ཅན་གྱི་འཇིག་རྟེན་
མཐའ་ཡོད་པར་འགྱུར་ན་ནི་དེ་མི་འཐད་དེ།།སྤྲ་མ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱི་མའི་
ལུས་འབྱུང་བའི་བྱིར་རོ། །དེ་ན་དེ་ལྟ་བུའི་མཐའ་ཡོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །
གལ་ཏེ་མའི་སྤང་པོ་སྤྲ་མ་ཆེ་འདིའི་མཐར་མི་འཇིག་ཅིང་མའི་སྤང་པོ་འདི་ལ་
བརྟེན་པར་བྱས་ནས་ལྟའི་སྤང་པོ་བྱི་མ་དེ་ནི་མི་འབྱུང་ན། དེས་ན་རང་གི་ངོ་
བོ་ལས་ཉམས་པས་འཇིག་རྟེན་ཞིག་པའི་མཐའ་མེད་པར་འགྱུར་ན་དེ་མི་

འཐད་དེ། སྤང་པོ་སྤྲ་མ་འཇིག་ཅིང་སྤང་པོ་སྤྱི་མ་སྤྱེ་བའི་སྤྱིར་དོ། །དེས་ན་དེ་
ལྟར་བྱའི་མཐའ་མེད་པ་ཡང་མི་འཐད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི།

གལ་ཏེ་སྤྱོད་གས་གཅིག་མཐའ་ཡོད་པ། །

སྤྱོད་གས་གཅིག་མཐའ་ནི་མེད་འགྱུར་ན། །

འཇིག་རྟེན་མཐའ་ཡོད་མཐའ་མེད་འགྱུར། །

དེ་ཡང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

ཅི་ལྟ་བུར་ན་ཉེར་ལེན་པོའི། །

སྤྱོད་གས་གཅིག་རྣམ་པར་འཇིག་འགྱུར་ལ། །

སྤྱོད་གས་གཅིག་རྣམ་པར་འཇིག་མི་འགྱུར། །

དེ་ལྟ་བུ་ནི་མི་རིགས་སོ། །

རི་ལྟ་བུར་ན་ཉེར་སྤང་བའི། །

སྤྱོད་གས་གཅིག་རྣམ་པར་འཇིག་མི་འགྱུར། །

དེ་ལྟར་དེ་ཡང་མི་རིགས་སོ། །

གལ་ཏེ་མཐའ་ཡོད་མཐའ་མེད་པ། །

གཉིས་ཀ་འགྱུར་པར་འགྱུར་ན་ནི། །

མཐའ་ཡོད་མ་ཡིན་མཐའ་མེད་མིན། །

འགྲུབ་པར་འགྱུར་བ་འདོད་ལ་རག། །

ཅེས་སོ། །གལ་ཏེ་སེམས་ཅན་གྱི་འཇིག་རྟེན་འདིའི་སྤྱོད་སྤྱོད་གཅིག་
 མཐའ་ཡོད་པ་སྟེ་འཇིག་ལ། སྤྱོད་སྤྱོད་གཅིག་མཐའ་ནི་མེད་པ་སྟེ་མི་འཇིག་པར་
 ཕྱིར་མར་འགྲོ་བར་འགྱུར་ན་འཇིག་རྟེན་མཐའ་ཡོད་དང་མཐའ་མེད་གཉིས་
 ཀར་འགྱུར་ན་དེ་ཡང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འགལ་བའི་ཕྱིར་དོ། །གལ་ཏེ་
 སྤྱོད་སྤྱོད་གཅིག་འཇིག་ཅིང་སྤྱོད་སྤྱོད་གཅིག་མི་འཇིག་པ་རི་ལྟར་མི་རིགས་ཞེ་
 བ། འོ་ན་དེ་འདྲ་བ་དེ་བདག་གམ་སྤང་པོ་གང་ལ་རྟོགས་གང་། དང་པོ་མི་
 རིགས་ཏེ། རི་ལྟར་བྱར་ན་ཉེ་བར་ལེན་པ་པོའི་བདག་གི་སྤྱོད་སྤྱོད་རྣམ་
 པར་འཇིག་པར་འགྱུར་ལ། དེའི་སྤྱོད་སྤྱོད་གཅིག་རྣམ་པར་འཇིག་པར་མི་
 འགྱུར་བའི་འཐད་པ་གང་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་རྟོག་ན་ནི་
 རིགས་སོ། །སྤྱོད་སྤྱོད་གཉིས་པ་ལྟར་ན་འང་མི་རིགས་ཏེ། རི་ལྟར་བྱར་ན་ཉེ་བར་
 སྤང་བར་བྱ་བ་སྤང་པོའི་སྤྱོད་སྤྱོད་གཅིག་ནི་རྣམ་པར་འཇིག་པར་འགྱུར་ལ།
 སྤྱོད་སྤྱོད་གཅིག་ནི་རྣམ་པར་འཇིག་པར་མི་འགྱུར་བའི་འཐད་པ་འགའ་ཡང་
 མེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དེ་ལྟར་རྟོག་པ་དེ་ཡང་མི་རིགས་སོ། །གལ་ཏེ་འཇིག་
 རྟེན་མཐའ་ཡོད་པ་དང་མཐའ་མེད་པ་གཉིས་ཀ་གྲུབ་པར་འགྱུར་ན་ནི་དེ་རེ་རེ་
 རྣམ་བཤུགས་པའི་མཐའ་ཡོད་མ་ཡིན་ཞིང་། མཐའ་མེད་ཀྱང་མིན་པ་གྲུབ་པར་

འགྱུར་བ་འདོད་ལ་རག་ན་ནི་དེ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། དགག་བྱ་རང་བཞིན་
གྱིས་མེད་ན་དེ་བཀག་པ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །

དོན་དམ་སྒྲིས་པ་ཐམས་ཅད་ནི་བས་ལྟ་བ་དེ་དག་ལ་གནས་པ་
དགག་པ།

གཉིས་པ་ནི།

ཡང་ན་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་དག །

སྟོང་ཕྱིར་རྟག་ལ་སོགས་ལྟ་ན། །

གང་དང་གང་དུ་གང་ལ་ནི། །

ཅི་ལས་ཀྱན་ཏུ་འབྱུང་བར་འགྱུར། །

ཞེས་སོ། །ཡང་ལྟ་བ་དེ་དག་གིས་བཟུང་བ་ལྟར་གྱི་དོན་ཐ་སྙད་དུ་མེད་
པར་མ་ཟད། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་དག་ནི་རྟོན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཡིན་
པའི་གཏན་ཆིགས་གྱིས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་སྟོང་པར་བསྟན་པ་དེའི་
ཕྱིར་རྟག་པ་ལ་སོགས་གྱིས་བསྐྱུས་པ་མི་རྟག་པ་དང་རྟག་མི་རྟག་གཉིས་ཀ་
མ་ཡིན་པ་ལ་སོགས་པར་ལྟ་བ་གང་དག་དང་། དུལ་གང་དུ་དམིགས་ནས་ལྟ་
རྣམས་འབྱུང་བའི་དམིགས་པ་དང་། གང་གི་རྒྱུད་ལ་ནི་ལྟ་བ་རྣམས་འབྱུང་
བའི་གང་ཟག་གམ་ཕྱང་པོ་དང་། །རྒྱ་མཚོན་ཅི་ལས་ལྟ་བ་རྣམས་ཀྱན་ཏུ་
འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་རྣམས་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་སྟེ། དེ་དག་དངོས་

པོའི་ཁོངས་སུ་འདུ་བའི་ཕྱིར་ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། དངོས་པོ་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་སྒོང་བར་སྤར་རིགས་པས་རྒྱས་པར་གཏན་ལ་པབ་ཟེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། ས་ལུ་ལྷུང་པའི་མདོ་དངས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། འདིར་མ་དངས་ཀྱང་མདོ་གཞན་ནས་དེ་ལྟར་འབྱུང་བ་རྣམས་ཀྱི་དོན་ཡང་གཏན་ལ་འབབས་པ་ཡིན་པས། དེ་དག་གྱང་འདིར་དངས་པའི་ཁོངས་སུ་བསྐྱབ་བར་འོས་ཤིང་། སྤར་བཤད་པ་རྣམས་ལ་འང་དེ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་ནི། ལྟ་བ་བརྟག་པ་ཞེས་བྱ་བ་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་ནི་ཤུ་ཅ་བདུན་པའི་རྣམ་བཤད་དོ། །

དབུ་མ་ཅ་བ་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྣམ་བཤད་རིག་པའི་རྒྱ་མཚོར་འཇུག་པའི་བྱ་གཟིངས་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཡང་། ཅོ་ནེ་སྟོགས་འདིར་བསྟན་པའི་མངའ་བདག་ཏུ་གྱུར་པ། མདོ་སྟགས་ཀྱན་ལ་ཁྱད་པར་དུ་སྐྱབ་ལུགས་ཀྱི་ཟབ་མོའི་དོན་ལ་ཤེན་ཏུ་མོས་ཤིང་ལེགས་པར་མཐེན་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྒྱུན་དང་ལྟན་པ་གོ་ཏུ་བྱིན་པ་སོ་ཡིས་ཞལ་སྤྲོན་གྱིས་མདོ་སྟགས་ཀྱི་ཚོས་ཚུལ་སྤྱི་དང་། སྐྱབ་དང་རྩེའི་ལུགས་ཀྱི་མདོ་སྟགས་གཉིས་ཀྱི་བཤད་སྟོལ་རྣམས་དར་ཞིང་རྒྱས་པའི་ཆེད་དུ་དགོངས་པ་འགྲེལ་པའི་བསྟན་བཅོས་ཚོམས་ཤིག་ཅེས་བསྐྱལ་བ་དང་། རང་ཉིད་ཀྱིས་གྱང་དད་པས་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ། རྩེའི་དགོངས་པ་དང་མཐུན་པར་ཤུ་གཉིད་དགེ་སྟོང་གྲགས་པ་བཤད་སྐབ་ཅེས་བྱ་བས་ཅོ་ནེའི་དགོན་ཉིད་དུ་སྤར་བའི་ཡི་གེ་པ་ནི་སྟོ་བཟང་དོན་བྱུང་བོ། །འདིས་གྱང་ཟབ་དོན་ལ་མོས་ཤིང་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྐྱལ་པ་དོན་གཉེར་ཅན་དང་། བསྟན་པ་ལ་པན་ཐོགས་པར་གྱུར་ཅིག། ། བཟླ་ལོ། །

དབུ་མ་རྩ་བ་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྐྱེད་ཐོན་དཀའ་འགྲེལ་ཟབ་མོའི་དེ་
ཉིད་གསལ་བྱེད་ཅེས་བྱ་བ།

༡༡། །ན་མོ་མཆོ་གྲོ་ལ། རྒྱལ་བ་ཉིད་ཀྱིས་ཟབ་མོའི་དོན། །རི་
བཞིན་འགྲེལ་པར་ལུང་བསྟན་པ། །ལྷ་སྐྱབ་ལྷ་བ་ལྷ་མ་རྗེཔ། །བཏུང་ནས་ཟབ་
དོན་ཉི་མཁོ་བྱེ། །

འདིར་རྗེ་བཏུན་ཙོང་ཁ་ཆེན་པོས་མཛད་པའི་དབུ་མ་རྩ་བ་ཤེས་རབ་
ཀྱི་རྒྱ་ཁྱོད་ནས་འབྱུང་བའི་དོན་འགའ་ཞིག་ཟུར་དུ་བཙོང་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་
རབ་བྱེད་དང་པོར་བདག་ལས་མ་ཡིན་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་
བཀག་པའི་དམ་བཅའ་དང་། རྒྱུན་ནམ་བཞི་སྟེ་སོགས་རྒྱུན་བརྟག་པའི་
སྐབས་སུ་རྒྱ་རྒྱུ་རྒྱུན་རང་བཞིན་མེད་པར་བསྐྱབས་པ་ནི་ཆོག་དོན་དུ་བཤད་
ཟིན་ལ། འདིར་སྐྱེ་དོན་ཅེས་ནི་འགྲེལ་པར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཤེས་པའི་དོན་
བསྐྱོམས་པས་མ་རིག་པ་སྟོང་བར་གསུངས་པས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་རིག་
མི་རིག་གཉིས་ཀྱི་དབང་གིས་འཁོར་འདས་གཉིས་སུ་འབྱུང་རོ། །དེ་ལ་མ་
རིག་པ་ངོས་མ་ཟིན་ན་དེ་རི་ལྟར་སྟོང་བའི་ཐབས་མི་ཤེས་ཏེ། འཕེན་མ་
མཐོང་བའི་མདའ་འཕེན་པ་དང་འདྲའོ། །

དེའི་སྤྱིར་མ་རིག་པ་ངོས་གཟུང་བར་བྱ་སྟེ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཡུལ་

རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཇིན་པའི་རྟོག་པ་མ་རིག་པར་བཤད་ནས། དེ་ལ་
གཉིས་ལས་ཆོས་ཀྱི་བདག་ཏུ་སྒྲོངས་པའི་མ་རིག་པ་ནི། དམིགས་པ་མིག་རྣ་
ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ལ་དམིགས་ནས་རྣམ་པ་རང་གི་མཆོན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་
པར་འཇིན་པའོ། །གང་ཟག་གི་བདག་ཏུ་སྒྲོངས་པའི་མ་རིག་པ་ནི། དམིགས་
པ་གང་ཟག་ལ་དམིགས་ནས་རྣམ་པ་རང་གི་མཆོན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པར་
འཇིན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །མ་རིག་པ་ལ་ལས་འབྲས་ལ་སྒྲོངས་
པའི་མ་རིག་པ་ཡང་ཡོད་མོད། འདིར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་སྒྲོངས་པའི་མ་རིག་པ་
ངོས་འཇིན་པ་སྟེ། དེའི་དབྱེ་བ་ལ་རང་གི་དམིགས་པའི་ཆོས་དང་གང་ཟག་
གང་རུང་ཞིག་ལ་དམིགས་ནས་ཡང་དག་པར་རམ་བདེན་པར་འཇིན་པའི་མ་
རིག་པ་གཉིས་ཡོད་ཅིང་། གང་ཟག་གི་བདག་འཇིན་ཡང་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ང་ལ་
དམིགས་ནས་ངའོ་སྟུང་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཇིན་པ་དང་། རང་
རྒྱུད་ཀྱི་ང་ཡི་བ་ལ་དམིགས་ནས་ང་ཡིའོ་སྟུང་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་
འཇིན་པའི་མ་རིག་པ་གཉིས་ཏེ། གཉིས་ཀའང་འཇིག་ལྟས་བསྐྱས་པའི་ཤེས་
རབ་ཉོན་མོངས་ཅན་རོ། །

འདིར་བདག་མེད་ཅན་ཞེས་པའི་བདག་ནི་དགག་བྱའི་བདག་སྟེ། དེ་
ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དང་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་དང་རང་དབང་གིས་
དང་། རང་གི་མཆོན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་ཅེས་པ་རྣམས་དགག་བྱའི་བདག་གི་མིང་

གི་རྣམ་གྲངས་ཡིན་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་བདག་ནི་གང་ཟག་གི་སྟེང་དུ་བཀག་པ་
གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དང་ཆོས་གཞན་གྱི་སྟེང་དུ་བཀག་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་
མེད་དོ། །དགག་བྱ་ལ་སྤྲ་རགས་ཀྱི་བྱང་པར་མེད་ཀྱང་བྱང་གཞིའི་དབང་
གིས་དེ་ལྟར་དུ་བརྗོད་པ་ཡིན་ཏེ། བཞི་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་པ་ལས། དེ་ལ་བདག་
ཅས་བྱ་བ་ནི་གང་ཞིག་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་གཞན་ལ་རག་མ་ལས་པའི་ངོ་
བོའི་རང་བཞིན་ཏེ། དེ་མེད་པའི་བདག་མེད་པའོ། །དེ་ནི་ཆོས་དང་གང་ཟག་
གི་དབྱེ་བས་གཉིས་སུ་རྟོགས་ཏེ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པ་དང་གང་ཟག་གི་
བདག་མེད་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །འདིའི་རག་མ་ལས་པའི་དོན་
ནི། གཞན་ལ་སྟོས་མེད་རང་དབང་གིས་གྲུབ་པ་ཞིག་ལ་བྱེད་དེ་དགག་བྱའོ། །

ཡང་དེ་ཉིད་ལས། དེས་ན་རང་གི་ངོ་བོས་མེད་པར་ཡོད་མཐའ་ཐམས་
ཅད་དང་དེ་ལ་རང་བཞིན་མེད་པའི་རྒྱ་འབྲས་འཛོག་ནས་རྒྱས་མེད་མཐའ་
ཐམས་ཅད་ལས་གྲོལ་བ་ནི། སྟོབ་དཔོན་འདི་གཉིས་ཀྱིས་འཕགས་པའི་
དགོངས་པ་བཀའ་བའི་བྱང་ཆོས་སུ་སྒྲུབ་བས་ཡོད་པ་གཉིས་དང་མེད་པ་
གཉིས་བྱེད་པ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེའོ། །རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་ཡོད་པ་དང་ཐ་སྙད་
ཀྱི་དབང་གིས་བཞག་པ་ཙམ་མ་ཡིན་པའི་ཡོད་པ་གཉིས་ནི་འདྲ་ལ། ཀུན་
རྗོབ་ཏུ་ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་ཐ་སྙད་ཀྱི་དབང་གིས་ཡོད་པར་གསུངས་པའི་ཐ་
སྙད་ཀྱི་དབང་གིས་བཞག་ལུགས་ནི། ངས་ལས་བསགས་སོ། །འབྲས་བུ་

མྱོང་ངོ་ཞེས་ཐ་སྙད་འདོགས་པ་འདི་ལ་ཐ་སྙད་བཏགས་པའི་གཞི་དེ་རིམ་འབྲས་
 ཞེག་ཏུ་ཡོད་བཅའ་བ་ན། མིག་རྣམས་མོགས་པ་རེ་རེ་བ་དང་ཆོགས་པ་གང་
 ཡང་མིན་ལ། དེ་དག་ལས་དོན་གཞན་ན་ཡང་ང་མེད་པ་ནི་གང་ཟག་ངོ་བོ་ཉིད་
 གྱིས་མེད་ཚུལ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་ངས་མཐོང་བ་སོགས་མེད་ན་ཐ་
 སྙད་པའི་ཆད་མས་གཞོད་པ་ཡོད་པར་ནི་གྲུབ་ལ། དོན་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་
 གྱིས་ཡོད་པར་མ་སོང་བ་ན་ཐ་སྙད་ཀྱི་དབང་གིས་ཡོད་པར་འབྱུབ་པོ་ཞེས་
 དང་། ཡང་རྣམ་བཅད་ཡོངས་གཅོད་ཀྱི་དོན་འཆད་པ་ན། དེ་ཉིད་ལས། དངོས་
 འགལ་གཅིག་རྣམ་པར་བཅད་ན་ཅིག་ཤོས་ཡོངས་སུ་གཅོད་པ་དང་གཅིག་
 འགོག་ན་ཅིག་ཤོས་སྒྲུབ་དགོས་པ་དབུ་མ་ཐལ་རང་གཉིས་བྱུང་པར་ཡོད་པ་
 མ་ཡིན་ནོ། །རང་བཞིན་ཡོད་པ་ཆད་མས་རྣམ་པར་བཅད་པ་ན་དགག་བྱ་
 བཅད་པ་དེ་ཆད་མས་ངས་པར་བྱེད་པས་ཡོངས་སུ་གཅོད་པར་བྱེད་དོ། །
 ཞེས་དང་། རིགས་ཤེས་གྱིས་རང་བཞིན་མེད་པ་རྟོགས་ཀྱང་དེའི་ཡོད་པ་མ་
 རྟོགས་པའི་ཚུལ་ནི་དེ་ལྟ་ནའང་བར་དུ་ཆད་མ་གཞན་བརྒྱད་པ་ལ་མི་སྟོས་
 པར་རིགས་ཤེས་ཀྱི་སྟོབས་ལ་བརྟེན་ནས་རང་བཞིན་མེད་པ་མེད་པར་
 འཇིག་པའི་སྒོ་འདོགས་དང་འཇིག་སྒྲངས་དངོས་སུ་འགལ་བའི་སྒོ་བསྐྱེད་
 རུས་ཤིང་། དེ་ཉིད་གྱིས་དེ་གཅོད་པས་རིགས་ཤེས་ལ་བརྟེན་ནས་སྒོ་
 འདོགས་གཅོད་མོད་ཀྱང་རིགས་ཤེས་ཀྱི་སྒོ་འདོགས་དེ་གཅོད་པ་མིན་ནོ། །

ཞེས་དང་། ལྷ་གྲུ་ལ་སོགས་པ་མཐར་ཐུག་དཔྱོད་པའི་རིགས་པས་དབྱེད་
བཅོད་དུ་ཡོད་མེད་བཅའ་བའི་ཆེ་ཡང་དབྱེད་བཅོད་མ་ཉིད་ལ། དབྱེད་བཅོད་
དུ་མེད་པ་དེ་ཉིད་དབྱེད་བཅོད་དུ་ཡོད་མེད་བཅའ་བའི་ཆེ་ཡང་དེ་ཉིད་མི་ཉིད་
པས་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་ཉིད་པ་དང་དེས་དབྱེད་བཅོད་གཉིས་ཀྱང་མི་
མཆུངས་སོ། །

དེས་ན་ཅི་ཙམ་ཞིག་ཏུ་གྲུབ་ན་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འགྲོ་བའི་མ་མཐའི་ས་
ཆིགས་ཉིགས་པ་ལ་བསྐྱབ་བྱ་དང་གཞལ་བྱ་མེད་དགག་ཡིན་པར་བསྟན་
ནས་དོགས་པ་འདི་ལྗོག་དགོས་ལ། རིགས་ཤེས་ཀྱིས་རང་བཞིན་མེད་པ་
ཡོད་པ་གྲུབ་ཐོ་སྒྲུལ་པའི་དོགས་པ་མ་བལྟོག་པར་གཞལ་བྱ་མེད་དགག་ཡིན་
པར་ཡང་སྐྱབ་མི་རུས་སོ། །ཞེས་དང་། རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ལ་
རྒྱ་འབྲས་ཁེགས་པ་ན་རྒྱ་འབྲས་མིང་དུ་བཏགས་པ་ཙམ་དང་མིང་གི་ཐ་སྙད་
ཀྱི་དབང་གིས་བཞག་པ་ཙམ་དུ་འགྱུར་ཏེ། ཞེས་པ་ནས། དེ་ནས་རྒྱ་འབྲས་
དེ་དག་མིང་དུ་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་འཆར་ལ་པན་གཞོད་བྱེད་པའི་རྒྱ་འབྲས་
ལ་ནི་བསྟོན་དུ་མེད་པས་བཏགས་པ་ཙམ་ཀྱི་རྒྱ་འབྲས་བྱ་བསྐྱེད་པར་
འདུག་པ་ལ། བདག་གིས་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཁོ་ན་ལ་དེ་དག་
བཟུང་བ་ནི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གོ་སྒྲུལ་དུ་ངེས་པར་བྱས་ལ། རྒྱ་འབྲས་ཉིན་འབྲེལ་
ཀྱི་ངེས་པ་ལ་མི་གཞོད་པར་བྱ་སྟེ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །མདོར་ན་ཙ་

བར་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནོ། །རྒྱུན་ལ་སོགས་པ་ཡོད་མ་ཡིན། །
 ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འབྲས་བུ་རྣམས་རང་གི་རྒྱུན་རེ་རེ་བ་དང་ཆོགས་པ་དང་
 དུས་སྟེ་དེ་ལ་ཡོད་པ་མིན་པས་རང་བཞིན་གྱིས་མི་སྐྱེ་བར་འཆད་ཚུལ་ཤེས་
 དགོས་སོ། །

རབ་བྱེད་གཉིས་པ་འགྲོ་འོང་བརྟག་པའི་སྐབས་སུ་རྒྱ་ཆེར་རོལ་བ་
 ལས། ས་བོན་ཡོད་ན་སྟུ་གུ་རི་བཞིན་ཏེ། །ས་བོན་གང་ཡིན་སྟུ་གུ་དེ་ཉིད་
 མིན། །དེ་ལས་གཞན་མིན་དེ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། །དེ་ལྟར་རྟག་མིན་ཆད་མིན་
 ཆོས་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། འདིས་ནི་ས་བོན་དེ་ཉིད་སྟུ་གུ་པར་འཕོ་
 ཞིང་འགྲོ་བ་དང་སྟུ་གུ་ས་བོན་ལས་གཞན་ཞིག་ནས་ཚུར་འོང་བ་བཀག་སྟེ།
 སྤྲ་མ་ལྟར་ན་རྟག་པར་འགྱུར་བ་ལས་དེ་ལྟར་མིན་པས་སྟུ་གུ་དུས་ནའང་མི་
 འཇིག་པར་གནས་པའི་རྟག་པ་མིན་ལ། བྱི་མ་ལྟར་ན་ས་བོན་གྱི་རྒྱ་ལ་མི་
 ལྟོས་པར་འབྱུང་བས་ས་བོན་རྒྱན་ཆད་པར་འགྱུར་བ་ལས་དེ་ལྟར་མིན་པས་
 ས་བོན་རྒྱན་ཆད་པ་ཡང་མིན་ནོ། །རྒྱ་ལས་རྒྱ་ཡི་འབྱར་ནི་སྤང་མོད་ཀྱི། །རྒྱ་
 དེ་འཕོས་པ་དམིགས་པ་ཡོད་མ་ཡིན། །དེ་ལ་དེ་མེད་གཞན་ན་མ་ཡིན་ཏེ། །
 དེ་ལྟར་འདུས་བྱས་རྟག་མེད་ཆད་པ་མེད། །ཞེས་དང་། མེ་ལོང་ངོས་དང་འབྲུ་
 མར་སྒོད་རྣམས་ལ། །བྱུང་མེད་ཁ་བཞིན་བརྒྱན་པས་བལྟས་པ་ན། །བྱིས་པ་
 དེ་ནི་དེ་ལ་ཆགས་སྐྱེས་ནས། །འདོད་པ་ཆོལ་བའི་བྱིར་ཡང་ཤིན་ཏུ་རྒྱག། །

བཞིན་ནི་དེར་ཡང་འཕོ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། །གཟུགས་བརྟན་ལ་ནི་ནམ་ཡང་བཞིན་
མི་ཉིད། །མྱོངས་པ་དེ་དག་འདོད་པ་སྐྱེད་པ་ལྟར། །ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་དེ་
བཞིན་ཤེས་པར་གྱིས། །ཞེས་དང་།

ཉིང་དེ་འཇིག་རྒྱལ་པོ་ལས། སྤིང་པའི་འགོ་བ་མི་ལམ་ལྟ་བུ་སྟེ། །འདི་
ལ་མི་སྐྱེ་སྐྱེ་ཡང་འཆི་བ་མེད། །སེམས་ཅན་མེད་ཅིང་སྟོག་ཀྱང་མི་ཉིད་དོ། །
ཆོས་འདི་རྣམས་ནི་དབུ་བ་ཚུ་ཤིང་འདྲ། །སྐྱེ་མ་ལྟ་བུ་ནམ་མཁའི་སྟོག་འདྲ་སྟེ།
ཚུ་ཡི་ཆེ་བ་འདྲ་ཞིང་སྟོག་རྒྱ་བཞིན། །མི་འགལ་འཇིག་རྟེན་འདིར་ཡང་ཤི་
ནས་ནི། །འཇིག་རྟེན་གཞན་དུ་འཕོ་ཞིང་འགོ་མེད་ཀྱང་། །ལས་བྱས་རྣམས་ནི་
ནམ་ཡང་ཆུད་མི་བ། །འཁོར་བ་ན་ཡང་དཀར་ནག་འབྲས་བུ་སྟེན། །རྟག་པ་མ་
ཡིན་ཆད་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། །ལས་བསགས་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་མི་རྟག་ཅིང་
བརྟན་ནས་བཏགས་པའི་གང་ཟག་ཙམ་ལས་རང་དབང་གིས་གྲུབ་པའི་
སེམས་ཅན་ཞིག་འཇིག་རྟེན་འདི་ནས་པ་རོལ་དུ་འཕོ་ཞིང་འགོ་བ་མེད་པའི་
ཚུ་ལ་ནི། །དཔེར་ན་སྐྱེ་མ་ཚུ་སྟོགས་དང་འདྲ་བར་བཤད་དོ། །འདིར་རེ་
ཤིག་སོང་ལ་མི་འགོ་སྟེ། །མ་སོང་བ་ལ་འང་འགོ་བ་མིན། །སོང་དང་མ་སོང་
མ་གཏོགས་པར། །འགོ་མ་པ་ཤེས་པར་མི་འགྱུར་དོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་
སོང་མ་སོང་དང་འགོ་བཞིན་པའི་ལམ་གསུམ་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པར་
འཆད་ཅིང་དེ་བསྐྱུ་ན། །འགོ་བོ་འགོ་ལ་བརྟན་བྱས་ཤིང་། །འགོ་བ་ཉིད་ཀྱང་

འགྲོ་བོ་ལ། །བརྟེན་ནས་འབྲུང་བར་མ་གཏོགས་པར། །འབྲུབ་པའི་རྒྱ་ནི་མ་
མཐོང་ངོ། །ཞེས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་གནས་པོ་གནས་ལ་བརྟེན་ཤིང་། ཞེས་
སོགས་སྒྲུར་བར་བྱའོ། །ཡང་དང་པོ་མདོན་དུ་གྲུར་པའི་འགྲོ་འོང་རགས་པ་
དང་དེ་ནས་འཇིག་རྟེན་སྒྲ་མ་ནས་འདིར་འོང་བ་དང་འདི་ནས་པ་རོལ་དུ་འགྲོ་
བ་རྣམས་ལ་ཡང་སྒྲུར་ནས་རང་བཞིན་མེད་པའི་ཚུལ་ངེས་པར་བྱའོ། དེ་ནས་
ཆོས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་ཡང་སྒྲེ་བའི་ཆེ་གང་ནས་མི་
འོང་བ་དང་། འགགས་པའི་ཆེ་གང་དུ་ཡང་མི་འགྲོ་བ་ལ་རིགས་པ་འདོན་པ་
སྒྲོས་ནས་སྒྲུར་ཞིང་བྱ་བྱེད་གཞན་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་བྱའོ་ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱའོ། །

རབ་བྱེད་གསུམ་པར་དབང་པོ་བརྟག་པའི་སྐབས་སུ་ཡུལ་དུག་ནི་
གཟུང་བྱ་དང་དབང་པོ་དུག་འཛིན་བྱེད་དང་གང་ཟག་དུག་འཛིན་པ་པོར་
འཛིག་པ་ན་མིང་གི་ཐ་སྙད་ཀྱི་དབང་གིས་བཞག་པ་ཙམ་མ་ཡིན་པར། ཆོས་
དེ་དག་ནི་རང་རང་གི་ངོ་བོས་དབང་གིས་ཡོད་པར་འཛིན་པའི་ཚུལ་ངོས་
ཟེན་པར་བྱས་ལ། ཇི་ལྟར་བཟུང་བ་དེ་ལྟར་ཡིན་ན་ནི་ལས་དང་བྱེད་པ་དང་
བྱེད་པ་པོ་གང་ཡང་བཞག་དུ་མེད་པར་རིགས་པས་གཏན་ལ་ཐབ་པ་བཞིན་
དུ་ངེས་པར་བྱ། ཞེས་དང་། དེའི་ཆེ་མིག་ལྟ་བུ་པོ་སོགས་སུ་འཛིག་པ་ནི་སྒྲུ་
མ་ལྟ་བུའི་དོན་དེ་ཁོ་ན་ལ་ཆོས་ཤིན་དུ་འཐད་དོ་སྙམ་དུ་ངེས་པ་བྱང་བར་བྱ་

སྟེ། ཞེས་དང་། འདིར་ལྟ་དེ་རང་གི་བདག་ཉིད་ནི། །དེ་ལ་ལྟ་བ་ཉིད་མ་ཡིན།
 ཞེས་སོགས་ཀྱིས་མིག་གིས་གཟུགས་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་མི་ལྟ་སྟེ་ལྟ་ན་
 མིག་གིས་རང་ལ་རང་ལྟ་དགོས་ན། མིག་གིས་མིག་ལ་ལྟ་མི་རུས་པས་མིག་
 གིས་གཟུགས་ལ་ལྟ་བ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་ལ། དེ་བཞིན་དུ་ན་བས་སྐྱེ་ཉན་
 པ་སོགས་ལ་ཡང་སྐྱར་ནས་འཆད། བསྐྱར་ན་ལྟ་པོ་ལྟ་བ་ལ་བརྟེན་ཞིང་། །ལྟ་པོ་
 ཉིད་ཀྱང་ལྟ་པོ་ལ། །བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་མ་གཏོགས་པར། འབྱུང་པའི་རྒྱ་ནི་
 མ་མཐོང་ངོ་། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་མིག་གིས་གཟུགས་ལ་ལྟ་བ་སོགས་
 བན་ཚུན་ལྟ་ནས་འབྱུང་བ་ལས་རང་གི་ངོ་བོས་མ་གྲུབ་པར་ངེས་པར་
 བྱུང་།

རབ་བྱེད་བཞི་པར་སྤང་སོགས་བརྟག་པའི་སྐབས་སུ། མདོ་ལས།
 གཟུགས་ནི་དབུ་བ་བརྗོད་པ་འདྲ། ཚོར་བ་ཚུ་བྱར་དག་དང་མཚུངས། འདུ་
 ཤེས་སྟེག་རྒྱ་འདྲ་བ་སྟེ། །འདུ་བྱེད་ནམས་ནི་ཚུ་ཤིང་བཞིན། །ནམ་ཤེས་རྒྱ་
 མ་ལྟ་བུ་ཞེས། ཉི་མའི་གཉིན་གྱི་བཀའ་སྒྲུལ་ཏོ། །ཞེས་སྤང་པོ་ལྟ་རང་བཞིན་
 གྱིས་མེད་པའི་དབུ་བ་བརྗོད་པ་སོགས་དང་འདྲ་བར་བཤད་དེ། བདག་གམ་
 གཟུགས་ལྟ་བུ་གཅིག་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་ཉོགས་ན་དེའི་རིགས་པ་
 གཞན་སྐྱར་ན་ཤེས་དགོས་ཤིང་ཤེས་པར་ཡང་རུས་ཏེ། ཉིང་ངེ་འཛིན་རྒྱལ་
 པོ་ལས། ཇི་ལྟར་ཁྱོད་གྱིས་བདག་གི་འདུ་ཤེས་ནི། །ཤེས་པ་དེ་བཞིན་ཀུན་

ལ་སྒྲོས་སྒྱུར་བྲ། །ཞེས་དང་། སྤྱད་པ་ལས་ཀྱང་། བདག་ཅི་འདྲ་བ་དེ་འདྲར་
 སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཤེས། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཅི་འདྲ་དེ་འདྲར་ཆོས་
 ཀྱན་ཤེས། །ཞེས་དང་། བཞི་བརྒྱ་པ་ལས་ཀྱང་། གཅིག་གི་ལྟ་བོ་གང་ཡིན་པ།
 དེ་ནི་ཀྱན་གྱི་ལྟ་བོ་ཡིན། །ཞེས་དང་། དངོས་གཅིག་དངོས་པོ་ཀྱན་གྱི་ངོ་བོ་
 ཉིད། །དངོས་ཀྱན་དངོས་པོ་གཅིག་གི་ངོ་བོ་ཉིད། །གང་གིས་དངོས་གཅིག་དེ་
 བཞིན་ཉིད་མཐོང་བ། །དེ་ཡིས་དངོས་པོ་དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་མཐོང་། །ཞེས་
 གསུངས་པ་རྣམས་འདྲའོ། །མདོར་ན་འདིར། གཟུགས་ཀྱི་རྒྱ་ནི་མ་གཏོགས་
 པར། །གཟུགས་ནི་དམིགས་པར་མི་འགྱུར་ཞིང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་རྒྱ་
 གཟུགས་འབྱུང་བ་བཞི་ལ་མ་སྟོས་པའི་འབྲས་གཟུགས་རྣམས་མེད་ཅིང་
 འབྲས་གཟུགས་ལ་མ་སྟོས་པའི་རྒྱ་གཟུགས་ཀྱང་མེད་པར་འབྱུང་བ་དང་
 འབྱུང་འགྱུར་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་ཅེས་འཆད་པ་ལྟར་རོ། །

རབ་བྱེད་ལྔ་པར་ཁམས་བརྟག་པའི་སྐབས་སུ་འབྲེལ་པར། ཁམས་
 རྣམས་ཀྱི་མཆན་མཆོན་དང་དངོས་པོ་ཡོད་མེད་གསུངས་པ་ལ་མིང་གི་ཐ་
 སྟོད་ཀྱི་དབང་གིས་བཞག་པ་ཅུ་མ་མ་ཡིན་པར་རང་གི་ངོ་བོས་དབང་གིས་
 ཡོད་ན། མཆན་མཆོན་ལ་སོགས་པར་བཞག་ཏུ་མི་རུང་བར་རིགས་པས་
 གཏན་ལ་པབ་པའི་དོན་ངེས་པར་བྲ། དེ་ནས་མིང་གི་ཐ་སྟོད་ཀྱི་དབང་གིས་
 བཞག་པ་ཅུ་མ་ལ་མཆན་མཆོན་དང་དངོས་པོ་ཡོད་མེད་དུ་འཛོག་པ་ཆེས་

འཐད་པའི་ཚུལ་གྱིས་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་དོན་རྣམས་ངེས་པར་བྱའོ་ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར་ཤེས་དགོས་ལ། འདིའི་སྐབས་སུ་རྩ་བར་ནམ་མཁའི་མཆོན་
ཉིད་སྤྲོད་ལ་ན། རྣམ་མཁའ་རྩལ་ཟད་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་སོགས་འབྱུང་བ་
འདི། ས་ཁམས་སོགས་ལ་སྦྱར་བར་གསུངས་ཏེ། ས་ཡི་མཆོན་ཉིད་སྤྲོད་ལ་
ན། ཞེས་སོགས་སུ་འདོན་པ་བསྒྱུར་བའོ། །རྣམ་མཁའི་མཆོན་ཉིད་ནི་ཐོགས་
བཅས་བཀག་པའམ་མ་སྒྲིབ་པའི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་སྟོང་ཆ་དང་། སའི་
མཆོན་ཉིད་ནི་སྤྲོད་པ་སོགས་སུ་གྲགས་པ་ལྟར་རོ། །

རབ་བྱེད་དུག་པར་ཆགས་སོགས་བཟླ་བའི་སྐབས་སུ། མཐུག་བསྐྱེད་
བ་ན། དེ་ལྟར་གང་ཆགས་པ་དང་གང་ལ་ཆགས་པ་དང་གང་གིས་ཆགས་པ་
སོགས་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་གསུམ་དང་། གང་དད་པ་དང་
གང་ལ་དད་པ་དང་གང་གིས་དད་པ་སོགས་རྣམ་བུར་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་གསུམ་
རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པར་འཇིག་པའི་ཚུལ་ལྟར་ཡོད་ན་དེ་དག་གི་ཐ་སྙད་བྱར་
མེད་པར་རིགས་པས་གཏན་ལ་ཕབ་པ་བཞིན་དུ་ངེས་པར་བྱ། དེ་ནས་དེ་
དག་གི་ཐ་སྙད་ནི་ངེས་པར་ཁས་སྐྱོང་དགོས་ལ་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་ལ་
བཞག་ཏུ་མེད་པ་ན་རང་བཞིན་གྱི་སྟོང་པ་ཁོ་ན་ལ་དེ་དག་གི་རྣམ་གཞག་
རྣམས་ཆེས་འཐད་དོ་སྟུམ་དུ་ཉོན་འབྱུང་གི་ངེས་པ་བྱང་བར་བྱ་སྟེ། ཆགས་པ་
འདོད་ཆགས་ལ་བརྟེན་ཞིང་། ཞེས་སོགས་སུ་འདོན་པ་བསྒྱུར་བ་འདི་ཉིད་

ལྷར་ཁས་སྒངས་ངོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྷར་ཤེས་པར་བྱའོ། །བསྐྱར་ཚུལ་ནི་ཙཱ་
བར་གལ་ཏེ་འདོད་ཆགས་སྤྱོད་ལོ་ན། །འདོད་ཆགས་མེད་པའི་ཆགས་ཡོད་
ན། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་འབྲུང་བ་ནི་གཞན་ལ་སྤྱར་ན། གལ་ཏེ་ཆགས་པའི་སྤྱོད་
རོལ་ན། །ཆགས་མེད་འདོད་ཆགས་ཡོད་ན་ནི། །ཞེས་སོགས་དང་། གལ་ཏེ་
ཞེ་སྤངས་སྤྱོད་རོལ་ན། །ཞེ་སྤངས་མེད་པའི་སྤངས་ཡོད་ན། །ཞེས་སོགས་སུ་བསྐྱར་
བར་བྱའོ། །

རབ་བྱེད་བདུན་པར་སྐྱེ་གནས་འཇིགས་གསུམ་བརྟག་པའི་སྐབས་སུ་
ཙཱ་བར། སྐྱེ་བ་འདི་ནི་མ་སྐྱེས་ལས། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྐྱེ་གནས་འཇིག་
གསུམ་པན་ཚུན་བརྟེན་ནས་བཞག་པའི་ཕྱིར་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་
བཤད་དེ། སྐྱེ་དོན་ལ་འགྲེལ་བར་སྐྱེ་བ་སྐྱེ་རྒྱུའི་སྒྲུལ་བུ་བྱེད་པ་པོ་རྟེན་ཡིན་
པ་དང་དེའི་སྐྱེ་བ་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་བྱ་བ་ཡིན་པ་དང་། སྒྲུལ་བུ་སྐྱེ་བ་ལ་མངོན་
དུ་སྐྱོགས་པའི་དུས་སུ་བྱེད་པ་པོ་རྟེན་སྒྲུལ་བུ་མེད་ཅིང་དེའི་སྐྱེ་བའི་བྱ་བ་
ཡོད་པར་ཡང་རང་གཞན་གཉིས་ཀས་འདོད་དགོས་མོད་ཀྱང་། སྒྲུལ་བུ་སྐྱེ་བ་
དོན་དམ་པར་གྲུབ་ན་ནི་དེ་གཉིས་རྟེན་བརྟེན་པ་ཡིན་པ་དེ་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་
ཀྱིས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་དུས་ནམ་ཡང་དེ་ལ་མི་འཁྲུལ་དགོས་
པའི་ཕྱིར་དུས་དེར་ཡང་སྒྲུལ་བུ་ཡོད་པས། སྐྱེས་པའི་སྤྱོད་རོལ་དུ་གྲུབ་ཅིན་
སྤྱར་ཡང་སྒྲུལ་བུར་སྐྱེ་དགོས་པར་འགྱུར་ཏེ་སྤྱར་ཡང་བཤད་ཅིན་ཏོ། །

འདི་མགོ་མཐུག་ཀྱང་ཏུ་འབྱུང་བའི་རིགས་པ་གནད་ཆེ་བ་ཞིག་ཏུ་
སྒྲུང་ངོ་། །ཞེས་དང་། འདིར་རྒྱུན་དང་སྐྱད་ཅིག་མ་གང་ལ་ཡང་རང་གྲུབ་པའི་
དུས་ལས་དུས་གཉིས་པར་གནས་པ་ནི་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་མེད་པས། མི་ཉག་
པའི་མཆོན་ཉིད་དུ་གསུངས་པའི་སྐྱད་ཅིག་མ་ནི་རང་གྲུབ་པའི་དུས་ལས་
དུས་གཉིས་པར་མི་སྟོད་པ་ཡིན་གྱི། ལུང་ཙམ་ཞིག་ལས་མི་སྟོད་པ་ནི་སྐྱད་
ཅིག་མའི་དོན་མིན་ནོ། །དེའི་སྤྱིར་ལོ་རྒྱུགས་པ་ལ་ལྷ་བ་བཅུ་གཉིས་རྒྱུགས་
དགོས་ཤིང་དེའི་འོག་ཏུ་ལོ་དེ་མི་གནས་པས་རྒྱུན་ཐམས་ཅད་རང་གྲུབ་པའི་
དུས་ལས་དུས་གཉིས་པར་མི་སྟོད་པའི་སྐྱད་ཅིག་མ་ཡིན་ནོ། །དཔེར་ན།
སྐྱེས་ཁྱད་པར་བྱས་པའི་མི་ཉག་པ་བྱམ་པ་ལ་རྗེས་སུ་མི་འགྲོ་ཡང་མི་ཉག་པ་
ནི་སྐྱེས་བྱམ་གཉིས་ཀ་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་བཞིན་དུ། དུས་སྤྱི་ན་ཡོད་པའི་བྱམ་
པ་དུས་སྤྱི་ན་མེད་ཀྱང་བྱམ་པ་དུས་སྤྱི་སྤྱི་གཉིས་སུ་གནས་པ་ཡང་མི་འགལ་
ལོ། །

དེས་ན་དེ་འདྲ་བའི་གནས་པ་དང་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་རང་དུས་ན་
གནས་པ་དང་ས་ལ་གནས་པ་ལྟ་བུའི་གནས་པ་ནི་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པས་ངོ་བོ་
ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པ་དགག་པར་བྱའོ། །ཞེས་དང་། འདིར་ལོ་སྤྱི་མ་ཤར་མ་ཐག་
པའི་ཆེ་ལོ་དེ་རིལ་པོ་མ་རྒྱུགས་ཀྱང་ལོ་དེ་གྲུབ་ཅེས་འདོད་པའམ། ཡང་ན་
དེའི་སྟོབས་ཀྱིས་གྲུབ་ཅེས་ཁས་ལེན་དགོས་ཏེ། གཞན་དུ་རྒྱུགས་མ་བེན་

བར་དུའང་ལོ་དེ་ཡང་བཞག་དགའོ། །དེར་མ་ཟད་ཉིན་ཞག་གི་ཐོག་མ་ཤར་
བའི་ཆེ་ཡང་ཉིན་ཞག་མ་རྫོགས་ཀྱང་དེ་ཤར་བ་ན་ཉིན་ཞག་དེ་གྲུབ་པར་ཁས་
ལེན་དགོས་མི་དགོས་དང་། ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཤར་བ་ན་བཟོད་པ་མ་
རྫོགས་ཀྱང་ཉིན་མོ་དེ་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་མི་ལེན་སོགས་འདྲ་སྟེ། འོན་ཀྱང་
དེའི་དུས་སུ་གྲུབ་མ་གྲུབ་དང་དེ་སྟོབས་ཀྱིས་གྲུབ་མ་གྲུབ་གཉིས་མི་འདྲ་བས་
དབྱུང་པར་བྱའོ། །

ཆ་ཅན་གྱི་ལོ་རྒྱུ་ཞག་དུས་རྣམས་ནི་རང་རང་གི་ཆ་ཤས་རྣམས་ཀྱི་
སྟེང་དུ་བཏགས་པ་ཡིན་པས་དེ་རྣམས་ལ་རྩེས་སུ་འགོ་བར་འདོད་དགོས་ཏེ།
མཚོན་ན་ལོ་ནི་རྒྱ་བ་བཙུག་གཉིས་ལ་རྩེས་སུ་འགོ་བ་དང་། བུམ་པ་ནི་མཚུ་
ཞབས་སོགས་ལ་རྩེས་སུ་འགོ་བ་དང་། དངོས་པོ་ནི་ཀ་བུམ་སོགས་དངོས་
པོ་བྱེ་བྲག་པ་ཐམས་ཅད་ལ་བྲབ་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྩེས་སུ་འགོ་བ་བཞིན་ནོ། །
འདི་འདྲའི་རིགས་ཀྱི་དབྱུང་པ་ལ་ཟད་མཐའ་མེད་ཀྱང་མང་དུ་དོགས་པས་དེ་
ཅུ་མོ། །

རབ་བྱེད་འདིར་གལ་ཏེ་མར་མེ་རང་དང་གཞན། །སྤང་བར་བྱེད་པ་དེ་
བཞིན་དུ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་མར་མེས་ཐུན་པ་ཐ་སྣད་དུ་སེལ་ཡང་དོན་
དམ་པར་མི་སེལ་བར་བཤད་པའི་འཕྲོས་སུ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་སྤོང་ཚུལ་
ཞིག་འགྲེལ་པར་འཆད་པ་ནི། གལ་ཏེ་གཉིན་པོ་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་སྤང་བྱ་སྤོང་བ་

མར་མེས་ཐུན་པ་སེལ་བ་དང་འདྲ་ན་དེའི་ཚུལ་རི་ལྟར་ཡིན་སྟེ་མ་ན། ཡུལ་
གཅིག་ན་སྤང་བ་སྐྱེ་བ་ལ་མངོན་དུ་སྟོགས་པའི་སྐྱེ་བཞིན་པ་དང་། ཐུན་པ་
འགག་པ་ལ་མངོན་དུ་སྟོགས་པ་གཉིས་དུས་མཉམ་པས་སྤང་བ་སྐྱེས་པ་དང་
ཐུན་པ་འགགས་པ་གཉིས་ཀྱང་དུས་མཉམ་མོ། །དེ་ལྟར་ན་ཡུལ་དེ་ན་མར་
མེའི་དུས་ན་དེའི་གསལ་བྱའི་ཐུན་པ་མེད་ཀྱང་མར་མེ་ཐུན་པ་སེལ་བྱེད་དུ་
མི་འགལ་ཏེ། སྐད་ཅིག་མ་སྤྲོ་མའི་དུས་ན་སྤྱི་མ་མེད་ཀྱང་སྤྲོ་མ་སྤྱི་མ་སྐྱེད་
བྱེད་དུ་མི་འགལ་བ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་དང་། དེའི་སྤྱིར་མཐོང་ལམ་གྱི་བར་ཆད་
མེད་ལམ་དང་དེའི་སྤང་བྱ་མཐོང་སྤང་གཉིས་རྒྱུད་གཅིག་ལ་དུས་གཅིག་ཏུ་
མེད་ཀྱང་ལམ་དེ་སྤང་བྱ་དེ་སྤང་བཞིན་པ་ཡིན་ལ། སྟོམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་
ལམ་གྱི་རང་གི་སྤང་བྱའི་སྟོམ་སྤང་སྤང་བ་ཡང་དེ་དང་འདྲའོ། །ཞེས་དང་། དེ་
ལྟར་ཡིན་ཀྱང་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་དུས་ན་སྤང་བྱ་དེ་སྤངས་པ་མིན་གྱི་
ནམ་གྲོལ་ལམ་གྱི་ཆེ་སྤངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། ཤེས་རྒྱུད་གང་ལ་མཐོང་
སྤང་དང་སྟོམ་སྤངས་ཀྱི་རིགས་འདྲ་སྤྱི་མ་བཞེན་ནས་སྐྱེ་མི་རུང་དུ་སོང་བ་ནི་
དེ་དག་སྤངས་པའི་དོན་ཡིན་ལ། དེ་ལ་སྤང་བྱའི་ས་བོན་གྱི་སྟོན་དུ་གཉེན་པོ་
སྟོན་དུ་འགོ་དགོས་ཏེ། སྤང་ལྟར་སྤངས་པའི་ནམ་གྲོལ་ལམ་གཉེན་པོ་དེས་
བྱས་པའི་སྤྱིར་རོ། །སྤང་གཉེན་ཡང་ལྟན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་ཡིན་ལ། ལྟན་
ཅིག་མི་གནས་པའི་ཚུལ་ཡང་ཆ་གང་ལྟར་རྒྱན་འགོགས་སུ་མི་རུང་སྟོན་ནས་

མིན་གྱི། སྒྲུང་ཐུན་ལྟར་དུས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་ལྟན་ཅིག་མི་གནས་པ་མ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དོ། །

འདིར་སྐྱབ་པའི་བག་ཆགས་གང་ལ་བསྒྲོ་བའི་གཞི་གསུངས་པའི་
ཆོག་རྣམས་བྲངས་ན་མང་དུ་དོགས་པས་དོན་བསྐྱུ་ན། མཐོང་སྒྲོམ་བར་ཆད་
མེད་ལམ་གཉིས་སུ་སྐྱབ་པའི་བག་ཆགས་བསྒྲོ་གཞི་ནི། ཀུན་གཞི་དང་ཉོན་
ཡིད་དང་དབང་ཤེས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱང་མི་རུང་བས་ངེ་ལྟར་ཞེ་ན། འདི་ཉིད་
ལས་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ལ་ཡང་བདག་གི་ཐ་སྙད་གང་ལ་འཇུག་པའི་
གཞི་ཙམ་ཞིག་དེའི་ཆེ་སྒྲོམ་སྒྲུངས་ཀྱི་བག་ལ་ཉལ་གྱི་རྟེན་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་
ཤེས་རྒྱུད་ལ་བཏགས་པའི་ང་ཙམ་མམ་གང་ཟག་ཙམ་མོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ་
མཐོང་སྒྲུངས་ལའང་འབྲུལ། །འཇུག་འབྲེལ་ལས་གང་གིས་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་
འབག་པར་བྱེད་ཅིང་བསྒྲོ་བར་བྱེད་ཅེས་སེམས་རྒྱུད་བག་ཆགས་ཀྱི་བསྒྲོ་
བཞིར་བཤད་པ་དང་མི་འགལ་ཏེ། ང་ཡང་སེམས་རྒྱུད་ལ་བརྟེན་ནས་བཞག་
པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རབ་བྱེད་འདིར་ཞིག་པ་དངོས་པོར་སྐྱབ་པའི་རིགས་པ་
གསུངས་པ་ནི་འདི་དང་འཇུག་པའི་རྣམ་བཤད་ལས་ཀྱང་ཤེས་པར་བྱའོ། །

རབ་བྱེད་བརྒྱུད་པར་བྱེད་པ་པོ་དང་ལས་བཏག་པའི་སྐབས་སུ་ཅ་
བར། བྱེད་པོ་ཡིན་པར་གྱུར་པ་དེ། །ལས་སུ་གྱུར་པ་མི་བྱེད་དོ། །ཞེས་སོགས་
ཀྱིས་བྱེད་པ་པོ་དང་བྱེད་ལས་དང་བྱ་བའི་ལས་པན་ཚུན་སྒྲོས་ནས་བཞག་

པས་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་བཤད་པའི་སྐབས་སུ་འགྲེལ་པར། དེས་ན་
མེ་ཡང་དུ་བ་སྐྱེ་བ་ཡིན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འཛིག་གི། །རང་གི་ངོ་བོས་རང་
དབང་དུ་བྱུང་བ་མེད་པས་ལྷགས་གཞན་ལས་མེ་དུ་བ་ལ་མི་སྟོས་པར་
བཤད་པ་སོགས་དང་མི་འདྲོ། །རབ་བྱེད་ཐམས་ཅད་ལ་དེ་ལྟར་དུ་གོ་
དགོས་པས་པན་ཚུན་སྟོས་ནས་བྱུང་དགོས་པའི་སྤྱིར་ན་དེ་རྣམས་རང་རང་
གི་ངོ་བོའི་དབང་གིས་ཡོད་པའི་ཚུགས་བྱུང་བ་མེད་པས། །བརྟེན་འབྱུང་གི་
གཏན་ཆོགས་ཉིད་གྱིས་རང་བཞིན་མེད་པ་འབྱུང་གོ། །

དེ་ལྟར་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་ངེས་པ་བྲངས་པ་ཉིད་ལ་བརྟེན་ནས་མཆོན་མར་
འཛིན་པའི་དམིགས་གཏད་ཐམས་ཅད་འཛིག་པར་བྱེད་པས། ཡང་དག་པའི་
ལྟ་བའི་གོ་ས་ཉིག་ཆད་སྒྲིལ་གྱི་མཐའ་ཐམས་ཅད་དེ་ནས་ཆོད་པ་ཡིན་ནོ། །
ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དོ། །མདོར་ན་ལས་སུ་གྱུར་པའི་བྱ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་
ནི་བྱེད་པ་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བཞག་ཅིང་། བྱེད་པ་པོ་ཡང་ལས་སུ་བྱ་བ་དེ་དང་
དེ་བྱས་པ་སོགས་ཀྱི་སྒྲོན་ས་ཐ་སྙད་བྱས་པ་སྟེ། གཅིག་ལ་ཅིག་ཤོས་མ་
སྟོས་པར་བཞག་མི་རུས་སོ། །དེའི་སྤྱིར་བྱ་བྱེད་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རང་བཞིན་
གྱིས་སྟོང་པར་བཤད་ཅིང་མཐུག་བསྐྱེད། བྱེད་པོ་ལས་ལ་བརྟེན་བྱས་ཤིང་།
ལས་ཀྱང་བྱེད་པ་པོ་ཉིད་ལ། བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་མ་གཏོགས་པར། །འབྱུང་
པའི་རྒྱ་ནི་མ་མཐོང་ངོ་། །ཞེས་པ་བཞིན་ཤེས་པར་བྱའོ། །

རབ་བྱེད་དགུ་པར་སྒྲ་རོལ་ན་གནས་པ་བརྟག་པའི་སྐབས་སུ་ལྟ་དང་
 ཉན་ལ་སོགས་པ་དང་། །ཆོར་བ་ལ་སོགས་ཉིད་ཀྱི་ནི། །སྒྲ་རོལ་གང་གནས་
 པ་དངོས་པོ། །དེ་ནི་གང་གིས་གདགས་པར་བྱ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ལྟ་བ་
 དང་ཉན་པ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲར་ལྟ་བ་པོ་དང་ཉན་པ་པོ་སོགས་མེད་ཅིང་ལྟ་བ་
 པོ་སོགས་ཀྱི་སྒྲ་རོལ་ན་ལྟ་བའི་བྱ་བ་སོགས་མེད་པར་བཤད་ཀྱང་། ལྟ་བ་པོ་
 སོགས་ཀྱིས་རང་དུས་སུ་ལྟ་བ་སོགས་ཡོད་པས་ལྟ་བའི་བྱ་བ་སོགས་ཀྱང་
 ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་དེ་པན་ཚུན་ལྟོས་ནས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་ལྟ་བ་དང་ལྟ་བ་པོ་དང་ལྟ་
 བའི་བྱ་བ་སོགས་མེད་པར་བཤད་ཀྱང་། ལྟ་བ་པོ་སོགས་ཀྱིས་རང་དུས་སུ་
 ལྟ་བ་སོགས་ཡོད་པས་ལྟ་བའི་བྱ་བ་སོགས་ཀྱང་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་དེ་པན་ཚུན་
 ལྟོས་ནས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་ལྟ་བ་དང་ལྟ་བ་པོ་དང་ལྟ་བའི་བྱ་བ་སོགས་རང་
 བཞིན་ཀྱིས་མེད་པར་འཆད་དོ། །

ཡང་འདིར་གཞན་སྡེས་མཐོང་བ་སོགས་ཀྱི་གང་ཟག་ནི་གདོན་མི་ཟ་
 བར་ཁས་སྦངས་དགོས་ལ། འོན་ཀྱང་སྤང་པོ་དང་ངོ་བོ་གཅིག་པ་མི་རུང་བར་
 མཐོང་ནས་སྤང་པོ་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་འདོད་པར་བྱེད་
 དོ། །རང་གི་སྡེ་པ་གཞན་ཀྱིས་ནི་ལས་གསོག་པ་སོགས་ཀྱི་གང་ཟག་ཅུམ་
 ཞིག་ནི་གཞན་དགོས་པར་མཐོང་ཞིང་། སྤང་པོ་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་བདག་
 ཡོད་པ་ལ་གཞོད་བྱེད་མཐོང་ནས་ཆོགས་རྒྱན་དང་ལུས་འདོར་ལེན་བྱེད་

པའི་རྣམ་ཤེས་ཉིད་བདག་གམ་གང་ཟག་ཏུ་སྦྲ་བར་བྱེད་དོ། །

རང་ལུགས་ནི་རང་འཛིན་ལྟན་སྦྱེས་ཀྱིས་ནི་གང་ལ་དམིགས་པའི་
གཞིའི་དམིགས་པ་ནི་རང་དང་གང་ཟག་ཏུ་བཞག་དགོས་ལ། ཞེས་དང་། འཛིག་
ཉེན་གྱི་ཐ་སྙད་ལ་ནི་རའི་གཟུགས་དང་རའི་སེམས་ཞེས་པ་དག་ནི་སྤང་པའི་
ཇེ་མོ་དང་སྤང་པའི་དེའི་ཁོལ་ལྟར་འཛིན་པས། ཞེས་དང་། འཛིག་ཉེན་ན་རའི་
རྒྱང་ལག་སོགས་ན་བས་ངན་པར་འདོད་ཀྱང་རྒྱང་ལག་སོགས་ལ་རར་མི་
འཛིན་ཏེ། ལག་པ་ན་བ་དང་སོས་པས་བདག་དེ་ན་བ་དང་སོས་པར་འཛིག་
པའི་དོན་ཡིན་གྱི་ལག་པ་བདག་ཏུ་འཛིག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལག་པ་ལ་
ངོ་སྤྱུང་དུ་མི་འཛིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ལྟས་བྱིན་གྱི་དུས་སྔ་ཕྱིའི་བདག་སོ་སོར་མ་སྤེ་བར་ངོ་སྤྱུང་དུ་
འཛིན་པའི་དམིགས་པའི་གཞིར་གྱུར་པའི་བདག་ནི་ཐོགས་མ་མེད་པ་ནས་
ཞུགས་པའི་ང་ཙམ་ཡིན་ལ། ལྟ་ལ་སོགས་པའི་ལྟས་སྒྲངས་དུས་གྱི་འགོ་བ་
སོ་སོའི་བདག་རྣམས་ནི་སྔ་མའི་བྱེ་བྲག་རེ་རེའོ། །ལྟས་བྱིན་གྱིས་སྦྱེ་བ་སོ་
སོར་སྤེ་བའི་བདག་ལ་ངོ་སྤྱུང་དུ་བཟུང་བའི་བདག་ནི་ཆེ་རེ་རའི་བདག་
ཕྱོགས་རེ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། དེ་འདྲའི་བདག་གམ་ང་ཙམ་དེ་ཐ་སྙད་
བཏགས་པ་ཙམ་ལས་རང་ངོས་ནས་བྱུང་བ་མེད་ཀྱང་མི་འགལ་ཏེ། དུམ་
སོགས་ཀྱང་ང་ལྟར་བཏགས་དོན་རིགས་པས་བཙལ་བའི་ཆེ་མི་རྣམས་ཀྱང་ཐ་

སྒྲུང་དུ་ཡོད་པར་འཛིན་ཀྱས་སུ་མཚུངས་པའི་སྤྱིར་རོ། །

བཞི་བརྒྱ་པ་ལས། བྲོད་ཀྱི་བདག་གང་ངའི་བདག་མིན། །དེས་དེ་
བདག་མིན་མ་ངེས་སྤྱིར། །ཞེས་སོགས་སྤྱིས་དོན་འཆད་པ་ན་བདག་དེ་རང་
གི་ངོ་བོས་ཡོད་ན་གང་ཟག་གཅིག་གིས་དེ་ལ་ངའོ་སྒྲུམ་དུ་འཛིན་པ་བཞིན་དུ་
ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་འཛིན་པའི་ངེས་པ་དགོས་པ་ལས་བྲོད་ཀྱི་ངར་འཛིན་
སྤྱི་བའི་བདག་དེར་ང་ལ་ངར་འཛིན་མི་སྤྱི་བའི་སྤྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་
ལྟར་ཞེས་པར་བྱའོ། །

རབ་བྲེད་བརྒྱ་པར་མེ་དང་བྱད་ཞིང་བརྟག་པའི་སྐབས་སུ་ཙ་བར།
བྱད་ཞིང་གང་དེ་མེ་ཡིན་ན། །བྲེད་པ་ཐོ་དང་ལས་གཅིག་འགྱུར། །གལ་ཏེ་
བྱད་ཞིང་མེ་གཞན་ན། །ཞིང་མེད་པར་ཡང་འབྱུང་བར་འགྱུར། །ཞེས་སོགས་
ཀྱིས་མེ་དང་བྱད་ཞིང་པན་ཚུན་སྒྲོས་པ་ཡིན་ཏེ། བྱད་ཞིང་ཞེས་པ་ནི་མེ་
འབྱུང་བའི་རྒྱ་ཡིན་པས་བཞག་ལ་མེ་ཡང་བྱད་ཞིང་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་
བས་པན་ཚུན་སྒྲོས་ནས་བཞག་པ་ཙ་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རང་བཞིན་གྱིས་མ་
གྲུབ་པར་ངེས་སོ་ཞེས་སྒྲོན་ཏེ། སྐབས་འདིའི་བྱད་ཞིང་ནི་ཞིང་ཁོ་ན་བྱ་བའི་
ངེས་པ་མེད་དོ། །ཞིང་ཡིན་ཀྱང་རང་འབྲས་མེའི་རྒྱར་མི་འགྱུར་བ་ནི་བྱད་
ཞིང་དུ་མི་བྱང་སྟེ། གཞན་དུ་ན་ས་དོ་ཐམས་ཅད་བྱད་ཞིང་དུ་ཐལ་བར་
གསུངས་པའི་སྤྱིར་རོ། །འདིར་མེ་ཉིད་བྱད་ཞིང་མིན་ལ། མེ་བྱད་ཞིང་ལ་

སྟོས་མེད་ཀྱི་གཞན་ཡང་མིན་ཞིང་། མེ་བུད་ཤིང་དང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མི་ལྟན་
པ་དང་། མེ་ལ་བུད་ཤིང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མ་བརྟེན་པ་དང་། བུད་ཤིང་ལ་ཡང་
མེ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མེད་པའི་ཚུལ་བྱིས་འཆོལ་ལུགས་རྣམས་པ་ལྟ་བུ་འདྲ་ནས་
དེ་གང་ཟག་དང་ཕྱང་པོ་དང་བུམ་སྒྲམ་སོགས་གཞན་རྣམས་ལ་སྦྱར་བར་
གསུངས་པ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱའོ།

རབ་བྱེད་བརྟུ་གཅིག་པར་སྡོན་དང་བྱི་མཐའ་བརྟག་པའི་སྐབས་སུ་ཙ་
བར། དེ་ལ་སྡོན་དང་བྱི་མ་མེད། །འཁོར་བ་ཐོག་མ་ཐ་མ་མེད། །ཅེས་པའི་དོན་
བུད་ཏྲ་སྒྲ་ལི་ཏྲ་ལས། དོན་དམ་བསྟན་པའི་དབང་གིས་ནི། །དེ་ལ་སྡོན་མེད་
བྱི་མ་མེད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་དྲགས་ནས་དོན་དམ་པར་འཁོར་བ་ལ་ནི་
ཐོག་མཐའ་གཉིས་ཀ་མེད་ཀྱང་། བཞི་བརྒྱ་པ་ལས། ཇི་ལྟར་ས་བོན་མཐའ་
མཐོང་ཞིང་། །དེ་ལ་ཐོག་མ་ཡོད་མིན་ལྟར། །ཞེས་སོགས་དངས་ནས་ཀྱན་
རྫོབ་ཏུ་འཁོར་བ་ལ་ཐོག་མའི་མཐའ་མེད་ཀྱང་བྱི་མའི་མཐའ་ཡོད་པར་
གསུངས་ཏེ། འདིར་དངོས་པོའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སེམས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་
ཐོག་མཐའ་མེད་པར་འདྲ་ཡང་ཐ་སྙད་དུ་ཐོག་མཐའ་ཡོད་མེད་མི་འདྲའོ།
།ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །འོན་ཀྱང་འཁོར་བ་ལ་བྱི་མཐའ་ཡོད་པས་འཁོར་
བ་ལ་མཐའ་ཡོད་པའི་གོ་ཆོད་མི་ཆོད་འདོད་པའི་ཚུལ་གཉིས་ཡོད་ཀྱང་། རང་
ལུགས་ནི་གོ་ཆོད་པའི་ལུགས་ལྟར་ཡིན་ནོ། །

སྐབས་འདིར་དཔེར་ན་ཆེ་སྒྲ་མར་ལྟ་ཆེ་འཕོས་ནས་འདིར་མིར་སྐྱེས་
 པའི་མི་དེ་སྐྱེ་བ་སྒྲ་མར་མ་ཉི་བར་འདིར་སྐྱེས་པ་ཡིན་ཀྱང་། ཞེས་དང་། ཆེ་
 འདིར་མིར་སྐྱེས་པ་དེ་ཆེ་སྒྲ་མར་ཉི་བར་འདོད་ན་ནི་ཉིན་དུ་མི་རིགས་ཏེ།
 ཆེ་སྒྲ་མར་དེ་མེད་པའི་སྤྱིར་དང་ཆེ་སྒྲ་མར་ཉི་བར་དེ་ལྟ་ཉི་བར་མ་ཡིན་པར་
 འགྱུར་བའི་སྤྱིར་རོ། །ཆེ་འདིར་སྐྱེས་པ་དེ་ཉིད་སྒྲ་མར་ཉི་བར་ཡིན་ན། འདིར་
 ཉི་བར་དེ་ཉིད་སྤྱི་མར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བས་འགྲོ་བ་གང་ཉི་བར་དེ་ཉིད་འགྲོ་བ་
 དེར་སྐྱེ་དགོས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་འབྲུང་བའི་ཐེས་གསུང་འདི་རིགས་པ་
 ལ་བའོ། །ཡང་ཆེ་གཅིག་གི་སྐྱེ་འཆི་ལ་སྒྲ་སྤྱི་ཡོད་ཀྱང་རྒྱད་གཅིག་གི་སྐྱེ་
 འཆི་གཉིས་ལ་སྒྲ་སྤྱི་མེད་པར་གསུངས་ཏེ། ཡོད་ན་སྐྱེ་བ་སྒྲ་དགོས་ནའང་སྐྱེ་
 བའི་སྒྲོན་དུ་འཆི་བ་ཞིག་མ་སོང་ན་སྐྱེ་བ་དེ་རྒྱ་མེད་དུ་ཐལ་བའི་གཞོད་པ་
 བསྟན་པའི་སྤྱིར་རོ། །ཆེ་འདིར་མི་དེ་ཆེ་འདིར་འཆི་དགོས་པས་ཆེ་སྒྲ་མ་ནས་
 ཉི་བར་མིན་ཀྱང་། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཆེ་སྒྲོན་མའི་མིའམ་སྒྲ་སོགས་གང་རུང་ཞིག་ཉི་
 བར་འདིར་སྐྱེས་ཞེས་འདོད་དགོས་ཏེ། དེའི་རིགས་པ་གཞན་ལ་འབྱེད་ཚུལ་
 ཡང་ཉེས་དགོས་ལ། དེའི་ཆེ་ཆེ་སྒྲ་མའི་སྐྱེ་བ་དམ་ལུགས་ཀྱང་ཉེས་དགོས་
 སོ། །

འོ་ན་དེ་རི་ལྟར་ཞེ་ན། སྐབས་འདིར་རྒྱུ་རྒྱུ་གསུངས་པའི་དཔེ་ནི། སྒྲ་
 ལྟ་ཅིག་སྒྲར་རྟག་པར་ཁས་སྤངས་ལ། སྤྱིས་སྒྲར་ཀྱི་ཁས་སྤངས་མ་དམ་

པར་མི་ཏྟག་པར་ཁས་སྦངས་ན། ཚེད་ཆས་འགལ་བར་བསྐྱེད་པའི་ཆེ་བར་
པར་འགྱུར་ལ། དེའི་ཆེ་ངལ་སྤར་ཏྟག་པར་ཁས་སྦངས་འདུག་སྟུང་དུ་བར་
གྱི། དུས་བྱི་མའི་ཆེ་ན་ཡོད་པའི་ང་འདིས་སྤར་ཏྟག་པར་ཁས་སྦངས་སོ་སྟུང་
དུ་མི་བར་ནོ། །ཞེས་བ་ནས། དེ་བཞིན་དུ་ཆེ་འདིའི་མི་ལྟས་བྱིན་གྱིས་སྟོན་
གྱི་སྐྱེ་བ་བར་བ་ན་ང་སྤར་དེ་དང་དེར་སྐྱེས་འདུག་སྟུང་དུ་བར་བ་ཡིན་གྱི། ཆེ་
འདིའི་དུས་ཀྱི་བྱད་པར་དུ་བྱས་ནས་ང་སྤར་དེ་དེར་སྐྱེས་འདུག་སྟུང་དུ་མི་
བར་ནོ། །

དེས་ན་ཆེ་འདིའི་ལྟས་བྱིན་གྱིས་གང་ལ་དམིགས་ནས་ངའོ་སྟུང་བ་
སྐྱེ་བའི་དམིགས་པའི་གཞིར་གྱུར་པའི་བདག་ནི་ཆེ་སྤར་མ་རྣམས་སྐྱ་ཡོད་
པས་དེ་སྤར་བར་མི་འགལ་ལ། ཆེ་འདིའི་ལྟས་བྱིན་ཆེ་སྤར་མར་ཡོད་ན་ཏྟག་
པར་འགྱུར་བ་དང་མི་འདྲོ། །དེ་བཞིན་དུ་མ་འོངས་པའི་སྐྱེ་བ་ལ་ཡང་ཆེ་
འདིའི་དུས་ཀྱི་གང་ཟག་དེ་ཉིད་སྐྱེ་བ་བྱི་མར་མི་འགྲོ་ཡང་ངའོ་སྟུང་བའི་
དམིགས་པ་ང་ཙམ་ཞིག་དེར་ཡང་རྗེས་སྐྱེ་འགྲོ་བས། རང་ཉིད་སྐྱེ་བ་བྱི་མར་
སྐྱུག་བསྐྱེད་གྱིས་དོགས་ནས་དེའི་རྒྱ་མི་དགེ་བ་སྟོང་བ་དང་བདེ་བར་བྱ་
བའི་བྱིར་དུ་འདིར་དགེ་བ་ལ་བཙོན་བ་ཡང་འཐད་དེ། དཔེར་ན་དེ་རིང་གི་
དུས་ཀྱི་མི་འདི་སང་གི་དུས་སྐྱེ་མེད་ཀྱང་སང་བཀེས་སྟོམ་གྱི་སྐྱུག་བསྐྱེད་
བྱུང་གི་དོགས་ནས་དེ་རིང་ནས་བཟའ་བཏུང་སོག་པ་དང་། སྐས་པའི་ཆེ་

སྐྱུག་བསྐྱལ་གྱིས་དོགས་ནས་གཞོན་ཀླུས་ནོར་སོག་པ་བཞེན་ནོ། །

འདི་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཡུལ་དུས་འདིའི་བདག་ཅེས་སོ་སོར་མི་འབྱེད་
པར་སྦྱིར་བདག་བདེ་བ་ཐོབ་པ་དང་སྐྱུག་བསྐྱལ་དང་བྲལ་བར་འདོད་ནས་
བྱེད་ལ། བདག་ཙམ་ཡང་དེ་དག་རྩེས་སུ་འགོ་བས་དེས་ཡུལ་ལ་འབྱུལ་བ་
ཡང་མིན་ནོ། །དེས་ན་ངའོ་སྙམ་དུ་ཐ་སྙད་འདོགས་མཁན་གྱི་མི་དང་ཐ་སྙད་
བཏགས་པའི་གཞི་བདག་གཉིས་བྲལ་མཉམ་དུ་མི་བརྒྱུད་བར་མི་དེ་བདག་
དེའི་ཆ་གཅིག་ཡིན་པར་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག །འདི་ནམས་ནི་རྟེན་འབྲེལ་སྦྱི་
དང་བྱེད་པར་དུ་ལས་དཀར་ནག་གི་འབྲས་བུ་བདེ་སྐྱུག་འབྱུང་བའི་ངེས་པ་
ལ་བྱེད་ཆེ་བར་སྙད་བས་བཀོད་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཤེས་པ་གལ་
ཆེའོ། །

རབ་བྱེད་བཙུ་གཉིས་པ་ལས་བདག་དང་གཞན་གྱིས་བྱས་པ་བཏགས་
པའི་སྐྱབས་སུ་རྩ་བར། ཁ་ཅིག་སྐྱུག་བསྐྱལ་བདག་གིས་བྱས། །གཞན་གྱིས་
བྱས་དང་གཉིས་ཀས་བྱས། །ཞེས་སོགས་གྱིས་སྐྱུག་བསྐྱལ་རང་གི་ཕྱང་པོ་
དང་ངོ་པོ་གཅིག་ཅིང་ཕྱང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ཙམ་ཡིན་པས་རང་
གིས་མ་བྱས་ལ་གཞན་གྱིས་བྱས་ནས་སྟེར་བ་ལྟ་བུ་ཡང་མ་ཡིན་པས་གཞན་
གྱིས་ཀྱང་མ་བྱས་སོ། །ཡང་སྐྱུག་བསྐྱལ་བདག་ལས་མི་སྦྱེ་བས་བདག་གིས་
མ་བྱས་ཤིང་། གཞན་ལས་མི་སྦྱེ་བས་གཞན་གྱིས་ཀྱང་མ་བྱས་ལ། དེ་ལྟར་

ན་གཉིས་ཀས་ཀྱང་མ་བྱས་ཞིང་རྒྱ་མེད་ལས་ཀྱང་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་ཞེས་འཆད་
དོ། །འོ་ན་རི་ལྟར་བྱས་ཞེ་ན་རྩ་བར། གལ་ཏེ་བདག་གིས་བྱས་ཀྱུར་ན། །དེ་
ཕྱིར་བརྟེན་ནས་འབྱུང་མི་འགྱུར། །གང་ཕྱིར་ཕྱང་པོ་འདི་དག་ལ། །བརྟེན་
ནས་ཕྱང་པོ་དེ་དག་འབྱུང་། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྤྱག་བསྐྱེད་སོགས་རྒྱ་
རྒྱུན་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཁས་སྦྱང་བར་བྱ་སྟེ། རི་སྐད་དུ། སྤྱག་
བསྐྱེད་བདག་གིས་བྱས་པ་དང་། གཞན་གྱིས་བྱས་དང་གཉིས་ཀས་བྱས། །
རྒྱ་མེད་པར་ནི་རྟོག་གོ་འདོད། །ཁྱོད་ཀྱི་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བར་གསུངས། །
ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དོ། །

རབ་བྱེད་བརྒྱ་གསུམ་པར་འདུ་བྱེད་བརྟག་པའི་སྐབས་སུ། ཙ་བར་
འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་པའི་ཆོས། །དེས་ན་དེ་དག་བརྟེན་པ་ཡིན། །ཞེས་
གསུངས་པའི་དོན་འཆད་པ་ན། དེ་ལྟར་ན་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་བཞིན་དུ་
དེར་སྦྱང་བ་ནི། བསྐྱེད་པ་དང་བརྟེན་པའི་ཕྱང་གི་དོན་དུ་བཤད་དོ། །ཞེས་
འདིར་འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་བཞིན་དུ་རང་བཞིན་
གྱིས་གྲུབ་པར་སྦྱང་བ་ནི་བརྟེན་པ་བསྐྱེད་པའི་དོན་དུ་འཆད་ལ། ཉན་ཐོས་སྟེ་
པས་ནི་མི་རྟག་ཅིང་འདིག་པའི་ཆོས་ཡིན་པས་ན་བསྐྱེད་པ་དང་བརྟེན་པའི་
དོན་དུ་འདོད་དེ་ཕྱོགས་གཅིག་གོ། །འདུ་བྱས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ཡིན་
པ་དང་ལས་འབྲས་མི་སྐྱེ་བར་བཤད་པ་མི་འགལ་ཏེ། ལས་འབྲས་མི་སྐྱེ་བའི་

དོན་ནི་རྒྱ་ལས་འབྲས་སུ་སོ་སོར་མ་ཞོར་བར་འབྱུང་བའི་དོན་ཡིན་པས་སོ།།
 མདོ་ལས། དགེ་སློང་དག་འདུས་བྱས་སྤྱོད་འཛིན་ཆོས་ཅན་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་
 བརྟུན་པ་ཡིན་ལ། མི་སྤྱོད་འཛིན་ཆོས་ཅན་སྤྱང་ན་ལས་འདས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་
 བེ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པའོ། །ཞེས་འདུས་བྱས་ནམས་སྤྱོད་འཛིན་ཆོས་ཅན་དང་
 རང་བཞིན་གྱིས་སྒྲོང་བའི་དོན་དམ་བདེན་པ་ནི་མི་སྤྱོད་འཛིན་ཆོས་སུ་གསུངས་
 པ་ལྟར་རོ།། །

རབ་བྱེད་བཙུ་བཞི་པར་སྤང་བར་བརྟག་པའི་སྐབས་སུ། བརྒྱ་པ་ལས།
 གང་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་ཡོད་པ། །དེ་ནི་རང་དབང་མི་འགྱུར་རོ། །འདི་ཀྱན་
 རང་དབང་མེད་པ་སྟེ། །དེས་ན་བདག་ནི་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་བདག་གམ་གང་
 ཟག་ནི་གཞན་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བས་རང་དབང་དུ་གྱུབ་པ་མེད་ཅེས་
 བཤད་པ་ནི་ཆོས་གཞན་ཐམས་ཅད་ལའང་སྦྱོར་རུང་ལ། ཆོས་གཞན་ཞིག་
 ཆོས་གཞན་པ་ཞིག་དང་སྤང་ཅེས་པའི་གཞན་དང་སྤང་བ་གཉིས་ཀའང་ལྟོས་
 ནས་གྱུབ་པས་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་དེ། ཅ་བར། སྤང་འགྱུར་གཞན་དང་
 གཞན་དུ་ན། ཞེས་སོགས་དང་། གལ་ཏེ་གཞན་ནི་གཞན་ལས་གཞན། ཞེས་
 སོགས་དང་། གང་ལ་བརྟེན་ནས་གང་ཡིན་པ། །དེ་ནི་དེ་ལས་གཞན་མི་འཐད།
 ཅེས་གསུངས་པའི་བྱིར་རོ། །འདིར་འགྲེལ་བར་བྱམ་པ་སྣམ་བུ་ལས་གཞན་
 ཡིན་པ་དེ་སྣམ་བུ་ལ་ལྟོས་ལ། བྱམ་པའི་ངོ་བོ་འགྱུབ་པ་སྣམ་བུ་ལ་མི་ལྟོས་

པར་གསུངས་པ་བཞིན་སྟོས་འབྱུང་ཡིན་མིན་གྱི་ཁྱད་པར་རྣམས་བྱེད་པར་
བྱའོ། །མགོ་མཇུག་ཀྱན་ཏུ་འོང་བའི་རིགས་པ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་དཀའ་
བའི་གནས་ཡིན་པས་ཡང་ཡང་བྱུང་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཤེས་
པ་གནད་ཆེའོ། །

རབ་བྱེད་བཙུ་ལ་པར་རང་བཞིན་བརྟག་པའི་སྐབས་སུ། རང་བཞིན་
དག་ནི་བཙུ་མ་མིན་དང་། གཞན་ལ་སྟོས་པ་མེད་པ་ཡིན། ཞེས་རང་བཞིན་
དངོས་ནི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་དེ། དེ་ནི་རྒྱ་རྒྱུན་གྱིས་མ་
བཙུ་མ་པ་དང་། རིང་ཐུང་ལྟར་སྟོས་པ་མེད་པ་དང་། ཏུས་གསུམ་དུ་ཡང་ཆོས་
ཅན་རྣམས་ལ་མ་འབྲུལ་བར་གནས་ལ། མེ་ཆ་བ་དང་ཆུ་གཤེར་བ་སོགས་ནི་
གནས་སྐབས་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་འཇིག་རྟེན་ན་གྲགས་ཀྱང་རང་བཞིན་དངོས་
མིན་ནོ། །

འདིར་མ་མཐོང་བ་ནི་མཐོང་བ་དམ་པའོ་ཞེས་པའི་དོན་འཆད་པ་ན་
སྤྱད་པ་ལས་གཟུགས་རྣམས་མི་མཐོང་ཞེས་སོགས་ཀྱི་ལུང་བྱངས་པའི་དོན་
བཤད་པའི་ཆོག་དོན་བསྐྱུས་ན། དཔེར་ན་འཇིག་རྟེན་ན་ནམ་མཁའ་ལ་
བལྟས་པའི་ཆེ་སྒྲིབ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲིན་ལ་སོགས་པའི་ཐོགས་བཅས་ཀྱི་དངོས་པོ་
མ་མཐོང་བ་ན་ནམ་མཁའ་མཐོང་ཞེས་བརྗོད་པ་ལྟར། ཡེ་ཤེས་གྱིས་དགག་
བྱ་བ་དེན་གྲུབ་མ་མཐོང་བ་ན་སྟོང་ཉིད་དོན་དམ་བཤད་པ་མཐོང་ངོ་ཞེས་

འཛོག་ཅེས་དོན་དང་སྒྱར་བ་ལྟར་ཤེས་དགོས་སོ། །ཡང་ཅ་བར། ཡོད་ཅེས་
བྱ་བ་རྟག་པར་འཛིན། །མེད་ཅེས་བྱ་བ་ཆད་པར་ལྟ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་
དངོས་པོ་སོགས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་འདོད་ན་རྟག་མཐར་ལྷུང་ཞིང་།
ཐ་སྙད་དུ་མེད་པར་འདོད་ན་ཆད་ལྟར་ལྷུང་ལ། འོན་ཀྱང་སྒྲོན་བྱུང་ད་ལྟ་མེད་
ཅེས་པ། དེས་ན་ཆད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར། ཞེས་པས་སྒྲར་རང་བཞིན་གྱིས་
གྲུབ་པར་ཁས་སྐྱངས་ནས་བྱིས་ཞིག་པའི་ཆེ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་བཞིན་དུ་
ཞིག་ཅེས་འདོད་ན་འང་ཆད་པར་ལྟ་བར་གསུངས་སོ། །ཡང་དབུ་མ་པའི་ལྟ་བ་
ཁོ་ན་ལ་ཡོད་མེད་ཀྱི་མཐར་མ་ལྷུང་བ་དང་རྟག་ཆད་ཀྱི་སྒྲོན་དང་བལ་བ་ཡོད་
ཀྱི་གཞན་ལ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། ཇི་སྲིད་དུ་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་རང་
བཞིན་མེད་པ་ལ་ལས་འབྲས་དང་འཆིང་གྲོལ་ལ་སོགས་པ་ཡོད་པར་འཛོག་
མི་ཤེས་པ་དེ་སྲིད་དུ་རྟག་ཆད་ཀྱི་ལྟ་བ་སྒྲོང་ཚུལ་ཇི་འདྲ་བ་ཞིག་བྱས་ཀྱང་དེ་
གཉིས་ལས་མི་འདའ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱའོ། །

རབ་བྱེད་བཙུ་བྱག་པར་བཅིངས་ཐར་བརྟག་པའི་སྐབས་སུ། ཅ་བར།
གལ་ཏེ་འདུ་བྱེད་འཁོར་ཞེ་ན། །དེ་རྟག་ན་ནི་མི་འཁོར་ཏེ། །མི་རྟག་ན་ཡང་
འཁོར་མི་འགྱུར། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་བསྒྲུ་ན། ཐ་སྙད་དུ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྤང་
པོ་དང་བཅས་པའི་སེམས་ཅན་འཁོར་བར་འཁོར་ཞེས་འདོད་ཀྱང་། འཁོར་
བར་བཅིངས་པ་དང་གྲོལ་བར་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་དེ། རྟག་པའི་སེམས་

ཅན་འཁོར་དུ་མི་རུང་ཞིང་བཅིང་བར་ཡང་མི་རུས་ལ། མི་རྟག་པའི་སེམས་
ཅན་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་འཁོར་བ་མ་ཡིན་ཏེ། སྐད་ཅིག་རེ་རེ་བཞིན་སྐྱེ་ཞིང་
འཇིག་པས་སྒྲ་མ་སྒྲ་མའི་དུས་ཀྱི་བདག་དེ་སྤྱི་མ་སྤྱི་མའི་དུས་ཀྱི་བདག་མ་
ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་འཆིང་བ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ལ་
སྐྱེ་འཇིག་བྱེད་པའི་བདག་སྒྲ་སྤྱི་རྣམས་སོ་སོ་བ་ཡིན་པས་རེ་རེ་ནས་མ་
བཅིངས་ལ། མ་བཅིངས་ན་གྲོལ་བའང་མི་འཐད་པའི་སྤྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་ཡན་
ལག་བཅིངས་པས་བདག་བཅིངས་པར་འཇིག་རྟེན་ན་གྲགས་སོ་ཞེ་ན། ཐ་
སྙད་དུ་ཡིན་མོད་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མིན་ཏེ། ཡན་ལག་སྒྲ་པོ་བདག་མ་ཡིན་པའི་
སྤྱིར་དང་། ཡན་ལག་ཀྱང་རང་གི་ཆ་ཤས་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པས་ཆ་
ཤས་ཐམས་ཅད་རེ་རེ་ནས་བཅིངས་པར་མི་རུས་པའི་སྤྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་རྒྱན་
དང་ཆོགས་པ་འཁོར་ཞིང་བཅིངས་སོ་ཞེ་ན་མི་འཐད་དེ། རྒྱན་དང་ཆོགས་
པའང་ཆ་ཤས་ལ་བརྟེན་ནས་བཞག་པའི་སྤྱིར་རོ། །

རབ་བྱེད་བཙུ་བདུན་པར་ལས་བརྟག་པའི་སྐབས་སུ་ལས་དགེ་སྤྲིག་
གི་དབྱེ་བ་དང་། དེ་ལ་རྟག་ཆད་སྤོང་ཚུལ་གཉིས་གསུངས་པའི་སྤྱི་མ་ལ་ཚོད་
བ་དང་ལན་གཉིས། དང་པོ་ཚོད་བ་ནི། ཙ་བར། གལ་ཏེ་ལས་དེ་སྤྲིན་པའི་
དུས། །བར་དུ་གནས་ན་རྟག་པར་འགྱུར། །གལ་ཏེ་འགགས་ན་འགགས་གྱུར་
པས། །འབྲས་བུ་རི་ལྟར་སྐྱེད་པར་འགྱུར། །ཞེས་ལན་དགེ་སྤྲིག་གཉིས་བྱས་

ནས་ནམ་སྒྲིན་སྤྱང་བའི་བར་གནས་ན་མི་འཇིག་པའི་རྟག་པར་འགྱུར་ལ།
དེའི་བར་དུ་མི་སྒྲོད་པར་སྒྲར་ནས་འཇིག་ན་ཆད་པར་འགྱུར་བས་དེ་གཉིས་
ཀྱིས་འབྲས་བུ་ནམ་སྒྲིན་འབྱེན་པ་རི་ལྟར་འཐད་ཅེས་པའོ། །

ལན་ལ་གཞན་གྱི་ལན་དང་། རང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལན་
གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ནི། བྱེ་བྲག་སྒྲུབ་དང་མདོ་སྒྲེ་བ་དང་སེམས་ཅམ་པ་དང་
རང་རྒྱུད་པ་ནམས་ཀྱིས་ལན་འདེབས་ཚུལ་གཙོ་ཆེ་ལ། བྱེ་མ་ནི་ཐལ་འགྱུར་
བའི་རང་ལན་ཏེ། དེ་ཡང་རྩ་བར། གང་བྱེར་ལས་ནི་སྒྲེ་བ་མེད། །འདི་ལྟར་
རང་བཞིན་མེད་དེའི་བྱེར། ཞེས་ལས་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྒྲེས་པའི་རྒྱ་
མཚན་གྱིས་རང་བཞིན་གྱིས་མི་འགགས་ལ། རང་བཞིན་གྱིས་མི་འགགས་
པས་ཐ་སྙད་དུ་ལས་དང་དེའི་འབྲས་བུའི་བར་དུ་བསྐླལ་བ་ལ་སོགས་པས་
ཆོད་ཀྱང་སྒྲར་འགགས་པའི་ལས་དེ་ལས་འབྲས་བུ་འབྱུང་བ་མི་འགལ་ལོ། །
འཇུག་པ་ལས། གང་བྱེར་རང་བཞིན་གྱིས་དེ་མི་འགག་པ། དེ་བྱེར་ཀུན་གཞི་
མེད་ཀྱང་འདི་རྒྱས་བྱེར། ལ་ལར་ལས་འགགས་ཡུན་རིང་ལོན་ལས་ཀྱང་། །
འབྲས་བུ་ཡང་དག་འབྱུང་བར་རིག་པར་གྱིས། །ཞེས་དང་། དེ་བཞིན་
འགགས་ཤིང་རང་བཞིན་ཡོད་མེད་པའི། །ལས་ལས་ཀྱང་ནི་འབྲས་བུ་ཡོད་
པ་ཡིན། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཀྱང་ལས་སྒྲར་འགགས་བྱེན་པ་ལས་བྱེས་ནམ་
སྒྲིན་འབྱེན་པར་བཤད་པ་བཞིན་ཤེས་པ་གནད་ཆེའོ། །

རབ་བྱེད་བཙེ་བརྒྱད་པར་བདག་དང་ཆོས་བརྟག་པའི་སྐབས་སུ། ཙ་
བར། གལ་ཏེ་ཕྱང་པོ་བདག་ཡིན་ན། །སྐྱེ་དང་འཇིག་པ་ཅན་དུ་འགྱུར། །གལ་
ཏེ་ཕྱང་པོ་རྣམས་ལས་གཞན། །ཕྱང་པོའི་མཆོན་ཉིད་མེད་པར་འགྱུར། །ཅེས་
བདག་རང་གི་ཕྱང་པོ་དང་རང་གིས་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་གཅིག་ཡིན་
ན། ཕྱང་པོ་རྣམས་སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ལ་སྐྱེ་འཇིག་བྱེད་པ་ལྟར་བདག་ཀྱང་དེ་
ལྟར་དུ་འགྱུར་ཞིང་། ཕྱང་པོ་འདི་རྣམས་སྐྱེ་བ་སྐྱེ་མར་མི་འབྱུང་བ་ལྟར་བདག་
ཀྱང་སྐྱེ་བ་སྐྱེ་མར་མི་འབྱུང་བར་ཐལ་བར་འགྱུར་ངོ། །གཞན་ཡང་བདག་ཕྱང་
པོ་དང་གཅིག་ཡིན་ན། བདག་ཕྱང་པོའི་རྣམ་གྲངས་ཅུ་ལྟར་བའི་སྐྱེ་
ཉི་བར་ལེན་པ་པོ་དང་སྤང་བའི་རྣམ་གཞན་མི་འཐད་པ་སོགས་མང་ངོ། །
བདག་ཕྱང་པོ་དང་རང་བཞིན་གྱིས། ཐ་དད་ན། བདག་དེ་ཕྱང་པོ་འདུས་བྱས་
སུ་མཆོན་པའི་མཆོན་ཉིད་སྐྱེ་འཇིག་གནས་གསུམ་དང་མི་ལྟན་པར་འགྱུར་
ཏེ། དེ་ལྟར་བདག་ཕྱང་པོ་ལ་ལྟོས་མེད་ཡན་གར་དུ་ཡོད་དགོས་པ་ལས་དེ་
མཐོང་ངོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་རིགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་མེད་ཀྱི་ལྟ་བ་
ཉིད་པར་འགྱུར་ཏེ། འདིའི་སྐབས་སུ་འགྲེལ་པར་དེ་ལྟར་བདག་ངོ་བོ་ཉིད་
ཀྱིས་གྲུབ་ན་བདག་དང་ཕྱང་པོ་གཉིས་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་
གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་ཅུང་དུ་གྲུབ་དགོས་པ་དང་། དེ་གཉིས་ཀ་ལ་ཡང་
རིགས་པས་གཞོད་པ་མཐོང་བ་ན་བདག་ནི་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་ཅུང་ཟད་

ཀྱང་མེད་དོ་སྙམ་དུ་ངེས་པ་རྙེད་པ་ནི། འཇིག་ལྟ་ལྟན་སྒྲེས་ཀྱིས་རར་འཇིན་
པའི་ཡུལ་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་རྙེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

དེ་ལྟ་བུའི་ལྟ་བ་རྙེད་པ་ན་དབུ་མ་པར་བཞག་ཏུ་རུང་སྟེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
རྟོགས་པའི་ཐེག་དམན་པའང་དབུ་མ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འབྲེལ་བར། ཐེག་
དམན་པ་གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པ་ནམས་ནི་རྟག་ཆད་ཀྱི་
གཡང་དུ་ལྷུང་བའི་མཐའ་ནི་མཐའ་བྲལ་གྱི་ལྟ་བས་སྤངས་པ་ཡིན་པས་དབུ་
མ་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱའོ། །

རབ་བྱེད་བཙུན་གྲུ་པར་དུས་བརྟག་པའི་སྐབས་སུ། ཅ་བར། ད་ལྟར་
བྱུང་དང་མ་འོངས་པ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་དུས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་ན་དུས་
གསུམ་པོ་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཅར་དུ་གྲུབ་དགོས་པར་བཤད་ལ་ཕྱི་རོལ་བས་
ནི། དུས་ཀྱིས་འབྱུང་བ་སྒྲིན་པར་བྱེད། །དུས་ཀྱིས་སྒྲེ་བྱ་སྒྱུད་པར་བྱེད། །
དུས་ཀྱིས་གཉིད་ལོག་སད་པར་བྱེད། །དུས་ལས་འདའ་བ་ཞིན་ཏུ་དཀའ། །
ཞེས་པའི་བྱད་ཆོས་དང་ལྡན་པའི་དུས་རྟག་པ་ཞིག་ཡོད་པར་འདོད་ཅིང་། དེ་
ཡང་སྐད་ཅིག་དང་ཐང་ཅིག་དང་ཡུད་ཅམ་དང་ཉིན་མཆན་དང་ཟླ་བ་དང་ལོ་
ལ་སོགས་པའི་ཆད་དོན་གཞན་དང་ལྡན་པར་ཁས་ལེན་ནོ། །སངས་རྒྱས་
པས་ནི་དུས་ཞེས་པ་སྤྱི་ཅམ་ཞིག་ནི་སྤྱི་ཕྱི་ཐམས་ཅད་དུ་ཡོད་པར་འདོད་

ཀྱང་རྟག་པར་མི་འདོད་དེ། དཔེར་ན་བྱམ་པ་སྦྱི་ཙམ་ཞིག་སྒྲིལ་བྱུང་ཡོད་
པར་ཁས་ལེན་ཀྱང་རྟག་པར་ཁས་ལེན་མི་དགོས་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་རང་
སྡེ་གཞན་གྱིས་ནི་སྦྱི་རོལ་པས་འདོད་པའི་དུས་རྟག་པ་དེ་ལྟ་བུ་ཞིག་མེད་
ཀྱང་སྐད་ཅིག་སོགས་ལ་བརྟེན་ནས་བཞག་པའི་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་པའི་
དུས་ཞིག་ནི་ཡོད་པར་སྦྱ་ལ། ཐལ་འགྱུར་བ་ནི། དུས་ཞེས་པ་སྐད་ཅིག་
སོགས་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་བཏགས་ཡོད་མེད་རྒྱུ་ཙམ་ཞིག་ཏུ་
ཁས་ལེན་ནོ། །འདི་པའི་དུས་གསུམ་འཛོག་ལུགས་ནི། ལྷ་གྲུ་ལྷ་བྱ་ལ་མཆོན་
ན་ལྷ་གྲུ་ནི་ད་ལྟར་བ་དང་དེ་ཞིག་པ་ནི་འདས་པ་དང་སྦྱིར་སྦྱེ་བའི་རྒྱ་ཡོད་
ཀྱང་སྐབས་སུ་རྒྱུན་མ་ཆང་བས་ལྷ་གྲུ་མ་སྦྱེས་པ་ནི་མ་འོངས་པའོ། །ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

རབ་བྱེད་ཉི་ཤུ་པར་ཆོགས་པ་བརྟག་པའི་སྐབས་སུ། ཙ་པར། གལ་ཏེ་
རྒྱ་དང་རྒྱུན་རྒྱུས་ཀྱི། ཆོགས་པ་ཉིད་ལ་སྦྱེ་འགྱུར་ཞིང་། ཆོགས་ལ་འབྲས་
བུ་ཡོད་ན་ནི། ཞེས་སོགས་གྱིས་རྒྱ་རྒྱུན་ཆོགས་པ་ལ་འབྲས་བུ་རང་བཞིན་
གྱིས་སྦྱེ་བ་འགོག་གོ། །དེ་ཡང་སྦྱི་རོལ་པ་རྒྱུས་ནི། སྦྱིར་ཡོད་པ་ཞིག་སྦྱེའི་
མེད་ན་མི་སྦྱེ་བ་ལྟར་རྒྱུའི་དུས་སུ་ཡོད་པའི་འབྲས་བུ་སྦྱེའི་མེད་ན་མི་སྦྱེ་བར་
འདོད་ལ། རང་སྡེ་བྱེ་བྱག་སྦྱ་བས་ཀྱང་འབྲས་བུ་འགའ་ཞིག་རང་གི་རྒྱུའི་དུས་
སུ་ཡོད་ཅིང་། འགའ་ཞིག་གི་རྒྱས་རང་གི་རྒྱུའི་དུས་སུ་ཡོད་པར་འདོད་དོ། །

དེ་ལ་འདིར་གྲུབ་ཟིན་སྐྱར་སྐྱེ་མི་དགོས་ཤིང་དགོས་ན་ཐུག་མེད་དུ་སྐྱེ་བར་
 ཐལ་བའི་གཞོད་པ་སྟོན་ལ། འབྲས་བུ་རྒྱ་རྒྱུན་གྱི་ཚོགས་པ་ལ་ཡོད་པ་མ་
 མཐོང་བས་དེ་ལ་ཡོད་པ་ཞིག་མི་སྐྱེ་བར་འབྲས་བུ་སྤར་མེད་གསར་དུ་སྐྱེ་
 བར་བསྐྱབ་པོ། །རྒྱ་རྒྱུན་ཚོགས་པ་ལས་འབྲས་བུ་སྐྱེ་ཡང་ཚོགས་པ་རྩལ་སྤྱི་
 མེད་པའི་ཕྱིར་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་ལ། དེ་མེད་པས་དེ་ལས་འབྲས་བུ་ཡང་
 རང་བཞིན་གྱིས་མི་སྐྱེ་འོ་ཞེས་བཤད་དེ། ཅ་བར། རྒྱ་རྒྱལ་ས་དང་ནི་རྒྱུན་དག་
 གི། །ཚོགས་པ་གང་ཡིན་དེ་ཡིས་ནི། །བདག་གིས་བདག་ཉིད་མི་སྐྱེ་ན།
 །འབྲས་བུ་རི་ལྟར་སྐྱེད་པར་བྱེད། །དེ་ཕྱིར་ཚོགས་པས་བྱས་པ་མེད། །ཞེས་
 འབྲུང་བ་ལྟར་རོ། །

རབ་བྱེད་ཉིར་གཅིག་པར་འབྲུང་འཇིག་བརྟག་པའི་སྐབས་སུ། ཅ་བར།
 འཇིག་པ་འབྲུང་བ་མེད་པར་ནི། །ཞེས་སོགས་གྱིས་འབྲུང་འཇིག་གཉིས་རང་
 བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་བཀག་ཅིང་། འདིར་བཤད་པའི་འབྲུང་བ་ནི་སྐྱེ་བ་ཡིན་
 ལ། འཇིག་པ་ནི་འགག་བཞིན་པ་དང་འགགས་ཟིན་ཅི་རིགས་ལ་བཤད་ཅིང་།
 དངོས་པོ་གཅིག་གི་སྐྱེ་བ་དང་གནས་པ་དེ་འགགས་ཟིན་པ་འཕ་ཞིག་ཟིན་པ་
 དང་འགལ་ཡང་། སྤྱིར་སྐྱེ་འཇིག་གནས་གསུམ་མི་འགལ་ཏེ། བུམ་པ་ལྟ་བུ་
 ནི་སྐྱར་མི་སྐྱེ་ཡང་སྐྱེ་བ་ཅུ་ཡིན་ལ། ཞིག་པ་མིན་ཡང་འཇིག་བཞིན་པ་དང་
 འགག་བཞིན་པ་ཡིན་པས་འཇིག་པ་ཡིན་ཏེ། འཇིག་པ་འདུས་བྱས་ཀྱི་མཚན་

ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ རོ། །གོ་རིམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་འདུས་བྱས་གཅིག་དང་
པོར་སྐྱེ། བར་དུ་གནས་མཐར་འཇིག་ཅེས་པའི་ཐ་སྙད་བྱེད་ལ་དེའི་ཆེ་འཇིག་
པ་ནི་ཞིག་པ་ལ་བྱེད་པ་མང་ལ། དེའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་སྐྱེ་འཇིག་གནས་
གསུམ་ནི་རིམ་ཅན་དུ་འོང་བས་བྱད་པར་དབྱེདོ། །

ཙ་འགྲེལ་གཉིས་ཀར་འབྱུང་འཇིག་ལྟན་ཅིག་གམ་དུས་གཅིག་རང་
བཞིན་གྱིས་མི་གནས་པར་བཤད་པ་ནི་དེ་ལྟ་བུ་ལ་དགོངས་ཤིང་། སྐྱེ་འཆི་
གཉིས་དུས་ཅིག་ཅར་མེད་པའི་ཚུལ་ཡང་དེ་དང་འདྲའོ། །འབྱུང་འཇིག་ཐ་སྙད་
དུ་ཡོད་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་དེ། འབྱུང་བ་ལམ་སྐྱེ་བ་ནི་འཇིག་པ་ལ་
སྟོས་ཤིང་འཇིག་པ་ཡང་འབྱུང་བ་ལམ་སྐྱེ་བ་ལ་སྟོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འབྱུང་བ་
མེད་ན་འཇིག་པ་མེད་ཅིང་འཇིག་མི་རུས་པ་ལ་སྐྱེ་བ་དང་འབྱུང་བའི་ཐ་སྙད་
མི་འཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་མ་བྱའི་མདོངས་དང་ཆེར་མའི་རྣེ་བ་དང་སྒན་
མའི་བླུ་པ་སོགས་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་ཇི་ལྟར་ཡིན་སྟུང་ན། སེམས་ཅན་དེའི་བྱན་
མོང་མ་ཡིན་པའི་ལས་དང་རང་གི་རྒྱའི་རུས་པ་སོ་སོར་ངེས་པའི་བྱད་པར་
ལས་སོ། །སྤྱད་མར་མེ་དང་སྒྲོག་སྤྱད་ཅིག་གིས་འཇིག་པས་དེ་ལ་རྒྱ་མེད་
དོ་སྟུང་ན་དེ་ལ་འང་རྒྱ་ཡོད་དེ། ཆོག་གསལ་ལས། དེ་རྣམས་ཀྱི་འཇིག་པ་
ཡང་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་ཅན་ཡིན་པས་རྒྱ་དང་བཅས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

རབ་བྱེད་ཉིར་གཉིས་པར་དེ་བཞིན་གཤམ་པ་བཤད་པའི་སྐབས་སུ་
 དེ་བཞིན་གཤམ་པ་སྤང་པོ་མིན། ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་བསྒྲུ་ན་འབྲས་བུ་དེ་
 བཞིན་གཤམ་པ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་སྟེ། དེ་རང་གི་སྤང་པོ་ལྷ་ལ་
 བརྟེན་ནས་བཤད་པ་ཅམ་ཡིན་པའི་བྱིར། འདི་ལྟར་དེ་བཞིན་གཤམ་པ་
 བྱི་རང་གི་སྤང་པོ་ལྷ་དང་རང་གི་མཆོན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པའི་གཅིག་མིན་ཏེ།
 ཡིན་ན་རབ་བྱེད་བཙུ་པར་བཤད་པ་ལྟར་བྱེད་པ་པོ་དང་ལས་སུ་བྱ་བ་ཐམས་
 ཅད་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་བ་དང་། བཅོ་བརྒྱད་པར་བཤད་པ་བཞིན་དུ་སྐྱེ་འཇིག་
 ཅན་དུ་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་གཤམ་པ་རང་གི་སྤང་པོ་ལས་ངོ་ཐོ་ཐ་དད་པ་
 ཡང་མིན་ཏེ། སྤང་པོ་ལ་མ་སྟོས་པར་དེ་བཞིན་གཤམ་པ་ཞིག་ལོགས་སུ་
 གཟུང་དུ་མེད་པའི་བྱིར་རོ། །རྒྱ་མཆོན་དེའི་བྱིར་དེ་བཞིན་གཤམ་པ་ལ་
 སྤང་པོ་དང་སྤང་པོ་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་གཤམ་པ་ངོ་ཐོ་ཉིད་གྱིས་བརྟེན་ནས་
 མེད་དོ། །ལྷས་བྱིན་གནག་དང་ལྡན་པ་དང་དེ་རྣམས་སོགས་དང་ལྡན་པ་ལྟར་
 དེ་བཞིན་གཤམ་པ་རང་གི་ངོ་ཐོ་ཉིད་གྱིས་ཐ་དད་དང་གཅིག་ཏུ་མེད་དོ། །

དེའི་དོན་བསྒྲུ་བ་ན། དེ་ལྟར་སྟོགས་ལྟར་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པས་
 དེ་བཞིན་གཤམ་པ་རང་གི་མཆོན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པ་གང་ཞིག་ཡིན་ཏེ་ཡོད་
 པ་མིན། ཞེས་གསུངས་ཤིང་། ཅུ་བར་ཡང་། གལ་ཏེ་སངས་རྒྱས་སྤང་པོ་ལ།
 བརྟེན་ནས་རང་བཞིན་ལས་ཡོད་མིན། གང་ཞིག་རང་བཞིན་ལས་མེད་པ། དེ་

གཞན་དངོས་ལས་ག་ལ་ཡོད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་དོ། །རྗེས་གཅིད་ལས།
གང་དག་ང་ལ་གཟུགས་སུ་མཐོང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་
པ་རང་གི་སྤང་པོ་ལྟ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི། རང་བཞིན་
ཀྱིས་གྲུབ་པ་མིན་པས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གཟུགས་དང་གསུང་གི་སྒྲ་
ལ་བདེན་པར་ཞེན་པའི་བདེན་འཛིན་གྱིས་བཅིངས་པའི་གང་ཟག་དེས་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་སྒྲུ་མི་མཐོང་བར་བཤད་པ་ཡིན་ནོ།

རབ་བྱེད་ཉིད་གསུམ་པར་སྤྱོད་ཅི་ལོག་པ་བཏགས་པའི་སྐབས་སུ།
འདོད་ཆགས་ཞེ་སྤང་གཏི་ཐུག་རྣམས། །ཀྱན་ཏུ་རྟོག་ལས་འབྱུང་བར་གསུངས།
ཞེས་སོགས་ཀྱིས་དུག་གསུམ་གྱི་མཆོན་པའི་ཉོན་མོངས་རྣམས་ནི་ཚུ་ལ་
བཞིན་མ་ཡིན་པའི་ཀྱན་རྟོག །ལས་འབྱུང་བའི་སྒོ་བྱར་བ་ཡིན་པའི་སྤྱིར།
རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་འཆད་དེ། དུག་གསུམ་གང་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བ་
ཡང་། འདོད་ཆགས་ནི་ཡུལ་སྤུག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དང་། ཞེ་སྤང་ནི་ཡུལ་མི་
སྤུག་པ་དང་། གཏི་ཐུག་ནི་བར་མ་ལ་བརྟེན་ནས་རི་མོ་ལྟར་སྐྱེ་བས་རང་
བཞིན་གྱིས་མེད་ལ་ཡུལ་སྤུག་མི་སྤུག་སོགས་ཀྱང་ལྟོས་ནས་བཞག་པའི་
སྤྱིར། རང་བཞིན་གྱིས་མེད་དོ།

སྤྱིར་སྤུག་མི་སྤུག་གཉིས་ལྟོས་པར་མ་བཟད་སེམས་ཅན་རང་གི་སྒོ་རོ་
ལ་ལྟོས་ནས་ཀྱང་སྤུག་མི་སྤུག་ལྟོས་ཤིང་མ་ངེས་པ་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཅན་

གཅིག་ལ་སྤྱད་ཅིང་ཡིད་དུ་འོང་བ་དེ་ནི་གཞན་ལ་སྟོས་ནས་མི་སྤྱད་པར་
བཞག་ཏུ་ཡོད་ཅིང་དེ་ལས་བསྒྲིག་པ་དང་། ཡང་དུས་གཅིག་གི་ཆེ་སྤྱད་ཅིང་
ཡིད་དུ་འོང་ལ་དུས་གཞན་གྱི་ཆེ་མི་སྤྱད་པར་མཐོང་བར་ཡང་ཡོད་པས་རང་
བཞིན་གྱིས་མེད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་མི་རྟག་པ་ལ་རྟག་པར་ལྷ་བ་དང་། མི་
གཙང་བ་ལ་གཙང་བར་འཇིན་པ་དང་། བདག་མེད་པ་ལ་བདག་ཏུ་འཇིན་པ་
ཡུལ་དང་བཅས་པ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །

རབ་བྱེད་ཉིད་བཞི་པར་འཕགས་པའི་བདེན་པའི་བརྟག་པའི་སྐབས་
སྟེ། ཅ་བར། གལ་ཏེ་འདི་དག་ཀྱན་སྟོང་ན། །འབྱུང་བ་མེད་ཅིང་འཇིག་པ་
མེད། །འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་པོ་རྣམས། ཁྱོད་ལ་མེད་པར་ཐལ་བར་
འགྱུར། །ཞེས་སོགས་གྱིས་སྤྱད་འབྱུང་འཇིག་སོགས་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་
པར་བསྟན་པ་ལ་དེ་ལྟར་ན་བདེན་བཞི་སོགས་ཀྱི་བྱ་བྱེད་ཐམས་ཅད་མི་
འཐད་པར་ཐལ་བའི་ཚུད་པ་འགོད་པ་དང་། དེའི་ལན་གལ་ཏེ་འདི་ཀྱན་མི་སྟོང་
ན། །ཞེས་སོགས་གྱིས་བསྟན་པའི་སྒྲོར་མང་ལ་ལན་གྱི་སྐབས་སུ་བདེན་
གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་རྒྱས་པར་གསུངས་པ་ནི་གཞན་དུ་ཤེས་པར་བྱ་ཞིང་།
བསྟན་ཅ་བར། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་བསྟན་པ། །བདེན་པ་གཉིས་ལ་
ཡང་དག་བརྟན། །འཇིག་རྟེན་ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པ་དང་། དམ་པའི་དོན་གྱི་
བདེན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པ་ནི་སྟོ་ཀྱན་རྫོབ་པ་མ་

རིག་པའི་ངོ་བོར་ཡོད་པའི་དོན་དམ་པ་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་རྣམས་དང་། དོན་
དམ་བཤེན་པ་ནི་ཀུན་རྫོབ་པའི་ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ་ཉིད་དོ།

ཀུན་རྫོབ་ལའང་འཇིག་རྟེན་ཤེས་ངོ་ལ་སྟོས་ནས་ཡང་དག་དང་ཡང་
དག་མ་ཡིན་པ་གཉིས་ཏེ་བྱད་བཞིན་དང་སྟུ་གུ་དང་ཀ་བུམ་སོགས་ནི་དེ་ལ་
སྟོས་པའི་ཡང་དག་དང་། གཟུགས་བརྟན་དང་སྒྲིག་རྒྱ་དང་སྒྱུ་མ་སོགས་ནི་
དེ་ལ་སྟོས་པའི་ལོག་པ་སྟེ་མཆོན་པ་ཙམ་མོ། །སྐབས་འདིར་རྩ་བར། རྟེན་
ཅིང་འགྲེལ་བར་འབྱུང་བ་གང་། །དེ་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་བཤད། །དེ་ནི་བརྟེན་
ནས་གདགས་པ་སྟེ། །དེ་ནི་དབུ་མའི་ལམ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྒྲ་
མའི་འགྲེལ་པར་ཁོ་བོ་ཅག་གིས་རྒྱ་རྒྱུན་ལ་རྟེན་ཅིང་འགྲེལ་བར་འབྱུང་བ་
གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་སྒྲིམ་པས་སྟོང་པའི་དོན་ཉིད་དུ་བཤད་པ་
ལྟར་འདོད་པའི་སྤྱིར་རོ། །གང་ལས་དེ་ལྟར་བཤད་པ་ནི་མ་དོས་པས་ཞུས་པ་
ལས། གང་ཞིག་རྒྱུན་ལས་སྒྲིམ་པ་དེ་མ་སྒྲིམ། །དེ་ལས་སྒྲིབ་པའི་རང་བཞིན་
ཡོད་མ་ཡིན། །རྒྱུན་ལས་རག་ལས་གང་དེ་སྟོང་པར་བཤད། །གང་ཞིག་སྟོང་
ཉིད་ཤེས་དེ་བག་ཡོད་ཡིན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་དང་། སྟོང་པའི་དོན་རྟེན་
འབྱུང་གི་དོན་དུ་འགྲོ་བ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་བ་ཚད་མས་ཁེགས་པའི་
དབུ་མ་པ་རྣམས་ལ་ཡིན་གྱི་གཞན་ལ་མིན་ནོ། །

དེ་འདྲ་བའི་དབུ་མ་པ་ལ་ནི་སྤྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་རྣམས་རྒྱ་རྒྱུན་ལ་

རག་ལས་པའི་རྟེན་འབྲུང་དུ་ངེས་པ་ན། མྱོ་དེ་ཉིད་ཀྱི་མཐུ་ལ་བརྟེན་ནས་རང་
བཞིན་གྱིས་ཡོད་པས་སྟོང་པའི་དོན་དུ་ངེས་པར་འབྱུང་ཏེ། རང་བཞིན་གྱིས་
གྲུབ་པ་གཞན་ལ་སྟོས་པར་མེད་པར་རྟོགས་ཤིང་དེ་དང་རྟེན་འབྲུང་གཉིས་
འགལ་བར་ཚད་མས་རྟོགས་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེས་ན་རྟེན་འབྲུང་ཉིད་གྱིས་རང་
བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་ཁེགས་པའི་སྟོང་ཉིད་ལ་ངེས་པ་རྟེན་པས་ནི། བཅ་མུ་གུ་
ལ་སོགས་རྒྱ་རྒྱུ་ལ་སྟོས་པར་མཐོང་བ་དང་ཐོས་པ་དང་བྲན་པའི་མོད་ལ་
རྒྱ་མཚན་དེ་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་མེད་པ་ཡིན་པའི་ཚུལ་སེམས་པ་ལ་གོམས་
པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ལ་བྱ་བྱེད་ཐམས་
ཅད་མི་འཐད་ཅིང་། རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་ལ་བྱ་བྱེད་ཐམས་ཅད་འཐད་
ཚུལ་དང་བཅས་པ་བཤད་དོ། །

རབ་བྱེད་ཉེར་ལྔ་པར་སྤང་འདས་བརྟག་པའི་སྐབས་སུ། ཅ་བར། དེ་
ཞེག་སྤང་འདས་དངོས་པོ་མིན། ཞེས་སོགས་སྤང་འདས་རང་བཞིན་གྱིས་
གྲུབ་ཅིང་གཞན་དག་སྤང་འདས་རྟག་དངོས་དང་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་འདོད་
པ་སོགས་ཀྱང་བཀག་ནས་དོན་དམ་བདེན་པར་བསྒྲུབས་ལ། དེ་ཡང་ལྷགས་
གཞན་གྱིས་སྟག་བཅས་སྟག་མེད་ནི་ཉོན་མོངས་སྤངས་ཤིང་སྟག་བསྐལ་གྱི་
སྤང་པོ་དང་བཅས་མ་བཅས་ལ་བཞེད་ཀྱང་འདི་བས་ཉོན་མོངས་སྤངས་ཤིང་
བདེན་སྤང་གི་སྟག་མ་དང་བཅས་མ་བཅས་ཀྱི་སྒོ་ནས་འབྱེད་དོ། །

སྐབས་འདིར་རྩ་བར། སངས་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱིས་གང་དུ་ཡང་། སྤུ་ལ་
ཆོས་འགའ་མ་བསྟན་ཏོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར། གསང་བ་བསམ་གྱིས་མི་བྲབ་
བ་དང་། རྟོག་གཅོད་སོགས་ལས་འབྱུང་ཞིང་། དེའི་དོན་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་
པ་ནི་ཆོས་སྐྱའི་ཐུང་འདས་དོན་དམ་བདེན་པ་ལ་དུས་རྟག་དུ་མཉམ་པར་
བཞག་པ་ཡིན་པས། དེའི་ཆེ་གཟིགས་ངོན་གཉིས་སྤང་གི་སྒྲོས་པ་ཐམས་
ཅད་ཉེ་བར་ཞི་ཞིང་རྒྱབ་པས་དེའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་
པས་ཆོས་མ་བསྟན་པར་གསུངས་ཀྱང་། ཐ་སྙད་དུ་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཆོས་
བསྟན་པར་འདོད་དགོས་ཏེ། འགྲེལ་པར། སངས་རྒྱལ་གྱི་སྤུ་ལ་འང་ཆོས་མ་
བསྟན་ན་གསུང་རབ་ཀྱི་ཐ་སྙད་སྤྲོ་ཆོག་པ་འདི་དག་མངོན་པ་རི་ལྟར་
འབྱུང་ཞེ་ན། སྟོན་པས་ཁོ་ལོ་ཅག་ལ་ཆོས་བསྟན་ཏོ་ཞེས་པ་འདི་ནི་གདུལ་བྱ་
མ་རིག་པའི་གཉིད་དང་ལྡན་པའི་ཆི་ལམ་ཆི་བཞིན་པ་རྣམས་ཀྱིས་རང་གི་
རྣམ་རྟོག་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་ནས། དེའི་ཕྱིར་ཐུང་འདས་ཀྱི་དོན་
དུ་ཆོས་བསྟན་པ་དེ་ཁོ་ན་རྟོགས་པའི་རིགས་ངོར་མེད་ཀྱི་ཐ་སྙད་པའི་ཤེས་
པའི་ངོར་ཡོད་པ་ཅུ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཏེ། རྣམ་མཁའ་མཛོད་ཀྱི་
ཞུས་པའི་མདོ་ལས། བཛོད་པའི་འབད་རྩལ་མེད་ཀྱང་རྣམ་མཁའ་ལས་ཆོས་
བསྟན་པའི་སྒྲིལ་བྱུང་བའི་དཔེ་དོན་གསལ་བ་ཞིག་དང་བཅས་ནས་བཤད་པ་
ལྟར་ཤེས་དགོས་པ་ཡོད་དོ། །

དོར་གཅོད་ལས། སྟོན་པས་ངས་སངས་རྒྱས་མར་མེ་མཛད་ལས་
གང་སྤངས་པའི་ཚོས་དེ་གང་ཡང་མེད་དོ་ཞེས་གསུངས་པ་ཡང་དོན་དམ་
པར་མ་སྤངས་པའི་དོན་དེ་ཚུལ་འདི་དང་འདྲོ། །

རབ་བྱེད་ཉེར་དྲུག་པར་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་བརྟག་པའི་སྐབས་སུ།
ཙ་བར། མ་རིག་སྐྱབ་པ་ཡང་སྤིང་བྱིར། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་རྟོན་འབྲེལ་ཡན་
ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱིས། འཁོར་བར་འཁོར་ཚུལ་དང་དེ་ལས་ཕྱོག་ཚུལ་ཡང་
འཆད་དེ། འཁོར་ཚུལ་བསྐྱུ་ན་འཁོར་བར་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་འབྲས་དང་།
འབྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་འབྲས་གཉིས་བཤད་པའི་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ནི་མ་རིག་པ་
དང་འདྲུ་བྱེད་ཀྱི་ལས་སོ། །རི་ལྟར་འཕངས་ན་རྒྱ་དུས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ལ་ལས་
ཀྱི་བག་ཆགས་བསྐྱོམས་པའི་ཚུལ་གྱིས་སོ། །གང་འཕང་ནས་མིང་གཟུགས་
དང་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་དང་རིག་པ་དང་ཚོར་བ་དང་འབྲས་དུས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་
ཀྱང་ངོ་། །འབྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ནི་སྤིང་ལེན་གཉིས་སོ། །རི་ལྟར་འབྲུབ་ན་རྣམ་
ཤེས་ལ་བསྐྱོས་པའི་ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་མཐུ་ཅན་དུ་གྱུར་བའི་ཚུལ་གྱིས་
སོ། །གང་འབྲུབ་ན་སྐྱེ་བ་དང་ཁྱ་ཤེའོ་ཞེས་པ་ནི་མཚོན་པ་ཅུ་མོ། །འཁོར་
བ་ལས་ཕྱོག་ཚུལ་ནི། འཁོར་བའི་ཙ་བ་འདྲུ་བྱེད་དེ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་
བདག་མེད་རྟོགས་ཤིང་བསྐྱོམས་ན་དེ་ལས་གྲོལ་བར་འགྱུར་ཞེས་བཤད་པ་
ལྟར་ཤེས་པར་བྱའོ། །

རབ་བྱེད་ཉེར་བདུན་པར་ལྟ་བུ་བརྟག་པའི་སྐབས་སུ། རྩ་བར། སྟོན་
ཆེ་རྣམས་སུ་གང་བྱུང་ན། །དེ་ནི་འདི་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཆེ་སྒྲ་མར་བྱུང་
བའི་བདག་དེ་ཆེ་འདིའི་བདག་མ་ཡིན་ཞིང་། ཡིན་ན་བདག་རྟག་པར་འགྱུར་
བ་དང་། འགྲོ་བ་རིགས་སྟག་ཀའི་གཞི་མ་ཐུན་ཡོད་པར་ཐལ་བ་སོགས་སུ་
འགྱུར་བའི་གཞོན་པ་བསྟན་ལ།

མདོ་ལས་ང་དེའི་ཆེ་དེའི་དུས་ན་འཁོར་ལོས་བསྐྱུར་བའི་རྒྱལ་པོ་མང་
པོས་བཀྱར་བ་ཞེས་བྱ་བར་བྱུར་ཏེ། །ཞེས་པ་ནི་ཆེ་སྒྲ་སྤྱི་རྣམས་ཀྱི་ང་སོ་
སོར་མ་སྤྱི་བར་སྤྱི་ཅ་མ་དང་ཆེ་སྒྲ་སྤྱིའི་བདག་རྣམས་རྒྱད་གཅིག་ཡིན་པ་ལ་
དགོངས་ནས་གསུངས་པས་མི་འགལ་ཞིང་། ང་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་པ་རྣམས་ཀྱི་
ཁྱད་པར་བྱེད་དགོས་ཏེ། འདི་ལ་རབ་བྱེད་བཅུ་གཅིག་པར་བཤད་པའི་
རིགས་པ་རྣམས་ཤེས་དགོས་སོ། །

ཡང་རྩ་བར། ཉེ་བར་ལེན་པ་མ་གཏོགས་པར། ཁྱོད་ཀྱི་བདག་ནི་གང་
ཞིག་ཡིན། །ཉེ་བར་ལེན་པ་མ་གཏོགས་པའི། །བདག་ཡོད་མ་ཡིན་བྱས་པའི་
ཆོ། །ཉེ་བར་ལེན་པ་བདག་ཡིན་ན། ཁྱོད་ཀྱི་བདག་ནི་མེད་པ་ཡིན། །ཞེས་པ་
འདིས་བདག་དང་ང་ཞེས་པ་ནི་རང་གི་ཕྱང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་
ཅ་མ་མ་གཏོགས། ཕྱང་པོ་ལས་ངོ་པོ་ཐ་དད་པའི་བདག་བཟུང་དུ་མེད་ཅིང་།
བདག་ཕྱང་གཅིག་ཏུ་འདོད་ན་ནི་མི་འཐད་དེ། ངོ་སྟུམ་པ་དེའི་ཆེ་སྒྲོ་ངོར་

བདག་དང་ཕུང་པོ་ཐ་དད་དུ་འཆར་གྱི་གཅིག་ཏུ་མི་འཆར་བའི་སྤྱིར་རོ།
 །མདོར་ན་གང་ཟག་གཅིག་གིས་ཆེ་རབས་བྲན་པའི་དུས་སུ་ང་སྤྱི་ཅམ་ལ་
 དམིགས་ནས་ཆེ་རབས་བྲན་གྱི། ང་བྱེ་བྲག་པ་རེ་རེ་ཅམ་ལ་དམིགས་ནས་
 བྲན་པ་ཡིན་ལ། དེར་མ་ཟད་དེ་རིང་གི་སྤྱིས་བྱ་དེས་ཁ་སང་དང་ཆེ་བ་སྤྱོན་མ་
 དང་ལོ་སྤྱོན་མ་རྣམས་སུ་ངས་འདི་དང་འདི་བྱས་ཞེས་བྲན་པའི་ཆེ་ང་བྱེ་བྲག་
 པས་བྱད་པར་དུ་བྱས་ཏེ། ང་སྤྱི་ཅམ་ལ་དམིགས་ནས་བྲན་པ་ཡིན་ཏེ། ང་སྤྱི་
 ཅམ་པ་དེ་ལོ་ཆེ་ཞག་དུས་སུ་མ་དེ་དང་དེའི་ཆེ་ཡོད་ཀྱི་དེ་རིང་གི་དུས་ཀྱི་ང་
 དེ་ལོ་ཆེ་ཞག་དུས་སུ་མ་དེ་དང་དེའི་ཆེ་མེད་པའི་སྤྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་ཡོད་ན་ང་
 ཏྲག་པར་ཐལ་ཞིང་ཆུན་གཞོན་གྱི་སྐབས་ཐ་མ་གཅིག་དུ་འགྱུར་བ་དང་། འགྲོ་
 བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞི་མ་ཐུན་ཡང་ཡོད་པར་འདོད་དགོས་པར་འགྱུར་ན་དེ་ནི་
 སུས་གྲང་མི་འདོད་དོ། །

དེ་བཞིན་དུ་ལོ་ཆེ་ཞག་དུས་སུ་སྤྱི་མ་རྣམས་ལ་འང་འདྲའོ། །དེ་ལྟར་ཤེས་
 དགོས་ཏེ། མི་ཤེས་ན་སྤྱོན་དང་སྤྱི་མའི་མཐའ་ལ་བརྟེན་པའི་ལྷ་བ་ངན་པ་དུ་
 མ་ཞིག་འབྱུང་ལ། ཤེས་ན་ལྷ་ངན་དེ་ཐམས་ཅད་སྤྱོག་ཅིང་ཡང་དག་པའི་ལྷ་
 བ་རྟེན་ནས་འཁོར་བའི་འཆིང་བ་ཐམས་ཅད་ལས་གྲོལ་བར་འགྱུར་བར་
 གསུངས་པའི་སྤྱིར་ཏེ་འདིའི་ཐད་ཀྱི་ཁྱིམ་ར། རྩེས། དེ་ལྟར་གང་ཟག་དང་ཆོས་
 ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་ཡོད་པ་སྤར་

རིགས་པས་ལེགས་པར་བཀག་པ་བཞིན་དུ་རྟོགས་ན། སྡོན་གྱི་མཐའ་ལ་
བརྟེན་པ་ལ་སོགས་པའི་ལྷ་བ་ངན་པ་རང་གཞན་གྱི་སྡེ་པས་ཀྱན་བཏགས་
པའི་ལོག་ལྷ་གང་གིས་ཀྱང་བཀྱི་བར་མི་རུས་ལ། ཡང་དག་པའི་དོན་རིམ་ལྷ་
ངས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་དོན་མདོར་བསྐྱུས་པའི་བདག་མེད་པའི་དོན་བསྐྱོམས་ན་ནི་
འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བར་འགྱུར་ཞིང་། བདག་མེད་པའི་དོན་རིགས་པའི་རྣམ་
གངས་མཐའ་ཡས་པས་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་དོན་བསྐྱོམས་ན་ནི། ཤེས་བྱའི་
སྒྲིབ་པ་བྱད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དོ། །གཞན་ཡང་།
སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་རང་གི་སེམས་རང་བཞིན་མེད་པའི་སྟོང་ཉིད་ལ་
རྟོགས་པས་འཁོར་བར་འཁོར་ལ་རྟོགས་ན་སེམས་རྒྱད་ཀྱི་མ་རིག་པའི་བྱི་མ་
སྐྱངས་ནས་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བའི་ཐར་པ་དང་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཡང་ཐོབ་པར་
འགྱུར་ཏེ།

མགོན་པོ་སྐུ་སྐྱབ་ཀྱིས་ཆོས་དབྱིངས་བསྟོན་པ་ལས། གང་ཞིག་ཀྱན་
ཏུ་མ་ཤེས་ན། །སྤྱིད་པ་གསུམ་དུ་རྣམས་འཁོར་ལ། །སེམས་ཅན་ཀྱན་ལ་
ངས་གནས་པའི། །ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་ཕྱག་འཆའ་འདུད། །གང་ཞིག་འཁོར་
བའི་རྒྱར་གྱུར་པ། །དེ་ཉིད་སྐྱངས་པ་བྱས་པ་ལས། །དག་པ་དེ་ཉིད་ཐུངན་
འདས། །ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཡང་དེ་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དོ། །རྒྱལ་ཡུམ་
རྒྱས་འབྲིང་བསྐྱུས་གསུམ་གྱི། །དངོས་བསྟན་སྟོང་ཉིད་ཟབ་མོའི་དོན། །རིམ་

བཞིན་གསལ་མཛད་སྒྲུབ་ཀྱི། །གཞུང་མཆོག་འདི་ལས་གཞན་ན་གང་། །
 དེ་ཕྱིར་སྒྲ་མའི་མན་ངག་ལ། །བརྟེན་ནས་སྒྲུབ་དགོངས་ཟབ་དོན། །ལེགས་
 དར་བཀལ་བའི་དགོ་དེས་བདག །སྒྱུར་དུ་སངས་རྒྱས་ཉིད་གྱུར་ཅིག །

ཅེས་དབུ་མ་རྩ་བ་ཤེས་རབ་ཀྱི་དཀའ་འགྲེལ་བསྐྱུས་དོན་འདི་ཡང་
 །ལྟ་ཀྱང་དགོ་སྒོར་གྲགས་པ་བཤད་སྒྲུབ་ཅེས་བྲ་བས། །སྒྲར་རྩ་ཤེའི་རྒྱུ་ཞིག་
 བྲིས་ཟེན་གྱང་ཕྱིས་དཀའ་བཙུ་འཇམ་དབྱངས་དོན་ཡོད་ཀྱིས་བསྐྱུལ་བས་
 རྒྱུན་བྲས་ཏེ། །འདིར་ཡང་ཉེ་བར་མཁོ་བའི་སྒྲི་དོན་འགའ་ཞིག་བསྐྱུས་ནས་ཙ་
 བེ་དགོན་ཉིད་དུ་སྒྱུར་བ་སྟེ་པར་གྱི་ཡི་གེ་པ་ཡང་དཀའ་བཙུ་དེ་ཉིད་དོ། །ཚུལ་
 འདིས་བསྟན་པའི་སྟོང་པོ་ཟབ་མོ་སྒོར་པ་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་རང་གཞན་ཀྱན་གྱི་
 རྒྱུད་ལ་སྒྱུར་དུ་སྒྲི་བར་གྱུར་ཅིག། །

མཆོག་ལྟོ། །

༡༡། རྟེན་འབྲེལ་བསྟོད་པའི་རྣམ་བཤད་རྟག་ཆད་ཀྱི་ཆ་གདུང་

རྣམ་པར་སེལ་བར་བྱེད་པ་ལྷ་མའི་དགོངས་དོན་

གསལ་བའི་ལྷ་བ་ཞེས་བྱ་བ་

བཞུགས་སོ།།

རྟེན་འབྲེལ་བསྟོད་པའི་རྣམ་བཤད།

༡༡། རྩ་མོ་གྲུ་རུ་མཛུ་མྱོ་ཕྱ་ཡ། ཆོགས་གཉིས་ས་འཛིན་མཐོན་
པོའི་ཅེར་གནས་མཐུན་དང་བཅེ་པའི་ལུས་སྟོབས་རྒྱས། །ཕུང་བུང་སྟོབས་
བཅུ་མི་འཛིགས་རྣམ་བཞིའི་མཆེ་སྒར་མི་བཟད་རབ་ཏུ་འབར། །ཆོས་ཀྱན་
གདོད་ནས་རང་བཞིན་སྟོང་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ང་རོ་ཆེར་སྒྲོགས་པ། །ལྷ་མེད་
སྟོན་པ་སྤྱོད་པའི་སེང་གའི་ཞབས་པད་བྱང་ཚུབ་བར་དུ་མཆོད། །ཆོས་དབྱིངས་
ཚུ་གཏེར་འཛིང་ལ་རྟག་རོལ་ཞིང་། །རྟེན་འབྲུང་ཕུད་སྤྱོད་པའི་ཀྱན་ནས་
འབྱེན། །ལྷ་མེད་གདེངས་ཀ་མཆོག་གིས་ཉེར་མཛེས་པ། །རྒྱ་གཞུང་སྤྱོད་པའི་
དབང་པོར་འདུད། །ཐབས་ཤེས་ཟུང་དུ་འབྲེལ་བའི་རྣམ་འགྲུགས་ཀྱིས། །བྱང་
ཚུབ་སྤྱོད་པའི་མཁའ་ལ་རྣམ་པར་ཅེན། །ཐུབ་བསྟན་གླིང་བཞི་གསལ་མཛད་
པ་སྒྲོའི་གཉེན། །ཀྱན་མཐུན་ཙོང་ཁ་བ་ཡིས་དགེ་ལེགས་སྒྲོལ། །མགོན་དེའི་
ཐུགས་གསང་ཤར་རིའི་ཅེ་མོ་ནས། །ལེགས་འཐོན་རྟེན་འབྲེལ་བསྟོད་ཆོག་
འོད་དཀར་ཅན། །རྟག་ཆད་སྟེ་པའི་ཆ་གདུང་སེལ་བྱེད་འདིའི། །དགོངས་དོན་

སྒྲུང་བརྟན་ནམ་བཤད་རྩིང་འདིར་གསལ། །

དེ་ལ་འདིར་རྩེ་ཉིད་ཀྱིས་མཛད་པ་རྟེན་འབྲེལ་ལེགས་པར་བཤད་པའི་
སྒྲིང་པོའི་ཆིག་དོན་ནི་གང་བཤད་པར་བྱ་བའི་ཆོས་སོ། །

འདི་འཆད་པ་ལ་གཉིས། ཐུབ་པའི་དབང་པོ་ལ་རྟེན་འབྲེལ་གསུངས་
པའི་སྒྲོ་ནས་བསྟོད་པ། ཅུམ་པའི་རྒྱ་མཚན་དང་བསྟོ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ།
མཆོད་བརྗོད་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་མདོར་བསྟན་པ། རྒྱས་པར་བཤད་པ། དོན་བསྟུ་
བའོ། །

དང་པོ་ནི། གང་ཞིག་གཟིགས་ཤིང་ཞེས་སོགས་ཤོ་ལོ་ཀ་གཅིག་
གིས་སྟོན་ཏེ། དོན་ནི་རྟེན་འབྲེལ་གང་ཞིག་རི་ལྟ་བུ་བཞེན་མདོན་སུམ་དུ་
གཟིགས་ཤིང་། རང་གིས་རི་ལྟར་གཟིགས་པ་བཞེན་གསུངས་པ་ཡི་སྒྲོ་ནས།
རིམ་པ་བཞེན་དུ་མཐེན་པ་སྒྲན་མེད་པ་དང་། སྟོན་པ་སྒྲན་མེད་པར་བཞག་
ཅིང་། དེ་ལྟར་བཞག་པའི་རྒྱལ་བ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ། གཟིགས་
ཤིང་འདོམས་པ་དེ་ལ་གྲུས་པས་འདུད་དོ། །ཞེས་པ་སྟེ། ཀླང་པ་དང་པོ་གཉིས་
ཀྱིས་ཡོན་ཏན་དེ་དང་ལྡན་པའི་བསྟོད་ཡུལ་ངོས་བཟུང་ནས། བྱི་མ་གཉིས་
ཀྱིས་ཡོན་ཏན་དེ་ལྡན་ཀྱི་སྟོན་པ་ལ་བསྟོད་པའོ། །

གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས། བསྟོད་པའི་རྒྱ་མཚན་དང་།
བསྟོད་པ་དངོས་སོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྟེན་འབྲེལ་ཤེས་པ་བསྟན་པའི་སྒྲིང་

པོར་བསྟན་པ། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་སྒོ་ནས་བསྟོད་པར་བསྐྲགས་པའོ། །དང་པོ་ནི།
འཇིག་རྟེན་རྒྱད་པ་སོགས་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་གཉིས་གསུངས་ཏེ། རོན་ནི།
འཇིག་རྟེན་ན་སྐྱེ་ག་ན་འཆི་སོགས་ཀྱི་རྒྱ་ཆགས་སོགས་ཀྱི་རྒྱད་པ་རི་སྟེད་
ཡོད་པ། དེ་ཡི་རྩ་བ་མཐར་ཐུག་པ་ནི། ཆོས་དང་གང་ཟག་རང་བཞིན་གྱིས་
གྲུབ་པར་འཇིན་པའི་བདེན་འཇིན་གྱི་མ་རིག་པ་ཡིན་པར་བཞག་སྟེ། རྟེན་
འབྲེལ་གྱི་ཆོས་ཉིད་ཟབ་མོ་གང་ཞིག་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་སྟེ་ཉོགས་
པས་མ་རིག་པ་དེ་ལྟོག་པར་འབྱུང་བས་ན། མ་རིགས་པ་དེ་སྟོང་བའི་ཐབས་
སུ་རྒྱལ་བས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་གསུངས་པའོ། །

འདིར་མ་རིག་པ་ནི། ང་དང་ང་ཡིའོ་སྟུང་པ་སོགས་གང་ཟག་དང་ཆོས་
རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཇིན་པའི་བདག་འཇིན་ཞིག་ལ་འཇོག་ཅིང་དེ་
འདྲ་བའི་མ་རིག་པ་དེ་ཉོན་མོངས་གཞན་རྣམས་ཀྱི་རྩ་བ་ཡིན་ཏེ། དབུ་མ་
འབྲུག་པ་ལས། ཉོན་མོངས་སྐྱེན་རྣམས་མ་ལུས་འཇིག་ཆོགས་ལ། །ལྟ་ལས་
བྱུང་ཞེས་དང་། རྣམ་འབྲེལ་ལས། གཏི་ཐུག་ཉེས་པའི་རྩ་བ་སྟེ། །ཞེས་
གསུངས་པའི་བྱིར་རོ། །

སྦྱིར་མ་རིག་པ་ལ་ནི། ལས་འབྲས་ལ་ཚོངས་པའི་མ་རིག་པ་དང་། དེ་
ཁོ་ན་ཉིད་ལ་ཚོངས་པའི་མ་རིག་པ་གཉིས་གསུངས་པའི་འདིར་ནི་བྱི་མ་ཡིན་
ལ། དེ་ལའང་སྤྲ་རགས་གཉིས་ལས་སྤྲ་བ་ཡིན་ནོ། །མི་ཤེས་པ་ཁ་ཅིག་བྱི་ནང་

གི་དངོས་པོ་ལ་ཆགས་པའི་སེར་སྒྲ་ལ་བདག་འཛིན་དུ་འདོད་པ་ནི་ཆེར་
འཁྱུལ་ཏེ། དེ་ལ་བདག་འཛིན་དུ་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་ཆད་ལྡན་གྱི་གཞུང་གང་
ལས་ཀྱང་མ་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཀྱང་པ་ཕྱི་མར་འབྱུང་བར་གསུངས་ཞེས་
བཤང་ཡོད་དེ། རྟོན་འབྲེལ་ལ་ཐུན་མོང་བ་དང་། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་གཉིས་
ལས། རང་གི་ཆ་ཤས་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་ནི། ཐུན་མོང་བའི་རྟོན་འབྲེལ་གྱི་
དོན་དང་། མིང་བཟང་འཕེལ་ཏོག་པ་ཅམ་གྱིས་བཞག་པའི་སྟོས་བྱུང་ནི། ཐུན་
མོང་མ་ཡིན་པའི་རྟོན་འབྲེལ་གྱི་དོན་ཏེ་འདི་ལ་བྱུང་མཐའི་འདོད་ཚུལ་གྱིས་
སྤྱེ་ན་མང་ངོ། རྟོན་འབྲེལ་གྱི་དོན་མཐོང་བས་ཆགས་སོགས་སྟོག་པར་
འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ།

མགོན་པོ་སྐུ་སྒྲུབ་གྱིས་རྩ་བ་ཤེས་རབ་ལས། མ་རིག་འགག་པར་
འགྱུར་བ་ནི། །ཤེས་པས་དེ་ཉིད་བསྒྲོམ་པའོ། །ཞེས་དང་། ལྷ་བས་དབུ་མ་
འཇུག་པར་ཡང་། དེ་ཕྱིར་རྟོན་འབྱུང་རིགས་པ་འདི་ཡིས་ནི། །སྟངས་ཅ་བ་
མཐའ་དག་གཅོད་པར་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་པས་སོ། རྒྱ་མཚན་དེ་སྟར་ཡིན་
པ་དེའི་ཆེ་ན། ལྷོ་གྲོས་དང་ལྡན་པའི་མཁས་པ་ཡིས། རྟོན་ཅིང་འབྲེལ་བར་
འབྱུང་བའི་དོན་རྟོགས་པའི་ལམ་དེ་ཉིད། མགོན་པོ་ཁྱོད་གྱི་བསྟན་པའི་གནད་
དམ་སྟིང་པོ་མཐར་ཐུག་པ་ཉིད་དུ་ཚུལ་ཇི་སྟབས་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་མི་འགྱུར་
ཏེ། བསྟན་པའི་སྟིང་པོར་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་འགྱུར་ངོ། །དེ་ཡང་གོ་བདེ་བར་

བྱས་ན། ཁ་ཅིག་ཤེས་སྒྲ་བ་ཞིག་ལ་དེ་ཅིའི་ཆེད་ལ་མི་ཤེས་ཞེས་མ་ཡིན་
དགག་བརྗོད་ནས་སྒྲིག་དོན་ལ་ཤེས་པར་འཕངས་པ་བཞིན་ཏེ། དེ་འབྲ་གཞན་
ལའང་སྦྱར་བར་བྱའོ། །ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྟེན་འབྲེལ་རྟོགས་
པའི་ལམ་དེ་བསྟན་པའི་སྟོང་པོ་ཡིན་ཏེ། བཤེས་སྦྱང་ལས། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་
བར་འབྱུང་འདི་རྒྱལ་བ་ཡི། །གསུང་གི་མཛོད་ཀྱི་གཅེས་པ་ཟབ་མོ་ རྟེ།
།ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། མགོན་པོ་བྱེད་ལ་རྟེན་འབྲེལ་གསུངས་པའི་སྒྲོ་ནས་
བསྟོད་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚན་གོང་དུ་བརྗོད་པ་དེ་ལྟ་ལགས་པ་སྟེ་ཡིན་ན།
མགོན་པོ་བྱེད་ལ་བསྟོད་པའི་སྒྲོར་ཏེ་བསྟོད་པའི་གནས་སམ་ཐབས་ནི་
མཁས་པ་སུ་ཞིག་གིས་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་གསུང་བ་ལས་གཞན་དུ་ངོ་
མཆར་ཆེ་བར་གྱུར་པ་ཅི་ཞིག་རྟོད་དེ་རྟོད་པར་མི་རུས་སོ། །དེ་ཡང་རྟེན་
འབྲེལ་གསུངས་པའི་སྒྲོ་ནས་བསྟོད་པ་ནི་བསྟོད་པ་གཞན་ལས་བྱུང་པར་དུ་
འཕགས་པའི་དོན་ཏེ། དེ་ལ་དགོངས་ནས། འཕགས་པས་རྩ་ཤེའི་མཆོད་
བརྗོད་དུ། གང་གིས་རྟེན་ཅིང་ཞེས་སོགས་དང་། རིགས་པ་བྱུག་ཅུ་པར། གང་
གིས་སྦྱེ་དང་། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྟོན་པ་ལ་རྟེན་འབྲེལ་གསུངས་པའི་སྒྲོ་ནས་
བསྟོད་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་བསྟོད་པ་དངོས་ལ་གཉིས། སྦྱིར་བསྟོད་པ་དང་། བྱེ་བྲག་ཏུ་

བསྟོད་པའོ། །

དང་པོ་ལ་གསུམ། སྟོན་པ་ཉིད་སྤྲོ་བ་གཞན་ལས་བྱུང་པར་ཞུགས་པར་
བསྐྱགས་པ། རྟོན་འབྲེལ་གཟིགས་ཤིང་གསུངས་ཚུལ། རྟོན་བསྐྱུས་ཏེ་བསྟོན་
པའོ། །

དང་པོ་ལ་གསུམ། རྟོན་འབྲེལ་གསུང་བ་ལེགས་འདོམས་ཀྱི་མཆོག་ཏུ་
བསྟོན་པ། དེ་ཉིད་སྟོས་པ་གཅོད་བྱེད་དུ་བསྟོན་པ། རྟོན་འབྲེལ་སྟོན་པ་ཉིད་
མཆོག་ཏུ་བསྐྱགས་པའོ། །

དང་པོ་ནི། གང་གང་རྒྱུན་ལ་ཞེས་སོགས་རྒྱུ་པ་བཞེས་སྟོན་ཏེ། སྟོན་
པ་བྱེད་ཀྱི་ཞལ་ནས་ཆོས་གང་དང་གང་རང་གི་རྒྱ་རྒྱུན་ལ་རག་ལས་པ་སྟེ་
སྟོས་ནས་འབྱུང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་དང་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་པས་སྟོང་ངོ་
ཞེས་འཁོར་དབུས་གསུངས་པ་འདི་ལས་ལྷག་པར་ཡ་མཚན་པ་སྟེ་ངོ་མཚར་
མད་དུ་བྱུང་པའི་ལེགས་འདོམས་ཀྱི་ཚུལ་ནི་གཞན་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ་མེད་དོ། །
དེ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་བའི་སྟོང་ཉིད་སྟོན་པའི་གསུང་རབ་རྣམས་གསུང་
རབ་གཞན་ལས་བྱུང་པར་དུ་འཕགས་པར་སྟོན་པའོ། །ངོ་མཚར་དང་ཡ་
མཚན་གྱི་སྒྲ། སྟོར་བསྐྱགས་པ་དང་སྤྲད་པ་སོགས་ལ་འཇུག་པ་ཡོད་ཀྱང་
འདི་ནི་དང་པོའི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །བསྟོད་པ་འདི་ནི། མ་དོས་པས་ཞུས་
པའི་མདོ་ལས། གང་ཞིག་རྒྱུན་ལས་སྐྱེས་པ་དེ་མ་སྐྱེས། །དེ་ལ་སྐྱེ་བའི་རང་

བཞིན་ཡོད་མ་ཡིན། །རྟེན་ལས་རག་ལས་གང་དེ་སྟོང་པར་བཤད། །གང་
ཞིག་སྟོང་ཉིད་ཤེས་དེ་བག་ཡོད་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་དགོངས་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི། གང་དུ་བཟུང་སོགས་ཆིགས་བཅད་གཅིག་གིས་རྟེན་
ཏེ། རོན་ནི་རྒྱ་ལས་འབྲས་བུ་འབྲུང་བར་མཐོང་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྟེན་འབྲེལ་
གང་དུ་བཟུང་བས་རྒྱ་འབྲས་ལ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་ཞེན་པའི་གྲུབ་མཐའ་ལ་མ་
ཞུགས་པ་དང་ཞུགས་པའི་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྒྲ་བ་སོགས་བྱིས་པ་དངོས་སྒྲ་བ་
རྣམས་ནི། ཏྲག་པའི་མཐར་འཛིན་གྱི་འཆིང་བ་རང་རྒྱད་ལ་གོམས་པ་ཤིན་ཏུ་
བརྟན་པར་བྱེད་པའི་གནས་རྟེན་འབྲེལ་དེ་ནི་མཁས་པ་དབུ་མ་པ་རྣམས་ལ་
མཐར་འཛིན་གྱི་སྒྲོས་པ་ཡི་ཏྲ་བ་མ་ལུས་པ་གཙོད་པའི་སྒྲོ་སྟེ་ཐབས་དམ་པ་
ཡིན་ནོ། །

སྒྲོས་པའི་ཐ་སྙད་ནི། སྒྲིར་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སྒྲོས་པ། བདེན་གྲུབ་ཀྱི་སྒྲོས་
པ། ཀུན་རྟོག་གི་སྒྲོས་པ་ཞེས་སོགས་ཡོད་ཀྱང་། འདིར་ཀུན་རྟོག་ཀྱི་སྒྲོས་
པའོ། །ཏྲ་བ་ལ་དཔེའི་ཏྲ་བ་ནི་རྩ་སོགས་སྐར་སྐར་འཆིང་བྱེད་ཀྱི་ཏྲ་བ་ལྟ་བུ་
ཡིན་ལ། སྐབས་འདིར་བརྟན་པའི་བདེན་འཛིན་དེ་ཏྲ་བ་དང་འཏྲ་ཆོས་སུ་དོན་
གྱིས་བརྟན་ཏོ། །འོ་ན་དངོས་སྒྲ་བའི་མཁས་པ་དེ་དག་གྱང་བྱིས་པ་ཡིན་ནམ།
མིན་ན་འདིར་བྱིས་པ་རྣམས་ཞེས་པ་ནི་མ་འབྲེལ་བར་འགྱུར་ལ། ཡིན་ན་
སྒྲོབ་དཔོན་དབྱིག་གཉིན། བྱིགས་སྤང་། ཆོས་གྲགས་སོགས་གྱང་བྱིས་པར་

ཐལ་བར་འབྱུར་རོ། །ཞེན་སྒྲིན་མེད་དེ། དེ་དག་ནི་འདིའི་དངོས་བསྟན་གྱི་
 གྱིས་པར་འདོད་དམ་མི་འདོད་རིམ་ལྟར་ཡང་། སྒྱིར་གྱིས་པ་ག་ལ་ཡིན། འོན་
 །ཀྱང་མཁས་པ་དབུ་མ་པ་རྣམས་ལ་སྟོས་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པའི་དོན་
 །ཤེས་མི་རྒྱས་པའི་དངོས་སྒྲུབ་རྣམས་གྱིས་པ་དང་ཆོས་མཚུངས་སུ་འཛོག་
 །ཏུ་ཡོད་པ་ལ་དགོངས་སོ། །བསྐྱུ་ན་དངོས་སྒྲུབ་སྐྱུ་ལས་འབྲས་བུ་འབྱུང་
 །བར་བསམས་ནས་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འཛིན་ལ། དབུ་མ་པས་ནི་སྐྱུ་ལ་འབྲས་བུ་
 །སྟོས་ནས་གྲུབ་ཅིང་འབྱུང་གི་མ་སྟོས་པར་མི་འབྱུང་བའི་སྐྱུ་མཚན་གྱིས་དེ་
 །རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་བཞེད་པ་སྟེ། དེའི་རྩ་བ་ཤེས་རབ་ལས།
 །རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་གང་། །དེ་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་བཞེད། །ཅེས་
 །གསུངས་པའི་སྒྱིར་རོ། །དེ་ཡང་ཆ་ཤས་པན་ཚུན་བསྟོས་ནས་གྲུབ་པའི་རྟེན་
 །འབྲེལ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། གཞན་གྱི་དབང་གིས་གྲུབ་པར་ཡིན་གྱི་རང་དབང་
 །གིས་མ་གྲུབ་སྟེ་དེའི་སྒྱིར་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ཏེ། བཞི་
 །བརྒྱ་བ་ལས། འདི་ཀྱན་རང་དབང་མེད་པ་སྟེ། །དེས་ན་བདག་ནི་ཡོད་མ་
 །ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ནི་བསྟན་འདི་སོགས་ཆོགས་བཅད་གཉིས་གསུངས་ཏེ། དེ་
 །སྟར་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་གསུངས་པའི་བསྟན་པ་སྒྲ་ན་མེད་པའི་ཚུལ་
 །འདི་ནི། ཐུབ་པ་ཁྱོད་གྱི་ལུགས་ཡིན་གྱི། དེ་ལས་གཞན་དུ་སྐྱ་སྟེགས་བྱེད་གྱི་

ལུགས་ལས་མ་མཐོང་བས་ན། རྒྱ་མཆན་དེ་ཉིད་ཀྱི་སྟོན་སྟོན་པ་ཞེས་བྱ་
བའི་སྒྲིའི་བྱིད་ཉིད་ལ་དངོས་མིང་དུ་འབྱུག་པར་བྱེད་དེ། གཞན་ཕ་སྐྱེས་ཏེ་
ཕ་ལ་ནི་སེང་གེ་ཞེས་པའི་སྒྲི་བཏགས་ནས་བརྗོད་པ་བཞིན་དུ། ལྷ་སྟེགས་
ཅན་སེར་སྒྱ་དང་། ཀླང་མིག་དང་། གཟེག་ཟན་སོགས་སྤྱི་རོལ་པའི་སྟོན་པ་དེ་
དག་ལའང་རང་གི་རྗེས་འབྲང་རྣམས་ཀྱིས་སྟོན་པ་ཞེས་བརྗོད་པར་བྱེད་ཀྱང་
དེ་ནི་གཅུམ་ཤུའི་ཆོག་སྟེ་དོན་དང་མི་མཐུན་པའི་ངོ་བསྟོད་ཀྱིས་བརྗོད་པ་
ཡིན་ནོ། །འང་ཞེས་པ་ནི་བྱིད་ལ་སྟོན་པ་བཅས་པ་ཅུམ་དུ་མ་བད། ཅིག་ཤོས་ལ་
ཡང་སྟོན་པའི་སྒྲིས་བརྗོད་པ་ཡོད་ཅེས་པའོ། །རྒྱ་མཆན་དེས་ན་གོ་བྱ་ཏ་མ་
བྱིད་ཉིད་སྟོན་པ་དང་། རྒྱ་བས་དང་། རྒྱ་མཆོག་དང་། མགོན་ཐུན་མེད་པ་
ཡིན་གྱི། གཞན་ནི་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་ན། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་
བ་ལེགས་པར་གསུང་པའི་སྟོན་པ་དེ་ལ་བདག་ཕྱག་འཆལ་ལོ། །ཞེས་པའོ།
།ཨེ་མའོ་ཞེས་པ་བཞི་ནི་ངོ་མཆར་མད་དུ་བྱུང་བའི་བསྟེན་སྟེན་ཆོག་གོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་རྟེན་འབྱུང་གི་དོན་དུ་
གསུངས་ཚུལ། དེ་མ་རྟོགས་ན་བསྟན་པའི་སྟོང་པོ་མི་རྟོགས་པར་བསྟན་པ།
རྟོགས་ན་སྟོན་པ་ལ་ཆད་མས་དངས་པའི་དད་པ་བྱུང་བར་ཅན་སྐྱེ་བར་བསྟན་
པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། བསྐྱས་ཏེ་བསྟེན་སྟེན་ པའོ།
།དང་པོ་ལ་གཉིས། རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་རྟེན་འབྱུང་གི་དོན་དུ་མི་འདོད་པ་

ཐུབ་པའི་བཞེད་པ་མ་ཡིན་པར་བསྟན་པ། སྟོང་པ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་དོན་དུ་
 འདོད་པ་ཐུབ་པའི་བཞེད་པར་བསྒྲུབས་པའོ། །ཆོག་ཆོགས་སྟོང་པའི་ཆེད་ཅ་
 བ་མ་བྲངས་པར་བཤད་ན། དང་པོའི་དོན་ནི། གཞན་ལ་པན་པར་མཛད་པ་
 བྱིད་ཀྱིས་གདུལ་བུའི་འགོ་བ་ལ། སྟན་པ་སྟེ་པན་པའི་སྟངས་དུ་བཀའ་སྒྲུལ་པའི་
 བསྟན་པའི་སྟོང་པོ་ནི་ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པའི་སྟོང་
 པ་ཉིད་བསྟན་པ་དེ་ཉིད་ཡིན་ལ། སྟོང་ཉིད་དེ་ངེས་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཏེ་
 ཐབས་འགྲན་པའི་སྒྲུ་མེད་པ་ནི། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་པའི་རྟགས་ཀྱི་
 ཚུལ་འདི་ཉིད་ཡིན་ནོ། །འོན་ཀྱང་སྒྲུ་གྱ་ཆོས་ཅན། བདེན་པར་མེད་དེ། རྟེན་
 འབྲེལ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཞེས་པའི་རྟགས་སྟོར་ལ། བྱུ་པ་མེད་ཅེས་བྱུ་པ་
 འགལ་བའི་ལན་འདེབས་པའི་དངོས་སྒྲུབ་དང་ནི་རྟགས་མ་གྲུབ་པར་མཐོང་
 བ་སྟེ་འདོད་པའི་ལན་འདེབས་པའི་སྒྲུ་སྟེགས་བྱེད་འདི་ཡིས་ནི་སྟོན་པ་བྱིད་
 ཀྱི་ལྷགས་སྒྲུ་ན་མེད་པ་རྟེན་འབྱུང་གི་དོན་ངེས་ལོང་དུ་ཆུད་པར་རུས་ཏེ་
 ལོང་དུ་ཆུད་མི་རུས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་ལ་བྱ་བྱེད་ཐམས་ཅད་
 འཐད་ཅིང་གཞན་དུ་མི་འཐད་པ། རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་རང་
 བཞིན་གྱིས་སྟོང་པར་གྲུབ་པ། དེའི་སྟོན་ས་སྟོན་པ་ཉིད་སྒྲུབ་སྒྲུ་མེད་པར་
 བསྒྲུབས་པའོ། །

དང་པོ་ལ་གསུམ། རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་ལ་བྱ་བྱེད་འཐད་ཚུལ་དང་
ཚྭ་གྲོགས་ལ་མི་འཐད་པ་རྟེན་འབྲེལ་མཐོང་བ་ལ་བསྐྱགས་པའོ། །དང་པོ་
ནི། སྟོན་པ་བྱིད་ནི་འདི་ལྟར་རྣམ་ཞིག་གི་ཆེ་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པར་བྱུབ་
པ། དེའི་སྟོན་སྟོན་པ་ཉིད་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་པར་བསྐྱབས་པའོ། །

དང་པོ་ལ་གསུམ། རང་བཞིན་གྱིས་ནི་བྱུབ་པས་སྟོང་པ་ཡིན་པ་དང་།
དེར་མ་བཟད་དེ་ལ་ནི་གནས་སྐབས་སུ་སོང་ཞིག་འདུག་ཅིག་སོགས། སྤང་
དོར་གྱི་ཚུལ་རྣམས་འཛོག་པར་བྱ་བྱེད་ཐམས་ཅད་ཐ་སྙད་ཅམ་དུ་འཐད་
པའང་མི་འགལ་ཞིང་། ཆོས་མཐུན་པར་བཞེད་དོ། །དེ་ལྟར་ཡང་རྩ་ཤེས།
ལས། གང་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་རུང་པ། །དེ་ལ་ཐམས་ཅད་རུང་བར་འགྱུར། །ཞེས་
གསུངས་སོ། །འདིས་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུབ་པ་རྩལ་ཅམ་
ཡང་མེད་ཀྱང་། ཀྱན་རྫོབ་ཅམ་དུ་འཁོར་འདས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་སྤྱི་དང་། བྱང་
པར་དུ་སྤང་སྤང་གི་རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་འཐད་པ་ཅམ་དུ་མ་བཟད། ཤེས་ཏེ་
རུང་བར་ཤེས་དགོས་པར་སྟོན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་སྤར་བ་ཤད་པ་ལྟར་ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་
གྱིས་སྟོང་པ་དེ་ལས་ཕྱོག་པ་གལ་ཏེ་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུབ་པར་མཐོང་བ་སྟེ་
ཁས་ལེན་པར་བྱེད་ན། དེ་ནི་མི་འཐད་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་ལ་བྱ་བ་
བྱེད་པ་ཐམས་ཅད་འཐད་པར་བཞག་ཏེ་མི་རུང་ཞིང་གནས་སྐབས་སུ་རྩུ་

འབྲས་སོགས་ཀྱི་བྱ་བྱེད་འཐད་པ་དང་བཅས་པ་ལ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་
 བས་སྟོང་པ་མེད་པར་འདོད་དགོས་པར་འགྱུར་བས་སོ། །དེ་ལྟར་འདོད་
 དུའང་མི་རུང་སྟེ་དེ་འདྲའི་གང་ཟག་དེ་རྟག་ཆད་ཀྱི་ལྟ་བུའི་གནས་ཉམ་ང་བའི་
 གཡང་དུ་ལྷུང་བ་ཡིན་པར་སྟོན་པ་བྱོད་ཀྱིས་བཞེད་པའི་སྤྱིར་རོ། །འདིར་
 མཐོང་བ་ན་ཞེས་ནའི་སྐྱ་ཡོད་པས་དེ་ལྟར་བཤད་ཀྱི། ལ་ལར་རུང་བད་འདི་
 དང་མི་འདྲ་བའང་ཡོད་དོ། །རྩེའི་གསུང་འབྲུམ་དུ་བཅས་ལ་ཞེས་གནས་
 གཞིའི་སྐྱ་ཡོད་ལ། ཆོས་སྟོན་དུ་བཅས་པ་ཞེས་འབྲུང་ངོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ཅ་ཞེ་
 ལས། གང་ལ་སྟོང་ཉིད་མི་རུང་པ། །དེ་ལ་ཐམས་ཅད་རུང་མི་འགྱུར། །ཞེས་
 གསུངས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། གོང་དུ་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་དེའི་སྤྱིར་ན། སྟོན་པ་བྱོད་
 ཀྱི་བསྟན་པ་འདི་ལ་རྟོན་འབྲུང་གི་གནས་ལུགས་སམ་ཆོས་ཉིད་མཐོང་བ་ནི་
 ལེགས་པར་བསྐྲགས་སོ། །རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་དང་དེའང་བྱ་བྱེད་འཐད་
 ཚུལ་ལེགས་པར་ཤེས་པ་ལ་བསྐྲགས་ཚུལ་ནི། མགོན་པོ་སྐུ་སྐྱབ་ཀྱིས། ཆོས་
 རྣམས་སྟོང་པ་འདི་ཤེས་ནས། །ལས་དང་འབྲས་བྱ་བསྟེན་པ་གང་། །ངོ་མཚར་
 བས་ཀྱང་འདི་ངོ་མཚར། །མད་བྱང་བས་ཀྱང་འདི་མད་བྱང་། །ཞེས་གསུངས་
 ཞིང་། མདོ་ལས་ཀྱང་། གང་གིས་རྟོན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྲུང་བ་མཐོང་བ་
 དེས་ནི་ཆོས་མཐོང་ངོ། །ཞེས་གསུངས་པ་རྣམས་སོ། །རྟོན་འབྲེལ་གྱི་གནས་

ལུགས་དེ་ཡང་རྟེན་འབྲེལ་དེ་ཉིད་ཀྱན་དུ་སྟེ་ཐ་སྟོང་དུ་གཏན་མེད་པར་སྟོང་བ་
དང་། རང་བཞིན་གྱིས་ནི་ཡོད་པར་སྟོང་བས་མཐོང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། རྟེན་འབྲེལ་
གི་རིགས་པ་ལེགས་པར་ཤེས་པ་ཉིད་གྱིས་མཐོང་དགོས་པའི་སྤྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། གསུངས་ཚུལ་དང་། རྟོག་པས་སྒྲགས་མི་རྟོན་
པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། ལྟོས་ནས་བྱུང་བ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་དོན་དུ་
བསྟན་པ། རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་པ་ཉིད་གྱིས་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པར་བསྟན་པ།
རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་ན་ཐོབ་བྱ་བྱང་འདས་སོགས་མི་རུང་བར་བསྟན་པའོ། །
དང་པོ་ནི། རང་གི་གདགས་གཞི་ཆ་ཤས་ཆོགས་པ་ལ་བསྟོས་མེད་ཀྱི་ཆོས་
ནི་དཔེར་ན་ནམ་མཁའ་མེ་ཏོག་བཞིན་དུ་གཞི་མ་བྱུང་པའི་རྒྱ་མཚན་དེས་ན།
རང་གི་ཆ་ཤས་སོགས་ལ་མ་བརྟེན་པར་རང་དབང་ངམ་ཚུགས་བྱུང་དུ་བྱུང་
པའི་ཆོས་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ལ། གལ་ཏེ་སྟུ་གུ་ལྟ་བུ་ནི། རང་གི་ངོ་བོས་རང་
དབང་དུ་བྱུང་བ་ཞིག་ཡིན་ན། སྟུ་གུ་དེ་འབྱུང་པར་བྱེད་པ། རང་གི་རྒྱ་དང་
རྟེན་ལ་སྟོས་པ་འགལ་བར་འབྱུང་ཏེ། རང་དབང་ངམ་ངོ་བོས་བྱུང་ན་བདེན་
པར་བྱུང་དགོས་ལ་བདེན་བྱུང་ཡིན་ན། ལྟོས་མེད་དུ་བྱུང་དགོས་པ་ལས་
ལྟོས་མེད་དུ་བྱུང་བ་མེད་པའི་སྤྱིར་རོ། །འདིས་སྟུ་གུ་སོགས་ནི་རང་གི་ངོ་
བོས་མ་བྱུང་སྟེ། གཞན་ལ་སྟོས་ནས་བྱུང་པའི་སྤྱིར་ཞེས་བསྟན་ཏོ། །འདིར་
བསྟོས་པ་ཞེས་འབྱུང་ཡང་། གསུང་འབྱུང་ལ་ལར་བསྟོས་པར་ཞེས་འབྱུང་བ་

ནི་བདེ་བར་མངོན་ཏེ། དེ་ལ་བསྟོས་པ་ཡིན་པར་འགལ་ཞེས་ཐོབ་པོ། འདི་ནི་
ཅ་ཞེ་ལས། །རང་བཞིན་དག་ནི་བཅོས་མིན་ དང་། །གཞན་ལ་བསྟོས་པ་མེད་
པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་དགོངས་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི། རྒྱ་མཚན་སྤར་བཤད་པ་དེའི་སྤྱིར་ན། བརྟེན་ནས་འབྱུང་
བ་ལས་མ་གཏོགས་པའི་ཆོས་འགའ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ལ། དེ་མེད་པས་ན་
སྟོན་པས་རང་བཞིན་གྱིས་ནི་སྟོང་པ་ལས་མ་གཏོགས་པའི་ཆོས་ནི་འགའ་
ཡང་མེད་པར་གསུངས་སོ། །གསུང་འབྲུམ་ལས་འདས་ཆིག་གི་དོན་དུ་
གསུངས་ཞེས་འབྱུང་བ་བཞིན་བྱས་ཀྱི། ཆོས་སྟོད་འདིར་གསུང་ཞེས་པ་
ལྟར་ན་གསུང་ངོ་ཞེས་ཐོབ་པས་འདྲ་ཡང་རུང་ཟད་ཅམ་གྱི་བྱད་པར་ཡོད་དོ།
མ་གཏོགས་ཞེས་པ་ནི། དེར་མ་གཏོགས་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ཀྱང་། ལས་
ཞེས་དགར་ཆིག་འབྱུང་བ་ནི། དེ་ལས་གཞན་པའི་ཆོས་མེད་པའི་དོན་ནོ། །
དེ་ལྟར་ཅ་ཞེ་ལས། གང་སྤྱིར་རྟེན་འབྱུང་མ་ཡིན་པའི། །ཆོས་འགའ་ཡོད་པ་
མ་ཡིན་ལ། །དེ་སྤྱིར་སྟོང་པ་མ་ཡིན་ པའི། །ཆོས་འགའ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ།
།ཞེས་གསུངས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། བདེན་པར་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་ན་དེ་ནི་ནམ་ཡང་
ལྷོག་པ་མེད་པ་སྟེ་བསྐྱར་མི་རུས་པ་ཞིག་ཡོད་དགོས་པའི་སྤྱིར། གལ་ཏེ་
ཆོས་རྣམས་ལས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་འགའ་ཞིག་ཡོད་ན་ནི། དེའི་ཆེ་བྱ་

བྱེད་མི་འཐད་པར་མ་ཟད་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་སྟེ་ཐར་པ་ཐོབ་པ་ཡོད་ཅེས་
ཁས་ལེན་དུ་འང་མི་རུང་ཞིང་། མཐར་འཛིན་ཀུན་རྟོག་གི་སྟོས་པ་ཀུན་གྱང་
སྟོག་པ་མེད་པར་སྟོན་པ་ཁྱོད་ཀྱིས་གསུངས་སོ། །འདི་ཡང་བདེན་འཛིན་ནི་
བདེན་པར་གྱལ་ན་ནི་བསྐྱར་མི་རུས་པས་སྟོང་བར་ཡང་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར།
མྱང་འདས་གྱང་ཐོབ་མི་རུས་སོ་ཞེས་པའོ། །སྟོག་པ་མེད་ཅེས་པའི་དོན་ལ།
བསྟོག་པ་མེད་པའི་ཆོག་འབྱུང་བ་ནི་དོན་འདྲའོ། །འདི་ནི་རྩ་ལེ་ལས། རང་
བཞིན་གཞན་དུ་འགྱུར་བར་ནི། །ནམ་ཡང་འཐད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་
གསུངས་པའི་དགོངས་པའོ། །བདེན་པར་གྱལ་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་ན་གོང་
དུ་བྲངས་པ་ལྟར་བཅས་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། གཞན་ལ་བསྟོས་པ་མ་ཡིན་པ་
དང་། གཞན་དུ་མི་འགྱུར་པའི་བྱད་ཆོས་གསུམ་ཆང་དགོས་ཏེ། ཞིབ་པར་ནི་
རྩ་ལེའི་འགྲེལ་པ་སོགས་དབུ་མའི་གཞུང་ཆེ་བ་ནས་ལེས་དགོས་སོ།
།ཆོགས་བཅད་འདི་ལྟ་བུ་ནི། གོ་རིམ་བསྟོག་སྟེ་བཤད་ན་འཆད་བདེ་ཡང་།
གཞན་ལ་གོ་སླ་བའི་ཆེད་དུ་མཐར་ཆགས་སུ་བཤད་ཅིང་འཆད་པར་ཡང་
འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། རྒྱ་མཚན་བཤད་མ་ཐག་པ་དེའི་ཕྱིར་སྟོན་པ་ཁྱོད་ཀྱིས་
ཆོས་རྣམས་བདེན་པར་གྱལ་པའི་རང་བཞིན་རྣམ་པར་བྲལ་ལོ་ཞེས་འཇིགས་
པ་མེད་པའི་སེང་གའི་སྒྲ་ཡིས་ཡང་དང་ཡང་དུ་མཁས་པའི་འཁོར་གྱི་ཆོགས་

སྤྱ་ལེགས་པར་གསུངས་པ་འདི་ལ་རྒྱལ་བ་སྤྱ་ཡིས་འགོང་བར་རུས་ཏེ་
འགོང་བར་མི་རུས་སོ། །འགོང་མི་རུས་པ་ནི། བས་རྒྱལ་གྱིས་ཆོས་འབྱུང་
དུ་ལྷན་ཀ་མི་རུས་པའི་དོན་ཏེ། དེ་ཡང་གསུངས་པ་དེའི་དོན་ལས་བཞུལ་
བར་བྱས་ནས་གཞན་ལེགས་བར་འཆད་མི་རུས་པའོ། །

གསུམ་པ་ནི། ཆོས་གང་གི་སྟངས་དུ་འང་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་བ་འགའ་
ཡང་མེད་པ་དང་། ཐ་སྙད་དུ་རྒྱ་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲས་བུ་འདི་འབྱུང་བ་
ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་འཐད་ལྡན་དུ་འཛོག་
པ་གཉིས་ནི་མི་འགལ་པར་མ་ཟད། གཅིག་གོགས་སྤྱ་གཅིག་འགྲོ་བར་
གསུངས་པས་ནི། ལྷན་ཅིག་འདུ་བ་ལྟ་སྟོས་ཀྱང་ཅི་དགོས་ཏེ་གཞི་གཅིག་ལ་
འདུ་རུང་བར་ངེས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། མདོ་ལས། སྟངས་པ་ཉིད་གཟུགས་སོ།
གཟུགས་ལས་སྟངས་པ་ཉིད་གཞན་མ་ཡིན། ཞེས་སོགས་དང་། ཅ་ཞེ་ལས།
རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་གང་། །དེ་ནི་སྟངས་པ་ཉིད་དུ་བཤད། །དེ་ཉིད་
རྒྱུར་བྱས་གདགས་པ་སྟེ། །དེ་ནི་དབུ་མའི་ལམ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། འཇུག་
པ་ལས། དངོས་རྩྭ་དོ་པོ་གཉིས་ནི་འཛིན་པར་འགྱུར། ཞེས་དང་དེ་བཞིན་
དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་སྟངས་ན་ཡང་། །སྟངས་ཉིད་དག་ལས་རབ་ཏུ་སྦྱེ་བར་འགྱུར། །
ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །མགོན་པོ་ཁྱེད་གྱིས། ཆོས་རྣམས་རྟེན་འབྲེལ་དང་
ཁྱད་པར་འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་ནི། རང་གི་རྒྱ་རྒྱེན་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་

བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས། བདག་དང་གཞན་དང་གཉིས་ཀ་དང་རྒྱ་མེད་བཞི་པོ་
གང་རུང་ལས་སྐྱེ་བར་འཇིན་པའི་མཐའ་འཇིན་གྱི་ལྟ་བ་མི་བརྟེན་ནོ། །ཞེས་
ལེགས་པར་གསུངས་པ་འདི་ནི་མགོན་པོ་བྱོང་གྱི་སྣ་བ་ཉིད་སྤྲོད་མེད་པར་
འཇོག་པའི་རྒྱ་དམ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་རྩ་ཤེལ་ས། བྱེད་པོ་ལས་ལ་བརྟེན་
བྱས་ཤིང་། །ལས་ཀྱང་བྱེད་པོ་དེ་ཉིད་ལ། །བརྟེན་ནས་འབྱུང་བར་མ་གཏོགས་
པར། །འབྱུང་བའི་རྒྱ་ནི་མ་མཐོང་ངོ་། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། མཐར་
འཇིན་ལ་རྟག་པའི་མཐར་འཇིན་དང་། ཆད་པའི་མཐར་འཇིན་གཉིས་ཡོད་ལ།
མཐའ་བཞི་གང་རུང་ལས་སྐྱེ་བར་འཇིན་པ་དང་དངོས་པོ་རྣམས་རང་བཞིན་
གྱིས་ཡོད་པར་འཇིན་པའི་རྟོག་པ་ནི། རྟག་པའི་མཐར་འཇིན་དང་། ཐ་སྙད་དུ་
རྒྱ་འབྲས་སོགས་བྱ་བྱེད་མི་འཐད་པར་འཇིན་པའི་རྟོག་པ་ནི་ཆད་པའི་མཐར་
འཇིན་ཡིན་ལ། མཐའ་ཞེས་པ་ནི་འཇིག་རྟེན་ན་གང་དུ་ལྷུང་ན་སྤྱང་བར་འབྱུང་
བའི་གཡང་ལ་མཐའ་ཞེས་བརྗོད་པ་ལྟར། འདིར་གང་དུ་བཟུང་ན་འཇིན་པ་པོ་
སྤྱང་བར་འབྱུང་བའི་གནས་ལ་མཐའ་དང་། དེར་འཇིན་པའི་རྟོག་པ་ནི་མཐར་
འཇིན་ཅེས་བྱའོ། །

གཉིས་པ་བསྐྱས་ཏེ་བསྐྱགས་པ་ནི། བྱི་ནང་གི་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་དངོས་པོ་
འདི་ཀྱན་ནི་དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་ཡང་དག་གིས་ཐ་སྙད་
བཏགས་པའི་བཏགས་དོན་བཅའ་པའི་ཆེ་བཏགས་དོན་རྟེན་རྒྱ་མེད་པས་ངོ་

བོས་གྲུབ་པས་སྟོང་བར་ངེས་པ་དང་། རིགས་པ་དེས་མ་བརྟག་མ་དཔྱད་
 བར་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཐ་སྙད་ཅམ་དུ་རྒྱ་འདི་ལས་འདིའི་འབྲས་བུ་འདི་འབྱུང་བ་
 ཡི་ངེས་པ་གཉིས་པོ་པན་ཚུན་དུ་འཛོག་མི་ཐུབ་པའི་གོགས་མེད་པར་ནི།
 གཅིག་གིས་ཅིག་ཞོས་ལ་ངེས་པ་ལྷག་པར་འདྲན་ཐུབ་པའི་གྲོགས་བྱེད་པ་
 འདི་ལས་ལྷག་ངོ་མཆར་དུ་གྱུར་པ་དང་། འདི་ལས་ཆེས་ཆེད་དུ་བྱུང་བ་གང་
 ཞིག་ཡོད་དེ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་འགྲེལ་ལས། ཆོས་རྣམས་སྟོང་པ་འདི་ཤེས་
 བ། །ཞེས་སོགས་སྤར་བྲངས་པའི་དགོངས་པའོ། །རྩེ་སྒྲ་མས། དབུ་མའི་ལྟ་
 བའི་དཀའ་སའི་མཐར་ཐུག་པ་འདི་ཡིན་པར་གསུངས་ཏེ། ལམ་རིམ་ཆུང་བ་
 ལས། དཀའ་ས་ནི་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་མ་ལུས་པར་ཁེགས་
 པ་དང་། རང་བཞིན་མེད་པའི་གང་ཟག་ལ་སོགས་པ་དེ་ཉིད་ལས་སོག་པ་པོ་
 དང་འབྲས་བུ་སྟོང་བ་པོ་ལ་སོགས་པར་འཛོག་པ་ལ་ངེས་པ་གཏིང་ནས་
 འཛོངས་ཏེ། དེ་རྣམས་སུ་འཛོག་ཐུབ་པའི་གཉིས་ཆོགས་དེ་སྤྲིད་མཐའ་ཅམ་
 དུ་སོང་བས་དབུ་མའི་ལྟ་བ་ཤིན་ཏུ་རྟོག་པར་དཀའ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་།
 དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དཔྱེད་པའི་རིགས་པས་བཅལ་བ་ན། སྐྱེ་བ་དང་འཆི་འཕོ་བའི་
 གང་ཟག་ལ་སོགས་པ་དཔྱད་བཅོད་པ་རྩལ་ཅམ་ཡང་མི་རྟོག་ཀྱང་། ཆོས་
 རྣམས་སྐྱེ་མ་ལྟ་བུ་ལ་དཀའ་ནག་གི་འབྲས་བུ་འབྱུང་བར་གསུངས་པ་ལྟ་བུའི་

གོ་བ་ཆགས་པར་དགོས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར་རོ། །

དེས་ན། ཐུབ་པ་ཁྱོད་ལ་བསྟོད་འོས་པའི་ཡོན་ཏན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་
ཡོད་ཀྱང་། ཁྱད་པར་རྟེན་འབྲེལ་གསུང་པའི་ཚུལ་འདིའི་སྒོ་ནས་ཁྱོད་ལ་
བསྟོད་ན་ནི། ཆོས་དོན་དང་མཐུན་པར་བསྟོད་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་གྱི། བསྟོད་
པ་དེ་ལས་གཞན་དུ་ཡོན་ཏན་གཞན་གྱི་སྒོ་ནས་བསྟོད་པས་དེ་ཙམ་ཞིག་ཏུ་
ལེགས་པར་བསྟོད་པར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ རོ། །ཞེས་སོ།

གཉིས་པ་ལ་བཞི། རྟེན་འབྲེལ་ཁས་སྦྱངས་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་
པ་ཁས་མི་ལེན་པ་མི་འཐད་པར་བསྟན་པ། རང་སྡེ་དངོས་སྤྱོད་པ་སོགས་བསྟན་
པའི་སྟོང་པོ་ལས་སྤྱི་རོལ་ཏུ་གྱུར་པར་བསྟན་པ། རྟེན་འབྲེལ་དང་རང་བཞིན་
གྱིས་གྲུབ་པ་ཅིག་ཅར་ཁས་ལེན་པ་འགལ་བར་བསྟན་པ། ཆོས་ཐམས་ཅད་
རང་བཞིན་མེད་ཀྱང་སྦྱོམ་མ་ལྟ་བུར་བསྟན་པའོ། །

དང་པོ་ནི། ཡིད་ནི་མི་ཤེས་པའི་སྟོངས་པའི་དབང་དུ་སོང་བས་དེའི་
བྱན་དུ་བཟུང་བ་ཡི་སྟོབས་སམ་མཐུས། ལུ་སྟེགས་ཀྱི་གྲོལ་བ་གང་ཞིག་སྟོན་
པ་ཁྱོད་དང་ཞེ་འགས་པ་དེ་ཡིས་ནི། ཁྱོད་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་
མེད་དོ་ཞེས་བསྟན་པའི་སྒྲ་ཐོས་ནས་ཡིད་ལ་མི་བཟོད་པ་སྦྱེས་པར་གྱུར་པ་
ལ་ངོ་མཆར་དུ་བཅི་རྒྱ་ཅི་ཡོད་དེ། དེ་ཉིད་སྟོངས་པའི་དབང་དུ་སོང་བ་དང་།
དེའི་སྟོན་པའི་ལུགས་ཀྱང་ཡིན་པས་སོ། །

འོ་ན་གང་ལ་བཅི་ཞེ་ན། སྟོན་པ་བྲིད་ཀྱི་གསུང་གི་གཅེས་པའི་མཛོད་
 མཐར་ཐུག་པ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་སྟེ་རྟེན་འབྲེལ་ཁས་སྤངས་ནས། ཡང་
 ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་བསྟན་པས། སྒྲུའི་ང་རོ་
 མི་བཟོད་པའི་རང་སྟེ་དངོས་སྒྲུབའི་སྒྲུ་བོ་འདི་ལ་ཁོ་བོ་སྟོ་བཟང་གྲགས་པའི་
 དཔལ་འོ་མཆར་དུ་གྱུར་ཏེ། ཏྲ་ལ་ཞོན་བཞིན་དུ་ཏྲ་དེ་ཉིད་འཆོལ་བ་ལྟར་ཆོས་
 རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་དོན་ཡིན་པར་མ་རྟོགས་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུང་འབུམ་ལ་ལར། བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་ཞེས་གསུངས་པ་
 ལྟར་བཤད་ཀྱི། ཆོས་སྟོད་ཁ་ཅིག་ཏུ་འབྱུང་བར་ཞེས་ཡོད་ དོ། །མཆར་བ་ནི།
 སྒྲུའི་སྒྲུང་པ། སྟོན་པ། བསྐྲགས་པ་རྣམས་ལ་འཇུག་ཀྱང་། འདིར་སྒྲུང་པ་ལ་
 འཇུག་སྟེ་བྲེལ་བའི་དོན་ནོ། །འདི་ནི་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ལས། གཞན་གྱི་ཆོས་
 རྣམས་ཀྱང་ཡོད་ལ། ཤེས་བྲུ་ལ་ཡང་སྟོན་པ་ཡིས། །སྒྲིབ་པ་ཟད་པར་བཟོད་
 པ་གང་། །དེ་ལ་ཁོ་བོས་མཆར་དུ་བཅིས། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་སྒྲུགས་
 འདྲའོ། །

གཉིས་པ་ནི། དངོས་པོ་རང་བཞིན་མེད་པའི་གནས་ལུགས་རྟོགས་པ་
 ལ་བཀྱི་བའི་སྟོ་སྟེ་ཐབས་སྒྲ་ན་མེད་པ་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་ཀྱང་དངོས་སྒྲུབས་
 རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་འབྱུང་གི་མིང་ཅམ་ལ་ཞེན་པ་ཉིད་གྱིས་ནི། དངོས་པོ་རྣམས་
 རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཉིད་དུ་འཛིན་པ་སྟེ་ཁས་ལེན་པར་བྱེད་ན། ད་ཀོ་སྟེ་

དཀི་དངོས་སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་པོ་འདི་རྣམས་ནི། འཕགས་མཆོག་རྣམས་ཀྱིས་ལེགས་
པར་བསྟོད་པའི་འཇུག་ངོགས་འགྲན་ཟླ་དང་བུལ་བར་གྱུར་པ། སྟོན་པ་ཁྱོད་
དགྱེས་པར་གྱུར་པའི་དངོས་པོ་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ལམ་བཟང་
པོ་དེར་ཐབས་གཞན་གང་གིས་ནི་ཚུལ་ངེ་ལྟ་བུར་བགྱི་བའམ་འབྲིད་པར་བྱ་
སྟེ་བགྱི་པའི་ཐབས་བྱུང་པར་ཅན་གཞན་མེད་དོ། འདི་ནི་སྤྲོན་ནད་གསོ་བའི་
ཐབས་ཡིན་པ་ལ། མ་ཟུ་བར་ནད་བསྐྱེས་པ་ལྟ་བུར་སོང་བ་སྟེ། རྟེན་འབྲེལ་
ཀྱི་དོན་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པའི་དོན་ཡིན་པ་ལ། རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་པའི་རྒྱ་
མཆོན་གྱིས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་བཟུང་པའི་ཕྱིར་དོ། །

སྤྱིར་དངོས་སྤྱོད་པ་ནི། དངོས་པོ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འདོད་པ་ཐམས་ཅད་
དང་། བྱུང་པར་སྐྱབས་འདིར་རྒྱ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲས་བུ་འབྱུང་བའི་རྒྱ་
མཆོན་གྱིས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཇིན་པའི་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྤྱོད་པ། མདོ་སྟེ་
པ། སེམས་ཅམ་པ་སྟེ་རང་སྟེ་དངོས་སྤྱོད་པ་རྣམས་དང་། རང་རྒྱུད་པ་ཡང་དེའི་
ཕྱོགས་སུ་ནི་བསྐྱུ་བུང་དོ། །དེས་ན་མིང་ཉིད་ཀྱིས་ནི་ཞེས་པའང་རྟེན་འབྲེལ་
ཡིན་པའི་རྒྱ་མཆོན་གྱིས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཇིན་པའི་རང་སྟེ་གཙོ་
ཆེད། །འཇུག་ངོགས་ནི་འཇུག་པའི་ལམ་མམ་གཞིའོ། །ཐབས་གང་གིས་ནི་
བགྱི་བར་བྱ། ཞེས་པས་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཆོན་ལས་གཞན་རང་
བཞིན་མེད་པའི་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཐབས་སམ་རྟགས་ནི་དེ་དང་མཚུངས་

པ་འམ་ལྷག་མེད་པར་སྟོན་པ་སྟེ་བསྐྲགས་པའོ། །

གསུམ་པ་ནི། དངོས་པོར་སྒྲིབ་བ་བྱོད་ཀྱིས་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུབ་པ་
 ཁས་ལེན་འདུག་ན། རང་བཞིན་གྱིས་བྱུབ་པ་ལ་རྒྱུན་གྱིས་གསར་དུ་བཅོས་
 པ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། རྒྱུན་གཞན་ལ་སྟོས་པ་མེད་པ་ཞིག་དགོས་པ་
 དང་། རྟེན་འབྲེལ་ནི་གཞན་ལ་བསྟོས་ནས་བྱུབ་པ་དང་བཅོས་མ་ཞིག་ལ་
 འཛོག་པ་ཡིན་པས་གཉིས་ཀ་ཚུ་ལ་ངེ་ལྟ་བུར་ན་གཞི་གཅིག་ལ་མི་འགལ་
 བར་གཞི་མ་ཐུན་དུ་འདུ་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཏེ་གཞི་གཅིག་གི་སྟེང་དུ་མི་འགལ་
 བར་འཛོག་མི་རུང་ཞེས་པའོ། འདི་ནི་རྩ་ཤེ་ལས། རང་བཞིན་དག་ནི་བཅོས་
 མིན་དང་། །ཞེས་སོགས་དང་། རང་བཞིན་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་ནི། །ནམ་ཡང་
 འཐད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནོ། །འདུས་མ་བྲས་ཀྱི་
 ཆོས་རྣམས་རྒྱ་རྒྱུན་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་བཅོས་བ་མིན་གྱང་། རང་འདོགས་
 བྱེད་ཀྱི་རྟོག་པའི་དབང་གིས་བཅོས་པའམ་བཞག་པ་ཡིན་ཏེ། མདོ་ལས། དེ་
 དག་རྟོག་པའི་དབང་གིས་བཞག་པ་ཡིན། ཞེས་སོགས་དང་། བཞི་བརྒྱ་པའི་
 འབྲེལ་བ་ལས་གྱང་། རྟོག་པ་ཡོད་པ་ཁོ་ནས་ཡོད་པ་ཉིད་དང་ཞེས་གསུངས་
 པས་སོ། །

བཞི་པ་ནི། རྒྱ་མཚན་གོང་དུ་བཤད་པ་དེ་ལྟར་ཡིན་པ་དེའི་སྤྱིར་དཔེར་
 བ་སྒྲུ་མའི་རྟ་སྒྲང་ནི་རྟ་སྒྲང་དངོས་གནས་སུ་མ་བྱུབ་བཞིན་དུ་དེར་སྒྲང་བ་

ལྟར་རྒྱ་རྟེན་དང་ཆ་འཕམ་དང་རྟོག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བའི་ཆོས་གང་
 ཡིན་པ་འདི་རྣམས་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་ནི་གདོད་མ་ནས་བྱུབ་པས་རྣམ་པར་
 དབེན་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུབ་པ་དེར་སྒྲུང་བས་ན་རྟེན་འབྱུང་གི་ཆོས་འདི་
 གུན་སྟོན་པ་བྱོད་གྱིས་རྒྱ་མ་ཇི་ལྟ་བུ་དེ་བཞིན་དུ་རྟེན་པར་གསུངས་པ་
 ལགས་སོ། །དེ་ལ་གདོད་མ་ནས་ཞེས་པ་ནི་ཐོག་མ་ནས་དང་དབེན་པ་ནི་
 མེད་པ་སྟེ། དེ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པའི་དོན་ནོ། །དེར་སྒྲུང་བ་ཞེས་པའི་
 དོན་ཡང་། སོ་སྟེའི་རྒྱད་ཀྱི་རྟོག་པ་རྣམས་ལ། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཆོས་གུན་རང་
 བཞིན་གྱིས་མེད་ཀྱང་བྱུབ་པར་སྒྲུང་བའི་དོན་ཡིན་གྱི། སངས་རྒྱས་འཕགས་
 པ་ལ་ནི་དེ་ལྟར་མི་སྒྲུང་ངོ་། །འོན་ཀྱང་གཞན་ལ་བདེན་བྱུབ་དུ་སྒྲུང་བ་དེ།
 སངས་རྒྱས་ལ་སྒྲུང་བ་ཡིན་ཏེ་སངས་རྒྱས་ལ་མི་སྒྲུང་ན་མེད་པར་འབྱུང་
 པའི་ཕྱིར་ངོ་། །སོ་སྟེའི་རྟོག་པ་དང་རྟོག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་ལ་གང་སྒྲུང་ཐམས་
 ཅད་རང་ངོས་ནས་བྱུབ་པར་སྒྲུང་བས། སོ་སྟེའི་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་འབྲུལ་
 ཤེས་སུ་སྐྱབས་འདིར་ཁས་ལེན་ཡང་། གཟུགས་སྐྱ་སོགས་ཡུལ་ལྗེའི་ཐ་སྙད་
 པའི་ངོ་བོ་ལ་ཆད་མར་སོང་བའི་ཤེས་པ་ནི་ཡོད་པར་འདོད་དགོས་སོ། །

གསུམ་པ་ལ་གསུམ། གནས་ལུགས་བསྟན་པས་ངེས་ཤེས་སྟེ་ཚུལ།
 ཉེས་པའི་རྩ་བ་ལྟོག་པས་ངེས་ཤེས་སྟེ་ཚུལ། དོན་རྟོགས་ནས་ངེས་ཤེས་སྟེ་
 ཚུལ་ ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དངོས་པོའི་གནས་ལུགས་བསྟན་པས་ལྟན་ཀ་

མེད་པ། བརྟེན་འབྲུང་གི་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་གཞན་ལ་འང་ངེས་པ་སྟེར་ཚུལ་
ལོ། །

དང་པོ་ནི། སྟོན་པ་བྱོད་ཀྱིས་གསུང་རབ་གཞན་མང་པོ་ཞིག་རི་ལྟར་
བསྟན་པ་ལ་ཕས་ཀྱིས་ཤོལ་བ་འགས་ཀྱང་ཆོས་མ་ཐུན་དུ་སྒྲགས་མི་རྟེན་
པར་གསུངས་པ་ཡང་། ཡིད་ཆེས་སུ་རྟེན་འབྲུང་གི་ལམ་གསུང་པ་འདི་ཉིད་
ཀྱིས་ནི་དཔགས་ནས་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་འཐད་པའི་གནས་སུ་ལེགས་པར་
འབྲུམས་པ་སྟེ་བསམས་སོ། དེའི་རྒྱ་མཚན་ཅིའི་སྤྲད་དུ་ཅེ་ན། ཡོད་དེ་རྟེན་
འབྲེལ་འདི་བཤད་པས་མཐོང་བ་སྟེ་སོ་སྟེའི་མངོན་སུམ་གྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་
མངོན་གྱུར་དང་། མ་མཐོང་བ་སྟེ་སྟོག་གྱུར་གྱི་དངོས་པོ་རི་ལྟར་བསྟན་པ་ལ་
རིམ་པ་བཞིན་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་སྟོ་འདོགས་པ་དང་། ཐ་སྤྲད་དུ་
མེད་པར་སྒྱུར་འདེབས་ཀྱི་གོ་སྐབས་རྒྱང་རིང་དུ་མཛད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཆོས་
མ་ཐུན་དུ་སྒྲགས་མི་རྟེན་པ་ནི། གྲུག་ཀ་ལྟར་སྤང་ཡོད་ཀྱང་ཚུལ་དང་མ་ཐུན་
པའི་གྲུག་ཀ་མེད་པའོ། །མཐོང་བ་མངོན་གྱུར་ནི། སོ་སྟེའི་མིག་ཤེས་ཆད་མ་
སོགས་ཀྱི་ཡུལ་མངོན་སུམ་པ་ཀ་བུམ་ལྟ་བུ་དང་། མ་མཐོང་བ་སྟོག་གྱུར་ལ་
ཅུང་ཟད་སྟོག་གྱུར་དང་། ཤེན་ཏུ་སྟོག་གྱུར་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། སྒྲ་མི་
རྟག་པ་ལྟ་བུ་དང་། འཛིག་རྟེན་པ་རོལ་ལྟ་བུ་ཡིན་ལ།

གཉིས་པ་ནི། སྒྲིན་པ་ལས་ལོངས་སྟོད་འབྲུང་བ་དང་། བཟོད་པ་ལས་

རྣམ་སྟོན་གཟུགས་མངའ་བ་སོགས་དང་། ལས་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་སྤྱི་བྱེད་
སྤྱི་བ་རྣམས་སོ། །མདོན་གྱུར་ནི། ཚུར་མཐོང་གིས་མདོན་སྤྲུལ་ཆད་མས་
ངེས་ཀྱས་ལ། ཚུར་བྱད་སྟོག་གྱུར་ནི་ཏྱགས་ཡང་དག་ལ་མ་སྟོས་པར་ཆད་
མས་ངེས་མི་ཀྱས་པ་དང་། འེན་ཏུ་སྟོག་གྱུར་ནི། དབྱུང་གསུམ་གྱིས་དག་
པའི་ལུང་ལ་བརྟེན་ནས་ངེས་དགོས་ཀྱི། སྤྱི་མ་གཉིས་ལྟར་ངེས་མི་ཀྱས་སོ། །
སྟོ་འདོགས་ནི། རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ་ལ་དེར་ཡོད་པར་བཟུང་ནས་སྟོ་
འདོགས་པ་དང་། སྐྱར་འདེབས་ནི་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པ་ལ་དེར་མེད་པར་འཛིན་
པ་ལྟ་བུ་རྣམས་སོ། །དེ་ཡང་ཆོག་གིས་ཡོད་དམ། མེད་ཅེས་བརྗོད་དགོས་
པའི་ངེས་པ་མེད་དེ། སེམས་ཀྱི་འཛིན་ཚུལ་ལ་དེ་ལྟར་ཡོད་ན་དེས་འགྲུབ་
པས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། སྟོན་པ་ཁྱོད་ཀྱི་སྤྱི་བ་འགྲན་ཆེ་མེད་པར་མཐོང་པའི་རྒྱ་
མཚན་མཐར་ཐུག་པ་རྟེན་འབྲུང་གི་ལམ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་ཏེ། འདི་ཉིད་ལ་
དཔགས་ནས་སྟོན་པ་ཁྱོད་ཀྱི་གསུང་གཞན་ཡང་ལུང་ཆད་མར་གྱུར་པར་
ངེས་པ་སྟེ་བ་ལགས་སོ། །དེ་ནི་བཞི་བརྒྱ་བ་ལས། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་
གསུངས་སྟོག་གྱུར་ལ། །གང་ཞིག་ཐེ་ཆོམ་སྟེ་འགྱུར་པ། །དེ་ཡིས་སྟོང་པ་
ཉིད་ཤེས་ནས། །འདི་ཉིད་ཁོ་ནས་ཡིད་ཆེས་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ཏེ།
རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་དོན་དུ་གསུངས་པའི་ཐུབ་པའི་གསུང་

རབ་རང་གི་བསྟན་དོན་ལ་མི་བསྐྱ་བར་ངེས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། ཟང་ཟེང་གི་
 སྦྱིན་པ་བཏང་བས་ཡོངས་སྦྱོང་འབྱུང་བ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་བསྐྱུངས་པས་
 མངོན་མཐོ་འབྱུབ་པར་སྟོན་པའི་གསུངས་གཞན་རྣམས་ཀྱང་ལུང་ཆད་མར་
 གོ་བུས་པའི་དོན་ནོ། །ལུང་ཆད་མ་ཞེས་པ་ནི་ལུང་ཡང་དག་ཅེས་པ་སྟེ།
 བསྟན་བྱའི་དོན་ལ་མི་བསྐྱ་བའི་ལུང་ངོ་། འདིར་ལམ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་ཞེས་
 འབྱུང་བ་ལྟར་བཤད་པ་ཡིན་གྱི། གསུང་འབྲུམ་དུ་ལམ་འདིས་ཉིད་ཀྱི་ཞེས་
 འབྱུང་བ་ལྟར་ན། ཉིད་ཀྱི་ཞེས་པ་ནི་སྟོན་པ་ལ་བྱེད་དགོས།

གཉིས་པ་ནི། གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་རིམ་བཞེན་གཟིགས་ནས་
 ལེགས་བར་གསུང་པའི་སྟོན་པ་ཁྱོད་ཀྱི་རྩེ་ས་སུ་སྒྲོབ་པར་བྱེད་པའི་སྒྲོབ་པ་
 དག་བཙུང་ལ་ཆགས་སོགས་ཀྱི་ཀུན་འབྱུང་དང་ངེས་བྱངས་པའི་སྐྱག་
 བསྐྱེད་ཀྱི་རྒྱད་པ་ཐམས་ཅད་རྒྱུ་རྗེས་དུ་གྱུར་པ་སྟེ་སྐྱུངས་པའི་རྒྱ་མཚན་
 ཡོད་དེ། དེ་དག་གི་ཉིས་པ་ཀུན་གྱི་རྩ་བ་དངོས་པོ་རང་བཞེན་གྱིས་བྱུབ་པར་
 འཛིན་པའི་བདག་ལྟ་ལྟོས་སྦྱོག་པ་སྟེ་སྐྱུངས་པའི་བྱིར་ངོ། །དེ་ཡང་རིང་
 དུ་གྱུར་ཞེས་པ་ལྟར་བརྗོད་ལ་རྒྱལ་དབང་གི་དེར་འབྱུར་ཞེས་འབྱུང་བ་
 བཞེན་འབྱུར་ཆིག་ཐོབ་པར་བྱས་ན་དག་བཙུང་ཁོ་ན་ལ་བཤད་མི་དགོས་
 ལོ། །ཡང་སྟོན་པ་ཁྱོད་ཀྱི་བསྟན་པ་ལས་བྱིར་སྦྱོགས་པའི་སྐྱ་སྟེགས་བྱེད་
 རྣམས་ཀྱིས། བདག་ཉིད་གོལ་བའི་ཆད་ལུན་རིང་པོའི་བར་དུ་དཀའ་ཐུབ་

བྲག་པོས་ངལ་བ་བསྟེན་པར་བྱས་ཀྱང་། བྱི་བྱིར་སྟེ་སྤར་ཡང་རིམ་གྱིས་
 ཆགས་སོགས་ཀྱི་སྟོན་རྣམས་ཁོ་བོ་ཅག་གི་རྒྱད་སྟེང་དུ་ཞོག་ཅིག་ཅེས་
 བོས་པ་བཞིན་དུ་གྱུར་ནས་མི་གྲོལ་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། དེ་དག་གི་རྒྱད་
 ལ་སྟོན་གྱི་ཙ་བ་ལྟན་སྟེས་དང་ཀུན་བརྟགས་ཀྱི་བདག་ཏུ་ལྟ་བ་ཤིན་ཏུ་བརྟན་
 པོར་ཡོད་པའི་བྱིར་རོ། །ཨེ་མའོ་ཞེས་པ་ནི་ངོ་མཆར་ཆེ་བའོ། །སྤང་དོར་
 འབྱེད་རྒྱས་པའི་མཁས་པས་སྤར་བཤད་པ་ལྟར་ཉེས་པ་ཕྲོག་མི་ཕྲོག་གི་
 དབྱེ་བ་ཡོད་པ་འདི་གཉིས་ཀྱི་བྱད་པར་དེ་ལེགས་པར་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་གྱུར་
 པ་དེའི་ཆོ། ཆོག་ཙམ་མ་ཡིན་པར་རྟག་གི་ཁོང་ནས་ཉེ་སྤྱང་ཁོང་རུས་པའི་
 གཉིང་ནས་ནི་སྟོན་པ་བྱོད་ལ་ཅིའི་བྱིར་དུ་གྱུས་པར་མི་འགྱུར་ཉེ་གྱུས་
 དགོས་ཤིང་། མི་གྱུས་པའི་རྒྱ་མཚན་མེད་པའི་བྱིར་ཞེས་པའོ། །

དེ་ཡང་ཕྱོགས་ལྗུང་གིས་རང་གི་སྟོན་པ་མཆོག་དང་། གཞན་གྱི་སྟོན་
 པ་རྗེས་འབྲང་དང་བཅས་པ་ནི་དམན་པའོ་སྟམ་དུ་བབྱང་ནས་དད་པ་དང་མ་
 དད་པ་མི་བྱེད་པར། དེ་གཉིས་ཀྱིས་བཤད་པའི་གཞུང་གི་དོན་ལ། གཟུ་བོར་
 གནས་པའི་སྟོས་རིགས་པ་ཡང་དག་གིས་དབྱེད་པ་ན། རང་གི་སྟོན་པའི་
 གསུང་ནི་ལེགས་པར་བཤད་པ་དང་། ཅིག་ཞོས་དེ་ལས་ཕྲོག་པར་ངེས་པའི་
 སྟོབས་ཀྱིས་གྱུས་མི་གྱུས་སྟེ་དགོས་པ་ཡིན་ཉེ། ལྟ་ལས་ཕུལ་བྱུང་གི་བསྟོད་
 པ་ལས། བདག་ནི་སངས་རྒྱས་ཕྱོགས་མི་འཛིན། །སེར་སྐྱ་སོགས་ལ་མི་

སྒྲུང་ཡང་། །གང་ཞིག་རིགས་པར་ལྟན་པའི་ཆོག་། །དེ་ཉིད་སྟོན་པར་ཡོངས་སུ་
འཛིན། །ཞེས་དང་། ལྷ་སྟེགས་བྱེད་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་ལ། །རི་ལྷར་རི་ལྷར་
ནམས་བསམས་པ། །དེ་ལྷ་དེ་ལྷར་མགོན་ཁྱོད་ལ། །བདག་གི་ཡིད་ནི་དད་
པར་གྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ཏེ། ཚུལ་དེ་ལྷར་བྱ་དགོས་པར་སྒྲགས་
རིམ་ཆེ་མོ་དང་། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས་ཀྱང་བཞད་དོ། །

གསུམ་པ་ནི། སྟོན་པ་ཁྱོད་ཀྱི་གསུང་རབ་དུ་མའི་དོན་རྟོགས་པས་
བདེ་བ་མཆོག་སྟར་པ་ལྷ་ཅི་ཞིག་སྟོས། གསུང་གི་ཆ་ཤས་རེ་རེ་ཡི་དོན་ཅམ་
ལའང་འོལ་སྒྱུ་སྟེ་རགས་རིམ་ཅམ་གྱི་ངེས་པ་རྟོག་པ་དེ་ལའང་མཆོག་གི་
བདེ་བ་སྟར་བར་བྱེད་དོ། །མཆོག་གི་བདེ་བ་ནི་ངེས་ལེགས་ཀྱི་བདེ་བར་
བྱས་ཀྱང་རུང་བར་སེམས་ལ། གནས་སྐབས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ཆེ་ཡིད་བདེ་
བ་ལའང་གོ་བ་ལྷར་སྒྲུང་དོ། །ཀྱེ་རྟུང་ཅེས་པ་ནི་ཁྱུ་ཞིང་ཡིད་འབྱུང་བའི་
ཆོག་གོ། །བདག་གི་སྟོ་གྲོས་ནི་མི་ཤེས་པའི་མོངས་པས་བཅོམ་སྟེ། རི་སྐད་
སྒྲས་པ་འདི་འདྲ་བའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཕུང་པོ་ཆེན་པོའི་སྟོན་པ་ཁྱོད་ལ་སྒར་གྱི་
དུས་རིང་པོ་ནས་སྐབས་སུ་སོང་བར་གྱུར་ཀྱང་ཁྱོད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མཐའ་དག་
ལྷ་ཞོག། །ཡོན་ཏན་གྱི་ཆ་ཤས་སྤྲ་མོ་ཅམ་ཡང་བདག་གིས་མ་འཆོལ་ཏེ་ཤེས་
པར་མ་གྱུར་ཏེ། མ་ཤེས་མོད། འོན་ཀྱང་སྟེ་དེ་ལྷ་ཡིན་ནའང་འཆི་བདག་གི་
ཁར་སྟོགས་པའི་སྟོག་གི་རྒྱན་ནི་མ་རྒྱབ་པར་གནས་པའི་དུས་འདི་ཉིད་ལ་

སྟོན་པ་ཁྱོད་ལ་རིགས་པ་ཡང་དག་གི་སྟོན་ས་ཅུང་ཟད་ཡིད་ཆེས་བརྟེན་པ་
འདི་ཙམ་ཡང་བདག་ཉིད་སྐལ་བ་བཟང་པོ་ཞིག་གོ་སྟམ་བཀྲིས་པ་སྟེ་བསམ་
མོ། །འདི་རྗེ་ཉིད་ཁེངས་པ་སྦྱངས་པའི་ཚུལ་གྱིས་གསུངས་པའོ། །མ་རྒྱབ་
བར་ཞེས་འབྲུང་བ་དང་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། རྒྱལ་དབང་གི་དེར་བར་ཞེས་པའི་
དོན་དུ་བཤད་དོ། །

གསུམ་པ་དོན་བསྟུ་བ་ནི། འཆད་པའང་སྟོན་པའི་ནང་ནས་རྟེན་འབྲེལ་
གྱི་དོན་ལེགས་པར་སྟོན་པ་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་ནང་ནས་རྟེན་འབྲེལ་ཤེས་
པའི་ཤེས་རབ་གཉིས་པོ་དེ་ཉིད། དཔེར་ན། འཇིག་རྟེན་དག་ན་རྒྱལ་བའི་
དབང་པོ་སངས་རྒྱལ་ཉིད་གཞན་ཀྱན་ནས་བྱུང་པར་དུ་འཕགས་པ་ཡིན་པ་
དེ་བཞིན་དུ། དེ་གཉིས་ཀའང་གཞན་ལས་སྤུལ་དུ་བྱུང་བ་ལགས་པ་སྟེ་ཡིན་
པར་སྟོན་པ་ཁྱོད་ཁོ་ནས་མཐུན་གྱི། བལ་བའམ་སྟོན་པ་གཞན་གྱིས་ཏེ་སེར་
སྦྱ་སོགས་གྱིས་དེ་ལྟར་ཤེས་པ་མ་ཡིན་ནོ། ཆོས་སྦྱོང་འདི་དང་རྒྱལ་དབང་
གི་དེར། སྤུལ་བྱུང་ལེགས་པར་ཞེས་འབྲུང་ཡང་གསུང་འབུམ་ཐོར་བུ་ལ་
ལར་ལགས་པར་ཁྱོད་མཐུན་ཞེས་པ་ནི་བདེ་ཞིང་འཐད་པར་སེམས་ཏེ།
ལགས་པ་ནི་ཡིན་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་བྱིར་དོ། །

གཉིས་པ་རྟེན་འབྲེལ་གསུང་བའི་སྟོན་ས་བྱེ་བྲག་དུ་བསྟོད་པ་ལ་
གསུམ། རྟེན་འབྲེལ་གསུངས་པའི་དགོས་པ། ཐུབ་པའི་དགོངས་པ་རྟོགས་

པར་བཞེད་པའི་ཐུགས་བསྐྱེད་ཚུལ། ཐུབ་པའི་དགོངས་པ་བཅའ་ཚུལ་དངོས་སོ།།

དང་པོ་ལ་གསུམ། ཐར་པའི་ཆེད་དུ་ཆོས་བསྟན་ཚུལ། བསྟན་པའི་
 ཆོས་འཛིན་པར་གྱས་ཚུལ། བསྟན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཆེ་བ་བཞད་པའོ། །དང་པོ་ནི།
 སྟོན་པ་བྱོད་ཀྱིས་གསུང་རབ་རི་སྟེད་ཅིག་བཀའ་སྩལ་པ་ཐམས་ཅད་བརྗོད་
 བྱ་ཉེན་འབྲེལ་ཉིད་ལས་བཅུམས་ཏེ་འཇུག་ལ། དེ་ལྟར་འཇུག་པ་དེ་ཡང་
 གདུལ་བྱ་དེ་དག་གིས་ཐར་པ་བྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་པའི་
 ཕྱིར་ཏེ་ཆེད་དུ་ཡིན་གྱི། གདུལ་བྱའི་ཉོན་མོངས་པ་ཞི་བར་འགྱུར་པའི་ཐབས་
 མ་ཡིན་པའི་མཛད་པ་སྟོན་པ་བྱོད་ལ་མེད་དོ། །འདི་ནི། སྟོད་འཇུག་ལས།
 ཡན་ལག་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ཅན་ནི། །ཐུབ་པས་ཤེས་རབ་དོན་དུ་གསུངས། །
 དེ་ཡི་ཕྱིར་ན་སྒྲུག་བསྐྱེད་དག །ཞི་བར་འདོད་པས་ཤེས་རབ་བསྐྱེད། །ཅེས་
 དང་། རོ་བོས་ཀྱང་། ཆོས་ཀྱི་སྤང་པོ་བརྒྱད་ཁྲི་དང་། །བཞི་སྟོང་གསུངས་པ་
 ཐམས་ཅད་ཀྱང་། །ཆོས་ཉིད་ལ་ནི་གཞོལ་ཅིང་འབབ། །གསུངས་པའི་
 དགོངས་པའོ། །གསུང་འབྲུམ་ལ་ལར་ཞི་གྱུར་ཅེས་འདས་ཆོག་འབྱུང་ཡང་
 མི་འགལ་ལོ། །

གཉིས་པ་ནི། གྱེ་མའོ་ཞེས་པ་ནི། སྤྱིར་སྤྲད་པ། སྟོན་པ། ལྷུ་པ། རོ་
 མཆར་ཆེ་བ་རྣམས་ལ་འཇུག་པ་ལས་འདིར་ནི་ཕྱི་མའོ། །སྟོན་པ་བྱོད་ཀྱི་

ལུང་གི་བསྟན་པ་ནི་གདུལ་བྱ་གང་གི་ན་བའི་ལམ་དུ་སོང་བའི་གདུལ་བྱ་དེ་
དག་ཐམས་ཅད་ནི་བ་སྤང་འདས་ཐོབ་པར་འགྱུར་པའི་སྤྱིར་ན། སྟོན་པ་ཁྱོད་
ཀྱི་བསྟན་པ་འཛིན་པར་ནི་སྤྱི་ཞིག་མི་གུས་ཏེ་གུས་རིགས་སོ། །འདིར་རྒྱལ་
དབང་གི་དེར། ཁྱོད་ཀྱིས་བསྟན་པ་ཞེས་བྱེད་པའི་སྤྱི་འགྱུར་བ་ལྟར་ན། ལུང་
གི་བསྟན་པ་ཞེས་པའི་དོན་མ་ཡིན་པར། ཆོས་བསྟན་ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་དོན་ནོ། །

གསུམ་པ་ནི། བྱ་སྟེགས་ལ་སོགས་པ་པས་ཀྱི་ཚོལ་བ་མཐའ་དག་
འཛོམས་པ་དང་ལྷག་འོག་སྟེ་གོང་འོག་འགལ་འདུས་སྟོང་པ་སྟེ་འགལ་འདུ་
མེད་པ་དང་། སྤྱི་རྒྱའི་དགོས་པ་གནས་སྐབས་མཐར་ཐུག་གི་དོན་གཉིས་ཀྱི་
འདོད་དོན་སྟེར་བར་བྱེད་པའི་ཁྱོད་ཀྱི་བྱད་ཆོས་གསུམ་ལྟན་ཀྱི་ལུགས་
འདིར་ཁོ་ལོ་སྟོ་བཟང་གྲགས་པའི་དཔལ་སྟོ་བ་ཆེས་ཆེར་འཕེལ་ལོ། །ལྷག་
འོག་ཅེས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། གྲུབ་མཐའ་གོང་འོག་དང་། རང་ལུགས་ཀྱི་གྲུབ་
མཐའི་འོག་མཇུག་ནས་བཤད་པ་གཉིས་ལས།

དང་པོ་ནི། གྲུབ་མཐའ་བཞི་པོ་སོ་སོའི་གཞུང་ནས་བཤད་ཚུལ་མི་འདྲ་
བ་ཡོད་ཀྱང་། དེ་ཐམས་ཅད་དེ་སྐད་དུ། བསྟན་པ་ཐམས་ཅད་འགལ་མེད་
རྟོགས་པ་དང་། ཞེས་པའི་ཚུལ་གྱིས་མི་འགལ་བར་ཤེས་དགོས་པ་དང་། སྤྱི་
མ་ནི་ཁས་སྤངས་སྤྱི་སྤྱི་མི་འགལ་བ་དང་། སྐབས་ཀྱི་དབྱེ་བས་ཀྱང་མི་འགལ་
བ་སོགས་སྤྱི་ཤེས་པའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཐུབ་པས་ནན་ཏན་གྱིས་བསྐྱབས་ཚུལ། དེ་
 རྟོགས་པར་བཞེད་པ་རི་ལྟར་འབྱུངས་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། རྟོན་འབྲེལ་གྱི་
 ཆོས་ཟབ་མོ་འདི་བཙལ་བ་ཡི་ཕྱིར་ཏེ་ཆེད་དུ་སྟོན་པ་བྱོད་གྱིས་ནི་དུས་དང་
 གནས་སྐབས་ལ་ལར་རང་གི་སྐྱེ་སྐྱེ་ལུས་དང་། དུས་གཞན་དུ་སློག་དང་སྦྱོང་
 དུ་སྐྱུག་པའི་བྱ་དང་ཆུང་མ་སོགས་གཉིན་དང་། ཟས་གོས་གནས་མལ་བཞོན་
 པ་སོགས་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་ཆོགས་ནམས། གངས་མེད་པའི་བསྐྱལ་པར་ལན་
 གཅིག་ཙམ་མ་ཡིན་པར་ཡང་དང་ཡང་དུ་བཏང་ངོ། །དེ་ནི་འཛུངས་སྒྲན་
 སོགས་ནས་བཤད་པ་ལྟར། ཆོས་ཆོགས་བཅད་རེ་རེའི་ཕྱིར་དུ་ལུས་ལ་
 ལྷགས་གཟེར་སྦྱོང་བཏབ་པ་དང་། མར་མེ་སྦྱོང་བཅུགས་པ་དང་། མེར་
 མཆོངས་པ་ལ་སོགས་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི། རྟོན་འབྲེལ་གྱི་ཆོས་གང་གི་ཡོན་ཏན་ནི། རྟོགས་པ་ཙམ་
 གྱིས་སྤྱོད་པའི་རྩ་བ་གཅོད་པ་དེ་མཐོང་བ་ཡི་སྟོབས་ཀྱིས། དཔེར་ན། ལྷགས་
 གུས་ཉ་ལ་སྟེ་དེས་ཉ་འདྲན་པའམ། འགྲུགས་པ་རི་ལྟར་བཞེན་དུ། སྟོན་པ་
 ཉིད་ཀྱི་ཐུགས་བྱངས་པ་སྟེ། འཕྲོག་པའི་རྟོན་འབྲེལ་གྱི་ཆོས་ཟབ་མོ་དེ་ནི་
 སྟོན་པ་བྱོད་ཉིད་ལས་དངོས་སུ་མ་ཐོས་པས་བདག་ནི་སྐལ་པ་ཞན་པ་སྟེ་
 དམན་པ་ཞིག་གོ་སྟམ་དུ་བསམས་སོ། །དེ་ལྟར་བསམས་པ་དེ་ཡི་ཐུང་ན་གྱི་
 ལྷགས་ཏེ་སྟོབས་ཀྱིས་ནི། དཔེར་ན། སྦྱོང་དུ་གཅེས་ཤིང་སྐྱུག་པའི་བྱ་ཤི་བ་

ལ། དེ་ཉིད་ཀྱི་མ་ཡི་ཡིད་རྗེས་སུ་སོང་བ་སྟེ་སྟོགས་པ་ངེ་ལྟ་བ་དེ་བཞིན་དུ།
སྟོན་པ་བྱོད་ངན་ནས་གྲུས་ཤིང་བསྟོད་པར་འདུན་པ་ལས་བདག་གི་ཡིད་ནི་
གཏོང་བར་མི་བྱེད་ལགས་སོ། ཉིད་ཀྱི་ཐུགས་ངངས་ཞེས་པ་ནི་གོ་བདེ་བར་
བྱེད་ན། ཐུགས་རྒྱས་ཉ་འཛེན་པ་དང་ངངས་ནས་བྱ་བ་ལ་འཇུག་པ་དེ་བཞིན་
དུ། རྟེན་འབྲེལ་རྟོགས་པའི་ཕན་ཡོན་མཐོང་ནས་སྟོན་པའི་ཐུགས་ངངས་ཏེ།
རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཆོས་འཆོལ་བ་ལ་སྟོན་འབད་པར་མཛད་ཅེས་པའོ། སྐལ་བ་
གཞན་ཞེས་པ་ནི་མ་དག་གོ།

ཡིད་གཏོང་བར་མི་བྱེད་པ་ནི། སྟོན་པ་ལ་གྲུས་ཤིང་བསྟོད་པའི་འདུན་
པ་མི་འཇོག་པའོ། སྐབས་འདིར་ཤུགས་ཞེས་པ་ནི་སྟོབས་ཀྱིས་ཞེས་པའི་
དོན་ཡིན་གྱི། དངོས་དང་ཤུགས་ཀྱི་ལྷས་སྟེ་པའི་ཤུགས་བསྟན་གྱི་དོན་མིན་
ནོ། འོན་ཀྱང་ཞུགས་ཞེས་གསུངས་སྟོས་ཡོད་པ་ལྟར་ན། བྱ་ངན་གྱི་མེ་ཡིས་
ཞེས་པ་སྟེ། ཞུགས་ཀྱི་སྒྲ་ནི་མེ་ལ་འཇུག་པས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡིད་བྱ་ངན་གྱིས་
གདུང་བའི་སྐབས་འདི་ལའང་སྟོན་པ་བྱོད་ཀྱི་གསུང་རབ་ཀྱི་ཆོག་དོན་ལ་
བསམས་པ་ན། མཆོན་སོ་གཉིས་དང་དཔེ་བྱད་བརྒྱད་ཅུའི་དཔལ་གྱི་རབ་ཏུ་
འབར་ཞིང་། འོད་ཀྱི་བྱ་བས་ཡོངས་སུ་བསྐྱོར་བའི་སྟོན་པ་དེའི་གསུང་ཡན་
ལག་དུག་ཅུ་དང་ལྟན་པའི་ཆངས་པའི་དབྱངས་ཀྱིས་ཆོས་ཚུལ་འདི་ནི་ཚུལ་
འདི་ལྟར་གསུངས་སོ་སྟེ་དུ་བསམས་ཏེ། ཡིད་ལ་བྱུང་བའི་དབང་སོ་བྱོད་

ཀྱི་སྐྱེའི་གཟུགས་བརྟན་ཏེ་དོན་སྦྱི་ནི་ཤར་བ་ཙམ་ཡང་། ཚ་བ་ཡི་རྫོད་ཀྱིས་
གདུངས་པ་ལ། ཤེན་ཏུ་བསིལ་བའི་ལྷ་ཟེར་པན་པའི་རྒྱུ་དུ་གྱུར་བ་བཞིན་དུ་
བདག་གི་ཡིད་ལ་སྦྲན་པ་སྟེ་པན་པར་གྱུར་ཏེ། འདི་ལའང་ཞེས་པའི་འདི་ནི།
ཏེན་འབྲེལ་གསུང་པའི་ཚུལ་འདི་ལའང་ཞེས་པ་ཞིག་ཀྱང་ཐོབ་པར་སེམས་
ལ། འང་ནི་སྐབས་གཞན་དུ་མ་བད་ཅེས་པ་སྟེ་དེ་ལྟར་ན་འདི་ནི་ཞེས་པ་ནི་
ཏེན་འབྲེལ་སྟོན་པའི་གསུང་རབ་གཙོ་ཆེའོ། །ཤར་བ་ཙམ་ཡང་ཞེས་པ་ནི།
དངོས་སུ་མཐོང་བ་དང་ཐོས་ན་སྦྲན་པར་འགྱུར་བ་ལྟ་ཅི་སྟོས་པའོ། །

གསུམ་པ་ལ་གསུམ། འཆོལ་པའི་རྒྱ། བཙལ་པའི་ཚུལ། རི་ལྟར་རྟེན་
པའོ། །དང་པོ་ནི། ལྟར་བཤད་པ་དེ་ལྟར་ངོ་མཚར་མད་དུ་བྱུང་བ་ཡི་ཏེན་
འབྲེལ་གྱི་རྣམ་པར་གཞག་པའི་ཕྱགས་བཟང་པོ་དེ་ཡང་མི་མཁས་ཤིར་
མཁས་པར་རྫོམ་པའི་སྐྱེ་བོ་གྲུབ་མཐའ་སྤྱོད་པ་འགའ་ཞིག་གིས་དཔེར་ན་བལ་
པ་ཇ་བཞིན་དུ་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་འཛིངས་པ་སྟེ་འབྲུགས་པར་བྱས་སོ། །འདིར་
པལ་པ་ཇ་ཞེས་འབྱུང་བ་ནི་མ་དག་པར་སེམས་ཏེ། གཞུང་འགའ་ཞིག་ལས་
བལ་པ་ཇ་ཞེས་འབྱུང་ཞིང་། དེ་ཡང་གཡའ་སྤང་མཚམས་སུ་སྐྱེ་བའི་རྩ་བེ་དུ་
ཞེས་གྲགས་པ་ཞིག་ལ་བཤད་དོ། །གང་ལྟར་ཡང་པར་འཛིངས་ཚུར་འཛིངས་
སུ་ཡོད་པའི་རྩ་བེ་རིགས་ཞིག་སྟེ། རྩ་དེ་འབྲུགས་ནས་ཡོད་པ་དེ་བཞིན་དུ་རྒྱ་
བོད་ཀྱི་མཁས་རྫོམ་དུ་མས་གྲུབ་མཐའ་སོ་སོའི་བྱད་པར་དང་། མདོ་སྤྲུགས་

ཀྱི་དགོངས་པ་དང་ངེས་དོན་གྱི་དབྱེ་བ་ལེགས་པར་མ་བྱེད་པར་མ་བཤད་
ལོག་བཤད་ཀྱིས་འབྲུགས་པར་བྱས་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟར་འབྲུགས་པར་བྱས་པའི་ཚུལ་འདི། ཁོ་བོ་སློ་
བཟང་གྲགས་པའི་དཔལ་གྱིས་རྣམ་དཔྱོད་ཀྱིས་ལེགས་པར་མཐོང་བས་རྟེན་
བྱས་ནས་བདག་གིས་ནི་འབད་བ་དུ་མས་སྤྱ་སྤྱབ་ཐོགས་མེད་སོགས་རྒྱལ་
བའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་བ་ལ་ཆད་མར་གྱུར་པའི་འཕགས་ཡུལ་གྱི་མཁས་པ་
ཡི་གསུང་རབ་ནས་བཤད་པའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་སྟོན་པ་བྱོད་ཀྱི་ནི་
དགོངས་པ་ལན་ཅིག་མ་ཡིན་པར་ཡང་དང་དུ་བཅུ་ལོ། །མཁས་པའི་རྗེས་
སུ་འབྲང་བ་དང་གསུང་རབ་ནས་བཤད་པའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་གང་བྱས་ཀྱང་
མི་འགལ་ལོ། །

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། ཆོགས་ཚུང་དུས་མ་རྟེན་པ་དང་། སླ་མའི་བྱིན་
གྱིས་རྟེན་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་བཅུ་བ་དེའི་ཆེ་རང་དང་གཞན་གྱི་སྒྲེ་
བ་ཡི་གཞུང་ལུགས་མང་པོ་དག་ལ་སྦྱངས་པ་ན། དེ་དག་གི་བཤད་ཚུལ་མི་
མཐུན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱི་སྤྱིར་གང་མི་འཐད་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་
ཐེ་ཆོམ་གྱི་དྲི་བ་ཡིས་འཆོལ་བ་པོ་བདག་གི་ཡིད་ནི་ཀུན་ཏུ་སྟེ་རབ་ཏུ་
གདུངས་སོ། །འདིར་རང་གི་སྒྲེ་བ་ནི་ནང་བ་སངས་རྒྱས་པ་དང་། གཞན་གྱི་
སྒྲེ་བ་ནི་སྤྱི་རོལ་པའི་གྲུབ་མཐར་ཞུགས་པ་སྟེ། གཞུང་ཡང་དེ་གཉིས་ཀྱིས་

བཤད་པའི་གཞུང་རྣམས་ལ་བྱེད་དགོས་པར་སེམས་སོ། འོན་ཀྱང་། རང་
ངམ་གཞན་གྱི་གྲུབ་པའི་མཐའ། ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་རང་སྒྲགས་དང་གཞན་
པ་རོལ་ཏུ་བྱེན་པའི་གྲུབ་མཐའ་ལ་བཤད་པའང་ཡོད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། སྟོན་པ་ཁྱོད་ཀྱི་སྒྲ་ན་མེད་པའི་ཐེག་པའི་ཚུལ་ཏེ་ལུགས་
སམ་རྣམ་གཞག་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་དང་། ཐ་སྙད་དུ་མེད་པའི་སྟོ་
སྟར་གྱི་མཐའ་སྤངས་ཏེ་རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་རྩི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་འགྲེལ་བར་
སྟོན་པ་རང་ཉིད་ཀྱིས་འཇམ་དཔལ་ཙ་རྒྱད་དང་ལང་ཀར་གཤེགས་པ་རྩ་བོ་
ཆེའི་མདོ་སོགས་ལས་ལུང་བསྟན་པ་མགོན་པོ་སྐུ་སྐྱབ་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་ཙ་
བ་ཤེས་རབ་ལ་སོགས་པའི་ཀུན་དའི་ཆོལ་རྣམས་ཀྱིས་ཆིག་དོན། འབྲུལ་
བའི་བྱི་མ་མེད་པའི་མཁུན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་རབ་ཏུ་རྒྱས་ཤིང་། རྒྱལ་བའི་
གསུང་རབ་ཀྱི་ནམ་མཁའ་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པར་རྒྱ་བས་གདུལ་བྱའི་རྒྱད་
ཀྱི་ཏྲག་ཆད་ཀྱི་མཐར་འཇིག་གྱི་འཆིང་བ་འགོལ་བའི་སྙིང་གི་སྟེ་ཡིད་སྟེབ་
བྱེད་ཀྱི་ཐུན་པ་སེལ་བར་བྱེད་ཅིང་། གཞུང་དོན་ལོག་པར་སྐྱ་པའི་མཁས་
ལྗོམ་རྒྱ་སྐར་གྱི་ཆོགས་བྱིལ་གྱིས་གཞོན་པར་མཛད་པ་དཔལ་ལྷན་ལྷ་བ་
གྲགས་པའི་ལེགས་བཤད་དབུ་མ་འཇུག་པ་དང་། ཙ་བ་ཤེས་རབ་ཀྱི་འགྲེལ་
པ་ཆིགས་གསལ་དང་། རིགས་པ་དུག་ཅུ་པའི་འགྲེལ་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་
ཀྱི་འོད་དཀར་གྱི་འབྲེང་བས། ཆེས་ཆེར་གསལ་བར་བྱས་པའི་དོན་སྒྲ་མ་

འཇམ་པའི་དབྱངས་ལ་སོགས་པའི་བྲིན་གྱི་མཐུ་ལས་སློ་གྲོས་གྱིས་མཐོང་
པའི་ཆོ། སློ་བཟང་གྲགས་པའི་དཔལ་བདག་གི་ཡིད་གྱིས་བདེ་བའི་ངལ་གསོ་
ཐོབ་པོ། །

འདི་དག་གོ་བདེ་བར་བྱས་ཆོ། དཔེ་དང་དཔེ་ཅན་སོ་སོར་བཤད་ན་
སྤྱ་སྤྱབ་གྱི་གསུང་དང་མེ་ཉོག་ཀྱན་ད་སྤྱད། དཔལ་ལྷན་ཟླ་བའི་གསུང་དང་།
ཟླ་བའི་འོད་ཟེར། གསུང་རབ་སྤྱི་དང་བྱུང་བར་སྟོན་པའི་གསུང་དང་རྣམ་
མཁལ། མཐར་འཛིན་དང་ཐུན་པ། ལོག་པར་སྤྱ་བ་དང་རྒྱ་སྐར་སྤྱར་བ་སྟེ། དེ་
དག་གི་བྱེད་ལས་ཀྱང་དེས་གོ་བར་འགྱུར་རོ། །འདིར་བསྟན་པའི་སླ་མའི་
གཙོ་བོ་ནི་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཡིན་པར་སྐབས་སྟོབས་གྱིས་ཤེས་ལ། ཆོས་
སྟོད་འདིར་ཡིད་གྱིས་ཞེས་བྱེད་སྤྱ་འབྱུང་ལ། གསུང་འབྱམ་དང་རྒྱལ་དབང་
གི་དེར་ཡིད་གྱི་ཞེས་བྱུག་པའི་སྤྱ་ཡོད་དོ། །དེའི་དང་པོ་ལྟར་ན་ཡིད་ཐོབ་པ་
པོ་དང་། ངལ་གསོ་ནི་ཐོབ་བྱའོ། །སྤྱི་མ་ལྟར་ན། ཡིད་གྱི་ངལ་གསོ་ཐོབ་བྱ་
དང་། རྗེ་ཉིད་ཐོབ་པ་པོར་འཛོག་དགོས་ལ། དང་པོ་ལའང་རྗེ་སྤྱ་མ་ཐོབ་པ་
པོར་དོན་གྱིས་གོའོ། །

གསུམ་པ་དོན་བསྐྱུ་བ་ནི། ཐུབ་པའི་དབང་པོའི་སྤྱ་གསུང་ཐུགས་གྱི་
མཛད་པ་ཀྱན་ལས་གསུང་གི་ནི་མཛད་པ་མཆོག་ཡིན་ཞིང་། གསུང་གི་
མཛད་པ་མཆོག་དེ་ཡང་ནི་རྟེན་འབྲེལ་གསུངས་པའི་ཚུལ་འདི་ཉིད་ཡིན་པའི་

ཕྱིར་ན། བསྟན་པའི་གནད་མཐོང་བའི་མཁས་པ་ཡིས་ཉེན་འབྱུང་གསུངས་
པའི་ཚུལ་འདི་ལས་སངས་རྒྱས་རྩེས་སུ་བྱན་པར་བྱོས་ཤིག་ཅེས་པའོ། །
རྒྱལ་དབང་གི་དེར་ནི། བསྟན་པའི་ཚུལ་འདི་ལས་ཞེས་འབྱུང་ངོ་། རྩེས་སུ་
བྱན་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་བློན་བྱན་པ་དང་སངས་རྒྱས་བྱན་པ་གང་ལ་
སྦྱར་གྲང་བྱང་བར་སྦྱང་ངོ་།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཅོ་མ་པའི་རྒྱ་མཚན་དང་། བསྟོ་བའོ། དང་པོ་ནི།
ཐུབ་པ་ལ་དེ་ལྟར་བསྟན་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཞེ་ན། ཡོད་དེ། སྟོན་པ་སྟོན་
མེད་པ་དེའི་རྩེས་སུ་རབ་ཏུ་བྱུང་བར་གྱུར་ཏེ་རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་ཀྱན་ལ་
སྦྱངས་པ་མི་དམན་ཞིང་། དོན་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་སྟོན་པ་ལ་
བཙོན་པའི་དགོ་སྟོང་སྟོ་བཟང་གྲགས་པའི་དཔལ་ཞེས་བྱ་བ་ཞིག། །བྱང་སྟོང་
ཆེན་པོ་ཐུབ་དབང་དེ་ལ་དེ་ལྟར་གྱས་སོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་ངོ་། །སྦྱངས་པ་རི་ལྟར་མཛད་པ་ནི། རྣམ་ཐར་རྣམས་དང་། རྩེ་ཉིད་
ཀྱིས་མཛད་པའི་རྟོགས་བརྗོད་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །སྦྱིར་བྱང་སྟོང་གི་སྦྱ་
དོན་ནི། ཡོད་བྱང་པོར་སྟོང་པ་ལ་བཤད་ཅིང་། དེ་ལའང་འཇིག་རྟེན་པ་དང་
འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་བྱང་སྟོང་གཉིས་ཡོད་ལ། འདིར་ནི་སྟོན་དེའི་ཞེས་
པའི་ཆོག་དང་འབྲེལ་བས་སྟོན་པ་ཉིད་ལ་གོའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། བསྟོ་བ་དང་། སྟོན་ལམ་མོ། །དང་པོ་ནི། སྟོན་པ་

སྒྲ་ན་མེད་པའི་ཞེས་སོགས་ཀྱང་པ་བཞིས་སྟོན་ཏེ། རོན་ནི། སྟོན་པ་སྒྲ་ན་མེད་
པའི་ལུང་རྟོགས་ཀྱི་བསྟན་པ་དང་། རོས་བསམ་སྒྲོམ་གསུམ་གྱི་སྟོན་ས་
མཇུག་རྒྱ་བྱང་བ་འདི་འདྲ་བ་ནི། སྒྲ་མའི་བྲིན་ཡིན་པས་ན། དག་གི་གཞན་དུ་
མ་བཟད་བསྟོད་པ་འདི་བཅུ་མས་པ་ལས་བྱང་བའི་དག་གི་འདི་ཡང་འགྲོ་བ་མ་
ལུས་པ་ཐམས་ཅད། དག་གི་བཞེས་གཉེན་དམ་པས་རྗེས་སུ་འཛིན་པའི་
རྒྱ་རུ་བསྟོད། །སྐབས་འདིའི་སྒྲ་མ་ནི་བཞེས་གཉེན་སྦྱིའི་དབང་དུ་བྱས་པའོ།
རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་ནི། མཛོད་ལས། སྟོན་པའི་དམ་ཆས་རྣམ་གཉིས་ཏེ། །
ལུང་དང་རྟོགས་པའི་བདག་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ལུང་གི་བསྟན་
པ་དང་། རྟོགས་པའི་བསྟན་པ་གཉིས་སུ་ངེས་ཤིང་། ལུང་གི་བསྟན་པ་ལ་རོས་
བསམ་དང་། རྟོགས་པའི་བསྟན་པ་ལ་ཉམས་ལེན་བྱས་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་
བསྟན་པ་ལ་གནས་པ་དང་། དེ་འཛིན་པ་ཞེས་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ནི། བན་མཛད་དེའི་བསྟན་པ་འང་། ཞེས་སོགས་ཆོགས་སུ་
བཅད་པ་བཞིས་སྟོན་ཏེ། འདི་ལ་བཞིའི་དང་པོ་ནི། འགྲོ་བ་ལ་གནས་སྐབས་
དང་མཐར་ཐུག་གི་ཕན་པ་སྐྱབ་པར་མཛད་པ་སྟོན་པ་དེ་ཡི་བསྟན་པ་འང་སྟོན་
པའི་མཐར་ཐུག་པའི་བར་དུ་སྟེ་འཁོར་པའི་མཐར་བར་དུ། བསྟན་པ་འདི་ལ་
མ་གྲུས་པ་དང་། མ་རྟོགས་པ་དང་། ལོག་པར་རྟོག་པའི་སྦྱེ་བོའི་ངན་རྟོག་གི་
རྒྱུ་གི་ཤྲུགས་ཀྱིས་རྣམ་པར་མི་གཡོ་ཞིང་། བསྟན་པའི་ངང་ཚུལ་རྟེན་འབྲེལ་

སྒྲོན་པ་ཉིད་བསྟན་པའི་སྒྲིང་པོར་ཤེས་པར་བྱས་ནས་དེས་དངས་པའི་དད་
 བས་སྒྲོན་པ་ལ་ཡིད་ཆེས་རྟེན་པས་རྟག་ཏུ་རང་རྒྱུད་གང་བར་ཤོག་ཅིག་
 ཅེས་བ་སྟེ། སྲིད་པའི་མཐར་ཞེས་པས་འཁོར་བའི་སྤྱི་མཐའ་སྒྲོངས་ཀྱི་བར་དུ་
 བསྟན་པ་གནས་པར་སྒྲོན་པ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་བརྟག་པ་མཐའ་བཟུང་ཅམ་སྟེ།
 དཔེར་ན། རྣམ་མཁའི་མཐར་ཐུག་གྱུར་པ་ཅི་ཅམ་ལ། །ཞེས་གསུངས་པ་
 བཞིན་ནོ། །ངན་རྟོག་རྒྱུད་དང་སྦྱར་བའི་ཤུགས་ཀྱིས། བསྟན་པ་ནི་མར་མེ་
 དང་སྦྱོར་བ་འཐོབ་སྟེ། དེ་ཡང་མཛོད་ལས། དེ་ཉིད་མ་མཐོང་རང་དགར་སྦྱོད་
 གྱུར་པའི། །ངན་རྟོག་རྣམས་ཀྱིས་བསྟན་པ་འདི་དགྲགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་
 པ་དང་འདྲའོ། །ཡིད་ཆེས་རྟེན་པས་གང་བ་ནི། སྒྲོན་པ་ལ་རིགས་པ་ཡང་དག་
 གིས་ཡིད་ཆེས་ཐོབ་པ་ཅམ་དུ་མ་ཟད། དེ་དུས་རྒྱུན་དུ་གནས་ཤིང་འཕེལ་
 བར་སྒྲོན་པའོ། །འང་ནི་བསྐྱོ་བར་དེར་མ་ཟད་ཅེས་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི། བརྟན་ནས་འབྱུང་བའི་དེ་ཉིད་དེ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཆོས་ཉིད་
 རང་བཞིན་གྱིས་སྒྲོང་པའི་དོན་གསལ་བ་སྟེ་བསྟན་ནས་རྒྱས་པར་མཛད་
 པའི་སྒྲོ་ནས་ཐུབ་པའི་ཤུགས་བཟང་ལུང་རྟོགས་ཀྱི་བསྟན་པ་རྣམ་གཉིས་སྟེ་
 བ་ཐམས་ཅད་དུ་ལུས་དང་སྟོག་གྲང་བཏང་ནས་འཛིན་པ་ལ། དུས་རིང་པོར་
 ལྷ་ཅི། དུས་སྐད་ཅིག་ཅམ་ཡང་སྒྲོད་པར་མ་གྱུར་ཅིག་ཅེས་པའོ། །གསུང་
 འབྲུམ་ལས་གསལ་མཛད་པས། ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་བཤད་ཀྱི་འདིར་ས་སྒྲ

མེད་པ་ལྟར་ན། ལུགས་བཟང་ནི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཆས་ཚུལ་གསལ་བ་ལ་གོ་
བར་བྱའོ། །ཀྱང་ནི་རྟེན་སྤྱོད་ཆེགས་ཀྱིས་གཏོང་བ་ལྟ་ཅི། ལུས་སྟོག་ལ་བབ་
ཀྱང་དེ་པོར་ནས་བསྟན་པ་འཛིན་པའོ། །མི་སྟོད་པ་ནི་བཙུན་པ་མི་འདོར་བ་
སྟེ། སྟོད་པ་ཡང་དེའི་སྟོག་སྟོགས་ སོ། །

གསུམ་པ་ནི། འདྲན་པ་མཆོག་སྟོན་པ་དེས་སྤར་བཤད་པ་ལྟར་ལུས་
གཏོང་བ་སོགས་དཀའ་བ་དཔག་མེད་ཀྱི་སྟོན་སྤྱོད་ཉན་སྟོང་པོར་མཛད་
ནས་བསྐྱབས་པའི་བསྟན་པའི་སྟོང་པོ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཆས་ཚུལ་རྣམ་པར་
བཞག་པ་འདི། ཐབས་གང་འདྲ་བ་ཞིག་གིས་འཕེལ་བར་འགྱུར་སྟམ་པའི་རྣམ་
པར་དཔྱོད་པས་ཉིན་དང་མཆོན་གྱི་དུས་འདའ་བར་ཤོག་ཅིག་ཅེས་པའོ། །
ཉན་ཉན་སྟོང་པོར་མཛད་པ་ནི་བཙུན་འགྱུས་དུག་པོའི་སྟོན་སྤྱོད་བསྐྱབས་པའི་
དོན་ནོ། །

བཞི་པ་ནི་རང་གཞན་ལ་སན་པར་འདོད་པའི་ལྷག་བསམ་རྣམ་པར་
དག་པས། ཐུབ་པས་བསྐྱབས་པའི་བསྟན་པའི་སྟོང་པོ་འཛིན་པའི་ཚུལ་དེར་
བཙུན་པར་བྱེད་པའི་ཆེ་ན། ཆངས་པ་དང་། དབང་པོ་བརྒྱ་བྱེན་དང་འཛིག་
རྟེན་སྟོང་བ་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་བཞི་དང་། དེར་མ་བཟུང་མགོན་པོ་ལེགས་ལྟན་
ནག་པོ་ལ་སོགས་པ་སྟེ་ཆས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་རྣམ་ཐོས་སྤྱས་སོགས་ཆས་སྟོང་
སྟངས་མས་ཀྱང་གཡེལ་བ་མེད་པར་དུས་ཟུང་དུ་ཅམ་མིན་པར་དུས་རྟག་ཏུ་

གྲོགས་བྱེད་པར་ཞོག་ཅིག་ཅེས་པའོ། །ལེགས་ལྡན་ནག་པོ་ནི་སྐབས་འདིར་
བྱུག་བྱུག་པ་ལ་བྱེད་དགོས་པར་སེམས་ལ། གདུགས་དཀར་ལས། ལེགས་
ལྡན་གསུམ་བཤད་པའི་ལེགས་ལྡན་ནག་པོ་ནི། མགོན་པོ་བཅོད་ཡིན་ཞེས་
མཁས་གྲུབ་རིན་པོ་ཆེས་བཤད་དོ། །

སྤྱིར་བསྟོར་བ་དང་སྟོན་ལམ་གཉིས་མི་འགལ་ཏེ། བསྟོར་རྒྱུའི་དགེ་བ་
རྒྱུར་བྱས་ནས་རྫོགས་བྱང་ཐོབ་པར་སྟོན་པ་ནི་བསྟོར་བ་དང་སྟོན་ལམ་གཉིས་
གར་འགྱུར་བའི་བྱིར་རོ། །མཛད་བྱང་ལ། ཅེས་སངས་རྒྱས་བཙུན་
འདས་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ནི་སྟོན་ལམ་གྱི་རྒྱལ་པའི་ཡེ་ཤེས་གཅིག་ཏུ་
ཡོངས་བསྐྱུས་ཏེ། །མཐུན་པའི་ཐིག་ལེ་མཆོག་མར་རབ་གྲགས་པ། །བརྟན་
པའི་འཁོར་ལོ་མི་ཡི་རྣམ་རོལ་དེས། །ཞབས་སེན་སྦྲར་ཡང་བདག་གི་སྤྱི་
བོར་ཞོག། ཁྱོད་ཀྱི་ལེགས་བཤད་གསལ་པའི་ཉིན་མོར་བྱེད། །ཐུབ་བསྟན་བྱ་
ལམ་ཡངས་པར་ཤར་བ་ན། །མཐའ་ཡས་གཞུང་ལུགས་པད་ཆལ་གློད་པ་
དང་། །ལྟན་ཅིག་ཉིས་བཤད་ཀྱན་ད་ཟུམ་སྟུམ་གྱུར། ཁྱད་པར་རྟོན་ཅིང་འབྲེལ་
བར་འབྱུང་པའི་ལམ། །རི་བཞིན་སྦྲང་བར་བྱས་ཆེ་རྟག་ཆད་ཀྱི། །གཙང་རོང་
ཁྱོད་ན་ཅེ་བའི་མེ་འབྲེར་ཀྱན། །ཐིམ་མནན་ཐུབ་བསྟན་འཛིན་མ་ཅི་ཡང་
གསལ། །ཚུལ་དེས་ཐུགས་བྱངས་ཐུབ་པ་ཆེན་པོ་ཉིད། །མཉེས་བྱེད་རྟོན་
འབྲེལ་རྩ་གསང་ཆེར་བསྐྱགས་པས། །མཁས་མང་མདོངས་ལྡན་ཡོངས་ཀྱི་

སྟོང་དབུས་སྤྱ། །སེམ་པའི་དགའ་སྟོན་མཆོག་ཏུ་སྟེར་བར་མཛད། །རྩི་བཙུན་
སྒྲ་མའི་དགོངས་པ་འཆད་པ་ལ། །ཁྱུགས་འདིར་གལ་ཏེ་ཉེས་པར་གྱུར་གང་
འཆགས། །རྩི་བཞིན་བཤད་ལས་ཐོབ་པའི་དགེ་བ་ཡང་། །རྒྱལ་བའི་དམ་
ཆོས་མ་ལུས་འཛིན་བྱེད་བསྟོ། །

ཅེས་པ་འདི་ནི་རྣམ་དཔྱོད་ཅན་དགེ་སྟོང་སྟོ་བཟང་ལོར་བུས་བསྐྱལ་
བའི་ངོར་ཅེ་ནི་ལྷགས་མཆོན་ཉིད་གཉིས་ཀྱི་སྒྲ་མའི་གོ་སར་གནས་པ་
ཤུགས་འདི་དགེ་སྟོང་བཤད་སྐྱབ་མིང་ཅན་གྱིས་བྲིས་པའི་རྒྱས་པ་ནས་དངོས་
གཞི་ཙམ་བྱུང་དུ་བྱུང་སྟེ་པར་དུ་བཀོད་པའི་ཡི་གེ་པ་ནི་བཙུན་པ་སྟོ་བཟང་
དར་རྒྱས་གྱིས་བྲིས་པའོ། །སར་མཛད་ལོ། ། བྱ་བོ། །

ཞེས་རབ་སྟོང་པོའི་རྣམ་བཤད་ཟབ་མོའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གསལ་བར་
བྱེད་པའི་ཉི་མ་ཞེས་བྱ་བ།

༄༅། །རྩེ་གུ་རུ་མཆོ་ལྷ་ཡ།

རྟེན་འགྲེལ་ཟབ་མོ་རི་བཞིན་གཟིགས་ནས་ནི། །
དེ་ཉིད་འགྲོ་ལ་བརྟེན་བས་འདོམས་མཛད་པས། །
མཐེན་དང་སྟོན་པ་ལྷན་མེད་གྱུར་པ། །
ཐུབ་དབང་སྤྲེལ་པའི་ཉི་མར་གྱས་ཕྱག་འཆེལ། །

རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་ཐུགས་རྩེ་གཅིག་བསྐྱས་ནས། །
རྒྱལ་སྤྲེལ་གཞོན་རྒྱུ་ལ་གར་གྱིས་སྤིད་གསུམ་འདིར། །
རྒྱལ་བའི་མཛད་པ་མཐའ་དག་སྐྱབ་བརྟེན་པ། །
རྒྱལ་སྤྲེལ་ཐུ་བོ་སྐྱུན་རས་གཟིགས་ལ་འདུད། །

ཞེས་རབ་ཆེན་པོའི་མཆོག་གྱུར་ལྷ་རིའི་བྱ། །
ཟབ་དོན་འགྲེལ་མཛད་སྤྲེལ་སྐྱབ་ལྷ་བ་གྲགས། །
རྒྱལ་བ་གཉིས་པ་ཡབ་སྤྲེལ་ལ་བརྟེན་ནས། །
ཞེར་སྐྱུན་སྟོང་པོའི་རྣམ་བཤད་བྱི་བར་བྱ། །

འདི་ལ་གསུམ་སྒྲིར་ཟབ་མའི་དོན་ལ་འཇུག་དགོས་པར་བསྟན་པ།
སྐབས་ཀྱི་གཞུང་དོན་བཤད་པ། ཟབ་དོན་རིགས་པས་གཏན་ལ་འབེབ་ཚུལ་
མདོར་བསྡུས་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། ཐར་འདོད་ཀྱི་སྒྲིས་བྱས་གང་ལ་འཇུག་པར་བྱ་བའི་གཞི་
ནི་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། དེའི་ནང་ནས་ཀྱང་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བུ་འཆོལ་
བ་ལ་འཇུག་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། ལྟ་བུ་དེ་ནི་རྟོགས་པའི་བསྟན་པ་ཐམས་ཅད་
ཀྱི་གཙུག་པོ་འཇུག་སྟོང་པོ་དང་། དེ་སྟོན་པའི་གཞུང་ནི་ལུང་གི་བསྟན་པ་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་གཙུག་པོ་འཇུག་སྟོང་པོ་ཡིན་པས། ཆོས་སྟོན་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ནས་
རྟོན་འབྲེལ་ཟབ་མའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྟོན་པ་དེ་སྟོན་པའི་མཆོག་དང་། ཆོས་
ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ནས་རྟོན་འབྲེལ་ཟབ་མའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཤེས་པ་དེ་
ཤེས་པའི་མཆོག་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། རྗེས། རྟོན་འབྲེལ་བསྟོད་པ་ལས། བསྟན་
པའི་སྟོང་པོ་སྟོང་པ་ཉིད། །ཞེས་པ་དང་། སྟོན་པའི་ནང་ནས་རྟོན་འབྲེལ་སྟོན་
པ་དང་། །ཤེས་རབ་ནང་ནས་རྟོན་འབྲེལ་ཤེས་པ་ཉིད། དད་འཇིག་རྟོན་དག་
ན་རྒྱལ་བའི་དབང་པོ་བཞིན། །ཡུལ་བྱུང་ལེགས་པར་བྱོད་མཁྱེན་གཞན་
བྱིས་མིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་རོ། །

ཐར་པ་ཐོབ་པ་ལ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལྟ་བུ་མེད་མི་རུང་གི་ཡན་ལག་
ཡིན་ཏེ། ཉིང་རེ་འཇིག་རྒྱལ་པོ་ལས། གལ་ཏེ་བདག་མེད་ཆོས་ལ་སོ་སོར་

ཉོག། །སོ་སོར་དེར་བརྟགས་གང་ཞིག་སྒོམ་བྱེད་ན། །དེ་ནི་མྱ་ངན་འདས་
 འཁོབ་འབྲས་བུའི་རྒྱ། །རྒྱ་གཞན་གང་ཡིན་དེས་ནི་ཞིར་མི་འགྱུར། །ཞེས་
 དང་། མགོན་པོ་སྐུ་སྐུབ་ཀྱིས་ཀྱང་། གང་དག་སྟོང་ཉིད་མི་ཤེས་པ། །དེ་དག་
 ཐར་པ་བསྟེན་མ་ཡིན། །འགྲོ་བྱུག་སྲིད་པའི་བཙོན་རར་ནི། །ཚོངས་པ་དེ་དག་
 འཁོར་བར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་རོ། །དེའི་གནད་ཀྱང་། བདག་
 དང་བདག་གིར་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་བཟུང་ན་འཁོར་བར་འཁོར་ཞིང་།
 དེ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་རྟོགས་ན་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བར་འགྱུར་པའི་
 རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཡིན་ཏེ། སྤུང་པ་ལས། དེ་བཞིན་གྱིས་པ་བདག་དང་བདག་
 གིར་ཁས་ལེན་པ། །བདག་དེར་འདུ་ཤེས་ཡང་དག་མིན་རྟོག་སྐྱེ་ཞིང་འཇིག་
 རི་ལྟར་འཇིན་པ་དེ་ལྟར་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་བསྟན། །བདག་དང་བདག་
 གིར་མི་དམིགས་རྣམ་པར་བྱང་བར་གསུངས། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་རོ།
 དེའི་བྱིར་རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་མཐའ་དག་དངོས་དང་བརྒྱད་པ་ཅི་རིགས་
 ཀྱི་སྒོ་ནས་རྟོན་འབྲེལ་ཟབ་མོའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྟོན་པ་ལ་གཞོལ་བ་ཡིན་ཏེ།
 སྟོང་འཇུག་ལས། ཡན་ལག་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ནི། །ཐུབ་པས་ཤེས་རབ་
 དོན་དུ་གསུངས། །ཞེས་དང་། རྩེ་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་། ཁྱོད་ཀྱིས་རི་སྟེང་བཀའ་
 སྐུལ་པ། །རྟོན་འབྲེལ་ཉིད་ལས་བརྩམས་ཏེ་འཇུག། །ཅེས་གསུངས་པའི་བྱིར་
 རོ། །སྟོང་ཉིད་ཟབ་མོ་ལ་མོས་ནས་ཉོན་པ་དང་སྟོན་པ་དང་རྟོགས་པའི་ཕན་

ཡོན་ནི་མདོ་སྒྲགས་གཉིས་ཀ་ལས་མང་དུ་གསུངས་ཤིང་། བྱེད་པར་དུ་རྫོང་
གཙོང་དུ་གྲགས་པའི་ཤེར་བྱིན་སུམ་བརྒྱ་པ་ལས། རབ་འབྱོར་གང་གིས་
འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དེ་སྙེད་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་བདུན་གྱིས་གང་བར་བྱས་ཏེ། དེ་
བཞིན་གཤེགས་པ་དག་བཙོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱལ་
རྣམས་ལ་སྦྱིན་པ་བྱིན་པ་བས། གང་གིས་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གངས་འདི་ལ་ཐ་ན་
ཆོག་བཞི་པའི་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་ཙམ་དུ་བབྱང་ནས། གཞན་དག་ལ་ཡང་
དག་པར་བཤད་དེ་ཡང་དག་པར་རབ་ཏུ་བསྟན་ན། དེ་ཉིད་གཞི་དེ་ལས་
བསོད་ནམས་ཆེས་མང་དུ་གངས་མེད་དཔག་ཏུ་མེད་པ་བསྐྱེད་དོ། །ཞེས་
དང་། བྱེད་རིན་ཆེན་བྱིན་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། འཇམ་དཔལ་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་ཐབས་མཁས་པ་དང་བྲལ་བས་བསྐྱལ་པ་བརྒྱ་སྟོང་དུ་པ་རོལ་
ཏུ་བྱིན་པ་དུག་ལ་སྦྱད་པ་བས། གང་གིས་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གངས་འདི་ཐེ་ཆོམ་
དང་བཅས་པས་ཉན་པ་འདི་བསོད་ནམས་ཆེས་མང་དུ་བསྐྱེད་ན། གང་ཐེ་
ཆོམ་མེད་པར་ཉན་པ་ལྟ་ཅི་སྟོས། གང་གིས་ཡི་གེར་བྲིས་ནས་ལྷུང་འཕོག་པ་
དང་འཆད་པ་དང་གཞན་དག་ལ་ཡང་རྒྱ་ཆེར་རབ་ཏུ་སྟོན་པ་ལྟ་ཅི་སྟོས།
ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཏེ། ཉན་པ་ནས་གཞན་ལ་སྟོན་པའི་བར་སྔ་མ་སྔ་མ་
ལས་བྱི་མ་བྱི་མ་པན་ཡོན་ལྷག་པར་ཆེ་བར་སྟོན་པ་ཡིན་ བོ། །སྟོང་ཉིད་མ་
རྟོགས་ཀྱང་དེ་ལ་དོན་འགྱུར་གྱི་ཐེ་ཆོམ་སྐྱེས་པ་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་སྲིད་པ་དུལ་

པོར་བྱེད་ཅིང་། ཐར་པའི་ས་བོན་འཛོག་རྒྱས་པ་ཡིན་ཏེ།

འཕགས་པ་ལྷས་བསོད་ནམས་ཆུང་དུས་ཆོས་འདི་ལ། །ཐེ་ཆོམ་ཟ་བ་
 ཡང་མི་འགྱུར། །ཐེ་ཆོམ་ཟོས་པ་ཅམ་གྱིས་ཀྱང་། །སྲིད་པ་རྒྱལ་པོར་བྱེད་
 པར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། མདོ་ལུང་སྤྲུལ་མས་ཀྱང་འགྱུར་པའི་སྤྱིར་རོ། །རྫོང་
 གཙོད་ཀྱི་གཞུང་གི་པན་ཡོན་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་ནི། དེའི་བརྗོད་བྱ་དོན་
 ཀྱི་ཤེར་སྤྱོད་ལས་འབྱུང་བར་དགོངས་པ་ཡིན་གྱི། གཞུང་བསྐྲག་པ་ཅམ་
 ལས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཁ་ཅིག །ཤེར་སྤྱོད་འདོན་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་གཞོད་པ་ཞི་
 བའི་ཆེད་ཅམ་དུ་དམིགས་ནས་བྱེད་པ་ནི། དགོས་པའི་གཙོ་བོ་སྤྱོད་ཅི་ལོག་
 ཏུ་སོང་བ་ཡིན་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཤེར་སྤྱོད་ཀྱི་མདོ་ཐམས་ཅད་ཐར་
 པ་དང་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཐོབ་པའི་ཐབས་ཀྱི་གཙོ་བོ་བདག་མེད་རྟོགས་
 པའི་ལྷ་བ་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་པའི་ཆེད་དུ་གསུངས་གྱི། གཞོད་པ་པལ་བ་རྫོགས་
 བྱེད་ཅམ་དུ་གསུངས་པ་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །འོན་ཀྱང་ད་ལྟ་རྫོགས་པའི་ཆེད་
 དུ་དམིགས་ནས་འདོན་པ་དར་བ་ནི། སྤྱོད་ལྷའི་དབང་པོས་ཤེར་སྤྱོད་ཀྱི་དོན་
 ཡིད་ལ་བྱེད་ཅིང་ཆིག་ཁ་ཏོན་བྱས་པས་བདུད་སྤྱིར་སྤྲོག་པར་གསུངས་པ་
 ལ་བརྟེན་པ་སྟེ། དགོས་པ་པལ་པའོ། །དགོས་པའི་གཙོ་བོ་ནི་ཐར་པ་དང་
 ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཐོབ་པའི་ཆེད་དུ་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་
 བསྐྱེད་པ་དང་འཁོར་བ་དང་ངན་སོང་ལས་ཐར་པ་དང་། ལས་སྐྱེབ་འདགས་

པའི་ཆེད་དུ་དམིགས་ནས་འདོན་དགོས་ལ། ཞར་བྱང་ངམ་པལ་པ་ནི་རང་
བཞིན་གྱི་གཞོན་པ་ཞི་བའི་ཆེད་དུ་དམིགས་ནས་འདོན་པ་ནི་སྐབས་དང་
བསྐྱེད་དགོས་པར་མཛོན་ནོ། །གང་ལྟར་ཡང་ཀུན་སྒྲོང་འཕེན་པ་རྒྱ་ཆེན་པན་
ཡོན་ཆེ་ཞིང་ཆུང་ན་ནི་དེ་དང་འདྲ་བས་ཀུན་སྒྲོང་བཟང་བ་གཤམ་ཆེད། །མདོར་
ན་དོར་གཅོད་སོགས་ལས་ཤེར་བྱེན་གྱི་གཞུང་དོན་ལ་ཐོས་བསམ་བྱས་ན་
པན་ཡོན་མང་པོ་འབྱུང་བར་གསུངས་པ་ལྟར། པན་ཡོན་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བའི་ཤེར་
བྱེར་ཟབ་མོ་འདིའི་དོན་ཤེས་པ་ལ་འབད་བར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། མཆན་གྱི་དོན་དང་། གཞུང་གི་དོན་དང་། མཇུག་
དོན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དངོས་དང་། འགྱུར་གྱི་ཕྱག་གོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱ་
གར་ན་རྒྱད་རིགས་བཞི་ཡོད་པའི་ནང་ནས་ལེགས་སྒྱུར་གྱི་རྒྱད་དུ་ཟླ་ག་ཙམ་
ཏི་ཞེས་སོགས་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་བོད་རྒྱུད་དུ་བསྐྱུར་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་མ་
ཞེས་སོགས་སྐུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། ཟླ་ག་ཙམ་ཏི་ནི་བཅོམ་ལྡན་འདས་མ །སྤྱི་
ནི་ཤེས་རབ། སྤར་མི་ཏུ་ནི་པ་རོལ་ཏུ་བྱེན་པ། ཉི་ད་ཡ་ནི་སྒྲིང་པོ་ཅེས་བྱ་
བར་འགྱུར་བའི་བྱེར། འདིར་པར་བྱེན་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཆན་ཅི་ཞེ་ན་
ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱེན་ཞེས་པ་ནི་འཁོར་བའི་རྒྱ་མཆོའི་པ་རོལ་ཏུ་བྱེན་
པའི་དོན་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་བྱེད་ཆོག་ལ་སྐྱུར་བ་དང་། ལས་ཆོག་ལ་སྐྱུར་བ་
གཉིས་ཡོད་པའི་སྤུ་མ་ལྟར་ན། བྱེན་པར་བྱེད་པའི་དོན་ཡིན་པས་སྒྲོབ་ལམ་

ནའང་ཤེར་སྤྱོད་དངོས་ཡོད་ལ། སྤྱི་མ་ལྟར་ན་སྤྱོད་ཅིན་པའི་དོན་ཡིན་པས་
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་ཡོད་པ་དང་སྦྱར་དགོས་སོ། །བརྗོད་བྱ་དོན་གྱི་ཤེར་
 སྤྱོད་དངོས་ནི་སྟོང་ཉིད་ཉོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཞིག་ལ་བྱེད་པ་ཡིན་ཀྱང་། དུམ་
 དང་ཤེར་སྤྱོད་ལ་སྦྱས་བརྗོད་རིགས་ཀྱིས་དབྱེ་ན། རང་བཞིན་གྱི་ཤེར་སྤྱོད་
 གཞུང་ཤེར་སྤྱོད་། ལམ་ཤེར་སྤྱོད་། འབྲས་བུ་ཤེར་སྤྱོད་རྣམས་སུ་ཡོད་ཅིང་།
 དེའི་དང་པོ་ནི་སྟོང་ཉིད་དང་དོན་གཅིག་། གཉིས་པ་ནི་སྟོང་ཉིད་སྟོན་པའི་ཐེག་
 ཆེན་གྱི་མདོ་ལྟ་བུ། གསུམ་པ་ནི་བྱང་སེམས་འཕགས་པའི་མཁྱེན་པ་ལྟ་བུ།
 བཞི་པ་ནི་རྣམ་མཁྱེན་ནོ། །

གཉིས་པ་འགྱུར་བྱུག་ནི། བཅོམ་ལྡན་འདས་མ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་
 ཏུ་སྤྱོད་པ་ལ་བྱུག་འཆལ་ལོ། །ཞེས་པ་སྟེ་ལོ་རྩ་བས་བཀོད་པའོ། །འདིར་
 བཅོམ་ལྡན་འདས་མ་ནི་ཤེས་སྤྱོད་ཉིད་ལ་དགག་སྦྱ་སྦྱར་བ་ཡིན་གྱི། གང་
 ཟག་ཞིག་ལ་མི་བཟུང་ངོ་། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། གྲེང་གཞི་དང་། དངོས་ཀྱི་དོན། དང་པོ་ལ་ཐུན་
 མོང་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་གྲེང་གཞི་གཉིས་ཡོད་པའི་དང་པོ་ལ་བཞི་སྟེ།
 དུས་དང་སྟོན་པ་དང་གནས་དང་འཁོར་ཐུན་སུམ་ཆོགས་པ་བཞིའོ། །དུས་
 ཐུན་སུམ་ཆོགས་པ་ནི། འདི་སྐད་བདག་གིས་ཐོས་པ་དུས་གཅིག་ན་ཞེས་
 པས་སྟོན་ཏེ། འདི་སྐད་ཅེས་པ་ནི་འཆད་འགྱུར་གྱི་མདོ་འདི་སྐད་ཅེས་པ་ཡིན་

ལ། བདག་གིས་ཐོས་པ་ཞེས་པ་ནི་གཞན་ལས་བརྒྱད་ནས་མ་ཡིན་གྱི།
བདག་གིས་དངོས་སུ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལས་ཐོས་ཞེས་པའོ། །དུས་གཅིག་
ན་ཞེས་པ་ནི། སྤྱིར་ཆོས་གཞན་དུས་གཞན་དང་གཞན་དུ་ཐོས་ལ། དུས་
གཅིག་གི་ཆེ་ན་འདི་ཐོས་ཞེས་པ་སྟེ། ཡང་ཡང་མ་ཐོས་པས་ཐོས་དཀའ་བའོ།
ཡང་དུས་གཅིག་གི་ཆེ་ལན་གཅིག་ཐོས་པ་ཅམ་གྱིས་བཟུང་བར་སྟོན་པས་
ཤེས་རབ་ཆེ་བ་བསྟན་ཏོ། །སྟོན་པ་ལུན་སུམ་ཆོགས་པ་ནི་བཅོམ་ལྡན་འདས་
ཞེས་པ་སྟེ། ཟླ་ག་ཡན་ནི་བཅོམ་ལྡན་དང་སྐལ་ལྡན་གཉིས་ཀ་ལ་འཇུག་པས།
དང་པོའི་དབང་དུ་བྱས་ན། བཅོམ་ལྡན་ནི་ངེ་སྐད་དུ་ཉོན་མོངས་ལས་དང་དེ་
བཞིན་སྟེ། ཉོན་མོངས་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་དེ་བཞིན། །གང་ཡང་མི་མཐུན་
ཕྱོགས་ཆོས་བཅོམ། །དེ་འདིར་བཅོམ་ལྡན་འདས་སུ་བཤད། །ཅེས་བཤད་པ་
ལྟར་ཡིན་ལ། བྱི་མའི་དབང་དུ་བྱས་ན། སི་བྱུ་ཁེ་ལས། དབང་ལྷག་དང་ནི་
གཟུགས་བཟང་དང་། །དཔལ་དང་གྲགས་དང་ཡེ་ཤེས་དང་། །བཙོན་འགྲུས་
ལུན་སུམ་ཆོགས་པ་སྟེ། །དུག་པ་དེ་ལ་སྐལ་ཞེས་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་
ཏེ། ལུང་སྒྲ་མ་བཅོམ་པ་དང་། ལུང་བྱི་མ་ལྡན་པའི་དོན་དུ་སོ་སོར་སྦྱར་ཡང་
རུང་ངོ་། ཟླ་ག་ཡན་ལ་འདས་ཞེས་པའི་དོན་དངོས་སུ་མེད་ཀྱང་། དོན་གྱིས་
ཐོབ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སྒྲ་ཐབས་སུ་བསྟན་པ་སྟེ། སྤིད་ནི་གཉིས་ཀྱི་
མཐའ་ལས་འདས་ཤིང་འཇིག་རྟེན་པའི་ལྟ་ལས་བྱེད་པར་འཕགས་པའོ། །

གནས་སྤྱན་སྤྱུམ་ཚོགས་པ་ནི། རྒྱལ་པོའི་ཁབ་བྱ་ཚོད་སྤང་པོའི་རི་ལ་
 ཞེས་པས་བསྟན་ཏེ། རྒྱལ་པོ་བཞུགས་པའི་གནས་ཡིན་པས་ན་རྒྱལ་པོའི་
 ཁབ་དང་། དེའི་ཤར་ན་རི་བྱ་ཚོད་ཀྱི་གཟུགས་སྤང་ལྟར་ཡོད་པས་བྱ་ཚོད་
 སྤང་པོ་དང་། བྱ་ཚོད་སྤངས་པ་ལྟར་དང་། རིན་པོ་ཆའི་བྲག་བྱ་ཚོད་ཀྱི་མགོ་
 བོ་ལྟ་བུ་ཡོད་པས་བྱ་ཚོད་སྤང་པོའི་རི་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལ་བཞུགས་ནས་སོ། །
 དེ་ལྟ་བུའི་རི་དེ་བསྐྱལ་བ་འཇིག་པའི་ཆེ་ཡང་མི་འཇིག་ཅེས་མཁས་པ་ཁ་
 ཅིག་གསུང་། འཁོར་སྤྱན་སྤྱུམ་ཚོགས་པ་ནི་དག་སྒྲོང་གི་དག་འདུན་ཆེན་པོ་
 དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དག་འདུན་ཆེན་པོ་དང་ཐབས་གཅིག་ཏུ་
 བཞུགས་ཏེ་ཞེས་པས་སྟོན་ཏེ། དག་སྒྲོང་གི་དག་འདུན་ཆེན་པོ་ནི་ཉན་ཐོས་
 ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དག་འདུན་ཆེན་པོ་ནི་སྐྱས་
 ཟེན་ལྟར་རོ། །དག་སྒྲོང་ནི་བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་སྟེ་སྤང་ན་ལས་འདས་པ་
 དང་ཉེ་བར་བྱེད་པའི་དོན་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་
 ཐོབ་པའི་ཆེད་དུ་སེམས་པས་ན་དེ་སྐྱད་ཅེས་བྱ་ཞིང་། དག་འདུན་ནི་མི་
 མཐུན་སྤྱོད་ཀྱིས་མི་བྱེད་པའི་དོན་དང་། ཆེན་པོ་སྤྲ་མ་ནི་སྤངས་རྫོགས་ཀྱི་
 ཡོན་ཏན་མཐོན་པོ་ཐོབ་པའི་དོན་ཡིན་ལ། ཆེན་པོ་བྱི་མ་ནི་དོན་བདུན་ལ་
 འཇུག་སྟེ། མདོ་སྟེ་རྒྱན་ལས། དམིགས་པ་ཆེ་བ་དང་། སྒྲུབ་པ་གཉིས་དང་།
 ཡེ་ཤེས་དང་། བཙོན་འགྲུས་དང་། ཐབས་མཁས་དང་། སྒྲུབ་པ་དང་། འཕྲིན་

ལས་ཆེན་པོ་སྟེ་བདུན་ལ་འཇུག་པར་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །ཐབས་གཅིག་ཏུ་
བཞུགས་པ་ནི་དེ་རྣམས་དང་ལྟན་ཅིག་ཏུ་བཞུགས་པའོ། །

གཉིས་པ་སྤུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ལ་གསུམ། །གང་གིས་བྱིན་གྱིས་རྫོབ་
པའི་ཉིང་ངེ་འཇིན། །གང་ལ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པའི་གང་ཟག། །རི་ལྟར་བྱིན་
གྱིས་བརྒྱབས་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། དེའི་ཆེ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཟབ་མོ་
སྤང་བ་ཞེས་བྱ་བའི་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གངས་ཀྱི་ཉིང་ངེ་འཇིན་ལ་སྟོམས་པར་
ཞུགས་སོ་ཞེས་པས་བསྟན་ཏེ། དུས་དེའི་ཆེ་ཞེས་པ་དུས་ཀྱི་བྱེད་པར་བཅོམ་
ལྡན་འདས་ནི་སྟོན་པའི་བྱེད་པར། ཟབ་མོ་ནི་ཡུལ་གྱི་བྱེད་པར་ཏེ་སྟོང་པ་ཉིད་
ཡིན་ལ། སྤང་བ་ཞེས་བྱ་བའི་ཉིང་ངེ་འཇིན་ནི་ཡུལ་ཅན་གྱི་བྱེད་པར་སྟེ། དེ་
ལྟ་བུའི་ཟབ་མོ་རྟོགས་པའི་ཉིང་ངེ་འཇིན་དེ་ལ་སྟོམས་པར་ཞུགས་པ་སྟེ་
མཉམ་པར་བཞག་པའོ། །སྦྱིར་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ནི་དུས་རྟག་ཏུ་
དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་སྦྲར་མི་ལྡང་པའི་ཚུལ་གྱིས་མཉམ་པར་བཞག་པ་ཡིན་པས།
གསར་དུ་ཟབ་མོ་སྤང་བའི་ཉིང་ངེ་འཇིན་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པ་མིན་ཡང་།
སྟོམས་པར་འཇུག་པའི་རྣམ་པ་བསྟན་པ་ཅུ་མ་ནི་མི་འགལ་ལོ། །

གཉིས་པ་ནི། སྟོན་པ་ཉིང་ངེ་འཇིན་དེ་ལ་སྟོམས་པར་ཞུགས་ནས་
ཡུལ་ཤུ་རི་བུ་ལ་ཟབ་མོའི་དོན་ཞུ་བར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའོ། །གསུམ་པ་
ལ་གཉིས། རི་བའི་རྒྱ་དང་། རི་བ་དང་ལན་གྱི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་འོག་གི་

བྱིས་ལན་རྣམས་འབྱུང་བའི་རྒྱ་ནི། ཡང་དེའི་ཆེ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་
 སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་འཕགས་པ་སྐྱུན་རས་གཟིགས་དབང་ཕྱུག། །ཞེས་པ་
 ནས། རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པར་རྣམ་པར་ལྟོལ། །ཞེས་པ་སྟེ། ཡང་ནི་སྟོན་པ་
 ཟབ་མོ་སྒྲུང་བའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་སྟོམས་པར་ཞུགས་པར་མ་ཟད་ཅེས་པའོ། །
 དུས་དེའི་ཆེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཚུབ་དེ་ནི་བྱང་སེམས་རང་དོན་ལ་
 དམིགས་ནས་ཐོབ་པར་འདོད་པས་ན་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་དང་། གཞན་
 དོན་དུ་དམིགས་ནས་ཐོབ་པར་འདོད་པས་ན་སེམས་དཔའ་ཆེན་པའོ། སོ་
 རྒྱུའི་ས་ལས་འདས་ཤིང་མི་དགེ་བའི་ཆོས་ལས་རིང་དུ་སོང་བས་ན་
 འཕགས་པ། རྒྱུད་ལྗེའི་འགྲོ་བ་ལ་ཐུགས་རྗེས་དུས་དྲུག་ཏུ་གཟིགས་པས་ན་
 སྐྱུན་རས་གཟིགས། ཆོས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་ཡིན་པས་དབང་ཕྱུག་ཅེས་བྲ་སྟེ།
 དེ་ཉིད་གྱིས་ཀྱང་སྟོན་པ་དང་མཐུན་པར་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ཟབ་
 མའི་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་ཤེས་རབ་ཀྱིས་རྣམ་པར་ལྟོ་ཞིང་། གཟུགས་ལ་སོགས་
 བའི་ཕྱང་པོ་ལྔ་པོ་དེ་དག་ལ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པར་ཤེས་རབ་ཀྱིས་
 རྣམ་པར་ལྟོ་བར་མཛད་པའོ། བལྟོལ་ཞེས་པས་འཕུལ་ཡོད་པ་ལྟར་བྱས་ན་
 བལྟོ་བར་བྱའོ་ཞེས་པའི་དོན་དུ་འགྱུར་བས་ཅུང་མི་བདེ་སྟམ་ཡང་། བལ་
 ཆེར་ལས་དེ་ལྟར་འབྱུང་བས་བཟླ་། སྦྱིར་རྒྱལ་སྐས་ཀྱི་སྟོང་པ་ལ་བྱིན་དྲུག་
 ཡོད་ཀྱང་། འདིར་ཟབ་མོ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་སྒྲོམ་པ་ལ་ཟབ་མའི་སྟོང་པ་

ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟ་ན་སྦྱར་ལྟ་སྦྱོད་གཉིས་མི་འགལ་བར་སེམས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཅི་བ་དང་དེའི་ལན་རི་ལྟར་མཛད་པའི་ཚུལ་ལོ། །
དང་པོ་ནི། དེ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཐུས་ཆེ་དང་ལྟན་པ་ལྷ་རི་བྱས་ཞེས་པ་
ནས། འདི་སྐད་ཅེས་སྒྲས་སོ་ཞེས་པ་སྟེ་འགོའི་དེ་ནས་ཞེས་པ་ནི་མཆོམས་
སྦྱར་བ་སྟེ་དུས་ཀྱི་བྱད་པར་རོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཐུས་ཞེས་པ་ནི་འདིར་ལ་
རིའི་བྱས་ཅི་བ་མཛད་པ་འདི་རང་སྟོབས་ཅམ་མིན་གྱི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་
མཐུས་ཁུས་པ་སྟེ་རྒྱའི་བྱད་པར་རོ། །ཆེ་དང་ལྟན་པ་ནི་སྦྱར་ཆེ་མ་དོར་བ་
ཞིག་ལ་བྱེད་ཀྱང་། འདིར་བསྐྱགས་པའམ་ཞེས་སའི་བྱད་པར་རོ། །མ་ལྷ་རི་
ཀའི་བྱ་ཡིན་པས་ན་ལྷ་རིའི་བྱ་སྟེ། ཅི་བ་པོའི་གང་ཟག་གི་བྱད་པར་རོ། །འདི་
དངོས་པོ་ལ་ཉན་ཐོས་མཆོན་ཉིད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྟོན་གསལ་ལས་སྒྲིབ་སེལ་
ཀྱི་སྒྲུལ་པར་ཡིན་པར་བཤད་པས་སོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་
དཔའ་ཆེན་པོ་ཞེས་སོགས་ནི་སྦྱར་ལྟར་ཡིན་ལ། འདི་སྐད་ཅེས་སྒྲས་སོ་ཞེས་
པ་ནི་འཆད་པར་འགྱུར་བ་ལྟར་བཛྲོད་པའི་དོན་ནོ། །དེ་ནས་ཅི་བ་དངོས་ནི།
རིགས་ཀྱི་བྱ། གང་ལ་ལ་ཞེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ། ཞེས་པ་ནས། རི་
ལྟར་བསྐྱབ་པར་བྱ། ཞེས་ཅིས་པ་སྟེ། དེ་ལ་རིགས་ཀྱི་བྱ་ཞེས་པ་ནི་ཆོས་
སམ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རིགས་སུ་སྒྲིས་པ་སྟེ། མཁས་པ་ཁ་ཅིག་སྐབས་འདིར་
རིགས་ཀྱི་བྱ་མོ་ཞེས་འབྱུང་བ་ནི་མ་དག་ཅེས་བཞེད་པ་ལྟར་ན། རིགས་ཀྱི་

བུ་ནི་སྐྱུན་རས་གཟིགས་ལ་བསྟེགས་དགོས་ལ། ཁ་ཅིག་རྒྱ་དཔེ་ལ་འདིར་
 རིགས་ཀྱི་བུ་མོ་ཞེས་འདུག་ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་ན་ཤེར་ཕྱིན་འདི་ལ་
 བསྐྱབ་པར་འདོད་པའི་སྐྱེས་པ་དང་བྱད་མེད་སྐྱི་ལ་སྦྱོར་དགོས་སོ། །ཅི་ལྟར་
 ཡང་། གང་ལ་ལ་ནི་སྐྱེས་པའམ་བྱད་མེད་གང་ལ་ལ་ཞེས་པར་མ་རིགས་ཀྱི་
 བུའམ་བུ་མོ་གང་ལ་ལ་ཞེས་སྐྱར་གྱང་རུང་ངོ་། །ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་
 པ་ཟབ་མོའི་སྦྱོར་པ་ལ་བཙུན་པས་སྐྱད་པ་སྟེ་བསྐྱབ་པར་འདོད་པའི་གང་
 ཟག་དེས་ཚོགས་སྦྱོར་དང་མཐོང་སྒོམ་གྱི་ལམ་ནམས་སུ་ཚུལ་རི་ལྟར་
 བསྐྱབ་པར་བྱ་ཞེས་དེས་སོ། །ཤུ་རིའི་བུས་དེ་སྐྱད་ཅེས་སྐྱས་པ་དང་ཞེས་པ་
 བེ་ཞུས་ཟིན་པའི་མཚམས་སྐྱར་ངོ་། །

གཉིས་པ་ལ་བཞི། བསྐྱབ་ཚུལ་སོ་སོར་བྱེ་སྟེ་བསྐྱར་བ། སྐགས་ཚིག་
 གིས་བསྐྱས་ནས་བསྐྱར་བ། མདོར་བསྐྱས་ཏེ་བསྐྱབ་པར་གདམས་བ། རྩེས་
 སུ་ཡི་རང་མཛད་པའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། ཚོགས་ལམ་དང་སྦྱོར་ལམ་གཉིས་
 ཀྱི་སྐྱབས་སུ་ཤེར་ཕྱིན་ལ་སྟོབ་ཚུལ། མཐོང་ལམ་དུ་སྟོབ་ཚུལ། སྒོམ་ལམ་དུ་
 སྟོབ་ཚུལ། མི་སྟོབ་པའི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཤེར་ཕྱིན་ལ་བརྟེན་ནས་
 ཐོབ་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མཚམས་སྐྱར་དང་། སྟོབ་ཚུལ་དངོས་སོ། །

དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་ཞུས་པའི་ལན་དུ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་
 དཔའ་ཆེན་པོ་འཕགས་པ་སྐྱུན་རས་གཟིགས། ཞེས་པ་ནས། སྐྱས་སོ་ཞེས་

པའི་བར་ཏེ་དེ་ནས་ལྷ་རིའི་བྱ་ཞེས་བོས་ནས། རིགས་ཀྱི་བྱའམ་རིགས་ཀྱི་
བྱ་མོ་གང་ལ་ལ་ཞེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་སྤྱོན་པ། ཞེས་བ་ནས། འདི་ལྟར་རྣམ་
པར་བལྟ་བར་བྱ་སྟེ་ཞེས་བ་ནི་མཆམས་སྦྱར་བའོ། །གཞན་སྤྲོ་ཞིང་འདི་ལྟར་
ནི་འཆད་པར་འགྱུར་བའི་སྟོབ་ཚུལ་འདི་ལྟར་བྱ་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །ཁ་ཅིག་
འདི་ཆོགས་སྦྱོར་གཉིས་ལ་སྟོབ་ཚུལ་ཅམ་དང་སྦྱར་ཡང་འཆད་པར་འགྱུར་
པའི་ཉམས་ལེན་ཐམས་ཅད་ལ་སྟོབ་ཚུལ་དང་སྦྱོར་བྱ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། མདོར་བསྟན་བ་དང་། བྱ་སྟེ་བཤད་པའོ། །དང་
པོ་ནི། བྱང་པོ་ལྷ་པོ་དེ་དག་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པར་རྣམ་པར་ཡང་དག་
པར་རྗེས་སུ་བལྟའོ། །ཞེས་བ་སྟེ། བྱང་པོ་ལྷ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་
དོན་དམ་དཔྱེད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པས་བཏགས་དོན་མ་བཅལ་བར་ཐ་སྙད་དུ་
འཛོག་བྱས་མོད། བཏགས་དོན་བཅལ་ན་རིག་ཞེས་ཀྱི་དབྱེད་བཟོད་དུ་མ་
གྲུབ་པས། གཟུགས་སོགས་ཀྱི་བྱང་པོ་རེ་རེར་མ་བཟད། བྱང་པོ་ལྷ་པོ་དེ་དག་
ཐམས་ཅད་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པར་རྣམ་པར་ཡང་དག་པར་ཏེ་སྤྱོན་ཅི་
མ་ལོག་པར་གནས་ཚུལ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་རྗེས་སུ་བལྟ་བར་བྱའོ་ཞེས་སྟོང་
ཉིད་ཟབ་མོ་ལ་བལྟ་ཚུལ་མདོར་བསྟུས་ཏེ་བསྟན་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཆོགས་
སྦྱོར་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་དོན་སྤྱིའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་བ་དང་། མཐོང་ལམ་
ནས་མདོན་སུམ་དུ་རྟོགས་བ་དང་། སྟོམ་ལམ་ནས་མདོན་སུམ་དུ་རྟོགས་བེན་

གོམས་པ་ལྟར་ལེན་གྱི་ཚུལ་དུ་སྒྲོམ་པར་བྱེད་དགོས་པར་བསྟན་པའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། གཟུགས་སྤང་གི་སྟེང་དུ་ཟབ་མོ་བཞི་སྒྲོར་བ་
 བསྟན་པ་དང་། རིགས་པ་དེ་སྤང་པོ་གཞན་བཞི་ལ་བསྐྱེ་བར་བསྟན་པའོ། །
 དང་པོ་ནི། གཟུགས་སྤང་ལྟ་བུ་རང་བཞིན་མེད་པར་བསྟ་ཚུལ་རི་ལྟར་བྱ་ཞེ་
 བ། གཟུགས་སྟོང་པའོ། །སྟོང་པ་ཉིད་གཟུགས་སོ། །གཟུགས་ལས་སྟོང་པ་
 ཉིད་གཞན་མ་ཡིན། སྟོང་པ་ཉིད་ལས་ཀྱང་གཟུགས་གཞན་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་
 པ་སྟེ། གང་ཟག་གི་གཟུགས་སྤང་ནི་མ་བཟགས་མ་དབྱེད་པའི་ཐ་སྙད་པའི་
 ཞེས་ངོར་སྤང་བ་ཅམ་མ་གཏོགས། རོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པས་
 རྣམ་པར་བཟགས་ཞེང་དབྱེད་པ་ན་བཟགས་རོན་མི་རྟེན་པས་རང་ངོས་ནས་
 སམ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པའོ། །དཔེར་ན། ཚུ་ནང་གི་ལྷ་བ་དང་མེ་
 ལོང་གི་གཟུགས་བརྟན་དང་སྟེག་རྒྱུའི་ཚུ་དང་མི་ལམ་གྱི་མི་དང་སྒྱུ་མའི་རྟ་
 སྤང་སོགས་ཐ་སྙད་པའི་ཞེས་ངོར་སྤང་བ་ཅམ་མ་གཏོགས། སྤང་ཅམ་ཉིད་
 རྣམ་ལྷ་བ་སོགས་སྤུ་མ་གྲུབ་པ་བཞིན་ནོ། །བཟགས་རོན་འཆོལ་ཚུལ་ནི་འོག་
 ཏུ་འཆད་པར་འགྱུར་ངོ། །གལ་ཏེ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་ན་མེད་པར་མི་
 འགྱུར་རམ་སྟམ་ན་དེར་མི་འགྱུར་བ་ནི་དེ་ལྟར་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་
 ཡིན་བཞིན་དུ་ཐ་སྙད་ཅམ་དུ་གཟུགས་སྤུ་སྤང་ངོ། །དཔེར་ན། ལྷ་བའི་
 གཟུགས་བརྟན་ནི་ལྷ་བ་ཡིན་པར་མ་གྲུབ་ཀྱང་ལྷ་བར་སྤང་བ་ཅམ་མི་འགལ་

བ་ལྟར་རོ། །འོ་ན། ཟླ་བའི་གཟུགས་བརྟན་ཟླ་བར་མ་གྲུབ་པ་དེ་བཞིན་དུ།
གཟུགས་ཉིད་ཀྱང་གཟུགས་སུ་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་ནས། གཞན་དུ་དེའི་དཔེར་ངེ་
ལྟར་རིགས་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་བུ་ནི་དོགས་པའི་གནས་ཆེན་པོ་ཡིན་པས་རྒྱས་
པར་བཤད་དགོས་པ་ཡིན་ཡང་།

འདིར་མང་དུ་དོགས་པས་རྗེ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་གཞུང་ཆེ་བ་དག་ལས་
ཤེས་པར་བྱ་དགོས་ལ། ཅུང་ཟད་བརྗོད་ན། དཔེ་དོན་དེ་ལྟར་སྒྲུབ་བ་ནི་
གཟུགས་བརྟན་བྱད་བཞིན་དུ་མ་གྲུབ་པ་དེ་བཞིན་དུ། གཟུགས་ནི་གཟུགས་
སུ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་ཅེས་གོ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཡང་མེ་ལོང་
གི་གཟུགས་བརྟན་ལྟ་བུ་ནི་འཇིག་རྟེན་པའི་ཆུན་པོ་བརྟན་བྱང་རྣམས་ཀྱིས་
བྱད་བཞིན་དུ་མ་གྲུབ་པར་རྟོགས་རྒྱས་པས། གཟུགས་བརྟན་དེ་འཇིག་རྟེན་
ན་བརྟུན་པར་བྲགས་ལ། གཟུགས་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་འཇིག་རྟེན་
རང་ག་བས་རྟོགས་མི་རྒྱས་པས། གཟུགས་དེ་ནི་འཇིག་རྟེན་རང་ག་བའི་
ཤེས་འོར་བདེན་པར་སྒྲུབ་ཞིང་དེའི་འོར་བདེན་ཡང་། དབྱུ་མའི་རིགས་པས་
སྒྲུབ་བ་ལྟར་མ་གྲུབ་པར་རྟོགས་རྒྱས་པས་དབྱུ་མ་པ་ལ་བྲགས་པའི་བརྟུན་པ་
ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་ན་བྲགས་པའི་བརྟུན་པ་ཞིག་དཔེར་བཟུང་
ནས། དེ་ལ་བརྟུན་པར་མ་བྲགས་པའི་གཟུགས་སོགས་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་
པར་སྒྲུབ་ཡང་། དེར་མ་གྲུབ་པར་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནས་གཟུགས་

བརྟན་བྱང་བཞིན་དུ་མ་གྲུབ་ཀྱང་གཟུགས་བརྟན་དུ་གྲུབ་པ་ལྟར། གཟུགས་
རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་ཀྱང་གཟུགས་སུ་གྲུབ་པར་ཐ་སྙད་པའི་ཆོད་མས་
འཛིག་ཀྱས་ཏེ། དེ་འདྲ་བ་གཞན་ལ་འང་སྒྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་གཟུགས་ནི་ཀྱན་
རྩེ་བ་པའི་ངོ་བོ་འདུས་བྱས་ཡིན་ལ། གཟུངས་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ་ནི་
དོན་དམ་འདུས་མ་བྱས་ཡིན་པས་དེ་གཉིས་ངོ་བོ་ཐ་དད་དུ་འགྱུར་རོ་སྙམ་ན་
དེར་མི་འགྱུར་བ་ནི། གཟུགས་སྤང་ལས་དེའི་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་ངོ་བོ་
གཞན་ཏེ་ངོ་བོ་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ངོ་བོ་གཅིག་ཡིན་ནོ་ཞེས་ པའོ། །དཔེར་
ན་གཟུགས་བརྟན་ཟླ་བར་སྤང་བ་དང་དེ་ཟླ་བར་མ་གྲུབ་པ་གཉིས་ངོ་བོ་
གཅིག་ཅིང་ཐ་དད་མ་ཡིན་པ་ལྟར་རོ། །

དེ་ཡང་གཟུགས་བརྟན་ཟླ་བར་སྤང་བ་དང་གཟུགས་བརྟན་ཟླ་བར་མ་
གྲུབ་པ་གཉིས་གཞི་གཅིག་ལ་དུས་གཅིག་ཏུ་ཆོག་པས་པ་འཛིག་རྟེན་པའི་ཐ་
སྙད་པའི་ཆོད་མས་ངེས་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པ་ཡིན་ལ། གཟུགས་དང་
དེའི་རང་བཞིན་མེད་པ་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་པ་དེ་འཛིག་རྟེན་རང་ག་བས་མི་
ངེས་ཀྱང་དབུ་མའི་རིགས་པ་ཤེས་པས་ངེས་ཀྱས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་གཟུགས་
ལས་དེའི་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་ངོ་བོ་གཞན་མ་ཡིན་པར་མ་ཟད། གཟུགས་
ཀྱི་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་ལས་ཀྱང་གཟུགས་ངོ་བོ་གཞན་ཏེ་ངོ་བོ་ཐ་དད་མ་
ཡིན་ནོ། །དཔེར་ན་གཟུགས་བརྟན་བྱང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་ལས་གཟུགས་

བརྟན་ངོ་བོ་ཐ་དད་དུ་མེད་པ་བཞིན་ནོ། །མདོར་ན་གཟུགས་སོགས་རྣམས་
རང་གི་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་དང་ངོ་བོ་གཅིག་ལ་སྟོག་པ་ཐ་དད་ཅ་མ་ཡིན་
ཏེ། དཔེར་ན། བྱས་པ་དང་དེའི་མི་ཏྟག་དང་ངོ་བོ་གཅིག་ལ་སྟོག་པ་ཐ་དད་པ་
བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། མགོན་པོ་སྐུ་སྐུབ་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་འགྲེལ་
ལས། གུན་རྫོབ་ལས་ནི་ཐ་དད་པར། །དེ་ཉིད་དམིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། །གུན་
རྫོབ་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་བཤད། །སྟོང་ཉིད་ཁོ་ན་གུན་རྫོབ་ཡིན། །མེད་ན་མི་འབྱུང་
ངེས་པའི་སྤྱིར། །བྱས་དང་མི་ཏྟག་ངི་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གཟུགས་
སོགས་དང་དེ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་མེད་པ་གཉིས་གཅིག་དང་ངོ་བོ་ཐ་དད་
ལ། གཞོད་བྱེད་བཞི་དགོངས་འགྲེལ་ལས་གསུངས་ཀྱང་། བསྐྱུ་ན་གཟུགས་
དང་དེའི་རང་བཞིན་ཀྱིས་སྟོང་པ་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་ཡིན་ཀྱང་གཏན་ནས་
གཅིག་མ་ཡིན་ཏེ། །གཟུགས་གུན་རྫོབ་དང་དེའི་རང་བཞིན་ཀྱིས་སྟོང་པ་ནི་
དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེ་གཉིས་ངོ་བོ་ཐ་དད་མ་ཡིན་ཏེ། ཡིན་
ན་མ་འགྲེལ་བས་གཟུགས་རང་བཞིན་ཀྱིས་སྟོང་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བར་
འགྱུར་བའི་སྤྱིར། །དེའི་ཆུ་ལ་ཡང་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྟེན་འགྲེལ་ཡིན་པས་རྟེན་
འགྲེལ་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་མེད་ལ་དེ་མེད་པས་རང་བཞིན་ཀྱིས་སྟོང་པ་མ་
ཡིན་པའི་ཆོས་ཀྱང་མེད་དེ། །རྟེན་འགྲེལ་བསྟོད་པ་ལས། །དེ་སྤྱིར་བརྟེན་ནས་
འབྱུང་བ་ལ། །མ་གཏོགས་ཆོས་འགའ་ཡོད་མིན་པས། །རང་བཞིན་ཀྱིས་ནི་

སྟོང་པ་ལས། །མ་གཏོགས་ཆོས་འགའ་མེད་པར་གསུངས། །ཞེས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། དེ་བཞིན་དུ་ཆོར་བ་དང་། འདུ་ཤེས་དང་། འདུ་བྱེད་དང་།
རྣམ་བར་ཤེས་པ་རྣམས་སྟོང་པའོ། །ཞེས་པ་སྟེ། གཟུགས་སྤང་ལ་བཤད་པའི་
དཔེ་དོན་དེ་བཞིན་དུ། ཆོར་བ་སོགས་བཞི་པོ་རང་བཞིན་གྱི་གྲུབ་པ་སྟོང་
པའོ། །ཆོར་བ་སོགས་བཞི་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་ཡང་ཐ་སྙད་དུ་ཆོར་བ་
སོགས་བཞི་པོ་དེར་སྤང་ངོ་། །ཆོར་བ་སོགས་བཞི་ལས་དེ་བཞིའི་རང་བཞིན་
གྱི་སྟོང་པ་ཉིད་ངོ་བོ་གཞན་མ་ཡིན། དེ་བཞིའི་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་ལས་
ཆོར་བ་སོགས་བཞི་པོ་དེ་ངོ་བོ་གཞན་ནམ་ངོ་བོ་ཐ་དད་མ་ཡིན་ཏེ་ངོ་བོ་
གཅིག་གོ་ཞེས་སྟོར་རྒྱ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་མཐོང་ལམ་ལ་སྟོབ་ཚུལ་ནི། ལྷ་རིའི་བྱ་དེ་ལྟ་བུས་ན་ཆོས་
ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་དེ། མཆན་ཉིད་མེད་པ། མ་སྐྱེས་པ། མ་འགག་པ། ཇི་
མ་མེད་པ། ཇི་མ་དང་བྲལ་བ་མེད་པ། ཇི་བ་མེད་པ། གང་བ་མེད་པའོ་ཞེས་པ་
སྟེ། ཟབ་མོ་བྱད་པར་བརྒྱད་དང་ལྡན་པར་བསྟན་ཏོ། །དེ་ཡང་ལྷ་རིའི་བྱ་ཞེས་
བོས་ནས། ལྷ་རྒྱུད་པོ་ལྷ་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པར་བཤད་པ་དེ་ལྷ་རྒྱེ་
མཆེད་བཙུ་གཉིས་དང་། ཁམས་བཙུ་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རང་
བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་དེ། དེ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་ཡང་ཆོས་དེ་རྣམས་

སྤྱི་ལོ་དོ། །ཆོས་དེ་རྣམས་ལས་དེའི་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་དོ་བོ་གཞན་མ་
ཡིན། དེ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་ལས་ཆོས་དེ་རྣམས་དོ་བོ་གཞན་
མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྒྱུར་བར་བྱ་སྟེ། དེས་ན་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒྲོ་སྟོང་པ་ཉིད་
བསྟན་ཏོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་གི་མཆོན་ཉིད་གཟུགས་སྤྱི་ལོ་དོ་བོ་ལ་སོགས་
པ་དང་། སྤྱིའི་མཆོན་ཉིད་མི་རྟག་པ་དང་བདག་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་
ཀྱང་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་བ་མེད་པ་དང་། གཟུགས་སོགས་འདུས་
བྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཐ་སྙད་ཅུ་སྟེ་ཡང་རང་བཞིན་ཀྱིས་མ་སྐྱེས་པ་དང་།
དེ་རྣམས་སྐྱེས་མཐའ་འགག་པ་ཡང་ཐ་སྙད་ཅུ་སྟེ་ཡིན་ཀྱི་རང་བཞིན་ཀྱིས་
མ་འགགས་པ་དང་། ཐར་འདོད་ཀྱི་སྐྱེས་བྱ་རྣམས་ཀྱི་སྤང་བྱའི་ངི་མ་འཁོར་
བ་རྒྱ་དང་བཅས་པ་རང་བཞིན་ཀྱིས་མེད་པ་ཡིན་ལ། སྤང་བྱ་ངི་མ་དང་བྲལ་
བ་སྤྱི་ལོ་དོ་བོ་ལས་འདས་པའི་ཐར་པ་ཡང་རང་བཞིན་ཀྱིས་མེད་དོ་ཞེས་པས་
རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒྲོ་མཆོན་མ་མེད་པ་བསྟན་ཏོ། །ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་
ཕྱོགས་གྲི་པ་སྟེ་ཟད་བར་འགྱུར་བ་ཡང་རང་བཞིན་ཀྱིས་མེད་པ་དང་། རྣམ་
པར་བྱང་བའི་ཕྱོགས་གང་བ་སྟེ་རྫོགས་པར་འགྱུར་པའམ་གོང་འཕེལ་དུ་འགྲོ་
བ་ཡང་རང་བཞིན་ཀྱིས་མེད་པའོ་ཞེས་པས་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒྲོ་སྟོན་མེད་
བསྟན་པར་བཞེད་དོ། །དེ་ཡང་ཡུམ་གྱི་མདོ་ལས། གཟུགས་ནི་གང་ནས་ཀྱང་
མ་འོངས། གང་དུ་ཡང་མི་འགྲོ། གང་ཡང་གནས་པར་འགྱུར་བ་མེད་དོ། །ཞེས་

སོགས་དང་། འགྲེས་མོས་ཁྱུས་པ་ལས། སྤང་མོ་སྐྱེ་བ་གང་ནས་ཀྱང་མ་
འོངས། ཞེས་སོགས་མང་དུ་གསུངས་པ་ལྟར་ཏེ། འདི་ལ་སྐྱེ་རྩེ་ཆོས་ཐམས་
ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་ཚུལ་ཤེས་ན། གྲེ་བྲག་ཏུ་འདུས་བྲས་གྱིས་ཆོས་
ཐམས་ཅད་དང་པོར་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་པའི་ཚུལ་ཤེས་ལ། རང་བཞིན་
གྱིས་མ་སྐྱེས་པའི་ཚུལ་ཤེས་ན་བར་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་མི་གནས་པ་དང་
མཐར་རང་བཞིན་གྱིས་མི་འགགས་པ་སོགས་ཀྱང་ཤེས་རུས་པས་སྤང་དོར་
གྱི་རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་ཐ་སྙད་ཅུ་མ་མ་གཏོགས། དོན་དུ་མ་བར་མེད་པའི་
ཚུལ་རྣམས་ཤེས་པར་རུས་སོ། །

རང་བཞིན་གྱིས་མི་སྐྱེ་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱི་གཙོ་བོ་ཡང་རྒྱ་རྒྱུ་ལ་
བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བའི་དབང་གིས་ཡིན་ཏེ། མ་རྩོས་པས་ཁྱུས་པའི་མདོ་ལས།
གང་ཞིག་རྒྱུ་ལས་སྐྱེས་པ་དེ་མ་སྐྱེས། ཞེས་དང་། ལྷ་སྐྱབ་གྱིས་ཀྱང་
རིགས་པ་དུག་ཏུ་བ་ལས། བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པར་མ་སྐྱེས་པར། །དེ་ཉིད་
མཁྱེན་པ་མཆོག་གིས་གསུངས། ཞེས་དང་། དཔལ་ལྷན་ལྷ་བས་དབུ་མ་
འཇུག་པར་ཡང་། གང་ཕྱིར་དངོས་པོ་བརྟེན་ནས་རབ་འབྱུང་བ། ཞེས་
སོགས་དང་། རྩེ་ཉིད་གྱིས་ཀྱང་། གང་གང་རྒྱུ་ལ་རག་ལས་བ། །དེ་དེ་རང་
བཞིན་གྱིས་སྤོང་ཞེས། ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་དོ། །དེ་ཡང་རྒྱ་རྒྱུ་
དང་ཆ་ཤས་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་ན་གཞན་དབང་གིས་སུ་གཞན་ལ་རག་

ལས་པའི་དབང་གིས་བྱུང་བ་ཡིན་གྱི། རང་དབང་གིས་སམ་གཞན་ལ་བསྟོས་
མེད་དུ་བྱུང་བ་ཡིན་པས་ན་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། བཞི་བརྒྱ་པ་
ལས། འདི་ཀྱན་རང་དབང་མེད་པ་སྟེ། །དེས་ན་བདག་གི་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་
གསུངས་པས་སོ། འོན་ཀྱང་དོན་སྤྲ་བས་སྟོང་ཆུང་གིས་རྟོགས་དགའོ། །

གསུམ་པ་སྟོམ་ལམ་ལ་སྟོབ་ཚུལ་ལ་གཉིས་སྟོམ་ལམ་ལ་ངེ་ལྟར་སྟོབ་
ཚུལ་དང་། དེ་ལྟར་བསྐྱབས་པས་ངེ་ལྟར་འཁོར་བྱ་བའི་ཚུལ་སོ། །དང་པོ་ནི།
ཤུ་རིའི་བྱ། དེ་ལྟ་བུས་ན་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་གཟུགས་མེད། ཞེས་པ་ནས། ཆོས་
མེད་དོ། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་སྟེ་མཆེད་བཅུ་གཉིས་རང་བཞིན་མེད་པ་དང་།
མིག་གི་ཁམས་མེད་པ་ནས་ཡིད་གྱི་ཁམས་མེད་ཅེས་པས་རྟོན་དབང་པོའི་
ཁམས་ཐུག་དང་། ཡིད་གྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་གྱི་བར་དུ་ཡང་མེད་དོ་
ཞེས་པ་རྣམ་ཤེས་གྱི་ཁམས་ཐུག་གི་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་ཚུལ་དངོས་སུ་
བསྟན་ནས། དེ་གཉིས་ཀ་བསྟོམས་པས་དམིགས་པ་ཡུལ་གྱི་ཁམས་ཐུག་
རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་ཚུལ་འཕགས་པས། ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་རང་བཞིན་
གྱིས་སྟོང་པར་བསྟན་ཏེ། དེ་ཡང་ཤུ་རིའི་བྱ་ཞེས་བོས་ནས། གོང་དུ་བཤད་
པའི་རྒྱ་མཆོན་དེ་ལྟ་བུས་ན་སྟོང་པ་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སྟོབ་པ་
འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་གྱིས་གཟུགས་ངོ་ལ་སྟེ་གཟིགས་ངོར་
གཟུགས་མེད། དེ་བཞིན་དུ་སྒྱར་ཏེ་ཆོར་བ་མེད། འདུ་ཤེས་མེད། འདུ་བྱེད་

མེད། རྣམ་པར་ཤེས་པ་མེད་པ་སྟེ་སྤང་པོ་ལྔའི་གཉིས་སྤང་མེད་པར་བསྟན་
ལ། དེའི་ངོར་མིག་གི་སྒྲེ་མཆེད་མེད་ཅིང་། རྣ་བ་མེད། སྣ་མེད། ལྟེ་མེད། ལུས་
མེད། ཡིད་ཀྱི་སྒྲེས་ཆེད་རྣམས་མེད་པ་སྟེ་ཡུལ་ཅན་ཀྱི་སྒྲེ་མཆེད་དུག་གི་
གཉིས་སྤང་མེད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་གཟུགས་མེད། སྒྲ་མེད། སྤི་མེད། རོ་མེད།
རེག་བྱ་མེད། ཆོས་མེད་པ་སྟེ། ཡུལ་ཀྱི་སྒྲེ་མཆེད་དུག་གི་གཉིས་སྤང་མེད་
དོ། །དེ་བཞིན་དུ་མིག་གི་ཁམས་མེད་པ་ནས། ཡིད་ཀྱི་ཁམས་མེད་ཅེས་པའི་
ནས་ཞེས་པ་ནི་སྤྱད་ཆོག་ཡིན་པས་རྣ་བ་སྣ་ལྟེ་ལུས་བཞིའི་ཁམས་དང་
བཅས་པའི་དབང་པོའི་ཁམས་དུག་དང་། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་
ཀྱི་བར་ཏུ་ཡང་མེད་དོ་ཞེས་པའི་བར་གྱིས། གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་དང་། སྒྲ་སྤི་
རོ་རེག་བྱ་ཆོས་ཀྱི་ཁམས་ཏེ་ཡུལ་ཀྱི་ཁམས་དུག་དང་། མིག་གི་རྣམ་པར་
ཤེས་པ་དང་། རྣ་བ་སྣ་ལྟེ་ལུས་ཡིད་ཀྱི་ཁམས་ཏེ་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་དུག་
གི་གཉིས་སྤང་ཕྱོག་གོ།

འདིར་སྤང་པོ་ལྔ་དང་སྒྲེ་མཆེད་བཅུ་གཉིས་དང་ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་
རྣམས་སྟོང་ཉིད་ལ་ཚུ་ལ་ཚུ་བཞག་པ་བཞིན་དུ་གྱུར་པའི་མཉམ་བཞག་གི་
གཟིགས་ངོར་མེད་པ་དང་། དེ་རྣམས་སྦྱིར་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ་དང་།
དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པའི་དབྱུད་བཟོད་དུ་མེད་པ་དང་། དེ་རྣམས་
ཀྱི་ཐ་སྙད་བཏགས་དོན་བཅུ་ལ་ན་མི་རྟེན་པ་གང་ལ་སྦྱར་ཡང་གནད་གཅིག་

ཏུ་འགྲོ་འོ། སྐབས་འདི་དག་ཏུ་དགག་བྱའི་ཁྱད་པར་དངོས་སུ་མ་སྦྱར་ཡང་།
གོང་དུ་ཕྱང་པོ་ལྔ་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་སྒྲིང་པར་གསུངས་པའི་ཆེ་དགག་བྱ་
ལ་རང་བཞིན་གྱིས་ཞེས་དངོས་སུ་སྦྱར་བའི་ལ་དགོངས་ཤིང་། འདིར་
སྒྲིང་བ་ཉིད་ལ་ཞེས་གསུངས་པས་ཀྱང་གོ་བྱས་སོ། །ཡང་མ་རིག་པ་མེད་པ་
ནས་ཀྱི་ཞི་མེད། ཀྱི་ཞི་བཤད་པའི་བར་དུ་ཡང་མེད་དོ་ཞེས་པས་གཟེགས་ངོ་
དེར་ཉེན་འབྲེལ་ལུགས་འབྱུང་དང་ལུགས་སྒྲོག་གི་གཉིས་སྒྲིང་མེད་པར་སྒྲོན་
ཏེ། དེ་ཡང་མ་རིག་པ་མེད་པ་ནས་ཞེས་པའི་ནས་ནི་སྦྱད་པའི་ཆོག་ཡིན་པས།
དེ་དང་ཀྱི་ཞི་མེད་པའི་བར་གྱིས་འདུ་བྱེད་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་མིང་
དང་གཟུགས་དང་སྒྲེ་མཆེད་དང་རིག་པ་དང་ཆོར་བ་དང་སྲིད་པ་དང་ལེན་པ་
དང་སྲིད་པ་དང་སྒྲེ་བ་དང་བཅས་པའི་ཉོན་མོངས་སྒྲོགས་ཀྱི་ཡན་ལག་བཅུ་
གཉིས་དང་། ཀྱི་ཞི་བཤད་པའི་བར་དུ་ཡང་མེད་དོ་ཞེས་པས་ཐ་མ་བསྟན་པ་དང་
བར་དུ་ཞེས་པས་དེར་མ་བཤད་མ་རིག་པ་བཤད་པ་དང་། འདུ་བྱེད་བཤད་པ་དང་།
དེ་བཞིན་དུ། སྒྲེ་བ་བཤད་པ་དང་། ཀྱི་ཞི་བཤད་པའི་བར་གྱིས་རྣམ་བྱང་སྒྲོགས་་
ཀྱི་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་མངོན་ཞེན་གཟེགས་ངོར་དེར་སྒྲོག་པར་བསྟན་
ཏོ། །ཡང་དེ་བཞིན་དུ་སྦྱག་བསྐྱེལ་བ་དང་ཀྱན་འབྱུང་བ་དང་། འགོག་པ་དང་།
ལམ་མེད་ཅེས་པས་སྦྱག་བསྐྱེལ་བ་དེན་པ་དང་། ཀྱན་འབྱུང་བ་དེན་པ་དང་།
འགོག་པའི་བ་དེན་པ་དང་། ལམ་གྱི་བ་དེན་པ་སྟེ་འཕགས་པའི་བ་དེན་པ་

བཞིའི་མངོན་ཞེན་གཟིགས་ངོ་དེ་མེད་དོ། ཡང་ལམ་མེད། ཡེ་ཤེས་མེད། ཐོབ་
པ་མེད། མ་ཐོབ་པ་ཡང་མེད་དོ་ཞེས་པས་མཉམ་གཞག་དེའི་གཟིགས་ངོར་
ཡུལ་ཅན་ལམ་དང་ཡེ་ཤེས་རང་ཉིད་ཀྱི་གཉིས་སྒྲུང་མེད་ལ། ཐོབ་པར་བྱ་
བའི་ཆོས་ཡང་མེད་ཅིང་། ཐོབ་འགྱུར་དང་ཐོབ་བྱ་མ་ཡིན་པའི་མ་ཐོབ་པ་ཡང་
མེད་དོ་ཞེས་གཟིགས་ངོ་དེར་སྒྲུང་དོར་ལ་བདེན་ཞེན་སྒྲིག་པའི་ཚུལ་བསྟན་
པའོ། །

སྤྱི་མ་འདི་དག་ལ་དོན་འཆད་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་འགའ་རེ་མཐོང་སྟེ་དོན་
དུ་མི་འགལ་ཡང་། འདི་ཉིད་འཐད་པར་སེམས་སོ། །འོན་ཀྱང་རོང་ཉིག་པས་
མ་ཐོབ་པ་ཡང་མེད་དོ་ཞེས་པ་ནི། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཐོབ་པ་ཡོད་པ་ལ་འཆད་པ་ནི་
སྐབས་སུ་བབ་བར་མ་མཐོང་ངོ་། མདོར་ན་དེ་ དག །སྒྲོབ་པ་འཕགས་པའི་
མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་དོན་དམ་གཟིགས་པའི་གཟིགས་ངོར་གཟུགས་
སོགས་ཀུན་རྫོབ་པའི་གཉིས་སྒྲུང་གི་སྒྲོས་པ་ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་ཞི་བའི་དོན་
ཏེ། དེ་ཡང་། སྤྱད་པ་ལས། གཟུགས་རྣམས་མི་མཐོང་ཆོར་བ་དག་ཀྱང་མི་
མཐོང་ཞིང་། །འདུ་ཤེས་མཐོང་བ་མེད་ལ་སེམས་པ་མི་མཐོང་ཞིང་། །གང་ལ་
རྣམ་པར་ཤེས་དང་སེམས་ཡིད་མཐོང་མེད་པ། །འདི་ནི་ཆོས་མཐོང་ཡིན་
ཞེས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་བསྟན། །ཞེས་དང་། གང་དག་དེ་ནི་འདུས་མ་
བྱས་ཡིན་སྒྲོས་མེད་དེ། །འདི་ནི་ཤེས་རབ་པ་རོལ་སྤྱོད་མཆོག་སྤྱོད་པ་ཡིན། །

ཞེས་དང་། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ལས། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་མི་ཤེས་ བྱིད།
དེ་ནི་བསམ་མི་བྱུང་བར་འདོད། །ཞེས་དང་། ལྷ་ལྷུབ་ཀྱིས་རྩ་ཤེས་ལས།
གང་གིས་རྟོན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་། །འགག་པ་མེད་པ་སྐྱེ་མེད་པ། །ཞེས་
སོགས་དང་། ཞི་བ་ལྷས་སྐྱོད་འཇུག་ལས། གང་ཆེ་དངོས་དང་དངོས་མེད་
དག །སྒྲོ་ཡི་མདུན་ན་མི་གནས་པ། །དེ་ཆེ་རྣམ་པ་གཞན་མེད་པས། །དམིགས་
པ་མེད་པར་རབ་ཏུ་ཞི། །ཞེས་གསུངས་པ་རྣམས་དང་དོན་འབྲེལ། །

དེ་ལ་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་སྒྲིང་ཉིད་
མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་གཟིགས་ངོ་ན་གཟུགས་སོགས་ཀྱན་རྫོབ་ཀྱི་རྣམ་
པ་མི་འཆར་བའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། དེས་སྒྲིང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་
ཆེ་གཉིས་སྒྲིང་བྱུང་བའི་སྒྲོ་ནས་གཟིགས་པ་ཡིན་ལ། ཀྱན་རྫོབ་པའི་ཆོས་
གང་སྒྲོ་ལ་འཆར་བ་ན་གཉིས་སྒྲིང་དང་བཅས་པའི་ཚུལ་ཀྱིས་འཆར་བ་ཡིན་
པའི་བྱིར་ཏེ། དོན་དམ་པའི་ཆོས་རྣམས་ནི་དགག་བྱ་བདེན་བྱུང་སོགས་
གཉིས་སྒྲིང་གི་སྒྲོས་པ་རྣམ་པར་བཅད་པའི་ཚུལ་ཀྱིས་སྒྲིང་ཚུལ་མཐུན་པར་
གནས་ཤིང་། གནས་པ་ལྟར་གཟིགས་པ་ཡིན་ལ། ཀྱན་རྫོབ་པའི་ཆོས་རྣམས་
ནི་གཉིས་སྒྲིང་གི་སྒྲོས་པ་དུ་མ་དང་བཅས་ཏེ་སྒྲིང་ཚུལ་དང་གནས་ཚུལ་མི་
མཐུན་པར་གཟིགས་པའི་བྱིར་དོ། །སྐྱིར་གཉིས་སྒྲིང་གི་སྒྲོས་པ་ལ་སྐྱོར་རྟོག་
དང་། ཡུལ་ཡུལ་ཅན་ཐ་དད་པའི་སྒྲིང་བ་དང་། བདེན་བྱུང་དང་དེར་སྒྲིང་བ་

དང་། གུན་རྩོལ་གྱི་གཉིས་སྒྲུབ་སོགས་མང་ཡང་འདིར་ཤེས་ན་དེ་རྣམས་གང་
 དང་སྒྲུབ་ཀྱང་མི་འགལ་ལོ། །དགག་བྱ་ལ་རྟགས་གྱི་དགག་བྱ་དང་། རིགས་
 པའི་དགག་བྱ་དང་། ལམ་གྱི་དགག་བྱ་སོགས་མང་ཡང་། རྟགས་ཡང་དག་
 གི་དགག་བྱ་མཐར་ཐུག་ནི། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ། རང་གི་མཆོན་ཉིད་
 གྱིས་གྲུབ་པ། རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པ། བདེན་པར་གྲུབ་པ། རྟོན་དམ་པར་གྲུབ་
 པ། ཡང་དག་པར་གྲུབ་པ། རང་དབང་དུ་གྲུབ་པ་རྣམས་ཏེ། རང་བཞིན་གྱིས་
 སྒྲོང་པ་འཇམ། རང་བཞིན་གྱིས་མེད་ཅེས་སྒྲོར་རུང་བ་ཐམས་ཅད་ལ་ནི་དེ་
 ཐམས་ཅད་གྱིས་སྒྲོང་པ་དང་མེད་ཅེས་སྒྲོར་རུང་སྟེ། དེ་རྣམས་དོན་གཅིག་
 མིང་གི་རྣམ་གངས་ཅམ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་རི་ལྟར་འཆང་རྒྱ་བའི་ཚུལ་ལ་གཉིས་གྱི་
 དང་པོ་རྒྱས་པ་ནི། ལྷ་རིའི་བྱ་དེ་ལྟ་བུས་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་
 ཐོབ་པ་མེད་པའི་སྤྱིར། ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་ལྷ་སྤྱིན་པ་ཟབ་མོ་འདི་ལ་བརྟེན་
 ཅིང་གནས་ཏེ་ཞེས་པས་སྟོན་ཏེ། ལྷ་རིའི་བྱ་ཞེས་བོས་ནས། ཆོགས་སྒྲོར་
 གཉིས་དང་མཐོང་སྒྲོམ་གྱི་ལོ་གཉིས་ཏེ་བཞི་ལ་སྒྲོབ་ཚུལ་གོང་དུ་བསྟན་པའི་
 ཚུལ་དེ་ལྟ་བུས་ན། གང་ཟག་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་
 རྣམས་གྱི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་གྱི་གཟིགས་ངོན་གཟུགས་མེད་པ་ནས། ཐ་
 མའི་ཐོབ་པ་དང་མ་ཐོབ་པའི་བར་གང་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པའི་

ཕྱིར་དེ་ལྟར་མེད་པར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཚུལ་དེ་ཉིད་ཤེས་རབ་གྱི་པ་
རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཟབ་མོའི་སྟོང་པ་སྟུང་པར་འཛོག་ལ། ཟབ་མོའི་སྟོང་ཚུལ་དེ་
ལ་བརྟེན་ཅིང་གནས་པར་བྱས་པས་ཏེ། དེའི་མཐུས་འབྲས་བྱ་འཆད་པར་
འགྱུར་བ་ལྟར་འཐོབ་པར་བྱས་སོ། །འདི་ནི་འཆད་ཚུལ་གཅིག་གི་དབང་དུ་
བྱས་པ་ཡིན་ལ། འོན་ཀྱང་སེམས་ལ་སྐྱབ་པ་མེད་ཅིང་ནས་ཤིན་ཏུ་འདས་
ཞེས་པ་ཡན་ཆད་རྒྱན་མཐའ་དང་སྐྱར་ནའང་མི་འགལ་ཞིང་། སྐབས་འདི་
གཞུང་སྟོན་མའི་དོན་བསྟུས་སྐྱར་རུང་བར་སེམས་སོ། །

གཉིས་པ་མཐར་འཁོར་རྒྱ་ཚུལ་ནི། སེམས་ལ་སྐྱབ་པ་མེད་པས་སྐྱག་
པ་མེད་དེ། ཕྱིན་ཅི་ལོག་ལས་ཤིན་ཏུ་འདས་ནས་ཐུང་ན་འདས་པར་ཕྱིན་ཏེ་
ཞེས་བསྟན་ཏེ། འདི་ལ་ཆོས་རྗེ་རོང་ལེག་པ་དང་། གུང་རུ་རྒྱལ་མཆོན་བཟང་
པོ་གཉིས་གྱིས། སྟོང་ཉིད་གྱི་དོན་རྟོགས་ཤིང་གོམས་ན་སེམས་ལ་བདེན་
འཛིན་སྐྱབ་པ་མེད་པས། སྟོང་པ་ཉིད་གྱི་དོན་ལ་སྐྱག་པ་མེད་དེ། ཕྱིན་ཅི་ལོག་
བདེན་འཛིན་ལས་ཤིན་ཏུ་འདས་ནས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཐུང་ན་ལས་འདས་པའི་
མཐར་ཐོབ་པར་བྱ་བ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་ཕྱིན་ཏེ་ཞེས་འཆད་ལ། འཇམ་
དབྱངས་དགའ་སྒྲོས་དེ་ནི། གང་བློ་བློ་གྱི་འབྲུ་བསྟོན་ཡིན་པར་བཤད་
ནས། ས་བཅུད་འོ་སྐལ་གྱི་སྤང་བུའི་སྐྱབ་པ་གཉིས་གཉིས་ཡོད་པ་རྣམས་
རིམ་གྱིས་སྤངས་ཏེ། ཕྱིན་ཅི་ལོག་བཞེས་འཛིགས་ཤིང་སྐྱགས་པ་མེད་པས།

དེ་ལས་འདས་པའི་མི་གནས་པའི་སྤང་འདས་ཐོབ་པར་འཆད་དོ། །སྤྱན་ཅི་
ལོག་བཞི་ནི་གཙང་བདེ་རྟག་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་བཞི་ལ་གཞན་ནས་བཤད་པ་
ལྟར་རོ། ཁོ་བོ་ལྟར་ན་ནི་དེ་གཉིས་གང་བྱས་ཀྱང་མི་འགལ་ཞིང་། བྱད་པར་
དུ་བཤད་པ་དང་པོ་ཉིད་བདེ་བར་སེམས་སོ། །

བདག་མེད་པ་ལ་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་ནི་སྤྱན་ཅི་ལོག་ཏུ་བཤད་པའི་
སྤྱིར་བདག་འཛིན་ནམ་བདེན་འཛིན་ཡང་སྤྱན་ཅི་ལོག་ཏུ་འཛིན་དགོས་པས།
སྤྱན་ཅི་ལོག་ཞེས་པ་ཙམ་གྱིས་སྤྱན་ཅི་ལོག་བཞི་ཀ་ལ་ངས་པར་བཤད་
དགོས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ཁ་ཅིག་ཏུ་འདས་པར་སྤྱན་རྟོ་ཞེས་འབྱུང་ལ། ལ་
ལར་འདས་པར་མཐར་སྤྱན་རྟོ་ཞེས་འབྱུང་བའི་སྤྱི་མ་ལྟར་བྱས་ན་བདེ་བར་
སེམས་པས། དེ་ལྟར་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་སྤང་ན་ལས་འདས་པར་སྤྱན་
པའམ། དེ་ཐོབ་པར་འབྱུང་བའི་དོན་རྟོ། །སྤྱིར་འཆི་བའི་དུས་བྱས་པ་འགལ་
ཞིག་ལ་སྤང་ན་ལས་འདས་པ་ཞེས་ཟེར་ཡང་། འདིར་ཐར་བ་ལ་སྤང་ན་འདས་
སམ་སྤང་ན་ལས་འདས་པའི་ཐ་སྙད་མཛད་པ་ལྟར་ཡིན་གྱི། སྤྱི་མ་མིན་ལ།
སྤང་ན་ཡང་སྤྱག་ཀྱན་གཉིས་ལ་བྱས་ནས། དེ་ལས་འདས་པ་ནི་དེ་སྤངས་
པའི་དོན་ནོ། །དེ་ལྟ་ན་འང་སྤང་འདས་ཐོབ་ན་ནི། ཉོན་མོངས་སྤངས་པས་བྱབ་
ཀྱང་། སྤྱག་ཀྱན་གཉིས་སྤངས་པས་བྱབ་པར་མི་འདོད་དོ།

བཞི་པ་ནི། དུས་གསུམ་དུ་རྣམ་པར་བཞུགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཐམས་

ཅད་ཀྱང་ནས། སངས་རྒྱས་སོ་ཞེས་པ་ནི། འདས་མ་འོངས་ད་ལྟའི་དུས་
གསུམ་དུ་རང་དུས་དེར་སངས་རྒྱས་ནས་རྣམ་པར་བཞུགས་པའི་སངས་
རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་འདི་ཉིད་བསྒྲུབས་པ་
ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་རྫོགས་
པར་སངས་རྒྱས་སོ་ཞེས་པ་སྟེ། ཀྱང་གི་སྒྲ་ནི་སངས་རྒྱས་རེ་རེ་གཉིས་གཉིས་
སྟུ་མ་བཅད་ཅེས་པའོ། །འོ་ན་འདས་པ་དང་མ་བྱོན་པ་གཉིས་ལ་བཞུགས་ཅེས་
གསུང་པ་རི་ལྟར་ཡིན་སྟུམ་ན། སྒྲིན་མེད་དེ། རང་དུས་ལ་དགོངས་པའི་བྱིར་
རོ། །ཤེས་བྱིན་ནི་འདིར་གཞུང་ཤེས་བྱིན་ལ་བྱེད་པ་མ་ཡིན་གྱི། ལམ་ཤེས་
བྱིན་ཏུ་གྱུར་པའི་སྟོང་ཉིད་རྫོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཚུལ་དེ་
ནི་རྒྱལ་པའི་ཡུམ་རྒྱས་འབྲིང་བསྐྱས་པ་གསུམ་ནས་འབྱུང་བའི་དོན་མདོ་
སྟུང་པ་ལས། རྒྱལ་བ་འདས་དང་མ་བྱོན་བྱོགས་བཅུར་གང་བཞུགས་པ།
ཀྱན་ལམ་པ་རོལ་བྱིན་པ་འདི་ཡིན་གཞན་མ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་
ཡིན་ནོ། །སངས་རྒྱས་ཐོབ་པ་ལ་སྟོང་ཉིད་རྫོགས་དགོས་པར་མ་བཅད། ཐེག་པ་
གསུམ་པོ་གང་གི་འང་ཐར་པ་ཐོབ་པ་ལ་ནི་སྟོང་ཉིད་ངེས་པར་རྫོགས་དགོས་
ཏེ། སྟོང་ཉིད་རྫོགས་པའི་ལྟ་བུ་ནི་ཞི་སྒྲོ་གཉིས་སྟུ་མེད་པར་བཤད་པའི་དགོས་
པ་དེ་ཡིན་ཞིང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་རྒྱལ་པོའི་ལུང་སྒྲར་བྲངས་པ་ལྟར་དང་འཕགས་
པ་སྒྲ་སྒྲུབ་གྱིས་ཀྱང་། ཉན་ཐོས་རྣམས་དང་རང་སངས་རྒྱས། །སངས་རྒྱས་

རྣམས་ཀྱིས་ངས་བསྟན་པ་ལྟེ། །ཐར་ལམ་ཁྱོད་ནི་གཅིག་བྱ་སྟེ། །གཞན་ཞེས་
བགྱི་པ་མ་མཆིས་ངས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། །ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་
རོལ་ཏུ་སྤྱོད་པ་དངོས་ནི་ཐེག་ཆེན་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་
དང་དོན་གཅིག་ཏུ་འདོད་པ་དང་དེའི་རྒྱུད་ཉིད་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་
པའི་ཡེ་ཤེས་དང་དོན་གཅིག་ཏུ་འདོད་པའི་ཚུ་ལ་སོགས་མང་དུ་ཡོད་ཀྱང་།
སྟོང་ཉིད་རྟོགས་དགོས་པ་ལ་ནི་འདྲའོ། །

དོར་གཅོད་ལས། དུས་གསུམ་ཀྱི་རྒྱུད་ཏུ་ཞུགས་པ་ནས་སངས་རྒྱས་
ཀྱི་བར་ཐམས་ཅད་ཤེས་སྤྱོད་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་པར་གསུངས་པ་ནི་སྟོང་ཉིད་
རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་ནོ། །སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་
དེ་ཐེག་དམན་པའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་ཀྱང་། །ཤེས་སྤྱོད་ཏུ་མི་འགྱུར་བ་ནི་ཐེག་ཆེན་
སེམས་བསྐྱེད་དང་རྫོགས་བྱང་དུ་བསྐྱོ་བའི་བསྐྱོ་བས་མ་ཟེན་པའི་དབང་
གིས་ཡིན་ལ། ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་སེམས་བསྐྱེད་དང་བསྐྱོ་བ་དེ་གཉིས་ཀྱིས་ཟེན་
ན་ཤེས་སྤྱོད་དུ་འགྱུར་བར་བཞེད་པ་ལྟར་བྱའོ། །སྤྱོད་སོགས་པར་སྤྱོད་དང་
པོ་ལྟ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་སྤྱོད་ཀྱིས་མ་ཟེན་ན་ལོང་བ་དང་འདྲ་ཞིང་།
དེས་ཟེན་ན་ལོང་འབྲིང་དམ་ཅིག་ལྡན་དང་འདྲ་བར་གསུངས་ཏེ། སྤྱད་པ་
ལས། དཔུས་ལོང་དམིགས་བྱ་མེད་པ་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་རྣམས། །ལམ་ཡང་མི་
ཤེས་གྲོང་ཁྱེར་འཇུག་པར་ག་ལ་འགྱུར། །ཤེས་རབ་མེད་ན་མིག་མེད་པ་

རོལ་སྤྱོད་ལྟ་འདི། །དམིགས་བྱ་མེད་པ་བྱང་ཆུབ་རེག་པར་བྱས་མ་ཡིན། །
གང་ཆེ་ཤེས་རབ་གྱིས་ནི་རབ་ཏུ་བྱེན་གྱུར་ན། །དེ་ཆེ་མིག་རྟེན་གྱུར་ཅིང་
འདི་ཡི་མིག་འཛོལ་བོ། །ཞེས་དང་། རྟོག་གཅོད་ལས། འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན་
མིག་དང་ལྡན་པའི་མི་ཞིག་ལྟན་པར་ཞུགས་ནས་ཅི་ཡང་མི་མཐོང་བར་དེ་
བཞིན་དུ་གང་དངོས་པོར་ལྟོང་པའི་སྤྱོད་པ་ཡོངས་སུ་གཏོང་པའི་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔར་བལྟ་བར་བྱའོ། །རབ་འབྱོར་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན། རྣམ་ལངས་
ཏེ་ཉི་མ་འཁར་ནས་མིག་དང་ལྡན་པའི་མིས་གཟུགས་རྣམ་པ་སྣ་ཆོགས་པ་
དག་མཐོང་པ་དེ་བཞིན་དུ། གང་དངོས་པོར་མ་ལྟོང་པའི་སྤྱོད་པ་ཡོངས་སུ་
གཏོང་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔར་བལྟ་བར་བྱའོ། །ཞེས་དང་། རྩ་བས་གྱུང་།
རི་ལྟར་ལོང་བའི་ཆོགས་ཀྱན་བདེ་ལྷག་དུ། །མིག་ལྡན་སྤྱོད་པ་གཅིག་གིས་
འདོད་པ་ཡི། །ཡུལ་དུ་འབྲིད་པ་དེ་བཞིན་འདིར་ཡང་སྒྲོས། །མིག་ཉམས་ཡོན་
ཏན་སྒྲངས་ཏེ་རྒྱལ་ཉིད་འགྲོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དངོས་པོར་ལྟོང་བ་
ནི་བདེན་འདྲིན་གྱིས་བཅིངས་ནས་སྟོང་ཉིད་མ་རྟོགས་པ་ཡིན་ལ། དངོས་
པོར་མ་ལྟོང་བ་ནི་བདེན་མེད་རྟོགས་པ་སྟེ། སྤྱོད་པས་རྩལ་བྲིམས་སོགས་
ལྟག་མ་བཞི་ཡང་མཆོན་རོ། །

གཉིས་པ་སྤྲགས་ཆོག་གིས་བསྐྱས་ཏེ་བསྟན་པ་ལ་གཉིས། ཆེ་བ་
བསྟན་པ་དང་། སྤྲགས་ཆོག་དངོས་པ་འད་པའོ། དང་པོ་ནི་དེ་ལྟ་བུས་ན་ཤེས་

རབ་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱེན་པའི་སྒྲགས། ཞེས་པ་ནས། མི་རྩུན་པས་ན་བདེན་པར་
 ཞེས་པར་བྱ་སྟེ་ཞེས་པ་སྟེ། ཞེར་བྱེན་ནི་དུས་གསུམ་གྱི་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་
 གྱིས་ཀྱང་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་གཞི་ཡིན་པའོ་དེ་ལྟ་བུས་ན། ལམ་དེ་ནི་ཞེས་
 རབ་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱེན་པའི་སྒྲགས་ཡིན་ཏེ། འཁོར་བའི་རྒྱ་མཚོའི་པ་རོལ་ཏུ་
 བྱེན་པར་བྱེད་པའི་བྱེར་རོ། །རིག་པ་ཆེན་པོའི་སྒྲགས་ཡིན་ཏེ། མ་རིག་པ་
 སོགས་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་འཛོམས་པར་བྱེད་པའི་བྱེར། ལྷ་ན་མེད་
 པའི་སྒྲགས་ཡིན་ཏེ། འདི་ལས་ལྷག་པའི་ཐར་པར་བཟོད་པའི་ལམ་མེད་པའི་
 བྱེར། མི་མཉམ་པ་དང་མཉམ་པའི་སྒྲགས་ཡིན་ཏེ། མཉམ་པ་མེད་པའི་སངས་
 རྒྱས་དང་མཉམ་པའི་བྱེར། ལྷག་བསྐྱལ་ཐམས་ཅད་རབ་ཏུ་ཞི་བར་བྱེད་པའི་
 སྒྲགས་ཡིན་ཏེ། ལྷག་བསྐྱལ་རྒྱ་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་ཞི་བར་བྱེད་ཀྱས་
 པའི་བྱེར། བདེན་པར་ཞེས་པར་བྱ་བའི་སྒྲགས་ཡིན་ཏེ། ཞེར་བྱེན་དེས་ཆོས་
 ཉིད་གཟིགས་པ་ལྟར་བདེན་ཅིང་མི་སྐྱབ་པའི་མི་རྩུན་པས་ན་ཏེ་དེའི་བྱེར་རོ། །
 དེ་ཡང་སྐྱད་པ་ལས། རྒྱལ་བའི་ཞེས་རབ་པ་རོལ་བྱེན་འདི་རིགས་སྒྲགས་
 ཆེ། །ཞེས་པ་ནས། རིག་སྒྲགས་འདི་ལ་བསྐྱབས་ནས་མཁས་པ་བྱང་ཆུབ་
 རིག་ །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཏེ། དེ་ནི་ཡུམ་རྒྱས་འབྲིང་བསྐྱས་པ་གསུམ་
 ལས་འབྱུང་བའི་དོན་བསྐྱས་པའོ། །ངེས་དོན་གྱི་གསང་སྒྲགས་དང་རིག་
 སྒྲགས་ནི་ཐབས་ཞེས་བྱེད་པར་ཅན་ཞིག་ལ་བྱེད་པས། ཞེར་བྱེན་དངོས་

ཡང་དོན་དུ་སྒྲགས་སུ་མི་འགལ་མོད། མདོ་སྒྲགས་གཉིས་སུ་བྱེ་བའི་སྒྲགས་
ནི་མ་ཡིན་ནོ། །འདིའི་སྒྲགས་ཆིག་གྲང་མདོ་སྒྲགས་ཀྱི་སྒྲགས་ཆིག་ཡིན་གྱི།
རྒྱད་བཞིར་གཏོགས་པའི་སྒྲགས་མ་ཡིན་པས་བྱེད་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱེན་པའི་སྒྲགས། སྒྲས་པ་ཏུ་
སྒྲ་ཞོ་ག་ཏེ་ག་ཏེ་ནས་སྒྲ་རྒྱུ་བར་ཏེ། འདི་ལ་མཁས་པ་པལ་ཆེར་ལྟར་ན།
ཏུ་སྒྲ་ནི། འདི་ལྟ་སྟེ་འམ། །དེ་གང་། ཞོ་ནི་བཟླ་ཤེས་པ་དང་བདེ་བ་སྟེར་བ་
སོགས་དོན་བདུན་ལ་འབྲུག་ཅེས་བྱ་ལ། ག་ཏེ་ག་ཏེ་ནི་སོང་ཤིག་སོང་ཤིག་
ཅེས་པ་སྟེ། གང་དུ་སོང་ཞེ་ན། སྒྲ་མ་ཆོགས་ལམ་དང་། བྱེ་མ་སྒྲོར་ལམ་དུ་
སོང་ཤིག་ སྒྲ་ར་ག་ཏེ་འི་སྒྲ་ར་ནི་པ་རོལ་ཏེ། དེའི་པ་རོལ་མཐོང་ལམ་དུ་སོང་
ཤིག་ སྒྲ་ར་སྒྲ་ཏེ་ནི། དེའི་པ་རོལ་སྒྲོམ་ལམ་དུ་ཡང་དག་པར་སོང་ཤིག་
ཅེས་པ་སྟེ། སི་ནི་འདིར་ཡང་དག་པའི་དོན་དུ་བསྒྱུར་བའོ། རྟོ་རྟེ་སྒྲ་རྒྱུ་ནི་བྱང་
ཆུབ་ཏུ་གཞི་ཚུགས་ཞེས་པ་ཡིན་ལ། དོན་ནི་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱས་
ཀྱི་སར་སོང་ཤིང་ཅེས་པའོ། །ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ལ། བོད་སྒྲ་མ་ཁ་ཅིག་ག་
ཏེ་གཉིས་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སོང་། སྒྲ་ར་ག་ཏེ་ནི་རང་རྒྱལ་ཀྱི་བྱང་
ཆུབ་ཏུ་སོང་། བ་ར་ར་སི་ག་ཏེ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སོང་ཞེས་
འདོད། པོ་ཏོ་བ་དང་དྲགས་པོ་པས་ནི། ག་ཏེ་གཉིས་ཀྱིས་རྣམ་པར་ཐར་པའི་
སྒྲོ་སྒྲོང་པ་ཉིད་བསྟན། སྒྲ་ར་ག་ཏེ་ས་ནི་མཆོན་མ་མེད་པ་དང་། སྒྲ་ར་སི་ག་

ཉེས་ནི་སྒྲོན་མེད་བསྟན་པར་བཞེད། བཤེས་གཉེན་སྒྲོན་པས་ནི། སྒར་བཤད་
པ་སྟར་བཞེད་པས་བྱི་མའི་བཤད་པ་བདེ་ཞེས་མཁས་པ་ཁ་ཅིག་གསུངས་
ཤིང་། རང་ལུགས་ཀྱང་དེ་སྟར་རོ། །

གསུམ་པ་མདོར་བསྒྲུས་ཏེ་བསྒྲབ་པར་གདམས་པ་ནི། ལྷ་རིའི་བྱ་
བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་དེ་སྟར་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་
བྱིན་པ་ཟབ་མོ་ལ་བསྒྲབ་པར་བྱའོ་ཞེས་པ་སྟེ། ལྷ་རིའི་བྱ་ཞེས་བོས་ནས།
བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོས་གོང་ཏུ་བཤད་པ་དེ་སྟར་
ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལ་བསྒྲབ་པར་བྱའོ། །ཞེས་གཤམ་ཆེ་བར་
གདམས་པ་རོ། །

གསུམ་པ་རྩེ་ས་སུ་ཡི་རང་མཛད་པ་ནི། དེ་ནས་བཙུམ་ལྡན་འདས་ཏིང་
ངེ་འཇིན་དེ་ལས་བཞེངས་ཏེ་ཞེས་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་སྒྲོན་ཅིང་། དེ་ཡང་སྒྱུན་
རས་གཟིགས་ཀྱིས་དེ་སྟར་བསྟན་བེན་པ་དེ་ནས་བཙུམ་ལྡན་འདས་ཟབ་མོ་
སྒྲུང་བ་ཞེས་བྱ་བའི་ཏིང་ངེ་འཇིན་དེ་ལས་བཞེངས་པའི་ཚུལ་བསྟན་ཏེ། བྱང་
ཚུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་འཕགས་པ་སྒྱུན་རས་གཟིགས་
དབང་སྒྱུག་ལ་བཀའ་སྒྲུལ་བ། ཁྱོད་ཀྱིས་དེ་སྟར་བསྟན་པ་དེ་ལེགས་པར་
བསྟན་པས་ལེགས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་བྱིན་ཏེ། ལེགས་སོ་ལེགས་སོ་གཉིས་
གསུངས་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་ལེགས་པར་བསྟན་པ་ལ་ལུགས་དབྱེས་ཤིང་། གཞན་

ཡིད་ཆེས་སུ་གཞུག་པའི་དོན་དུ་ལྷག་པར་བསྟན་པའོ། །རིགས་ཀྱི་བྱ་དེ་དེ་
བཞིན་ནོ། དེ་དེ་བཞིན་ཏེ་ཞེས་གཉིས་གསུངས་པ་ནི། དོན་རིམ་ལྷན་བཞིན་དུ་
ཆོས་དང་མཐུན་པར་བསྟན་པ་ལ་བདེན་ཁ་སྟེར་བ་སྟེ། དེ་ཡང་འཁོར་རྣམས་
ཡིད་ཆེས་པའི་དོན་དུ་འོ། །རིམ་ལྷན་ཁྱོད་ཀྱིས་བསྟན་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་རབ་
ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ཟབ་མོ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་
སྤྱད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལྷན་བསྟན་པ་འདི་ལ་ངས་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་མཛད་པ་
ཙམ་དུ་མ་བཟ། སྟོགས་བཅུའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱང་སྟགས་
དགྲེས་པས་རྗེས་སུ་ཡི་རང་ངོ་། །

བཙུམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་དེ་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་ནས་ཆེ་དང་ལྷན་པ་
ལྷ་རིའི་བྱ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འཕགས་པ་སྤྱན་རས་གཟིགས་
དབང་ཕྱག་དང་། གཞན་དེར་འདུས་པའི་ཐམས་ཅད་དང་ལྷན་པའི་འཁོར་བྱང་
སེམས་ཉན་ཐོས་དེ་དག་དང་། ལྷ་དང་མི་དང་ལྷ་མ་ཡིན་དང་བྱི་བར་བཅས་
པའི་འཛིག་ཏེན་པ་རྣམས་ཡི་རང་ཞིང་དགའ་སྟེ། བཙུམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་རི་
སྐད་གསུངས་པ་ལ་མཛོན་པར་བསྟོད་དོ་ཞེས་པ་སྟེ། ཡིད་ཆེས་པའི་མཐུག་
སྤྱད་དང་བསྟགས་པའོ། །ཁ་ཅིག་ཏུ་ལྷ་ར་དུ་ཏིའི་བྱ་ཞེས་འབྱུང་བ་ལྷར་ན།
སྟོན་ལྷན་མའི་བྱ་སྟེ་ལྷ་ར་དེ་ནི་སྟོན་པ་དང་། བ་ཏི་ལྷན་པའི་དོན་དུ་བཤད་པ་
ལྷར་རོ། །

འོ་ན་འདིའི་གཞུང་དངོས་ནི་སྒྲུན་རས་གཟིགས་ཀྱིས་བཞད་པས་དེ་
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་ངེ་ལྟར་འགྱུར་ཞེ་ན། སྒྲིབ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་ལ་
 ཞལ་ནས་གསུངས་པ་དང་། གྱིན་གྱིས་རྒྱབས་པ་དང་། རྩེས་སུ་གནང་བའི་
 བཀའ་གསུམ་ཡོད་པ་ལྟར། གཞུང་འདི་ལའང་དེ་གསུམ་ག་ཚང་སྟེ། ཐོག་
 མའི་སྒྲེང་གཞི་དང་མཐུག་གི་བཙུན་ལྟར་འདས་ཀྱིས་དེ་སྐད་ཅེས་བཀའ་
 སྒྲུབ་ནས་སོགས་རྩེས་སུ་གནང་བའི་བཀའ། ལྷ་རིའི་བྱས་བྱིས་པ་དང་སྒྲུན་
 རས་གཟིགས་ཀྱིས་ལན་མཛད་པ་རྣམས་གྱིན་གྱིས་རྒྱབས་པའི་བཀའ།
 སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱིས་ལེགས་སོ་དང་ཡི་རང་མཛད་པ་ནི་ཞལ་ནས་
 གསུངས་པའི་བཀའ་ཡིན་ནོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་ཡིན་ན་ཞལ་ནས་
 གསུངས་དགོས་པའི་ངེས་པ་མེད་དེ། གདུགས་དཀར་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
 གཙུག་ཏོར་ནས་བྱུང་ཞིང་། དེར་མ་ཟད། སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛོད་སྒྲུ་མགྱིན་པ་
 སྒྲུན་སྒྲུན་ཤང་ལ་སོགས་པའི་སྒྲིའི་ཆ་ཤས་ཐམས་ཅད་དང་སྒྲོན་པ་དག་ལས་
 གྲང་ཆོས་སྒྲོན་བྱས་པའི་སྒྲིབ་ཏེ། རྩེས། བསྒྲོད་སྒྲིན་རྒྱ་མཚོ་ལས། སྒྲིབ་གཙུག་
 མཛོད་སྒྲུ་མགྱིན་པ་ལ་སོགས་ཁྱོད་སྒྲིའི་ཆ་ཤས་ཀྱན་ནས་འབྱུང་བར་རབ་
 སྒྲོན་གྲང་། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་པའི་སྒྲིབ་ཏེ། །

གསུམ་པ་མཐུག་གི་དོན་ནི། བཙུན་ལྟར་འདས་མ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་
 རོལ་ཏུ་སྒྱིན་པའི་སྒྲིབ་པོ་རྩོགས་སོ། །ཞེས་པ་སྟེ། སྒྲིབ་བཙུན་ལྟར་འདས་ནི་

སངས་རྒྱས་ལ་བྱེད་པ་ཡིན་ཡང་། འདིར་ཤེས་བྱིན་ལ་དེའི་སྒྲས་བརྗོད་པ་
ཡིན་ལ། མ་ཞེས་པས་ནི་སྣོད་སྟོགས་སྒྲེ་མེད་མཆོན་ཞིང་། ཡུམ་ཞེས་པའི་
དོན་གྲང་ཡིན་སྟེ། དེ་ཡང་རྒྱལ་པའི་ཡུམ་ཞེས་འབྱུང་བ་རྣམས་ནི། རྒྱལ་བ་
རྣམས་ཤེས་བྱིན་ཉམས་སུ་སྒྲངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུངས་པ་ལྟར་དུ་བརྗོད་
གྱི། བྱད་མེད་ལ་ཡུམ་དུ་བྱས་པ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་ནོ། །ཤེས་བྱིན་གྱི་དོན་གོང་དུ་
ཅུང་ཟད་བཤད་ཅིན་ཅིང་། སྣོད་པོ་ཞེས་པ་ནི་ཤེས་བྱིན་གྱི་མདོ་རྒྱས་འབྲིང་
བསྐྱུས་གསུམ་ལ་སོགས་པ་མང་དུ་བཞུགས་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་གྱི་སྣོད་པོ་
བསྐྱུས་ཏེ་སྟོན་པ་ལ་བྱ་དགོས་པར་མཛོན་ནོ། །

འདིར་བཀའ་གདམས་པ་འགའ་ཞིག་གིས་ཡུམ་ཆེན་མའི་སྐུ་བསྐྱོམ་
པ་དང་། རྒྱགས་བསྐྱེད་བར་བཤད་པ་ནི་དབྱུང་གཞིར་སྒྲུང་ལ། ཁ་ཅིག་དབང་
བསྐྱུར་བྱེད་པ་ནི་རང་བཟོར་བཤད་དོ། །སྒྲོག་པའི་ཆེད་ཡིན་ན། མཐར་བཏེན་
སྟོབས་བརྗོད་ནས་བྱེད་པ་དར་ཞིང་། ཐལ་མོ་བརྟུགས་པ་ནི་དེའི་ཡན་ལག་
ཅུ་མ་ཡིན་ནོ། །འདི་དག་ལ་དབྱུང་པ་ནི་གོང་དུ་བརྗོད་ཅིན་ཏོ། །

གསུམ་པ་ཟབ་དོན་རིགས་པས་གཏན་ལ་འབེབས་ཚུལ་མདོར་
བསྐྱུས་ཞིང་བཤད་པ་ལ། འདིར་ཐལ་འབྱུར་བའི་ལྷགས་གཞིར་བཞག་ནས་
འཆད་པ་ཡིན་ཞིང་། འདི་ལ་རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་མང་ཡང་ཆོས་ཐམས་
ཅད་རྟོག་པས་བཏགས་ཅུ་མ་དུ་འཛོག་ལྷགས་ཤེས་ན་རང་བཞིན་གྱིས་མ་

གྲུབ་པའི་ཚུལ་ཤེས་སྤྲོ་བས། རྟོག་པས་འཛོག་ཚུལ་ཡང་དཔེར་ན། ཐག་པ་ཁ་
 རོག་ཁ་བོ་དང་འབྲིལ་ལྷགས་དབྱིབས་སྤྲུལ་དང་འདྲ་ཞིང་ཡུལ་མི་གསལ་བ་
 ན་གནས་པའི་ཆེ་འདི་སྤྲུལ་ལོ་སྟམ་པའི་རྣམ་རྟོག་སྤྱེད། །དེའི་ཆེ་ཐག་པའི་ཁ་
 རོག་དང་དབྱིབས་དང་ཆ་ཤས་དང་ཆོགས་པ་དང་རྒྱན་གང་ཡང་དོན་ལ་
 སྤྲུལ་གྱི་མཆན་གཞིར་བཟུང་རྒྱ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པས་ཐག་པ་དེ་ཉིད་སྤྲུལ་
 ཏུ་སྤྲང་བ་ནི་རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཁོ་ནར་གསལ་ལོ། །དཔེ་དེ་བཞིན་ཏུ་སྤྲང་
 བོ་འདི་ལ་བཏེན་ནས་ངའོ་སྟམ་པའི་སྒོ་སྤྱེས་པའི་ཆོ། རང་གི་སྤྲང་པའི་ཁ་
 རོག་དང་དབྱིབས་དང་སྤྲང་ཅིག་རེ་རེ་དང་ཡན་ལག་དང་དེ་དག་གི་ཆ་ཤས་
 དང་སྤྲ་སྤྱིའི་ཆོགས་པ་དང་རྒྱན་སོགས་གང་ཡང་མཆན་གཞིར་འཛོག་ཏུ་མི་
 རུང་སྟེ། དེ་ལ་རིགས་པས་གཞོད་པའི་སྤྱིར་རོ། །

དེར་མ་ཟད་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་སྤྲང་པོ་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་ཆོས་
 གཞན་ཡང་ང་དེའི་མཆན་གཞིར་མི་རུང་ལ། འོན་ཀྱང་མ་བཏགས་མ་དཔུང་
 བར་ཞེས་པའི་ཐ་སྤྲང་བྱེད་མོད། འདི་ལའང་ཞེས་པའི་ཐ་སྤྲང་འཇུག་པའི་
 གཞི་དེ་གང་ཞིག་ཡིན་སྟམ་ཏུ་རིགས་པས་རྣམ་པར་དཔུང་བ་ན་ཅུང་ཟད་
 ཀྱང་མི་རྟོག་པས། དེའི་ཆེ་ང་དེ་ནི་རྟོག་པས་བཞག་པ་ཅམ་ཏུ་ཟད་དོ། དེ་
 བཞིན་ཏུ་གཟུགས་སྤྲང་ཡང་མགོ་ལ་སོགས་པའི་ཡན་ལག་སྤྲ་ཆོགས་པའི་
 རྟེན་ནས་བཞག་པ་ཡིན་གྱི། ཡན་ལག་སྤྲ་རེ་རེ་ནས་གཟུགས་སྤྲང་དེ་མ་

ཡིན་ཞིང་ཡན་ལག་ལྔ་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་གཟུགས་སུང་སྤྱི་ཙམ་བ་མེད་
དོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཆོར་སུང་སོགས་བཞི་ལའང་སྦྱོར་ཞིང་ང་སུང་ལ་བཤད་བ་
དེ་བཞིན་དུ་བུམ་བ་ཀ་བ་རེ་རེ་བ་ཁང་བྱིམ་ཡོ་བྱད་སོགས་ཐམས་ཅད་ལ་
སྦྱར་བར་བྱ་སྟེ། ཀ་བུམ་ལྟ་བུའི་ཆ་ཤས་ཆོགས་བ་སོགས་གང་ཡང་ཀ་བུམ་
སོགས་ཀྱི་མཆོན་གཞིར་མི་རུང་ཞིང་། དེ་ལས་དོན་གཞན་བ་ཞིག་ཀྱང་དེ་
དག་གི་མཆོན་གཞིར་མི་རུང་བར་ཀྱན་ནས་མཚུངས་པའི་བྱིར་རོ། །འོན་
ཀྱང་ཐག་བ་ལ་སྦྱལ་དུ་འདོགས་པའི་རྟོག་བ་ནི་ལོག་ཤེས་ཡིན་ལ། གང་ཟག་
དང་སུང་པོ་དང་ཀ་བུམ་སོགས་སུ་འདོགས་པའི་རྟོག་བ་ནི་མ་བརྟགས་མ་
དཔུང་པའི་ཐ་སྙད་པའི་རྟོག་བ་དོན་མཐུན་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཁྱད་པར་ཅུང་ཟད་
ཅིག་འོག་ཏུ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །རིགས་བ་དེས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྟོག་
བས་བརྟགས་ཙམ་དུ་གྲུབ་བ་ལས། རྟོག་བས་བརྟགས་ཙམ་མིན་པར་རང་
དབང་གིས་གྲུབ་པར་འཇིན་བ་ནི་བདེན་འཇིན་དང་། དེས་བཟུང་བ་ལྟར་གྲུབ་
ན་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་བ་དང་བདེན་པར་གྲུབ་བ་སོགས་སུ་འགྱུར་རོ། །

དགག་བྱ་དེ་འགོག་པའི་རིགས་བ་ནི་མགོན་པོ་སྤྱི་སྤྱི་བ་ཀྱི་རྩ་བ་ཤེས་
རབ་ལས་རྒྱས་པར་གསུངས་ཤིང་། དེ་ཆེན་འཕྲེང་བ་ལས། སྤྱི་བུ་ས་མིན་
ཚུ་མ་ཡིན། །མེ་མིན་རྒྱང་མིན་ནམ་མཁའ་མིན། །རྣམ་ཤེས་མ་ཡིན་ཀྱན་མིན་
ན། །དེ་ལས་གཞན་པའི་སྤྱིས་བྱ་གང་། །སྤྱིས་བྱ་ཁམས་དུག་འདུས་པའི་བྱིར་།

ཡང་དག་མ་ཡིན་ངེ་ལྟར་བར། །དེ་བཞིན་ཁམས་ནི་རེ་རེ་ཡང་། །འདུས་སྤྱིར་
 ཡང་དག་ཉིད་དུ་མིན། །ཞེས་སྤང་པོའི་སྤྱིང་དུ་རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཅམ་མ་
 གཏོགས། ང་རང་ངོས་ནས་མ་གྲུབ་པར་བསྟན་ཏོ། །དེ་ཡང་སྐྱེས་བུ་ནི་ང་འམ་
 གང་ཟག་གོ། །ས་མིན་ནས་རྣམ་ཤེས་མིན་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་གང་ཟག་གི་
 ས་ལ་སོགས་པའི་ཁམས་དུག་གི་ཆ་སོ་སོ་ནས་གང་དུ་འཛོག་པ་བཀག་
 ཅིང་། ཀུན་མིན་ཞེས་པས་ཁམས་དུག་གི་ཆོགས་པ་གང་ཟག་དུ་འཛོག་པ་
 བཀག་ལ། དེ་ལས་གཞན་ནས་སྐྱེས་བུ་གང་། ཞེས་པས་སྤང་ཁམས་ལས་ངོ་
 བོ་ཐ་དད་པའི་གང་ཟག་འཛོག་པ་བཀག་གོ། སྐྱེས་བུ་ཁམས་དུག་འདུས་པའི་
 སྤྱིར། །ཞེས་པས། ང་དེ་ཁམས་དུག་འདུས་པའི་སྤྱིང་ནས་བཞག་པར་བསྟན་
 ཅིང་། རྒྱ་མཚན་དེ་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེས་བུ་འམ་ང་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་ནི།
 ཡང་དག་མིན་ཞེས་པས་བསྟན་ཏོ། །དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་ཁམས་རེ་རེ་ཡང་རང་
 རང་གི་ཆ་ཤས་ཆོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བཞག་པས་ཡང་དག་པར་རམ་
 བདེན་པར་གྲུབ་པ་མེད་ཅེས་སྟོན་པ་ནི། ཇི་ལྟར་བར། དེ་བཞིན་ཁམས་ནི་རེ་རེ་
 ཡང་། །འདུས་སྤྱིར་ཡང་དག་ཉིད་དུ་མིན། །ཞེས་གསུངས་སོ། ཅུ་ཤེས་ལས།
 གལ་ཏེ་སྤང་པོ་བདག་ཡིན་ན། སྐྱེ་དང་འཛོག་པ་ཅན་དུ་འགྱུར། །གལ་ཏེ་སྤང་
 པོ་རྣམས་ལས་གཞན། །སྤང་པོའི་མཚན་ཉིད་མེད་པར་འགྱུར། །ཞེས་ང་སྤང་
 གཅིག་དང་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་སྤྱོད་ས་གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་བཀག་ཅིང་། སྤྱོད་

འདྲུག་ལས་ཀྱང་དེ་ལྟར་གསུངས་སོ། །ཀ་བུམ་སོགས་ཆོས་གཞན་ལའང་དེ་
བཞིན་དུ་སྒྲོར་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། ཉིང་དེ་འཇིན་རྒྱལ་པོ་ལས། ཇི་ལྟར་ཁྱོད་
ཀྱིས་བདག་གི་འདུ་ཤེས་ན། །ཤེས་པ་དེ་བཞིན་ཀུན་ལ་སྒྲོས་སྤྱད་བྱ། །ཞེས་
པ་དང་། སྤྱད་པ་ལས། བདག་ཅི་འདྲ་བ་དེ་འདྲར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
ཤེས། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཅི་འདྲ་དེ་འདྲར་ཆོས་ཀུན་ཤེས། །སྐྱེ་བ་མེད་
དང་སྐྱེ་བ་གཉིས་ཀར་མི་རྟོག་པ། །འདི་ནི་ཤེས་རབ་པ་རོལ་ཕྱིན་མཆོག་
སྒྲོད་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ཡང་བུམ་པ་ལྟ་བུ་ལ་སྒྲོར་ཚུལ་
གསལ་བར་བཤད་ན། བུམ་པ་ཞེས་འཛོག་པ་ནི་ཐ་སྙད་དམ་རྟོག་པའི་དབང་
གིས་བཞག་པ་ཡིན་ཏེ། བུམ་པ་ཡོད་པར་ནི་འདོད་དགོས་ལ། དེ་ཡང་བུམ་
པའོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ན་མིང་དེ་ཙམ་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་ནས་ལྟོ་ལྟོར་བ་ལ་བུམ་
པའོ་སྟམ་དུ་འཇིན་པའི་སྒོ་འབྲང་བ་ལྟར་བུམ་པ་མཐོང་དང་སྒྲུང་དོར་གྱི་བྱ་བ་
ལ་ཞུགས་པས་ཀུན་རྫོབ་མི་བསྐྱབ་དང་བྱ་བྱེད་གྱི་རྣམ་གཞག་འཐད་པ་ཡིན་
གྱི། དེས་མ་ཆོག་པར་བུམ་པ་དེ་རང་གི་མཚུངས་ལྟོ་བ་དང་ཞབས་མགྱིན་པ་
སོགས་གང་ཡིན་སྟམ་དུ་བརྟགས་པ་ན་བུམ་པ་རྟོད་རྒྱ་མེད་པས། སྒྲུང་དོར་
གྱི་རྣམ་གཞག་བྱེད་མི་རུས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྐྱེས་བྱ་གང་དང་འཕྲད་ཅིང་
མཐོང་བར་འདོད་པའི་ཆེ་སྐྱེས་བྱ་དེ་འདིའོ་ཞེས་བསྟན་པ་ནི་མིང་དེ་ཙམ་
གྱིས་རྗེས་སུ་འབྲང་ནས་བསྟན་པས་སྐྱེས་བྱ་དེའི་གཟུགས་གྱི་ཆ་མཐོང་

བའི་ཆེ་སྒྲེས་བྱ་དེ་མཐོང་བར་འཛོག་རྒྱས་ཀྱི། དེ་ཙམ་གྱིས་མ་ཆིམ་པར་ད་
 ཏུང་སྒྲེས་བྱ་དེ་ཁོ་རང་གི་མགོ་ལ་སོགས་པའི་ཡན་ལག་དང་དེའི་ཆ་ཤས་
 དང་དེ་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་དོན་གང་ཡིན་ཞེས་དབྱུད་པ་ན་སྒྲེས་བྱ་ཞེས་བྱ་
 བ་ཅི་ཡང་མི་ཉིད་པས། དེའི་སྤྱིར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་མིང་བཟས་བཞག་
 ཙམ་དང་རྟོག་པས་བཏགས་ཙམ་དུ་བྱུབ་པོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ཡུམ་གྱི་མདོ་ལས།
 འདི་ལྟ་སྟེ་གཟུགས་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་མིང་ཙམ་མོ། །ཞེས་སོགས་དང་། སྤྱད་
 པ་ལས། ཆོས་དེ་རྣམས་ནི་མིང་ཙམ་དུ་ནི་ཡོངས་སུ་བསྒྲགས། །ཞེས་དང་།
 རིན་ཆེན་འབྲེང་བ་ལས་ཀྱང་། གཟུགས་ཀྱི་དངོས་པོ་མིང་ཙམ་སྤྱིར། །རྣམ་
 མཁའ་ཡང་ནི་མིང་ཙམ་མོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་སོ། །མིང་ཙམ་ཞེས་པས་
 ཐ་སྙད་ཀྱི་དོན་ཡོད་པ་མི་འགོག་གོ། །དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་འགོག་པ་ཡིན་ནོ། །
 ཐ་སྙད་ཀྱི་དོན་ལ་ཐ་སྙད་ཀྱི་དབྱུད་པ་མི་འཇུག་པ་མིན་ཀྱང་། དོན་དམ་གྱི་
 དབྱུད་པ་མི་འཇུག་སྟེ། དོན་དམ་དཔྱེད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པས་རྣམ་པར་དབྱུད་
 བ་བཤད་པ་ལྟར་ཆོས་གང་ཡང་དབྱུད་མཐར་མི་ཉིད་པའི་སྤྱིར་ཏེ། དེ་ལ་
 དགོངས་ནས་དཔལ་ལྷན་ལྷ་བས། ཐ་སྙད་བདེན་ལ་རྣམ་པར་དབྱུད་མི་བྱ། །
 ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དོན་དམ་དཔྱེད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པས་བུམ་སོགས་
 བཙལ་བའི་ཆེ་མ་ཉིད་པ་དེ་བུམ་སོགས་དོན་དམ་པར་རམ་རང་བཞིན་གྱིས་
 མེད་པའི་དོན་དུ་སོང་བ་ཡིན་གྱི། སྤྱིར་བུམ་སོགས་མེད་པའི་དོན་དུ་སོང་བ་

མིན་ཏེ། དེའི་ཆེ་བུམ་སོགས་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟེན་པ་ཡིན་གྱི། བུམ་
སོགས་མེད་པར་རྟེན་པ་མིན་ནོ། །འོ་ན་བུམ་སོགས་ཀྱི་ཆོས་རང་བཞིན་
གྱིས་མེད་ན། མེད་པའི་གོ་མི་ཆོད་དམ་ཞེ་ན། ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པས་ཡོད་གོ་
ཆོད་ཀྱང་། རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པས་མེད་གོ་མི་ཆོད་པ་ཡིན་ཏེ། ཡོད་མེད་
ནི་ཐ་སྙད་ཀྱི་དབང་གིས་འཇོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུང་རབ་ལས་ཆོས་རྣམས་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་དང་གཉིས་ཀ་དང་
གཉིས་ཀ་མིན་པ་བཞི་པོ་གང་ཡང་མིན་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་གསུངས་པའི་སྐྱུ་ཟེན་
གྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་ནས། སྟོན་གྱི་མཁས་པ་འགའ་ཞིག་ཆོས་རྣམས་ཡོད་པ་
ཡང་མིན། མེད་པའང་མིན་ཞེས་བེད་དགོས་པ་བྱུང་ངོ་། རྗེས་ཉིན་འབྲེལ་
བསྟོན་པ་ལས། དེ་ཡང་ཀུན་ཏུ་མེད་པ་དང་། །རང་བཞིན་གྱིས་ནི་ཡོད་པས་
མིན། །བསྟོས་མེད་ནམ་མཁའི་མེ་ཏྲོག་བཞིན། །དེས་ན་མ་བརྟེན་ཡོད་མ་
ཡིན། །ཞེས་པའི་རྟེན་པ་དང་པོས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི། རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་སྟེ་
གཏན་ནས་མེད་པ་མིན་པ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་ནི་ཡོད་པས་ མིན། །ཞེས་
པས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མིན་པར་བསྟན་ཏེ། གཏན་ནས་མེད་པ་མིན་
ཞེས་པས་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མིན་ཞེས་པས་
བདེན་པར་གྲུབ་པ་མིན་ཞེས་སྟོན་པས་སྒྲ་མ་ཆད་མཐའ་སེལ་ཞིང་། ཕྱི་མས་
རྟག་མཐའ་སེལ་པའི་ཕྱིར་རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་གཉིས་བཀག་གོ། །རྟག་ཆད་ཀྱི་

མཐའ་གཉིས་དང་བྲལ་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱི་གཙུག་པོ་ནི་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་པའི་རྒྱ་
མཚན་གྱིས་ཡིན་ཏེ། རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་པའི་དོན་ཡང་རང་གི་ཆ་ཤས་སོགས་
ལ་བསྟོས་པའི་དོན་ཡིན་པས། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རང་རང་གི་ཆ་ཤས་
སོགས་ལ་བསྟོས་པ་ཡིན་ལ་ཆ་ཤས་ལ་མ་བསྟོས་པ་ནི་མེད་དེ། ཉམ་མཁའི་
མེ་ཏོག་བཞིན་ལོ་ཞེས་བྱ་བར་དགོངས་སོ། །

མཐའ་གཉིས་འགོག་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་མང་ཡང་གཙུག་པོ་
རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རིགས་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དཔལ་ལྷན་རྒྱ་བས། དེ་ཕྱིར་རྟེན་འབྲུང་
རིགས་པ་འདི་ཡིས་ནི། །ལྟ་ངན་བྱ་བ་མཐའ་དག་གཙུག་པོར་བར་བྱེད། །ཅེས་དང་།
རྩེ་ཉིད་ཀྱིས། བརྟེན་ནས་འབྲུང་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས། །མཐར་ལྟ་བུ་ལ་མི་
བརྟེན་ཞེས། །ལེགས་གསུངས་འདི་ནི་མགོན་ཁྱོད་ཀྱི། །སྤྱོད་བྱ་ལྟ་མེད་པའི་
རྒྱ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རྟགས་ཀྱིས་མཐའ་གཉིས་
ཅིག་ཅར་དུ་སེལ་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་རྟེན་འབྲེལ་ནི་བརྟེན་ནས་བྱུང་
བའམ་བརྟེན་ནས་བཞག་པ་དང་བསྟོས་པའི་དོན་ཡིན་པས། བརྟེན་ནས་བྱུང་
ཞེས་པས་དངོས་སུ་ཆད་པའི་མཐའ་འགོག་པ་ཡིན་ལ། བརྟེན་ནས་བྱུང་
བའམ་བཞག་པའི་ཡོད་པར་གོ་བའི་ཆེ། གཏན་ནས་མེད་པའི་ཆད་མཐའ་
དངོས་སུ་འགོག་བྱས་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྟག་མཐའ་ཡང་འགོག་པ་ཡིན་ཏེ།
བརྟེན་ནས་བྱུང་བའམ་བཞག་གོ། །རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་བ་མིན་ཞེས་གོ་བ་ན་

རྟག་མཐའ་ལེགས་པར་འགོག་རྒྱས་པའི་སྤྱིར་རོ། །ཆོས་གཅིག་གི་སྒྲིང་དུ་
མཐའ་གཉིས་བཀག་པའི་ལྟ་བ་བསྐྱེད་རྒྱས་ན། ཆོས་གཞན་གྱི་སྒྲིང་དུ་དེ་ལྟ་
བུའི་ལྟ་བ་བསྐྱེད་རྒྱས་པ་ཡིན་ཏེ། འཕགས་པ་ལྷས། གཅིག་གི་ལྟ་པོ་གང་
ཡིན་པ། །དེ་ནི་ཀུན་གྱི་ལྟ་པོར་བཟོད། །གཅིག་གི་སྒྲིང་ཉིད་གང་ཡིན་པ། །དེ་
ནི་ཀུན་གྱི་སྒྲིང་པ་ཉིད། །ཞེས་དང་། གང་གིས་དངོས་གཅིག་དེ་བཞིན་ཉིད་
མཐོང་བ། །དེ་ཡིས་དངོས་ཀུན་དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་མཐོང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་
སྤྱིར། ཆོས་ཐམས་ཅད་རྟག་པས་བཏགས་ཅམ་དུ་གོ་བས་ཀྱང་མཐའ་གཉིས་
སེལ་རྒྱས་པ་ཡིན་ཏེ། རྟག་པས་བཏགས་ཅམ་དུ་ཡོད་ན། ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པར་
གོ་བས་ཆད་མཐའ་སེལ། ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་ན་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་ཞེས་
པས་རྟག་མཐའ་སེལ་ལོ། །དེ་ནི་ཡུལ་གྱི་མཐའ་གཉིས་འགོག་པའི་དབང་དུ་
བྱས་ལ། ཡུལ་ཅན་རྟག་ཆད་གྱི་ལྟ་བ་གཉིས་ཀྱང་སེལ་བ་ཡིན་ནོ། །

སྤྱིར་རྟག་ཆད་གཉིས་གྱི་མཐའ་མེད་ཀྱང་། མཐར་ལྷུང་བར་འཛོག་ཚུལ་
ནི། དཔེར་ན་འཛོག་རྟེན་ན་བྲག་གཡང་གི་མཐའ་ལ་ལྷུང་ན་ལྷུང་བར་འགྱུར་བ་
ལྟར། མཐའ་དེ་གཉིས་སུ་བཟུང་ན་འཛོན་པ་པོ་ལྷུང་བར་འགྱུར་བས་མཐར་
ལྷུང་བར་འཛོག་ལ། དེ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་བཟུང་བའི་སྒོ་ཡོད་པ་
ཅམ་གྱིས་རྟག་མཐར་ལྷུང་བར་མི་འཛོག་སྟེ། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་
འཛོན་པའི་སྒོ་ནི་ཐེག་ཆེན་འཕགས་པ་ལ་ཡང་ཡོད་པའི་སྤྱིར་རོ། །འོ་ན་རི་

ལྟར་འཛོག་ཅེ་ན། བདེན་འཛིན་གྱིས་བཅེངས་ན་རྟག་མཐར་ལྷུང་བ་ཡིན་ལ།
 བཅེངས་པའི་དོན་ནི་བདེན་འཛིན་ཡོད་པ་ཅམ་མིན་གྱི། ཆོས་གང་ལ་ཡང་
 བདེན་པར་གྲུབ་བམ་མ་གྲུབ་སྟམ་དུ་སེམས་པ་ན། དེ་ཉིད་བདེན་པར་གྲུབ་
 པར་འཛིན་པའི་བདེན་ཞེན་ལས་མི་འདའ་ཞིང་འདའ་མི་རུས་ན་ནི། དེས་
 བཅེངས་པར་འཛོག་གོ། །དེས་ན་བདེན་མེད་རྟོགས་སྤོང་ན་བདེན་འཛིན་
 གྱིས་བཅེངས་པ་མིན་ནོ། །ཆད་མཐར་ལྷུང་བ་ཡང་ཡོད་པ་ཞིག་མེད་པར་
 བཟུང་བ་ཅམ་གྱིས་མི་འཛོག་སྟེ། སངས་རྒྱས་མ་གཏོགས་སོ་སྟེ་ལྟ་ཅི་སྟོབ་
 པ་ལ་འཕགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རི་སྟེད་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པར་རབ་
 ད་བྱེ་སྤྱི་ཞིང་སྤྱ་བ་མཐའ་དག་ལ་ཐེ་ཆོམ་ཆོད་པ་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེས་
 ན་སྤྱིར་ལས་འབྲས་དང་དཀོན་མཆོག་གསུམ་མེད་པར་ལྟ་བ་སོགས་ཆད་
 མཐར་ལྷུང་བ་ཡིན་ཞིང་། །རི་ལྟ་རི་སྟེད་པའི་ཆོས་རགས་པ་དང་བདེན་བཞི་
 རགས་པ་སོགས་མེད་པར་ལྟ་བའང་དེ་དང་མཚུངས་པར་སེམས་ལ། ལས་
 འབྲས་དང་རི་ལྟ་རི་སྟེད་པའི་ཆོས་སྤྱོད་ལག་ལ་ཞིག་ཡོད་པར་མ་ཞེས་པས་
 དེ་དག་མེད་པར་བཟུང་བ་ནི་སྟོན་ཡིན་ཡང་། དེ་རྒྱད་ལྟན་གྱི་གང་ཟག་
 ཐམས་ཅད་ཆད་མཐར་ལྷུང་བ་ཡིན་ཞེས་བྱས་ན་མི་བདེ་བས་དཔྱད་པར་
 བྱའོ། །ཁ་ཅིག་སྤྱིར་ཡོད་པར་བཟུང་ན་རྟག་མཐར་ལྷུང་བ་དང་། མེད་པར་
 བཟུང་ན་ཆད་མཐར་ལྷུང་བར་འདོད་པ་ནི་མ་གོ་བ་ཆེན་པོ་ཡིན་ཏེ། སངས་

རྒྱས་ལ་ཡོན་ཏན་ཡོད་པར་བརྒྱུད་བ་དང་། སྦྱོན་མེད་པར་བརྒྱུད་བས་ཏྲག་
ཆད་དུ་ག་ལ་སྦྱང་། རང་འཇིན་ཏྲོག་པ་འགའ་ཞིག་གི་ངོ་བོར་ཡོད་ན་སྦྱིར་
ཡོད་མི་དགོས་ཏེ། བུམ་པ་བདེན་བྱུང་དེ་དེ་འཇིན་པའི་ཏྲོག་པའི་ངོ་བོར་ཡོད་
ཀྱང་སྦྱིར་མེད་ལ། དེ་བཞིན་དུ་ཐག་ཁ་སྦྱལ་ཡིན་པ་དེ་དེ་སྦྱལ་འཇིན་གྱི་ཏྲོག་
པའི་ངོ་བོར་ཡོད་ཀྱང་སྦྱིར་མེད་དོ། །འོ་ན་ཐག་ཁའི་སྟངས་དུ་སྦྱལ་མེད་པ་ཉྱལ་
ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དེ་ཉྱར་དུ་འགྱུར་ཏེ། གོང་དུ་དཔེ་དོན་སྦྱོར་ཚུལ་དེ་
འཐད་པའི་བྱིར་རོ་སྟུམ་ན། འདི་ནི་དཀའ་བའི་གནས་ཡིན་ཞིང་། ཤེས་དགོས་
པ་ཡིན་ཡང་། འདིར་མང་དུ་དོགས་པས་རྒྱས་པར་མི་འཆད་ལ། ཅུང་ཟད་
བརྗོད་ན་སྦྱོན་མེད་དེ། ཐག་ཁའི་སྟངས་དུ་སྦྱལ་མེད་ཀྱང་དེ་ཡོད་པར་སྦྱང་བ་
ཉྱལ་ ང་སོགས་རང་གི་གདགས་གཞིའི་སྟངས་དུ་རང་ངོས་ནས་མེད་ཀྱང་ཡོད་
པར་སྦྱང་བ་གཉིས་དཔེ་དོན་མཚུངས་པའི་སྒོ་ནས་ཡིན་གྱི། ཐག་ཁའི་སྟངས་དུ་
སྦྱལ་དང་གདགས་གཞི་ཕྱང་སོགས་ཀྱི་སྟངས་དུ་ང་སོགས་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་མེད་
མཚུངས་ཞེས་སྦྱོར་བ་མིན་པའི་བྱིར་ཏེ། དེ་གཉིས་ལ་ཐ་སྙད་པའི་ཆད་མས་
གཞོད་མི་གཞོད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་པའི་བྱིར་ཏེ། ཐག་ཁའི་སྟངས་དུ་སྦྱལ་ཡོད་པ་
ལ་ཐ་སྙད་པའི་ཆད་མས་གཞོད། གདགས་གཞི་ཕྱང་སོགས་ཀྱི་སྟངས་དུ་ང་
སོགས་ཀྱི་ཆོས་ཡོད་པ་ལ་ཐ་སྙད་པའི་ཆད་མས་མི་གཞོད་པའི་བྱིར་ཏེ། དང་
པོ་དེ་ཉྱར་ཡོད་པ་ནི་འཇིག་རྟེན་པའི་ཐ་སྙད་དམ་གྲགས་པ་དོན་མཐུན་ལ་

མེད། ཕྱི་མ་དེ་ལྟར་ཡོད་པ་ནི་འཇིག་རྟེན་པའི་ཐ་སྙད་དོན་མཐུན་ལ་གྲགས་
པའི་ཕྱིར། འཇིག་རྟེན་པས་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་ན་ཡོད་པ་དང་། མེད་པར་
ཁས་ལེན་ན་མེད་པས་མ་བྱུང་གྲང་། ཡོད་མེད་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་དང་
གྲགས་པ་དོན་མཐུན་ལ་བསྟོས་ནས་འཇིག་པ་ཡིན་ཏེ། མགོན་པོ་སྐུ་སྐྱབ་
ཀྱིས། སངས་རྒྱས་འཇིག་རྟེན་བསྙད་དབང་གིས། །གསུངས་ཀྱི་ཡང་དག་
དབང་གིས་མིན། །ཞེས་དང་། ཟླ་བས་གྲང་། འཇིག་རྟེན་རབ་ཏུ་གྲགས་པར་
ཡོད་ཇི་བཞིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཐ་སྙད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འཇིག་རྟེན་པ་དང་མཐུན་
པར་མཛད་གྲང་འཇིག་རྟེན་པས་དེ་དག་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་འདོད་
པས། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ནི་དེ་དག་རང་བཞིན་མེད་པར་བསྟན་པ་ལ་ཚུད་པ་
ཡིན་ཏེ། སྙད་པ་ལས། སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་གནས་ལ་དགའ་ཞིང་ཡུལ་
རྣམས་འདོད། །འཇིན་ལ་གནས་ཤིང་མི་མཁས་སྒྲུན་མོངས་སྒྲུན་པ་བཞིན། །
ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཆོས་ནི་གནས་མེད་འཇིན་མེད་དེ། །དེས་ན་འཇིག་རྟེན་དག་
དང་ཚུད་པ་འབྱུང་བ་ཡིན། །ཞེས་དང་། དགོན་མཆོག་བརྟེན་པ་ལས་གྲང་།
འོད་སྒྲུང་འཇིག་རྟེན་ང་དང་ཚུད་ཀྱི། །ང་ནི་འཇིག་རྟེན་དང་མི་ཚུད་དོ། །ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འཇིག་རྟེན་པའི་ཐ་སྙད་དོན་མཐུན་ནི། འཇིག་རྟེན་
རང་ག་བའི་ཐ་སྙད་ཅུ་ལ་མི་བྱེད་ཀྱི། སྐྱེ་འཕགས་རྣམས་ལ་ཡོད་པའི་ཐ་

སྒྲིབ་པའི་ཚད་མ་ལ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །

མདོར་ན། མདོ་ལས། རི་ལྟར་ཡན་ལག་ཚོགས་རྣམས་ལ། །བརྟེན་
ནས་ཤིང་རྟེན་བརྗོད་པ་ལྟར། །དེ་བཞིན་སྤང་པོ་རྣམས་བརྟེན་ནས། །ཀྱན་
རྩོབ་སེམས་ཅན་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་ཤིང་རྟེན་ཡན་ལག་རེ་རེ་བ་དང་ཚོགས་
པ་ཤིང་རྟེན་མ་ཡིན་ཀྱང་། དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་ཤིང་རྟེན་ཐ་སྒྲིབ་ཀྱན་རྩོབ་ཏུ་
འཐད་པ་ལྟར། སྤང་པོ་རེ་རེ་བ་དང་ཚོགས་པ་སོགས་ང་མིན་ཀྱང་། དེ་དག་
ལ་བརྟེན་ནས་ཀྱན་རྩོབ་ཏུ་འཐད་པའང་རིགས་པས་འགྲུབ་ཅིང་། ཚུལ་དེ་
ཚོས་ཐམས་ཅད་ལ་སྦྱར་ནས། རང་བཞིན་གྱིས་སྤོང་པ་ལ་བྱ་བྱེད་གྱི་རྣམ་
གཞག་ཐམས་ཅད་ཤིན་ཏུ་འཐད་པའི་ཚུལ་ལ་ངེས་པ་བརྟན་པོ་བཅའ་བར་བྱ་
སྟེ། ཚུལ་དེ་ནི་དོ་མཆར་མཛད་ཏུ་བྱུང་བའི་གནས་ཡིན་པར་མདོ་ལས་གསུངས་
ཤིང་། སྤྲགས་ནས་ཀྱང་གསུངས་ཏེ། །འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ལེའུ་བཙེ་ལྷ་པ་
ལས། བཙེ་མ་ལྷན་འདས་འདི་ཅི་ཞིག་ལགས། ཚོས་རྣམས་དོ་བོ་མེད་པ་ལ་
ཚོས་གྱི་དེ་ཉིད་ཀྱན་བཤའ་བ། །ཞེ་མའོ་དོ་མཆར་ལས་བྱུང་བ། །ནམ་མཁའ་
ལ་ནི་ནམ་མཁའ་བསྐྱོམ། །ཞེས་དང་།

ལེའུ་གཉིས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་འགྲེལ་ལས་མགོན་པོ་ལྷ་སྦྱབ་
གྱིས། ཚོས་རྣམས་སྤོང་པ་འདི་ཤེས་ནས། །ལས་དང་འབྲས་བུ་བསྟེན་པ་
གང་། །དོ་མཆར་བས་ཀྱང་འདི་དོ་མཆར། །མཛད་བྱུང་བས་ཀྱང་འདི་མཛད་བྱུང་། །

ཞེས་དང་། ཉེན་འབྲེལ་བསྟོད་པར་ཡང་། འདི་ཀུན་ངོ་བོས་སྟོང་བ་དང་། །འདི་
ལས་འདི་འབྲས་འབྱུང་བ་ཡི། །དེས་པ་གཉིས་པོ་པན་ཚུན་དུ། །གོགས་མེད་
པར་ནི་གྲོགས་བྱེད་པ། །འདི་ལས་ངོ་མཚར་གྱུར་བ་གང་། །འདི་ལས་མད་དུ་
བྱུང་བ་གང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར་རོ། །

སྒྲས་པ།

རྒྱལ་ཡུམ་པ་རོལ་བྱིན་རྣམས་ཀྱི། །
བརྗོད་བྱའི་གནད་དོན་ཀུན་བསྐྱས་པ། །
ཤེར་བྱིན་སྟོང་པོར་རབ་གྲགས་པའི། །
དགོངས་དོན་གསལ་བྱེད་ཉི་མ་ཤར། །
འདི་ནི་རྣམ་དཔྱོད་དད་ལྡན་པའི། །
མཐར་འཇིག་ལྟ་བའི་ཐུན་སེལ་དང་། །
ཟབ་མོའི་དེ་ཉིད་སྟོན་བྱེད་པའི། །
ལེགས་བཤད་ཉི་མ་གཉིས་པའང་ཡིན། །
དེ་ཡང་འཕགས་པ་སྒྲ་སྒྲུབ་ཀྱི། །
ལུགས་བཟང་ཇི་བཞིན་འཇིག་མཛད་པ། །
སྟོ་བཟང་རྒྱལ་བ་གཉིས་པ་ཡི། །
དགོངས་པའི་དོན་གྱི་གནད་བསྐྱས་བཤད། །

ཚུལ་འདིར་འབད་ལས་བདག་གིས་ནི། །

རྣམ་དཀར་དགོ་བ་གང་བསགས་དེས། །

ཀུན་གྱི་ཟབ་མའི་དོན་རྟོགས་ནས། །

རྒྱལ་བའི་གོ་འཕང་ཐོབ་གྱུར་ཅིག། །

ཅེས་པ་འདི་ནི། དད་དང་རྣམ་དཔྱོད་ལྡན་པའི་གནས་བརྟན་གྲགས་པ་
དཔལ་འབྱོར་གྱིས་ནན་ཆེར་བསྐྱལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས། ཅོ་ནེའི་མདོ་སྒྲགས་
བྱང་འབྲེལ་གྱི་སྒྲ་མའི་གོ་སར་གནས་པའི་ཤུགས་དགོ་སྤྱོད་རིགས་པ་སྤྱོད་པ་
དོན་གྱི་དབུ་མ་པར་རྫོམ་པ་གྲགས་པ་བཤད་སྐབས་ཀྱིས་བསྐྱལ་བ་པོའི་ངོ་དང་
པན་ཡོན་ལ་བསམས་ཏེ་ལྷགས་པག་གི་ལོར་གཟིམས་ཁང་ཉིད་ནས་སྐྱར་
བཤོ།

ཡི་གེ་པ་ནི་དད་སྟོབས་ལྡན་པའི་གནས་བརྟན་ཀུན་དགའ་རིན་ཆེན་
ནོ། །

འབྲུལ་དེབ་སྒྲིག་པ་པོ། སེར་སྤྱད་དགོ་བཤེས་ལྷ་རམས་པ་འཇམས་དབྱངས་བསོད་ནམས།